

Roald Dahl

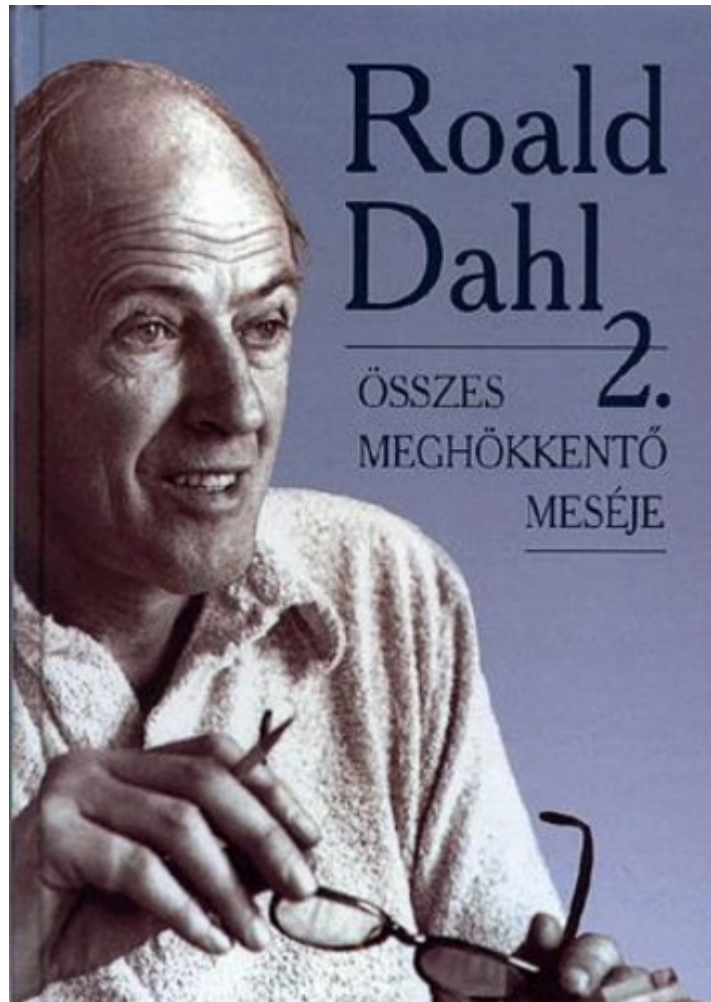
ÖSSZES

2.

MEGHÖKKENTŐ

MESÉJE

Roald Dahl összes meghökkentő meséje 2.



A kötetünkben olvasható történeteknek semmi köze a valósághoz. Pontosabban mondva a kötetünkben olvasható történeteknek csak a valósághoz van köze. Roald Dahl (1916-1990) walesi születésű angol író általános iskolai angol tanára így értékelte a kilenc éves gyerekek egyik év végi záró dolgozatát: „Dahl képtelen papírra vetni azt, amit valójában gondol. Tulajdonképpen mindig az ellenkezőjét írja.” S valóban, a számtalan „meghökkenítő mese” szerzője ellenállhatatlan kényszert érez arra, hogy elbeszéléseit boldogtalan, sőt néha szörnyű csattanóval zárja le, melyek ezzel együtt mégis kerekké teszik a történetet, csupán azzal, hogy meghökkenítőek. Hihetetlen részletességgel tudja megrajzolni néha kedélyes, néha inkább rémisztő novelláinak helyszíneit és szereplőgárdáját. S éppen amikor a happy end boldog tudatával dőlne hátra karosszékében az olvasó, egy ravasz mozdulattal csavarint a történet menetén, hogy aztán vegyes érzelmek csodás keverékével tehessük le a könyvet: csalódás a hősök kudarca miatt, ám felszabadult kacagás a meglepő fordulaton. Roald Dahl lebilincselően érdekes elbeszéléseit – melyekből a nálunk is népszerű filmsorozat készült – kétkötetes gyűjteményben nyújtja át a kiadó az igényes angolszász irodalom kedvelőinek.

The Complete Tales of The Unexpected
By Roald Dahl

Az összeállítás az alábbi kiadások alapján készült:

The Wonderful Story of Henry Sugar And Six More © Roald Dahl,
1977 Penguin Books

Switch Bitch © Roald Dahl, 1965, 1974 Penguin Books

Over to You © Roald Dahl, 1945, 1946 Penguin Books

Completely Unexpected Tales © Roald Dahl, 1986 Penguin Books

Ah, Sweet Mystery of Life © Roald Dahl, 1976, 1989 Penguin
Books

The Collected Short Stories of Roald Dahl © Felicity Dahl and the
other Executors of the Estate of Roald Dahl, 1991

All rights reserved.

Published by arrangement with David Higham Associates Ltd.
London, England

Fordította

BÉKÉSI JÓZSEF, BORBÁS MÁRIA, ERDŐ ORSOLYA, MOLNÁR
ZOLTÁN, PETRI PÉTER, SZILÁGYI TIBOR, TÉZSLA ERVIN,
VÁNDOR JUDIT

Hungarian translation © Békési József, Borbás Mária, Erdő
Orsolya, Molnár Zoltán, Petri Péter, Szilágyi Tibor, Tézsla Ervin,
Vándor Judit, 2002

Hungarian edition © Szukits könyvkiadó, 2002

Lektor: Barna Ildikó

Tördelőszerkesztés: ITBooks, Illés Tibor

Színre bontás: A-SzínVonal 2000 Kft.

Felelős kiadó: Szukits László

Felelős szerkesztő: Tóth Róbert

Szegedi Kossuth Nyomda Kft.

Felelős vezető: Gera Imre

Tartalom

ENNYI AZ ÉLET

Végkifejlet (Death of an Old Old Man – Petri Péter)

Afrikai történet (An African Story – Petri Péter)

Madame Rosette (Madame Rosette – Petri Péter)

Katina (Katina – Petri Péter)

A tegnap gyönyörű volt (Yesterday was Beautiful – Petri Péter)

És nem vénülnek meg (They Shall Not Grow Old – Petri Péter)

A megszállott (Beware of the Dog – Petri Péter)

Ennyi az élet (Only This – Petri Péter)

Hétköznapi történet (Someone Like You – Petri Péter)

A SZERELEM ILLATA

A nagy cserebere (The Great Switcheroo – Tézsla Ervin)

Az utolsó felvonás (The Last Act – Petri Péter)

A látogató (The Visitor – Békési József)

A Szerelm illata (Bitch – Erdő Orsolya)

Sperma-akció (My Uncle Oswald – Szilágyi Tibor)

JÁMBOR ÖRÖMÖK

Az élet édes misztériuma (Ah, Sweet Mystery of Life – Molnár Zoltán)

Jámbor örömök (Parson's Pleasure – Borbás Mária)

A patkányfogó (The Ratcatcher – Molnár Zoltán)

Rummins (Rummins – Molnár Zoltán)

Mr. Hoddy (Mr. Hoddy – Molnár Zoltán)

Mr. Feasey (Mr. Feasey – Molnár Zoltán)

A vadorzás világbajnoka (The Champion of the World – Molnár Zoltán)

A Mildenhalli-i kincs (The Mildenhall Treasure – Petri Péter)

HENRY SUGAR CSODÁLATOS TÖRTÉNETE

Henry Sugar csodálatos története (The Wonderful Story of Henry
Sugar – Vándor Judit)

ENNYI AZ ÉLET

Végkifejlet

Istenem, mennyire rettegek.

Most, hogy végre egyedül vagyok, nem kell titkolnom: itt semmit nem rejteget az ember. Nincs szükség rá, hogy a gyengeségem takargassam, hiszen senki nem lát; tízezer méter van közöttünk. Érzékelem, hogy megint ugyanaz történik velem, ilyenkor pedig ha akarnám sem tudnám magam megjátszani. Itt már nem kell a fogaimat összeszorítva, az állkapcsom izmait megfeszítve uralkodnom magamon... nem úgy, mint ma ebéd közben, mikor a tizedes belépett az üzenettel... bejött, átnyújtotta azt Tinkernek, aki szemeit rám emelve ennyit mondott: – Rajtad a sor, Charlie. Te szállsz fel legközelebb. – Mintha nem tudnám, fogalmam sem volna róla, hogy én leszek a következő. Már tegnap este lefekvéskor biztos voltam a dologban. Ez járt az eszemben éjfélkor is, amikor még ébren hánykolódtam, sőt aztán egész éjszaka... Hajnali egykor sem tudtam másra gondolni, és ez így folytatódott: ébren találtak az órák kettőkor, háromkor, négykor, ötkor, hatkor és hétkor is – akkor végre ébresztőt fújtak. Ez a gondolat lüktetett bennem öltözés közben, utána a reggelinél, majd a kávéban, ahol próbáltam elütni az időt: újságokat böngészttem, kockáztunk a fiúkkal, végigolvastam az értesítéseket meg biliárdoztam. Fogva tartott a gondolat amikor enni indultunk, és az alatt sem szabadultam tőle, míg az ebédre kapott főtt húst rágtuk. Így mikor a tizedes később belépett az üzenettel a kávéba, már nem volt a dologban semmi meglepő. Semmivel sem több, mint abban, hogy elered az eső, miután beborult az ég. Amikor a fickó átnyújtotta az üzenetet Tinkernek, tisztában voltam vele, hogy az mit fog mondani, még mielőtt megszólalt volna.

A bejelentés tehát nem ért váratlanul.

Amikor azonban összehajtogatta a cetlit, zsebre vágta és így szólt: – Nyugodtan fejezd be a pudingot. Böven van időd. – akkor kezdtem rosszul lenni. Már bizonyos voltam benne, hogy ismét ugyanaz fog

történni velem, fél óra sem kell hozzá, és majd szíjazom be magam, járatom a gépet, és jelzek az irányítóknak, hogy vegyék el az éktuskókat. A többiek körülöttem ülve a pudingjukat falták. Az enyém előttem a tányéromon: nem lettem volna képes még egy falatot magamba tömni. De jól esett az állkapcsom izmait megfeszítve annyit mondani: – Na hála Istennek, végre. Már elegendem van belőle, hogy csak ülök és nem csinálok semmit. – Ezt jól esett kiböki. Valószínűleg úgy hangzott, mint amiket mások is odavetettek a többieknek felszállás előtt. Amikor felálltam az asztal mellől, még hozzátettem: – Uzsonnánál találkozunk. – Azt hiszem, ez vagány megjegyzés volt.

Most már nem kell ilyenekkel álcáznom magamat. Hála Istennek, itt nincs rá szükség. Leerszthetek. Elengedhetem magam: azt teszem és azt mondom, amihez kedvem van. Csak a repülésben ne hibázzak. Korábban más voltam. Négy éve még csodálatos volt: imádtam repülni, mert izgalmat okozott. Olyan volt a reptéren várakozni, mint egy focimérkőzés előtt ácsorogni, vagy mint mikor gyerekkoromban a baseballmeccsen vártam, hogy én legyek az ütő. Még három éve is minden rendben volt. De aztán ment tovább az örökös verkli: három hónap semmittevés, majd a visszatérés, aztán ismét a semmittevés, és megint a visszatérés; mindig visszamentem és mindig megúsztam. – Micsoda pilóta – mondták a srácok. De azt senki nem tudta, hogy milyen kevésen múlt a dolog annak idején Brüsszelnél, vagy hogy micsoda mázlim volt Dieppe-nél. Meg hogy milyen szerencsés, de egyben szánalmas és rémült voltam az összes út minden percében az idén. Ezt senki nem sejtí. A többiek csak azt hajtogatják: – Charlie frankó pilóta –, meg – Charlie-nak a vérében van a repülés –, vagy – Charlie a király.

Azt hiszem, régen tényleg Charlie volt a király. De az az idő már elmúlt.

Mostanában minden alkalom egyre rosszabb. Először lassan kezd az a bizonyos érzés eluralkodni rajtam, rám telepedni, hátulról belopózni, hangtalanul, hogy meg se fordulhatok, hogy

szembenézzek vele. Ha látnám a közeledését, talán megállíthatnám, de nem figyelmeztet semmi. Egyre közelebb somfordál, ahogy a macska cserkészi be a verebet, aztán mikor már közvetlenül a hátam mögött van – nem ugrik, ahogy a macska tenné; csak előrehajol és a fülembe suttog. Lágyan megérinti a vállam, s azt suttogja: erős vagy, fiatal vagy, temérdek teendő van még, számtalan dolgot el kell még mondanod, ha nem vigyázol bekapod a horgot, igen, előbb vagy utóbb úgyis erre a sorsra fogsz jutni, s utána nem marad belőled semmi; csak egy elszenesedett hulla leszel. Arról sugdos, hogyan fog az ember összeégett teste kinézni, milyen fekete lesz, milyen kitekeredett, milyen rideg; fekete az arc, feketék az ujjak is, a cipők pedig arrébb hevernek... a cipők mindig máshol hevernek, ha valaki így döglük meg. A hang először csak éjjel sugdosott, mikor álmatlanul forgolódtam az ágyon. Azután egész váratlan időpontokban telepedett rám nap közben, amikor fogat mostam vagy söröztem vagy csak ballagtam a folyosón. Végül odáig fajult a dolog, hogy most már állandóan hallom, éjjel-nappal.

Nini, az ott Ijmuiden. Ismerős a formája, ahogy meghúzódik a kis dudor szomszédságában. Amott a Fríz-szigetek csíkja, Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland, Juist és Norderney. Mindet ismerem. Mint baktériumok a mikroszkóp alatt. Ott pedig a Zuider Zee, aztán Hollandia, az Északi-tenger, Belgium, az egész világ; az egész rohadt világ ott lenn van, az emberek, akiket nem fognak meggyilkolni, a házak, a városok, meg a tenger a halakkal. A halakat sem ölik meg. Csak engem fognak megölni. Nem akarok meghalni. Istenem, nem akarok odaveszni. Ma legalábbis nem. Nem a fájdalom miatt. Tényleg nem a fájdalom miatt: nem érdekel, ha a lábam szétzúzódik vagy a karom leég, esküszöm, nem érdekel. De meghalni nem akarok. Négy éve még hidegen hagyott a dolog. Halványan emlékszem, akkoriban nem is gondoltam rá. Még három évvel ezelőtt sem foglalkoztam vele. Érdekes volt és izgalmas; mindig így van, mikor úgy tűnik, hogy az ember veszíthet is, mint akkor. Nem torokszorító úgy harcolni, hogy úgyis minden odavész,

és négy éve így is nézett ki. De most nyeresre állunk. Milyen más, ha nyeresre áll az ember! Ha most itt hagyom a fogam, ötven évet veszítek az életből, és ez az, ami ellen tiltakozom. Bármit kész vagyok feladni, csak ezt nem, mert ez mindent jelentene, amit tenni és amit látni akarok; minden olyasmit, mint hogy például az ember továbbra is Joey-val alszik. Vagy hogy időnként hazalátogat. Vagy átsétál egy erdőn. Vagy italt tölt ki egy palackból. Hogy várja a hétvégét, vagy egyszerűen csak életben van minden órában, mindennap, minden évben, ötven esztendeig. Ha most megdöglök, ezt mind elveszítem. És minden mást is. Elszalasztom előre mindazt, amiről tudomásom sincs. Talán épp ezeknek az elmulasztása rettent meg leginkább. Azt hiszem, azok miatt a dolgok miatt nem akarok meghalni, amiket egyszer meglátni remélek. Igen, így van, most már biztos vagyok benne. Szegezz pisztolyt egy koszos csavargó halántékához az útszélen, és mondd azt neki: – Lepuffantalak – mire ő így fog rimánkodni: – Ne lőj! Kérlek, ne tedd! – A csavargó azokért a dolgokért kapaszkodik az életbe, amiket meglátni remél. Mint én: én is ezért ragaszkodom az életemhez, ugyanezért; ám már olyan régóta kapaszkodom ilyen görcsösen, hogy már nem sokáig tart a szorításom. Hamarosan el kell eresztenem. Mint amikor valaki egy szikla peremén lóg, igen olyan ez; én pedig már túl rég csüngök ujjaimmal a szirt csúcsába kapaszkodva, erő híján, hogy visszahúzzam magam, szökik a tartás az ujjaimból, már fájnak, sajognak, s tudom, hogy előbb vagy utóbb el kell, hogy eresszem a fogást. Nem merek segítségért kiáltani; ez az egyik dolog, amihez nincs merszem; így csak függök tovább a szikla oldalán, s közben kicsit kalimpálok a lábaimmal, azok a sziklához ütődnek, kétségbeesetten próbálva támasztékot lelni, de a fal meredek és sima, mint egy hajó oldala, támaszték sehol. Kapálódzok, igen ezt teszem. Rugdosom a szikla sima falát, nincs kapaszkodó a lábaimnak. El kell hát engedjem. Minél tovább csüngök, annál biztosabb vagyok a dologban, és óráról-óra, napról-napra, éjszakáról-éjszakára, hétről-hétre egyre jobban

rettegek. Négy éve még nem lógtam így a szakadék szélén. Fent rohángáltam a mezőn, s bár tudatában voltam, hogy van valahol egy meredély, és hogy belezuhanhatok, nem érdekelt. Három éve is így volt – de most fordult a kocka.

Tudom, hogy nem vagyok gyáva. Ebben bizonyos vagyok. Sosem torpanok meg. Itt vagyok ma is: délután két óra, kétszázötven kilométernyi repülés óránként ötszázhetvennel. Jól repülök. S noha annyira rettegek, hogy a gondolataim szinte megdermednek, nem hagyom abba. Soha nem volt kérdés, hogy felszálljak-e, vagy hogy visszaforduljak. Inkább megdöglök, mint hogy visszaforduljak. Ez a lehetőség soha nincs benne a pakliban. Könnyebb volna, ha benne lenne. Inkább azzal a gondolattal szállnék szembe, mint ezzel a félelemmel.

Ott van Wassalt. Tenyéryni álcázott épületcsoport, óriási, álcázott reptérrel, valószínűleg tele százkilenceseikkel meg százkilencvenesekkel. Hollandia csodálatos. Nyáron gyönyörű lehet. Mostanában valószínűleg a boglyákat rakják. A holland lányok pakolják a szénát, a német katonák meg valószínűleg bámulják őket. Szemetek. Nézik, ahogy a lányok dolgoznak, aztán hazaviszik őket magukkal. Milyen jó lenne most boglyákat építeni. Raknám a szénát és innám az almabort.

A pilóta egyenesen ült a fülkében. Az arca szinte eltűnt a szemüveg meg az oxigénmaszk mögött. Jobb keze a boton, bal keze elöl, a zárószelepen. Egész idő alatt az őt körülvevő égbe bámult. A szokás hatalma volt, hogy a fejét egyik oldalról a másikra fordította, majd vissza, mechanikusan és egyenletesen, mint valami lassú metronóm, úgy, hogy szinte egyszerre fogta be szemeivel a teljes kék égboltot, fent, lent, körben. De a napfénybe kétszer annyi ideig bámult, mint bármerre máshová, hiszen arra rejtőzik az ellenség, aki vár, hogy rárontson. Csak két búvóhely létezik fent a levegőben: egy felhő vagy a nap sugarai.

Továbbrepült, és noha fejében kavarogtak a gondolatok és bár elméje egy rettegő emberé, ösztönei a pilóta ösztönei voltak, aki az ellenség légterében lopakodik. Gyors pillantással, anélkül, hogy feje mozgását megszakította volna, lenézett és szemével átfutotta a műszereket. A pillantás nem volt több egy másodpercnél, s ahogy egy fényképezőgép egyszerre egy tucat dolgot rögzít, mikor a blende felnyílik, úgy fényképezte le ő is szemével e pillantás alatt a mutatók állását: olajnyomás, üzemanyagkészlet, oxigén, fordulatszám-mérő, szívótér-nyomás, sebesség – és szinte még ugyanabban a másodpercben vissza is emelte tekintetét az égre. A nap irányába pillantott, s ahogy nézett, szemeit erőltetve, a nap vakító fényárját kutatva, úgy tűnt, mintha látna valamit. Igen, ott volt. Apró fekete pont, ahogy lassan úszik át a nap káprázó felületén. A pilóta számára a pont nem egy pont volt, hanem egy életnagyságú német pilóta: ül egy Focke Wulfban, melynek szárnyaiban gépágyúk lapulnak.

Tisztában volt vele, hogy észrevették. Biztos volt benne, hogy a fölötte lévő figyelő, nyugodtan, abban a bizonyosságban, hogy a nap vakító fénye elrejtje, szemmel tartva a Spitfire-t, s arra várva, hogy lecsaphasson. A Spitfire pilótája nem vette le a szemeit az apró fekete pontról. A feje most merev tartásban. Az ellenséget figyelte, közben pedig a bal kezét elhúzta a zárószelepről, és elkezdte a fülkében a kezelőszerveket az ujjával végigpásztázni. Gyorsan, magabiztosan mozgott, ezt-azt megérintve: felkapcsolta a reflektort, a kioldógombot nyugalmiból tüzelőállásba kattintotta, majd finoman megnyomott hüvelykujjával egy kart, amely szinte észrevehetetlen lassúsággal emelni kezdte a légcsavar fordulatszámát.

Nem tolultak a fejébe más gondolatok, csak a harcé. Már nem rettegett, és nem is gondolt a félelemre, amely már csak egy tovalibbent álomnak tűnt. Mint az alvónak, akinek szemei elé reggel az illanó álom helyére a valóság kérlelhetetlen kontúrjai furakszanak, úgy ötlött most a férfi szemébe az ellenség, kiszorítva elméjéből a rettegést. Mindig ugyanúgy történt: már számtalanszor korábban is,

és most megint. Hirtelen, egy pillanat alatt hideggé és gépiessé merevedett, s mialatt felkészült, miközben a fülkét készítette elő, szemmel tartotta a németet, várva, az mit tesz.

A férfi nagyszerű pilóta volt. Nagyszerű, mert ha eljött az ideje, amikor a pillanat érkezett, csodálatosan hidegfejűvé és vakmerővé tudott válni. De minden egyéb felett mégis az ösztönei voltak a legcsodálatosabbak, sokkal lenyűgözőbbek, mint a hidegfejűsége, mint a vakmerősége, vagy mint a gyakorlottsága. Most kijebbnitotta a szelepet, a botot finoman hátrébb húzta, megpróbálva magasabbra emelkedni, behozni valamit a német ezerhatszáz méteres előnyéből. De nem maradt sok idő. A Focke Wulf orrát lefelé szegezve, elmozdult a nap elől. Gyorsan közeledett. A pilóta látta a közeledést, és tovább repült, egyenesen előre, mintha nem vette volna észre, közben végig a válla fölött nézett, figyelve a németet, várva a pillanatot, amikor megfordulhat. Ha túl hamar fordul, a német követi, ő pedig könnyű prédává válik. Ha túl későn, amaz mindenképpen eltalálja, ha tud egyenes irányban lőni – akkor is könnyű lenne a dolga. Így hát figyelt, várt, a fejét elfordítva, a válla fölött vizslatva, a távolságot latolgatva; s ahogy a német lőtávolságon belül ért, s a hüvelykujjával épp a kioldógombot akarta benyomni, a Spitfire pilótája oldalt vágott. A botot hátrarántotta, aztán balra, bal lábával keményen rátaposott a lábormányra, s mint a levél, amelyet felkap és elsodor a fuvallat, a Spitfire az oldalára pördült és irányt váltott. A pilóta előtt minden elsötétült.

Mikor a látását visszanyerte, s a feltolult vér visszahúzódott a fejéből és a szeméből, felnézett, s ott látta a német harci repülőt, messze maga előtt: vele fordult, meredeken bedőlt, megkísérelt egyre élesebb szögben kanyarodni, hogy ismét a Spitfire nyomába szegődhessen. Folyt a harc. – Kezdődik – mondta magában a pilóta. – Kezdődik, már megint – s elmosolyodott, de csak egy pillanatra. Magabiztos volt, hisz annyiszor csinálta már ezt korábban, és mivel mindig ő győzött.

A férfi kitűnő pilóta volt. De a német is értette a dolgát, s mikor a Spitfire aprót fordított a szárnyvég szögén, hogy még kisebb körben repüljön, a Focke Wulf is úgy tűnt, ugyanezt teszi, így együtt fordultak. Amikor a Spitfire hirtelen visszavett a sebességből és leeresztette a farkát, a Focke Wulf félig megpördült, kivágódott, majd lefelé, s már messze is került, hurokszerűen ismét felfelé suhanva, s a tetejéről visszacsavarodva, úgy, hogy ismét hátulról úszhatott be. A Spitfire most félig megpördült, félrebukott, de a Focke Wulf már felkészült a dologra, vele együtt fordult és bukott, a másik gép farokrészét üldözve, s ekkor hirtelen tüzet nyitott a Spitfire-re. Mellé. Vagy tizenöt percig a két zömök gép egymás körül pörgött és bukott a levegőben. Néha eltávolodtak, meredek ívű körökben keringve, egymást vizslatva, úgy körözve és figyelve, mint ahogy két bokszoló ugrál egymás körül a ringben, várva a nyitás lehetőségét, vagy hogy a másik védekezése lanyhuljon; valamelyik gép megint visszavette a sebességet, támadás, s újból kezdődött a zuhanás, pörgés, felrántás.

A Spitfire pilótája magát kihúzva, egyenes háttal ült a fülkében. Nem a kezeivel, hanem az ujjbegyeivel irányította a gépet, s az már nem is egy Spitfire volt, hanem végtagjai meghosszabbítása; kar- és lábizmai a gép szárnyaiban és farkában végződtek, így mikor rézsútosan repült, fordult, zuhant vagy emelkedett, nem a kezét vagy a lábát, hanem a gép szárnyait, farkát vagy testét mozdította; a Spitfire teste a pilótáé volt, a gép és az emberi tagok egészen eggyé olvadtak.

Így folytatódott. A harc és repülés közben egyre lejjebb kerültek, egyre közelebb a hollandiai mezőkhöz, úgy, hogy nemsokára már csak ezer méter választotta el őket a földtől. Már látni lehetett a sövénycsíkokat, az apró bokrokat, s az árnyékokat, amiket azok a földre rajzoltak.

A német egy alkalommal hosszú tüzelésbe kezdett, úgy kilencszáz méterről, a Spitfire pilótája pedig látta, ahogy a nyomjelző lövedék elzúgott a gépe orra előtt. Egyszer, ahogy egymás mellett suhantak

el, látta egy pillanatra a német fejét és vállait a fülke üvegteteje alatt, a fej őfelé fordítva: barna sisak, szemüveg, orr és fehér sál. Egyszer, amikor egy gyors kivágódás miatt a Spitfire pilótája előtt ismét minden elsötétült, a vakság a szokásosnál hosszabb ideig tartott, talán öt másodpercig is. Mikor látását visszanyerve gyorsan körbepillantott a Focke Wulfot keresve, alig nyolcszáz méterre fedezte fel azt, amint egyenesen feléje tart a napfolyamon: vékony, két centis fekete csík, gyorsan nő, már nem is két centi, három, négy, tizenkettő. Harminc. Nem sok idő maradt. Egy másodperc még, esetleg kettő, ennyi elég volt, nem kellett gondolkodnia vagy töprengenie, mit tegyen; csak hagynia kellett, hogy az ösztöne irányítsa a karjait és a lábait, s a gép szárnyait és testét. Egy dolgot lehetett csak tenni, s a Spitfire így cselekedett. Meredeken bedőlt, derékszögben ráfordult a Focke Wulfra, pont szembe, egyenesen felé röpülve, arctámadásra.

A két gép eszeveszetten zúgott egymás felé. A Spitfire pilótája egyenesen ült a fülkében. A repülő soha nem vált még ennyire eggyé a testével. A pilóta szeme a reflektoron, az apró sárga lámpapötty az üvegen kívül előrevetítve, a Focke Wulf csíkját eltalálva. Gyors, precíz mozdulattal irányba igazította a gépet, s a sárga pötty, amely a géppel együtt mozdult, rezegve táncolt, míg végül a Focke Wulf vékony csíkján állapotott meg, s ott is maradt. A férfi jobb hüvelykujja a bőrkesztyűben a tüzelőgomb irányába tapogatózott, finoman ért hozzá, mint a vadász a puska ravaszához, lőtt, de ugyanabban a pillanatban már látta is, ahogy az apró lángcsóvák kicsapnak a Focke Wulf orrán is a gépágyúból. Az egész az elejétől a végéig nem tartott tovább, mint mikor az ember rágyújt egy cigarettára. A német pilóta egyenesen felé tartott, s a férfi előtt hirtelen élesen, színek nélkül tűnt fel a kerek géporr, s a Focke Wulf vékony, szétterülő szárnyai. Aztán a csattanás, ahogy a szárnycsúcsok találkoztak, majd a reccsenés, ahogy a Spitfire bal szárnya levált a géptestről.

A Spitfire kimúlt. Úgy zuhant, mint egy lelőtt madár, kicsit repdesve haldoklás közben, a repülés irányában hullva lefelé. A pilóta kezei szinte egyetlen mozdulattal oldozták ki a szíjakat, tépték le a sisakot, s lökték hátra a fülke tetejét; majd megmarkolták a fülke széleit, s a férfi már kint is volt, távolodott a géptől, zuhanva, a kioldózsínór után kutatva, aztán megmarkolta és megrántotta a zsinórt a jobb kezével, mire az ernyő fölépuffadt és kinyílt. A szíjak nagyot rándultak a férfi lábai közt.

Csodálatos volt a hirtelen beállt csönd. A szél a férfi arcába és hajába fújt, de ő az egyik kezével elsöpörte szeme elől a hajszalakat. Úgy háromszáz méter magasban lehetett, lenézett és sík, zöld vidék tárult a szeme elé, mezőkkel, sövényekkel, fák nélkül. Teheneket is látott a mezőn maga alatt. Azután felpillantott. – Szent Isten. – Csak ennyit tudott kinyögni. A jobb kezével a csípőjéhez kapott, a pisztolyát kereste, de csak a csupasz öv ölelte körül a derekát. Nem egészen ötszáz méternyire, ugyanakkor, ugyanabban a magasságban egy másik férfi ereszkedett lefelé egy ejtőernyő alatt. Mikor meglátta, tudta, hogy nem lehet más, mint a német pilóta. A gépe nyilván a Spitfire-rel együtt megrongálódott az ütközésben. Ő is biztos gyorsan kiugrott; most pedig ott ereszkedtek mindketten egy-egy ejtőernyő árnyékában, olyan közel egymáshoz, hogy talán ugyanazon a mezőn érnek majd földet.

Ismét a németre pillantott, a szíjakon függve, lábai szétvetve, kezeivel az ejtőernyő zsinórjait markolva a feje fölött. A német pilóta aprónak tűnt, zömöknek és semmiképpen sem fiatalnak. A német is őt nézte. Folyamatosan rá meredt, s mikor a teste esés közben a másik irányba fordult, a fejét visszafordította, a válla fölött bámulva.

Így haladtak lefelé. Mindketten a másikat figyelték, azon eszelve, mi fog történni nemsokára, de a német volt a nyerő, mert ő majd saját területen ér földet. A Spitfire pilótája ellenséges országba érkezik; nyilván bebörtönzik, vagy megölik. De az is lehet, hogy majd ő öli meg a németet, s ha így lesz, megmenekül. Mindenképp megmenekülök, gondolta. Biztosan gyorsabban futok a németnél.

Nem úgy néz ki, mint akinek túl fürgék a lábai. A mezőkön majd versenyt futunk, én pedig meglépek.

A föld már nem volt messze. Talán fél perc. Látta, hogy a német majdnem biztosan ugyanazon a mezőn ér majd le, ahol ő, ott, ahol a tehenek legelnek. Lenézett, hogy felmérje a terepet, hogy eldöntse, sűrűek-e a sövénykerítések, s van-e rajtuk kapu nyírva. Ahogy vizslatott, a mezőn maga alatt egy tavacskát pillantott meg, amelyen apró patak zubogott keresztül. Tehénitató víz volt, a szélei körül saras, s a víz is iszapos. Pont alatta. Talán annyira lehetett tőle, mintha egy ló hátán ülne, s gyorsan zuhant, épp a tó közepébe. Megragadta a zsinórokat a feje fölött, s megpróbálta az ejtőernyőt az egyik oldalra libbenteni, hogy irányt változtasson, de már elkésett, nem ért el semmit. Hirtelen valami az agyába tolult, majd a gyomrába markolt: a félelem, amiről harc közben elfelejtkezett, ismét rázuhant. Látta a tavacskát, a fekete felszínét, a tó nem tó volt, a víz nem víz; kis fekete lyuk a föld felületén, amely több kilométer mélyre hatol le a föld belsejébe, oldalai meredek, sikamlós falai mint egy hajó oldala, s olyan mély, hogy ha az ember belezuhan, vég nélkül csak hullik, hullik... Látta a lyuk száját, a tátongó mélységet, amely fölött ő maga csak apró barna buborék volt, amit valaki felvett és úgy hajított fel a levegőbe, hogy épp a lyukba essen. Buborék volt, amit valaki a mező fűszálai közül emelt fel. Ennyi volt, nem több, most pedig zuhant, a lyuk pont alatta.

Csobbanás. Elérte a vizet. Belesüllyedt, s lábai most leértek a tó aljára, a fenéken az iszapba süppedt, a feje is víz alá került, de aztán felegyenesedett és vállig vízben találta magát. Az ejtőernyő betakarta, a feje zsinórerdőbe és fehér selyembe tekeredve; a kezeivel húzgálta a szálakat, először erre, majd arra, de csak egyre jobban belegabalyodott és a félelem is csak erősödött, mivel fehér selyemlepel takarta a fejét, amitől semmit nem látott, csak fehér szövetet és zsinórerdőt. Aztán megpróbált a part felé elindulni, ám lábai az iszapba ragadtak, egészen térdig. Az ejtőernyővel és az összegabalyodott zsinórokkal hadakozott hát, kézzel húzgálva

azokat, megpróbálva a fejét kiszabadítani. Közben meghallotta, hogy valaki a fűvön rohan. Hallotta, ahogy szaladva felé közelít... ekkor csobbanás következett, a német most nyilván ugrott egyet. Egy férfitest zuhant rá és döntötte le a lábáról.

A víz alatt volt, s ösztönösen küzdeni kezdett. Ám lábai még mindig az iszap fogságában voltak, a másik férfi felette, a pilóta nyaka körül a német kezei, amelyek a víz alatt tartották és erős ujjakkal szorították. Ahogy a szemeit kinyitotta, barna víz vette körül. Észrevette a buborékokat a vízben, apró, csillogó buborékok voltak, lassan emelkedtek felfelé a barna folyadékban. Zajt, kiabálást vagy hasonlót nem hallott, csak a csillogó buborékok szálltak a víz felszíne felé, majd hirtelen, ahogy a buborékokat bámulta, az elméje kitisztult, lenyugodott. Mint egy verőfényes délután. Nem küzdök, gondolta. A küzdésnek semmi értelme. Ha az ég beborul, biztosan elered az eső.

A testét ellazította, minden izmát kiengedte: már nem érzett ösztökélést a küzdelemre. Milyen csodálatos, ha nem küzd az ember, gondolta. A küzdésnek semmi értelme. Milyen bolond voltam, hogy olyan sokat és olyan sokáig küzdöttem, bolond módra napsütésért imádkoztam, mikor beborult az ég. Inkább esőért kellett volna esdekelnem, kiáltanom kellett volna az esőért. Essen, zuhogjon, mintha dézsából öntenék, mit érdekel! Akkor könnyű lett volna. Milyen egyszerű is lett volna így! Öt éve küszködök, de most már semmi szükség rá. Mennyivel jobb így, sokkal csodálatosabb. Van valahol egy erdő, amin át szeretnék sétálni, de erdei séta közben nem küzd az ember. Van valahol egy lány, akivel szeretnék szerelmeskedni, de az ember nem küzdhet, ha egy lány fekszik mellette. Semmit nem lehet küszködve csinálni; elsősorban élni nem... ezután majd mindent véghezviszek, amit akarok, de már nem fogok erőlködni.

Milyen nyugalom, milyen nagyszerű érzés így lenni. Milyen gyönyörűen süt a nap, csodálatos a mező, a tehének, az apró tavacska, a zöld sövénykerítések, az ágaik közt kankalinokkal.

Ezután semmi nem fog aggasztani, semmi, semmi; még a fickó sem, aki ott a tó vizébe veti magát. Zihál, alig kap levegőt. Mintha valamit ráncigálna kifelé a tóból, valami súlyosat. Most kiér vele a partra, húzza tovább, fel a fűre. Érdekes, egy test az. Tulajdonképpen én vagyok. Igen, én vagyok az. Tudom, megismerem a pilótaruhám elején a sárga festékfoltot. Amaz most letérdel, a zsebeimet kutatja, kiveszi a pénzemet, az igazolványomat. Megtalálta a pipát is, meg a levelet, ami anyámtól érkezett reggel. Leveszi az órát. Most feláll. Elindul. A testemet otthagyja a fűvön, a tó mellett. Sietősen lépked a mezőn, a kapu irányába. Milyen elázottnak és feldúltnak tűnik! Kicsit meg kéne nyugodnia. Mint ahogy én teszem. Így biztosan nem érzi jól magát, meg is mondom neki.

– Miért nem ereszt le kicsit?

Te jó ég, hogy összerezzen, mikor szóltam hozzá. Az arca, nézzék az arcát. Soha nem láttam férfit így rettegni. Futni kezd. A válla fölött visszafelé pislog, de a rohanást nem hagyja abba. Nézzék csak az arcát, látják, milyen boldogtalan, milyen rémült? Azt hiszem, hagyom. Valószínűleg itt maradok egy kicsit. Utána talán elsétálok majd a sövény mentén, szedek néhány szál kankalint, ha szerencsém van, még néhány ibolyát is lelek. Azután aludni fogok. A napon fogok elaludni.

Afrikai történet

Anglia számára a háború 1939 szeptemberében kezdődött. Az ott lakók azonnal értesültek róla és elkezdtek felkészülni rá. A brit koronához tartozó más országok néhány perces késéssel hallottak a történekről, s ott is megkezdődtek a szükséges előkészületek.

A kelet-afrikai Kenya Gyarmaton élt egy fiatal fehér vadász, aki a vidék síkságainak, völgyeinek és a Kilimandzsáró hűvös éjszakáinak szerelmese volt. Amikor a háború híre a fülébe jutott, azt tette, amit hazája érdekében szükségesnek gondolt: vidékről elutazott Nairobibá, jelentkezett a Királyi Légierőnél és kérvényezte, hogy pilótaként harcolhasson. Miután besorozták, a nairobi repülőtéren kezdte a kiképzést. A kis *Tiger Moth* gépekkel, amelyeket a gyakorlások során használtak, jó repülési eredményeket ért el.

Öt hét múltán azonban majdnem hadbírótság elé került, mivel egy felszállás után a pörgések és a zuhanórepülések gyakorlása helyett (ami a parancsban szerepelt), Nakuru felé vette az irányt, hogy szemügyre vegye a síkság vadállatait. Útközben egyszer úgy tűnt, egy fekete antilop felett suhan el, s mivel ilyen állatot ritkán látni, izgalmában leeresztette a gépet, hogy közelebbről szemügyre vehesse a ritka példányt. A pilótafülke bal oldali üvegén át bámulta az alatta ügető antilopot, s így nem vett észre a másik oldalon egy zsiráfot. A jobb szárny éle épp a fej alatt metszette át a zsiráf nyakát. Ennyire alacsonyan volt a gép. A szárny megrongálódott. A pilótának sikerült ugyan a gépet visszavezetnie Nairobibá, ám mint mondtam, az esetért majdnem hadbírótság elé állították. Ilyen helyzetben nemigen lehet kimagyarázni a történeteket azzal, hogy egy nagy madárral történt az összeütközés – különösen, ha a szárnyra meg a szárnymerevítőre zsiráf-bőrdarabkák és zsiráf-szőrszálak tapadtak.

A fiatalember hat hét után kapott engedélyt az első önálló hosszú repülésre. Ekkor Nairobiból egy Eldoret nevű településre vezetett az útja. Eldoret apró falucska két és félezer méter magasságban a

Felföldön. Ám a pilóta ismét nem járt szerencsével. Ezúttal motorhibája lett útközben, mivel víz került az üzemanyagtartályaiba. Hidegvérét megőrizve sikerült gyönyörű kényszerleszállást végrehajtania anélkül, hogy a repülő megsérült volna. Egy apró viskó közelében landolt, amely magányosan árválkodott a síkságon. Más lakott hely se közel, se távol nem volt a láthatáron.

A pilóta a viskóhoz ballagott, ahol egy hajlott korú, magányosan élő férfit talált, akinek minden vagyona egy zsebkendőnyi édesburgonya ültetvény, néhány barna csirke és egy fekete tehén volt.

A pilóta kedves fogadtatásra talált az öregnél: az étellel, tejjel kínálta, sőt szállást is adott neki. A pilóta két napot és két éjszakát töltött nála, mire egy Nairobiból küldött mentőrepülő személyzete végre észre nem vette a földön veszteglő gépet. Leszálltak mellette, kiderítették a baj okát, és miután tiszta üzemanyagot töltöttek a gépbe, az vissza tudott térni a bázisra.

Az öregember, aki magányos életet élt és már hosszú hónapok óta nem találkozott senkivel, nagyon élvezte a pilóta társaságát. Örült, hogy ismét szót válthat valakivel. Sokat beszélt, a pilóta pedig jó hallgatóságnak bizonyult. Az öreg mesélt a magányról, az oroszlanokról, akik éjjelente felbukkantak, meg a csordájától elkóborolt, magányos elefántról, amely a viskótól nyugatra, a hegy túloldalán tanyázott. És mesélt a nap hevéről, meg a csendről, amely éjjélkor a hideggel együtt szakadt rá.

A második éjszaka az öreg magáról kezdett beszélni. Hosszú, különös történetet mesélt, a pilótának úgy tűnt, az öreg súlyos terhektől szabadul, miközben elmondja. Mikor a történet végéhez ért, az öreg annyit tett még hozzá, hogy a hallottakról még senkinek nem beszélt, és nem is fogja elmondani senki másnak. A történet azonban olyan különös volt, hogy a pilóta, amint visszaért Nairobiba, papírra vetette. Nem az idős férfi szavaival írta le, amit hallott, hanem a saját nevében, úgy, hogy az öreg csak egy szereplő volt, mivel így lehetett a leghatásosabban megírni a hallottakat. A

pilótának nem volt gyakorlata az ilyesmiben, így az iromány nem is lett tökéletes: a férfi nem tudta, hogyan kell a szavakkal eljárni úgy, ahogy az írók szoktak. A saját szakmájukban az íróknak is megvannak az olyan apró trükkjeik, mint a festők ecsetkezelési fortélyai. Amikor azonban a pilóta az írás végeztével lerakta a tollát és átballagott a kantinba meginni egy korsó sört, az asztalán így is kivételes, átütő erejű történetet hagyott.

A bőröndjében bukkantunk az írásra két héttel később, miközben a holmijait kutattuk át azt követően, hogy a pilóta kiképzés közben halálos balesetet szenvedett. S mivel úgy tűnt, rokonai nincsenek és mert a barátom volt, magamhoz vettem a kéziratot, és én viseltem helyette annak gondját.

Íme az írás, amit a barátom hagyott hátra.

Az öreg kilépett a viskóból a ragyogó napsütésre. Egy pillanatra a botjára támaszkodva megtorpant és körülnézett. Az erős fényben pislognia kellett. Fejét féloldalra billentve állt, s állát felemelve a zaj irányába fülelt, amit hallani vél.

Alacsony termetű, kemény kötésű férfi volt, jóval túl a hetven. Igaz, a külseje már inkább úgy nyolcvanötnek mutatta, mivel a reuma csomóssá tette a tagjait. Arcát fehér borosta borította, és mikor a száját kinyitotta, ajkai csak az arca egyik felén mozogtak. A fején – a viskóban és a szabadban is – napvédő sisakot viselt.

Csendben ácsorgott a verőfényben, szeméit felfelé emelve, a zajt fülelve.

Igen, most ismét hallja. Az öreg elfordította a fejét és az apró fakunyhó felé pislogott, amely úgy százméternyire állt a legelőn. Ezúttal már kétségtelen volt: egy kutya vonyítását hallja, a magas, fájdalmas, átható vonyítást, amit a kutyák akkor hallatnak, amikor veszélyben vannak. Még kétszer hallotta a hangot, de az ezúttal inkább kiáltásnak, mint vonyításnak hallatszott. A hang most magasabb és élesebb volt, mintha a test belsejéből szakadt volna fel hirtelen.

Az öreg megfordult és sietősen átbicegett a fűvön a fatákolmányhoz, amelyben Judson lakott. Belökte az ajtót és belépett.

A kis fehér kutya a földön feküdt, Judson pedig a lábait szétvetve az állat fölé tornyosult. Fekete haja elrejtette hosszúkás, vöröses arcát. Magában motyogott, zsíros fehér inge lucskosan tapadt izzadt testéhez. A szája különös módon nyitva, mintha halott volna, vagy az állkapcsa túlságosan nehéz lenne, s a nyála lassan csorgott le az álla közepén. Ott állt, a földön elterült kis fehér kutyát bámulva, az egyik kezével lassan a bal fülét dörzsölte, a másikban pedig súlyos bambuszbotot szorongatott.

Az öreg tudomást sem vett Judsonról. Letérdepelt a kutya mellé, és finoman végigsimította a kutya testét aszott ujjával. Az állat némán fekvő, vizenyős szemekkel pislogott a férfira. Judson nem mozdult. A kutyát és az öreget figyelte.

Az idős férfi felállt. Nehézkesen tápázkodott fel, mindkét kezével botja végébe kapaszkodva, hogy ismét két lábra tudjon állni. Körbenézett a szobában. A tulsó sarokban mocskos, gyűrött matrac hevert a földön. Egy faladából összerakott asztalféle, egy hordozható tűzhely, illetve egy csorba kék zománclábas alkotta a helyiség berendezését. A földön csirketollak és sár.

Az öreg megpillantotta, amit keresett. A matrac közelében súlyos vasrúd állt a falnak támasztva. Az öreg odabicegett, járás közben a botja alatt kopogtak a padló üreges fadeszkái. A kutya a szemeivel követte a férfit, ahogy az átlépdelt a szoba tulsó sarkába. Az öreg átvette botját a bal kezébe, a jobbal megragadta a vasrudat, visszabicegett a kutyához és egyetlen, határozott mozdulattal lesújtott az állat fejére. Aztán a rudat a földre hajította és ismét Judsonra nézett. Az még mindig ugyanabban a testtartásban állt ott, lábait szétvetve, álláról csepegett a nyál, szemei körül pedig idegesen vibrált a vékony bőr. Az öreg megállt előtte és beszélni kezdett hozzá. Halkan, lassan ejtette ki a szavakat, szörnyű dühvel, bár beszéd közben csak szájának egyik fele mozgott.

– Megölted őt – jelentette ki. – Eltörted a gerincét.

Aztán, ahogy dagadó haragja egyre több erőt adott neki, a mondatok mind határozottabban tolultak ajkaira. Felnézett és a hórihorgas Judson arcába köpte a szavakat, akinek szemei körül idegesen rángatózott a bőr, ő maga pedig lassan hátrált a fal felé.

– Te aljas, közönséges, szerencsétlen kutya gyilkos. Az az állat az enyém volt. Milyen jogon ütöd te az én kutyámat, mondd? Válaszolj, te nyáladzó őrült! Felelj!

Judson lassan húzgálta bal tenyerét fel-le az íngén, s most az egész ábrázata rángani kezdett. Anélkül, hogy felnézett volna, így szólt:

– Nem akarta abbahagyni! Azt a régi sebet nyalogatta a mancsán. Nem tudtam elviselni a zajt, amit csapott vele. Tudod, hogy nem bírom az ilyen zajokat: újra, újra és újra! Mondtam neki, hagyja abba. Rám nézett és csak a farkát csóválta, de aztán megint újra kezdte! Nem tudtam tovább elviselni, ezért ütöttem!

Az öreg nem szólt egy szót sem. Egy pillanatig úgy tűnt, meg akarja ütni a szerencsétlent. Félig felemelte a karját, aztán visszajejtette. A földre köpött, hátat fordított és átbicegett a küszöbön, ki a napsütésre. Elindult át a füves térségen, ahol egy fekete tehén kérődzött egy csenevész akácfa árnyékában. Az állat most az öreget figyelte, ahogy az a kunyhó felől közelített a fűvön. A tehén tovább kérődzött, szabályos ütemben ropogtatva, mechanikusan, mint egy lassú ritmusra beállított metronóm. Az öreg odabicegett hozzá. Megállt mellette, végigsimította az állat nyakát, majd az oldalának támaszkodott, és botja végével a tehén hátát kezdte vakargatni. Sokáig állt így, az állatnak dőlve, botjával vakarva azt, közben pedig időnként szólt hozzá néhány szót, halkan, röviden, majdnem suttogva. Mint mikor titkokról mesél az ember.

Az akácfa alatt árnyék volt. Az öreget körülölelő táj buján zöldellt a hosszú esők után. A fű általában élénk zöld a kenyai Felföldön, az évnek ebben a szakában pedig az esők nyomán itt különösen sűrű és harsogóan zöld. Észak felé a Kenya-hegy hósipkás csúcsa

látszott: vékony, fehér csík porzott a teteje körül, ahogy a viharos, jeges szél felkavarta az odatelepedett havat. Lejjebb, a Kenya-hegy oldalán oroszlánok és elefántok tanyáztak, s éjszakánként néha hallatszott a holdat bámuló oroszlánok üvöltése.

Múltak a napok. Judson némán, gépiesen végezte munkáját a farmon: szedte a kukoricát, kiásta az édesburgonyát a föld alól és fejte a fekete tehenet, míg az öreg a viskóban húzta meg magát az afrikai nap perzselő hősége elől. Csak késő délutánonként, amikor a hőség szorítása üdítő langyosságba lanyhult, akkor bicegett elő az öreg. Ilyenkor az első útja mindig a fekete tehenhez vezetett, és egy egész órán át ottmaradt az állat mellett, az akácfa alatt. Egy nap, amikor ismét előjött a viskóból, Judsont a tehen mellett találta. Különös tekintettel bámult az állatra az ösztövé, fiatalabb férfi, lábai különös tartásban, az egyik a másik előtt, jobb kezével pedig lassan a fülét dörzsölte.

– Mi van? – kérdezte az öreg, ahogy feléjük bicegett.

– A tehen nem hagyja abba a rágást – felelte Judson.

– Kérődzik – jelentette ki a másik. – Hagyjad.

Judson felcsattant:

– A zaj, nem hallod? Ropogó zaj, mintha kavicsokat rázna, de nem, füvet meg földet rág. Nézd meg, egyre csak ropogtat, ropogtat, ropogtat, füvet meg földet. Zaj megy a fejembe!

– Takarodj! – förmedt rá az öreg. – Takarodj a szemem elől!

Hajnalban az öreg szokása szerint az ablakán bámult kifelé ültében és figyelte Judsont, amint jön át a saját kunyhójából a tehenet fejni. A fiatalabb férfi álmosnak tűnt, jártában magában beszélt. Ahogy a tejesedényként használt kétliteres kerozinos kannát vitte, csoszogó lábai sötétzöld csíkot hagytak maguk után a nedvesen csillogó fűben. A napkorong vörös pereme most bukkant fel a meredek hegyoldal mögül, és hosszú árnyékokat rajzolt a hórihorgas férfi, a tehen, és a csenevész akácfa elé. Judson lerakta a kannát, majd elhozta a dobozt az akácfa mellől és rátelepedett, fejéhez készülődve. Aztán a szikár alak hirtelen letérdelt és két

kezével megtapogatta a tehén tőgyét. Az öreg ekkor ébredt rá: az állatnak nincs teje. Látta, ahogy Judson felkel, és sietős léptekkel megindul a viskó felé. Az ösztövérférfi odajött, megállt az ablak alatt, amelynél az öreg ücsörgött, majd felnézett.

– Nincs teje a tehénnek – szólalt meg.

Az öreg kihajolt a nyitott ablakon, mindkét kezével az ablakdeszkába kapaszkodva.

– Te aljas disznó, elloptad.

– Nem én vittem el – védekezett Judson. – Aludtam.

– Elloptad. – Az öreg most kijebb hajolt az ablakdeszka fölött, és halkán ejtette ki a szavakat félig bénult ajkain. – Ezért nagyon elverlek – fenyegetőzött.

– Valaki ellopta az éjjel, egy bennszülött, az egyik Kikuyu. Vagy beteg a tehén – ellenkezett Judson.

Az öregnek úgy tűnt, hogy a másik nem hazudik.

– Majd kiderül, hogy este ad-e tejet – jelentette ki –, és most, az Isten verjen meg, takarodj a szemem elől.

Estére megtelt a tehén tőgye, és az öreg figyelte, ahogy Judson két liter sűrű tejet fej ki belőle.

Másnap reggel az állat tőgye ismét üresen lógott, de estére újból keményre duzzadt a tejtől. A harmadik reggel pedig megint egy cseppet se lehetett belőle kifejni.

A harmadik este az öreg őrködött. Ahogy kezdett leszállni az éj, az üres ablakhoz osont egy ósdi tizenkettes kaliberű puskával, melyet, miután leült, keresztbe fektetett az ölében, várva a tolvajt, aki éjjel lopva megfeji az állatot. Először olyan vaksötét volt, hogy az öreg még a tehenet sem látta. Ám hamarosan megjelent a háromnegyedre hízott hold a hegyek fölött, mire a vidék olyan világos lett, mintha a nap kelt volna fel. Mivel azonban a Felföld több, mint kétezer méterrel a tenger szintje fölött van, olyan csípős hideg ereszkedett a tájra, hogy az öreg vacogott az őrhelyén. Barna takaróját összébb húzta a vállain. Most már tisztán látta a tehenet.

Mintha nappal lett volna. A csenevész akácfa sötét árnyékot vetett a fűre, mert a hold mögüle világított.

Az öreg egész éjjel ott ült és a tehenet figyelte. Egyetlenegyszer vette csak le a szemét az állatról: mikor felkelt és visszabicegett a szobájába, hogy egy másik takarót hozzon. A tehén mindvégig békésen ácsorgott a csenevész fa alatt, kérődzött és a holdat bámulta.

Hajnal előtt egy órával az állat tőgye már teljesen tele volt. Az öreg figyelte, egész éjjel azon tartotta a szemét. És bár nem látta, hogyan duzzad egyre nagyobbra az állat tőgye (ahogy az óra kismutatójának mozgását sem érzékeli az ember), mégis tudatában volt, hogy az egyre teltebbre hízik a beleáramló tejtől. Még egy óra és hajnalodik. A hold már alacsonyra ereszkedett, de még adott némi fényt. Az öreg ki tudta venni a sötétben a tehenet, az apró fát és az állatot körülölelő fű zöld csillogását. Aztán a vénember hirtelen megmozdította a fejét. Hallott valamit. Egyértelműen valami nesz ütötte meg a fülét. Igen, most ismét: surrogó hang a fűben, pont az ablak alatt, amelynél ült. Gyorsan felhúzta magát, és a deszka fölött lenézett a fűbe.

Ekkor látta meg. Óriási, fekete kígyó volt, egy mamba, majd' három méter hosszú és olyan vastag, akár egy férfi karja. Lent siklott a párás fűben, sebesen haladva egyenesen a tehén felé. Apró, körte alakú fejét kissé felemelte a földről, és ahogy a nedves fűben csúszott, teste olyan surrogó hangot adott, mint mikor a gáz egy szűk nyíláson át szökik. Az öreg lövésre emelte a puskát. Ám szinte ugyanazzal a mozdulattal vissza is eresztette, jőllehet maga sem tudta, miért. Ülve maradt és mozdulatlaná merevedve figyelte, hogyan közelít a mamba a tehén felé. Hallgatta a kígyó különös neszét, s szemével kíséerte, ahogy a hosszú állat egészen a tehén mellé siklik, majd megáll, hogy végül lecsapjon.

A mamba azonban nem támadott. Felemelte a fejét, és egy pillanatig előre-hátra imbolygott. Utána hosszú, fekete teste első részét is elemelte a talajról, épp a tehén tőgye alá. S ekkor a kígyó

óvatosan a szájába vette a tőgy egyik duzzadt bimbóját és inni kezdett.

A tehén meg sem mozdult. Zaj nem hallatszott sehonnan, a mamba teste pedig kecses ívként feszült a talaj és a tőgy között. A fekete kígyó és a fekete tehén tisztán látszottak a hold hideg fényében.

Az öreg fél órán át figyelte, ahogy a mamba a tehén tejét szívja. Láta, ahogy a hosszú, fekete test finoman lüktet a tőgyből belé áramló folyadéktól. Egy idő után a kígyó egy másik bimbóhoz emelte a fejét, míg végül egy csepp tej sem maradt a tehén testében. Ekkor a mamba lassan visszaereszkedett a földre, és ugyanabba az irányba siklott vissza, amerről korábban jött. Távozása közben ismét hallani lehetett a surrogó hangot, s a kecses, fekete test megint az ablak alatt haladt el, amely mögött az öreg gubbasztott. A kígyó után ugyanolyan fekete csík maradt a fűben, mint jöttekor. Aztán eltűnt a viskó mögött.

A hold lassan bukott le a Kenya-hegy gerince mögött. A nap szinte ugyanakkor jött fel keleten, egy meredek hegyoldal sziluettje mögül, s Judson is előbújt a kunyhójából, kezében a kétliteres kerozinos kannával. Álmosan ballagott a tehén felé, járás közben lábait a harmattól elnehezdedett fűszálakon húzva. Az öreg figyelte, amint közeledik. Várt. Judson lehajolt, ujjaival kitapogatta a tőgyet, s ekkor az öreg rárivallt. Judson összerezzen az öreg hangja hallatán.

– Megint nincs benne! – rikácsolta az öreg.

– Igen, üres a tehén – szólt egyetértően Judson.

– Szerintem – folytatta a másik –, szerintem egy Kikuyu gyerek volt. Kicsit elszunyókáltam, és épp akkor riadtam fel, amikor elinált. Nem tudtam lőni, mert a tehén épp köztünk volt. A tehén mögött lépett meg. De este megint várni fogom. Ma elkapom – tette hozzá.

Judson nem felelt. Felemelte a kannát és visszaballagott a kunyhójába.

Aznap éjjel az öreg ismét ébren ücsörgött az ablaknál, a tehenet figyelve. Ezúttal örömteli izgalmat okozott számára, hogy megint

szemtanúja lesz a dolognak. Tudta, hogy ismét látni fogja a mambát, de biztos akart lenni a dolgában. Így mikor a hatalmas fekete hüllő egy órával napkelte előtt ismét feltűnt a fűben a tehén felé csúszva, az öreg kihajolt az ablakpárkányon és tekintetével követte, ahogy a kígyó a másik állat felé közelít. Látta, ahogy a mamba a tehén hasa alatt várt egy kicsit, fejét felemelve és néhányszor előre-hátra imbolyogva, míg végül teste első részét is elemelte a talajról, hogy a tőgyet a szájába vehesse. Az öreg figyelte, ahogy a hüllő vagy fél óráig itta a tejet, míg végül egy csepp sem maradt a tehén tőgyében. Aztán látta, ahogy a kígyó visszaereszkedik a földre, és halkán visszasiklik a viskó mögé, ahonnan jött. S míg az eseményeket figyelte, az öreg, ajkai egyik felét megmozdítva, halkán kuncogni kezdett.

Aztán a nap előbújt a hegyek mögül és megjelent Judson a kunyhója előtt, kezében a kétliteres kannával. Ám ezúttal egyenesen a kunyhó ablakához ballagott, amely mögött az öreg ült, pokrócaiba bugyolálva.

– Mi történt? – kérdezte Judson.

Az öreg lenézett rá az ablakból.

– Semmi – felelte. – Semmi nem történt. Megint elszunyókáltam, a mocskos tolvaj pedig ismét elvitte a tejet, míg aludtam. Figyelj, Judson – folytatta –, el kell kapjuk ezt a fiút, másképp kevés lesz a tej. Na, nem mintha ez neked ártana, de el kell, hogy kapjuk. Nem lőhetek, mert a fiú túl eszes: mindig a tehén mögött marad. Neked kell elkapnod.

– Nekem elkapnom? Hogyan?

Az öreg most lassan formálta a szavakat.

– Szerintem – jelentette ki –, szerintem a tehén mellett kellene elbújni. Közvetlen mellette. Csak így foghatod el a fiút.

Judson bal kezével a hajába túrt.

– Ma – folytatta az öreg – kis árkot ásol a tehén mellett. Ha belefekszel, én pedig szénával meg friss fűvel betakarlak, a tolvaj nem vesz észre majd, csak ha már odaért hozzád.

– Kés lehet nála – vetette ellene Judson.

– Nem lesz. Nálad meg ott a botod. Más nem kell.

– Igen, a botomat viszem – bólogatott Judson. – Amikor jön a fiú, felugrok és a bottal leütöm. – Aztán mintha hirtelen eszébe jutott volna valami. – Na és a rágás? – fakadt ki belőle. – Nem bírom, ha a tehén egész éjjel rágcsál, ropogtat, ropogtat, ropogtatja a földet és a fűvet, mintha kavicsokat őrlne. Nem bírom ki egész éjjel – mondta, s ismét a bal fülét kezdte a kezével dörzsölni.

– Azt teszed, amit mondok, és kész – förmedt rá az öreg.

Aznap Judson megásta az árkot magának a tehén helye mellett, amit a csenevész akácfához készültek kipányvázni, hogy ne kódorogjon el a mezőn. Mikor eljött az este, az öreg a viskója ajtajába állt és így szólt:

– Kora hajnalig nem érdemes semmit csinálni. Úgyse jön ide, míg a tehén tőgye meg nem telt. Gyere be és itt várj; nálam melegebb van, mint a te koszos kalyibádban.

Ez volt az első alkalom, hogy Judsont behívták a viskóba. Követte az öreget az apró épületbe. Boldog volt, hogy nem kell az egész éjszakát a gödörben töltenie. A szobában gyertya égett: egy sörösüveg szájába illesztve állt, az üveg az asztalon.

– Készíts teát – utasította az öreg, aszott ujjával a padlón álló tűzhelyre mutatva.

Judson begyújtott és elkészítette a teát. Aztán a két férfi helyet foglalt a fadobozokon és ittak. Az öreg teája még forró volt, mikor hangosan szürcsölve inni kezdte. Judson fújkálta a sajátját és óvatosan iszogatta. Csészéje pereme mögül az öreget figyelte. Az tovább itta a teáját, míg Judson váratlanul meg nem szólalt:

– Állj. – Halkan, majdnem siránkozva ejtette ki a szót, s ugyanakkor szemei körül és szája szögletében idegesen rángatózott a bőr.

– Mi? – horkant fel az öreg.

– A zaj, az a szürcsölő zaj, amit keltesz – felelte Judson.

Az öreg lerakta a csészéjét, majd pár pillanatig némán méregette a másik férfit. Csak utána szólalt meg ismét.

– Hány kutyát öltél meg annak idején, Judson?

Semmi válasz.

– Azt kérdeztem, hányat? Hány kutyát?

Judson a tealeveleket kezdte a csészéjéből kihalászni, és rátapasztotta azokat bal kézfejére. Az öreg ültében előrehajolt.

– Hány kutya volt, Judson?

Judson most már kapkodva szedegette a tealeveleket. Ujjait belenyomta az üres csészébe, kihalászott egyet, és gyors mozdulattal a kézfejére rakta. Utána újabb tealevélért nyúlt. Mikor már csak egy pár levél maradt, és nem lelt azonnal újabbat, odahajolt és közelről belebámult a csészébe, így próbálva kikeresni az utolsó darabokat. Bal keze, mellyel a csészét tartotta, tele volt fekete tealevelekkel.

– Judson – kiáltott rá az öreg, s szája egyik fele egy pillanatra szétnyílt, majd ismét összezárult. Mint egy csipesz. A gyertyaláng megremegett, majd ismét megnyugodott.

Az öreg halkán, igen lassan, kérlelő hangon szólalt meg ismét. Mint mikor valaki egy gyerekhez beszél.

– Hány kutya volt összesen, egész életedben?

– Miért mondjam meg? – szólt ijedten Judson. Nem nézett fel. Egyenként szedegette a tealeveleket a kézfejéről, s pakolta őket vissza a csészéjébe.

– Tudni akarom, Judson – válaszolta az öreg simogató hangon. – Kezd érdekelni. Beszéljünk róla, aztán tervezzünk még egy kis mókát.

Judson felemelte a tekintetét. Állán nyálcsepp gördült le, egy pillanatig a levegőben lógott, majd leszakadt és a földre hullott.

– Csak a zaj miatt csinálom ki őket.

– Milyen gyakran követted el? Tudni szeretném, milyen gyakran.

– Régen sokszor.

– Hogyan? Mondd el, hogyan csináltad annak idején! Hogy volt a legjobb?

Csend.

– Gyerünk, Judson. Nagyon kíváncsi vagyok.

– Nem tudom, miért kéne elmondanom. Titok.

– Nem mondom el senkinek. Esküszöm neked.

– Hát, ha megígéred... – Judson kicsit közelebb húzta az ülőkését és suttogni kezdett. – Megvártam, míg elalszik, aztán egy nagy követ a fejére ejtettem.

Az öreg felkelt és teát töltött magának.

– Az enyémet nem így ölted meg.

– Nem volt időm. Szörnyű volt az a hang, az a nyalogatás! Gyorsan kellett csinálnom.

– Meg se ölted.

– De a zajt abbahagyta.

Az öreg az ajtóhoz csoszogott és kinézett. Sötétség. A hold még nem kelt fel, ám az éjszaka tiszta és hideg volt. Az égbolton ezernyi csillag ragyogott. Kelet felé az ég kissé sápadtabbnak tűnt, s mialatt az öreg bámult, a sápadtságból fényesség lett, amely lassan szétterült az egész égen. A fénysugarak megcsillantak a Felföld tengernyi faszálán ülő harmatcseppeken. A hold lassan felemelkedett a hegyek fölé.

Az öreg megfordult:

– Ideje készülődni. Ki tudja, talán ma korábban jönnek.

Judson is felkelt és együtt kimentek. A fiatalabb férfi belefeküdt a tehén helye mellé ásott sekély árokba. Az öreg betakarta fílszálakkal, úgy, hogy Judsonnak csak a feje látszott ki.

– Én is figyelek majd – szólt az öreg –, az ablakból. Ha kiáltok, ugorj fel és kapd el.

Ezzel visszasántikált a viskóhoz, bement, bebugyolálta magát a takaróiba, és elfoglalta helyét az ablaknál. Korán volt még. A hold már majdnem teljesen kikerekedett. Lassan kúszott egyre feljebb, s a Kenya-hegy csúcsának haván megcsillantak a sugarai.

Egy óra múlva az öreg kikiáltott az ablakon:

- Ébren vagy még, Judson?
- Igen – felelte az –, ébren.
- El ne aludj. Mindegy, mit csinálsz, de ne aludj el.
- A tehén állandóan ropogtat – dohogott Judson.
- Jól van, de ha most felkelsz, lelőlek – jelentette ki az öreg.
- Lelősz?
- Azt mondtam, lelőlek, ha most felkelsz.

Halk, zokogó hang hallatszott onnan, ahol Judson feküdt: különös, ziháló zaj. Mint mikor egy gyermek vissza akarja fojtani a sírást. A nyöszörgést Judson egyszer csak szavakká formálta:

- Mozognom kell; kérlek, hadd mozogjak. Ez a ropogtatás...
- Ha felkelsz, hasba lölek – jelentette ki az öreg.

Még egy óráig folytatódott a nyöszörgés. Aztán hirtelen abbamaradt.

Négy előtt hirtelen nagyon lehűlt a levegő. Az öreg még jobban bebugyolálta magát a takaróiba, s kikiáltott:

- Nem fázol ott kinn, Judson? Nem fázol?
- De – hallatszott a válasz. – Nagyon. De nem bánom, mert a tehén már nem ropogtat. Alszik.
- Mit csinálsz majd a tolvajjal, ha elcsípted? – kérdezte az öreg.
- Nem tudom.
- Megölöd?

Csend.

- Nem tudom. Csak elkapom.
- Én majd figyelek – jelentette ki az öreg. – Meglátod majd, milyen jót mulatunk. – Kihajolt az ablakon. A karjai a párkányon nyugodtak.

Aztán meghallotta a sziszegést az ablakpárkány alatt. Lenézett, és látta, ahogy a fekete mamba a tehén felé kúszik a fűben. Gyorsan haladt, fejét alig emelve el a földről.

Mikor a mamba már nem volt öt méterre sem, az öreg kezeiből tölcseért formált, s azon át kiabálni kezdett:

- Itt jön, Judson, itt jön ni! Gyerünk, kapd el!

Judson felkapta a fejét és körbenézett. Ekkor meglátta a mambát – és az is őt. A kígyó megtorpant, de csak egy, talán két másodpercre. Kissé visszahőkölt, majd teste első felét a levegőbe emelte. Aztán lecsapott. Egy fekete villanás, majd a tompa puffanás, ahogy fogai a mellkasba csapódtak. Judson felsikoltott, hosszan, magas hangon. A hangja sem magasabb, sem alacsonyabb nem lett: egy magasságban tört elő, míg fokozatosan egyre halkult, a végén pedig a semmibe tűnt. Csend lett. A hórihorgas alak feltápászkodott, feltépte az ingét, a mellkasán a nyomot kereste, halkán nyöszörgött, nyögött és zihált, száját kitéve. Az öreg egész idő alatt némán ült a nyitott ablak mögött, előrehajolva, szemét végig a kinti alakon tartva.

Egy fekete mamba marása után gyorsan történnek a dolgok. A mérge most is szinte azonnal hatni kezdett. A férfi a földre vetette magát és összegörnyedve fetrengett a fűben. Hangot már nem hallatott. Minden némán zajlott, mintha egy nagy erejű férfi egy láthatatlan óriással birkózna, s az óriás görgetné, és nem hagyná felkelni, karjaival a lábát feszítené széjjel, térdeit pedig az álla felé nyomná.

Judson ezután a fűvet kezdte tépni az ujjaival, majd nemsokára hanyatt fordult, és a lábaival aprókat rúgott. Nem sokáig tartott az egész. Vonaglott még egyet, ismét összegörnyedt, majd egy utolsó fordulással némán, hason fekve elterült a földön, jobb térd a mellkasa alatt, kezei a feje fölött.

Az öreg még mindig az ablaknál ült. Mikor véget ért a dolog, továbbra is a helyén maradt. Meg sem moccant. Az akácfa árnyékában valami megmozdult.

A mamba lassan haladt a tehén felé. Néha megállt, felemelte a fejét, várt, visszaereszkedett, majd tovább siklott, míg a tehén hasa alá nem ért. Itt a levegőbe emelkedett, az egyik barna bimbót a szájába vette – és inni kezdett. Az öreg ültében figyelte, ahogy a mamba szívja a tehén tejét. A kígyó teste finoman lüktetett a tőgyből beléáramló folyadéktól.

A kígyó még ivott, mikor az öreg felállt és elment az ablaktól.

– Tiéd lehet a része – motyogta halkán. – Tőlünk a tiéd lehet – s míg beszélt, hátrapillantott, és látta, ahogy a mamba fekete teste a föld és a tehén hasa közt finoman görbülő kérdőjelet rajzol a levegőbe.

– Igen – ismételte még egyszer –, tőlünk a tiéd lehet.

Madame Rosette

– Istenem, ez csodálatos! – sóhajtotta Bika.

A színültig töltött fürdőkádban feküdt, egyik kezében szódás skót whisky, a másikban cigaretta. Úgy tartotta melegen a vizet, hogy a lábujjaival néha kinyitotta a forgóvizes csapot.

Felemelte a fejét, aprót kortyolt a whiskyjéből, majd visszafeküdt és lehunyta a szemét.

– Az Isten szerelmére, gyere már ki! – hallatszott egy hang a szomszéd szobából. – Gyerünk, Bika, már több, mint egy órája bent vagy. – Morcos meztelenül ült az ágy szélén, iszogatott és a sorára várt.

Bika kiszólt neki:

– Rendben. Kiengedem a vizet – ezzel kinyújtotta az egyik lábát és a lábujjaival kihúzta a dugót.

Morcos felállt, majd bement a fürdőszobába, kezében az itallal. Bika még egy pár másodpercig a kádban feküdt, aztán óvatosan a szappantartóra helyezte a poharát, felállt és a törölközőért nyúlt. Zömök volt, lábai vaskosak, izmai duzzadók. Vastag szálú, göndör, vöröses haja alatt hegyes arcát szeplők borították. Mellkasán szintén vöröses szőr nőtt.

– Te jó ég, a fél sivatagot magammal hoztam – jelentette ki, ahogy lenézett a kád aljára.

– Mosd ki a kádat és engedj be. Öt hónapja nem fürödtem – parancsolta Morcos.

Azokban az időkben történt, amikor Líbiában harcoltunk az olaszok ellen. Sokat kellett repülni akkoriban, mert kevés volt a pilóta. Angliából nem lehetett senkit küldeni, mert az ottaniak a brit háborúban küzdöttek. Ezért azoknak, akik a sivatagban repültek, sokáig ott kellett maradniuk. A sivatag furcsa, természetellenes életét éltek: apró sátrakban laktak, mosakodniuk meg borotválkozniuk pedig mindennap abból a bögréből kellett, amibe a

fogmosó vizet is köpték. A teában meg az ételben legyek voltak, és amikor homokvihár jött, az ugyanolyan kellemetlen volt a sátoron belül, mint azon kívül. Még a nyugodt természetűek is mogorvává és türelmetlenné váltak a barátaikkal, sőt még magukkal szemben is; vérhastól, fertőző hasmenéstől és különböző sivatagi betegségektől szenvedtek, néha olasz S.79-esek bombatámadásait kellett túlélniük, víz és nők nélkül; a földből pedig nem nőttek virágok, mindenütt csak homok, homok és homok. A pilóták régi Gloster Gladiátorokkal harcoltak az olasz C.R.42-esek ellen, és mikor éppen nem repültek, nem is igen tudtak mit kezdeni magukkal.

Időnként skorpiókat fogtak, üres üzemanyagkannákba rakták őket, és életre-halálra menő viadalokat rendeztek közöttük. Mindig volt a században egy bajnok skorpió, amelyik minden csatát megnyert. Amolyan Joe Louis, a legyőzhetetlen. Az ilyen skorpiónak nevet is adtak, s az állat hírnévre tett szert, edzési étrendjét pedig a gazdája nagy titokban tartotta. A skorpióknál igen fontosnak tartották az étrendet. Voltak, amelyeket sózott marhahúson tartottak, másokat meg egy Machonachies nevű, kellemetlen ízű párolthús-konzerven. Egyes skorpiókat élő bogarakkal etettek, de olyan is volt, amelyikkel a csata előtt sört itattak abból a megfontolásból, hogy az majd jókedvet és bátorságot kölcsönöz a versenyzőnek. Ez utóbbiak mindig veszítettek, de voltak nagyszerű összecsapások, és csodálatos bajnokok. Délutánonként, amikor a repülésnek már vége volt, gyakran lehetett csoportba verődött pilótákat és repülőgépszerelőket látni, akik kezükkel térdükre támaszkodva, előrehajolva álltak a homokban, kört alkotva. A csatát figyelték és kiabálva buzdították a skorpiókat, mint ahogy a ringben küzdő bokszolókat vagy birkózókat szokás. Aztán valamelyik skorpió győzött, mire az állat gazdája izgatottan tánkra perdült a homokban, és karjaival integetve hangosan magasztalta a győztes állat erényeit. Az összes skorpió közül a legerősebb egy Wishful nevű őrmester tulajdonában volt, aki a versenyzőjét kizárólag gyümölcslekvárral etette. Az állatnak valami kiejthetetlen neve volt, de negyvenkét csatát nyert

meg zsinórban. Végül edzés közben múlt ki, mikor Wishful már azon gondolkodott, hogyan lehetne a skorpiót tenyészállatként használni.

Látható tehát, hogy mivel a sivatagi élet nem sok élvezetet kínált, az apró örömök nagy eseményekké váltak, s a gyermeki elfoglaltságokból felnőtt férfiak mulatsága lett. Ez igaz volt mindenkire: a pilótákra, a karbantartókra, a szerelőkre, a tisztésekre, akik a konyhán dolgoztak, illetve a raktárosokra is. Igaz volt Bikára és Morcosra is, annyira, hogy miután ezek ketten kibuliztak maguknak egy negyvennyolc órás kimenőt, úgy, hogy még repülővel be is vitték őket Kairóba, és végre beértek a hotelba, úgy merültek el a fürdőzés örömeiben, mint az újdonsült férj a szerelemben, a nászút első éjszakáján.

Bika, miután megszártotta magát, kezeit a tarkója alá helyezve hanyatt feküdt az ágyon, dereka körül egy törölközővel. Morcos a fürdőkádban volt, fejét a kád falának támasztva, s az élvezettől sóhajtozva.

Bika beszólt neki:

– Morcos!

– Tessék.

– Most mihez kezdesz?

– Csajozok – felelte amaz. – Össze kéne szedni csajokat és elvinni őket vacsorázni.

– Majd később – ellenkezett Bika. – Az még ráér. – Kora délután volt.

– Én nem hiszem, hogy ráér – jelentette ki Morcos.

– De – makacskodott Bika. – Nem sietünk sehová.

Bika öreg volt és bölcs: semminek nem látott neki meggondolatlanul. Huszonhét évével a legidősebb volt a században, beleértve a parancsnokot is, és a véleményére sokat adtak a többiek.

– Előbb menjünk el egy kicsit vásárolni – javasolta.

– És azután? – szólalt meg a hang a fürdőszobából.

– Azután majd elgondolkodunk a többiről.

Rövid csend állt be.

– Bika!

– Tessék.

– Te ismersz itt nőket?

– Korábban ismertem. Volt itt egy nagyon világos bőrű török lány, Wenkának hívták, meg egy Kiki nevű jugoszláv, aki jó fél fejjel magasabb volt nálam, és egy harmadik csaj is, aki talán szíriai volt. Az ő nevére már nem emlékszem.

– Hívd fel őket – javasolta Morcos.

– Már felhívtam. Mikor a whiskyt vetted. Nincsenek már itt. Ez nem fog összejönni.

– Sose jön össze – jelentette ki Morcos.

– Először vásárolni megyünk. Időnk mint a tenger – mondta Bika.

Morcos egy óra múlva kászálódott csak ki a fürdőkádból. Mindketten tiszta, khaki színű rövidnadrágot és inget vettek fel. Leballagtak a lépcsőn, majd a hotel hallján keresztül a verőfényes, forró utcára értek. Bika felrakta a napszemüvegét.

– Megvan. Napszemüveget veszek – közölte Morcos.

– Rendben. Elmegyünk és veszünk egyet.

Leintettek egy gharryt, beszálltak, és a Cicurelbe vitették magukat. Morcos beszerezte a napszemüveget, Bika pedig pókerkockákat vásárolt. Ismét kiléptek a forró, forgalmas utcára.

– Láttad azt a lányt? – kérdezte Morcos.

– Akitől a napszemüveget vettük?

– Igen. Azt a sötét bőrűt.

– Talán török – vélte Bika.

– Mit érdekel, milyen nemzetiségű – jelentette ki Morcos. – Dögös volt. Szerinted is?

A Sharia Kasr-el-Nilen sétáltak zsebre dugott kézzel, Morcos az új napszemüvegben. Forró, poros délután volt. A járdán egyiptomiak, arabok és mezítlábas kisfiúk, óriási tömegben. A legyek a kisfiúk körül röpködtek, és a szemük közelében dongtak, megpróbálva a szemük gyulladásához hozzáférni, ami azért volt, mert a kisfiúk

szemével valami szörnyűséget művelt az anyjuk kiskorukban, hogy ne sorozzák majd be őket, ha nagyobbak lesznek. A fiúcskák Bika és Morcos körül ugráltak és éles, követelőző hangon ezt kiabálták: – Baksis, baksis.

A legyek követték őket. Kairó kipárolgása semmi más városéhoz nem hasonlítható. A szag nem egy dologból vagy helyről árad, hanem mindenből, mindenhol. Az árkokból, a járdákról, a házakból és az üzletekből, az üzletek polcain lévő árukból, az éttermekben árult ételekből, a lovakból, az utcán elhullott lótrágyából, a csatornákból; a napégette emberekből és utcán elszórt szemétből. Különös, szúrós szag ez, mintha valami édes dolog rothadna, csípős, sós és keserű volna egyszerre – ez a szag soha nem szűnik meg, még a hűvös kora reggeli órákban sem.

A két pilóta lassan lófrált a tömegben.

– Szerinted nem volt dögös? – kérdezte Morcos. Tudni szeretne volna, mit gondol Bika.

– Nem volt rossz bőr.

– Naná, hogy nem volt rossz bőr. Mondjak valamit, Bika?

– Ki vele.

– Ezzel a lánnyal én szeretnék ma este randizni.

Átmentek egy útkereszteződésen és tovább haladtak.

– Hát, úgy legyen – szólalt meg Bika. – Hívd fel Rosette-et.

– Ki a franc az a Rosette?

– Madame Rosette – felelte Bika. – Nagyszerű asszony.

Egy Tim's Bar nevű hely előtt haladtak el éppen. A bárnak egy Tim Gilfillan nevű angol volt a tulajdonosa, aki őrmesterként szolgált még az előző háborúban, és sikerült Kairóban maradnia, mikor a hadsereg hazatért.

– Itt a Tim's Bar – közölte Bika. – Nézzünk be.

A helyiségben senki sem volt Timen kívül, aki a bárpult mögötti polcokon rendezgette az üvegeket.

– Nahát, nahát – kiáltott fel Tim, miután megfordult. – Hol jártatok ennyi ideig, fiúk?

– Szevasz, Tim.

A férfi nem ismerte a két másikat, de a külsejükből látta, hogy a sivatagból jöttek.

– Hogy van Graziani, az én öreg haverom? – érdeklődött Tim, két könyéssel a pultra támaszkodva.

– Egy köpésre állomásoznak innen – felelte Bika. – Mersah mellett.

– Milyen gépekkel repültök mostanában?

– Gladiátorokkal.

– A fenébe, hisz azokból már nyolc éve is voltak itt.

– Még mindig ugyanazokat használjuk – jelentette ki Bika. – Le vannak strapálva.

A közben kitett két whiskyt a pultról egy sarokban álló asztalhoz vitték.

– Ki ez a Rosette? – érdeklődött Morcos.

Bika jót húzott az italából, majd lerakta a poharat.

– Egy nagyszerű asszony – felelte.

– Mondj róla valamit.

– Mocskos öreg szíriai zsidó nő.

– Ezt értem – mondta Morcos –, de mi van vele?

– Hát – válaszolta Bika –, figyelj, elmondom. Madame Rosette vezeti a világ legnagyobb bordélyházát. Azt mondják, akármelyik lányt el tudja neked hozni Kairóban.

– Marhaság.

– Nem, igaz. Csak fel kell hívnod, elmondod neki, hol láttad a nőt, hol dolgozik, melyik boltban, melyik pultnál, adsz róla egy pontos személyleírást, a többit meg rá kell bízni.

– Ne légy már ilyen marha – mondta Morcos.

– Pedig igaz. Szóról szóra. A harmincharmadik századosok mesélték.

– Csak ugrattak.

– Na jó. Keresd ki a nevét a telefonkönyvben.

– Biztos nem ezen a néven szerepel benne.

– Mondom, hogy úgy van benne – jelentette ki Bika. – Nézd meg a Rosette-nél. Majd meglátod, hogy igazat beszélek.

Morcos nem hitt a társának, de odament Timhez, elkérte tőle a telefonkönyvet, és visszavitte magával az asztalhoz. Felnyitotta, és kikereszte a R-o-s-sal kezdődő részt. Az ujját lefelé húzta a hasábon. Roseppi... Rosery... Rosette. Ott volt, Rosette, Madame: címmel, telefonszámmal szerepelt a könyvben. Bika figyelte.

– Megvan? – érdeklődött.

– Igen, itt van. Madame Rosette.

– Na, akkor mi lesz, nem mész felhívni?

– Mit mondjak?

Bika belenézett a poharába, s az ujjával piszkálni kezdte a jeget.

– Mondd, hogy ezredes vagy – javasolta. – Higgins gyalogsági ezredes; a repülő tisztekkel szemben bizalmatlan. És mondd neki, hogy láttál egy gyönyörű sötét bőrű lányt, aki a Cicurelben napszemüveget árul, és hogy szeretnél, ahogy te mondtad, randizni vele.

– Itt nincs is telefon.

– Dehogyan nincs. Ott van ni.

Morcos körülnézett és meglátta a készüléket a falon, a bárhelyiség végében.

– Nincs nálam egyiptaszteres érme.

– Nálam van – jelentette ki Bika. A zsebeiben kotorászott, aztán kitett egy egyiptaszteres érmét az asztalra.

Tim minden szavamat hallani fogja.

– Mi a fenét számít az? Lehet, hogy ő is fel szokta hívni az öregasszonyt. De majrész vagy – tette hozzá.

– Menj a francba – válaszolta Morcos.

Morcos még gyerek volt, tizenkilenc éves, majdnem nyolc teljes évvel fiatalabb, mint Bika. Termete magas és vékony, haja sűrű és fekete volt, megnyerő, széles mosolyú arcát pedig a sivatagi nap kávébarnára égette. Egyértelműen a legügyesebb pilóta volt a században, és már ekkor igazoltan végzett tizennégy olasz géppel.

A földön lassan, hanyagul mozgott, mint aki állandóan fáradt, és olyan lassan és lustán gondolkodott, mint egy álmos gyerek. A levegőben azonban az elméje éles volt, a mozdulatai gyorsak – olyan gyorsak, mintha mindent reflexből tenne. Mikor a földön volt szinte úgy tűnt, mintha pihenne, mintha szunyókálna, hogy mikor a pilótafülkébe ül, friss és gyors tudjon lenni, és fel legyen készülve a kétórás koncentrálásra. Ám Morcos most nem a reptéren volt, és valami olyasmi járt a fejében, amitől magához tért – majdnem úgy, mintha repülne. Talán nem sokáig, de most mindenesetre koncentrált.

Ismét megnézte a számot a könyvben, felállt és lassan a telefonhoz ballagott. Beejtette az érmét a készülékbe, és feltárcsázta a számot. Hallotta, hogy a telefon a túloldalon kicseng. Bika az asztalnál ülve bámulta őt, Tim pedig még mindig a bárpult mögött rendezgette az üvegeket. Nem volt messzebb öt méternél, és nyilván fülel majd, hogy mindent halljon, amit beszélnek. Morcos nevetségesnek érezte magát. A bárpultnak dőlve várakozott, remélve, hogy nem veszik fel.

Kattanást hallott, ahogy a túloldalon felemelték a kagylót, majd egy női hang ütötte meg a fülét:

– Allo.

– Halló, Madame Rosette ott van? – kérdezte, miközben Timet nézte, aki még mindig az üvegeket rendezgette, s úgy tett, mintha észre sem venné, mi történik a pult túloldalán. Morcos azonban tudta, hogy a férfi fülel.

– Itt Madame Rosette. Kicsoda asz? – A nő hangja kötekedő és kemény volt. Mintha azt akarta volna, hogy senki ne zavarja ebben az időpontban. Morcos megpróbált könnyed hangnemet megütni.

– Higgins ezredes.

– Mien ezredes?

– Higgins ezredes. – Betűzte a szót.

– Igen, ezredes. Mit akar? – Rosette hangja türelmetlen volt. Olyan nő benyomását keltette, aki utálja a mellébeszélést. Morcos

továbbra is könnyed próbált maradni.

– Nos, Madame Rosette, azon gondolkodtam, Ön talán tudna nekem segíteni egy apróságban.

Morcos Timet figyelte, aki láthatóan hallgatózott. Nem nehéz megmondani, ha valaki hallgatózik, mikor úgy csinál, mintha nem figyelne: zaj nélkül tesz-vesz, és úgy csinál, mintha nagyon lefoglalná, amivel éppen foglalatoskodik. Tim is pont így viselkedett, sebesen pakolta az üvegeket az egyik polcról a másikra, közben mereven bámulta a kezében lévő tárgyakat, de máshova nem nézett. A távolabbi sarokban Bika, könyökével az asztalra támaszkodva előredőlt, és dohányzott. Morcost figyelte. Élvezte a helyzetet és tudta, hogy Morcos zavarban van Tim miatt. Morcosnak tovább kellett folytatnia a játékot.

– Gondoltam, Ön talán tud nekem segíteni – mondta. – Ma a Cicurelnél vásároltam egy napszemüveget. Láttam ott egy lányt, akit nagyon szeretnék elvinni vacsorázni.

– Mi a neve? – A kemény, reszelős hang talán még üzletiesebb volt, mint előtte.

– Nem tudom – felelte a fiú maflán.

– Hogy néz ki?

– Hát, sötét haja van, magas, és izé, szép.

– Milyen ruhában volt?

– Hát, lássuk csak. Úgy emlékszem, egy fehér, vörös virágmintásban. – Majd mint valami igen értékes információt, még hozzátette: – Vörös övet is viselt. – Most ugrott be neki, hogy a lány fényes vörös övvel húzta össze a ruháját.

Szünet következett. Morcos Timet bámulta, aki zajtalanul pakolászta az üvegeket: óvatosan emelte fel azokat a polcról és nagy gonddal rakta a másikra. Aztán megint megreccsent a kemény hang:

– Lehet, hogy igen sokba fog kerülni.

– Nem probléma. – A fiúnak ekkor elege lett a beszélgetésből. Be akarta fejezni és le akart lépni.

– Lehet, hogy hat font lesz, de az is megeshet, hogy nyolc vagy tíz alatt sem ússza meg. Amíg nem látom a lányt, nem tudom megmondani. Nem probléma?

– Nem, nem gond.

– Hol lakik, ezredes?

– A Metropolitan Hotelben – felelte a fiú gondolkodás nélkül.

– Rendben, később felhívom. – A nő lerakta a kagylót: katt.

Morcos is letette a telefont, visszaballagott az asztalhoz és leült.

– Hát – szólalt meg Bika –, jól ment, igaz?

– Igen, szerintem jól.

– Mit mondott?

– Azt ígérte, a hotelben visszahív.

Pontosabban Higgins ezredest fogja a szállodában keresni.

– Te jó ég – kapott a homlokához Morcos.

– Nem probléma. Majd szólunk a recepción, hogy az ezredes a te szobádban tartózkodik, és oda kapcsolják a telefonjait. Mondott valami mást is?

– Annyit, hogy lehet, hogy sokba fog kerülni, hat, vagy akár tíz fontba is.

– Kilencven százaléka Rosette-é – jelentette ki Bika. – Szemét vén szíriai zsidó.

– Hogy csinálja? – kérdezte Morcos.

– Úriembernek nevelték, és kezdett aggódni amiatt, hogy belebonyolódik valami kellemetlen ügybe.

– Hát – felelte Bika –, majd elküldi az egyik stricit, aki becserkészi a lányt, és kideríti, ki az. Ha a lány már szerepel a nyilvántartásban, sima ügy lesz. Ha még nem, a strici majd ajánlatot tesz neki a Cicurelben. Ha a lány elküldi a francba, magasabb árat ajánl, és ha a csaj még ekkor sem adja be a derekát, a fiú még jobban megemeli az árat, míg végül a lányt megszedíti az összeg, és belemegy az üzletbe. Aztán Rosette az ár sokszorosát mondja neked, a különbözetet pedig lenyúlja. Fizetni az öreglánynak kell majd. Természetesen a lány ezután bekerül Rosette nyilvántartásába, és

ezután már az ő markában van. Legközelebb már Rosette diktálja az árat, a lány pedig nem lesz abban a helyzetben, hogy vitába szálljon vele.

– Miért?

– Mert ha elutasítja Rosette-et, az azt mondja neki: „Rendben, kislány, majd gondoskodom róla, hogy a munkaadód, vagyis a Cicurel, megtudja, hogy a múltkor úgy dolgoztál nekem, hogy az ő boltjukat használtad placcnak. Az pedig egyenlő a kirúgással.” Ezt mondja majd Rosette, a szegény lány pedig kétségbe esik és engedelmeskedni fog.

– Finom úrihölgy – állapította meg Morcos.

– Kicsoda?

– Madame Rosette.

– Elbűvölő – jelentette ki Bika. – Elbűvölő úrihölgy.

Tombolt a hőség. Morcos megtörölte arcát a zsebkendőjével.

– Még egy whiskyt akarok – mondta Bika. – Hé, Tim, még kettőt.

Tim odahozta a poharakat és szótlánul az asztalra rakta őket. Az üres poharakat felkapta, és azonnal távozott. Morcosnak úgy tűnt, a pultos másképp viselkedik, mint amikor betértek az ivóba. Már nem tűnt vidámnak, csendes és flegma lett. Már nem azt a – helló, fiúk hol jártatok ennyi ideig? – hangulatot árasztotta magából, és mikor visszaért a pult mögé, hátat fordított, és ismét az üvegeket kezdte pakolászni.

– Mennyi pénzed van? – kérdezte Bika.

– Kilenc fontom, azt hiszem.

– Lehet, hogy nem lesz elég. Szabad kezet adtál neki. Meg kellett volna szabni egy határt. Így majd jól lenyúl, tudod?

– Tudom – felelte Morcos.

Egy ideig szótlánul iszogattak. Bika szólalt meg ismét:

– Miért aggódsz, Morcos?

– Nem érdekes – felelte a másik. – Ne is törődj vele. Menjünk vissza a szállodába. Lehet, hogy hívni próbál.

Fizettek, elköszöntek Timtől, aki bólintott, de nem szólt egy szót sem. Visszaballagtak a Metropolitanba, s ahogy az előtéri pult mellett elhaladtak, Bika odavetette a recepciósnak:

– Ha valaki Higgins ezredest hívná, kapcsolja hozzánk. Nálunk lesz.

– Igen, uram – felelte az egyiptomi férfi, majd leírta az utasítást.

A szobában Bika lefeküdt az ágyára, és rágyújtott.

– És én mit csinálok ma este? – morfondírozott hangosan.

Morcos a szállodába visszafelé menet egész úton szótlán volt. Most leült a másik ágy szélére, kezeit továbbra is a zsebeiben tartva, és így szólt:

– Figyelj, Bika, már nem annyira érdekel ez az egész Rosette-ügy. Lehet, hogy túl sokba kerülne. Nem lehetne hagyni az egészet?

Bika felült.

– Naná, hogy nem – jelentette ki. – Már bevállaltad. Rosette-ből nem lehet hülyét csinálni. Lehet, hogy már beindította gépezetet. Most már késő visszavonulni.

– Lehet, hogy ki sem tudom fizetni – ellenkezett Morcos.

– Hát, ezt majd meglátjuk.

Morcos felállt, az ejtőernyős zsákhöz ballagott és kivette az üveg whiskyt. Kiöntött két italt, a fürdőszobában felhígította csapvízzel, visszajött és az egyiket odaadta Bikának.

– Bika – szólalt meg. – Hívd fel Rosette-et, és mondd neki, hogy Higgins ezredesnek hirtelen el kellett mennie a városból, vissza a sivatagba, az ezredéhez. Hívd fel, és mondd ezt neki. Az ezredes megkért, hogy add át ezt az üzenetet, mert neki nem volt rá ideje.

– Hívd fel te.

– Felismerné a hangomat. Na, Bika, hívd már fel.

– Nem – ellenkezett a másik. – Én ugyan nem.

– Figyelj – szólalt meg hirtelen Morcos. Most a gyerek szólt belőle.

– Nem akartam azzal a nővel szórakozni menni, és nem akarok semmilyen ügybe bonyolódni ma este Madame Rosette-tel. Találjunk ki valami mást.

Bika hirtelen felkapta a fejét, majd ennyit mondott:

– Rendben. Felhívom.

A telefonkönyvért nyúlt, kikereste a nő számát, és bement a központosnak. Morcos hallotta, hogy kapcsolják Madame Rosette-et, aztán hogy Bika átadja a nőnek az ezredes üzenetét. Ekkor szünet következett, majd Bika így szólt:

– Elnézést, Madame Rosette, de nekem semmi közöm az egészhez. Csak az üzenetet adtam át. – Újabb szünet következett, majd Bika elismételte ugyanazt, és ez így folytatódott egy ideig, míg végül belefáradhatott a dologba, mert lerakta a kagylót és újból elterült az ágyon. Hangosan nevetni kezdett.

– Szemét vén kurva – mondta, majd ismét elnevette magát.

– Mérges volt? – érdeklődött Morcos.

– Mérges – mondta Bika. – Mérges volt-e? Hallanod kellett volna. Tudni akarta, hogy az ezredes melyik ezrednél szolgál, meg még lsten tudja, mi mindent, és hogy majd fizetnie kell. Kijelentette, hogy „ti fiúk azt hiszitek, hülyíthetitek a másikat, de majd rájöttök, hogy ez tévedés”.

– Hurrá – örvendezett Morcos, majd hozzátette: – Szemét vén zsidó.

– És most mihez kezdünk? – kérdezte Bika. – Már hat óra.

– Gyerünk, nézzünk be egy-két becsületsüllyesztőbe.

– Rendben. Megnézzük, hány kocsmával végzünk, mire leisszuk magunkat.

Felhajtottak még egy pohár whiskyt, aztán útnak eredtek. Egy Excelsior nevű helyen kezdték, a Sphinxben folytatták, majd egy egyiptomi nevű kis ivóba tértek be. Később, tíz óra felé egy névtelen helyen ücsörögtek, meglehetősen emelkedett hangulatban sört ittak, és figyelték a színpadon folyó show-t. Még a Sphinxben összeszedtek egy harmincharmadik századba tartozó pilótát, aki Williamként mutatkozott be nekik. Morcossal egykorú lehetett, ám az arca még fiatalabbnak mutatta, mert még nem repült olyan régóta. Különösen a szája körüli vonások miatt tűnt gyerekebbnek. Kerek,

iskolásfiús arca és apró, pisze orra volt, de bőrét már barnára égette a sivatagi nap.

Most mindhárman jókedvűen ücsörögve söröztek a névtelen ivóban: itt csak sört lehetett kapni. A kocsmá hosszúkás, fából épült helyiség volt, lakkozatlan fapadlával, fából készült asztalokkal és székekkel. A terem túlsó végében fából ácsolt színpad, ahol műsor ment. A terem tele volt egyiptomiakkal, akik feketekávét ittak és fejükön piros fezt viseltek. A színpadon két dagadt nő illegette magát, fényes ezüstszínű nadrágban és ezüstszínű melltartóban. Az egyik a fenekét riszálta a zenére. A másik a melleit rázta a zene ritmusára. Az utóbbi igen ügyesen mozgott. Tudta úgy mozgatni az egyik mellét, hogy a másik egy helyben maradt, és néha a fenekét is riszálta. Az egyiptomiakat elbűvölte a nő, és hatalmas tapsokkal jutalmazták. Minél lelkesebben tapsoltak, a nő annál jobban riszálta magát, a zene pedig egyre gyorsult, közben a nő is egyre gyorsabban mozgott, egyre fürgébben és fürgébben, miközben egyszer sem esett ki a ritmusból, az arcán pedig ugyanaz a merev vigyor ült. Az egyiptomiak egyre jobban és egyre hangosabban tapsoltak, ahogy a tempó gyorsult. Mindenki emelkedett hangulatban volt.

Mikor a műsor véget ért, William így szólt:

– Miért mindig ezek a szörnyű drabális nők lépnek fel? Hogyhogy nem alkalmaznak szép lányokat?

– Az egyiptomiak szeretik a kövér nőket. Így tetszenek nekik – felelte Bika.

– Nem igaz – ellenkezett Morcos.

– De igen – jelentette ki Bika. – A dolog a régi időkbe nyúlik vissza, azokba a napokba, amikor itt állandóan éhínség volt, a szegények soványak voltak, a gazdagok és az arisztokrácia tagjai pedig jól tápláltak és dagadtak. Ha valaki egy kövér nőre tett szert, akkor csak jól járhatott, a nő ugyanis biztosan egy felsőbb osztályba tartozott.

– Baromság – szólalt meg Morcos.

– Hát, nemsoká kiderül – mondta William. – Megkérdezem azokat az egyiptomiakat. – Az ujjával intett két középkorú egyiptominak, akik a szomszéd asztalnál ültek, egy jó méterre tőlük.

– Ne – szólt rá Bika. – Ne, William. Jobb, ha nem jönnek ide.

– De – ellenkezett Morcos.

– De – vágta rá William is. – Ki kell derítenünk, mit esznek az egyiptomiak a dagadt nőkn.

Nem volt részeg. Egyikük sem rúgott még be, de a benyakalt sörtől meg whiskytől már jó kedvük volt, különösen Williamnek. Barna iskolásfiús arca sugárzott a boldogságtól, pisze orra most még piszebbnek tűnt. Talán hetek óta most először tudott kicsit kiereszteni. Felállt, az egyiptomiak asztalánál termett és mosolyogva megállt előttük.

– Uraim – szólalt meg –, a barátaim és én szívesen látnánk önöket az asztalunknál.

Az egyiptomiaknak sötét, zsíros bőrük és puffadt arcuk volt. Vörös fejedőt viseltek és az egyiküknek volt egy aranyfoga. Először, amikor William megszólította őket, kicsit rémültnek tűntek. Aztán kapcsoltak, egymásra néztek, elvigyorodtak és bólintottak.

– Kéérem – mondta az egyikük.

– Kéérem – szólalt meg a másik is, felálltak, kezet ráztak Williammel és követték őt az asztalhoz, amelynél Bika és Morcos ücsörögtek.

– A barátaim – mutatta be őket William. – Ő Bika. Ez Morcos. Engem Williamnek hívnak.

Bika és Morcos felálltak, mindenkivel kezet ráztak, majd az egyiptomiak ismét így szóltak: – Kéérem – azzal mindnyájan helyet foglaltak.

Bika tudta, hogy a vallásuk tiltja az alkoholfogyasztást.

– Kávét? – kérdezte.

Az aranyfogú szélesen elvigyorodott, tenyerével felfelé felemelte a kezeit, majd így felelt:

– Én kérek, szoktam inni. De a barátom – mutatott a másikra –, a barátom nevében nem beszélhetek.

Bika a másikra nézett.

– Kávét? – érdeklődött.

– Kéérem – válaszolta amaz. – Én is szeretem.

– Rendben, két kávé – felelte Bika.

Odahívott egy pincért.

– Két kávé lesz – mondta. – És egy pillanat. Morcos, William, sört?

– Nekem igen – felelte Morcos. – Én szoktam inni. De a barátom – fordult William felé –, a barátom nevében nem beszélhetek.

– Kérek. Én is szoktam – jelentette ki William. Egyikük sem mosolygott.

– Rendben – nyugtázta Bika. – Pincér, két kávét és két sört kérünk.

A pincér kihozta a rendelést, Bika pedig fizetett. Aztán az egyiptomiak felé emelte a poharát, s így szólt:

– Bung ho.

– Bung ho – ismételte Morcos.

– Bung ho – visszhangozta William is.

Az egyiptomiak úgy tettek, mintha értenék, s a magasba emelték kávéscsészéiket.

– Kéérem – mondta az egyik.

– Köszönjük – szólalt meg a másik.

Ittak.

Bika letette a poharát, s így szólt:

– Megtiszteltetés, hogy az önök országában lehetünk.

– Tetszik?

– Igen – felelte Bika. – Nagyon szép.

Újból megszólalt a zene, s a két ezüstharisnyás nő belekezdett a ráadásba. Osztatlan sikerük volt. A világ legemlékezetesebb izommozgatását produkálták, bár a fenékriszáló még mindig csak a fenekét rázta, a mellrázó pedig úgy állt a színpad közepén, mint egy

tölgyfa, karjait a feje fölött tartva. A bal melle az óramutató járása szerint mozgott körbe-körbe, a jobb pedig ellenkező irányban. Közben a fenekét is riszálta, s mindezt a zene ritmusára. A zene üteme fokozódott, s ahogy gyorsult a ritmus, a forgás és a riszálás is egyre intenzívebb lett, s néhány egyiptomit úgy elbűvölt a nő két ellenkező irányba köröző melle, hogy maguk elé tartott kezeikkel öntudatlanul utánozni kezdték azok mozgását, köröket rajzolva a levegőbe. Mindenki dobogott a padlón és kiabált a gyönyörűségtől, a színpadon produkciózó két nő arcán pedig továbbra is ugyanaz a merev vigyor ült.

Aztán véget ért a műsor. A taps lassan elhalkult.

– Nem semmi – állapította meg Bika.

– Tetszik?

– Igen, nem semmi.

– A lányok – állapította meg az aranyfogú – különlegesek.

William nem bírta tovább. Az asztal fölé hajolt, s azt kérdezte:

– Feltehetek egy kérdést?

– Kéérem – mondta Aranyfog. – Kéérem.

– Hát – folytatta William –, hogy tetszenek maguknak a nők? Ilyen soványan – s kezeivel a levegőbe rajzolt –, vagy ilyen kövéren?

Az aranyfog megcsillant az egyiptomi mosolyában.

– Én az ilyen, ilyen kövért – s a két pufók kéz nagy kört rajzolt a levegőbe.

– És a barátja? – érdeklődött William.

– A barátom nevében nem beszélhetek – válaszolta az egyiptomi.

– Kéérem – mondta a barátja. – Így. – Elvigyorodott, és a kezeivel egy kövér lányt formázott a levegőben.

– Miért a dagadtak tetszenek? – tért a lényegre Morcos.

Aranyfog egy pillanatra elgondolkodott, majd így szólt:

– Maguknak sovány jó, igaz?

– Én soványan szeretem őket – jelentette ki Morcos.

– Miért soványan? Mondja el.

Morcos megdörgölte tarkóját a tenyerével.

- William – kérdezte –, miért soványan szeretjük őket?
- Ami engem illet – válaszolta amaz –, ahhoz szoktam hozzá.
- Én is – fűzte hozzá Morcos. – De miért?

William eltöprengett.

– Nem tudom – mondta. – Nem tudom, miért épp soványan szeretjük őket.

– Na – vágta rá Aranyfog. – Nem tudják. – Az asztal fölött William felé hajolt és győzedelmesen így szólt: – Én sem tudom.

Williamnek ez nem volt elég.

– Bika azt mondja, hogy Egyiptomban a gazdagok kövérek voltak, a szegények meg soványak.

– Nem – ellenkezett Aranyfog – nem, nem, nem. Nézzék azokat a lányokat a színpadon. Nagyon kövérek – és nagyon szegények. Nézzék meg az egyiptomi királynőt, Faridát. Nagyon sovány – és nagyon gazdag. Hibás gondolkodás.

– Na és régen? – fűzte tovább William.

– Mi van régen?

– Na jó. Hagyjuk – zárta le a beszélgetést William.

Az egyiptomiak megitták a kávéjukat, a végén olyan zajt csapva, mint mikor a kádból kifolyik az utolsó pár csepp víz. Mikor kiitták a maradékot, felálltak.

– Mennek? – érdeklődött Bika.

– Kéérem – felelte Aranyfog.

– Köszönöm – mondta William.

– Kéérem – felelte a másik egyiptomi.

– Köszönjük – szólalt meg Bika. S azzal mindnyájan kezet ráztak az egyiptomiakkal, akik távoztak.

– Marhák – jelentette ki William.

– Nagy marhák – tromfolt rá Morcos.

Egészen éjfélig vidáman iszogattak, amikor a pincér odament hozzájuk és közölte velük, hogy az üzlet zár, az ital pedig elfogyott. A fiúk még mindig nem voltak nagyon részegek, mert lassan ittak, de azért jól érezték magukat.

- Azt mondja, mennünk kell.
- Rendben. Hová menjünk? Hová, Bika?
- Nem tudom. Hová mennétek?
- Valami hasonló helyre – felelte William. – Ez jó volt.

Kis szünet következett. Morcos a kezével masszírozta a nyakát.

– Bika – szólalt meg lassan. – Én tudom, hová mennék. Madame Rosette-hez, hogy megmentsem az összes lányt.

- Ki az a Madame Rosette? – érdeklődött William.
- Egy nagyszerű asszony – válaszolta Bika.
- Egy szemét öreg szíriai zsidó – mondta Morcos.
- Egy szemét kurva – tette hozzá Bika.
- Rendben – egyezett bele William. – Gyerünk. De ki ez a nő?

Elmondták neki, kicsoda Rosette, majd elmesélték a telefonbeszélgetéseket, meg Higgins ezredest.

William ennyit mondott:

- Gyerünk. Menjünk és mentsük meg az összes lányt.

Felálltak és távoztak. Mikor kimentek, eszükbe jutott, hogy a város külső részén járnak.

– Gyalogolnunk kell majd egy darabot – mondta Bika. – Itt nincsenek gharryk.

Fekete, csillagfényes éjszaka volt, de a holdat nem lehetett látni. A keskeny, sötét utcát Kairó tipikus szaga járta át. Csend volt, ahogy a járdán baktattak, időnként magányosan vagy párban ácsorgó férfiak mellett elhaladva, akik a házak falának dőlve dohányoztak.

- Marhák, mi? – szólalt meg William.
- Nagy marhák. Szörnyű – felelte Morcos.

Továbbhaladtak, egymás mellett: a rövid, vöröses hajú Bika, a magas, sötét bőrű Morcos, és a nyúlánk, fiatal William, aki hajadonfőtt gyalogolt, mivel a sapkáját elhagyta valahol. Tempósan lépkedtek a városközpont irányába, ahol biztos volt, hogy találnak egy gharryt, amelyik majd elviszi őket Madame Rosette-hez.

– A lányok ujjongani fognak, ha megmentjük őket – szólalt meg Morcos.

– Istenem, micsoda buli lesz – tromfolt rá Bika.

– Be is vannak zárva? – érdeklődött William.

– Nem – felelte Bika –, nem egészen. De ha most megmentjük őket, ma már nem kell dolgozniuk. Tudjátok, a lányok, akik nála vannak, egyszerű boltosok, akik nappal továbbra is a boltban melóznak. Mindegyikük elkövetett valami hibát, amit vagy Rosette maga talált ki, vagy legalábbis ő jött rá, most pedig befogja őket, esténként meg kell jelenniük az öreglánynál. A lányok azonban utálják Rosette-et, és a megélhetésük sem tőle függ. Kirúgnák a fogait, ha módjuk lenne rá.

– Mi majd megteremtjük a módját – jelentette ki Morcos.

Átmentek egy utcán. William azt kérdezte:

– Hány lány lesz ott, Bika?

– Nem tudom. Talán úgy harminc.

– Te jó ég – sóhajtott fel William. – Ez aztán nagy buli lesz. Rosszul bánik velük?

– A harmincharmadik századosok azt mondták, szinte nem is ad nekik pénzt, csak úgy egy húszast egy éjszakára. A kuncsaftoktól meg elkér egy-kétszázat is egy menetért. Egy lány úgy ötszáz és ezer akker között hoz Rosette konyhájára éjszakánként – magyarázta Bika.

– Te jó Isten – borzongott William. – Éjszakánként ezer piaszter, harminc lánnyal felszorozva. Az a nő biztosan milliomos.

– Az hát. Valaki kiszámolta, hogy ha a házon kívüli üzleteit nem is vesszük figyelembe, átszámolva akkor is úgy ezerötszáz fontot keres a vénlány hetente. Az pedig, nézzük csak, az úgy öt-hatezer font egy hónapban. Évente hatvanezer font.

Morcos magához tért az álmodozásból:

– Te jó ég, a szemét vén szíriai zsidó.

– Szemét vén kurva – hóbörgött William.

Most egy civilizáltabb városrészbe értek, gharryt azonban még itt sem láttak.

– Mary Házáról hallottatok már? – kérdezte Bika.

- Mary Háza? Az micsoda? – érdeklődött William.
 - Egy hely Alexandriában. Mary pedig az ottani Rosette.
 - Szemét vén kurva – sziszegte William.
 - Nem – ellenkezett Bika. – Azt mondják, rendes nő. A lényeg az, hogy Mary házát a múlt héten lebombázták. A haditengerészek épp ott állomásoztak, a hely pedig tele volt matrózokkal.
 - Meghaltak?
 - Igen, sokan. És tudjátok, mi történt? Azt tették közzé róluk, hogy harc közben vesztették életüket.
 - Az admirális úriember – állapította meg Morcos.
 - Csodálatos – mondta William.
- Ekkor megláttak egy gharryt és leintették.
- Nem tudjuk a címet – szólalt meg Morcos.
 - De ő tudni fogja – jelentette ki Bika. – Madame Rosette – mondta a sofőrnek. A férfi elvigyorodott és bólintott.

William szólalt meg ismét:

- Majd én vezetek. Ide a kantárral, komám, üljön ide mellém, és mutassa az utat.

A sofőr hevesen tiltakozott, ám miután William tíz piasztert nyomott a markába, átadta a gyeplőt. William tehát a bakon ült, a gharrys pedig mellette. Bika és Morcos a kocsi hátuljában foglaltak helyet.

- Indulás – adta ki a parancsot Morcos.

William elindította a gharryt. A lovak vágózni kezdtek.

- Nem jó! – visította a kocsis. – Nem jó. Állj.
- Merre van Rosette? – kiabálta William.
- Állj! – ismételte az egyiptomi.

Williamnek fülig ért a szája.

- Rosette! – kiabálta. – Merre?

A sofőr döntött. Úgy határozott, hogy csak úgy szabadulhat meg a mellette ülő örülttől, ha elvezeti az úticéljához.

- Arra – visította. – Balra. – William megrántotta a bal kantárt, a lovak pedig rohanva befordultak. A kocsi egy keréken vette a

kanyart.

– Ez kicsit meredek volt – szólt előre Morcos a hátsó ülésről.

– És most merre? – kiabálta William.

– Balra – visította válaszul a gharrys. A következő utcánál tehát ismét balra kanyarodtak, aztán jobbra, még kétszer balra, majd ismét jobbra, végül a gharrys elkiáltotta magát: – Itt kéérem, itt Rosette. Állj.

William mindkét kantárt húzni kezdte. A lovak egyre feljebb emelték a fejüket a húzást követve, s ügetésre lassítottak.

– Hol? – kérdezte William.

– Itt – felelte a gharrys. – Kéérem. – Egy húszméternyire álló ház felé bökött. William a ház előtt állította meg a lovakat.

– Szép munka volt, William – állapította meg Morcos.

– Te jó ég – mondta Bika. – Repültünk, mint a fene.

– Csodálatos volt, nem? – kérdezte William. Még mindig fülig ért a szája.

A gharrys átizzadta az ingét és olyan rémült volt, hogy haragudni sem tudott.

– Mennyi lesz? – fordult hozzá William.

– Kéérem, húsz piaszter.

William adott neki negyvenet, majd így búcsúzott tőle:

– Nagyon köszönöm. Derék lovak. – Az alacsony férfi elvette a pénzt, felugrott a kocsijára, és elhajtott. Sietett minél előbb eltűnni.

Ismét egy szűk, sötét utcában jártak, ám a házak (már amit látni lehetett belőlük) itt tágasak és gondozottak voltak. Amelyiket a gharrys Rosette házának nevezte, széles, vastag falú, háromszintes, szürke betonépület volt. A házba óriási, nehéz kapun át lehetett bejutni. A kapu tárva-nyitva állt.

Mikor bementek, Bika ennyit mondott:

– Ezt most bízzátok rám. Van egy tervem.

Bent hideg, szürke, poros hallt találtak, amelyet gyér fényű, csupasz villanykörte világított meg. A hallban egy férfi ácsorgott. Behemót egyiptomi volt, lapos arcát két gyűrött fül fogta közre.

Birkózó pályafutása alatt talán Abdul a gyilkos, vagy A mérges pasa lehetett a neve. Most piszkos fehér pamutöltönyben ácsorgott.

– Jó estét. Itt lakik Madame Rosette? – szólította meg Bika.

Abdul szúrós szemekkel pillantott a három pilótára, habozott egy kicsit, majd így felelt:

– Madame Rosette fent.

– Köszönöm – felelte Bika. – Köszönöm szépen.

Morcos észrevette, hogy Bika szándékosan illedelmes. Amikor így viselkedett, akkor valakire mindig nehéz pillanatok vártak. A századnál, amikor Bika egy bevetést vezetett, és megpillantották az ellenséget és harc következett, Bika soha nem adott ki úgy parancsot, hogy ne tette volna hozzá: – légy szíves – , és mindig megköszönte az üzeneteket. Most Abdulnak is megköszönte a felvilágosítást.

Fellépkedtek a csupasz kőlépcsőkön, melyek mellett vaskorlát futott felfelé. Elhaladtak az első lépcsőfordulónál, majd a másikonál, de a ház még mindig olyan volt belülről, mint valami barlang. A harmadik lépcsősor tetejénél nem volt pihenő; a lépcsők egy falban végződtek, amelyen ajtó volt. Bika megnyomta a csengőt. Némi várakozás után egy kis nyílás tárult fel, amelyen át két fekete szem vizslatott ki.

– Mit akarnak, fiúk? – szólalt meg egy női hang.

Bika is és Morcos is felismerték a nő hangját a telefonból.

– Madame Rosette-hez jöttünk – szólalt meg Bika. A „Madame” szót franciásan ejtette, az illedelmesség kedvéért.

– Tisztek? Itt csak tisztek lehetnek – szólalt meg ismét a hang. Mint valami repedt fazék.

– Igen. Tisztek vagyunk – jelentette ki Bika.

– Nem olyanok, mint a tisztek. Milyen tisztek?

– Repülő.

Rövid ideig csend volt. Bika tudta, hogy a nő gondolkodik. Talán volt már gondja pilótákkal. Bika remélte, hogy a nő nem látja Williamet, és a szemében táncoló fényt, mivel William még mindig

úgy érezte magát, mint amikor a kocsit hajtotta. A nyílás egyszer csak elsötétült, az ajtó pedig feltárult.

– Rendben, jöjjenek – jelentette ki a nő. Túl mohó volt ahhoz, hogy megválogassa a kuncsaftjait.

Bementek, a nő ott állt előttük. Alacsony volt és elhízott, homloka előtt pedig zsíros, kócos, fekete hajának tincsei lógtak. Széles és iszapszínű arcán nagy, lapos orr, annak ellentmondó apró száj, s a kettő között pelyhek. A nő lógó, fekete szaténruhát viselt.

– Jöjjenek az irodába, fiúk – szólalt meg a nő, majd kacszázva megindult balra a folyosón. Hosszú, széles folyosó volt. A ház közepén, az utcával párhuzamosan futott, s ha az ember a lépcsők felől jött, balra kellett fordulni. A folyosó falában ajtók voltak, vagy nyolc-tíz mindkét oldalon. A lépcsők felől jobbra fordulva, a folyosó végébe ütközött a látogató, ahonnan szintén egy ajtó nyílt. A pilóták fülét ezen ajtó mögül kiszivárgó női hangok ütötték meg. Bika megállapította, hogy a lányok öltözője lehet az.

– Erre, fiúk – jelentette ki Rosette. Balra fordult és megindult a folyosón, az ajtóval ellenkező irányban. A fiúk követték, elől Bika, mögötte Morcos, majd William. A folyosó közepén vörös szőnyeg futott végig, a plafonról óriási rózsaszín lámpaernyők csüngtek. Úgy a folyosó felénél járhattak, mikor az ajtó mögül kiáltás ütötte meg a fülüket. Rosette megállt, majd körülnézett.

– Menjenek tovább, fiúk – parancsolta –, be az irodába, balra az utolsó ajtó. Én is rögtön ott leszek. – A nő sarkon fordult, és megindult az öltöző irányába. A fiúk azonban nem mozdultak. Állva figyelték az asszonyt, s mikor az az ajtóhoz ért, az ajtó kivágódott és egy lány rohant ki rajta. A fiúk kissé távolabbról állva is láthatták, hogy a rendezetlen, zöld ruhát viselő lány szőke haja eltakarta az arcát. Mikor a lány megpillantotta Rosette-et, megállt. Rosette haragosan hadart pár szót, mire a lány valamit visszakiabált neki. Ekkor Rosette felemelte a jobb karját, majd a tenyerével arcon ütötte a lányt. Aztán visszahúzta a karját, és újból pofon ütötte. Az ütés

erős volt. A lány az arca elé emelte a kezeit és sírni kezdett. Rosette kinyitotta az ajtót és visszatuszkolta a lányt.

– Te jó ég! – szólalt meg Bika. – Kemény egy nő.

– Én sem ijedek meg az árnyékomtól – jelentette ki William. Morcos nem szólt semmit.

Miután visszatért hozzájuk, Rosette így szólt:

– Gyerünk, fiúk. Egy kis összezörrenés, nem nagy ügy. – A folyosó végéhez vezette őket, majd beléptek az utolsó baloldali ajtón. Ez volt az iroda. Közepes méretű helyiség, két vörös kanapéval, két vagy három vörös plüsshuzatú karosszékkal és vastag, vörös szőnyeggel. Az egyik sarokban apró asztalka, Rosette amögött foglalt helyet, háttal a falnak.

– Üljenek le, fiúk – jelentette ki. A hangja éles és sürgető volt. – Térjünk az üzletre.

Bika előredőlt a székében. Rövid, vöröses haja valahogy nem illett az élénkvörös plüsshuzathoz.

– Madame Rosette – szólalt meg –, nagy megtiszteltetés, hogy találkozhatunk Önnel. Sokat hallottunk magáról. – Morcos Bikára pillantott. Az ismét az udvarias stílusát vette elő. Rosette is Bikára nézett. Az asszony apró, fekete szemeiben gyanakvás tükröződött.

– Higgye el – folytatta Bika –, már régóta várunk erre a pillanatra.

A hangja olyan kellemesen csengett, s viselkedése olyan udvarias volt, hogy Rosette bekapta a horgot.

– Ez szép maguktól, fiúk – felelte az asszony. – Itt mindig jól fogják érezni magukat. Erről kezeskedem. És most – az üzlet.

William nem bírta tovább.

– Bika szerint maga nagyszerű asszony.

– Köszönöm, fiúk.

– Bika azt mondja, maga egy mocskos öreg szíriai zsidó – szólalt meg Morcos.

– Bika szerint maga egy szemét vén kurva – hadarta William.

– És tudom, mit beszélek – tette hozzá Bika.

Rosette talpra ugrott.

– Mit jelentsen ez? – rikácsolta, s az arca az iszapszínből a vörös agyag árnyalatába váltott. A férfiak nem mozdultak. Nem nevettek, el sem mosolyodtak. Némán ültek, kissé előredőlve, az asszonyt figyelve.

Rosette-nek már korábban is akadt problémája bőven, és tudta, hogyan kell az ilyen helyzeteket kezelni. Most azonban úgy tűnt, más a helyzet. A fiúk nem tűntek részegnek, nem pénz volt a dolog mögött és nem is valamelyik lánnyal volt gond. Magáról Rosette-ről volt szó, és ez nem tetszett az asszonynak.

– Kifelé – kiabálta. – Takarodjanak, ha nem akarnak balhét. – Ám azok nem mozdultak.

Az asszony egy pillanatra elhallgatott, aztán kilépett az asztala mögül és az ajtó felé indult. Bika ért oda először, s mikor az asszony rá akart támadni, Morcos és William elkapták a karjait hátulról.

– Zárjuk be – javasolta Bika. – Menjünk.

Ekkor az asszony hangosan kiáltozni kezdett. A szörnyű szavak, amik az ajkait elhagyták, nem tűrnek nyomdafestéket. Csak úgy ömlöttek apró halszájából, vég nélkül, miközben fröcsögött a nyála. Morcos és William a karjánál fogva elkezdtek az egyik fotel felé húzni, az asszony pedig úgy küszködött, mint egy dagadt malac, akit a vágóhídra rángatnak. A fotel előtt az asszonyt hirtelen hátralökték, mire az lehuppant. Morcos az asztalhoz ugrott, gyorsan lehajolt, és kirántotta a telefonzsinórt a csatlakozóból. Bika kinyitotta az ajtót, s mire Rosette felállt, már egyikük sem volt a szobában. Bika, miután belül kihúzta a kulcsot, most kívülről elfordította azt a zárban. A három férfi kint állt a folyosón.

– Te jó ég, micsoda egy néember! – fújtatott Bika.

– Nem normális. Hallgassátok – tette hozzá William.

A folyosón állva hallgatták a bentről jövő zajt. Az asszony ordított, aztán az ajtót kezdte verni, miközben tovább üvöltött, már nem is egy nő, hanem egy felbőszített bika hangján.

– Nincs sok időnk – szólalt meg Bika. – A lányok. Kövessetek. És mostantól nagyon figyeljetelek, mintha az életemről volna szó.

Az öltöző felé kezdett rohanni a folyosón, utána Morcos és William. Az ajtó előtt Bika megállt, mögötte a másik kettő is. Még innen is hallották Rosette kiabálását.

– Ne mondjatok semmit – adta ki Bika az utasítást. – Csak tegyétek a dolgotokat, mintha az életetekről volna szó – azzal kinyitotta az ajtót és belépett.

A szobában vagy egy tucat lány volt. Mindnyájan felnéztek. Abbahagyták a csevegést és Bikára pillantottak, aki az ajtóban állt, majd a sarkait összeütve így szólt.

– Katonai rendőrség. *Les Gendarmes Militaires*. – A hangja határozott volt, arca kemény, s vigyázzban állt a küszöbön, sapkával a fején. Morcos és William mögötte.

– Katonai rendőrség – jelentette ki Bika ismét, majd két ujja közé fogva, feltartotta az igazolványát.

A lányok nem mozdultak, nem is szóltak. Mint akik megdermedtek: mozdulatlanságukban olyanok voltak, mint egy csoportkép élettelen alakjai. Egyikük éppen a harisnyáját húzta, s a mozdulat közepén állt meg: egy széken ült, a lába kinyújtva, ujjai között már térdig felhúzott harisnyájával. Egy másik épp a frizuráját igazgatta egy tükör előtt, és amikor körülnézett, ujjai a hajában maradtak. Amelyik éppen a száját rúzsozta, anélkül pillantott Bikára, hogy a rúzst az ajkaitól elvette volna. Többen egyszerű faszéken ücsörögtek, s fejüket ültükben az ajtó felé fordították. A legtöbbjük fényes estélyi ruhát viselt, páran csak félig voltak felöltözve. De majdnem mindegyik lányon fényes zöld, fényes kék, fényes vörös vagy fényes aranyszínű ruha volt, és amikor Bikára emelték a tekintetüket, olyan dermedté váltak, mintha egy fénykép élettelen alakjai volnának.

Bika szünetet tartott, majd így folytatta:

– A hatóságok nevében elnézésüket kérem a zavarásért. Sajnálom, hölgyeim, de velem kell jönniük regisztrációs és egyéb hivatalos célból. Utána elmehetnek. Csak formaságról van szó. Most azonban velünk kell jönniük. A Madame tud róla.

Bika ekkor megállt, de a lányok továbbra sem mozdultak.

– Legyenek szívesek felöltözni. A katonaságtól vagyunk. – Azzal oldalt lépett és az ajtót nyitva hagyta. A csoportkép hirtelen megmozdult, a lányok felkeltek, zavartan suszorogni kezdtek, majd kettő-három közülük megindult az ajtó felé. A többiek utánuk. Akik félmeztelenül voltak, gyorsan ruhába bújtak, majd hajukat megigazítva követték a többit. Egyiküknek sem volt kabátja.

– Számold meg őket – utasította Bika Morcost, ahogy a lányok elkezdtek az ajtón kifelé tolongani. Morcos tizennégyet számolt.

– Tizennégy, uram – jelentette ki, megpróbálva egy törzsőrmester modorát felvenni.

– Rendben – pattogta Bika, majd a folyosón tolongó lányokhoz fordult. – Most pedig, hölgyeim, itt van nálam a Madame listája, úgyhogy ne is próbáljanak elfutni. És semmi pánik. Csupán katonai formaság az egész.

William kinyitotta a lépcső felé nyíló ajtót, majd elsőként kilépett rajta. Utána a lányok, a sort pedig Bika és Morcos zárták. A lányok csendesek és zavartak voltak, arcukon aggodás és ijedség tükröződött. Csak egy szólalt meg közülük, egy magas, fekete hajú:

– *Mon Dieu*, katonai formaság. *Mon Dieu, mon Dieu*, mi lesz itt? – Ám több szót nem ejtett senki, a csapat pedig tovább ballagott lefelé a lépcsőn. A hallban találkoztak a lapos arcú, gyűrött fülű egyiptomival. Egy pillanatra úgy tűnt, balhé lesz, ám Bika a férfi orra alá dugta az igazolványát és ennyit mondott: – Katonai Rendőrség –, mire a férfi úgy meglepődött, hogy szótlánul kiengedte őket.

Mikor a csapat az utcára ért, Bika így szólt:

– Gyalogolni kell, de nem sokat – azzal jobbra fordult. A járdán masírozó menetet Bika vezette, a sort pedig Morcos zárta. William az úton ballagott, oldalszárnyként. Már látni lehetett, a hold fényénél tisztán kivehetők voltak az alakok. William megpróbált lépést tartani Bikával, Morcos pedig Williammel. Menet közben a karjukat lengették, az állukat pedig felszegték – ahogy katonákhoz illik. Mellettük tizennégy lány, akik fényes estélyi ruhában, fényes zöld, kék, vörös, fekete meg aranyszínű öltözetben masíroztak a

holdfényben, előttük Bika, mellettük William, hátul pedig Morcos. Feltűnő jelenség voltak.

A lányok csevegni kezdtek. Bika hallotta őket, de nem fordította el a fejét. A menetoszlop elején lépdelt, és az útkereszteződésnél jobbra fordult. A többiek utána. Úgy ötven métert tettek meg a saroktól, mikor egy egyiptomi kávéházhoz értek. Bika megpillantotta a helyet és látta a lámpák átszűrődő fényét a sötétítő függönyök mögött. Megfordult és így kiáltott: – Állj! – A lányok megálltak, de a csevegést nem hagyták abba. Látható volt, hogy lázadás készül. Képtelenség tizennégy nőt magas sarkú cipőben, fényes ruhában végigmeneteltetni a városon éjnek idején, még ha nem is sokáig tart a dolog, s még ha csak katonai formaságról van is szó. Bika tisztában volt ezzel, ezért így szólt.

– Hölgyeim – kezdte –, figyeljenek ide.

Ám a lázadás már megindult, a lányok tovább fecsegték, s a magas, fekete hajú hangosan megszólalt:

– *Mon Dieu*, mi ez az egész? Mi a franc ez az egész?

– Csend – intette le Bika. – Csendet! – Másodszor már parancsként harsogta a szót. A fecsegés elnémult.

– Hölgyeim – kezdte újból, ezúttal udvariasan. A legillendőbbben igyekezett beszélni, s ha Bika illemtudó volt, az mindenkit elbűvölt. Sajátos stílusa volt erre: a hangjában mosoly csengett, miközben az arckifejezése komoly maradt. Ez mindig hatásos volt, mivel a embernek az a benyomása támadt, hogy komolyan veszi az udvariasságot.

– Hölgyeim – mondta tehát mosolygós hangon –, a hadseregben az alakiség elkerülhetetlen. Sajnálom, de ez az igazság. Ám a lovagiasságnak is megvan a maga szerepe. És szeretném, ha tudnák, hogy a légierőnél ez a fő erények közé tartozik. Ezért örülnék, ha bejönnének velünk ide egy pohár sörre. Ez a hadsereg lovagiassága. – Ezzel előrelépett, kinyitotta a kávéház ajtaját és így szólt: – Kérem, igyanak egyet velünk! Kinek van kedve hozzá?

A lányok ekkor megértették a helyzetet. Mintha csak vezényszóra gyúlt volna fény mindnyájuk fejében. Meglepődtek. Egy pillanatig haboztak. Aztán egymásra néztek, majd Bikára, utána Morcosra és Williamre, s meglátták a katonák szemében a nevetést. A lányok egyszerre kezdtek el kacagni, mire William és Morcos is elnevette magát és mind betódultak a kávéházba.

A magas, fekete hajú lány karon fogta Bikát, s ennyit mondott:

– *Mon Dieu*. Katonai rendőrség, *mon Dieu, oh, mon Dieu* – és a fejét hátravetve nevetett, Bika pedig vele kacagott. – A hadsereg lovagiassága – szólalt meg William, miközben belépett az ajtón.

A helyiség hasonlított ahhoz, ahol a fiúk korábban mulattak: fa berendezés, fűrészpor, néhány kávézó, körben ülő egyiptomi, fejükön piros fezzel. William és Morcos összetolt három kerek asztalt és székeket hoztak. A lányok helyet foglaltak. A többi asztalnál ülő egyiptomi lerakta a csészéjét, megfordult a helyén és tátogott az ámulattól. Mint egy csapat zsíros, pipáló hal. Néhányan még a széküket is a társaság felé fordították, hogy jobban lássanak, és csak bámultak.

Megjelent egy pincér, Bika pedig rendelt:

– Tizenhét sör lesz. Hozzon tizenhét sört.

– Kéérem – felelte a fiú és eltűnt.

Ahogy a társaság az italokra várva üldögélt, a lányok a három pilótát nézték, azok meg a lányokat.

– A hadsereg lovagiassága – jelentette ki William, mire a magas, fekete hajú lány ennyit felelt: – *Mon Dieu*, maguk teljesen megőrültek.

A pincér megjelent a sörökkel. William a poharát felemelve így szólt:

– A hadsereg lovagiasságára.

A fekete hajú lány csak ennyit rebegett:

– *Oh, mon Dieu*. – Morcos nem szólt semmit. A lányokat bámulta és próbálta eldönteni, melyikük tetszik neki a legjobban, hogy hozzákezdhesen. Bika mosolygott, a lányok pedig ücsörögtek

fényes zöld, kék, vörös, fekete és arany színű ruháikban. Ismét úgy tűnt, mintha csak egy csoportként lennének, ahogy a sört kortyolták, látható jókedvvel, már a gyanakvás árnyéka nélkül, mivel pontosan átlátták, miről van szó.

– Te jó ég – szólalt meg Bika. Poharát lerakva körülnézett. – Te jó ég, az egész századnak elég volna ennyi lány. Bárcsak itt lennének a többiek is! – Újabb pohár sört kezdett inni, a közepén megállt, majd hirtelen lerakta az asztalra. – Tudom, mit teszünk – jelentette ki. – Pincér, pincér!

– Kéérem.

– Hozzon egy nagy papírlapot meg egy ceruzát.

– Kéérem. – A pincér távozott, majd egy lappal tért vissza. A füle mögül egy ceruzát vett elő és átnyújtotta Bikának. Bika az asztalra csapott.

– Hölgyeim – szólalt meg, miután csend lett –, még egy utolsó formáságot kérnek önöktől. A legutolsót.

– A katonaságnál ez van – vakkantotta William.

– *Oh, mon Dieu* – sóhajtott a fekete hajú lány.

– Semmiség az egész – folytatta Bika. – Írják fel a nevüket és a telefonszámukat erre a papírra. A barátaimnak a században. Hogy ők is olyan boldogok lehessenek, mint én most, de elkerülve a már átélt kellemetlenségeket. – Bika hangja ismét mosolygott. Látszott, hogy a lányoknak tetszik ez a hang. – Megtisztelnének, ha megtennék – folytatta újból a férfi –, mivel a barátaim is szeretnének találkozni önökkel. Nagyon örülnének.

– Nagyszerű – jegyezte meg William.

– Örültség – mondta a sötét hajú lány, de ráfirkantotta a nevét és a telefonszámát a papírra, majd továbbadta azt. Bika újabb kör sört kért. A lányok tényleg különös látványt nyújtottak, ahogy hosszú ruháikban körben ültek, és sorban írták fel a nevüket. Jókedvűnek tűntek, William pedig egyenesen boldognak látszott. Morcos azonban komoly képet vágott, mivel a választás nehéz volt és teljesen lefoglalta a gondolatait. A lányok mind gyönyörűek voltak:

fiatalok és szépek. Volt köztük görög, szíriai, egyiptomi, francia, olasz, világos bőrű egyiptomi, jugoszláv, s még ki tudja, hány országból való. De küllemre mind vonzóak voltak.

A papír most visszaérkezett Bikához. Az összes lány írt rá: tizennégy fura kinézetű név, tizennégy telefonszám. Bika lassan végigjártatta szemét a listán.

– Ezt kiteszem a század üzenőtáblájára – jelentette ki –, és én leszek a többiek jótevője.

William más véleményen volt.

– A központba kellene küldeni. Ott majd sokszorosítják és kiküldik minden századhoz. Erősödik a csapatszellem.

– *Oh, mon Dieu* – sóhajtottá ismét a fekete hajú lány. – Maguk megőrültek.

Morcos feltápászkodott, felemelte a székét, átvitte az asztal túloldalára, s betolta két lány közé. Csak ennyit szólt: – Elnézést. Ugye nem baj, ha ideülök? – Végül döntött. Odafordult az egyik lányhoz és halkán munkához látott. A lány igen csinos volt, formás és sötét bőrű. Morcos elkezdett vele beszélgetni, s a társaság többi tagja megszűnt létezni számára: a lány felé fordult és fejét annak kezére hajtotta. Most nem volt nehéz megérteni, miért őt tartották a században a legjobb pilótának. Nagyon tudott koncentrálni. Mint az atléta, aki nyílegyenesen, megállíthatatlanul fut a cél felé. Így beszélt a csinos lányhoz – ám szavait csak az a lány hallotta, más nem.

Közben Bika gondolkodott. A következő lépésen törte a fejét, és mikor a társaság már a harmadik kör sörrel is majdnem végzett, a férfi ismét az asztalra csapott, és a beállt csendben így szólt:

– Hölgyeim, megtisztelnék, ha hazakísérhetjük Önöket. Én ötöt elviszek. – Látszott, hogy kész terve van. – Morcos is ötöt, William meg négyet. Rendelünk három gharryt, én az enyémben ötöket elviszem, és egymás után hazaszállítom.

– A hadsereg lovagiassága – tette hozzá William.

– Morcos – szólalt meg ismét Bika –, jó lesz így? Te is elviszel ötöt. Te döntöd el, kit fuvarozol haza utoljára.

- Persze – felelte az felpillantva. – Nekem jó.
- William, te négyet viszel. Egymás után hazaszállítod őket.

Világos?

- Mint a nap – vágta rá William. – Mint a nap.

Mindannyian felkeltek és az ajtó felé indultak. A magas, fekete hajú karon fogta Bikát és megkérdezte tőle:

- Elviszel?
- Persze – jelentette ki a férfi. – Elviszlek.
- Engem viszel haza utoljára?
- Igen. Te leszel az utolsó.
- *Oh, mon Dieu* – sóhajtott a lány. – Nagyszerű.

A kávéház előtt leintettek három lovas gharryt és három csoportra szakadtak. Morcos gyorsan mozgott. Másodpercek alatt felsegítette a lányokat a kocsira, felmászott utánuk, majd Bika látta, hogy a kocsi megindul. Aztán William kocsija következett. Hirtelen rántással indult el: a lovak azonnal vágtaiba kezdtek. Ahogy Bika ismét odanézett, látta, hogy William peckesen ül a bakon, kezében a kantár.

– Gyerünk – mondta Bika, mire az öt lány beült a harmadik gharryba. Mint a heringek – de befértek. Bika hátradőlt, majd érezte, hogy valaki alulról belekarol. A magas, sötét hajú lány volt az.

A férfi a nő felé fordult és ránézett.

- Hello – mondta. – Hello, te édes.
- Ah – susogta a lány. – Nektek elment az eszetek.

Bikát melegség járta át, s ahogy a kocsi a sötét utcákon zötyögött, a pilóta egy édes dallamot kezdett dúdolni magában.

Katina

Néhány kurta feljegyzés a Brit Királyi Légierő pilótáinak utolsó napjairól az első görögországi hadjáratban

Peter látta meg először.

A lány egy kövön ült, csendesen, kezeit az ölében pihentetve. Üres tekintettel meredt maga elé, a semmibe bámult, miközben körülötte a kis utcácskában emberek rohangáltak vizesvödörrel, amelyek tartalmát bezúdították az égő házak ablakain.

Az utca túloldalán a macskaköveken egy fiú holtteste hevert. Valaki a járda mellé húzta, hogy ne legyen útban.

Kissé távolabb egy ráncos férfi egy törmelék- és kőhalomnak feszült. Egyenként emelte fel, majd dobta oldalra a köveket. Időnként lehajolt, a romok közé lesett és egy nevet hajtogatott.

Körben kiáltozás és futó léptek zaja, lángok, vizesvödörök és por. A lány csak ült a kövön és bámult maga elé mozdulatlanul. Arca bal oldalán vér csorgott. A seb a halántékán volt, de a vér az álláról cseppent alá a mocskos kartonruhára.

Mikor meglátta, Peter így szólt:

– Nézzétek azt a kislányt.

Odamentünk hozzá. Fin a lány vállára tette a kezét, s lehajolt, hogy szemügyre vegye a vágást.

– Mintha egy repeszdarab nyoma lenne – állapította meg. – El kéne vinni a Dokihoz.

Peter és én összekulcsoltuk a kezeinket, s Fin arra ültette fel a lányt. Elindultunk az utcákon visszafelé, ki a reptér irányába, mi ketten furcsa, billegő járással, kissé előregörnyedve, arccal terhünk felé. Éreztem, hogy Peter ujjai szorosán kulcsolják az én ujjaimat, és hogy a lány súlya finoman a csuklóimra nehezül. Én mentem a bal oldalán, s a vér a lány arcáról a repülős egyenruhám ujjára

csepegett, majd a vízhatlan anyagról a kézfejemre csorgott. A lány mozdulatlanul, némán ült.

– Elég erősen vérzik – szólalt meg Fin. – Kicsit gyorsítanunk kéne.

A vértől nem sokat láttam a lány arcából, de azt észrevettem, hogy kedves vonásai vannak. Kiálló arccsontjai, nagy, kerek szemei voltak, világoskékek, mint az őszi égbolt, szőke haja rövidre vágva. Úgy kilenc évesnek látszott.

Görögországban történt, 1941. április elején, Paramythiánál. Vadászpülős századunkkal egy földes területen állomásoztunk, a falu közelében. A leszállópálya egy hegyektől körülvett, mély völgyben volt. A dermesztő tél már véget ért, s a tavasz szinte észrevétlenül lopakodott a tájra. Halkan és gyorsan jött, megolvasztva a tavakon a jeget és eltüntetve a hegyek hósipkáját. A leszállópályán mindenütt fűszálak halványzöld csúcsai bújtak elő a sár alól, szőnyeget terítve a leszálló gépek elé. A völgyben a vadvirágokat langyos szél legyezte.

A németek, akik Jugoszlávia felől törtek be néhány nappal korábban, megkezdték a hadműveleteiket, és délután harmincöt Dornier géppel bombázták a falut. Peter, Fin és én épp nem voltunk szolgálatban, így elmentünk megnézni, hogy tudunk-e valamit segíteni a mentési munkálatokban. Néhány óráig a romok között ástunk, segítettünk kioltani a fel-fellángoló tűzfészeket és már épp indultunk volna hazafelé, amikor megpillantottuk a lányt.

Most, ahogy a leszállópálya felé közeledtünk, láttuk a Hurricane gépeket, amint leszállás előtt köröznek, s a dokit, aki hivatásához híven a gyógyszeres sátor előtt állva várta, hogy lesz-e valaki, aki ellátásra szorul. Kezünkben a gyermekkel haladtunk felé. Fin, aki pár méterrel előttünk ment, megszólalt:

– Doki, te lusta disznó, itt egy kis munka neked.

A Doki fiatal, készséges, de távolságtartó volt – józanon. Mikor felöntött a garatra, gyönyörűen énekelt.

– Vigyétek a gyengélkedőre – parancsolta.

Peter és én odacipeltük a lányt, s letettük egy székre. Aztán otthagytuk és a gyógyszeres sátorhoz mentünk, meghallgatni a fiúk beszámolóját.

Sötétedett. Nyugat felé a hegyek gerince fölött már csak a nap hátrahagyott fakóvörös sugarai látszóttak, de már a telehold, a bombázók holdja is ott volt az égen, és kúszott egyre feljebb. A holdfény fehérre színezte a sátrak tetejét, amelyek apró fehér piramisokként álltak kicsi, takaros csoportokban a leszállópálya körül: mintha egymáshoz bújó, megszeppent bárányok lettek volna. Vagy emberek, akik egymás közelében álldogálnak, mintha csak tudnák, hogy valami rossz következik. Vagy valaki figyelmeztette volna őket, hogy majd megfélemeznek róluk és otthagyják őket. Ahogy néztem a sátrakat, úgy tűnt, mintha mozognának és egy parányit közelebb húzódtak volna egymáshoz.

Aztán csendben, hangtalanul, a hegyek közelebb lopóztak a völgyünkhöz.

Az ezt követő két napon sokat repültünk. Hajnali kelés, repülés, majd alvás. Aztán a sereg visszavonulása. Ennyi történt. Vagy csak ennyire volt idő. A harmadik napon azonban a felhők leereszkedtek a hegyekre, onnan pedig a völgyünkbe csúsztak. És esni kezdett. Így csak ücsörögtünk az étkezősátorban, söröztünk, az eső pedig úgy kopogott a tetőn, mint valami varrógép. Aztán ebéd. Napok óta először az egész század ott volt. Tizenöt pilóta egy hatalmas asztalnál, két hosszú padon, Majom, a parancsnok, az asztalfőn.

A zöldséges sült hús felénél tartottunk, mikor a sátor ajtaja félrelibbent, és belépett a Doki, feje fölött egy óriási, csepegő esőkabáttal. A kabát alatt ott volt a kislány is. A fején keresztben kötés.

– Hello – szólalt meg a Doki. – Hoztam egy vendéget.

Körülnéztünk, majd hirtelen mindannyian automatikusan felálltunk. A Doki levette az esőkabátját. A kislány mellette állt, karjait lelógatta, és bámult a férfiakra, azok pedig mindnyájan őt nézték. Szőke haja

és világos bőre alapján biztos nem néztem volna görög származásúnak. A lány megrémült a tizenöt marcona külfölditől, akik mind felálltak, mikor ő bejött, s egy pillanatra félig megfordult, mintha el akarna futni, ki az esőbe.

– Hello. Gyere, ülj ide te is – szólította meg Majom.

– Beszélj görögül – mondta a Doki. – Ezt nem érti.

Fin, Peter és én egymásra néztünk, majd Fin így szólt:

– Te jó ég, ez az a lány. Szép munka volt, Doki.

A lány felismerte Fint és odament hozzá. Fin megfogta a lányka kezét, és leültette a padra, mire a többiek is visszaültek. Húst tettünk a lány elé, amit az lassan rágni kezdett, közben pedig a tányérjára meredt.

– Hívjátok Periclest – szólt Majom.

Pericles a század görög tolmácsa volt. Ezt a kiváló férfit Janinánál vettük fel a csapatba, ahol azelőtt ő volt a tanító. A háború kezdete óta azonban nem volt munkája.

– A gyerekek nem járnak iskolába – panaszkodott. – A hegyekbe mentek harcolni. A köveknek nem okíthatok matematikát.

Pericles megérkezett. Idős, szakállas ember volt, hosszú hegyes orra fölött szomorú, szürke szemek. A száját nem lehetett látni, ám beszéd közben a szakálla mintha mosolygott volna.

– Kérdezd meg a nevét – utasította Majom.

A férfi mondott valamit a lánynak görögül, mire az felnézett és ennyit mondott:

– Katina. – Ezt az egy szót, mást semmit.

– Figyelj, Pericles – szólalt meg Peter –, kérdezd meg, miért ült a romokon a faluban.

– Az Isten szerelmére, hagyjátok már békén – ellenkezett Fin.

– Kérdezd csak meg, Pericles – mondta ismét Peter.

– Mit kérdezzek? – ráncolta a homlokát Pericles.

– Azt, hogy miért üldögélt azon a kupacon a faluban, amikor rátaláltunk – ismételte Peter.

Pericles leült a padra a lány mellé, és ismét mondott neki pár szót. Kedvesen beszélt, és közben a szakála mintha mosolygott volna. A lány figyelt, és csak egy idő után válaszolt. Akkor is csak néhány szóval, amit az idős férfi így fordított:

– Azt mondja, a családja ott volt a kövek alatt.

Kint az eső jobban zuhogott, mint előtte bármikor. Kopogott az étkezősátor tetején, a vászon pedig csapkodott a rázúduló víztől. Felálltam, a kijáráshoz mentem és felemeltem a ponyvát. A hegyek eltűntek az eső köpenye mögött, de tudtam, hogy minden oldalról körülfognak bennünket. Olyan érzésem volt, mintha nevetnének rajtunk: egy maroknyi, reménytelenül vakmerő pilóta sorsán. Úgy éreztem, többet tudnak nálunk. Aznap reggel vajon a hegyek nem fordultak észak felé, Tepelené irányába és nem láttak vagy ezer német gépet az Olümposz árnyékában gyülekezni? Vagy nem vették észre, hogy a hó a Dodona tetején egy nap alatt elolvadt, s keskeny patakokkal vágta át a leszállópályánkat? A Kathapidi nem azért burkolta a csúcsát egy felhőbe, hogy becsábítsa a fehérségbe a pilótáinkat, hogy azok nekirepüljenek a hegy ormainak?

Ahogy ott álltam, az esőt bámulva a félrehajtott ponyva mögül, biztosan tudtam, hogy a hegyek ellenünk fordultak. A gyomromban éreztem.

Visszafordultam a sátorba. Fin Katina mellett üldögélt, és angol szavakat próbált neki tanítani. Nem tudom, jutottak-e valamire, de egyszer biztosan megnevettette a lányt. Ezt pedig igazi győzelemnek tartottam. Emlékszem Katina nevetésének magas csengésére, mire mi mindannyian az arcára pillantottunk, és mindnyájan észrevettük, milyen más így a lány, mint előtte. Erre csak Fin volt képes. Ő maga is olyan derűt ársztott, hogy lehetetlen volt mellette komornak maradni. Vidám volt, magas, fekete hajú, előrehajolva ült a padon és suttogott, aztán kacagott, ahogy Katinát angolul oktatta, és tanította őt is nevetni.

A következő napokban az ég kitisztult, mi pedig újra láthattuk a hegyeket. Ellenőriztük a csapatokat, amelyek lassan vonultak vissza Thermopüla felé, és találkoztunk néhány Messerschmitt-tel és JU-87-essel, amelyek zuhanórepülés közben bombázták a katonákat. Egy pár gépet sikerült is lekapnunk, de a többiek végeztek az egyik társunkkal, Sandyvel. Láttam, ahogy zuhan. Úgy fél percig csak némán ültem és bámultam, ahogy Sandy gépe lassan forogva közelít a föld felé. Ültem, és vártam, hogy mikor pillantom meg az ejtőernyőt. Emlékszem, bekapcsoltam a rádiómat és halkán így szóltam:

– Sandy, ugorj már. Ugorj, már nagyon közel vagy a földhöz.
De az ejtőernyő nem bukkant fel.

Mikor leszállás után a géppel a helyünkre gurultunk, ott állt Katina a gyógyszeres sátor előtt a Dokival; apró lányka, piszkos kartonruhában, ahogy figyeli a leszálló gépeket. Mikor Fin a géptől hozzájuk ért, a lányka így szólt hozzá:

– Tha girisis xana.

– Ez mit jelent, Pericles? – érdeklődött Fin.

– Csak annyit, hogy „hát visszajöttetek” – felelte a férfi, s közben mosolygott.

A gyermek megszámolta az ujjain a leszálló gépeket, és most észrevette, hogy egy hiányzik. Mi a közelében álldogáltunk, az ernyőinket oldoztuk le magunkról, a lány pedig próbált bennünket kérdezni arról, mi történt, mikor valaki megszólalt: – Vigyázzatok. Ott jönnek. – A hegyek közötti hasadékon át érkeztek: vékony, fekete árnyak tömege, egyenesen a leszállópálya felé.

Mindenki az árkok felé rohant, én pedig láttam, hogy Fin felkapja a lányt a derekánál fogva, aki úgy küzdött útközben, akár egy tigris.

Mikor az árokhoz értünk, és Fin elengedte a lányt, az kiugrott az árokból és elkezdett futni vissza, a pálya felé. Látszott a Messerschmittek gépágyúinak torkolattüze, s a gépek olyan alacsonyra ereszkedtek, hogy látszott a pilóták orra a szemüveg alatt. A golyók apró porfelhőket verve csapódtak a földbe, én pedig

láttam, ahogy az egyik Hurricane lángra kap. Katina a pálya közepén állt terpeszben, háttal felénk, és nézte az elsuhanó német gépeket. Semmi nem volt hasonlítható a lány apróságához, dühéhez és indulatosságához. Úgy tűnt, kiabál a gépeknek, de olyan nagy volt a hangzavar, hogy csak a motorok bögését és a fegyverek ropogását lehetett hallani.

Aztán vége lett. Olyan gyorsan, ahogy kezdődött. Senki nem beszélt, csak Fin jelentette ki:

– Erre soha nem lennék képes, még akkor sem, ha megőrülnék.

Aznap este Majom elővette a századnyilvántartást és beírta Katinát a tagok közé, a raktárost pedig utasította, hogy adjon a lánynak egy sátort. Így 1941. április tizenegyedikén Katina a század tagja lett.

Két nap múlva a gyermek tudta minden pilóta kereszt- vagy becenevét, Fintól pedig megtanult két rövid mondatot: – Jól ment? – , illetve – Szép munka volt.

Ám nem értünk rá apróságokkal foglalkozni, és most, mikor megpróbálom óráról-órára visszaidézni, hogyan következtek az események egymás után, ezt az időszakot csak homályosan tudom előhívni emlékezetem mélyéből. Úgy emlékszem, leginkább azzal voltunk elfoglalva, hogy a Blenheim-fiúkat Valonába kísértük, amikor pedig erre éppen nem volt szükség, akkor olyasmikkel kellett foglalkoznunk, mint hogy olasz teherautókról lövöldöztek az albán határnál, vagy S.O.S. jelzést kaptunk a northumberlandi ezredtől, hogy teljesen szétbombázták őket.

Másra nem emlékszem. Ebből az időből csak két dolgot tudok élesen felidézni. Az egyik Katina. Végig velünk volt, mindenhová elkísért, és ahol felbukkant, ott a fiúk jobb kedvre derültek. A másik dolog az, ahogy Bivaly egy este, egy magányos járőrrepülés után, bejött az étkezősátorba. Bivaly behemót katona volt, széles, szinte púpos vállakkal, mellkasa akár egy tölgyfaasztal lapja. A háború előtt sok mindennel foglalkozott, melyek közül a legtöbbhez halálmegvető bátorság kellett. Halk szavú, flegma fiú volt, és ha belépett egy

szobába vagy sátorba, mindig olyan képet vágott, mintha épp azt konstatálná, hogy rossz helyen jár.

Sötétedett, mi pedig a sátorban körben ülve kockáztunk, mikor Bivaly megérkezett. Tudtuk, hogy előtte pár perccel szállt le.

Kissé bocsánatkérő arckifejezéssel körbepillantott, majd ennyit mondott: – Hello –, azzal a bárpulthoz ment és kivett egy üveg sört.

– Volt valami, Bivaly? – kérdezte valaki.

– Igen – felelte amaz, majd tovább matatott az üveggel.

Valószínűleg nagyon lekötött bennünket a játék, mert vagy öt percig senki nem folytatta a párbeszédet. Végül Peter szólalt meg ismét:

– Mit láttál, Bivaly?

Bivaly a bárpultnak dőlve hol a sörét iszogatta, hol az üveg szájába fújt, megpróbálva bűgő hangot előcsalni belőle.

– Mit láttál? – tette fel a kérdést ismét Peter.

Bivaly letette az üveget, felnézett és így válaszolt:

– Öt S-79-est.

Emlékszem, hogy ezt mondta, de arra is, hogy a játék is nagyon izgalmas volt, mivel Fin épp nyeresre állt – bár végül mégse jött össze neki.

– Fin, szerintem veszíteni fogsz – jegyezte meg Peter.

– Menj a francba – felelte Fin.

Befejeztük a játékot, s mikor utána felnéztem, Bivaly még mindig a bárpultnak dőlve fújogatta az üveget.

– Mint mikor a jó öreg Mauritánia New Yorkba érkezik – jegyezte meg Bivaly, majd ismét az üvegbe fújt.

– Mi volt azokkal az S-79-esekkel? – érdeklődtem.

Bivaly abbahagyta a fújkálást és lerakta az üveget.

– Lelőttem őket.

Mindenki hallotta. A sátorban tartózkodó mind a tizenegy pilóta egyszerre hagyta abba, amit épp csinált, és egyszerre meredt Bivalyra. Az még egyet kortyolt a söréből és halkán ennyit tett hozzá:

– Tizennyolc ejtőernyőt láttam egyszerre a levegőben.

Pár nap múlva ismét járőrrepülésre ment. Onnan már nem tért vissza.

Nem sokkal később Majom üzenetet kapott Athénból, amely szerint a századnak Eleusziszbe kellett áttelepülnie, hogy onnan védje Athént, illetve fedezze a Thermopüli-szoroson át visszavonuló csapatokat.

Úgy volt, hogy Katina a teherautókkal megy, mi pedig meghagytuk a Dokinak, hogy gondoskodjon a lány biztonságáról. Az utazást egy naposra tervezték. Mi a hegyek fölött repültünk dél felé, tizennégyen, és fél háromkor meg is érkeztünk Eleusziszbe. A reptér igen jól felszerelt volt, több kifutópályával és hangárral, ám a legjobban az tetszett benne, hogy Athén mindössze huszonöt percnyire volt autóval.

Aznap este sötétedéskor a sátram előtt álldogáltam. Kezemet zsebre vágva néztem a naplementét, és az előttünk álló munkára gondoltam. Minél többet töprengtem rajta, annál lehetetlenebbnek tűnt. Felnéztem és ismét megpillantottam a hegyeket. Itt közelebb voltak hozzánk, mindenfelől szinte tolultak felénk, váll-váll mellett, magasan, mezítelenül, fejükkel a felhőkben, csak dél felől hagyva egy átjárót, ahol Pireusz és a tenger volt. Biztos voltam benne, hogy éjszakánként, mikor elcsigázva alszunk a sátrainkban, a hegyek mindig egyre közelebb tolulnak, hangtalanul, hogy végül a kijelölt napon egy nagy rohammal majd beleszorítsanak bennünket a tengerbe.

Fin jött elő a sátorból.

– Láttad a hegyeket? – kérdeztem tőle.

– Egy csomó isten lakik köztük. Jó lesz vigyázni velük – felelte ő.

– Jó lenne, ha nyugton maradnának – jegyeztem meg.

Fin a Parnesz és a Pentelikon óriási szirtjeit fürkészte.

– Egy csomó isten lakik köztük – ismételte. – Néha az éjszaka közepén, ha fent van a hold, látni az isteneket, amint a hegyek

csúcsán ülnek. A Kathapidin is volt egy, mikor Paramythiánál voltunk. Akkora volt, mint egy ház, formátlan és fekete.

– Láttad?

– Persze, hogy láttam.

– Mikor? – faggattam. – Mikor láttad, Fin?

– Menjünk be Athénba – felelte ő. – Gyerünk, nézzük meg a nőket Athénban.

Másnap a földi személyzet tagjait és a felszereléseket szállító teherautók is bedübörögtek a reptérre. Katina az első kocsiban ült, a sofőr mellett, másik oldalán a Dokival. Mikor kiszállt, integetett nekünk, aztán szaladni kezdett felénk, közben kacagott és a nevünket mondogatta különös, görögös kiejtéssel. Még mindig ugyanaz a piszkos kartonruha volt rajta, feje körül pedig még mindig ugyanaz a kötés. De a haján csillogott a napfény.

Megmutattuk neki a sátrat, amit külön neki állítottunk fel, majd az apró pamut hálóinget, amelyre Fin tett szert rejtélyes módon előző éjszaka Athénben. A ruha fehér volt, az elejére pedig apró kék madárcákat hímezett a készítője. Mindenki el volt tőle ragadtatva. Katina azonnal bele akart bújni, és csak hosszas magyarázkodással lehetett meggyőzni, hogy a hálóing csak alvásra való. Fin vagy hatszor eljátszotta, mintha felhúzná a ruhát magára, aztán bebújna az ágyba és elaludna. Mikor végül megértette, miről van szó, a lányka buzgón bólogatni kezdett.

A következő két napban semmi nem történt azon kívül, hogy egy másik század maradéka északról csatlakozott hozzánk. Hat Hurricane-t is hoztak, úgyhogy összesen húsz gépünk volt.

Aztán várakoztunk.

A harmadik napon német felderítő gépeket pillantottunk meg, a magasban köröztek Pireusz fölött. Utánuk eredtünk, de nem tudtuk megfogni őket. Ez érthető volt, mivel igencsak egyedi radart használtunk. Ma már ez elavultnak számít, és nem hiszem, hogy valaha használni fogják még. Az egész országban, a falvakban, a hegyeken és a szigeteken görögök voltak, akik mind a mi apró

műveletirányító termünkhöz kapcsolódtak, a katonai telefonhálózaton keresztül.

Mivel külön hadművelet-irányító parancsnokunk nem volt, napi váltásban láttuk el a szolgálatot. Rám a negyedik napon került sor. Tisztán emlékszem mindenre, ami történt.

Reggel fél hétkor megcsörrent a telefon.

– Itt A-7 – szólt a hang erős görögös akcentussal. – Itt A-7. Fentről zaj hallatszik.

A térképre pillantottam. Közvetlenül Janina mellett pillantottam meg az apró kört, benne az A-7 felirattal. A térkép fölé terített celluloidra egy keresztet rajzoltam, mellé pedig odaírtam: „Zaj”. Aztán az időpontot: „0631”.

Három perc múlva a telefon ismét csörgött.

– Itt A-4. Itt A-4. Fentről erős zaj hallatszik – jelentette egy öreg, reszkető hang –, de nem látok semmit a sok felhőtől.

A térképre pillantottam. Az A-4 a Karava-hegy volt. Újabb keresztet rajzoltam a celluloidra, mellé pedig rövid megjegyzést firkantottam: „Erős zaj – 0634”. Azután vonalat húztam Janina és Karava közé. Athén a vonal meghosszabbításában volt. A készülségi csapatnak kiadtam a bevetési jelzést, mire azok felszálltak és körözni kezdtek a város fölött. Később megpillantottak egy JU-88-ast, felderítő hadművelet közben a magasban, de megfogni nem tudták. Hát így működött a radarunk.

Mikor aznap este leadtam a szolgálatot, állandóan az öreg görög járt az eszemben, aki az A-4-es pontnál ücsörög valami kalyibában a Karava hegy oldalában, az ég fehérségére meredve és éjjel-nappal arra koncentrálva, hogy hall-e valami zajt. Elképzelttem, milyen buzgón kaphatta fel a telefont, mikor meghallott valamit, és milyen öröm tölthette el, mikor a hang a vonal túloldalán elismételte az üzenetet és megköszönte neki. A ruhájára gondoltam. Vajon elég melegen volt-e öltözve? Valamiért a csizmái is megjelentek a gondolataimban. Valószínűleg már teljesen lekopott a talpuk, és fakéreggel meg papírral tömte ki őket belülről.

Április tizenhetedike volt. Aznap este jelentette be Majom:

– A németek állítólag Lamiánál vannak, ami azt jelenti, hogy a vadászgépek hatótávolságán belül vagyunk. Holnap kezdődik a buli.

Úgy lett. A bombázók hajnalban jelentek meg, a vadászgépek pedig körözve figyelték őket, várva a pillanatot, hogy lecsaphassanak, de csak akkor, ha a bombázókat támadás érné.

Úgy emlékszem, nyolc Hurricane-t küldtünk fel, mielőtt megérkeztek. Nem rajtam volt a sor a repülésben, így a földről figyeltem a harcot. Katina mellettem állt. Nem szólt egy szót sem. Néha megmozdította a fejét, mintha csak a táncoló apró ezüstpöttyöket figyelné fent az égen. Egyszer megláttam egy gépet, amely fekete füstcsíkot hagyva maga után zuhant lefelé. Katinára néztem. A gyermek arcán kiütköző érzelmek a megkeseredett öregasszonyok perzselő gyűlölete volt. Különös volt ezt látni az apró arcocskán.

A harcban egy Donald nevű őrmestert veszítettünk.

Délben Majom újabb üzenetet kapott Athénból. Az üzenet szerint a fővárosban a közhangulat megromlott, és minden Hurricane-t össze kellett szednünk, hogy harci alakzatban alacsonyan átrepüljünk a város fölött, és a lakosok lássák, milyen erősek vagyunk, milyen sok gépünk van. Tizennyolcan szálltunk fel. Szoros kötelékben repültünk végig a nagyobb utcák fölött, szinte a tetők magasságában. Láttam, amint az emberek fejüket hátravetve bámulnak minket, kezüket a nap sugarai ellen a szemük fölé tartva. Az egyik utcában egy öregasszonyt vettem észre, aki fel sem pillantott. Senki nem integetett, és tudtam, hogy belenyugodtak a sorsukba. És bár senki nem üdvözölt bennünket, és noha az arcukat nem láttam, biztos voltam benne, hogy nem lett jobb kedvük, mikor elrepültünk felettük.

Aztán Thermopüla felé fordultunk, de útközben még kétszer megkerültük az Akropoliszt. Ekkor láttam először ilyen közlőről.

Egy kisebb hegyet pillantottam meg (inkább szinte dombnak tűnt), a tetején pedig a fehér, mesteri rendbe illesztett oszlopokat. Bár sok

volt belőlük, mégsem nyomták el egymást. Fehéren ragyogtak a napfényben, én pedig azon töprengtem, hogyan lehetett egy ilyen apró hegyre ennyi oszlopot ilyen elegánsan elhelyezni.

Azután a Thermopüilai-szoros felett repültünk, én pedig hosszú járműkonvojokat láttam a mélyben lassan dél felé, a tenger irányába araszolni. Néhol fehér füstfelhők robbantak a völgyben, ahol egy-egy gránát becsapódott. Egyszer egy telitalálat is érte a konvojt, lyukat hagyva a teherautó-oszlopban. Ellenséges gépet azonban nem láttunk.

Leszállás után Majom azonnal így szólt:

– Töltsétek fel a tankot, megyünk vissza. Szerintem a földön akarnak meglepni minket.

Az igyekezetünk mégsem járt sikerrel. A földet érésünk után öt perccel jelentek meg a gépek az égen. Emlékszem, épp a Kettes Hangárban voltam a pilótateremben, és Finnel meg egy nagydarab, kócos, Paddy nevű sráccal beszélgettem. Hallottuk, ahogy a golyók a hullámos fémtetőbe csapódnak, azután robbanások hallatszóttak, mi hárman pedig a terem közepén álló apró faasztal alá ugrottunk. Az asztal azonban felborult. Paddy ismét felállította, és bemászott alá.

– Van valami jó abban, ha az ember egy asztal alatt kuporog – jelentette ki. – Én csak egy asztal alatt tudom magamat biztonságban érezni.

– Én soha nem érzem magam biztonságban – mondta Fin. A padlón ülve figyelte, ahogy a golyók a helyiség hullámlemez falaiba lyukakat fúrtak. Mikor valamelyik bádogot ért, hangos, csattanó zajt lehetett hallani.

Aztán összeszedtük magunkat, felkeltünk és kikukucskáltunk az ajtón. A felszállópálya fölött számos Messerschmitt 109-es körözött, és egyenként szálltak el a hangárok mellett, hogy golyózáporukat a földre zúdítsák. De mást is csináltak. A pilóták hátratolták a fülke fedelét, és repülés közben kis bombákat hajítottak ki, amelyek földet éréskor robbanó hangot adtak, és a szélrózsa minden irányába nagy

ólomgolyókat röpítettek széjjel. Ezeket a robbanásokat hallottuk bentről, és mikor a golyók a hangár oldalába csapódtak, fűlsiketítő zajt csaptak.

Azután megpillantottam a földi személyzetet, amint felállnak az árkokban, és kézfegyverekkel lőnek a Messerschmittek után, töltenek és tüzelnek, amilyen gyorsan csak bírnak, közben pedig káromkodnak és ordítanak. Komikusan céloztak, reménytelenül, kézfegyverrel egy repülőgépre. Eleuszisznél nem volt más védelem.

Hirtelen a Messerschmittek mind megfordultak és elindultak a saját területük felé, egy kivételével, amelyik leereszkedett, és finoman hasleszállást hajtott végre.

Ekkor kitört a káosz. A görögök kiáltani kezdtek körülöttünk, felugrottak az üzemanyag-tartálykocsira, és megindultak a megrongálódott német gép felé. Ekkor még többen bújtak elő a pálya minden szegletéből, ordítottak, és a pilóta vérét követelték. A csőcselék bosszúért kiáltott, és ezt meg lehetett érteni – de most más szempontok is voltak. Ki akartuk faggatni a pilótát, ezért élve volt rá szükségünk.

Majom, aki az aszfalton állt, utánunk kiáltott, mire Fin, Paddy és én, vele együtt rohanni kezdtünk az autó felé, amely mintegy ötven méterre állt tőlünk. Majom úgy pattant be, mint a villám, beindította a motort és elindult – épp mikor mi hárman felugrottunk a külső küszöbre. Az üzemanyag-tartálykocsi a görögökkel lassan haladt, és még kétszáz métert meg kellett tenniük, a többieknek pedig még hosszú futás volt hátra. Majom gyorsan hajtott, így mintegy ötven méter előnyre tettünk szert.

Odarohantunk a Messerschmitthez, amelynek a pilótafülkéjében egy szőke, pirosposzgás, kékszemű német fiú ült. Soha nem láttam az övéhez hasonló rettegést emberi arcon.

– Lábon lőttek – mondta a fiú Majomnak angolul.

Kihúztuk a fülkéből és betettük az autóba. A görögök körénk állva figyeltek. A golyó szilánkosra törte a fiú sípcsontját.

Kocsival visszavittük, és mikor átadtuk a Dokinak, láttam, hogy Katina a közelben áll és a német arcát nézi. A kilencéves kislány csak állt, a német katonára meredt, és nem szólt egy szót sem, meg sem tudott mozdulni. A szoknyája szélét szorította és a férfi arcát bámulta. – Itt valami nem stimmel – mintha csak ezt mondta volna. – Biztosan nem stimmel valami. Ennek pirospozsgás arca, szőke haja és kék szeme van. Nem lehet közülük való. Ez csak egy hétköznapi fiú. – Figyelte, ahogy a fiút hordágyra teszik, majd elviszik. A lány azután megfordult, és a fűvön át a sátrához futott.

Este vacsoránál csak a sült halat tudtam magamba gyűrti, a kenyérral és a sajttal már nem bírtam. Már három napja olyan volt, mintha a gyomrom helyén egy lyuk volna. Olyasmi érzés, mint ami az emberen műtét vagy foghúzás előtt lesz úrrá. Már három napja egyfolytában éreztem, ébredéstől elalvásig, szünet nélkül. Peter velem szemben ült, az asztal túloldalán. Elmondtam neki.

– Nekem egy hétig volt – közölte. – Jót tesz a beleknek. Kílazulnak.

– A német gépek olyanok, mint a keserű pirula – szólalt meg Fin az asztal végénél. – Jót tesznek az embernek, igaz, Doki?

– Lehet, hogy te már túladagolásban szenvedsz – felelte amaz.

– Nem lehet, biztos – helyeselt Fin. – Túladagoltam a német keserű pirulákat. Nem olvastam el a tájékoztatót az üvegen. Két szemet bevenni visszavonulás előtt.

– Én már nagyon szeretnék visszavonulni – jelentette ki Peter.

Vacsora után hárman elballagtunk a hangárokhoz Majommal, aki egyszer csak kifakadt:

– Nem hagy nyugodni ez a géppuskázás. A hangárokat soha nem szokták támadni, mert tudják, hogy semmit nem tartunk bennük. Ma éjszaka azt hiszem, négy gépet beteszünk a Kettes Hangárba.

Jó ötlet volt. A Hurricane-okat általában a leszállópálya szélén elszórva parkoltuk le, de felváltva használtuk őket, mivel nem lehetett állandóan fent lenni a levegőben. Mind a négyen

kiválasztottunk egy gépet, és behúztuk a Kettes Hangárba, majd összehúztuk és lelakatoltuk a hatalmas tolóajtókat.

Másnap, mielőtt a nap még felkelt volna a hegyek mögül, egy csapat JU-87-es jelent meg, és elsöpörte a Kettes Hangárt a föld színéről. A bombázás pontos volt, a két szomszédos hangárt egyetlen találat sem érte.

Aznap délután Peterrel is végeztek. Egy Khalkisz nevű faluba ment, amelyet JU-88-asok bombáztak. Többé nem láttuk. Vidám, kacagós Peter. Az anyja egy kenti farmon élt és hosszúkás, világoskék borítékokban küldte fiának a leveleket, amiket a fiú utána a zsebében hordott magával.

Mindig egy sátorban aludtam Peterrel, mióta csatlakoztam a századhoz. Aznap este, miután lefeküdtem, Peter visszatért közös alvóhelyünkre. Lehet, hogy hihetetlennek tűnik, de én csak azt írom le, ami történt.

Mindig én mentem először aludni, mivel a sátrakban nem volt annyi hely, hogy egyszerre ketten pakolásszanak bent. Peter általában két-három perccel később jött be. Aznap este lefekvés után azon gondolkodtam, hogy aznap éjjel már nem lesz ott. Azon töprengtem, hogy elgyötört teste vajon a gépe roncsai közt hever-e egy kopár hegy oldalán, vagy a tenger mélyén nyugszik. Reméltem, hogy méltó temetést kapott.

Egyszer csak mozgást hallottam. A sátor első ponyvája felemelkedett, aztán ismét leesett, de lépések nem voltak. Aztán hallottam, hogy leül az ágyára. Ez a zaj az elmúlt hetekben minden este ugyanolyan volt. Halk puffanás, majd a tábori ágy falábainak ropogása. A repülőscsizmák egymás után lekerültek, és a földre huppantak. Az egyiket szokás szerint háromszor olyan sokáig tartott levenni, mint a másikat. Aztán a felemelt pokróc halk nesze, majd a rozoga ágy nyikorgása az emberi test súlya alatt.

Minden este hallottam ezeket a neszeket, mindig ugyanazokat, és mindig ugyanolyan sorrendben. Ekkor felültem az ágyban és így szóltam: – Peter. – A sátorban sötét volt. A csendben a hangom

szinte kiáltásnak tűnt. – Hello, Peter. Nagy mázlid volt ma. – De válasz nem jött.

Nem éreztem sem nyugtalanságot, sem rémületet. De arra emlékszem, hogy megérintettem az orrom hegyét, hogy meggyőződjek róla, valóban ott vagyok-e. Aztán mivel kimerült voltam, elnyomott az álom.

Reggel láttam, hogy a másik ágyban aludt valaki. Nem mutattam meg a dolgot senkinek, még Finnek sem. A helyükre raktam a pokrócokat és megigazgattam a párnát.

Aznap, 1941. április huszadikán vívtuk az athéni csatát. Talán ez volt az utolsó nagy légi közelharc: ma a gépek már alakzatban repülnek, a támadást pedig módszeresen, tudományos elvek szerint vezénylik. A légi közelharc ritka eseménynek számít. Ám az athéni csata hosszú, csodálatos közelharc volt, amelyben tizenöt Hurricane küzdött úgy százötven-kétszáz német bombázóval és harci géppel.

A bombázók kora délután kezdtek jönni. Verőfényes tavaszi nap volt, az első olyan abban az évben, amikor a napsugarak már nyárias meleget ontottak. A kék égbolton csak néhány felhőpamacs volt, s a kékségben a hegyek feketén, csillogón álltak.

A Pentelikon már nem rejtette felhőbe a csúcsát. Zordan és parancsolón tornyosult fölénk, figyelve minden mozdulatunkat és tudva, hogy mennyire értelmetlenek az erőfeszítéseink. Az emberek ostobák és csak azért születnek, hogy meghaljanak. A hegyek és a folyók azonban nem tűnnek el: észre sem veszik az idő múlását. Sok száz évvel korábban a fenséges Pentelikon Thermopüla felé nézve szemtanúja volt, ahogy egy maroknyi spártai a szorost védelmezi a betolakodókkal szemben, míg végül egy sem maradt közülük életben. Látta, amikor a perzsákat Leonidas Marathonnál darabokra szabdalta, és örködött Szalamisz és a tenger fölött is, amikor Themisztoklész és az athéniak úgy úzták el az ellenséget a partról, hogy azok végül kétszáznál több vitorlást veszítettek. A Pentelikon látta mindezt és még sok mást is, mi pedig jelentéktelen porszemnek tűntünk számára. A hegy szinte megrovóan nézett ránk, én pedig

egy pillanatra mintha az istenek kacagását hallottam volna. Tudták jól, hogy kevesen vagyunk, és hogy a végén mindenképp veszíteni fogunk.

A bombázók ebéd után jöttek. Azonnal láttuk, hogy rengetegen vannak. Az égre felnézve megpillantottuk a közeledő megszámlálhatatlan ezüstpöttyöt. A napfény táncolt és szikrázott a szárnyakon.

Összesen tizenöt Hurricane-unk volt, de azok úgy harcoltak a levegőben, mint a vihar. Nem sokra emlékszik az ember egy ilyen csatából, de az a pillanat megmaradt bennem, amikor felnéztem az égre, és megpillantottam a rengeteg apró fekete foltot. Emlékszem, azon gondolkodtam, hogy azok nem lehetnek repülő; nem lehetnek, mert ennyi repülő nincs az egész világon.

Aztán már ott is voltak. Emlékszem, felnyitottam az egyik oldalon a fékezőlapot, hogy kisebb körökben tudjak repülni. Ezenkívül csak egy-két apró incidens maradt meg bennem, amelyek szinte fényképként égtek a memóriámba. Láttam a fegyverek torkolattüzét az egyik Messerschmitten, amelyik jobbról előlről támadt. Aztán a németre is emlékszem, akinek égett az ejtőernyője, mikor kinyílt. Meg egy másikra, aki mellettem repült felfelé és közben az ujjával mutogatott, hogy felidegesítsen. Aztán az egyik Hurricane összeütközött egy Messerschmitt-tel. Egy másik gép pedig egy ejtőernyővel ereszkedő férfinak rohant, majd örült módon zuhanni kezdett a föld felé, miközben az ejtőernyő a bal szárnyba akadva csapkodott. Két bombázó egymásba repült, mikor egy harci gép elől akartak kitérni, és emlékszem, hogy az ütközésben keletkezett füstből és a szilánkok közül kirepült valaki, karjait és lábait szétterpesztve. Abban a csatában minden megtörtént, ami megtörténhet. Egyszer csak megpillantottam egy Hurricane-t, amelyik a Parnesz hegy csúcsa körül repült, szűk körben, nyomában kilenc Messerschmitt-tel. Azután mintha hirtelen kitisztult volna az ég. Nem láttam egyetlen repülőt sem. A csata véget ért. Megfordultam és Eleuszisz felé vettem az irányt. Menet közben

lenéztem, és megpillantottam Athént és Pireuszt, meg a tenger partját, amely az öböl íve alatt délnek fordul, a Földközi-tenger felé. Láttam a pireuszi kikötőt, ahová a bombák hullottak, s nyomukban a füstöt és a lángokat. Láttam a keskeny part menti síkságot is, s rajta az apró tüzeket, melyekből vékonyka fekete füstcsíkok nyújtóztak az ég irányába, kissé kelet felé hajolva. Lelőtt gépek füstjelei voltak, én pedig titokban reménykedtem, hogy egyik sem egy Hurricane-ból száll fel.

Ekkor egy Junker 88-assal találkoztam, amely a többi géptől lemaradva igyekezett eltűnni. Valami gond lehetett vele, mivel az egyik motorjából fekete füst hömpölygött. Lőni kezdtem rá, bár ez már nem sokat változtatott a helyzetén: már előtte is zuhant. A tenger fölött voltunk, én pedig láttam, hogy már nem fogja elérni a szárazföldet. Úgy is lett. Finoman simult bele a gép hasa a Pireuszi-öböl kék vizébe, a parttól két mérföldnyire. Követtem és köröztem fölötte, hogy lássam, sikerül-e a személyzetnek csónakra szállnia.

A gép lassan merült el, orrát a víz alá engedve, farkával felfelé, de pilótáknak nyomát sem láttam. Aztán egyszer csak a hátsó gépágyú váratlanul tüzelni kezdett. A golyók apró lyukakat hasítottak a gépem jobb szárnyába. Oldalra vágtam, és emlékszem, ordítani kezdtem. Hátratoltam a pilótafülke tetejét és ezt kiabáltam feléjük: – Szemetek! Remélem, megfulladtok! – A bombázót nemsokára elnyelték a habok.

Mire visszaértem, a többiek a hangárok mellett állva az eseményeket tárgyalták. Katina egy dobozon ült, az arcán könnyek rezegtek.

De nem sírt. Fin mellette térdelt, angolul beszélt hozzá, halkan és lágyan, elfelejtve, hogy a lány nem érti.

A gépeink harmada maradt ott abban a csatában, de a németek többet veszítettek.

A Doki épp egy égési sérültet látott el. Felnézett és így szólt:

– Látnotok kellett volna, ahogy a görögök a reptéren éljeneztek, mikor a bombázók lezuhantak.

Miközben körben állva beszélgettünk, egy teherautó érkezett, amelyből egy görög szállt ki és közölte, hogy az autón egy emberi test darabjai vannak.

– Itt az órája – mutatta –, a karon találtam.

Ezüst karóra volt, világító számlappal, az óra hátlapjába pedig egy monogram volt vésve. A kocsis platóját nem néztük meg.

Azt hiszem, ekkorra már csak kilenc Hurricane-unk maradt.

Aznap este megjelent a királyi légierő egy magas rangú tisztje Athénból, és a következőket közölte velünk:

– Holnap hajnalban mindannyian Megarába repülnek. Úgy tíz mérföldet kell megtenni a part mentén. Ott találnak egy kisebb mezőt, ahol le tudnak szállni. A hadsereg éjjel előkészíti a terepet. Van ott két nagy úthenger, amelyekkel lesímítják a területet. Ahogy leszálltak, el kell rejteniük a gépeket az olajfaligetben, ami a terület déli részén van. A földi személyzet még délebbre vonul, Argoszba. Később majd Önök is csatlakozhatnak hozzájuk, de egy-két napig Megarából is irányítani tudják majd a hadműveleteket.

– Katina hol van? – kérdezte Fin. – Doki, keresd meg Katinát, és gondoskodj róla, hogy a lány biztonságban eljusson Argoszba.

– Rendben – felelte a Doki, mi pedig tudtuk, hogy ha megígérte, úgy is lesz.

Másnap hajnalban még sötétben szálltunk fel és elrepültünk a tíz mérföldnyire, Megaránál fekvő apró mezőig. Leszállás után az olajfaligetbe rejtettük a gépeket, majd a fákról ágakat törtünk le, s azokkal le is takartuk őket. Azután egy alacsony domb oldalában leültünk, és vártunk az újabb parancsra.

Ahogy a nap felbukkant a hegyek mögül, megpillantottuk a felénk ballagó megaraiakat. Több százan voltak, a legtöbbször asszony és gyerek, és mindnyájan az általunk használt mező felé igyekeztek.

– Ez meg mi a franc – szólalt meg Fin, mi pedig ülve figyeltük, hogy mi sül ki a dologból. A falusiak szétszóródtak a mező szélén, és a karjukra hangát és harasztot gyűjtöttek. Azután hosszú sorokba

álltak és elkezdtek a növényeket szétteríteni a fűvön. Álcázták a leszállópályánkat. A hengerek a simítás után fentről tisztán látható nyomokat hagytak, ezért a görögök eljöttek a faluból, az összes férfi, nő és gyerek, hogy rendbe hozzák a terepet. A mai napig nem tudom, ki mondta nekik, hogy így tegyenek. Hosszú sorba álltak, keresztbe a mezőn, és lassan előrehaladva szórták a hangát. Fimmel ketten odamentünk hozzájuk.

A legtöbb falusi idős asszony és férfi volt, aprók és megtörtek, arcbőrük sötét és ráncos. Lassan, módszeresen szórták széjjel a növényeket. Ahogy ballagtunk mellettük, időnként megálltak, elmosolyodtak és mondtak valamit görögül, amit nem értettünk. Az egyik gyerek egy apró, rózsaszín virágot adott Finnek, aki nem tudta, mihez kezdjen az ajándékkal, de a kezében vitte magával.

Azután visszamentünk a domboldalba és vártunk. Nemsokára megcsörrent a katonai telefon. A magas rangú tiszt volt az. Közölte, hogy valakinek azonnal vissza kell repülnie Eleusziszbe, ahol át kell vennie néhány fontos üzenetet és pénzt. Azt is tudatta velünk, hogy aznap este ott kell hagynunk a megarai mezőt és tovább kell repülnünk Argoszba. A többiek azt mondták, megvárnak, míg visszaérek a pénzzel, hogy együtt mehessünk tovább, délre.

Valaki utasította a döngölést végző katonákat, hogy semmisítsék meg a hengereket, nehogy a németek megkaparinthassák. Épp szálltam be a gépembe, mikor megpillantottam a két hatalmas úthengert, amint egymás felé robognak, és láttam a két katonát félreugrani, mielőtt a gépek egymásnak ütköztek. Nagy csattanás hallatszott, és a növényeket szóró görögök mind abbahagyták a munkát és felnéztek. Egy pillanatig mindenki dermedten állt és az úthengerekre meredt. Aztán az egyikük futni kezdett. Egy idős nő volt. A falu felé szaladt, ahogy csak bírta, útközben valamit kiabált, majd hirtelen úgy tűnt, hogy a mezőn álló összes férfi, nő és gyerek megrémült és utána eredt. Ki akartam szállni a gépből, odaszaladni hozzájuk és elmagyarázni, mi történt; megmondani, hogy én is sajnálom, de nem volt más választásunk. El akartam mondani nekik,

hogy nem feledkezünk meg róluk, és egyszer még visszajövünk. Hiába. Rémülten futottak a házaik felé, és meg sem álltak, míg láttuk őket, még az idősek sem.

Felszálltam és Eleusziszbe repültem. Egy elhagyatott pályán szálltam le. Egy lelket sem lehetett látni a közelben. Leállítottam a motort és ahogy gyalog a hangárok felé tartottam, a bombázók ismét megjelentek. Egy árokban húztam meg magam, míg nem végeztek. Aztán felkeltem és az apró műveleti terembe mentem. A telefon még az asztalon volt, így valamiért felvettem a kagylót és beleszóltam:

– Hallo.

A vonal másik végén valaki erős németes akcentussal válaszolt.

– Hall engem? – kérdeztem.

– Igen, igen, hallom.

– Helyes – mondtam –, figyeljen ide.

– Igen, folytassa.

– Itt a Királyi Légierő. Egy nap még visszajövünk, érte? Egy nap még visszajövünk.

Aztán kirántottam a telefont a csatlakozóból, és a csukott ablak üvegén át kihajítottam. Mikor kiléptem a hangárból, egy alacsony, civil ruhás férfit láttam az ajtó közelében. Az egyik kezében pisztoly volt, a másikban egy kisméretű táska.

– Segíthetek? – kérdezte jó angolsággal.

– Igen. Fontos üzeneteket és papírokat kell magammal vinnem Argoszba – feleltem.

– Tessék – mondta, és átadta a táskát. – Sok szerencsét.

Visszarepültem Megarába. A tengerpart közelében két görög rombolóhajót láttam égve a hullámokba süllyedni.

Tettem egy kört a mező fölött, mire a többiek is felszálltak és együtt repültünk tovább Argosz felé.

Argosznál a leszállópálya szintén egy kisebb mező volt. Sűrű olajfaliget szegélyezte, amelyben a gépeket elrejtettük. Nem tudom, milyen hosszú lehetett a mező, de nem volt könnyű leszállni rá. Alacsonyan kellett megközelíteni, és földet érés után azonnal el

kellett kezdeni fékezni, majd leszállni a fékről, hogy a gép előre ne bukjon. De csak egy gép sérült meg amiatt, hogy túlfutott a pálya szélén.

A földi személyzet már ott volt, s mikor kiszálltunk a repülőből, Katina szaladt felénk egy kosár fekete olajbogyóval, elénk emelte a kosarat, majd a gyomrunkra mutogatott, jelezve, hogy együnk.

Fin lehajolt és megborzolta a lányka haját a kezével.

– Katina, majd bemegyünk a városba és veszünk neked egy új ruhát – mondta.

A gyermek rámosolygott, bár nem értette, amit Fin mondott neki, mi pedig elkezdtük enni a fekete bogyókat.

Azután körülnéztem és láttam, hogy a liget tele van gépekkel. A fák között mindenhová repülőket rejtettek. Kiderült, hogy a görögök az egész légierejüket Argosznál rejtették el, abban az apró erdőben. Furcsa, ósdi modellek voltak, mind öt évesnél idősebb, és több tucatnyi volt belőlük.

Aznap éjjel a fák alatt aludtunk. Katinát egy nagy repülő egyenruhába göngyöltük, párna gyanánt pedig egy repülő sapkát tettünk a feje alá. Miután a lány elaludt, körben üdögéltünk, olajbogyót rágcsáltunk, és egy hatalmas hordóból resinatot ittunk. Ám mivel ki voltunk merülve, hamar elaludtunk.

Másnap egész nap néztük, ahogy a csapatok teherautókon utaznak a tenger felé, mi pedig amilyen sűrűn csak tudtunk, felszálltunk és felettük repültünk.

A németek újból és újból megjelentek és bombázták a közeli utat, ám a légibázisunkat nem szúrták ki.

Később azt a parancsot kaptuk, hogy minden fellelhető Hurricane-nal szálljunk fel délután hatkor, mert egy fontos szállítmányt kell fedezni. A kilenc gépet (mert már csak ennyi maradt) feltankolták és felkészítették. Hat előtt három perccel elkezdtünk kigurulni az olajfaligetből a felszállópályára.

Felszállt az első két gép, de alig emelkedtek el a földről, mikor az ég hirtelen elszürkült, a két gép pedig lángba borult. Fölnéztem és

vagy ötven Messerschmitt 110-est láttam a pálya felett körözni. Ekkor néhány már meg is fordult és megindult a maradék hét, felszállásra váró Hurricane felé.

Semmire nem maradt idő. Az első csapásban eltalálták az összes repülőnket, bár érdekes módon a pilóták közül csak egy sérült meg. Most már nem lehetett felszállni, ezért kiugráltunk a gépekből, kiemeltük a sebesült pilótát a fülkéjéből és visszarohtantunk vele a zseniális, cikcakkos formájú árkokhoz, amelyeket a görögök ástak.

A Messerschmittek nem kapkodtak. Sem a földről, sem a levegőből nem ütköztek ellenállásba azon kívül, hogy Fin a revolverével lőtt rájuk.

Nem kellemes dolog, ha az embert a földön ágyúzzák repülőről, és ha nincs egy mély árok, amiben el lehet bújni, egyenesen reménytelen. Valamiért, talán mert jó szórakozásnak találták, a német pilóták az árkokkal kezdték és csak azután foglalkoztak a repülőgépekkel. Az első tíz percben az árkok fordulói körül rohangáltunk, hogy ne legyünk olyan részen, ami párhuzamosan fut a támadó gépek repülési irányával. Kapkodó, szörnyű percek voltak ezek, mindenki azt ordította – Ott jön még egy! – , s mindenki futott, hogy túljusson az árok fordulóján.

Azután a németek a Hurricane-okat és az olajfaligetben elrejtett görög gépeket vették célba. Módszeresen, szisztematikusan lobbantották lángra a repülőket. A zaj elviselhetetlen volt, és mindenhol, az erdőben, a köveken és a fűvön is golyók csapódtak be a magasból. Emlékszem, egyszer óvatosan kikukucsáltam az árok széle mögül, és megláttam egy apró fehér virágot, egy arasznyira magam előtt. Teljesen fehér volt, három szírommal. Aztán mögötte, a mező túlsó oldalán megpillantottam a gépemet, amelyet éppen három német támadott, én pedig elkezdtem feléjük kiabálni, bár hogy mit, arra már nem emlékszem.

Aztán észrevettem Katinát. A leszállópálya túlsó végéből szaladt elő, teljes erejéből rohant, egyenesen a golyózápör és az égő repülőgépek felé. Egyszer felbukott, de aztán újból feltápáskodott

és továbbszaladt. Aztán megállt, felnézett, és az ökleit a fölötte suhanó gépek felé emelte.

Ahogy ott állt, az egyik Messerschmitt megfordult, és alacsonyan egyenesen felé szállt. Emlékszem, arra gondoltam, hogy a lány olyan apró, hogy nem tudják eltalálni. Láttam a közeledő gépből felcsapó torkolattüzet és a lányt, ahogy egy töredékmásodpercig mozdulatlanul állt, szemben a géppel. Emlékszem, a haja lobogott a szélben.

Aztán elesett.

A következő pillanatot sosem felejttem el. Mint egy varázsütésre, mindenfelől férfiak bújtak elő a föld alól. Az árkokból özönlöttek elő, és mint megvadult tömeg árasztották el a repteret, az apró gyermektest felé szaladva, amely mozdulatlanul feküdt a mezőn. A férfiak gyorsan rohantak, futás közben előregörnyedve, én pedig szintén kiugrottam az árkból és csatlakoztam hozzájuk. Semmire nem gondoltam, csak néztem az előttem rohanó férfi csizmáit és feltűnt, hogy a férfinek o-lába van, kék nadrágja pedig hosszabb a kelleténél.

Emlékszem, Fin ért oda először, közvetlenül utána egy Wishful nevű őrmester, s láttam, hogy együtt felemelik Katinát, majd futva elindulnak vissza, az árkok felé. Láttam a lányka lábát, ami csurom vér volt és csont, meg apró mellkasát, ahonnan a vér fehér kartonruhájára csorgott; aztán egy pillanatra az arcát is, ami olyan fehér volt, mint az Olümposz hava.

Fin mellett rohantam, ő pedig futás közben ezt hajtogatta:

– Szemét tetvek, szemét, mocskos tetvek.

Mikor visszaértünk az árokhoz, körülnéztem, és feltűnt, hogy a zaj és a lövöldözés megszűnt. A németek elmentek.

– Hol a Doki? – kérdezte Fin, de a Doki már ott is volt, ott állt mellettünk és Katinát nézte, a lány arcára meredt.

Finoman megérintette a lányka csuklóját, majd anélkül, hogy felnézett volna, ennyit mondott:

– Már nem él.

Egy csenevész fa alá fektették a lánykát. Mikor körülnéztem, számtalan égő repülőgépet láttam. Az enyém a közelben lángolt, én pedig reményvesztetten bámultam a motor körül táncoló, és a fémszárnyakat nyaldosó lángokat.

Míg a lángnyelvekre meredve álltam, azok mélyebb vörös színt öltöttek, mögöttük pedig nem egy füstölgő roncsömeget láttam, hanem egy forróbb és vadabb tűz lángjait, azét a tűzét, amely a görögök szívében égett.

Ahogy tovább néztem a tüzet, a közepén, ahonnan a lángok felcsaptak, sugárzó fehérséget pillantottam meg. A vakító fehérség lassan puha, napfényszerű sárgába oldódott, s azon keresztül egy fiatal gyermek tűnt elő, aki a mező közepén állt, és a hajszálai közt átsütöttek a napsugarak. Egy pillanatig a tiszta, kék, felhőtlen égre emelt tekintettel álldogált, majd megfordult és felém nézett, én pedig megpillantottam fehér kartonruháján a mélyvörös, vérszínű foltokat.

Aztán nem volt tűz sem, lángok sem, és már csak egy kiegészített repülőgép parázsló, kicsavarodott roncsát láttam. Sokáig állhattam ott.

A tegnap gyönyörű volt

Lehajolt és megdörzsölte kificamodott bokáját, amely úgy meg volt dagadva, hogy a férfi nem is látta a bokacsontját. Aztán felegyenesedett és körülnézett. A cigarettásdoboz után kutatott a zsebében, kivett belőle egy szálat és meggyújtotta. A kézfejjével letörölte homlokáról az izzadságot. Az utca közepén állva körbenézett

– A francba, csak kell, hogy legyen itt valaki! – szólalt meg hangosan, és saját hangjának hallatán kicsit megnyugodott. Aztán bicegve továbbindult, sérült lábán a lábujjhegyére támaszkodva. A következő saroknál meglátta a tengert és a romos épületek között kanyargó utat, amely a domb házai mögött, egészen a vízig lefutott. A tenger nyugodt és fekete volt. A túlparton, úgy nyolc mérföldnyire tisztán kivehető volt a hegyek távoli vonulata. A férfi ismét lehajolt, hogy megmasszírozza a bokáját. – A franc vinné el – szólalt meg ismét. – Kell, hogy legyenek túlélők. – Ám zajt sehonnan sem hallott: az épületek és az egész falu olyan elhagyatottnak tündek, mintha már vagy ezer éve lakatlanul állnának.

A férfi fülét hirtelen halk zaj ütötte meg, mintha valaki a kavicsokon lépkedne. Körülnézett és meglátta az öreget, aki egy kövön ült az árnyékban, egy itatóvályú mellett. A férfi számára különösnek tűnt, hogy eddig nem vette észre a másikat.

– Jó egészséget – szólalt meg a pilóta. – Ghia sou.

Még Larisszánál és Janinánál tanult görögül, az ottaniaktól.

Az öreg lassan felemelte és elfordította a fejét, anélkül, hogy a vállait megmozdította volna. Szürkésfehér szakálla volt, a fején vászonsapkát, felsőtestén gallér nélküli inget viselt. Az ing szürke volt, vékony fekete csíkokkal. Az öreg ránézett a pilótára, ám tekintete a vakokéra hasonlított: mintha csak nézne, de nem látna semmit.

– Örülök, hogy találkoztunk, öreg. Nincsenek mások a faluban?

Az öreg nem felelt.

A pilóta leült a vályú szélére, hogy pihentesse a bokáját.

– Inglese vagyok – próbálkozott ismét. – Pilóta vagyok, lelőttek, és ejtőernyővel kiugrottam. Inglese vagyok.

Az öreg lassan mozgatta a fejét fel, majd le.

– Inglesus – mondta halkán –, Inglesus vagy.

– Igen, és keresek valakit, akinek volna egy csónakja. Szeretnék visszajutni a szárazföldre erről a szigetről.

Rövid csend következett. Mikor az öreg megszólalt, úgy tűnt, mintha álmában beszélne.

– Mindig idejönnek – mondta. – A germanoi, mindig idejönnek. – A hangja kifejezéstelen volt. Felnézett az égre, aztán megfordult, és a másik irányba is felemelte a fejét. – Ma is idejönnek, inglese. Nemsokára megint itt lesznek. – Az öreg hangjában nem volt aggodás. Monotonon, gépiesen beszélt. – Nem értem, miért jönnek hozzánk – tette még hozzá.

– Lehet, hogy ma nem – vitatkozott a pilóta. – Már késő van. Szerintem mára már befejezték.

– Nem értem, miért jönnek hozzánk, inglese. Nincs itt senki.

A pilóta újból próbálkozott:

– Egy olyan embert keresek, akinek van motorcsónakja és át tud engem vinni a szárazföldre. Van most a faluban valaki, akinek volna egy csónakja?

– Csónak?

– Igen.

Míg az öreg a kérdésen töprengett, csend volt.

– Van olyan.

– Meg kellene találnom. Hol lakik?

– Van egy ember a faluban, akinek van csónakja.

– Mondja meg, kérem, hogy hívják azt az embert?

Az öreg ismét felnézett az égre.

– Joannis az, akinek itt csónakja van.

– Milyen Joannis?

– Joannisz Spirakis – mosolyodott el az öreg. Úgy tűnt, a névnek az öreg számára jelentősége van, azért mosolyog.

– Hol lakik? – érdeklődött a pilóta. – Sajnálom, hogy feltartom.

– Hogy hol lakik?

– Igen.

Az öreg ezen is eltöprengett. Azután megfordult, és lenézett a tenger felé vezető utcán.

– A vízhez legközelebbi házban lakott Joannisz. De már nincs háza. A germanoi eltalálták reggel. Korán volt még, sötét. Látja, a ház már nincs. Már nincs.

– Ő most hol van?

– Antonina Angelou házában lakik most. Az a ház ott, a piros ablakú – mutatott lefelé az utcán.

– Nagyon köszönöm. Lemegyek és benézek a csónaktulajdonoshoz.

– Kisfiúkora óta – folytatta az öreg –, Joannisznak mindig volt csónakja. Fehér hajója van, a tetején körben kék csík – ismét elmosolyodott. – De most nem hiszem, hogy a házban lesz. Csak a felesége. Anna ott lesz, Antonina Angelouval. Otthon lesznek.

– Még egyszer köszönöm. Megyek, beszélek a feleségével.

A pilóta felkelt és elindult lefelé az utcán, ám az öreg kisvártatva utána szólt:

– Inglese!

A férfi megfordult.

– Ha majd beszél Joannisz feleségével... mikor beszél Annával... valamit tartson az eszében.

Az öreg megállt, a szavakat kereste. Már nem volt kifejezéstelen a hangja, és a pilótára nézett.

– A lánya bent volt a házban, mikor a németek jöttek. Csak szólni akartam, hogy ezt ne felejtse el.

A pilóta az úton állva várakozott.

– Maria. Maria volt a neve.

– Nem felejttem el – felelte a pilóta. – Sajnálom.

Megfordult és leballagott a domboldalon a házhoz, amelynek piros ablakai voltak. Kopogott, aztán várt. Aztán hangosabban kopogtatott és ismét várakozott. Bentről lépések zaja hallatszott, majd kinyílt az ajtó.

A házban félhomály uralkodott, így a pilóta csak annyit látott, hogy az asszonynak fekete haja van és a szeme is olyan sötét, mint a haja. A pilótára nézett, aki kint állt a napon.

– Jó egészséget – mondta az. – Inglese vagyok.

Az asszony nem mozdult.

– Joannisz Spirakist keresem. Azt mondják, van egy csónakja.

Az asszony még mindig mozdulatlanul állt.

– Itthon van?

– Nincs.

– A felesége talán itt van. Ő talán tudja, hol van Joannisz.

Az asszony először nem felelt. Aztán hátralépett és nyitva tartotta a férfi előtt az ajtót.

– Gyere be, inglesus – hívta.

A férfi követte az asszonyt a folyosón, ahonnan egy hátsó szobába értek. A szobában sötét volt, mivel az ablaküvegek helyére kartonlapokat illesztettek. Az öregasszony alakját azonban ki lehetett venni. A padon ült, karjait az asztalon pihentette. Apró volt. Olyan véznának tűnt, mint egy gyermek, arca pedig mintha barna papírból gyúrt, rosszul sikerült golyó lett volna.

– Ki az? – kérdezte magas hangon.

– Egy inglesus. A férjedet keresi, mert csónakra van szüksége.

– Jó egészséget, inglesus – üdvözölte az asszony a pilótát.

A férfi az ajtónál állt, a küszöb előtt. A másik asszony az ablaknál ácsorgott, leeresztett karokkal.

– Hol vannak a germanoi? – érdeklődött az öregasszony. A hangja nagyobbak tűnt a testénél.

– Most Lamia környékén.

– Lamiánál. – Az asszony bólintott. – Nemsoká itt lesznek. Talán holnapra érnek ide. De engem nem érdekel. Hallod, inglesus, nem

érdekel. – Az öregasszony kicsit előrehajolt ültében, a hangja pedig kissé még magasabb lett. – Ha jönnek, az sem lesz újdonság. Már voltak itt. Mindennap itt vannak. Mindennap eljönnek és bumm, bumm, bumm, bumm... az ember becsukja a szemét, aztán megint kinyitja, felkel, kimegy, a házak csupa porosak – meg az emberek. – A hangja az utolsó mondat vége előtt felemelkedett, majd lehanyatlott.

Megállt, zihálva vette a levegőt. Aztán már halkabban folytatta.

– Hányat öltél meg, inglesus?

A pilóta kinyújtotta az egyik karját és az ajtófélfának támaszkodott, hogy pihentesse a bokáját.

– Megöltem egy párat – felelte halkan.

– Hányat?

– Amennyit csak tudtam, öregasszony. Nem lehet az embereket számolni.

– Mind öld meg őket – rebegette az asszony lágyan. – Menj, öld meg az összes férfit, és az összes nőt, meg az összes gyereket is. Hallasz engem, inglesus? Mind tüntesd el őket! – Az apró barna papírgolyó még apróbb és még torzabb lett. – Az elsőt, akit meglátok, megölöm. – Az asszony szünetet tartott. – Azután, inglesus, azután majd a családja meghallja, hogy halott.

A pilóta nem felelt semmit. Az öregasszony ránézett, és amikor ismét megszólalt, a hangja másképp csengett.

– Mit akarsz, inglesus?

– A germanoi... sajnálom. De nem sokat tehetünk.

– Nem – helyeselt az asszony. – Semmit. Mi járatban vagy?

– Én Joanniszt keresem. Használni szeretném a csónakját.

– Joanniszt – ismételte az asszony. – Ő nincs itt. Elment.

Az asszony hirtelen hátrébb tolt a padot, felállt és kiment a szobából.

– Gyere – mondta.

A férfi követte, végig a folyosón, a bejárati ajtó felé. Az öregasszony állva még apróbbnak tűnt, mint ülve. Fürgén ment az

ajtó felé, s mikor odaért, kinyitotta. Kilépett a napfényre. A pilóta csak most látta, hogy az asszony mennyire vén.

Nem voltak ajkai. A szája csupán ráncos bőr volt, olyan, mint az arca többi része, a szemével pedig hunyorított a napfényben, ahogy az utat fürkészte.

– Ott van ni – mondta. – Ő az. – Az öregre mutatott, aki az itatóvályú mellett ücsörgött.

A pilóta ránézett a férfire. Aztán még megfordult, hogy mondjon valamit az öregasszonynak, de az már eltűnt a házban.

És nem vénülnek meg...

A hangár előtt ültünk, fadobozokon.

Dél volt. A nap magasan járt és olyan hevesen tűzött, mintha egy máglya mellett kuporogtunk volna. A pokolban nincs az a hőség, mint ott volt. Éreztük, hogy a forró levegő a tüdönket perzseli, mikor belélegezzük, ezért jobbnak találtuk majdnem teljesen összezárt ajkakkal, gyorsan beszívni; így mintha hűvösebb lett volna. A nap sugarai a vállunkat és a hátunkat érték, az izzadság pedig kipréselődött bőrünk pórusain, lecsorgott a nyakunkon, onnan a mellkasunkra, aztán a hasunkra. Megállt körben, ahol az övvel a nadrágot összehúztuk, majd az öv alatt is átszivárgott. Itt a sós nedvesség kellemetlenül csípett és kiütéseket okozott.

A Hurricane-jaink pár méterre álltak, abban a türelmes, magabiztos pózban, amely a harci gépekre olyan jellemző, mikor álló motorral a földön pihennek. A gépek mögött a kifutópálya vékony, fekete csíkja ereszkedett a tenger felé. A sötét burkolat és a két oldalát szegélyező világos, füves homok, vibráltak a napfényben. A pálya fölött délibáb lebegett.

Bika az órájára nézett.

– Már itt kéne lennie – jelentette ki.

Ketten voltunk szolgálatban, és felszállási parancsra vártunk. Bika a forró talajon húzgálta a lábát.

– Már itt kéne lennie – mondta ismét.

Két és fél óra telt el azóta, hogy Fin elment, vagyis már tényleg vissza kellett volna térnie. Felnéztem az égre és füleltem. Az üzemanyagtartály mellett diskuráló szerelők hangját, és a tengerpartot nyaldosó hullámok távoli zúgását lehetett hallani, repülőnek azonban nyoma sem volt. Egy ideig megint szótlánul ültünk.

– Úgy néz ki, neki annyi – véltem.

– Aha – szólt Bika. – Úgy néz ki.

Felállt és a kezét rövidnadrágja zsebébe süllyesztette. Én is felkeltem. Észak felé fordulva meredtünk a felhőtlen égre, közben pedig néha felemeltük a lábunkat, hogy a cipőink ne ragadjanak bele a hőségtől megpuhult bitumenbe.

– Mi volt a neve annak a lánynak? – kérdezte Bika anélkül, hogy a fejét elfordította volna.

– Nikki – feleltem.

Bika visszaereszkedett a fadobozra. A kezeit továbbra is a zsebeiben tartotta, és a földet bámulta a lábai között. Huszonhét évével ő volt a században a legidősebb pilóta. Vastag szálú, sűrű haja mindig összevissza állt, szeplős arca pedig a makacs napsütés ellenére is sápadt maradt. Széles ajkait állandóan összeszorította. Nem volt magas, de a vállai olyan terebélyesen és vaskosan duzzadtak khaki színű inge alatt, mint egy birkózóé. Csendes srác volt.

– Lehet, hogy nincs semmi baja – vélte felnézve. – Meg egyébként is szeretném látni azt a vichy franciát, aki Fint megszorítja.

Ekkoriban Palesztinában harcoltunk, a Szíriába betelepedett vichy franciák ellen. Haifánál állomásoztunk, és három órával korábban Bika, Fin és én kerültünk sorra az ügyeletben. Fin azért szállt fel, mert sürgős hívást kaptunk a haditengerésztől: közölték, hogy két francia torpedóromboló indult el a bejrúti kikötőből. Azonnal induljon valaki ellenőrizni, hogy merre tartanak, utasított a haditengerészet. Repüljön északnak a part mentén, mérje fel a helyzetet, siessen vissza, és jelentse, hová mennek.

Így aztán Fin elindult a Hurricane-ján. Az idő telt, ő pedig még mindig nem ért vissza. Tudtuk, hogy nem sok remény maradt. Ha nem is lőtték le, az üzemanyaga már akkor is elfogyott.

A földre pillantva megláttam Fin kék, R.A.F. feliratú sapkáját, amelyet akkor hajított oda, mikor a gépéhez szaladt. Néztem az olajfoltokat a sapka tetején, és a gyűrött ellenzőt. Furcsa volt most tudomásul venni, hogy elment. Együtt jártuk meg Egyiptomot, Líbiát és Görögországot. A kifutópályán, a kázinóban, mindenütt együtt

voltunk. Fin vidám volt, magas, fekete hajú és örökké nevetett. Az volt a szokása, hogy hosszú, egyenes orrát fel-le simogatta az ujjá hegyével. Nagyon tudta hallgatni, ha az ember mesélt neki: hátradőlt a széken, arccal a plafon felé, de szeméit lefelé fordítva. Épp előző este vacsoránál bökte ki hirtelen:

– Tudjátok, ezt a Nikkit szívesen feleségül venném. Rendes lány.

Bika szemben ült vele és babfőzeléket evett.

– Mármint úgy alkalmilag, igaz? – kérdezte.

Nikkit egy kabaréban láttuk Haifában.

– Nem – jelentette ki Fin. – A kabaréban dolgozó lányokból jó feleség lesz. Eszükbe sem jut hűtlenkedni. Nincs benne számukra újdonság; olyan volna, mintha az ember visszamenne az előző munkahelyére.

Bika felnézett a főzelékes tányér mögül.

– Ne légy ilyen marha – ellenkezett. – Nem vennéd el igazából.

– Nikki tisztességes családból származik – magyarázta Fin komolyan. – Rendes lány. Soha nem használ párnát alvás közben. Tudjátok, miért?

– Nem.

Most már az asztalnál ülő többi fiú is figyelt. Mindenki Fint hallgatta, ahogy Nikkiről beszélt.

– Kiskorában eljegyezték a Francia Haditengerészet egy tisztjével. Imádta a fickót. Aztán egy nap, amikor együtt napoztak a tengerparton, a tiszt megemlítette neki, hogy ő soha nem tesz párnát alvás közben a feje alá. Jelentéktelen dolog volt, amilyeneket csak azért mond az ember, hogy ne legyen csend, de Nikki nem felejtette el. Elkezdte gyakorolni a párna nélkül alvást. Aztán a franciát egyszer halálra gázolta egy teherautó, de a lány a kényelmetlenség ellenére továbbra is párna nélkül aludt, hogy megőrizze szerelme emlékét.

Fin bekapott egy kanál főzeléket és elmélázva majszolni kezdte.

– Szomorú történet – tette hozzá –, de látszik belőle, hogy rendes lány. Azt hiszem, szívesen feleségül venném.

Ezt mesélte Fin előző este a vacsoránál. Most már nem volt velünk, én pedig azon töprengtem, vajon Nikki az ő emlékét mivel őrizné meg.

A nap égette a hátamat, én pedig ösztönösen megfordultam, hogy a testem másik oldalát érje a hőség. Fordulás közben megpillantottam a Carmel-hegyet és Haifa városát. Láttam a hegy sápadtzöld, tenger felé futó lankáit, alatta a várost, és a nap vakító tündöklését a házakon. A fehérre meszelt épületek a Carmel oldalában kerestek menedéket, vörös tetőik mintha kiütések lettek volna a hegy arcán.

A három fiú, akik a következő ügyeletet adták, lassan ballagott felénk a hullámlemez hangárból. Sárga mentőmellényeik a vállukon, sapkájuk a kezükben.

Mikor a közelünkbe értek, Bika megszólalt:

– Finnek annyi.

A fiúk ennyit feleltek: – Igen, tudjuk – azzal leültek a fadobozokra, amiken előtte mi ücsörögtünk. A nap azonnal égetni kezdte a vállukat meg a hátukat. Izzadtak. Bika és én otthagytuk őket.

Másnap vasárnap volt. Délelőtt végigrepültünk a Libanoni völgyön, hogy egy Rayaq nevű repülőteret tűz alá vegyünk. Elhúztunk a hősipkás Hermon fölött, és a nap felől repültünk rá Rayaqra, illetve a pálya végén álló francia bombázókra. Így kezdtük meg a támadást. Emlékszem, ahogy a föld közelében elsuhantunk mellettük, a francia bombázók ajtajai kinyíltak: fehér ruhás nők özönlöttek ki belőlük és szaladtak át a repülőtéren. Különösen a fehér ruhájuk maradt meg az emlékezetemben.

Az történt, hogy vasárnap lévén, a francia pilóták elhívták a nőket Bejrútból, hogy megmutassák nekik a gépeiket. – Gyertek el vasárnap délelőtt, megmutatjuk a repülőket. – Ez jellemző volt a vichy franciákra.

Mikor tehát lőni kezdtünk, a nők mind kitódultak a gépekből és szaladni kezdtek fehér ruháikban, át a repülőtéren.

Emlékszem Majom hangjára, ahogy a rádióban figyelmeztetett: – Adjatok egy kis időt nekik, hagyjátok futni őket –, mire az egész század egyszer megkerülte a levegőben a repteret, mialatt az asszonyok a szélrózsa minden irányába menekültek a fűvön. Egyikük kétszer is megbotlott és elesett, egy másik pedig sántított, és ezért egy férfinak kellett neki segítenie. De hagytunk időt. Emlékszem az apró, vakító villanásokra, amelyek egy géppuska csövéből törtek elő a földön. Magamban azon dohogtam, hogy legalább addig ne lőnének, amíg mi kivárjuk, hogy a fehér ruhás nők eltűnjenek.

Ez egy nappal azután volt, hogy Fin elment. Másnap Bika és én ismét készültségben voltunk: a hangár melletti fadobozokon ücsörögtünk Paddyvel, egy nagydarab, szőke sráccal, aki átvette Fin helyét.

Dél volt. A nap magasan a fejünk felett trónolt és olyan hőséget árasztott, mint egy kemence. Csorgott az izzadság a nyakunkon, végig az ingünk alatt, a mellkasunkon és a hasunkon. A váltást vártuk. Bika a sapkája szíját varrta fel egy tűvel és vastag cérnával, közben pedig elmesélte, hogy előző este találkozott Nikkivel Haifában, és hogy miket mondott a lánynak Finről.

Hirtelen egy repülő zaja ütötte meg a fülünket. Bika félbehagyta a mondatot. Mindhárman felnéztünk. A zaj észak felől jött és egyre erősebb lett, ahogy a gép közeledett. Bika egyszer csak megszólalt:

– Ez egy Hurricane.

A következő pillanatban a gép már a repülőtér fölött körözött, és kiengedte a kerekeit a leszálláshoz.

– Hát ez kicsoda? – szólalt meg a szőke Paddy. – Senki nem szállt fel délelőtt. Aztán, ahogy a gép a leszállópályán elsiklott mellettünk, megláttuk a farkán a „H.4427” számot és rájöttünk: Fin az.

Felpattantunk és figyeltük, ahogy a gép felénk gurul, majd amikor leállítás előtt megfordult, meg is pillantottuk Fint a pilótafülkében.

Integetett nekünk, elvigyorodott és kiszállt. Odarohantunk és kiabálni kezdtünk:

– Hol voltál eddig? Hol a francban jártál? Le kellett szállnod valami miatt, aztán sikerült újból felszállni? Összeszedtél valami nőt Bejrútban? Hol a fenében csavarog?

Mások is odasereglettek: szerelők, karbantartók, és az üzemanyag-tartálykocsi személyzete – mind arra vártak, hogy Fin elmesélje a történeteket. Fin csak állt, levette a sapkáját, kezével hátrasimította fekete haját és úgy el volt képedve a viselkedésünkön, hogy először csak bámult ránk, és meg sem tudott szólalni. Aztán elnevette magát és így szólt:

– Mi a franc van veletek? Miért néztek így rám mindnyájan?

– Hol voltál? – kiáltoztuk. – Hol jártál két napig?

Fin arcára döbbenet ült ki. Az órájára nézett.

– Öt perccel múlt dél – jelentette ki. – Tizenegykor indultam el, egy órája és öt perce. Ne csináljatok már úgy, mintha megkerültetek volna! Mennem kell, hogy leadjam a jelentést. A Haditengerészetnél tudni szeretnék, hogy azok a torpedórombolók még mindig a bejrúti kikötőben vannak-e.

Fin el akart indulni, de én megfogtam a karját.

– Fin – szólaltam meg –, tegnapelőtt mentél el. Mi történt veled?

Rám nézett és felnevetett.

– Ennél már jobb poénokat is kitaláltál – szólalt meg. – Nem nevetséges. Egyáltalán nem. – Azzal elment.

Ott álltunk Bika, Paddy és én, a szerelők, a karbantartók és az üzemanyag-tartálykocsi személyzete és bámultuk, ahogy Fin távozik. Egymásra néztünk: nem tudtuk mit mondjunk, vagy mit gondoljunk. Semmit nem értettünk: fogalmunk sem volt, mi történik, csak az volt biztos, hogy Fin komolyan beszélt, és amit mondott, azt úgy is gondolta. Ebben biztosak voltunk, mert ismertük Fint, és mivel olyan helyzetben, amilyenben mi voltunk, az ember nem kételkedik abban, amit a másiktól hall a repülésről: ott legfeljebb sajátmagával kapcsolatban támadnak kételyei. A többi ott álló fiúban is valami

hasonló érzés ébredhetett fel. Bika Fin gépének szárnyánál állt és a naptól kiszáradt, pergő festéket kapargatta a fémről az ujjával.

– Dögöljek meg, ha ezt értem – jelentette ki valaki, s ekkor mindenki megfordult és visszaoldalgott a munkájához. A következő három készenlétes lassan bandukolt felénk a szürke, hullámlemez hangár felől: komótosan mozogtak a nap hevében és a sapkájukat a kezükben lóbálták. Bika, Paddy és én a pilóták kábitájába indultunk, hogy leöblítsük a torkunkat valamivel és megebédeljünk.

A kábita apró, fehér faépület volt, verandával. Belül két helyiségből állt: az egyik afféle társalgó, fotelokkal és újságokkal és az egyik falban egy nyílással, amin keresztül italt lehetett rendelni, a másik pedig, amelyben egyetlen hosszú asztal állt, étkezőként szolgált. A társalgóban Fint pillantottuk meg: éppen Majommal, a parancsnokunkkal tárgyalt. A többi pilóta körülöttük ülve hallgatta őket. Mindenki sörözött. Tisztában voltunk vele, hogy a sörösüvegek és fotelok alkotta díszlettől filggetlenül, komoly dolgokról van szó. És tudtuk, hogy Majom azt teszi, amit tennie kell és úgy, ahogyan az egyedül kivitelezhető. Majom nem mindennapi srác volt: magas, jóképű, lábában egy olasz golyó ütötte seb. Barátságos és természetes stílusban beszélt és soha nem nevetett harsányan, csak mély hangon heherészett.

– Csak lassan, Majom, lassan. Segítség, mert különben azt hiszem, megtébozultam – mondta éppen Fin, amikor beléptünk.

A hangja komoly és józan volt, de az arcán félelem ült.

– Elmondtam mindent, amit tudok – folytatta. – Tizenegykor felszálltam, felrepültem magasra, el Bejrútig, láttam a két francia torpedórombolót, aztán visszafordultam, és dél után öt perccel szálltam le. Esküszöm neked, hogy ennyit tudok.

Körbejártatta szemét a fiúkon: Bikára és rám pillantott, majd Paddyre és Johnnyra és a helyiségben ülő másik hat pilótára. Mi rámosolyogtunk, hogy kifejezzük: vele vagyunk, nem ellene és elhisszük, amit mond.

Majom törte meg a csendet:

– Mi a francot mondják a jeruzsálemi központnak? Jelentettem, hogy eltűntél. Most szólnom kell, hogy megvagy. Tudni akarják majd, hogy merre jártál.

Fin kezdett besokallni. Egyenes háttal, kissé előrehajolva ült, bal keze ujjával türelmetlenül dobolt a fotel bőrén, és közben láthatóan gondolkodott, töprengett, erőltette az agyát. Aztán a talpával is dobolni kezdett a padlón. Bika nem bírta tovább.

– Majom – törte meg a csendet –, mi lenne, ha egy ideig pihentetnénk a dolgot? Tegyük félre egy darabig, hátha Finnek később valami eszébe jut.

Paddy, aki Bika foteljének karfáján gubbasztott, így szólt:

– Igen, addig pedig annyit mondanánk a központnak, hogy Finnek kényszerleszállást kellett végrehajtania Szíriában egy mezőn, két napig a gépet bütykölte, aztán hazarepült.

Az összes pilóta segíteni próbált Fínek. Mindannyiunkon ugyanaz a félelemmel vegyes bizonytalanság uralkodott el. Fin is így volt vele, hiszen másra sem tudott gondolni. Mindenkinek kiütközött az arcára a rettegés. A helyiség levegője vibrált a feszültségtől: most először fordult elő, hogy amivel szembe kellett néznünk, az nem golyó vagy tűz volt, nem köhögő motorhiba vagy lyukas kerék, nem vérfoltok egy pilótafülkében, nem konkrétan a tegnap, nem a ma és nem is a holnap. Ezt Majom is érezte, ezért így szólt:

– Jó, igyunk még egy üveggel, és felejsük el az ügyet egy időre. A központnak meg majd szólok, hogy Szíriában le kellett szállnod, és csak később tudtál visszatérni.

Az újabb kör sör után bementünk az étkezdébe. Majom több üveg palesztíniai fehérbort rendelt az ételhez, hogy megünnepeljük Fin visszatérését.

A dolgot ezután senki nem hozta szóba; még akkor sem beszéltünk róla, amikor Fin nem volt ott. De magunkban mindnyájan titkon tovább töprengtünk rajta, abban a biztos tudatban, hogy valami fontos ügyről van szó, ami nem ért ennyivel véget. A

feszültség hamar eluralkodott az egész századon. Egyetlen pilóta sem tudta kivonni magát a hatása alól.

Közben teltek a napok. A nap továbbra is égetően sütött le a reptérre és a gépekre, Fin pedig ismét elfoglalta közöttünk a szokásos helyét.

Aztán egy nap, talán úgy egy héttel később, újabb támadást indítottunk a rayaki repülőtér ellen. Hatan voltunk, elől Majom, Fin pedig tőle jobbra. Alacsonyan érkeztünk Rayaq fölé, a légvédelmi tüzérség pedig azonnal megkezdte az ellenállást. Ahogy berepültünk az első körhöz, Paddy gépét eltalálták. Mikor megfordultunk a második támadáshoz, láttuk, hogy Paddy Hurricane-ja féloldalra fordul a levegőben, és zuhan a föld felé, a reptér széle fölött. A bevágódáskor hatalmas fehér füstfelhő csapott fel, aztán lángnyelvek, majd a fehér füst feketébe váltott. Paddy ott maradt. Hirtelen recsegni kezdett a rádió, én pedig meghallottam Fin izgatott hangját. Ordított:

– Eszembe jutott. Halló, Majom, eszembe jutott minden.

Majd Majom higgadt, lassú hangja:

– Oké, Fin, oké, el ne felejtse.

A második kör után Majom gyorsan hazafelé vette az irányt, át a völgyek között. A kopár, szürkésbarna hegyek kétoldalt fölénk tornyosultak, Fin pedig a hazaút fél órája alatt egyfolytában ordított az adóvevőbe. Először Majomhoz beszélt: – Halló, Majom, eszembe jutott minden, az összes részletre emlékszem. – Majd: – Halló, Bika, minden felidéződött, most már nem fogom elfelejteni. – Felhívott engem és Johnnyt is, majd Wishfult, egyenként hívott minket újra és újra, és annyira izgatott volt, hogy időnként olyan hangosan ordított a mikrofonba, hogy nem is értettük, mit mond.

Leszálláskor a gépeket egymástól távol állítottuk le, Fin pedig valamiért a reptér legtúlsó végébe állt be. Mi már előtte beértünk a hadműveleti terembe.

A hadműveleti terem a hangár mellett volt: kopár helyiség, közepén terjedelmes asztallal, azon a terület térképe. Volt ott egy

másik, kisebb asztal is, rajta néhány telefonkészülék, mellette pár faszék és pad, a földön pedig mentőmellények, ejtőernyők és sapkák. Éppen vetettük le és a földre hajigáltuk a repülő öltözékünket, amikor Fin belépett. Sietős léptekkel érkezett, de az ajtóban megállt. Fekete haja kócosan felfelé állt, ahogy a sapka elnyomta; arca csillogott az izzadságcseppektől, khaki színű inge sötétre, nedvesre ázott. Nyitott száján szaporán vette a levegőt. Úgy festett, mintha most ért volna vissza a futásból. Mint egy gyerek, aki beszalad egy szobába, ahol csupa felnőtt van, és el akarja mesélni, hogy a cicának megszülettek a picinyei, de nem tudja, hogyan kezdje.

Mindannyian hallottuk, ahogy közeledett, mivel erre vártunk. Mindenki abbahagyta, amit csinált és némán meredt Finre.

– Hello, Fin – szólalt meg Majom.

– Majom, hinned kell nekem, mert tényleg a következő történet – kezdte Fin.

Majom a telefonasztal mellett állt; a rövid, vöröses hajú Bika, kezében egy mentőmellénnyel, tőle nem messze. is Finre bámult. A többiek a helyiség túlsó végében. Amikor Fin beszélni kezdett, csendben közelebb húzódtak hozzá, egészen a hatalmas térképasztal széléig, amire rátették a kezüket. Ott álltak és várták, hogy Fin belefogjon a mondanivalójába.

Ő végre elkezdte. Gyorsan hadart, majd nemsokára, mikor kissé megnyugodott, lassabb beszédre váltott. Mindent elmondott a hadműveleti terem ajtajában állva, sárga mentőmellényében, kezében sapkájával és oxigén-maszkjával. A többiek onnan hallgatták, ahol előtte éppen álltak. Ahogy figyeltem a szavait, elfelejtkeztem róla, hogy Fin az, és hogy egy hadműveleti teremben ácsorgunk Haifánál; minden megszűnt körülöttem és elindultam Finnel az utazásra, amiről mesélt, s csak akkor tértem vissza, mikor befejezte a történetét.

– Úgy húszezer láb magasságban repültem – kezdte. – El Tyre, majd Szidón aztán a Damour folyó fölött, onnan pedig be a

szárazföld belseje felé, a Libanon hegységen át, mivel keletről akartam Bejrútot megközelíteni. Hirtelen berepültem egy tejszerű, fehér felhőbe, ami olyan sűrű volt, hogy a fülkém üvegén kívül nem láttam semmit. Nem értettem a dolgot, mivel egy pillanattal korábban minden tiszta és kék volt, felhőt pedig sehol nem vettem észre.

Elkezdtem leereszteni a gépet, hogy kijussak a felhőből. Egyre lejjebb és lejjebb mentem, de még mindig a felhőben voltam. Tudtam, hogy alacsonyra nem ereszkedhetek a hegyek miatt – de hatezer lábnál még mindig ugyanaz a fehérség vett körül. Semmit nem láttam tőle, még a saját gépem orrát és a szárnyakat sem, a pára pedig lecsapódott belőle a szélvédőre, és apró patakocskákban folyt le az üvegen, ahonnan végül lesodorta a menetszél. Soha nem láttam még ilyen felhőt: egészen a fülke üvegéig eltakart mindent. Úgy éreztem magam, mintha valami repülő szőnyegen utaznék, ahogy egyedül ültem az üvegtetejű fülkében, szárnyak, farok, motor és géptest nélkül.

Tudtam, hogy ki kell jutnom a felhőből, ezért megfordultam és nyugat felé vettem az irányt a tenger fölé, el a hegyektől; aztán a magasságmérő szerint egészen alacsonyra ereszkedtem, egészen ötszáz lábig... aztán négyszázig, háromszázig, kettőszázig, százig... de a felhő még mindig magába burkolt. Egy pillanatra megállítottam a gép süllyedését: tudtam, hogy ennél lejjebb ereszkedni veszélyes. Aztán hirtelen olyan érzésem támadt, hogy nincs semmi alattam: sem tenger, sem föld, sem semmi más. Lassan, kimérten kinyitottam az üzemanyagszelepet, egészen előre toltam a botkormányt és elkezdtem továbbereszkedni.

Nem figyeltem a magasságmérőt: egyenesen magam elé bámultam a fülke üvegén át, néztem a fehérséget és csak süllyedtem. Folyamatosan előrenyomva tartottam a botot, hogy a gép tovább ereszkedjen, figyeltem a felhő ragacsos fehérségét és fel sem merült bennem a kérdés, hogy vajon hová érek majd. Csak repültem.

Nem tudom, mennyi ideig ülhettem ott, talán percekig, talán órákig – csak arra emlékszem, hogy ahogy egyre lejjebb ereszkedtem a fülkében ülve, biztos voltam benne, hogy nincsenek alattam sem hegyek, sem folyók, sem tenger. De nem féltem.

Aztán egyszer csak egy káprázatban minden eltűnt. Mint mikor az ember félálomban fekszik az ágyán és valaki váratlanul felkapcsolja a villanyt.

Olyan hirtelen és gyorsan értem ki a felhőből, hogy semmit nem láttam. Átmenet nélkül zuhantam ki a fehérségből. Az egyik pillanatban még benne voltam és sűrű, tejszerű fehérség burkolt be, de szinte ugyanabban a pillanatban már ki is kerültem belőle. A fény úgy elvakított, hogy nem láttam semmit: becsuktam a szememet és pár másodpercig úgy tartottam.

Mikor ismét ki bírtam nyitni a szemem, minden kék volt körülöttem: annyira erősen kék, amelyet soha nem láttam azelőtt. Nem sötétkék volt, nem is világoskék, csak egyszerűen kék, tiszta, csillogó kék, amilyenel addig nem találkoztam, és amit nem is tudok leírni.

Körülnéztem. Először felfelé, majd hátra. Aztán kihúztam magam és lepillantottam a fülke oldalüvegén át magam alá, és ott is a kékséget észleltem. Minden ragyogó és tiszta volt, mintha a nap sütne – de a nap nem volt sehol.

Ekkor láttam meg őket.

Messze magam előtt, nem sokkal magasabban az én gépemnél, egy repülőgépraj hosszú csíkját pillantottam meg az égbolton. A repülők egyetlen fekete vonalban száguldottak előre, ugyanazzal a sebességgel, ugyanabba az irányba, szorosan egymás mögött. A csík végei a horizont szélébe vesztek. Úgy repültek a gépek, akár vitorlások a szélben. Ebből értettem meg mindent. Nem tudom, honnan vagy hogyan jöttem rá, de ahogy néztem őket, egyszerre világossá vált: azok a pilóták és legénységi tagok ők, akik harc közben haltak meg. A saját gépükkel mennek utolsó útjukra.

Ahogy magasabbra és közelebb repültem, felismertem a repülőgépeket is. A hosszú menetben szinte minden létező géptípus

ott volt: Lancasterek, Dornier-k, Halifaxok, Hurricane-ok, Messerschmittek, Spitfire-ek, Stirlingek, Savoia 79-esek, Junker 88-asok, Gladiátorok, Hampdenek, Macchi 200-asok, Blenheimek, Focke Wulfok, Beaufighterek, Swordfishek és Heinkelek. Még ezeken kívül is számos más típust láttam, a gépek kígyózó sora pedig a horizont egyik végétől átért a másikig, ameddig csak a szem ellátott.

Most már közel voltam hozzájuk és kezdtem érezni, hogy valami szív feléjük, én pedig tehetetlen vagyok. A szél belekapaszkodott a gépembe és úgy hajigálta, akár egy falevelet. A láthatatlan erő pedig úgy húzott, mintha óriási örvénybe kerültem volna, ami a többi repülő felé sodor. Tehetetlen voltam: belekerültem az örvény és a szél gyűrűjébe. Az egész nagyon gyorsan történt, de tisztán emlékszem a részletekre. Éreztem, hogy a gépemre ható húzóerő egyre erősödik, én pedig egyre sebesebben száguldok magatehetetlenül, míg végül én is a sorban voltam. Együtt repültem a többiekkel: ugyanazzal a sebességgel és ugyanabba az irányba. Elöttem olyan közel repült egy Swordfish, egy kivénhedt Fleet Air Arm Swordfish, hogy láttam a szárnyain a festékcsíkokat. Szabad szemmel ki tudtam venni a pilóta és a felderítő fejének és sapkájuknak körvonalait, ahogy ott ültek egymás mögött. A Swordfish előtt egy Dornier, egy „Repülő Ceruza” haladt, azon túl pedig ott volt a többi, bár azokat a helyemről külön-külön már nem láttam.

Szakadatlanul repültünk. Akkor sem tudtam volna megfordulni és elmenekülni, ha akartam volna. Nem tudom, miért, talán az örvény meg a szél miatt, de tudtam, hogy nincs kiszállás. A gépemet nem én vezettem. Magától repült. Nem lehetett manőverezni vele: nem működött sem a sebességmérő, sem a magasságmérő, sem a fojtószelep, sem a botkormány, sem semmi más. Egyszer lepillantottam a műszerekre és láttam, hogy az összes üzemen kívül van: mint amikor a gép a földön áll.

Így aztán tovább repültünk. Fogalmam sem volt, milyen gyorsan haladunk: nem érzékeltem a sebességet, de mintha óránként

egymillió mérfölddel süvítettünk volna. Most, hogy belegondolok, most ugrik be, hogy az egész idő alatt se melegem nem volt, se nem fáztam, sem éhséget vagy szomjúságot nem éreztem. Ilyenek ott eszembe sem jutottak. Félelem sem uralkodott el rajtam, mert nem volt semmi, amitől rettegnem kellett volna. Még csak nem is aggódtam: meg sem fordult a fejemben olyasmi, ami miatt aggódnom kellett volna. Semmi iránt nem éreztem kívánságot: nem akartam semmit csinálni. Csak élveztem, hogy ott vagyok, és látom a csodálatos fényt, és azt a színt magam körül. Egyszer megpillantottam a saját arcomat a fülke tükrében és észrevettem, hogy mosolygok. Mosolygott a szemem, a szám, és mikor másfelé néztem, akkor is éreztem, hogy még mindig derűs vagyok – egyszerűen így éreztem magam. Egyszer az előttem haladó Swordfishben a felderítő megfordult és integetett. Hátratóltam a fülke tetejét és visszaintegettem. Emlékszem, hogy akkor sem éreztem légáramlatot, sem hideget, sem meleget, amikor a fülke teteje kinyílt. A menetszél nem nyomta a kinyújtott kezemet. Ekkor észrevettem, hogy mindenki integet. Mint a gyerekek a hullámvasúton. Így aztán én is megfordultam, és integettem a mögöttem repülő Macchiban ülőnek.

Ekkor azonban valami történt elöl a sorban. Láttam, hogy messze előttem a gépek irányt változtatnak: balra fordultak és ereszkedni kezdtek. Egy bizonyos pontnál az egész menet oldalra fordult, és nagy ívű kanyarban lefelé tartott. Ösztönösen lenéztem a fülkéből és óriási, zöld síkságot láttam meg magam alatt. Zöld volt, sima és gyönyörű, a horizont széléig kiért, ahol az ég kékje összeolvadt a síkság zöldjével.

És ekkor megláttam a fényt. Balra, nagyon messze, fehér fényforrást pillantottam meg: erős volt és színtelen. Hasonlított a naphoz, de annál sokkal hatalmasabb, nem volt formája, alakja, a fénye erős, de nem vakító, és a zöld síkság szélén pihent. A fény egyetlen sugárzó pontból áradt széjjel, fel, egészen az égig, illetve végig a síkság fölött. Amikor megláttam, először nem tudtam levenni

róla a szememet. Szerettem volna arrafelé haladni, belerepülni, és ez a kívánság olyan erővel vett erőt rajtam, hogy többször is megpróbáltam a gépemet kivezetni a sorból és a fény felé fordítani. De nem voltam rá képes: a többiekkel kellett továbbrepülnöm.

Ahogy a többi gép fordult és közben ereszkedett, én is velük mentem. Kezdünk az alattunk elterülő zöld síkság felé siklani. Most, hogy már közelebb voltam, megláttam a rengeteg, földön álló repülő. Mindenhol gépek pihentek: mintha bogyók lettek volna egy zöld szőnyegen szétszórva. Több száz volt belőlük, és minden percben, sőt, szinte másodpercenként szaporodott a számuk, ahogy az előttem haladók leszálltak, és rövid gurulás után leálltak.

Gyorsan közeledtünk a föld felé. Nemsoká megláttam, hogy az előttem repülő gépek kerekei leszálláshoz készülve kibújnak a géptestből. A kettővel előttem levő Dornier megérintette a talajt. Aztán a kivénhedt Swordfish. A pilóta a Dornier irányához képest kissé balra kanyarodott és mellette szállt le. Én a Swordfishtól balra vettem az irányt és a föld fölé engedtem a gépet. A fülkéből kinéztem a földre, hogy felmérjem a magasságomat. A mellettem és alattam szaladó föld zöldje összemosódott a szemem előtt.

Vártam, hogy a gép a földre érjen. Úgy tűnt, sosem érek le. – Gyerünk – mondtam magamban. – Gyerünk már. – Úgy két méter magasságban suhanhattam, de a gép csak nem akart lejjebb ereszkedni. – Érj már le – kiabáltam –, érj már le végre. – Kezdett erőt vermi rajtam a félelem. Megrémültem. Hirtelen azt vettem észre, hogy nő a sebességem. Az összes kapcsolót üresbe állítottam, de hiába. A gép tovább gyorsult; egyre sebesebben repültem. Körülnéztem és megpillantottam magam mögött a gépek kígyózó sorát, amint ereszkednek lefelé. Láttam a rengeteg gépet elszórva a síkságon, az egyik oldalon pedig a fényt, a ragyogó, fehér fényt, amely olyan éberem őrködött a síkság fölött, és amelyhez el szerettem volna jutni. Ha le tudtam volna szállni, azonnal elkezdtem volna rohanni a fény felé, amint kijutok a gépből.

Ám most ellenkező irányba tartottam. A félelem kezdett eluralkodni rajtam. Ahogy egyre gyorsabban és egyre messzebb kerültem a fénytől, annyira erőt vett rajtam a rettegés, hogy végül már teljes erőmből húztam a kormányt, hogy visszafordítsam a gépet. Mikor láttam, hogy ez lehetetlen, megpróbáltam végezni magammal. Ekkor tényleg meg akartam halni. A földnek akartam vezetni a gépet, de az egyenesen tovább repült. Megkíséreltem kiugrani a pilótafülkéből, de mintha egy kéz nyomott volna vissza a vállamnál. Megpróbáltam fejemet a fülke szélébe verni, de ismét semmi sem történt: tovább harcoltam a saját gépemmel és mindennel, míg egyszer csak azt vettem észre, hogy ismét a felhőben vagyok. Ugyanabban a sűrű, fehér felhőben, amibe korábban is belekerültem – és úgy tűnt, emelkedek. Hátrapillantottam de a felhő már ott is körülvett. Semmi más nem volt, csak ez a végtelen, áthatolhatatlan fehérség. Émelyegni és szédülni kezdtem. Már nem érdekelt, mi történik, csak bénultan ültem és hagytam, hogy a gép magától repüljön tovább.

Úgy tűnt, nagyon sokáig tart ez az állapot. Biztos vagyok benne, hogy több órán keresztül ültem így. Elaludtam. És álmodtam. Nem azokról a dolgokról, amiket közvetlenül azelőtt láttam, hanem a mindennapokról: a századról, Nikkiről és az itteni, haifai repülőtérről. Azt álmodtam, hogy a hangár előtt ülök ügyeletben két sráccal, és egy kérés jön a haditengerésztől, hogy valaki tegyen egy gyors felderítő utat Bejrút fölött; és mivel én voltam a soros, beugrottam a Hurricane-omba és elindultam. Azt álmodtam, hogy elhaladok Tírusz és Szidón majd a Damour folyó fölött, és egészen húszezer lábíg emelem a gépet. Aztán a Libanon hegység fölött a szárazföld belseje felé fordultam és kelet felől közelítettem meg Bejrútot. A város fölött jártam, a pilótafülke oldalüvegén át néztem lefelé, a kikötőt és a két francia torpedórombolót keresve. Nemsokára meg is láttam a hajókat. Tisztán kivehetőek voltak, amint egymás mellett ringatóztak a rakpartnál. Oldalra döntöttem a gépet, és elindultam hazafelé, amilyen gyorsan csak tudtam.

Hülyék ezek a tengerészek, gondoltam magamban, ahogy visszafelé repültem. A torpedórombolók még mindig a kikötőben vannak. Az órára néztem. Másfél óra. Gyors voltam, gondoltam. A fiúk örülni fognak. Megpróbáltam rádión kapcsolatot teremteni, de nem sikerült.

Aztán visszajöttem ide. Amikor leszálltam, odagyűltetek körém és kérdezgetni kezdtetek, hol jártam két napig – de nem emlékeztem semmire. Csak annyi maradt meg a memóriámban, hogy Bejrútba repültem. Egészen addig nem jutott semmi az eszembe, amikor megláttam, hogy Paddyt lelőtték. Ahogy a gépe a földre csapódott, azon kaptam magam, hogy így szólok: – Mázlista. Mázlista disznó – és ahogy ezt kimondtam, eszembe jutott az is, hogy miért mondom. Egyszerre minden az eszembe ötlött. Ekkor kezdtem el a rádióba kiabálni. Ekkor jutott eszembe, ami történt.

Eddig tartott Fin beszámolója. Senki nem mozdult vagy szólt közbe, míg Fin beszélt. Most is csak Majom szólalt meg. Lábaival a földet dörzsölte, megfordult, kinézett az ablakon és halkán, szinte suttogva ejtette ki a szavakat: – Dögöljek meg, ha értem – mire mi, többiek, visszamentünk, és folytattuk az ilyenkor szokásos procedúrát: levetettük a repülős öltözékeinket és összehajtogatva egymásra tettük a helyiség sarkában a földön. Csak a zömök Bika nem, aki továbbra is ott ácsorgott és Fint nézte, ahogy az is a sarokba vitte a ruháit.

Fin beszámolóját követően a század élete visszazökkent a normális kerékvágásba. A feszültség, amely már több, mint egy hete ott lebegett közöttünk, eltűnt. A hangulat jobb lett, de Fin útjáról többé nem beszélt senki. Nem hoztuk szóba, amikor együtt voltunk, még akkor sem, mikor Haifában az Excelsiorban berúgtunk.

A szíriai hadjárat a végéhez közeledett. Mindenki tudta, hogy hamarosan véget kell, hogy érjen, bár a Vichy-beliek továbbra is elszántan harcoltak Bejrúttól délre. Mi pedig még mindig repültünk. Sokszor szálltunk fel a flotta fölé, amely a partvidéket bombázta, mivel nekünk kellett őket megvédenünk a Junker 88-asoktól,

amelyek Rodoszról jöttek. Fin az utolsó ilyen berepülés során halt meg.

Magasan a hajók fölött jártunk a levegőben, amikor a JU-88-asok tömegével megjelentek és a csata elkezdődött. Mi csak hat Hurricane-nal voltunk fenn, Junker pedig egy csomó jött. Kemény harc volt. Nem sok maradt meg bennem abból, ami ott történt. Ez így szokott lenni. De arra emlékszem, hogy kimerítő üldözéses csata volt: a Junkerek a hajókat támadták, azok pedig minden létező fegyverrel lőtték a gépeket. A lövések nyomán a levegőben rengeteg apró, fehér virág nyílt, amelyeket a gyors hervadás után elfújta a szél. Emlékszem, az egyik német félúton lefelé kapott találatot: csak egy fehér villanást lehetett látni, és a bombázó helyén semmi nem maradt, csak egy halom apró szilánk, amelyek lassan hullottak lefelé. Egy másiknak a hátsó lövészfülkéjét találták el, a gép tovább repült, hátul pedig szíjakon lógva ott csüngött a lövész és próbált visszajutni a gépbe. Aztán, igen, volt egy bátor is, aki fent maradt harcolni, míg a többiek zuhanórepülés közben bombázták a hajókat. Végül ezt a fedező gépet is eltaláltuk. Az lassan a hátára fordult, halványzöld hasát felfelé fordítva, mint valami döglött hal. Aztán a mélybe hullott.

És Finre is emlékszem.

Nem messze voltam tőle, amikor a gépe lángra lobbant. Láttam, ahogy a lángnyelvek kicsapnak gépe orrából és a motorfedélen táncolnak. A hajtóműből fekete füst gomolygott.

A közelébe repültem és beharsogtam a rádióba:

– Hello, Fin – kiabáltam –, ki kell ugranod.

Fin higgadtan, lassan felelt:

– Nem olyan egyszerű.

– Ugorj – ordítottam –, ugorj már!

Láttam, ahogy az üvegtető alatt ül a fülkében. Rám nézett és megrázta a fejét.

– Nem olyan egyszerű – jelentette ki. – Egy kicsit eltaláltak. A karomba ment, és nem tudom kioldozni a szíjakat.

– Gyere ki – kiabáltam –, az Isten szerelmére, gyere már!

Nem érkezett válasz. Egy pillanatig a gép még tovább repült, egyenesen, egy magasságban, aztán finoman, mint valami haldokló sas, oldalra billent és a tenger felé bukott. Figyeltem; láttam a vékony, fekete füstcsíkot, amelyet a gép az égre rajzol, aztán egyszer csak Fin hangját hallottam a rádióban, tisztán, lassan: – Micsoda mázlista vagyok – mondta. – Micsoda mázlista disznó.

A megszállott

Lent csak a tömérdek, fehérén hullámzó felhőtenger látszott. Fent a nap, ami ugyanolyan fehér volt, mint a felhők: a nap magasból sosem tűnik sárgának.

A férfi még mindig a Spitfire-ben ült. Jobb keze a botkormányon, bal lábával pedig a láb kormányt irányította. Nem volt nehéz feladat. A gép jól repült, a férfi pedig értette a dolgát.

Minden rendben, gondolta. Jól csinálom. Tudom a dolgom. És ismerem az utat is: még egy fél óra és ott vagyok. Mikor leérek, begurulok a helyemre, kikapcsolom a motort és azt mondom: – segítsetek kiszállni. Természetesen fogok beszélni és egyikük sem veszi majd észre a dolgot. Aztán így szólok: – valaki segítsen már kiszállni. Egyedül nem megy, mert az egyik lábamat elveszítettem. – Ők meg majd röhögnek és azt gondolják, csak viccelek, én viszont közlöm velük: – jó, akkor gyertek és nézzétek meg, hitetlenkedő disznók. Aztán Yorky felmászik a szárnyra és benéz. Valószínűleg rosszul lesz a vér meg a mocsok látványától. Én pedig majd nevetek és ismét azt mondom: – az Isten szerelmére, segítsetek már kijutni innen.

Lenézett a jobb lábára. Nem sok maradt belőle. A combját találta el a lövedék, a térde fölött. A helye csupa mocsok és vér volt. De fájdalmat nem érzett. Amikor a férfi lenézett, úgy tűnt neki, mintha nem is a saját testét látná. Nincs is köze hozzá. Csak valami nagy gusztustalanság van ott, ami valahogy odakerült a pilótafülkébe; valami idegen, szokatlan, sőt érdekes dolog. Mint mikor valaki egy döglött macskát talál a díványon.

A pilóta tényleg kitűnően érezte magát és ezért izgatott és bátor volt.

Még rádión sem fogom felhívni őket, hogy hozzák a vérkészetet, gondolta. Nincs rá szükség. Amikor majd leszállok, nyugodtan a helyemen maradok és azt mondom: – fiúk, gyertek egy páran és

segítsetek kiszállni, legyetek szívesek, mert az egyik lábamat elveszítettem. Jó balhé lesz. Kicsit majd nevetni is fogok, mikor közlöm velük a dolgot; higgadtan és lassan fogok beszélni, ők meg majd azt hiszik, ugratom őket. Amikor majd Yorky feljön a szárnyra és rosszul lesz, azt kérdezem tőle: – Yorky, te marha, megjavítottad már a kocsimat? – És ha kiszálltam, leadom a jelentést. Később Londonba megyek. Elviszem magammal azt a fél üveg whiskyt és odaadom Bluey-nak. A szobájában leülünk és ott isszuk meg. És aztán teleengedem a kádat vízzel. Csak este, lefekvéskor szólok majd neki: – Bluey, van egy meglepetésem a számodra. Ma elveszítettem az egyik lábamat. De ha neked ez nem probléma, akkor én se bánom. Még csak nem is fáj. Mindenhová kocsival megyünk majd. Mindig is utáltam kutyagolni, azt az egy alkalmat kivéve, amikor Bagdadban a rézművesek utcáján sétáltunk végig. De ott riksával is lehet közlekedni. Hazamegyek, fát vágok, a balta feje pedig majd mindig lerepül. Forró víz, arra van szükség, eresztetni kell a kádba, hogy a nyél megdagadjon. Mikor legutóbb otthon voltam, rengeteg fát vágtam, a baltát pedig beraktam a kádba...

Aztán a férfi meglátta, ahogy a napfény megcsillan a motorfedélen. Látta a fémlapot átfúró szegecsek fején a napsugarakat megvillanni, és eszébe jutott a repülőgép, meg hogy hol is van éppen. Ráébredt, hogy már nem érzi jól magát: szédült és kavargott a gyomra. A feje minduntalan a mellkasára bukott: mintha nem volna elég erő a nyakában, hogy megtartsa. De tudatában volt annak, hogy a Spitfire-t vezeti. Érezte a botkormány nyelét jobb keze ujjai közt.

El fogok ájulni, gondolta. Bármelyik pillanatban elájulhatok.

A magasságmérőre pillantott. Huszonegyezer láb. Hogy próbára tegye az érzékszervei működését, megpróbálta a százásokat is leolvasni az ezresek után. Huszonegyezer mennyi? Ahogy nézett, az óra elhomályosodott, annyira, hogy még a mutatót se látta. Ekkor már tudta, hogy mindenképp ki kell ugrania. Nincs egy másodpercnyi

vesztegetnivaló ideje sem, különben elveszíti az eszméletét. Gyorsan, kétségbeesetten megpróbálta a bal kezével hátratulni a fülke tetejét, de nem volt elég ereje hozzá. Egy másodpercre levette a jobb kezét a botkormányról és így, két kézzel végre sikerült. Az arcába vágódó hideg szél jót tett. Egy pillanatra minden kitisztult előtte. A mozdulatai rendezetté és pontossá váltak. Ez történik egy jó pilótával. Az oxigénmaszkjából néhány mélyet szippantott, közben pedig kinézett a fülke oldala fölött. Lent csak a hatalmas, fehér felhőtenger. Rájött, hogy nem tudja, hol jár.

Nyilván a Csatorna fölött vagyok, gondolta. Itt biztos, hogy a tengerbe zuhanok.

Lassított, levette a sapkáját, kioldozta a szíjait és teljesen balra tolt a botkormányt. A Spitfire bal szárnya süllyedni kezdett és a gép lassan a hátára fordult. A pilóta kizuhant.

Esés közben kinyitotta a szemét, mivel tudta, hogy nem szabad elájulnia, mielőtt a zsinórt meghúzná. Az egyik oldalon a napot látta, a másikon a felhők fehérjét, és ahogy hullott, ahogy buk fencezett a levegőben, a fehér felhők kergették a napot, az pedig a felhőket. Apró körben forogtak, egymást üldözve; egyre gyorsabban, felváltva buktak a szeme elé, a felhők pedig egyre közelebb jöttek, míg hirtelen a nap el nem tűnt és csak a nagy fehérség maradt. Az egész világ üres és fehér volt, annyira fehér, hogy néha már feketének tűnt, egy idő után pedig a fekete és a fehér váltogatták egymást – de legtöbbször a fehér győzött. A pilóta figyelte, amint a fehérség elsötétül, majd a feketeség kivilágosodik. A fehérség sokáig tartott, a feketeség azonban csak néhány másodpercig. Aztán a férfi a fehérség alatt minduntalan elszunyókált és csak akkor riadt fel, amikor a világ ismét fekete lett. De ez csak rövid ideig tartott. Néha csupán egy szempillantásig: mint egy fekete villámlás. A fehérség viszont lassú volt, ő pedig elaludt ebben a lassúságban.

Egyszer, amikor éppen a fehérséget látta, kinyújtotta a kezét és valamit megérintett. Az ujjai közé fogta és összegyúrta. Egy ideig így feküdt ott, ujjbegyeivel céltalanul játszadozva a dologgal, amit azok

megfogtak. Aztán a férfi lassan felnyitotta a szemét, lenézett a kezére és látta, hogy valami fehérret markol. Egy lepedő széle volt. Az kellett, hogy legyen, mivel látta az anyag szövését és az öltéseket a szegélyen. Erősen becsukta a szemét, majd gyorsan ismét kinyitotta. Most már a helyiséget is látta. Látta az ágyat, amelyen feküdt, a szürke falakat, az ajtót, és a zöld függönyöket az ablak fölött. Az éjjeliszekrényén néhány rózsza volt.

Meglátta a lavórt az asztalon, a rózsák közelében. Fehér zománclavór volt, mellette kis gyógyszeres pohár.

Ez egy kórház, gondolta a férfi. Kórházban vagyok. De nem emlékezett semmire. A hátán feküdt, a plafont bámulta és azon töprengett, mi történt. A plafon sima szürkességét nézte, amely olyan nagyon tiszta és szürke volt, aztán hirtelen meglátott egy legyet, ami a plafonon mászkált. A rovar látványa és az a hirtelenség, amellyel megpillantotta az apró fekete pöttyöt a szürke tengeren, leseperte emlékezetéről a fátylat, és abban a pillanatban minden eszébe jutott. Emlékezett a Spitfire-re és arra, hogy a magasságmérő huszonegyezer lábat mutatott. Visszaidéződött benne, ahogy két kézzel hátratólta a fülke fedelét, majd az, hogy utána kimenekült. És eszébe jutott a lába is.

Most úgy tűnt, minden rendben van. Az ágy végére pillantott, de nem volt biztos a dologban. Az egyik kezével benyúlt az ágynemű alá és a térdei után tapogatott. Az egyiket megtalálta, ám amikor a másikat kezdte keresni, a keze valami puhát, bepólyáltat érintett.

Ekkor kinyílt az ajtó és egy nővér jött be.

– Hello – mondta –, szóval felébredt végre.

A nő nem volt csinos, sőt inkább nagydarab – de tiszta. Harminc és negyven között járhatott és szőke haja volt. Ennél többet a férfi nem vett észre.

– Hol vagyok?

– Szerencsés fickó maga. Egy erdőben ért földet a part közelében. Brightonban van. Két nappal ezelőtt került ide, mostanra pedig már rendbe is hoztuk. Minden rendben.

– Elvesztettem az egyik lábamat – jelentette ki a férfi.

– Semmiség. Majd kap egy másikat. Most pedig aludnia kell. Az orvos úgy egy óra múlva jön majd megnézni magát. – Ezzel felvette a lavórt és a gyógyszeres poharat és kiment.

A férfi azonban nem tudott elaludni. Nyitva akarta tartani a szemét, mivel félt, hogy ha ismét becsukja, megint minden eltűnik. A plafont bámulva feküdt. A légy még mindig ott mászkált. Nagyon sok volt az energiája. Pár centit mindig előrerohant, majd megállt. Aztán újból futott és ismét megállt, utána megint továbbszaladt. Időnként pedig szárnyra kapott és gonoszul, apró körökben repülve zümmögött. Mindig ugyanarra a pontra szállt vissza a plafonon és újból kezdte a szakaszos futkosást. A férfi olyan sokáig figyelte, hogy egy idő után az állat már nem is légy volt, hanem egy apró fekete pötty egy szürke tengeren. A férfi még mindig ezt a pontot kísérte a tekintetével, amikor a nővér kinyitotta az ajtót és félreállt, hogy utat engedjen az orvosnak. A belépő katonaorvos volt, őrnagyi rangban, mellkasán az előző háborúból származó kitüntetésekkel. Kopasz és alacsony volt, de az arca vidámnak tűnt, a tekintete pedig jóindulatot sugárzott.

– Nocsak, nocsak – szólalt meg a doktor –, szóval végül úgy döntött, hogy mégiscsak felébred. Hogy érzi magát?

– Jól vagyok.

– Ez a lényeg. Hamarosan minden rendbe jön.

Megfogta a férfi csuklóját, hogy a pulzusát megmérje.

– Aproposó – folytatta –, néhányan a századából telefonon érdeklődtek maga felől. El akartak jönni meglátogatni, de azt kértem, hogy várjanak még egy vagy két napot. Azt mondtam nekik, hogy maga jól van, és később majd meg is látogathatják. Most egy darabig csak feküdjön és ne törődjön semmivel. Van olvasnivalója? – Az asztalra pillantott, amelyen a rózsák feküdtek. – Nincs. A nővér majd hoz valamit. Bármit, amit csak kér. – Ezzel intett és kiment, nyomában a nagydarab, tiszta ápolónővel.

Miután elhagyták a kórtermet, a férfi visszahanyatlott az ágyra és ismét a plafont kezdte bámulni. A légy még mindig ott szaladgált. Miközben a férfi a rovarra nézte, a távolból egy repülőgép zaját vélte hallani. Fülelt. A gép nagyon messze volt. Kíváncsi vagyok, milyen gép lehet, gondolta. Lássuk csak, ki tudom-e találni. Hirtelen oldalra fordította a fejét. Akit már ért bombatámadás, felismeri a Junker 88-asok hangját. A legtöbb német bombázót fel lehet ismerni a zúgása alapján, de azok közül is a Junker 88-asokat a legkönnyebben. A motorok mintha duettet dalolnának. Egy vibráló basszushang, mellette egy magas tenor. A felső szólam az, amiről a JU-88-asok hangja félreérthetetlenül felismerhető.

A férfi a zajt fülelve feküdt. Majdnem biztos volt a dologban. De hol vannak a szirénák és a fegyverek? A német pilótának van vér a pucájában, ha fényes nappal egyedül elmerészkedik Brightonig.

A repülőgép zúgása továbbra is messziről hallatszott, aztán a zaj végül elhalt a távolban. Később egy másikat lehetett hallani. Ennek a hangja is a távolból jött, ugyanaz a dallamos basszus és magas, hullámzó tenor. Tévedés kizárva. A Csata alatt mindennap hallotta ezt a zajt.

A férfi össze volt zavarodva. Az ágy melletti asztalon egy csengő volt. Odanyúlt és meghúzta. Lépések zaját hallotta a folyosón. A nővér belépett.

– Nővér, milyen gépek voltak ezek?

– Fogalmam sincs. Én nem hallottam őket. Talán vadászrepülőök vagy bombázók. Gondolom, Franciaországból tértek vissza. Miért, mi a baj?

– Ezek JU-88-asok voltak. Biztos vagyok benne. Megismerem a motorok hangját. Kettő volt. Mit csináltak erre felé?

A nővér az ágy oldalához lépett, a lepedőket kezdte igazgatni és betűrni a matrac alá.

– Úristen, miket képzelődik maga. Ilyenekre ne is gondoljon. Hozzak valami olvasnivalót?

– Köszönöm, nem.

A nővér megpaskolta a párnát és a kezével elsimította a férfi homlokáról a hajszálakat.

– Napközben már nem szoktak jönni. Hisz tudja maga is. Talán Lancesterek vagy Flying Fortressek voltak.

– Nővér.

– Igen.

– Kaphatok egy cigarettát?

– Persze.

A nő kiment és kisvártatva visszatért egy csomag Playersszel és néhány gyufával. Kivett egy cigarettát, odaadta a férfinak, és mikor az a szájába rakta azt, meggyújtott egy gyufát és tüzet adott.

– Ha megint szüksége volna rám – jegyezte meg –, csak húzza meg a csengőt. – Azzal kiment.

Egyszer estefelé a férfi ismét egy repülő hangját hallotta. A zaj messziről szűrődött be, de hallható volt, hogy egymotoros gép. Gyorsan ment, ez biztos. Nem tudta kitalálni, milyen típus. Nem Spit és nem is Hurricane. Nem is olyan volt, mint egy amerikai motor. Azok nagyobb zajt csapnak. A férfi nem tudta, milyen típus lehet, és ez nagyon aggasztotta. Lehet, hogy képzelődöm. Talán kissé delíriumos vagyok. Egyszerűen nem tudom, mit gondoljak.

Aznap este a nővér egy lavór meleg vizet hozott és elkezdte a pilótát mosdatni.

– Na – mondta a nő –, remélem, nem gondolja, hogy bombáznak bennünket. – Levette a pilóta pizsamafelsőjét és elkezdte a férfi jobb karját egy szappanos vízbe áztatott ruhával mosni. Az nem felelt.

A nő kiöblítette a ruhát a vízben, szappant kent rá és a férfi mellkasát kezdte törölgetni.

– Ma este jobban néz ki – mondta a férfinak. – Miután behozták, azonnal elkezdődött a műtét. Nagyszerű munkát végeztek az orvosok. Máris jól van. Az egyik öcsém a légierőnél szolgál – tette még hozzá. – Bombázógépeket vezet.

– Brightonban jártam iskolába – jegyezte meg a férfi.

A nő felkapta a fejét.

– Nagyszerű – örvendezett. – Gondolom, ismer egy-két embert a városban.

– Igen – felelte a pilóta. – Jó párat.

A nő közben végzett a férfi mellkasával és karjaival. Most felhajtotta az ágyneműt, így a férfi bal lába kilátszott. A bekötözött csonk azonban letakarva maradt. A nővér kioldozta a férfi pizsamaalsójának madzagját és levette a ruhadarabot róla. Nem volt nehéz, mivel a pizsamaalsó jobb szarát levágták, hogy ne akadjon bele a kötésbe. A nő a pilóta bal lábát és a teste többi részét kezdte el mosni. A pilótát ekkor mosdatták először ágyban, így zavarban volt. A nővér egy törölközőt fektetett a férfi lába alá és a lábfejét kezdte el a ruhával törölgetni.

– Nem habzik ez a rohadt szappan. A víz miatt van. Olyan kemény, hogy szinte koppan.

– Minden szappan ilyen mostanában – felelte a férfi. – Kemény vízzel meg tényleg reménytelen a dolog. – Amikor ezt kimondta, a pilótának az eszébe villant valami. A kádak jutottak eszébe, amelyekben Brightonban fürdött iskoláskorában. Kőpadlójú fürdőszobában álltak, egymás mellett. A melegvíz olyan lágy volt, hogy a végén zuhanyozni is kellett, hogy lemossák magukról a szappant, a hab pedig a víz tetején lebegett, így az ember a saját lábát sem látta alatta. Néha kalcium tablettákat kaptak a tanároktól, mivel az iskolaorvos azon az állásponton volt, hogy a lágy víz árt a fogaknak.

– Brightonban – jegyezte meg a férfi – a víz nem...

Nem fejezte be a mondatot. Valami átvillant az agyán, valami olyan fantasztikus és abszurd, hogy egy pillanatra kedve lett volna a nővérnek elmondani és jót nevetni rajta.

A nő felnézett.

– A víz nem milyen? – érdeklődött.

– Nem érdekes – felelte a férfi. – Csak elkalandoztam.

A nővér kiöblítette a ruhadarabot a lavórban, letörölte a szappant a férfi lábáról és megszáritotta egy törölközővel.

– Milyen jó érzés, ha megmosdatják az embert – állapította meg a pilóta. – Jobban érzem magam. – Az ujjával az arcát tapogatta. – Meg kellene borotválkoznom.

– Majd holnap arra is sor kerül – szólta a nő. – Akkor már talán maga is meg tudja csinálni.

Aznap éjjel a férfi nem bírt aludni. Éberén hevert és a Junker 88-asok meg a víz keménysége jártak a fejében. Semmi máson nem bírt gondolkodni. Biztos, hogy JU-88-asok voltak, mondta magában. Semmi kétség. De az lehetetlen: nem röpdösnének ilyen alacsonyan fényes nappal. Tudom, hogy így volt, de abban is biztos vagyok, hogy ez nem lehetséges. Lehet, hogy beteg vagyok. Talán úgy viselkedek, mint aki megbolondult: nem tudom, mit csináljak, meg miket mondok. Ez valószínűleg delírium. Hosszú ideig feküdt ezeken a gondolatokon töprengve. Egyszer felült az ágyban és hangosan így szólt: – bebizonyítom, hogy nem vagyok őrült. Beszédet fogok mondani valami bonyolult, intellektuális témáról. Arról, hogy mit kellene tenni Németországgal a háború után. – Ám mielőtt elkezdhette volna, elnyomta az álom.

A függönyök között átszűrődő első fénysugár ébresztette fel. A kórteremben még sötét volt, de kint már láthatóan világosodott. A férfi a függönyök között átlopakodó szürkés fényt bámulta és ahogy ott feküdt, eszébe jutottak az előző nap történetek. Emlékezett a Junker 88-asokra és a víz keménységére; a nagydarab gondoskodó ápolónőre meg a kedves orvosra – és ekkor elkezdett erőt venni rajta a kételkedés.

Körbenézett a helyiségben. A nővér az éjszaka elvitte a rózsákat. Nem volt semmi a teremben, csak az asztal a csomag cigarettával, a doboz gyufa meg egy hamutartó. A kórterem kopár volt. Már nem tűnt melegnek és barátságosnak. Még csak kényelmesnek sem. Hideg volt, üres és néma.

A kételkedés lassan növekedett és félelmet is hozott, enyhe, vibráló félelmet, ami figyelmeztette, de nem rémítette meg; olyan félelem volt ez, amit az ember akkor érez, amikor nem retteg, de

érezkeli, hogy valami nincs rendben. A kételkedés és a félelem gyorsan burjánzottak, a férfi pedig nyugtalanná és dühössé vált, s amikor a kezével megérintette a homlokát, érezte, hogy az nedves az izzadságtól. Rájött, hogy valamit tennie kell, valahogy meg kell bizonyosodnia róla, hogy tévedett-e. Ekkor ismét felnézett és meglátta az ablakot, előtte a függönyökkel. Az ablak pont szemben volt az ágyával – de vagy tíz méterre. Valahogy oda kell jutnia és kinézni. Az ötlet olyan makacsul ragadt meg a fejében, hogy nem is tudott másra gondolni, csak az ablakra. De sikerül majd így, egy lábbal? A kezét befúrta az ágynemű alá, ahol megérezte a vastag, bepólyált csonkot. Ennyi maradt a jobb lábából. Úgy tűnt, rendben van. Nem sajnált. De a feladat nem lesz könnyű.

Felült. Félretolta az ágyneműt és a bal lábát lerakta a földre. Lassan, óvatosan ereszkedett le az ágyról, míg végül mindkét keze a padlón volt. Kikelt az ágyból és a szőnyegen térdeit. A csonkra pillantott. Rövid és vaskos volt és be volt pólyálva. Kezdett fájni, érezte, ahogy lüktet. Meg akart fordulni, lefeküdni a szőnyegre és nem csinálni semmit – de tudta, hogy nem szabad megállnia.

A két karjával és egy lábbal az ablakhoz kúszott. A karjait amennyire csak tudta, kinyújtotta, aztán aprót ugrott és a lábát is a karjai után húzta. A sebbe minden alkalommal belenyilallt a fájdalom, a férfi pedig aprókat nyögött fájdalmában, de tovább kúszott a padlón két kézen és egy térden. Amikor az ablakhoz ért, felemelte a kezeit és egymás után mindkettőt a könyöklőre rakta. Lassan emelkedett fel, míg teljesen lábra nem állt. Ekkor félrerántotta a függönyöket és kinézett.

Magányosan álló, apró, szürke cseréptető házat látott maga előtt egy keskeny út mellett. A ház mögött közvetlenül szántóföld nyújtózott. A ház előtt ápolatlan kert, amelyet zöld sövény választott el az úttól. Éppen a sövényt bámulta, mikor meglátta a táblát. Egy deszkadarab volt csupán egy hosszú pózna tetejére szegezve, és mivel a sövényt már rég nem nyírta senki, az ágak már körbefonták a táblácskát, amely így úgy nézett ki, mintha a sövény közepén

helyezték volna el. A deszkára fehér festékekkel volt valami pingálva. A férfi az ablaküveghez nyomta fejét, így próbálta elolvasni a feliratot. Az első betű G, ez biztos. A második A, a harmadik R. Sikerült egymás után kiolvasnia a betűket. Három szót alkottak, a férfi pedig lassacskán hangosan összeolvasta az egész feliratot. G-A-R-D-E A-U C-H-I-E-N, *Garde au chien*. Ez állt a táblán.

A férfi egy lábon egyensúlyozva állt, kezeivel szorosan markolta az ablakkönyöklő deszkáját. A táblát és a mésszel pingált szavakat bámulta. Egy pillanatig gondolatok nélkül meredt maga elé. Újból és újból elolvasta a szavakat magában. Aztán lassan kezdte felfogni a felirat jelentését. A házra és a szántóföldre emelte tekintetét. A háztól balra zsebkendőnyi gyümölcsös, mögötte zöldellő táj.

– Tehát Franciaországban vagyok – gondolta. – Ez Franciaország.

A jobb combjában lüktető sajgás egyre erőszakosabbá vált. Mintha valaki kalapáccsal ütné a csonk végét. A fájdalom hirtelen olyan erővel öntötte el a testét, hogy egész a fejéig kisugárzott. Egy pillanatra azt hitte, elesik. Gyorsan újból letérdelt, visszakúszott a fekhelyéhez és az ágyra emelte magát. Magára húzta az ágyneműt és kimerülten hátradőlt a párnára. Még mindig nem tudott semmire gondolni, csak a sövény melletti apró táblára, a szántóföldre és a gyümölcsösre. A táblára pingált szavak nem mentek ki a fejéből.

Eltelt egy kis idő, mire a nővér bejött. Egy lavór melegvizet hozott és így szólt:

– Jó reggelt, hogy van ma?

– Jó reggelt, nővér – felelte a férfi.

A fájdalom még mindig ott lüktetett a kötés alatt, de a pilóta nem akart a nőnek semmit mondani. Figyelte, ahogy az előkészíti a mosdatást és most jobban szemügyre vette. A haja nagyon világos. Magas, nagycsontú, kellemes arcú teremtés. A szemeiben azonban valami nyugtalanság tükröződik. Sehol nem nyugszik meg a pillantása, egyik helyről a másikra villan a helyiségben. És valami

furcsa van a mozdulataiban is. Túl élénkek, túl idegesek. Nem illenek a nyugodt beszédéhez.

A nő lerakta a lavórt, levette a férfiről a pizsamafelsőt és mosdatni kezdte.

– Jól aludt?

– Igen.

– Helyes – jegyezte meg a nővér. A férfi karjait és mellkasát törölgette.

– Úgy tudom, reggeli után a Légvédelmi Minisztériumból érkezik látogatója – folytatta. – Valami jelentést vagy mit akar. Gondolom, tudja miről van szó. Hogyan találták el, meg ilyenek. Ne aggódjon, nem hagyom, hogy sokáig nyaggassa magát.

A férfi nem felelt. A nő befejezte a mosdatást és fogkefét meg fogport adott át neki. A pilóta megmosta a fogát, kiöblítette a száját és a lavórba köpte a vizet.

Később a nővér egy tálcán behozta a reggelijét, ám a pilóta nem akart enni. Még mindig gyengének érezte magát, émelygett és csak feküdni szeretett volna, és a történteken töprengeni. Egy mondat futott át a gondolatain. Johnny, a század titkosszolgálati tisztje ismételte mindennap, mielőtt elindultak. Maga előtt látta Johnnyt, amint a falnak dőlve a pipáját szorongatja és ezt mondja:

– Ha pedig elkapnak, ne felejtsetek el, csak a neveteket, rangotokat és számotokat mondjátok. Mást semmit. Az Isten szerelmére, nehogy elmondjatok bármi mást

– Tessék – mondta a nő, miközben letette a tálcát a férfi ölébe. – Hoztam egy tojást. Boldogul egyedül?

– Igen.

A nővér az ágy mellett állt.

– Jól érzi magát?

– Igen.

– Helyes. Ha akar egy másik tojást, lehet, hogy tudok szerezni.

– Elég lesz.

– Hát, csak nyomja meg a csengőt, ha mégis meggondolja magát.
– Kiment.

A pilóta épp végzett a reggelivel, mikor a nő ismét bejött.

– Roberts alezredes van itt. Mondtam neki, hogy csak pár percet kap.

Azzal a nővér intett a kezével, az alezredes pedig belépett.

– Elnézést, hogy zavarom – mondta.

Átlagos kinézetű repülő tiszt volt, kissé kopottas egyenruhában. Pilótajelvényeket és egy érdemkeresztet viselt. Elég magas volt, vékony, haja sűrű fekete. Szabálytalan, egymástól távol ülő fogai még akkor is kiálltak kissé, amikor a száját csukva tartotta. Mialatt beszélt, egy nyomtatványt és egy ceruzát húzott elő a zsebéből, majd odatolt az ágyhoz egy széket és leült.

– Hogy érzi magát?

Semmi válasz.

– Sajnálom, ami a lábával történt. Tudom, mit érez most. Hallottam, hogy azért megleckéztette őket, mielőtt eltalálták. – Az ágyban fekvő férfi néma maradt, a széken ülőt figyelte. Az folytatta:

– Hát, essünk túl rajta. Sajnos, felelnie kell egy pár kérdésre, hogy leadhassam ezt a harci jelentést. Először is... melyik századhoz tartozott?

Az ágyban fekvő férfi nem mozdult. Aztán az alezredes arcába nézett és ennyit mondott:

– A nevem Peter Williamson. A rangom őrnagy, a számom kilenchét-kettő-négy-öt-hét.

Ennyi az élet

Keményen fagyott aznap éjjel. A zúzmara ráült a sövényekre és fehér szőnyeggé változtatta a fűvet a mezőkön, ezért úgy látszott, mintha hó is esett volna. Az éjszaka tiszta és gyönyörű volt, a csillagok fényesen ragyogtak, a hold pedig már majdnem teljesen kikerekedett.

A ház magányosan állt a nagy mező sarkában. A bejárati ajtótól ösvény indult át a mezőn egy kerítésájtáráig, onnan pedig tovább, keresztül a szomszéd mezőn, egészen a feljáróig, ahol az ösvény találkozott az úttal, úgy három mérföldnyire a falutól. Más házakat nem lehetett látni. A vidék puszta és lapos volt, a mezők közül pedig sokat felszántottak a háború miatt.

A hold megvilágította a házat. Fényével belopózott a nyitott ablakon át a hálósobába, ahol az asszony aludt a hátán fekve, arccal a plafon felé, hosszú haja szétterülve körülötte a párnán. Bár nem volt ébren, arca mégsem olyan volt, mint az alvóké. Hajdan szép nő lehetett, most azonban már finom ráncok futottak szét a homlokán, arccsontja fölött pedig szinte feszült a vékony, megfáradt bőr. A szája azonban még mindig lágy vonalú maradt, s ajkait nem zárta össze alvás közben.

A hálószoba apró volt, alacsony, bútorzata pedig csupán egy fésülködőasztalból és egy fotelból állt. Az asszony ruhái a fotel támláján feküdtek, ahová a nő vetkőzés közben rakta őket. Fekete cipője a padlón, a szék mellett. A fésülködőasztalon egy hajkefe hevert egy levél és egy fiatal fiú fényképe mellett. A fiú egyenruhát és zubbonya bal oldalán pilótajelvényt viselt. Mosolygós fénykép volt, az a fajta, amelyet a fiúk az anyjuknak szoktak küldeni. Vékony, fekete fakeretbe tették. A hold bevilágította a nyitott ablakon át, az asszony pedig nyugtalan álmát aludta. Zaj sehonnan nem hallatszott, csak a nő puha, szabályos légzése és az ágynemű susogása, amikor álmában forgolódott.

Ekkor valahonnan messziről mély, halk moraj érkezett, amely aztán egyre erősödött, egyre hangosabbá és hangosabbá vált, míg végül nemsokára úgy tűnt, az egész égboltot beborítja a hatalmas döngés, amely egyfolytában, szünet nélkül zúgott a levegőben.

Az asszony rögtön az elején meghallotta a morajt, mikor az még messziről jött. Álmában már várta, és rettegett a pillanattól, amikor majd meghallja. Amikor a zaj megütötte a fülét, a nő kinyitotta szemét. Egy ideig csendben, hallgatózva feküdt, aztán felült, félretolta a paplant és kikelt az ágyból. Az ablakhoz ment és a könyöklőre támaszkodva kihajolt és felnézett az égre. Hosszú haja beborította a vállait és vékony pamut hálóinge felső részét. Perceken keresztül állt ott a hidegben, az ablakon kihajolva, a zajt fülelve, felemelt fejjel az eget kémlelve, de csak a fényes holdat és a csillagokat látta.

– A Jóisten vigyázzon rád – mondta hangosan. – A Jóisten tartson meg biztonságban, egyetlenem.

Azzal megfordult, visszasietett az ágyához és a vállaira emelte a takarókat hogy kendőként védjék a hideg ellen. Csupasz lábait a fekete cipőkbe csúsztatta, odament a fotelhoz, előretolta azt egészen az ablakig, majd beleült.

A fentről jövő zaj és zúgás már fülsiketítő volt. Sokáig hallatszott, ahogy a bombázók hosszú menetben repültek dél felé. Közben az asszony a takarókba burkolózva ült, az ablakon át az égre bámulva.

Aztán vége lett. Az éjszaka ismét elcsendesedett. A zúzmara már vastagon belepte a mezőt és a sövényeket, és úgy tűnt, mintha az egész vidék lélegzetvisszafojtva figyelne valamire. A levegőben nemrég egy nagy katonai egység repült el. A repülési útvonal mentén mindenki hallotta a zajt és tudta, mi az; tudták, hogy hamarosan, még mielőtt ők elalszanak, valahol csata kezdődik. A kocsmákban söröző férfiak félbehagyták a beszélgetéseket és a gépek hangjára figyeltek. A lakásokban kikapcsolták a rádiókat és kimentek a kertbe, hogy onnan kémleljék az eget. A sátraikban

vitázó katonák abbahagyták a kiabálást, a gyárakból éppen hazafelé tartó férfiak és nők pedig némán megálltak az úton, a zajt füelve.

Mindig ugyanúgy történik. Ahogy a bombázók elhúznak éjszaka dél felé, azok, akik hallják őket, furcsán elhallgatnak. Az asszonyoknak, akiknek férje a gépeken van, nem könnyű ezeket a pillanatokot elviselni.

De a repülők már elmentek. A nő a magányos házban visszaült a fotelba és behunyta a szemét, de nem aludt el. Az arca fehér volt, bőrének az arccsontok körüli feszessége pedig mintha a szemek körül ülő ráncokban oldódott volna fel. Ajkai félig nyitva, mintha valamire fülelne. Szinte hallotta a fiú hangját, amint az ablak alól beszél neki, miután hazaér a munkából. Hallotta, ahogy a fiú közli, hogy éhes, megkérdezi, mi a vacsora, aztán mikor beér a házba, átöleli az asszony vállát és beszámol neki, mit csinált aznap. Az asszony ilyenkor mindig behozta a vacsorát, a fiú leült, enni kezdett és aztán mindig azt kérdezte: – Te miért nem eszel? –, az asszony pedig sosem tudta, mit feleljen mást, mint hogy azért, mert nem éhes. Ülve nézte a fiút, kiöntötte neki a teát, egy idő után pedig felvette a fiú tányérját és kiment a konyhába, hogy hozzon még neki valamit.

Nem volt könnyű, hogy csak egy gyereke van. Kínzó volt az üresség, ami ott maradt, miután a fiú elment, őrijítő volt a tudat, hogy történhet valami, a tudatalatti felismerés, hogy nincs más értelme az életnek; ha történik valami, én is elvesztem, már nincs értelme sepregetni, elmosogatni, takarítani, nincs értelme fát vágni vagy megetetni a tyúkokat. Nincs értelme élni.

Most, hogy az asszony a nyitott ablaknál ült, nem érezte a hideget; csak valami nagy magányosságot, és óriási félelem dermesztette belülről. Ez a félelem egyre inkább a hatalmába kerítette, és mostanra annyira elhatalmasodott rajta, hogy már elviselhetetlenné vált. A nő felkelt a fotelból, ismét kihajolt az ablakon, és az eget kezdte kémlelni. Ahogy járatta körbe a szemét, az éjszaka már nem tűnt szépnek: hideg volt, tiszta és rémítő veszélyekkel teli. Az

asszony nem látta a mezőket, a sövényeket, sem a zúzmaraszőnyeget a tájon; csak az ég mélységét és az abban rejtőző veszélyeket.

Lassan megfordult és visszaereszkedett a fotelba. A félelem óriásként tornyosult fölé. Nem tudott másra gondolni, mint hogy mindenképp látnia kell még a fiút, vele kell lennie, még ma látnia kell. Holnap már késő lesz. A fejét a fotel támláján pihentette egy kicsit és mikor behunyta a szemét, látta a repülőgépet maga előtt; tisztán látta a holdfényben, ahogy a gép átszeli az éjszakát. Mint egy óriási, fekete madár. Az asszony közel volt hozzá és látta, ahogy a gép orra előrenyúlik, mintha egy repülő madár volna, amely előrenyújtja a nyakát az útvonalat kémelve. Az asszony látta a jeleket a szárnyakon és a gép testén, és tudta, hogy a fiú odabent van. Kétszer is a nevéen szólította, de válasz nem érkezett. Ekkor a félelem és a vágyakozás annyira előntötte, hogy nem bírta tovább, az érzés pedig elragadta, magával húzta az éjszakába, míg végül az asszony a fiúhoz nem ért, olyan közel került hozzá, hogy ha kinyújtja a kezét, akár meg is érinthette volna.

A fiú a vezérlőberendezések előtt ült, kezein kesztyű, testén óriási repülő ruha, amitől behemótnak és alaktalannak látszott, kétszer akkorának, mint amekkora valójában volt. Egyenesen maga elé nézett: a műszerekre összpontosított és arra, amit csinált. Nem is járt más a fejében, csak a repülés.

Az asszony ismét megszólította. A fiú most meghallotta a hangját. Körülnézett és mikor meglátta a nőt, elmosolyodott, kinyújtotta az egyik kezét és megérintette vele az asszony vállát. A nőből eltűnt minden félelem, magányosság és sóvárgás. Boldog volt.

Hosszú ideig állt így, a fiút bámulva, aki a gépet irányította. A fiú időnként körbejártatta a szemét, rámosolygott a nőre, egyszer mondott is valamit, de az asszony a motorok zajától nem hallotta a szavakat. A fiú hirtelen előremutatott a fülke üvegén keresztül, az asszony pedig meglátta a rengeteg keresőreflektor fénysugarát. Több száz fénynyaláb táncolt az égen, hosszú, fehér fény-ujjak,

amint lustán pásztázzák az eget, előre-hátra, ugyanabban az ütemben, úgyhogy időnként több nyaláb is összetalálkozott ugyanazon a helyen, majd ismét szétváltak és máshol találkoztak, a céljuk felé igyekvő bombázók után kutatva az éjszakában.

A nő a keresőreflektorok mögött megpillantotta a légvédelmi lövedékeket. A városból süvítettek felfelé vastag, színes függönyként, és ahogy a levegőben szétrobbantak, fényük megvilágította a bombázó belsejét.

A fiú most mereven maga elé bámult, a repülésre összpontosított: átlopakodott a keresőfények között, egyenesen be a golyózáporba, az asszony pedig figyelt, várt, de nem mert mozdulni vagy beszélni, nehogy elvonja a fiú figyelmét a feladatról.

A nő azonnal tudta, hogy eltalálták őket, amikor meglátta a legközelebbi baloldali motorból kitörő lángokat. Az oldalüvegen át nézte a lángnyelveket, amelyek a szárnyat nyalogatták, ahogy a szél hátrafelé fújta őket. Az asszony figyelte, ahogy a lángok egyre közelebb kúsznak a szárnyon, míg végül elérték a fülkét is. Először nem félt. Láta, hogy a fiú higgadtan ül, időnként oldalra pillantva, a lángokat figyelve, de tovább navigálva. A fiú egyszer gyorsan körülnézett és rámosolygott a nőre, aki már tudta, hogy nincs veszély. Körben mindenütt a keresőreflektorok fényei, a golyók, a robbanások, a jelzőrakéta színei, az égbolt már nem is égbolt volt, hanem szűk, zárt tér, amely úgy tele volt fényekkel és robbanásokkal, hogy úgy tűnt, lehetetlen átjutni rajta.

A lángok most fényesebbek lettek a bal szárnyon: az egész felületre átterjedtek. Valósággal falták az anyagot, a széltől hátrafelé lobogtak, amely táplálta és hizlalta őket, és gondoskodott róla, hogy a tűz ki ne aludjon.

Ekkor jött a robbanás. Vakító fehérség, tompa dobbanás, mint mikor valaki egy felfújott papírzacskót durrant ki. Aztán csak lángok és szürkésfehér füst. A lángok a padlóból és a fülke oldalából törtek elő, a füst pedig olyan sűrű volt, hogy alig lehetett látni, lélegezni pedig szinte lehetetlen volt. A nő megrémült, mert a fiú még mindig a

műszereket figyelve vezetett, megpróbálva a gépet irányban tartani, először az egyik, majd a másik oldalra fordítva a kormányt. Hirtelen hideg levegő csapott az arcukba, a nő pedig homályosan látni vélte, ahogy legörnyedve siető alakok mennek el mellettük, akik igyekeztek elmenekülni az égő repülőgéptől.

Már mindenütt lángok voltak, a nő pedig a füstön keresztül észrevette, hogy a fiú még mindig a helyén ül, a kerékkel küszködve, míg a többiek kiugráltak, a fiú pedig az egyik karját az arca elé emelte, mert a hőség elviselhetetlenné vált. Az asszony előresietett, megfogta a fiú vállát, megrázta és kiabálni kezdett:

– Gyere gyorsan, ki kell jutnod, siess, siess már!

Aztán látta, hogy a fiú feje előrebukik a mellkasára, magatehetetlenül, öntudatlanul. Az asszony kétségbeesetten próbálta a testet kiemelni az ülésből és az ajtó felé húzni, de az túlságosan ernyedtt és súlyos volt. A füst kezdte megtölteni a nő tüdejét és torkát, ezért öklendezni kezdett és levegő után kapkodott. Már eluralkodott rajta a pánik, a halállal küzdött. De közben sikerült karjait a fiú karjai alá csúsztatni, és kicsivel közelebb húzta a testet az ajtóhoz. De tovább nem bírta cipelni. A fiú lábai beleakadtak a lábkormányba, és valahol volt egy csat, amit nem sikerült kioldani. Ekkor már tudta, hogy nem fog sikerülni, hogy nincs remény a füst meg a tűz miatt, és mert nem maradt több ideje. Az összes erő eltűnt a testéből. Ráesett a fiúra és sírni kezdett, zokogni úgy, ahogy még sosem.

Aztán a gép elkezdett forogva zuhanni, az asszony pedig beleesett a tűzbe. Az utolsó dolog, amit felfogott, az a lángok vakító sárgasága és az égett szag volt.

A nő szemei csukva voltak, feje a támlán pihent. Kezei a takaró szélét markolták, mintha szorosabbra akarta volna húzni a takarót maga körül, haja pedig a vállaira omlott.

Kint a hold már alacsonyan járt. A zúzmara még súlyosabban lepte el a mezőket és a sövényeket, zaj pedig sehonnan nem hallatszott. Aztán a távolból, dél felől mély, halk bűgös nesze

érkezett, amely egyre erősödött, egyre hangosabb lett, míg végül az egész égboltot betöltötte a zúgás és a visszatérők éneke.

Ám az ablaknál ülő asszony nem mozdult többé. Már nem volt benne élet.

Hétköznapi történet

– Sört?

– Igen, sört kérek.

A rendelés után kis idővel a pincér már hozta is az üvegeket meg a két poharat. Óvatosan töltöttünk, hogy a sör ne habozzon.

– Egészségünkre – mondtam.

Bólintott. Felemeltük a poharunkat és ittunk.

Öt évvel korábban találkoztunk utoljára, ez alatt az idő alatt pedig ő a háborúban harcolt. Egész az elejétől mostanáig odavolt, én pedig azonnal észrevettem rajta a változásokat. Fiatal, élénk fiúból öreg, bölcs, szelíd férfivá vált. Szelídsége olyan volt, mint egy megsebesült gyermeké, de közben öreg lett, mint egy megfáradt, hetvenéves férfi. Annyira megváltozott, hogy mindketten kissé feszélyezve ültünk az asztalnál.

Az első időkben Franciaországban repült, a Csata alatt pedig Nagy-Britanniában szolgált. A Nyugati Sivatagban harcolt, mikor rosszul állt a szénánk, aztán Görögországba meg Krétára helyezték át. Megjárta Szíriát, ott volt a lázadás alatt Habbaniyában, de szolgált Alameinben is. Repült Szicíliában és Olaszországban, aztán hazakerült és angliai felszállásokat hajtott végre. Mostanra öregember lett belőle.

Alacsony volt, talán százhatvanöt centi, arca sápadt, álla pedig hegyes. Csillogó, sötét szeme nyíltságot sugallt, de a pillantása nem nyugodott meg, csak ha a másik ember szemébe nézett. Kócos, fekete hajának egy tincse mindig a homlokába lógott, kezével pedig minduntalan visszalökte azt.

Egy ideig zavartan hallgattunk. Velem szemben, az asztal másik oldalán ült, kissé előrehajolva, ujjával csíkokat rajzolva a hideg söröspohár oldalán kicsapódott páracseppekre. A poharat bámulta és úgy tett, mintha arra koncentrálna, amit csinál, nekem pedig olyan érzésem volt, hogy mondani szeretne valamit, csak nem tudja,

hogyan fogjon hozzá. Ott ültem, mogyorót szedegettem a tányérból és zajosan szétrágcsáltam őket, mintha nem törődnék semmivel, még azzal se, hogy hangosan eszek.

Aztán anélkül, hogy abbahagyta volna a pohárra rajzolást vagy felnézett volna, halkán, vontatottan ennyit mondott:

– Istenem, milyen jó volna pincérnek vagy kurvának vagy valami ilyesminek lenni.

Felemelte a poharát és lassan, de egy húzásra, két korttyal lehúzta a sört. Most már tudtam, hogy valamin jár az esze és éppen bátorságot gyűjt, hogy elmondja.

– Kérjünk valami mást – javasoltam.

– Jó, legyen whisky.

– Rendben, whisky.

Két dupla skótwiskyt rendeltem meg szódát, a szódát beleöntöttük a whiskybe és ittunk. Ő többször is felemelte a poharát, ivott belőle, lerakta, megint felemelte és még ivott. Mikor másodjára letette az asztalra a poharat, előrehajolt és minden bevezetés nélkül beszélni kezdett.

– Tudod – fogott hozzá –, tudod, mindig azon gondolkodom a bevetéseken, amikor a cél fölött járunk és készülünk kiejteni a bombákat, hogy ha még egy pillanatot várnék, ha egy picit elhúznám a gépet az egyik oldal felé, akkor a bombák valaki mást találnának el. Mindig azon jár az eszem, hogy kire ejtem majd rá a bombákat, hogy kit ölök meg ma este. Melyik tíz, húsz vagy száz embert gyilkolom le. Rajtam múlik. És most már minden alkalommal ezen töprengek, mikor ott vagyok.

Mialatt beszélt, felvett egy apró mogyorót és a hüvelykujja körmével darabokra szedte, közben a kezét figyelve, hogy leplezze a saját szavai nyomán beállt zavarát.

Lassan ejtette ki a szavakat.

– Csak egy finom nyomás a lábammal a botkormányon; olyan apró kis nyomás, hogy szinte észre sem veszem még én sem, és a bombák máris egy másik házra és más emberekre zuhannának.

Rajtam áll, minden rajtam áll, és amikor ott vagyok, minden alkalommal döntenem kell, hogy kik haljanak meg. Csak egy apró nyomás a lábammal a botkormányon. Úgy, hogy közben észre sem veszem, mit csinálok. Lehet, hogy csak épp egy kicsit oldalra hajlok, hogy változtassak egy picit az ülő helyzetemen. Ennyi – és máris másokat öltem meg.

Már nem volt páracsepp a pohara falán, de még mindig fel-le húzogatta jobb keze ujjait a csúszós felületen.

– Igen – folytatta –, bonyolult gondolat ez. Nagyon messze vezet, de amikor bombázok, nem tudom kiverni a fejemből. Tudod, olyan apró mozdulat az egész a lábammal, egy érintés a botkormányon, a célzótiszt pedig észre sem veszi. Amikor fenn vagyok, mindig azt kérdezem magamban: ezek legyenek, vagy amazok? Melyikiek a legrosszabbak? Talán ha egy picit balra mozdulok, egy egész háznői tetű, nőgyilkoló német katonát találok el. De az is lehet, hogy ezzel pont nem a katonák lesznek az áldozatok, hanem egy öregember egy óvóhelyen. Hogyan találjam ki? Honnan tudná ezeket a dolgokat bárki is? – Egy pillanatra megállt és az asztal közepére tolta az üres poharat. – Ezért aztán nem ficáncolok. Legalábbis nagyon ritkán.

– Egyszer egy picit mozdítottam a gépen – mondtam én –, mikor géppuskával lőttünk fentről. Úgy gondoltam, inkább azokat öljük meg, akik az út másik oldalán állnak.

– Mindenkiel megesik – jegyezte meg. – Még egy italt?

– Miért ne?

Odahívtam a pincért, leadtam a rendelést, és míg várakoztunk, a helyiségben ülő embereket néztük. Már hat óra felé járt az idő, így a hely kezdett megtelni mi pedig a betérőket figyeltük. Asztalt keresve álldogáltak, majd leültek, nevetgéltek és italt rendeltek.

– Nézd csak azt a nőt – szólaltam meg. – Aki most ül le amott.

– Mi van vele?

– Micsoda alakja van – mondtam. – Micsoda mellek. Nézd a melleit.

A pincér odaért hozzánk az italokkal.

– Meséltem már neked Stinkerről? – kérdezte a barátom.

– Milyen Stinkerről?

– A máltai Stinker Sullivanról.

– Nem.

– És Stinker kutyájáról?

– Nem.

– Stinkernek volt egy kutyája, egy testes németjuhász, akit a fickó úgy imádott, mintha az volna az apja meg az anyja meg mindene a világon. De a kutya is odavolt Stinkerért: mindenhová követte, és amikor a gazdája bevetésre ment, az állat ott várta az aszfalton a hangárok mellett, hogy visszajöjjön. Smith-nek hívták. Stinker úgy imádta, mintha legalábbis az anyja lett volna neki. És egész nap beszélt hozzá.

– Pocsék ez a whisky – szóltam közbe.

– Kérjünk egy másikat.

Ismét whiskyt kértünk.

– Szóval – folytatta –, a század azt a parancsot kapta, hogy menjünk Egyiptomba. Azonnal indulnunk kellett, nem két óra múlva, vagy majd később: azonnal. De Stinker nem találta a kutyáját. Sehol nem lelte Smith-t. Futkosni kezdett a repülőtéren az állat nevét kiabálva, mindenkit kérdezgetett, hogy nem látta-e a kutyáját. „Smith, Smith!” – kiabálta az egész repülőtéren. De Smith-nek nyoma veszett.

– Hol volt? – kérdeztem.

– Nem volt ott, nekünk pedig indulnunk kellett. Stinkernek Smith nélkül kellett jönnie, és ettől olyan lett, mint aki meghibbant. A többiek szerint rádión kérdezgette, megtalálták-e a kutyát. Heliopoliszig az egész úton Máltát hívta és azt kérdezgette: „Megtaláltátok Smith-t?”, a Máltaiak pedig mindig nemmel válaszoltak.

– Ez a whisky tényleg borzalmas – jegyeztem meg.

– Igen. De igyunk még.

A pincér nagyon gyors volt.

- Stinkerről meséltem – mondta a barátom.
 - Igen, folytasd.
 - Szóval amikor Egyiptomba értünk, Stinker semmi másról nem tudott beszélni, csak Smith-ről. Úgy sétálgatott, hogy közben úgy tett, mintha a kutya állandóan vele lenne. A hibbant azt mondogatta „Gyere, Smith, öreg haver, gyere”, és lefelé nézett és a kutyához beszélt menet közben. Minduntalan lehajolt, megpaskolta a levegőt és simogatta azt a dögöt, pedig az ott se volt.
 - Hol volt?
 - Gondolom, Máltán. Nyilván ott maradt.
 - Szerinted nem szörnyű ez a whisky?
 - Borzalmas. Ha ezzel végeztünk, majd rendelünk másikat.
 - Egészségedre.
 - Egészségedre.
 - Pincér. Pincér, legyen szíves. Igen, megint.
 - Szóval Smith Máltán volt.
 - Úgy van – mondta a barátom. – Ez a lökött Stinker Sullivan meg ezt csinálta egész addig, míg meg nem ölték.
- Biztos bedilizett.
- Be hát. Meg volt hibbanva. Egyszer begyalogolt az alexandriai sportklubba ivásidőben.
 - Az nem olyan örültség.
 - Belépett a nagy előcsarnokba, de az ajtót megfogta és elkezdte a kutyáját hívogatni. Aztán mikor úgy gondolta, hogy már a kutya is beért, becsukta az ajtót és elindult befelé, időnként megállt, körülnézett és azt mondta: „Gyere, Smith, öreg haver, gyere.” És állandóan csettintgetett az ujjával. Egyszer bemászott egy asztal alá, amelyiknél két férfi meg két nő ivott. Négykézlábra ereszkedett és azt mondta: „Smith, gyerünk onnan kifelé, ide hozzám azonnal”, azzal kinyújtotta a kezét és elkezdte a nagy semmit kirángatni az asztal alól. Aztán elnézést kért az asztalnál ülőktől. „Borzalmas ez a kutya”, mondta nekik. Látnod kellett volna az arcukat. Így ment végig

az egész helyiségen, és mikor a túsó végéhez érkezett, kinyitotta az ajtót a kutyának, majd ő is távozott.

– Nem volt normális.

– Meggárgyult. Látnod kellett volna az arcokat. A hely tele volt, mindenki ivott, és nem tudták, hogy ők hülyültek meg, vagy Stinker. Egymásra nézegettek, mert biztosak akartak lenni benne, hogy más sem látja a kutyát. Az egyik férfi kiejtette a poharat a kezéből.

– Szörnyű.

– Borzalmas.

A pincér jött és ment. A helyiség már tele volt, mindenki apró asztaloknál ült, beszélgetett és ivott. A legtöbben egyenruhát viseltek. A pilóta lenyomta a jeget az ujjával a pohara aljára.

– Ő is bemozdította néha a botkormányt.

– Kicsoda?

– Stinker. Mondta nekem.

– Az nem jelent semmit – ellenkeztem. – Olyan, mint amikor valaki nem lép a repedésekre a járdán.

– Baromság. Az magánügy. Mászt nem érint.

– Olyan, mint autóval kivárni.

– Mi az, hogy autóval kivárni?

– Én mindig alkalmazom.

– Micsodát?

– Mielőtt az ember elindul, hátradől, elszámol húszig és csak aztán indít.

– Te is meg vagy hibbanva – közölte velem. – Olyan vagy, mint Stinker.

– Nagyszerű módszer a balesetek elkerülésére. Én még sose karamboloztam; legalábbis súlyosan nem.

– Részeg vagy.

– Nem, mindig ezt csinálom.

– Miért?

– Mert ha valaki lelépett volna eléd a járdáról, így nem fogod elütni, mert később indultál. Késésben vagy, mert elszámoltál húszig,

és aki lelép a járdáról, akit elütöttél volna – az most megússza.

– Miért?

– Már rég lelépett, mire te odaérnél, mert elszámoltál húszig.

– Jó ötlet.

– Persze, hogy jó.

– Csodálatos ötlet.

– Sok ember életét megmentettem. És így gondolkodás nélkül áthajthatsz a kereszteződéseken is, mert az autó, amivel ütköztél volna, már elment. Pont előtted, hiszen te késésben vagy a húszig számolás miatt.

– Nagyszerű.

– Hát nem?

– Olyan, mint mikor az ember elmozdítja a láb kormányt – jelentette ki. – Soha nem tudhatod meg, mi történt volna.

– Én mindig ezt csinálom – mondtam.

Tovább ittunk.

– Nézd azt a nőt – szólaltam meg.

– Amelyiknek a szép mellei vannak?

– Csodálatosak.

– Nyilván sok ennél is szebb nőt megöltem – mondta a barátom lassan.

– Nem sokat, amelyiknek ilyen mellei lehettek.

– Dehogynem. Még egy italt?

– Igen, útravalónak.

– Nem sok nő szaladgál ilyen mellekkel – jelentettem ki. – Legalábbis Németországban nem.

– Dehogynem. Sokat megöltem.

– Rendben. Sok szép mellű nőt megöltél.

Hátradőlt és körbeintett a helyiségben.

– Látod az itt ülőket? – kérdezte.

– Látom.

– Nem lenne óriási balhé, ha hirtelen mind meghalnának; ha egyszer csak mind holtan fordulnának a székekről a padlóra?

– Miért mondod ezt?

– Nem lenne nagy balhé?

– De, lenne.

– Ha a pincérek mindenkinek az italába kevernének valamit és mindenki elpatkolna.

– Világraszóló botrány lenne belőle.

– Na, én ezt több százszor megtettem. Több százszor annyi embert elintéztem, mint ahányan itt vannak ebben a helyiségben. És te is.

– Sokkal többet – bólítottam. – De az más.

– Azok is ugyanilyen emberek voltak. Férfiak, nők, pincérek. Akik kocsmában múlatják az időt.

– Az más.

– Naná. Nem lenne nagy balhé, ha ez most itt történne?

– De, óriási botrány volna.

– Hát, mi megtettük. Sokszor.

– Több százszor – bólítottam. – Ez itt semmi.

– Tetű egy hely ez.

– Az hát. Gyerünk valahova máshova.

– Ne hagyjuk itt az italt.

Lehajtottuk a maradékot és mindketten ki akartuk fizetni az egész számlát, így aztán sorsoltunk és én nyertem. Tizenhat dollárt és huszonegy centet. A barátom két dollár borraivalót adott a pincérnek.

Felálltunk és az asztalokat megkerülve az ajtóhoz mentünk.

– Taxizunk? – kérdezte a barátom.

– Igen, menjünk taxival.

Nem volt ajtónálló. Kiálltunk a járdaszegélyre, vártuk, hogy arra jöjjön egy taxi, közben a barátom pedig így szólt:

– Jó kis város ez.

– Nagyszerű hely – mondtam. – Jól éreztem magam. – Kint már sötét volt, de égett egy pár utcalámpa, mi pedig láttuk az arra haladó kocsikat meg a másik oldalon a járókelőket. Az eső csendesen szemerkélt, a nedves, fekete aszfalton pedig sárgásan tükröződtek

az autók fényszórói és az utcai lámpák fénye. Az autók gumijai surrogta a nedves felületen.

– Olyan helyre menjünk, ahol van bőven whisky – javasolta a barátom. – Whisky meg egy olyan pincér, aki normális italt hoz.

– Rendben.

– Valahova, ahol nincsenek mások, csak mi és egy buzgó pincér.

Vagy oda.

– Jó – feleltem. – Vagy oda, vagy hova?

– Vagy egy olyan helyre, ami dugig van.

– Jó – feleltem. – Rendben.

Ott álltunk várakozva és közben láttuk az autók fényeit, amelyek a balra eső kanyarból bújtak elő, jöttek felénk a nedves aszfalton surrogó gumikkal, és elhúztak mellettünk a folyón átvezető híd irányába. Néztük, ahogy a szitáló esőcseppeket megvilágítják a fényszórók. Így álltunk ott, taxira várva.

A SZERELEM ILLATA

A nagy cserebere

Aznap este Jerry és Samantha koktélpartijára legalább negyven ember jött el. A szokásos tömeg, a szokásos feszengés, a szokásos fülrepestő zaj. Csak úgy lehetett szót érteni, ha rettentő közel álltunk egymáshoz, és kiabáltunk. Sokan vigyorogtak, felfedve fehér fogaikon a koronát. A legtöbben cigarettát tartottak a baljukban, jobb kezükben pedig poharat szorongattak.

Távolabb léptem a feleségemtől, Marytól, és a társaságától. A túlsó sarokban álló bárpulthoz igyekeztem, és amikor odaértem, arccal a szoba felé letelepedtem az egyik magas bárszékre. Innen jól megnézhettem a nőket. Hátradőltem, vállamat nekivettem a pulton körbefutó korlátnak, kortyoltam a whiskymből, és a pohár pereme felett egyenként szemügyre vettem az asszonyokat.

Nem az alakjukat figyeltem, hanem az arcukat, de nem is maguk az arcok érdekeltek, sokkal inkább az arcok közepén vörösen duzzadó szájak. Sőt, nem is az egész száj vonzotta magához a tekintetemet, csupán az alsó ajak. Ahogy azt mostanában felfedeztem, az alsó ajkak sok mindent elárulnak. Sokkal többet tárnak fel, mint a szemek. Egy szempár számtalan titkot rejtegethet, egy alsó ajak szinte semmit. Például figyeljük csak meg az éppen mellettem ácsorgó Jacinth Winklerman alsó ajkát. Vegyük észre az apró ráncokat, melyek némelyike párhuzamosan fut, míg mások széttartva vezetnek kifelé. Nincs két ember, akinek ajakráncai ugyanolyan mintázatba rendeződnének, és ha jobban belegondolok, ezt kiválóan fel lehetne használni a bűnözők elfogásához, már ha az akták tartalmaznak ajaklenyomatot, és az illető esetleg iszik egy pohárral a tett színhelyén. Az alsó ajkat lehet beszívni vagy piszkálgatni, ha a gazdája ingerült – ahogy azt Martha Sullivan teszi éppen, miközben a távolból figyeli üresfejű férjét, amint Judy Martinson körül legyeskedik. Az alsó ajkat lehet buján nyalogatni is. Az előbb láttam, ahogy Ginny Lomax Ted Dorling mellett állt, és

egyenesen a férfi arcába nézve, végigfuttatta ajkán a nyelve hegyét. Jól kiszámított gesztus volt, a nyelv incselkedve bújt elő, majd lassú, nedves csapással vonult végig az ajak teljes hosszán. Láttam, hogy Ted Dorling figyelni Ginny nyelvének útját. A nő éppen ezt akarta.

Ahogy a pillantásom végigvándorolt a szobán egyik ajaktól a másikig, kénytelen voltam magamban leszögezni annak az állításnak az igazságát, miszerint az emberállat minden kevéssé vonzó tulajdonsága – a gög, mohóság, kapzsiság, kéjvágy és még annyi minden más – egyértelműen kifejezésre jut ezen az apró, skarlátszínű bőrnyúlványon. Csak ismerni kell a jeleket. Az előreugró vagy duzzadt ajkak állítólag érzékiségre utalnak, de ez csak félig igaz a férfiakra, a nők esetében pedig egyáltalán nem. Egy asszony száját akkor érdemes igazán megfigyelni, ha az csak egy vékony vonal, egy éles szélű keskeny penge. A nimfomán nők alsó ajkának közepén egy alig észrevehető apró kidudorodás látszik.

Samantha, a háziasszony, pontosan ilyenekkel büszkélkedhetett.

De hol van ő? Hol van Samantha?

Áh, épp itt jön. Kiveszi az üres poharat az egyik vendég kezéből, és felém tart, hogy telitöltse.

– Helló, Vic – szólít meg. – Csak így, egyedül...?

Igen – döntöttem el magamban –, egy igazi fehérmájú madárka. Ám ő egy rendkívül ritka példánya a fajnak, mivel teljesen és tökéletesen monogám. Egy monogám, férjezett, fehérmájú madárka, aki soha ki nem röppenne a fészkéből.

Valamint a legkívánatosabb nőstény, akire valaha szemet vettem.

– Hadd segítsek – ajánlkoztam, azzal felkeltem és kikaptam a kezéből a poharat. – Mit tölthetek?

– Vodkát jéggel – válaszolta. – Köszönöm, Vic. – Elragadóan hosszú, fehér karját a pultra fektette, és előrehajolt, amitől keblei a koraltnak feszültek, és felfelé préselődtek.

– Hoppá – nyögtem, mivel az ital kicsordult a pohárból.

Samantha hatalmas barna szemeivel rám nézett, de egy szót sem szólt.

– Feltörlöm – motyogtam.

Elvette az italát, és elsétált. Figyeltem, ahogy távolodott. Fekete nadrágot viselt, mely olyan szorosan feszült a fenekére, hogy a legparányibb szemölcs vagy pattanás is kirajzolódott volna alatta. Ám Samantha Rainbow popsiját egyetlen apró hiba sem csúfította. Azon kaptam magam, hogy az alsó ajkamat nyalogatom. Így van, gondoltam. Akarom őt. Kívánom ezt az asszonyt. De túlságosan veszélyes lenne megpróbálni. Felérne egy öngyilkossággal, ha egy ilyen nővel kezdenék. Először is a szomszédban lakik, ami túlságosan közel van. Másodszor, amint azt már említettem, monogám. Harmadszor, sülve-főve együtt van a feleségemmel, Maryvel. Egymással osztják meg sötét kis női titkaikat. Negyedszer, a férje, Jerry nagyon régi és jó barátom, és még én, Victor Hammond sem vetemednék arra – bárhogy emésszen is a vágy –, hogy elcsábítsam egy őszinte barátom feleségét.

Hacsak...

Ebben a pillanatban, ahogy ott ültem a bárpultnál Samantha Rainbow-ról ábrándozva, éreztem, hogy egy érdekes ötlet kezd csendesen előszivárogni az elmém hátsó zugából. Mozdulatlanul vártam, hogy a gondolat megerősödjön és kiterébélyesedjen. Figyeltem Samanthát a szoba túlsó végében, és megpróbáltam beleszőni az ötlet mintázatába. Óh, Samantha, lélegzetelállító, buja kis kincsem, már tudom, hogyan kaparinthatnálak meg.

De hiheti-e bárki is, hogy megúszhat egy ilyen csíny?

Nem, semmi esélye.

Hozzá sem foghatok, ha Jerry nem egyezik bele. Akkor miért nem hagy nyugodni a gondolat?

Samantha hat méternyire állt tőlem, Gerry Mackesyvel beszélgetett. Jobb kezének kecses és minden bizonnyal ügyes ujjai egy hosszú pezsgőspohár köré fonódtak.

Csak a móka kedvéért, egy pillanatra játszunk el a gondolattal, hogy mi lenne, ha Jerry valamiképpen mégis beleegyezne. Még akkor is rengeteg buktatója lenne a tervnek. Ha mást nem is veszünk, példának okáért ott vannak a testi különbségek. Többször láttam már Jerryt a klubban zuhanyozni teniszezés után, de most akkor sem tudnám felidézni a részleteket, ha az életem múlna rajta. Ez nem olyasmi, ami azonnal feltűnik. Az ember legtöbbször oda sem figyel.

Akárhogy is, örültség lenne egyenesen Jerrynek szegezni a kérdést. Ennyire azért nem ismerem jól. Lehetséges, hogy halálra válna. Vagy feldühödne. Abból pedig igazán csúnya jelenet lenne.

– Tudod... – szólítottam meg Jerryt úgy egy órával később, amikor egy utolsó italra letelepedtünk a kanapéra. A vendégek már kezdtek elszállingózni, és Samantha az ajtónál állva búcsúzkodott. Az én feleségem odakint a teraszon beszélgetett Bob Swainnel. Láttam őket a nyitott franciaablakon át. – ...tudod, ez igazán fura – mondtam tehát Jerrynek a kanapén ücsörögve.

– Mi olyan fura? – kérdezte ő.

– Egy fickó, akivel ma együtt ebédeltem, különös történetet mesélt nekem. Egészen hihetetlen volt.

– Miféle történetet? – tudakolta Jerry.

– Ez a férfi, mármint az, akivel ebédeltem, nagyon megkívánta az egyik közelben lakó barátja feleségét. A barátja meg az előbbi fickó feleségére indult be. Eddig érted?

– Azt akarod mondani, hogy két szomszéd ágyba akart bújni egymás feleségével?

– Pontosan – feleltem.

– Hát akkor nem volt semmi akadálya a dolognak – állapította meg Jerry.

– De bizony volt egy elég nagy akadály – válaszoltam. – Mindkét asszony nagyon hűséges és tisztességes.

– Samantha is ilyen – jelentette ki Jerry. – Soha nem nézne másik férfire.

– Mary sem – biztosítottam. – Igazán finom nő.

Jerry felhajtotta az italát, majd óvatosan leült a dohányzóasztal szélére.

– Szóval, hogy szól az a történet? – kérdezte. – Elégé pikánsnak tűnik.

– A történet úgy szól – kezdtem bele –, hogy ez a két fickós pasas kifőzött egy tervet arra, hogyan kaphatnák meg a másik nejét anélkül, hogy az asszonyok valaha is tudomást szerezhetnének a dolgról. Elképesztő, nem?

– Hogy csinálták? Kloroformmal?

– Egyáltalán nem. A feleségek mindvégig teljesen észnél voltak.

– Lehetetlen – jelentette ki Jerry. – Valaki jól átrázott.

– Nem hinném – mondtam. – Ahogyan az egész elmesélte, azokkal az apró kis részletekkel, meg minden... Nem hiszem, hogy csak kitalálta volna. Sőt, biztos vagyok benne, hogy nem. És ide figyelj, még csak nem is egyszer csinálták. Már hónapok óta minden második vagy harmadik héten megismétlik.

– És a feleségeik semmit sem sejtene?

– Fogalmuk sincs róla.

– Ezt muszáj hallanom – szólta Jerry. – Gyere, szerezzünk még egy italt!

Átmentünk a bársekrényhez, és telitöltöttük a poharainkat, aztán visszaballagtunk a kanapéhoz.

– Azt mindenképpen tartsd észben – fogtam bele a történetbe –, hogy az egész rendkívül sok előkészületet és gyakorlást igényelt. Emellett számtalan intim részletet kellett megosztaniuk egymással, hogy minden eshetőségre felkészülhessenek. De mindezekről eltekintve, maga a terv egyszerű volt. Kitztek egy napot, mondjuk egy szombat éjszakát. Azon az estén úgy tizenegy, fél tizenkettő tájt mindkét pár szokás szerint felment a hálószobába, és ágyba bújt.

– Ettől a pillanattól kezdve kínosan ügyelni kellett arra, hogy minden úgy történjék, mint egy átlagos estén. Egy kis olvasás, esetleg beszélgetés, majd lámpaoltás.

– Amint a fények kihunytak, a férjek azonnal a fal felé fordultak, és alvást színleltek. Erre azért volt szükség, nehogy véletlenül az asszonyok kedvet kapjanak némi etyepetyére, mivel ez a tervnek ebben a szakaszában semmiképp sem lett volna megengedhető. Az így elkedvetlenített nejek hamarosan elaludtak. A férjek viszont ébren maradtak. Eddig minden tökéletes.

– Ezután, pontban hajnali egy órakor – ekkorra a feleségeket már mélyen elnyomta az álom –, hőseink halkán kisurrantak az ágyból, papucsot húztak, és pizsamában leóvakodtak a lépcsőn. Mindketten kinyitották a bejárati ajtót, és – ügyelve rá, nehogy kizárják magukat – kiléptek az éjszakába.

– Az utca két, nagyjából éppen szembe eső házában laktak. Csendes kisvárosi környék volt, és ilyen késői órában ritkán jártak arra emberek. Így hát a két alamuszi, pizsamába burkolózott fickó elhaladt egymás mellett, amikor elindultak, át az úttesten, másvalaki házába, másvalaki ágyába, másvalaki felesége mellé.

Jerry feszülten figyelt. Pillantását kissé elfelhőzték az elfogyasztott italok, de szinte csüggött minden szavamon.

– A következő szakaszra – folytattam – nagyon gondosan és jó előre fel kellett készülniük. Mindketten úgy ismerték a másik házát, mint a sajátjukat. Sötétben is eligazodtak a földszinten és az emeleten anélkül, hogy nekimentek volna valamelyik bútornak. Ismerték az utat a lépcsőig, tudták hány fok vezet felfelé, melyik nyikorog és melyik nem, de még azt is, hogy az emeleten alvó asszony az ágy melyik oldalán fekszik.

– Levették a cipőjüket, és az előszobában hagyták, aztán elindultak, úgy ahogy voltak, mezítlábasan, pizsamában, fel a lépcsőn. A barátom szerint ez a rész különösen izgalmas volt. Ott állt egy néma, sötét házban, ami nem az övé, és arra készült, hogy a hálósoba felé igyekezve elhaladjon nem kevesebb, mint három gyerekszoba előtt, melyeknek minden éjszaka résnyire nyitva hagyják az ajtaját.

– Gyerekek? – kiáltott fel Jerry. – Édes istenem, mi lett volna, ha valamelyikük felébred, és megkérdezi: „Te vagy az, apuci?”

– Erről is jó előre gondoskodtak – válaszoltam. – Ilyen esetben azonnal beindult volna a vészterv. Ugyanez történt volna, ha – miközben az egyik fickó éppen belopakodik a hálósobába – az asszony felébred, és megkérdezi: „Édesem, mi a baj? Miért járkálsz?” A vészterv itt is segít.

– Miféle vészterv? – tudakolta Jerry.

– Egyszerű – feleltem. – A rajtakapott férfi azonnal lerohan a lépcsőn, majd ki az ajtón, át a saját házához, és megnyomja a csengőt. Ezzel jelzi a másik pasasnak, hogy bármit is csinál éppen, azonnal iszkoljon lefelé, ahogy csak a lába bírja, nyissa ki az ajtót, engedje be a barátját, és fusson haza. Így elég gyorsan visszakerül ki-ki a saját otthonába...

– ...ahol majd lesz mit hallgatniuk a családtól – fejezte be Jerry.

– Távolról sem – torkoltam le.

– De hát a csengő addigra felébresztette az egész házat...

– Hát persze – vágtam rá. – A férj pedig visszatérhet az emeletre a kis pizsamájában, és csak annyit kell mondania: „Lementem megnézni, ki a fene csenget ilyen istentelen későn. Senkit sem találtam. Biztosan valami részeg volt.”

– És mi lesz a másik pasassal? – kérdezte Jerry. – Ő hogyan magyarázza meg, miért rohant el, amikor a gyereke vagy a felesége megszólította?

– Azt mondja: „Hallottam valakit odakinn motoszkálni. Lerohantam, hátha fülön csípem az illetőt, de elmenekült.” A felesége meg izgatottan kérdezi: „Láttad is azt az embert?” Mire a férj hanyagul odaveti: „Persze, hogy láttam. Végigszaladt az utcán. Átkozottul gyorsan szedte a lábát, nem tudtam utolérni.” Ezek után nincs is más dolga, mint bezsebelni a bátorságáért kapott gratulációkat.

– Oké – adta meg magát Jerry. – Ez az egyszerű rész. Eddig semmi más nem számított, csak a jó tervezés és időzítés. De mi

történik, ha ez a két kanos pasas valóban bemászik a barátja felesége mellé az ágyba?

– Azonnal a tárgyra térnek.

– De hát az asszony alszik...

– Tudom – mondtam. – Éppen ezért mindketten nagyon gyengéd, viszont annál hathatósabb előjátékkal kezdenek, így mire a nők felébrednek, már olyan tüzesek, mint egy vulkán.

– Gondolom, beszélni tilos... – tudakolta Jerry.

– Egyetlen szót sem szólhatnak.

– Rendben, tehát a feleségek ébren vannak – firtatta tovább Jerry –, a kezük pedig rögvest munkához lát. Szóval kapásból előkerül a testméretek különbségének alapvető kérdése. Mi van a magassággal, a kövérséggel vagy a soványsággal? Ugye nem akarod nekem azt mondani, hogy ez a két pasas teljesen azonos fizikumú?

– Természetesen nem azonosak – feleltem –, de többé-kevésbé hasonló felépítésűek és magasságúak. Ez eleve elengedhetetlen volt. Mindketten borotvált arcúak, és közel azonos mennyiségű a hajuk. Az ilyesféle hasonlóság elég gyakori. Vegyünk például téged és engem. Nagyjából ugyanolyan magasak és testalkatúak vagyunk, nem?

– Miért, igen? – kérdezett vissza Jerry.

– Milyen magas vagy? – faggattam.

– 182 centi.

– Én éppen 180 – jelentettem ki. – Két centi különbség. Mennyit nyomsz?

– 85 kilót – válaszolta.

– Én 82-t. Ugyan mit számít az a három kiló barátok közt?

Egy pillanatra megállt a beszélgetés, Jerry kipillantott a franciaablakon át a teraszra, ahol a feleségem állt. Mary még mindig Bob Swainnel csevegett, a lenyugvó nap sugarai megcsillantak a haján. Csinos, telt keblű, sötét hajú lány volt. Jerryt figyeltem. Láttam, ahogy előbújik a nyelve, és végigsiklik az alsó ajkán.

– Azt hiszem, igazad van – mondta Jerry, miközben továbbra is Maryt mustrálta. – Azt hiszem, tényleg hasonló testfelépítésűek vagyunk, te meg én. – Amikor visszafordult, és újra rám pillantott, halvány pír öntötte el az arcát. – Mesélj tovább arról a két fickóról – kérte. – Mi volt a helyzet a másfajta különbségekkel?

– Az arcukra gondolsz? – érdeklődtem. – A sötétben senki sem látta az arcukat.

– Nem az arcukról beszélek – felelte Jerry.

– Hát akkor miről?

– A farkukról – vágta ki Jerry. – Hiszen erről szól az egész, nem? És ha most azt mondom...

– Éppen hogy azt – vágtam vissza. – Ha mindketten körülmetéltek vagy körülmetéletlenek, a többi már nem is igazán jelent problémát.

– Most komolyan azt akarod elhíttetni velem, hogy minden férfinak egyforma farka van? – kérdezte Jerry. – Merthogy ez nem igaz.

– Tudom, hogy nem.

– Vannak köztük hatalmasak – jelentette ki Jerry –, meg egészen aprók is.

– Mindig vannak kivételek – feleltem. – De meglepődnél, ha tudnád, hogy hány férfi járkal nagyjából ugyanolyan méretekkel, persze egy-két centi különbséggel. A barátom szerint a 90 százalékuk normál méretű. Csak 10 százalékuk feltűnően nagy vagy kicsi.

– Ezt nem hiszem el – hűledezett Jerry.

– Egyszer ellenőrizd le – bizonygattam. – Kérdezz csak meg egy sokat látott lányt!

Jerry kortyolt egy nagyot a whiskyjéből, és tekintete a pohár pereme fölött visszatért a teraszra, Maryhez.

– És mi van a többi dologgal? – kérdezte végül.

– Az nem probléma – feleltem.

– A fenét nem probléma – vágta rá. – Megmondjam neked, mitől bűzlik ez a történet?

– Csak rajta.

– Mindenki tudja, hogy férj és feleség, ha már együtt él néhány éve, kialakít magának valamiféle rendszeres rutint. Ez elkerülhetetlen. Édes istenem, ez olyan munkahely, ahol egy új kezelőt azonnal kiszúrnak. Ezt te is nagyon jól tudod. Nem dobhatsz be minden átmenet nélkül egy vadonatúj stílust, azt várva, hogy az asszony, akármilyen lázban égjen, semmit se vegyen észre. Az első percben kiszagolná a dolgot.

– Bármilyen rutínt le lehet másolni – vetettem ellen. – Csak annyi kell hozzá, hogy előtte megbeszéljenek minden egyes apró részletet.

– Ezek kissé intim dolgok – mondta Jerry.

– Már az ötlet is épp eléggé intim – feleltem. – Szóval mindkét férfi elmondja a maga történetét. Elmeséli, hogy pontosan mit is szokott csinálni. Mindent elmond. Az egészet. Az első mozdulattól az utolsóig. A teljes rutint elejétől végig.

– Jesszusom – fakadt ki Jerry.

– Mindkettejüknek be kell tanulniuk egy új szerepet – magyaráztam. – Gyakorlatilag színészekké kell válniuk. Önmaguktól teljesen különböző figurát kell alakítaniuk.

– Hát ez nem egyszerű – jelentette ki Jerry.

– A barátom szerint nem nagy ügy. Az egyetlen dolog, amire oda kell figyelni, hogy a pillanat hevében nehegy elkezdj rögtönözni. Nagyon pontosan követni kell a forgatókönyvet, és ragaszkodni a benne foglaltakhoz.

Jerry újra belekortyolt az italába. Újabb pillantást vetett Maryre, aki még mindig a teraszon állt. Azután, kezében a poharával, hátradőlt a kanapén.

– Ez a két illető... – kezdte – ...úgy érted, tényleg megcsinálták?

– Egészen biztos vagyok benne! – jelentettem ki. – Sőt, azóta is csinálják. Nagyjából háromhetenként.

– Elképesztő történet – mélyzött Jerry. – Ráadásul fenemód veszélyes is ilyesmit tenni. Képzeld csak el, biztosan elszabadulna a pokol, ha rajtakapnák őket. Azonnali válás. Még pontosabban:

azonnali kettős válás. Egy-egy az utca mindkét oldalán. Nem éri meg!

– Jó sok kurázsit kell hozzá – bólintottam.

– Kezd széteszlani a társaság – jegyezte meg Jerry. – Mind mennek haza az istenverte feleségeikkel.

Ezek után semmit sem szóltam. Ott ültünk az italunkat kortyolgatva, miközben a vendégek lassacskán elkezdtek a hall felé szállingózni.

– Ez a barátod... Mit mondott, milyen volt? – kérdezte hirtelen Jerry.

– Azt mondta, örületes – feleltem. – Azt mondta, hogy a kockázat miatt az élvezetek száz százalékosan felfokozódtak. Esküdözött, hogy a világon a legjobb módja a dolognak, ha a feleség tudta nélkül eljátsszuk a férj szerepét.

Ebben a pillanatban Mary – oldalán Bob Swainnel – belépett a teraszról. Egyik kezében üres poharat tartott, a másikban egy szál tűzszínű azáleát. Az azáleát a teraszon szakította.

– Figyeltek – jelentette ki. A szál virágot úgy fogta rám, mint egy pisztolyt. – Az utóbbi tíz percben szinte megállás nélkül beszélgettünk. Mit mondott neked, Jerry?

– Egy pikáns történetet – válaszolta vigyorogva Jerry.

– Ha iszik, mindig ezt csinálja – mondta Mary.

– Érdekes történet – tette hozzá Jerry –, de teljességgel lehetetlen. Egyszer vedd rá, hogy neked is elmesélje.

– Nem szeretem a pikáns történeteket – felelte Mary. – Gyere, Vic! Ideje mennünk.

– Maradjatok még – kérte Jerry. Tekintete a feleségem formás keblére tapadt. – Igyatok még egy pohárral!

– Nem, köszönjük – szabadkozott Mary. – A gyerekek követelni fogják a vacsorájukat. Jól éreztem magam.

– Nem kapok egy jóéjt-pusztit? – érdeklődött Jerry, és felkelt a kanapéról. Mary ajkához közelített, de ő még időben elfordította a fejét, így csak a nő arcát érte el.

– Ugyan már, Jerry! – csattant fel a feleségem. – Részeg vagy!
– Nem részeg – ellenkezett Jerry –, csak be vagyok indulva.
– Hát rám csak ne legyél beindulva, édes fiam – sziszegte Mary. – Nagyon nem szeretem az ilyen szöveget! – Hátat fordított és végigmasírozott a szobán, a keblét úgy hordozta maga előtt, mint valami faltörő kost.

– Viszlát, Jerry – mondtam. – Kellemes este volt.

Mary sötét pillantásokkal várt rám a hallban. Samantha is ott állt, az utolsó vendégektől búcsúzkodott. Amióta utoljára láttam, az ujjai semmit sem veszítettek kecsességükből, a bőre ugyanolyan selymes maradt, a combjai ugyanolyan simák és veszélyesek.

– Mosolyogj már egy kicsit, Vic! – kérlelt, kivillantva fehér fogait. Olyan volt, mint a teremtés, az első nap, az első hajnal. – Jó éjt, drágám – mondta, és ezzel újra az elevenembe vágott.

Kiléptem a házból Mary után.

– Jól érzed magad? – kérdezte.

– Igen – feleltem. – Miért?

– Annyit iszol, hogy az bárkit beteggé tenne – mondta.

A telkünket egy csenevész öreg sövény választotta el Jerryékétől, egy helyen rés tátongott rajta, mindig ezen jártunk át. Mary és én néma csendben sétáltunk át a résen. Bementünk a házba, összeültünk egy nagy rakás szalonnás rántottát, amit a gyerekek társaságában ettünk meg.

Vacsora után kiballagtam a ház elé. A nyári este tiszta és hűvös levegőt hozott, és – más dolgom nem lévén – úgy döntöttem, lenyírom a füvet az előkertben. Kihoztam a kamrából a fűnyírót és beindítottam. Azután nekifogtam a jó öreg műveletnek, fel s alá járkáltam, magam előtt tolvá a masinát. Szeretek füvet nyírni. Megnyugtató elfoglaltság, ráadásul az egyik irányba haladva, az előkertből könnyedén ráláthatok Samantha otthonára, megfordulva pedig a gondolataim kísérhetik tovább.

Úgy tíz perc telhetett el így, mielőtt Jerry megjelent a sövénykerítés hasadékában. Kezét zsebre vágta, pipázgatva

ácsorgott a pázsit szélén, és engem figyelt. Odamentem hozzá, de hagytam tovább pöfögni a motort.

– Üdv, sporttárs – mondta. – Mi a helyzet?

– Jól ki lettem osztva – vallottam be. – De te is.

– Az igazat megvallva – kezdte –, a nejed átkozottul kimért és hűvös tud lenni.

– Tudom.

– Leteremtett a saját házában – mondta Jerry.

– Azért nem annyira.

– Épp eléggé – felelte halvány mosollyal.

– Épp eléggé mihez?

– Épp eléggé ahhoz, hogy kedvem legyen egy kicsit visszafizetni neki. Mit szólnál, ha azt javasolnám, hogy próbáljuk ki azt, amiről a barátod mesélt az ebédnél?

Amikor ezt meghallottam, úgy éreztem, a gyomrom a torkomba ugrik az izgalomtól. Megragadtam a fűnyíró kormányát, és újra elindultam.

– Rosszat mondtam? – kérdezte Jerry.

Nem feleltem.

– Ide hallgass – folytatta. – Ha úgy gondolod, hülye ötlet, egyszerűen felejtjük el, hogy egyáltalán megkérdeztem. Nem vagy rám dühös, ugye?

– Nem vagyok rád dühös, Jerry – mondtam. – Csak arról van szó, hogy eszembe sem jutott, hogy mi ilyesmit csináljunk.

– Hát nekem eszembe jutott – jelentette ki. – A körülmények tökéletesek. Nekünk még az úton sem kell átvágnunk. – Az arca mostanra már teljesen kipirult, a szemei úgy ragyogtak, mint két csillag. – Szóval, mit mondasz rá, Vic?

– Gondolkodom – válaszoltam.

– Talán neked nem is tetszik Samantha.

– Igazán nem is tudom – vonakodtam.

– Pedig nagyon szórakoztató – erősködött. – Erre garanciát adok.

Ekkor lépett ki Mary a verandára.

– Ott van Mary – mondtam. – A gyerekeket keresi. Holnap majd még beszélünk erről.

– Akkor megegyeztünk?

– Lehetséges, Jerry. De csakis azzal a feltétellel, hogy nem siettetjük a dolgokat. Mielőtt bármibe is belefognánk, halálosan biztos akarok lenni abban, hogy minden rendben fog menni. A fenébe is, ez valami egészen új dolog.

– Nem, nem az! – vágta rá. – A barátod szerint nagyon jól ment. Azt is mondta, hogy örületes volt.

– Ó, igen – bólintottam. – A barátom. Hát persze! De minden eset különleges – Beindítottam a fűnyíró motorját, és máris berregve távolodtam a kerten át. Amikor a túloldalon megfordultam, Jerry már átért a sövénykerítés hasadékán, és a bejárati ajtajuk felé igyekezett.

A következő néhány hét Jerry és a magam számára a konspiráció jegyében telt. Titkos találkozók tartottunk bárókban és éttermekben, ahol megbeszéltük a stratégiát. Néha pedig munka után beugrott az irodámba, ilyenkor zárt ajtók mögött folytattuk a tervezgetést.

Valahányszor egy kényes kérdés merült fel Jerry megkérdezte:

– A barátod ezt hogyan oldotta meg?

Én pedig, hogy húzzam az időt, azt válaszoltam:

– Majd felhívom, és megkérdezem tőle.

A számtalan találkozó és a rengeteg megbeszélés eredményeképp végül az alábbi főbb pontokban egyeztünk meg:

1. A D nap szombatira essen.

2. A D napon mindketten elvisszük vacsorázni a feleségeinket, és az estét négyesben töltjük.

3. Jerry és én vasárnap pontban hajnali 1 órakor elhagyjuk a házunkat, és átvágunk a sövénykerítés hasadékán keresztül.

4. Ahelyett, hogy az ágyunkban fekve a sötétben várakoznánk, amint a feleségünk elalszik, halkan lemegyünk a földszintre, és a konyhában kávézunk hajnali 1 óráig.

5. Vészhelyzet esetén a bejárati csengő ötletét használjuk.

6. A visszacserélés időpontját hajnali 2 órában határozzuk meg.

7. Azon idő alatt, melyet a másik ágyában töltünk, a jelen lévő feleség bárminemű kérdésére adandó válasz egy csukott szájjal kiejtett „mm-hmm” legyen.

8. Azonnali hatállyal fel kell hagynom a cigarettázással, és át kell térnem a pipázásra, hogy ugyanolyan „illatom” legyen, mint Jerrynek.

9. Rögvest egyeztetnünk kell, és ezentúl mindketten ugyanolyan márkájú hajolajat illetve arcszeszt használunk.

10. Megállapítottuk, hogy közös szokásunk az ágyban is viselni a karóráinkat, melyeknek formája nagyjából azonos. 11. Gyűrűt egyikünk sem hord.

12. Szükségünk volt még valami különleges ismertetőjelre, mely alapján a feleség egyértelműen azonosítja a férjét. Kidolgoztuk hát a „Megtévesztő Ragtapasz Hadműveletet”. Ez a következőképpen működik: a D nap estéjén, közvetlenül azután, hogy a párok visszatértek a vacsorából – ki-ki a maga házába –, mindkét férj bejelenti, hogy kimegy a konyhába vágni egy szelet sajtot. Ezután jókora ragtapaszt kanyarít a jobb kezének mutatóujja köré. Ezzel végezvén, feltartott kézzel a következőket mondja a nejének: „Mevágtam magam. Nem nagy ügy, de eléggé vérzett.” Így, a későbbiekben, amikor a férjek már helyet cseréltek, és az asszonynak feltűnik a ragtapaszba csavart ujj (erről a férfinek kell gondoskodnia), a tulajdonosát a saját férjével azonosítja majd. Ez a fontos pszichológiai trükk hivatott elhessegetni bármilyen kis gyanút, mely a nő fejében esetleg felmerülne.

Ennyit a stratégia alapjairól. A következő teendőnkre jegyzeteinkben úgy hivatkoztunk, mint „Helyszíntanulmányra”.

Először Jerry tanított engem. Egy vasárnap délután, amikor a felesége és a gyerekek elmentek valahová, három órányi gyakorlási időt kaptam. Soha azelőtt nem jártam a hálósobájukban. A pipereasztalon Samantha parfümjei, fésűi és más apróságai sorakoztak. Egy pár fekete harisnyát a szék háttámlájára terített. A fehér és kék színű hálóruhája a fürdőszobába vezető ajtó mögött lógott.

– Oké – mondta Jerry. – Amikor bejössz ide, teljes lesz a sötétség. Samantha ezen az oldalon fekszik, így lábujjhegyen körül kell osonnod az ágy végénél, és ott, a túloldalon bebújni a takaró alá. Most bekötöm a szemed, hogy gyakorolhass.

Miután a kötés a szememre került, jó darabig úgy botorkáltam a szobában, mint egy részeg. Ám egy órányi gyakorlás után már egészen jól végig tudtam haladni a megadott úton. De mire végül Jerry megszabadított a kendőtől, meg kellett tanulnom a járást egészen a bejárati ajtótól, keresztül a hallon, fel a lépcsőn, végig a gyerekszobák előtt, be a hálóba, és megérkezniem pontosan az ágy széléhez. Mindezt halálos csendben, mint egy besurranó tolvaj. Három órányi kemény munkám ment rá, de végül megcsináltam.

A következő vasárnap reggel, miután Mary elvitte a gyerekeket a templomba, alkalmam nyílt rá, hogy hasonló kiképzésben részesítsem Jerryt. Gyorsabban tanult, mint én, egy óra múlva már képes volt bekötött szemmel végighaladni az útvonalon anélkül, hogy megbotlott volna.

Ekkor határoztuk el, hogy a hálósobába érve kihúzzuk az olvasólámpa csatlakozóját. Jerry ezután újra feltette a kendőt, és gyakorolta, hogyan találja meg a konnektort, és húzza ki azt. A következő hétvégén már én is meg tudtam csinálni ugyanezt Jerry házában.

Ezzel elérkeztünk a felkészülés legfontosabb részéhez. Úgy hívtuk „A Szennyes Kiteregetése”, és arról szólt, hogy mindketten részletesen elmeséljük, milyen általános eljárást követünk a feleségünkkel való szerelmeskedés során. Megegyeztünk, hogy nem

nehezítjük a dolgunkat olyan egzotikus figurák kipróbálásával, melyeket időnként bevetettünk, esetleg nem vetettünk be. Csakis arra figyeltünk, hogy elsajátíttassuk a másikkal azt a szokásosan használt rutint, mely a legkevésbé ébreszt gyanút a partnerben.

A megbeszélés délután 6 órakor az irodámban zajlott, egy szerdai napon, miután a kollégáim már hazamentek. Eleinte mindketten kissé zavarba jöttünk, és egyikünk sem akart megszólalni. Elővettem hát egy üveg whiskyt, és miután néhány pohár ital feloldotta a feszültséget, megkezdődött a betanítás. Amíg Jerry beszélt, én jegyzeteltem, azután cseréltünk. Végül kiderült, hogy Jerry módszere és a sajátom között csupán a tempóban van különbség. De micsoda különbség! Ő úgy tette a dolgát (ha hinni lehet a szavainak), annyira ráérősen, az élvezetes pillanatokot olyan hallatlanul elhúzta, hogy magamban azon tanakodtam, nem lehetséges-e, hogy a partnere időnként elalszik a dolog kellős közepén. Az én dolgom persze nem a kritizálás, sokkal inkább a másolás volt, úgyhogy egy szót sem szóltam.

Jerry nem volt ilyen tapintatos. Az én beszámolóim után volt képe azt kérdezni:

– Te tényleg így csinálod?

– Ezt hogy érted? – tudakoltam.

– Mármint ilyen gyorsan elintézed az egészet?

– Nézd – kezdtem. – Nem azért vagyunk itt, hogy leckéket adjunk a másiknak. Csak azért, hogy megbeszéljük a tényeket.

– Tudom – felelte. – De elég bunkónak fogom érzeni magam, ha pontosan ugyanígy lemásolom a módszeredet. Komolyan mondom, úgy rohansz végig az egészen, ahogyan a gyorsvonat süvít át valami vidéki állomáson.

Leesett állal bámultam rá.

– Ne nézz már olyan döbbsen – mondta. – Az alapján, ahogyan elmesélted, bárki azt hinné...

– Mit hinne? – csattantam fel.

– Jaj, felejtsd el!

– Na, köszönöm szépen – vágtam vissza. Ki voltam kelve magamból. Két dolog van az egész világon, amiről pontosan tudom, hogy kiválóan csinálom. Az egyik az autóvezetés, a másik az. Galád sértésnek éreztem, hogy itt ül, és arról beszél nekem, hogy nem tudom, hogyan viselkedjem a saját feleségemmel. Éppen ő az, aki nem ért hozzá. Szegény Samantha! Mi mindent kellett elviselnie az évek során!

– Sajnálom, amit mondtam – szólalt meg végül Jerry. Töltött még egy kis whiskyt mindkettőnknek. – A nagy csereberére! – emelte meg a poharát. – Mikor fogunk hozzá?

– Ma szerda van – állapítottam meg. – Mit szólnál a most következő szombathoz?

– Krisztusom – nyögte Jerry.

– Addig kell belevágnunk, amíg még minden friss a fejünkben – erősködtem. – Szörnyű sok dologra kell emlékeznünk.

Jerry odalépett az ablakhoz és az odalenn nyüzsgő forgalmat figyelte.

– Oké – szólt végül, és megfordult. – Akkor legyen most szombaton. – Azután hazahajtottunk, mindketten a saját autónkkal.

– Jerry és én úgy gondoltuk, szombat este meghívunk téged és Samanthát egy vacsorára – mondtam Marynek.

A konyhában álltunk, hamburgert sütött a gyerekeknek.

Egyik kezében a serpenyővel, a másikban fakanállal sarkon fordult és rámmeredt. Kék szemének pillantása a tekintetemet vallatta.

– Édes istenem, Vic! – mondta. – Milyen kedves ötlet! De mit ünneplünk?

Álltam a pillantását.

– Arra gondoltam – válaszoltam –, jó lenne néha új arcokat látni. Mindig ugyanazokkal a régi ismerősökkel találkozunk, ugyanazokban a régi házakban.

Előrébb lépett, és arcon csókolt.

– Olyan jó ember vagy – jelentette ki. – Szeretlek.

- Ne felejtsd el felhívni a bébiszittert!
- Persze, még ma telefonálok neki – mondta.

A csütörtök és a péntek nagyon hamar eltelt, és máris itt volt a szombat. Elérkezett a D nap. Végtelenül izgatottan ébredtem. Reggeli után nem bírtam megmaradni a székemen, úgyhogy kimentem lemosni a kocsit. Javában csutakoltam, amikor Jerry pipázgatva átballagott a sövénykerítés hasadékán.

- Helló, öregem – köszönt rám. – Ma van a nagy nap.
- Tudom – feleltem. Nekem is pipa lógott a szám sarkából. Rákényszerítettem magam, hogy szívjam, de nehezen tudtam életben tartani a parazsat, a füst égette a nyelvemet.

- Hogy érzed magad? – érdeklődött Jerry.
- Kitűnően – feleltem. – És mi a helyzet veled?
- Ideges vagyok – vallotta be.
- Ne legyél ideges, Jerry!
- Igazán örült dologra készülünk – jelentette ki. – Remélem, minden rendben megy majd.

Tovább törölgettem a szélvédőt. Soha nem láttam még, hogy Jerry bármi miatt is ideges lett volna. Ez aggasztott egy kicsit.

- Átkozottul örülök neki, hogy nem mi vagyunk az elsők, akik kipróbálják – mondta. – Ha eddig soha senki nem vállalkozott volna rá, nem hiszem, hogy megkockáztatnám.

- Egyetérték – feleltem.
- Az egyetlen dolog, ami csillapítja az idegességemet – folytatta –, az az, hogy a barátod szerint fantasztikusan könnyen ment.

- A barátom azt mondta, hogy pofonegyszerű volt – nyugtattam meg. – De az isten szerelmére, Jerry, amikor eljön az idő, nehogy elkezdj idegeskedni! Az felérne egy katasztrófával.

- Ne aggódj – jelentette ki. – De a fenébe is, ez nagyon izgalmas, nem?

- Hát persze, hogy izgalmas – válaszoltam.

– Ide hallgass – szólalt meg rövidesen. – Jobb lesz, ha ma este óvatosak leszünk a piával.

– Jó ötlet – feleltem. – Akkor találkozunk 8.30-kor.

Fél kilenckor Samantha, Jerry, Mary és én, Jerry autójával elhajtottunk Billy Kifőzdéjébe. Ez az étterem – ellentmondva a nevének – igazán elsőrangú és drága, úgyhogy a lányok hosszú ruhát vettek fel az alkalomra. Samantha valami zöldet viselt – ami felül el sem kezdődött addig, amíg félig le nem ért –, és olyan csábosan mutatott benne, amilyennek még sohasem láttam.

Az asztalon gyertyák álltak. Samantha velem szemben ült, így valahányszor előrehajolt, és az arca közelebb került a lánghoz, jól kivehettem a kis dudort az alsó ajka közepén.

– Nézzük csak – mondta, miután elvette a pincértől az étlapot. – Kíváncsi vagyok, még mivel tudtok meglepni ma este, fiúk.

He-he-he, gondoltam, *ez jó kérdés.*

Minden kiválóan ment az étteremben, a lányok igazán jól érezték magukat. Háromnegyed tizenkettő volt, mire visszaérkeztünk Jerryék házához, ahol Samantha így szólt:

– Gyertek be, és igyatok még egy pohárával.

– Köszönjük – feleltem –, de egy kicsit már késő van. Még a bébiszittert is haza kell fuvarozni. – Ezzel Mary és én elindultunk hazafelé. *Most*, gondoltam, amikor beléptem az ajtón. *Az óra ettől a pillanattól* ketyeg. Józannak kell maradnom, és nem szabad megfeledkezniem semmiről.

Míg Mary kifizette a bébiszittert, a hűtőszekrényhez mentem, ahol találtam egy darab kanadai cheddar-sajtot. Kivettem egy kést a fiókból, meg egy ragtapaszt a konyhaszekrényből. A tapaszt a jobb kezem mutatójára köré csavartam, és vártam, hogy Mary megforduljon.

– Megvágтам magam. – Felemeltem a kezem, hogy jól láthassa. – Nem nagy úgy, de eléggé vérzett.

– Azt hittem, ma már eleget ettél – csak ennyit szólt. De a tapasztalás addigra már rögzült a fejében, tehát az első feladatot sikeresen elvégeztem.

Hazavittem a bébiszittert, és mire éjfél tájban visszaértem a hálósobába, Mary már félálomban volt, az olvasólámpáját is lekapcsolta. Leoltottam az én oldalamon is, majd a fürdőszobába mentem levetkőzni. Vagy tíz percig szöszmötöltem odabenn, és amikor kiléptem, Mary már mély álomba szenderült – ahogy azt reméltem. Láthatóan semmi értelme nem lett volna bebújni mellé az ágyba. Így – miután Jerry útját megkönnyítendő egy kicsit félrehúztam a paplant – papucsban leosontam a földszintre a konyhába, és bekapcsoltam a kávéfőzőt. Tizenkét óra tizenhét perc volt. Negyvenhárom perc maradt indulásig.

Tizenkettő negyvenötkor felmentem, hogy vessek még egy pillantást Maryre és a gyerekekre. Mindenki édesdeden aludt.

Tizenkettő ötvenötkor, öt perccel egy óra előtt újra felosontam egy utolsó ellenőrzésre. Egészen közel mentem Mary ágyához és a nevét suttogtam. Semmi válasz. Jó. *Ez az! Indulás!*

Felhúztam egy barna esőköpenyt a pizsamámra. Leoltottam a konyhai lámpát, ettől az egész ház sötétbe borult. Elfordítottam a kulcsot a bejárati ajtó zárjában. És ezután – érezve, hogy magával ragadó lelkesültség vesz rajtam erőt – kiléptem az éjszakába.

Az utcánkban egyetlen lámpa sem oszlatta el a sötétséget. Nem volt fenn a hold, és egyetlen csillag sem látszott az égen. Koromsötét éjszaka vett körül, de a levegő langyos volt, és valahonnan lanyha szellő fújdogált.

A sövénykerítésen nyíló rés felé indultam. Amikor elég közel értem, már ki tudtam venni a bokrokat, és megtaláltam a hasadékot. Megálltam és vártam. Azután meghallottam Jerry közeledő lépteit.

– Üdv, sporttárs – suttogtá. – Minden rendben?

– Minden elő van készítve számodra – válaszoltam halkán.

Elhaladt mellettem. Hallottam, amint papucsba bújtatott lába csendben oson a fűvön, miközben a házam felé igyekszik. Én pedig

az övé felé tartottam.

Kinyitottam Jerryék ajtaját. Odabenn még sötétebb volt, mint kint. Óvatosan becsuktam az ajtót. Levetettem az esőköpenyemet, és a kilincsre akasztottam. Lehúztam a papucsomat, és a fal mellé tettem, közel az ajtóhoz. Szó szerint a kezemet sem láttam az orrom előtt. Csak a tapintásomra hagyatkozhattam.

Hálás voltam az égnek, hogy Jerry olyan sokáig gyakoroltatott kendővel a szememen. Innentől nem a szemem vezetett, hanem az ujjaim. Egyetlen pillanat sem telt el úgy, hogy valamelyik kezem ne érintett volna valamit, egy falat, egy korlátot, egy bútort vagy egy függönyt. És mindvégig tudtam – vagy legalábbis azt gondoltam, hogy tudom –, hol vagyok éppen. Ennek ellenére szörnyen hátborzongató érzés volt valaki más házában lábujjhegyen lopakodni az éjszaka kellős közepén. Ahogyan kitapogattam az utat magam előtt, fel a lépcsőn, azon kaptam magam, hogy azokra a rablókra gondolok, akik tavaly télen betörték a nappalinkba, és ellopták a tévét. Amikor másnap reggel kijött a rendőrség, megmutattam nekik azt a hatalmas kupacot, ami a garázs előtt magaslott a hóban.

– Majdnem mindig ezt csinálják – mesélte az egyik zsarú. – Nem tehetnek róla. Nagyon félnek.

A lépcső tetejére értem. Jobb kezemmel végig érintve a falat, átvágtam a pihenőn. Elindultam a folyosón, de megtorpantam, amikor az ujjam az első gyerekszoba ajtajával találkozott. Az ajtó résnyire nyitva állt. Hallgatóztam. A fületem megütötte az ifjú – épp nyolc éves – Robert Rainbow nyugodt lélegzésének hangja. Továbbléptem. Megtaláltam a másik gyerekszoba bejáratát. Ez a hatéves Billyé és a hároméves Amandáé volt. Álltam és a fületem hegyeztem. Semmi sem mozdult.

A hálószoza négy méternyire tőlem, a folyosó végén nyílt. Elértem az ajtót. Jerry a terv szerint nyitva hagyta. Bementem. Tökéletesen mozdulatlanul álltam a küszöbön, és kerestem bármilyen jelét annak, hogy Samantha esetleg ébren lenne. Minden csendes volt. Kitapogattam az utat a fal mellett, mígnem elértem az ágyat

Samantha oldalán. Azonnal letérdeltem a padlóra, és megtaláltam az olvasólámpája csatlakozóját. Kihúztam a konnektorból, és a földre tettem. Rendben. Most már sokkal biztonságosabb. Felálltam. Nem láthattam Samanthát, és először semmit sem hallottam. Az ágy fölé hajoltam. Óh igen, máris hallottam a lélegzését. Hirtelen megcsapta az orromat egy buja illat, annak az édeskés parfümnek az illata, melyet ma este viselt. Éreztem, ahogy a vér az ágyékomba áramlik. Lábujjhegyen gyorsan megkerültem az ágyat, de két ujjammal mindvégig érintettem a kerevet szélét.

Már csak be kellett feküdnöm mellé. Úgy is tettem, de amikor a súlyomat ráhelyeztem a matracra, az alatta feszülő rugók olyan hangosan roppantak meg, mintha valaki egy puskát sütött volna el a szobában. Visszatartott lélegzettel mozdulatlanul vártam. Szinte hallottam, ahogy a szívem a torkomban dobog mint egy gőzmozdony. Samantha háttal felém feküdt. Nem moccant. A paplant felhúztam a mellemig, és felé fordultam. Nőiességének ragyogása egyre közelebbről áradt. Hát akkor rajta! *Most!*

Kinyújtottam a kezem, és megérintettem a testét. A hálóinge forró és selymes volt. A tenyeremet gyengéden a csípőjére helyeztem. Még mindig nem mozdult. Vártam egy-két percet, majd hagytam, hogy a tomporán pihenő kezem lopva felfedezőútra induljon. Ujjaim lassan, megfontoltan és nagyon akkurátusan nekiláttak, hogy előcsiholják testének tűzét.

Megrezzent és a hátára fordult. Álmosan suttogta:

– Óh igen... Óh, édes istenem... Ez mennyei, kedvesem!

Én természetesen egy szót sem szóltam, csak folytattam, amibe belekezdtem.

Néhány perc telt el így.

Szinte mozdulatlanul feküdt.

Elmúlt még egy perc. Majd egy újabb. Egyetlen izma sem rándult. Azon kezdtem tűnődni, mennyi idő múlva fog magához térni.

Rendületlenül tettem tovább, amit eddig.

De miért ez a csend? Miért ez a tökéletes és teljes mozdulatlanlás, ez a szoborra merevedett testtartás?

Hirtelen belémvágott a felismerés. Teljesen megfeledkeztem Jerryről! Annyira elragadott a hév, hogy megfeledkeztem Jerry módszeréről! A sajátom szerint csináltam, nem az övé szerint. Az övé sokkal bonyolultabb volt. Sőt, nevetségesen körülményeskedő, de hát szegény nő ehhez szokott. Most meg feltűnt neki a különbség, és azt próbálja kitalálni, mi a csoda történhetett.

De már túl késő lett volna irányt váltani. Folytatnom kellett.

Folytattam. Az asszony úgy feküdt mellettem, mint egy felhúzott rugó. Éreztem, ahogy az izmai megfeszülnek a bőre alatt. Ömlött rólam a veríték. Hirtelen furcsa kis nyögés hagyta el a torkát.

Egyre hátborzongatóbb gondolatok kavargtak a fejemben. Lehet, hogy rosszul van? Talán szívrohamot kapott? Esetleg itt lenne az ideje, hogy fejvesztve elfussak?

Újra felnyögött, ezúttal hangosabban. Azután minden átmenet nélkül kiáltozni kezdett: „igen-igen-igen-igen-igen!”, és hirtelen életre kelt, mint egy bomba, melyben a kanócon végigfutó láng végre eléri a dinamitrukat. A karjaiba zárt, és olyan vadsággal esett nekem, hogy úgy éreztem, mintha egy tigris támadott volna rám.

Vagy legalábbis egy vadmacska.

Sohasem álmodtam arról, hogy egy nő olyan dolgokat művelhet velem, mint Samantha tette akkor. Hurrikán volt, elemi erővel tomboló hurrikán, mely tövestől kicsavart, megforgatott, majd felragadott a mennybe, olyan helyekre vitt, melyekről azt sem tudtam, hogy léteznek.

Én semmit sem viszonztam. Mit is kezdtem volna? Tehetetlen voltam. Csupán egy égben pörgő pálmafa, egy gally a tigris karmaiban. Épp csak arra voltam képes, hogy folyamatosan lélegezzek.

Mindennek ellenére vérpezsdítő volt egy ilyen vad nő kezébe adni magam, és a következő tíz, húsz vagy harminc percben – ki tudná megmondani? – a vihar tovább tombolt. De nem szándékom, hogy

ehelyütt bizarr részletekkel traktáljam az olvasót. Nem szívlelem a szaftos történetek nyilvánosságra kerülését. Sajnálom, de ennyi. Csak azt remélem, hogy a vonakodásom nem kelti a prűdéria látszatát. Ott és akkor minden voltam csak prűd nem, a csúcsra érve olyan kiáltás tört fel belőlem, mely biztosan felébresztette az egész szomszédságot. Azután lerogytam. Úgy feküdtem ott, annyira elformátlanodva, mint egy kiürült vizestömlő.

Samantha, mintha csupán egy pohár vizet inni kelt volna fel, egyszerűen elfordult tőlem, és azonnal elaludt.

Pfű!

Csendben feküdtem, megpróbáltam összeszedni magam.

Most már mindenki láthatja, hogy igazam volt azzal a kis bőrdudorral kapcsolatban az alsó ajkán.

Jobban belegondolva, igazam volt többé-kevésbé mindennel kapcsolatban, ami ehhez az észvesztő kalandhoz fűződött. Micsoda győzelem! Csodálatosan ellazultnak és kimerültnak éreztem magam.

Azon tűnődtem, mennyi lehet az idő. A karórám számlapját nem lehetett kivilágítani. Úgy gondoltam, jobb ha mielőbb elindulok. Kimásztam az ágyból. Kitapogattam az utat magam előtt – talán kissé kevésbé óvatosan, mint idefelé jövet – az ágy körül, majd ki a hálósobából, végig a folyosón, lefelé a lépcsőn, a hallba. Megkerestem az esőköpenyem és a papucsom. Felvettem őket. A kabát zsebében tartottam egy öngyújtót. Felpöcköltem a lángját, és leolvastam az időt az órámról. Nyolc perc volt két óráig. Későbbre járt, mint gondoltam. Kinyitottam az ajtót és kiléptem a fekete éjszakába.

A gondolataim most Jerry körül kavarogtak. Vajon vele minden rendben ment? Vajon megúsza a dolgot? Keresztülvágtam a sötétségen, egyenesen a sövényen nyíló hasadék felé.

– Üdv, sporttárs – suttogta egy hang mellett.

– Jerry!

– Minden rendben? – kérdezte.

– Fantasztikusan – jelentettem ki. – Csodálatosan. És veled?

– Hasonlóképp – biztosított. A sötétben egy pillanatra felvillantak előttem fehér fogai, ahogy rámvigyorgott. – Megcsináltuk, Vic! – suttogta, és megragadta a karomat. – Igazad volt! Működött! Szenzációs volt!

– Holnap találkozunk – súgtam vissza. – Most menj haza!

Különváltunk. Keresztüléptem a résen, és bementem a házamba. Három perccel később már biztonságban visszatértem az ágyamba, ahol a saját feleségem aludt édesdeden mellettem.

A következő reggel vasárnapra virradt. Nyolc harminckor keltem fel, és – mint minden vasárnap reggel – pizsamában-háziköntösben lementem a konyhába, hogy reggelit készítsék a családnak. Hagytam Maryt, hadd aludjon még. A két kisfiúnk, a kilencéves Victor és a hétéves Wally, már odalenn voltak.

– Szia, apu – köszöntött Wally.

– Ma nagyon finom reggelit eszünk – jelentettem be.

– Mit? – kérdezték a gyerekek egyszerre. Eddig a városban voltak, elhozták a vasárnapi újságot, és most a képregényt bújták.

– Francia pirítóst csinálunk, és narancslekvárt kenünk rá – mondtam. – Azután vékony csíkokra vágott pirított szalonnát teszünk a tetejére.

– Szalonnát? – hitetlenkedett Victor. – Narancslekvárral?

– Tudom, mit gondoltok. De várjatok csak, amíg megkóstoljátok! Csodálatos.

Grapefruitlevet töltöttem mindenkinek, és én is ittam két pohárral. Az egyik adagot Marynek szántam, bízva benne, hogy hamarosan ő is megérkezik. Bekapcsoltam a kávéfőzőt, betettem a kenyeret a pirítóba, és elkezdtem sütni a szalonnát. Ekkor jött le a konyhába Mary. Valamilyen áttetsző, habos, szilvaszínű köntösfélét viselt a hálóinge fölött.

– Jó reggelt – mondtam, a vállam felett pillantottam rá, miközben a serpenyőt mozgattam a tűzön.

Nem válaszolt. Az ebédlőasztal mellett álló székéhez lépett és leült rá. Nem nézett sem rám, sem a fiúkra. Tovább pirítottam a szalonnát.

– Szia, anyu – szólt Wally.

Erre sem felelt.

A szalonna zsírjának szaga egyre inkább felforgatta a gyomromat.

– Szeretnék egy kis kávé – szólalt meg Mary, körül sem nézve. A hangja különösen csengett.

– Már jön is – mondtam. Félrehúztam a serpenyőt a tűzről, és gyorsan főztem egy csésze kávé. Eléraktam.

– Fiúk – szólította meg a gyerekeket –, megtennétek, hogy a másik szobában folytatjátok az olvasást, amíg elkészül a reggeli?

– Menjünk ki? – kérdezte Victor. – Miért?

– Mert azt mondtam!

– Valami rosszat csináltunk? – tudakolta Wally.

– Nem, kedvesem, nem tettetek semmi rosszat. Csak azt szeretném, ha egy percre egyedül hagynátok apuval.

A gyomrom görcsbe rándult. Menekülni akartam. Ki akartam szaladni az ajtón, végigrohanni az utcán és elbújni valahová.

– Tölts magadnak egy kávé, Vic – mondta Mary –, és ülj le! – A hangja üres volt. Nem bujkált benne harag. Sem bármi más, de továbbra sem nézett rám. A fiúk kimentek, és magukkal vitték a képregényüket.

– Csukjátok be az ajtót – szólt utánuk Mary.

Egy kanál kávé tettem a csészémbe, és forró vizet öntöttem rá. Hozzátöltöttem a tejet és a cukrot.

A csend vérfagyasztó volt. Keresztülvágtam a konyhán, és leültem vele szemben. Úgy éreztem magam, mintha legalábbis egy villamosszékbe ereszkedtem volna le.

– Figyelj, Vic – kezdte, tekintetét továbbra is a csészéjén tartva. – Valamit el akarok mondani, mielőtt elveszítem a bátorságomat, és soha többé nem leszek képes újra rászáni magam.

– Az isten szerelmére, mitől borultál ki ennyire? – kérdeztem. –
Történt valami?

– Igen Vic, történt.

– Micsoda?

Az arca sápadt volt, kifejezéstelen és távoli, tudomást sem vett a környezetéről.

– Mondd már, ne fogd vissza magad – kértem, összegyűjtve a bátorságomat.

– Nem fog túlságosan tetszeni a mondandóm – jelentette ki. Nagy, zavart, kék szeme egy pillanatra elidőzött az arcomon, majd továbbcsiklott.

– Mi az, ami nem fog túlságosan tetszeni? – kérdeztem. Színtiszta vakrémület kötött csomót a zsigereimre. Kezdtém sejteni, mit érezhettek azok a rablók, akikről az a rendőr mesélt.

– Tudod, hogy nem szívesen beszélek a szerelmeskedésről meg ilyesmiről – mondta. – Amióta összeházasodtunk, még sohasem hoztam szóba ezt a témát.

– Ez igaz – bólintottam.

Belekortyolt a kávéjába, de nem érezte az ízét.

– Amit mondani akarok az az – folytatta –, hogy sohasem szerettem. Ha igazán tudni akarod, gyűlöltem.

– Mit gyűlöltél? – kérdeztem.

– A szexet – felelte. – Azt csinálni.

– Úristen! – nyögtem.

– Soha a legcsekélyebb élvezetet sem nyújtotta számomra.

Ez már magában is éppen elég lesújtó volt, de biztos voltam benne, hogy a java még hátravan.

– Sajnálom, ha ez meglep téged – tette hozzá.

Semmi sem jutott az eszembe, amit mondhatnék, úgyhogy csendben maradtam.

A pillantása újra felemelkedett a csészéről, és a tekintetembe kapcsolódott, figyelmesen, mintha ki akarna olvasni valamit belőle, majd visszahullott.

– Soha nem akartam ezt elmondani neked – folytatta. – És nem is tettem volna, ha nincs a tegnap éjszaka.

Nagyon lassan megszólaltam:

– Mi van a tegnap éjszakával?

– Tegnap éjszaka – felelte – végre megértettem, miről is szól ez az egész.

– Megértetted?

Egyenesen a szemembe nézett, és az arca kinyílt, mint egy virág.

– Igen – válaszolta. – Tökéletesen.

Nem mozdultam.

– Óh, drágám! – kiáltotta, majd felugrott, hozzám rohant, és egy hatalmas csókot nyomott az arcomra. – Köszönöm szépen a tegnap éjszakát! Csodálatos voltál! És én is csodálatos voltam! Mindketten csodálatosak voltunk! Ne nézz már olyan szégyenlősen, drágám! Büszkének kellene lenned magadra! Fantasztikus voltál! Szeretlek! Nagyon, nagyon szeretlek!

Csak ültem ott.

Közelebb hajolt, és karjait a vállam köré fonta.

– És most – mondta gyengéden –, most, hogy te... Nem is tudom, hogyan mondjam el... most, hogy felfedezted, mire van szükségem, most már minden olyan csodálatos lesz!

Még mindig csak ültem. Lassan visszaereszkedett a székébe. Egy kövér könnycsepp gördült le az arcán. Nem voltam képes belegondolni, miért.

– Jól tettem, hogy elmondtam, ugye? – kérdezte a könnyei közül mosolyogva.

– Igen – feleltem. – Óh, igen.

Felkeltem és a tűzhelyhez léptem, hogy ne kelljen az arcába néznie. Az ablakon át láttam Jerryt, amint átvág a kertjükön, hóna alatt a vasárnapi újsággal. Könnyed lendülettel sétált, minden lépésében ott dobant a győztes büszkesége, és amikor odaért a veranda lépcsőjéhez, kettessel vette a fokokat.

Anna éppen a konyhában mosott egy nagy fej salátát a családi vacsorához, amikor a csengő megszólalt. Maga a csengő közvetlenül a mosogató fölött volt, és Anna minden alkalommal összerezsent, ha megcsörrent. Emiatt aztán a készüléket se a férje, se a gyerekei nem használták sohasem. Ezúttal különlegesen fülsiketítőnek tűnt a csengő hangja, Anna pedig egész testében összerezsent.

Amikor az ajtót kinyitotta, két rendőr állt kint. Sápadt, viaszzerű arccal néztek rá, ő pedig visszabámult rájuk, várva, hogy mondjanak valamit.

Csak nézte őket, de azok nem szólaltak meg és nem is mozdultak. Olyan csendben és rezzenéstelenül álltak, hogy olyannak tűntek, mint két panoptikumfigura, melyeket valaki a tréfa kedvéért állított a küszöbre. Mindketten két kézzel a mellkasuk előtt tartották a sisakjukat.

– Miben segíthetek? – kérdezte Anna.

Mindkét férfi fiatal volt, és könyékig érő bőrkesztyűt viselt. Anna látta a járda szélénél letámasztott hatalmas motorbicikliket is. Elfakult levelek szállingóztak a motorkerékpárok köré, keringöztek a járdán a szélben, s az egész utca ragyogott a tiszta, szeles, szeptemberi délutánban. A magasabbik rendőr feszengve egyik lábáról a másikra állt. Azután csendesen így szólt:

– Ön Mrs. Cooper, asszonyom?

– Igen, én vagyok.

Ekkor a másik szólalt meg:

– Mrs. Edmund J. Cooper?

– Igen. – Ekkor kezdett neki derengeni, hogy a két férfi, akik közül egyik sem sietett megmagyarázni jelenléte okát, nem így viselkedne, hacsak nem állna előttük valami kellemetlen feladat.

– Mrs. Cooper – hallotta az egyikük hangját, s abból, ahogyan a férfi beszélt, finoman és lágyan, mintha valami beteg gyereket vigasztalna, azonnal tudta, hogy az valami szörnyű dolgot készül mondani.

Az asszonyt előntötte a pánik, s így szólt:

– Mi történt?

– Tájékoztatnunk kell önt, Mrs. Cooper...

A rendőr elhallgatott, az asszony pedig úgy érezte, hogy a teste zsugorodni kezd, egyre kisebbre, kisebbre...

– ...hogya férjét baleset érte a Hudson River Parkway-n ma délután háromnegyed hatkor, és a mentőautóban meghalt...

A rendőr, aki beszélt, előhúzta a krokodilbőr tárcát, amit Anna adott Ednek a huszadik házassági évfordulójuk alkalmából, még két évvel korábban, s az asszony, miközben a tárcáért nyúlt, azon gondolkodott, hogy a kis tárgy még lehet, hogy meleg, mivel férje a belső mellényzsebében hordta.

– Ha tudunk tenni valamit – folytatta a rendőr –, felhívni valakit, hogy jöjjön át.. egy barátját vagy rokonát esetleg...

Anna hallotta, ahogy a rendőr hangja egyre jobban elhalványul, s körülbelül ekkor kezdett el sikítani. Nemsokára teljesen erőt vett rajta a hisztériás roham, a két rendőrnek pedig teljes erőből kellett fognia, míg az orvos meg nem érkezett, úgy negyven perc múlva, s be nem fecskendezett valamit a karjába.

Az asszony semmivel sem érezte jobban magát, mikor másnap reggel felébredt. Se a doktor, se a gyerekei nem tudtak vele értelmesen beszélni, s ha nem kapott volna a következő napokban folyamatosan nyugtatókat, biztos, hogy véget vetett volna az életének. A nyugtatószerek által nem befolyásolt pillanataiban úgy viselkedett, mint valami őrült, a férje nevét hajtogatta és azt ismételte, hogy amint lehet, követni fogja őt. Szörnyű volt még hallgatni is. Magyarázatul azonban rögtön el kell mondani azt is, hogy a férj, akit elveszített, valóban nem mindennapi ember volt.

Anna Greenwood tizennyolc évesen ment férjhez Ed Cooperhez, aki szintén ennyi idős volt, s az együtt töltött évek során a kapcsolatuk szorosabbá, egymásrautaltságuk pedig erősebbé vált annál, semhogy azt szavakkal ki lehetne fejezni. Ahogy múltak az évek, szerelmük egyre bensőségesebb és túlcsondulóbb lett, a vége felé pedig olyan magas szintre emelkedett, hogy még azt a fél nap külön töltött időt is nehéz volt elviselni, amit Ed a hivatalban töltött. Amikor a férj este hazaért, rögtön elkezdte keresni feleségét a házban, az pedig – miután halotta a bejárati ajtó csapódását – otthagytott csapot-papot és a férje elé sietett. Ahol összetalálkoztak – félúton a lépcsőn, a lépcsőfordulón, vagy a konyha és a hall között – Ed átölelte az asszonyt, s percekig csókolgatta, mintha csak pár hetes házasok lennének. Csodálatos volt. Olyan egészen hihetetlenül csodálatos, hogy nem is nehéz megérteni, hogy az asszony miért nem akart, illetve miért nem bírt egy olyan világban tovább élni, amelyben a férje nem létezett többé.

Anna három gyermeke, a húszéves Angela, a tizenkilenc éves Mary és a tizenhét és fél éves Billy állandóan az asszony mellett voltak, mióta a tragédia bekövetkezett. Imádták az anyjukat, és semmiképp sem akarták engedni, hogy öngyilkosságot kövessen el. Szeretetből fakadó kétségbeesésükben mindent megtettek, hogy meggyőzzék Annát arról, hogy van még értelme az életének, s csak nekik köszönhető, hogy az asszonynak végül sikerült ebből a rémálomszerű állapotból kikecmeregnie, s lassan visszailleszkednie a hétköznapi életbe.

Négy hónappal a tragédia után az orvosok „nagyjából biztonságos”-nak ítélték az állapotát, az asszony pedig, igaz, meglehetősen fásultan, de vissza tudott térni a háztartás vezetéséhez, a bevásárlás intézéséhez, s a felnőtt gyerekeire való főzéshez.

De mi történt ezután?

Mielőtt még a téli hó elolvadt volna, Angela férjhez ment egy Rhode Island-i fiatalemberhez, és Providence egy külvárosi részébe

költözött vele.

Néhány hónapra rá Mary egy szőke, Slaytonból, Minnesotából származó óriással lépett frigyre, repülőre ültek és elmentek, úgy tűnt, mindörökre. S habár Anna szíve ismét kezdett darabokra törni, büszke volt rá, hogy egyik lánya sem gyanította, mi megy végbe az ő lelkében. („Jaj, mama, hát nem csodálatos?” „Igen, drágám, ilyen gyönyörű esküvőt még nem is láttam! Én még izgatottabb vagyok, mint te magad!”, stb. stb.)

Utána pedig, mindennek a tetejébe az asszony szeretett Billyje, aki épp hogy csak elmúlt tizennyolc éves, elsős lett a Yale egyetemen.

Így aztán Anna egy csapásra egy üres házban találta magát.

Szörnyű érzés huszonhárom évi zsvajgó, lármás, csodálatos családi élet után reggelenként egyedül látni a reggelihez, csendben üldögélni egy csésze kávéval és egy szelet pirítóssal, és azon gondolkodni, hogy mit is kezdjen az ember az előtte álló nappal. Az étkező, amelyben ül, és ami oly sok nevetést, oly sok születésnapot, oly sok karácsonyfát és annyi ajándékbontást látott, ezúttal csendes és olyan furcsán hideg. Van ugyan fűtés, a hőmérséklet a szokásos, az ember mégis reszket. Az óra megállt, mert régebben mindig valaki más szokta felhúzni. Az egyik szék kissé megroggyanva áll a helyén, s az ember azon csodálkozik, hogyhogya nem vette ezt észre korábban. S mikor újból felnéz, hirtelen az a félelmetes érzése támad, hogy a helyiség falai szépen lassan elkezdtek megindulni felé.

Az elején az asszony odaült kávécsészéjével a telefon mellé és a barátnőit hívogatta. A barátnőinek azonban férjük, illetve gyerekeik voltak, s bár mindig kedvesek, barátságosak és vidámak voltak, azért azt mégse lehetett elvárni tőlük, hogy azzal kezdjék a reggelt, hogy egy magányos hölgyel beszélgetnek, miközben körülöttük szalad a ház. Így aztán Anna a lányait kezdte inkább hívogatni.

Azok is mindig kedvesek és aranyosak voltak vele a telefonban, Anna azonban hamarosan felfedezett a magatartásukban valami

titokzatos változást. Már nem ő volt az első az életükben. Férfijnél voltak, és mindennek ez állt a középpontjában. Finoman, ám határozottan, lassan a háttérbe szorították az anyjukat. Ez eléggé megrázó élmény volt, Anna azonban tudta: a lányai helyesen cselekszenek. Abszolút helyesen. Nem volt többé joga ahhoz, hogy beleszóljon az életükbe, vagy hogy büntudatot keltsen bennük amiatt, hogy elhanyagolják őt.

Anna rendszeresen felkereste dr. Jacobsot, ám a doktor nem sok segítséget nyújtott neki. Megpróbálta Annát beszélgetni, s ő meg is tett mindent, ami tőle tellett. A doktor néha egész kis beszédeket tartott a nőnek, tele kétértelmű megjegyzésekkel a szexszel és a szublimációval kapcsolatban. Anna sose értette pontosan, hogy az orvos mire is akar kilyukadni, de a dolognak mindig valahogy olyan kicsengése volt, hogy az asszony jobban tenné, ha valami újabb férfi után nézne.

Anna rászokott arra, hogy a házban járkált, és azokat a dolgokat tapogatta, amik hajdan a férjéé voltak. Felhúzta a kezére férje egyik cipőjét, s belülről azokat a kis mélyedéseket kezdte simogatni, melyeket Ed lábujjainak töve és a lábujjak vége koptatott a bőr belső felületére. Aztán talált egy lyukas zoknit, s annak a megstoppolása valami leírhatatlan örömet jelentett számára. Elővett egy inget, egy nyakkendőt, egy öltönyt, s egymásra terítette őket az ágyon, készen arra, hogy Ed magára öltse azokat, s végül, egy esős vasárnap reggelen birkagulyást készített...

Nem lehetett így folytatni tovább.

Hány tablettát kellene bevennie, hogy ezúttal biztosra menjen? Felment az emeletre a titkos kis raktárához, és megszámolta a pirulákat. Csak kilenc volt összesen. Elég lenne? Ebben kételkedett. A francba. Egy dolog volt, amit semmiképpen nem akart újból végigcsinálni: a sikertelenség – a rohanás a kórházba a gyomormosás, a Payne Whitney Pavilion hetedik emelete, a pszichiáterek, a megaláztatás, az egésszel járó kínlódás...

Marad tehát a borotvapenge. Azzal viszont az volt a gond, hogy azt a módszert tökéletesen kellett volna alkalmazni. Rengetegen csődöt mondtak, mikor a pengét a csuklójukon próbálták használni. Tulajdonképpen majdnem mindenki csődöt mondott ezzel. Van valahol mélyen egy artéria, azt kellene elérni. A vénák nem jók. Nagy mocskot csinál velük az ember, de nemigen sikerül a dolog. A másik pedig, hogy a borotvapengét nem könnyű használni, ha valaki tényleg komoly metszést akar csinálni, benyomva egész mélyre, ameddig kell. *Őneki* viszont sikerülni fog. Akiknek nem sikerült, azok nem is *akarták*, hogy sikerüljön. Az asszony pedig immár azt akarta, hogy sikerüljön.

Odament a fürdőszobai szekrénykéhez, s a pengéket kezdte keresni. Nem volt egy sem. Ed borotvája ott hevert még ugyan, meg ott volt az asszonyé is. De egyikben sem volt penge, s nem talált a polcon sem felbontatlan csomagot. Ez végül is érthető. Az ilyen dolgokat egy korábbi alkalommal már elvitték a házból. De gond egy szál se. Egy csomag borotvapengét venni nem nagy ügy.

Visszament a konyhába és levette a falról a naptárt. Szeptember 23-át választotta ki (ekkor volt Ed születésnapja), s a nap mellé odaírta: b-p – azaz borotvapenge. Mindez szeptember 9-én történt, ami azt jelentette, hogy még két hét kegyelmi idő állt a rendelkezésére, hogy az ügyeit rendezze. Sok mindent el kellett intézni: régi számlákat kifizetni, új végrendeletet írni, a házat rendberakni, rendezni Billy egyetemi költségeit a következő négy évre, leveleket írni a gyerekeknek, a szüleinek, Ed anyjának, ésatöbbi, ésatöbbi.

Mégis, bármennyire el volt foglalva, Anna a következő két hetet kínosan lassúnak érezte. Szerette volna már használni a pengét, és minden reggel gondosan kiszámolta, hogy hány nap van még hátra. Mint egy gyerek, aki azt számolgatja, hogy hányat kell még aludni karácsonyig. Akárhová került is Ed Cooper, hacsak a sírba, az asszony alig várta már, hogy utána mehessen.

E kéthetes időszak közepén történt, hogy barátnője, Elizabeth Paoletti, egyik reggel becsöngetett hozzá. Anna éppen kávéfőzőt a konyhában, s mikor a csengő megcsörrent, az asszony szokás szerint összerendezte.

Liz nagy sebbel-lobbal csörtetett be a bejárati ajtón, s szokása szerint be nem állt a szájára.

– Anna, drágám, szükség van rád! Mindenkit elkapott az irodában az influenza! El kell, hogy gyere! Ne is vitatkozz! Tudom, hogy tudsz gépelni, és azt is, hogy az égvilágon semmi dolgod nincs azon kívül, hogy magadban szomorkodsz. Kapd fel a kalapod, a retikülöd, és már itt se vagyunk! Gyerünk, öreglány, gyerünk! Máris el vagyok késve!

Anna így felelt:

– Menj innen, Liz. Hagyj nekem békét.

– Vár a taxi – ellenkezett Liz.

– Kérlek – makacskodott Anna –, ne akarj kényszeríteni. Nem megyek.

– De eljössz – jelentette ki Liz. – Szedd össze magad. Dicsőséges mártíromságod napjai ezennel véget értek.

Az asszony továbbra is ellenállt, Liz azonban kifárasztotta, s Anna végül beleegyezett, hogy pár órára elmegy vele.

Elizabeth Paoletti egy örökbefogadási ügyeket intéző egyesület vezetője volt, mégpedig az egyik legjobbját a városban. A személyzetből kilencen voltak influenzások, Lizen kívül így csak ketten maradtak.

– Még nem tudsz semmit a munkáról – hadarta a hölgy a taxiban –, de ettől függetlenül segíteni fogsz, amiben csak bírsz...

A hivatalban tiszta bolondokháza volt. Anna már a telefonoktól is majd' megőrült. Egész nap egyiktől a másikig rohángált, s olyan üzeneteket vett át, amiket nem is értett. Ezenkívül a váróhelyiségben lányok üldögéltek, fiatal, hamuszínű, faarcú lányok, s Anna egyik feladata az volt, hogy az ő válaszaikat gépelje formanyomtatványokra.

– Az apa neve?
– Nem tudom.
– Semmi elképzelése sincs?
– Mi köze ennek az apa nevéhez?
– Drágám, ha az apa ismert, az ő beleegyezése is szükséges a magáén kívül ahhoz, hogy a gyermeket örökbefogadásra tudjuk ajánlani.

– Ez biztos?
– Istenem, hát már mondtam, nem?

Ebédidőben valaki egy szendvicset hozott Annának, megenni azonban már nem jutott idő. Az asszony aznap este kilenckor vánszorgott haza kimerülten, éhesen és a látottaktól összezavarodva. Ivott egy kis töménytet, süttött magának egy pár tojást sonkával és lefeküdt aludni.

– Holnap reggel nyolckor beugrok érted – mondta Liz, mielőtt elváltak. – És az Isten szerelmére, addigra légy kész.

S Anna kész is volt. Ettől kezdve be volt fogva.

Ilyen egyszerűen történt az egész. Az elejétől kezdve erre volt szüksége: valami jó kemény munkára, meg sok megoldásra váró problémára – más emberek problémáira a magáé helyett.

A munka fárasztó és érzelmileg sokszor igen megrázó volt, ám Anna teljesen bele tudott merülni, és – időben előreugorván egy jó nagyot – úgy másfél év múlva az asszony kezdte ismét mérsékelten boldognak érezni magát. Egyre nagyobb nehézséget jelentett számára élethűen maga elé képzelni férjét, visszagondolni, hogy milyen is volt, mikor a lépcsőn szaladt elébe, vagy mikor esténként leültek egymással szemben vacsorázni. Egyre nehezebbé vált visszaemlékezni a hangjára, sőt már az arcát se volt könnyű felidézni, hacsak nem nézett valamelyik fényképre. Még mindig állandóan Edre gondolt, ám észrevette, hogy már nem fakad minden alkalommal sírva, s ha visszagondolt arra, hogy is viselkedett nemrégiben, kissé zavarban érezte magát. Kezdett kicsit több gondot fordítani a ruházatára és a hajára, újból elkezdte festeni

magát és szőrteleníteni a lábát. Élvezettel evett, s mikor az emberek rámosolyogtak, ő is rögtön visszamosolygott, s ezt nemcsak amolyan külsőségből tette. Más szóval kezdett visszazökkenni normális kerékvágásba. Örült az életnek.

Ekkor történt, hogy egyszer Dallasba kellett utaznia üzleti ügyben.

Liz irodája általában csak az államon belül működött, ám egy pár, akik korábban az ő egyesületükből fogadtak örökbe egy gyermeket, New Yorkból Texasba költözött. Most, öt hónappal a költözködést követően a feleség írt nekik, hogy nem kívánja tovább nevelni a gyermeket. A férje, ahogy írta, nemsokkal azután, hogy Texasba költöztek, meghalt szívrohamban. Ő szinte azonnal újból férjhez ment, s az új férj „képtelen volt elfogadni egy örökbefogadott gyermeket”.

Komoly helyzet volt, s a gyermek érdekein túl voltak jogi természetű kötelezettségek is, melyeket át kellett gondolni.

Anna egy igen korai géppel repült Dallasba, s még reggeli előtt oda is ért. Miután a hotelben bejelentkezett, a következő nyolc órát az érintett személyekkel töltötte, s mire mindennel végzett, amivel aznap lehetett, fél négy felé járt az idő, ő pedig teljesen kimerültnek érezte magát. Taxiba ugrott, visszavitette magát a hotelba és felment a szobájába. Felhívta Lizt, hogy beszámoljon neki a helyzetről, aztán levetkőzött, és sokáig áztatta magát a kádban. Azután egy törölközőbe tekeredve, az ágyon fekvé rágyújtott.

A gyermek érdekében tett erőfeszítéseit eddig nem sok siker koronázta. Két ügyvéd is foglalkozott az ügyel Dallasban, akik teljes megvetéssel kezelték Annát. Hogy utálta őket! Irtózott az arroganciájuktól és elejtett megjegyzéseiktől, melyekkel azt nyilvánították ki, hogy ha fejre áll is, az ügyfelükkel kapcsolatosan akkor sem fog semmit elérni. Az egyikük az egész megbeszélés alatt az asztalon tartotta a lábát, mindkettőjüknek hatalmas pocakja volt, a hájuk itt-ott kibuggyant az ingük alól, s a nadrágjuk fölött nagy hurkákban csüngött.

Anna már sokszor járt Texasban, ám eddig még sose fordult meg ott egyedül. Mindig Eddel együtt ment, mint útitárs férje üzleti útjain, s ezen utak során gyakran beszélgettek a texasiakról, és arról, hogy milyen nehéz kijönni velük. A közönségességüket és durvaságukat még csak tolerálta volna az ember. Nem is erről volt szó.

Ám úgy tűnt, hogy ezekben az embereken még mindig nagy adag könnyörtelenség él, valami brutalitás, keménység, kérlelhetetlenség, ami miatt képtelenség nekik megbocsátani. Nincs bennük könnyörületesség, sajnálat, gyengédség. Az egyetlen úgynevezett erényük – s ezt hivalkodóan és vég nélkül érzékeltették is az idegenekkel – a szakmai jóindulat. Ez szinte rájuk volt írva. A hangjuk, a mosolyuk, mind ettől csöpögött. Annát azonban ez hidegen hagyta. Nagyon is hidegen hagyta.

– Miért imádják annyira megjátszani a kemény fiút? – kérdezte sokszor annak idején.

– Mert gyerekek – válaszolta Ed ilyenkor. – Veszélyes gyerekek, akik a nagypapájukat akarják utánozni. A nagypapáik valóban úttörők voltak. Ezek az emberek azonban már nem azok.

Úgy tűnt, hogy ezek a mai texasiak egyfajta egoista törvény alapján élnek: téged is elnyomnak, te is nyomj el másokat. Mindenki elnyomta a másikat. És mindenkit elnyomtak mások. Érdekes helyzet volt tehát, mikor egy idegen belépett közéjük, s így szólt: – Én nem fogok senkit elnyomni, és engem sem fog senki elnyomni! – Ez lehetetlen volt. És különösen lehetetlen volt itt, Dallasban. Az állam összes városa közül Dallas idegesítette mindig is a legjobban. Istentelen egy város, gondolta, pénzéhes, földhözragadt, rideg, istentelen város. Megbolondította a pénz, s az összes csillogás, álkedveskedés és szirupos szöveg sem tudta elrejteni, hogy a nagy aranygyümölcs belülről rothad.

Anna elgondolkodva hevert az ágyon. Ezúttal egyedül volt Dallasban. Most nem volt vele semmiféle Ed, aki körbevette volna hatalmas erejével és szeretetével, s talán emiatt kezdte magát hirtelen kissé kényelmetlenül érezni. Újabb cigarettára gyújtott, s

várta, hogy a rossz érzés elmúljon. Az azonban nem múlt el – sőt, még rosszabb lett. A félelemtől csomó nőtt a gyomrában, amely percről-percre nagyobb és nagyobb lett. Kellemetlen érzés volt, olyan, mint mikor valaki egyedül van éjszaka egy házban, és úgy hallja, vagy legalábbis hallani véli, hogy valaki lépked a másik szobában.

Ezen a helyen egymillió lépést lehetett hallani, s Anna mindet érzékelte is.

Leszállt az ágyról, az ablakhoz ment, még mindig a törölközőjébe tekeredve. A szoba a huszonkettedik emeleten volt, az ablaka nyitva. A hatalmas város sápadtan, tejszínűen terült el az alkonyi fényben. Az alatta levő utca tömve volt autókkal, a járda emberekkel. Mindenki a munkából tülekedett haza, másokat taszítva, miközben őt is lökdösték. Annának nagyon hiányzott egy barát, szörnyen szeretett volna valakivel beszélgetni. Azt kívánta, bárcsak elmehetne egy házba, egy olyanba, ahol egy család lakik: feleség, férj meg gyerekek, játékokkal teli szobákban, ahol a férj és feleség a bejáratnál átölelik, és így kiáltanak fel:

– Anna! Micsoda meglepetés! Meddig tudsz maradni? Egy hétig, egy hónapig, egy évig?

Hirtelen, ahogy ilyen helyzetekben az már lenni szokott, a memóriájában kattant valami, s hangosan így szólt:

– Conrad Kreuger! Te jó ég! Hisz ő Dallasban lakik... Legalábbis régebben itt lakott...

Conradot nem látta azóta, mióta középiskolás korukban osztálytársak voltak New Yorkban. Mindketten tizenhét évesek lehettek, és Conrad volt az udvarlója, a szerelme, a mindene. Több mint egy évig jártak együtt, s mindketten örökké tartó hűséget esküdtek a másíknak, amibe a tervek szerint a házasság is beletartozott. Aztán egyszer csak belépett az életébe Ed Cooper, s ez persze a Conraddal való szerelmi história végét is jelentette. Úgy tűnt, Conrad nem fogta fel a dolgot túl tragikusan. Az biztos, hogy

nem rázta meg, mivel egy vagy két hónapon belül már egy másik lánnyal járt az osztályból...

Hogy is hívták?

Szép, nagymellű lány volt, rikító vörös hajjal, s valami különös neve volt, olyan régimódias. Mi is volt az? Arabella? Nem, nem Arabella. Ara- valami, az biztos. Araminty? Igen! Aramintynek hívták! Sőt mi több, úgy egy év múlva Conrad Kreuger el is vette feleségül, és elvitte magával vissza Dallasba, ahol született.

Anna az éjjeliszekrényhez lépett, és felvette a telefonkönyvet.

Kreuger, Conrad P., M. D.

Ez Conrad. Biztos. Mindig azt mondogatta, hogy doktor lesz belőle. A telefonkönyvben munkahelyi és otthoni szám is szerepelt.

Felhívja a férfit?

Miért ne?

A nő az órájára pillantott. Öt óra húsz. Felemelte a kagylót és felhívta a munkahelyi számot.

- Doktor Kreuger rendelője – szólalt meg egy női hang.
- Helló – üdvözölte Anna. – Ott van Doktor Kreuger?
- A doktor úr jelenleg nem ér rá. Megkérdezhetem, ki keresi?
- Mondja meg neki kérem, hogy Anna Greenwood hívta.
- Ki?
- Anna Greenwood.
- Igen, Miss. Greenwood. Időpontot akart vele egyeztetni?
- Köszönöm, nem.
- Segíthetek még valamiben?

Anna megadta a hotelja nevét és címét, majd megkérte a hölgyet, hogy adja át az információkat dr. Kreugernek.

– Nagyon szívesen – mondta a titkárnő. – Viszlát, Miss Greenwood.

– Viszlát – felelte Anna. Azon töprengett, hogy dr. Conrad R. Kreuger emlékezni fog-e még a nevére ennyi év után. Úgy gondolta, igen. Ismét visszafeküdt az ágyra, és azon igyekezett, hogy maga elé idézze Conrad külsejét. Feltűnően jóképű, igen, az volt. Magas...

sovány... széles vállú... majdnem szénfekete haj... és valami csodálatos arc... éles vonalú arc, mint azoké a görög hősöké, Perseusé vagy Ulyssesé. S mindezekén túl nagyon finom viselkedésű fiú volt, komoly, tapintatos, csendes. Soha nem csókolta meg hosszan, csak ha esténként elköszöntek egymástól. És soha nem volt hajlandó testileg enyelegni, mint a többiek. Mikor szombat esténként hazavitte Annát a moziból, a lány háza előtt állt meg öreg Buickjával, ott ült a lány mellett, s csak a jövőről beszélt, a közös jövőjükéről, meg arról, hogyan fog visszamenni Dallasba, ahol híres orvos lesz belőle. Azzal, hogy nem volt hajlandó Annával szexuálisan érintkezni, Conrad igen pozitív benyomást keltett szerelmében. Tisztel engem, mondogatta Anna. Szeret engem. És ebben talán igaza is volt. Conrad mindenesetre rendes fiú volt, rendes, tisztességes fiú. S ha Ed Cooper nem lett volna szuper-rendes és szuper-tisztességes, Anna talán hozzá is ment volna feleségül Conrad Kreugerhez.

Megcsörrent a telefon. Anna felemelte a kagylót.

– Igen – szólta bele. – Halló.

– Anna Greenwood?

– Conrad Kreuger!

– Drága Anna! Micsoda fantasztikus meglepetés. Te jóságos ég!

Ennyi év után!

– Hosszú idő eltelt azóta, igaz?

– Egy egész élet. A hangod épp ugyanolyan, mint régen.

– A tiéd is.

– Mi járatban a mi kis városunkban? Sokáig maradsz?

– Nem, holnap már vissza kell mennem. Remélem, nem baj, hogy hívtalak.

– Már hogy lenne baj? Örülök neki! Jól vagy?

– Igen, jól vagyok. Most már jól. Egy ideig nagyon ki voltam borulva, miután Ed meghalt...

– Micsoda?

– Autóbalesete volt két és fél évvel ezelőtt.

– Ó, Anna. Igazán sajnálom. Szörnyű. Én... nem is tudom, mit is mondjak.

– Ne mondj semmit.

– És most jól vagy?

– Megvagyok. Dolgozom, mint egy rabszolga.

– Az a lány...

– Hogy van... hogy van Araminty?

– Jól van.

– Gyerekek?

– Egy – felelte a férfi. – Fiú. És nálad?

– Nekem három van, két lány, egy fiú.

– Nahát, na tessék! Figyelj, Anna...

– Figyelek.

– Mit szólnál, ha átszaladnék a hotelba, és meghívnálak valami italra? Szeretném, ha elfogadnád. Fogadni mernék, hogy egy szemernyit se változtál.

– Megöregedtem, Conrad.

– Hazudsz.

– És öregnek is érzem magam.

– Akarsz egy jó orvost?

– Igen. Vagyis nem. Dehogy akarok. Nincs szükségem több orvosra. Inkább... öö...

– Igen?

– Rosszul érzem itt magam, Conrad. Azt hiszem, egy baráttra volna szükségem. Mindössze ennyi.

– A barát már meg is van. Még egy betegem van hátra, aztán ráérek. A bárban találkozunk a földszinten, abban a hogyishívják teremben, elfelejtettem a nevét, hatkor, úgy fél óra múlva. Megfelel neked?

– Igen – felelte az asszony. – Persze. És... köszönöm, Conrad.

Visszarakta a kagylót, aztán felkelt az ágyról és elkezdett öltözködni.

Kicsit izgatott volt. Ed halála óta még nem ment el egy férfival sem szórakozni. Dr. Jacobs örülni fog a dolognak, ha majd elmeséli neki, miután hazautazott. A doktor azt fogja mondani, hogy ez egy lépés a megfelelő irányba, a kezdet. Az asszony még mindig rendszeresen járt dr. Jacobshoz, és most, hogy már sokkal jobb állapotban volt, a férfi kétértelmű megjegyzései már kevésbé tűntek kétértelműnek, s azt is megmondta az asszonynak, hogy a depressziós időszakok és az öngyilkossági gondolatok nem fognak addig nyomtalanul elmúlni, míg Anna egy másik férfival nem „helyettesíti” Edet.

– Lehetetlen egy olyan személyt mással helyettesíteni, akit az ember bolondulásig szeretett – felelte Anna a legutóbbi alkalommal, miután a doktor újból előhozta a dolgot. – Az Isten szerelmére, doktor, mikor Mrs. Crummlin-Brown papagája a múlt hónapban megdöglött – a *papagája*, gondoljon csak bele, nem a férje –, a nőt annyira felkavarta a dolog, hogy megesküdtött, hogy soha többé nem fog madarat tartani!

– Mrs. Cooper – felelte dr. Jacobs –, az emberek általában nem szoktak egy papagájjal nemileg közöszülni.

– Hát... ez igaz...

– Ezért van, hogy azt nem is kell egy másikkal helyettesíteni. Ám amikor egy férj meghal, s a felesége, aki túléli, még aktív és egészséges nő, az biztos, hogy három éven belül helyettesíteni fogja a férjet valaki mással, és ez fordítva is igaz.

Szex. Úgy tűnt, ennek a doktornak nem is jár máson az esze. Ez foglalta el a központi helyet a gondolataiban.

Mire Anna felöltözött, és lement lifttel a földszintre, már hat óra tíz volt. Ahogy belépett a bárba, az egyik asztal mellől felállt egy férfi. Conrad volt az. Nyilván már figyelte az ajtót. Egyenesen odament Annához. A férfi idegesen mosolygott. Anna is mosolygott. Ez már csak így van.

– Nahát, nahát – szólalt meg a férfi. – Nahát, nahát – s Anna, aki a szokásos pusztit várta, a férfi felé nyújtotta az arcát, még mindig mosolyogva. Elfelejtette azonban, hogy Conrad milyen mereven

viselkedett mindig. A férfi egyszerűen megfogta az asszony kezét és megrázta azt – egyszer. – Micsoda meglepetés – örvendezett a férfi.
– Gyere, ülj le.

A terem olyan volt, mint a hotelbárok általában. Sejtelmes fények világították meg, s pici asztalkákkal volt telezsúfolva. Minden asztalon egy tálkában földimogyoró, a falak mentén pedig bőrbevonatú ülések. A pincérek fehér zakót és vörösesbarna nadrágot viseltek. Conrad egy sarki asztalkához vezette a nőt, majd leültek egymással szemben. Egy pincér azonnal ott termett mellettük.

– Mit kérsz? – kérdezte Conrad.

– Martinit lehet?

– Persze. Vodkával?

– Nem, ginnel.

– Egy martinit kérünk ginnel – mondta a férfi a pincérnek. – Nem. Legyen kettő. Soha nem voltam valami nagy ivó, Anna, erre talán emlékszel, de azt hiszem, most ünnepelnünk kell.

A pincér elment. Conrad hátradőlt a székén és figyelmesen szemügyre vette az asszonyt.

– Nagyon jól nézel ki – állapította meg.

– Te is nagyon jól nézel ki, Conrad – mondta neki a nő. S ez így is volt. A férfi megdöbbenően keveset öregedett huszonöt év alatt. Ugyanolyan vékony és jóképű volt, mint mindig – sőt, még inkább. Fekete haja nem őszült, a szeme tiszta, és úgy általában véve nem nézett ki többnek harmincévesnél.

– Te öregebb vagy nálam, ugye? – kérdezte Annát.

– Miféle kérdés ez? – felelte az asszony nevetve. – Igen, Conrad, pontosan egy évvel vagyok öregebb nálad. Negyvenkét éves vagyok.

– Én is úgy emlékeztem. – A férfi még mindig nagy figyelemmel tanulmányozta Annát, tekintetét végigjártatva a nő arcán, nyakán és vállain. A nő érezte, hogy elpirul.

– Nagyon sikeres orvos vagy? – kérdezte. – Te vagy a legjobb a városban?

A férfi oldalra kapta a fejét, annyira, hogy a füle majdnem a vállát érte. Anna mindig is szerette ezt a modoros mozdulatot.

– Sikeres? – kérdezte a férfi. – Manapság bármelyik orvos sikeres lehet egy nagyvárosban – úgy értem, anyagilag. Hogy a szakmán belül abszolút első osztályú vagyok-e, az már egy másik kérdés. Csak reménykedem, hogy az vagyok.

Kihozták az italokat. Conrad felemelte a poharát, s így szólt:

– Isten hozott Dallasban, Anna. Nagyon örülök, hogy felhívtál. Olyan jó újra látni téged.

– Téged is jó újra látni, Conrad – felelte az asszony, s igazat mondott. A férfi az asszony poharát figyelte. Anna egy nagy korttyal kezdte, s a pohár már félig ki is örült.

– Jobban szereted a gint a vodkánál? – érdeklődött a férfi.

– Igen – felelte Anna –, jobban.

– Jobban tennéd, ha váltanál.

– Miért?

– A gin káros a nőkre.

– Káros?

– Nagyon.

– Biztos vagyok benne, hogy a férfiaknak ugyanannyira árt – ellenkezett az asszony.

– Az a helyzet, hogy nem. A férfiak számára közel sem annyira káros, mint a nőkre.

– De miért káros a nőkre?

– Azért, mert az – jelentette ki Conrad. – Ilyen a testük. Milyen munkát végzel, Anna? És mi járatban vagy itt Dallasban? Mesélj magadról.

– Miért káros a gin a nőkre? – kérdezte a nő, továbbra is mosolyogva.

A férfi visszamosolygott rá, megrázta a fejét, de nem felelt.

– Gyerünk – nógatta Anna.

– Nem, váltsunk témát.

– Nem hagyhatod megválaszolatlanul a kérdésemet – erősködött a nő. – Ez nem fair.

Egy kis szünet után a férfi így szólt:

– Hát, ha mindenáron tudni akarod, a gin tartalmaz egy bizonyos mennyiségű olyan olajat, amit a borókabogyóból sajtolnak. Ízesítésre használják.

– És annak mi a hatása?

– Sokféle van.

– Konkrétan?

– Szörnyű dolgok.

– Conrad, ne légy szégyenlős. Már nagylány vagyok. – Conrad változatlanul a régi, gondolta Anna, ugyanolyan félénk, ugyanolyan lelkiismeretes, ugyanolyan szégyenlős, mint annak idején. Ez tetszett benne a nőnek. – Ha ennek az italnak valóban szörnyű hatásai vannak rám nézve – szólalt meg Anna –, akkor nem szép tőled, hogy nem mondd el, mik azok.

A férfi finoman a jobb keze hüvelyk- és mutatóujja közé csippentette a bal fülcimpáját, aztán így szólt:

– Nos, az igazság az, Anna, hogy a borókabogyó-olajnak közvetlen gyulladáskeltő hatása van a méhre.

– Na tessék!

– Nem vicc.

– Na ne – ellenkezett Anna. – Ez dajkamese.

– Sajnos, nem.

– De te most terhes nőkről beszélsz, ugye?

– A nőkről beszélek, úgy általában, Anna. – A férfi már nem mosolygott, s elég komolyan beszélt. Úgy tűnt, aggódik a nő hogyléte miatt.

– Milyen orvos vagy? – kérdezte Anna. – Mi a szakterületed? Még nem is mondtad.

– Szülész-nőgyógyász.

– Aha!

– Sok éve iszol gint? – érdeklődött a férfi.

– Úgy húsz éve – felelte Anna.

– Sokat?

– Az isten szerelmére, Conrad, ne aggódj már annyit a belső részeim miatt! Még egy martinit kérek.

– Máris. – A férfi odahívta a pincért, s ennyit mondott: – Egy martinit kérünk vodkával.

– Nem – ellenkezett Anna. – Ginnel.

Conrad sóhajtott, megrázta a fejét, s így szólt:

– Senki nem hallgat manapság az orvosára.

– Te nem vagy az orvosom.

– Nem – felelte a férfi. – Én a barátod vagyok.

– Beszéljünk a feleségedről – indítványozta Anna. – Még mindig olyan szép, mint hajdan?

A férfi egy pár pillanatig habozott, majd ennyit mondott:

– Az a helyzet, hogy elváltunk.

– Ez nem lehet igaz!

– A házasságunk összesen két évig tartott. Még ennyit sem volt könnyű végigcsinálni.

Annát a hír valamiért mélyen megrázta.

– De hát olyan gyönyörű lány volt – szólalt meg. – Mi történt?

– Minden rossz, amit csak el tudsz képzelni.

– És a gyerek?

– Ő kapta meg. Ahogy az már lenni szokott. – A férfi hangjából keserűség érződött. – Visszavitte magával New Yorkba. A fiú évente egyszer meglátogat, nyáron. Most húszéves. Princetonban tanul.

– Rendes fiú?

– Csodálatos fiú – felelte Conrad –, de alig ismerem. Nem egy áldásos helyzet.

– És te soha nem nősültél meg újból?

– Nem, soha. De már eleget beszéltünk rólam. Most inkább rólad szeretnék hallani.

Conrad lassan és finoman kihúzott a nőből mindent az egészségével kapcsolatban, és arról, hogy milyen nehéz napokat élt át, miután Ed meghalt. Az asszony azt tapasztalta, hogy szívesen beszél a férfinek ezekről a dolgokról, s többé-kevésbé az egész történetet előadta neki.

– De miből gondolja az orvosod, hogy még mindig nem vagy teljesen gyógyult? – kérdezte végül Conrad. – Most nem úgy nézel ki, mint aki az öngyilkosság határán áll.

– Nem is állok ott, Conrad. Azt leszámítva, hogy néha, na nem gyakran, csak úgy elvétve, mikor rám tör a depresszió, eluralkodik rajtam az az érzés, hogy nem is tartana sokból, hogy átküldjem magam a határon.

– Hogyan?

– Ilyenkor a fürdőszobai szekrény szokott vonzani.

– Miért, mit tartasz abban?

– Nem sok mindent. Csak a szokásos dolgokat, amit egy lány használ a lába borotválásához.

– Értem. – Conrad pár pillanatig a nő arcát tanulmányozta, majd ennyit kérdezett: – Akkor is így érezted magad, mikor engem felhívtál?

– Nem egészen. De Edre gondoltam, az pedig mindig veszélyes.

– Örülök, hogy felhívtál.

– Én is – felelte Anna.

Anna már a második martinijével is majdnem végzett. Conrad témát váltott és a praxisáról kezdett mesélni. A nő inkább figyelte, semmint hallgatta. A férfi olyan borzasztó jóképű volt, hogy lehetetlen lett volna nem bámulni. Anna egy cigarettát dugott az ajkai közé, aztán Conrad felé nyújtotta a csomagot.

– Kösz, nem – utasította vissza a férfi. – Nem dohányzom. – Felvett egy doboz gyufát az asztról, meggyújtotta a nő cigarettáját, elfújta a gyufát, aztán így szólt: – Ezek mentolos cigaretták?

– Igen.

A nő nagyot szívott a füstből, aztán lassan, függőleges irányban kifújta a levegőbe.

– Mondd csak el nyugodtan, hogy kiszárítja az egész reproduktív rendszeremet – ugratta Anna.

A férfi felnevetett és megrázta a fejét.

– Akkor miért kérdezted?

– Csak kíváncsi voltam.

– Hazudsz. Látom az arcodon. Épp arra készültél, hogy közöld velem a pontos számadatokat azzal kapcsolatban, hogy mennyivel több az esélyük a kemény dohányosoknak a tüdőrákra.

– A mentolnak semmi köze a tüdőrákhoz, Anna – jelentette ki a férfi, majd elmosolyodott, s egy aprót kortyolt a martinijéből, amelyhez eddig szinte hozzá sem nyúlt. Óvatosan visszarakta a poharat az asztalra. – Még mindig nem mondtad meg, hogy mi a munkád – folytatta –, illetve hogy mi járatban vagy Dallasban.

– Előbb mondd el mindent a mentolról. Ha csak fele olyan káros, mint a borókabogyó, akkor jobb, ha minél előbb tudok róla.

A férfi felnevetett és megrázta a fejét.

– Légy szíves!

– Nem, hölgyem.

– Conrad, egyszerűen nem teheted meg, hogy belevágsz különböző témákba, aztán ejted őket. Ez a második alkalom öt percen belül.

– Semmi kedvem az orvosi szakmával untatni téged – ellenkezett a férfi.

– De hisz nem untatsz! Ezek érdekes dolgok! Gyerünk! Beszélj! Ne légy utálatos!

Csodálatos érzés volt ott üldögélni, két martinitől kissé feldobva, és kellemes csevegést folytatni ezzel a remek férfivel, ezzel a csendes, kedves emberrel. Conrad nem volt félenk. Korántsem. Csak a szokásos módon aggályoskodó.

– Nagyon megdöbbenő? – kérdezte Anna.

– Nem. Ez nem jó kifejezés.

– Akkor folytasd.

A férfi felvette az Anna előtt fekvő cigarettásdobozt, és a címkéjét kezdte tanulmányozni.

– A következőről van szó – kezdte. – Ha a mentolt belélegzed, az felszívódik a véráramba. Az pedig nem jó, Anna. Különböző dolgokat művel veled. Nagyon komoly hatással van a központi idegrendszerre. Az orvosok néha fel is írják.

– Ezt tudom – felelte a nő. – Orrcseppekben meg inhaláló anyagokban.

– Ez csak a kisebb területe a felhasználásnak. Ismered a másikat is?

– A mellkasra kell dörzsölni, ha megfázik valaki.

– Meg lehet tenni, bár ez nem segít.

– Kenőcsbe keverve gyógyítja a kirepedezett ajkakat.

– Az a kámfor.

– Aha.

A férfi várt, hogy Anna újabb tippet mondjon.

– Gyerünk, áruld el – kérte a nő.

– Lehet, hogy meg fogsz lepődni, ha meghallod.

– Készen állok a meglepődésre.

– A mentol – hangsúlyozta Conrad – közismert anti-aphrodisiacum.

– Micsoda?

– Elnyomja a szexuális vágyat.

– Conrad, ezeket te most találod ki.

– Esküszöm, hogy nem.

– Ki használja?

– Ma már nagyon kevesen. Túl erős az íze. A salétrom sokkal jobb.

– Á, igen, a salétromot ismerem.

– Mit tudsz a salétromról?

– Raboknak szokták adni – felelte Anna. – A cornflakes-ükre permetezik reggelenként, hogy nyugton maradjanak.

– Cigarettdában is használják – tette hozzá Conrad.
– Úgy érted, a rabokéban?
– Nem, minden cigarettdában.
– Ez képtelenség.
– Igen?
– Hát persze!
– Ezt miből gondolod?
– Senki nem venné meg – felelte a nő.
– Az emberek tudják, hogy rákot okoz, mégis megveszik.
– Az más, Conrad. Honnan veszed, hogy salétromozzák a cigarettdát?

– Soha nem gondolkodtál még azon – felelte a férfi –, hogy mitől ég olyan sokáig a cigaretta, mikor lerakod a hamutartóba? A dohány magától nem ég. Kérdezz csak meg egy pipást.

– Speciális vegyszereket tesznek bele – vélte Anna.

– Pontosan: mégpedig salétromot.

– A salétrom ég?

– Naná! Ez volt hajdanán a puska egyik legfontosabb összetevője. Meg a gyutacsé is. Nagyon jó gyutacsot lehet készíteni salétrom segítségével. A cigarettdád egy első osztályú, lassan égő gyutacs, vagy nem?

Anna a cigarettdájára nézett. Bár egy pár perce már nem szívott bele, az még mindig parázslott, a füstje pedig kékesszürke spirálként emelkedett felfelé.

– Szóval ebben mentol és salétrom is van? – hitetlenkedett.

– Persze.

– És ez mindkettő anti-aphrodisiacum?

– Igen. És dupla dózist kapsz belőle.

– Ez túlzás, Conrad. Ez túl kevés ahhoz, hogy az embert jelentősen befolyásolja.

A férfi elmosolyodott, ám nem válaszolt.

– Még ahhoz sincs benne elég, hogy egy csótány ingereit elfojtsa – jelentette ki Anna.

– Ezt csak te gondolod, Anna. Hányat szívsz el naponta?
– Úgy harmincat.
– Nos – mondta a férfi –, ez nem az én dolgom. – Aztán hozzátette: – De te és én sokkal jobban lennénk, ha az lenne.
– Ha mi lenne?
– Az én dolgom.
– Ezt meg hogy érted, Conrad?
– Csak annyit akarok ezzel mondani, hogy ha te, valamikor hajdanán, nem döntöttél volna hirtelen úgy, hogy ejtesz engem, nem történt volna meg egyikünkkel sem ez a sok szörnyűség. A mai napig boldog házasok lennénk.
A férfi egyszeriben furcsa, átható arckifejezést öltött.
– Ejtettelek volna?
– Elég nagy megrázkódtatás volt nekem, Anna.
– Jaj, Istenem – felelte Anna –, hiszen annyi idős korában ezt csinálja mindenki, nem?
– Biztos – mondta szárazon Conrad.
– De remélem, nem vagy mérges rám emiatt, vagy igen?
– Mérges! – kiáltott fel Conrad. – Te jó ég, Anna! Mérgesek a gyerekek szoktak lenni, mikor elveszítik valamelyik játékukat! Én egy feleséget veszítettem!
A nő szótlanul bámult rá.
– Mondd csak – folytatta Conrad –, nem gondoltál soha arra, hogyan éreztem én akkor magamat?
– De Conrad, hiszen olyan *fiatalok* voltunk!
– Összetörtél Anna. Egyszerűen összetörtél.
– Na de hogy...
– Mi hogy?
– Hogy tudtál – hogyha ez neked olyan sokat jelentett – egy pár héttel később egy másik lányt eljegyezni?
– Soha nem hallottál még a menekülésről, mint lélektani jelenségről? – Az asszony bólintott, s közben döbbenten bámult a férfira. – Örültem szerettelek, Anna.

A nő szótlan maradt.

– Bocsánat – sóhajtott Conrad. – Ez most egy ostoba kitörés volt. Bocsáss meg, kérlek.

Hosszú ideig csönd volt.

Conrad hátradőlt a székében, s távolabbról méregette a nőt. Anna újabb cigarettát húzott elő a csomagból, s meggyújtotta azt. Aztán elfújta a gyufát és óvatosan a hamutartóba rakta. Amikor újból felpillantott, a férfi még mindig őt bámulta. A tekintete átható volt, s mintha nagyon messziről nézett volna rá.

– Mire gondolsz? – kérdezte a nő.

Conrad nem válaszolt.

– Conrad – kérdezte Anna –, még mindig utálsz azért, amit tettem?

– Utállak?

– Igen, utálsz. Az a furcsa érzésem van, hogy utálsz engem. Tudom, hogy így van, még ennyi év után is.

– Anna – kezdte Conrad.

– Igen, Conrad?

A férfi közelebb húzta székét az asztalhoz, s előrehajolt.

– Soha nem fordult még meg a fejedben...

Megállt.

A nő várt.

A férfiből most olyan feszültség sugárzott, hogy Anna is előrehajolt.

– Mi nem fordult meg soha a fejemben? – kérdezte.

– Az, hogy te és én... hogy nekünk... még van egy elintézetlen ügyünk egymással.

A nő csak bámult a férfira.

Az visszanézett rá, s a szemei úgy csillogtak, mint egy-egy csillag.

– Ne döbbenj meg – szólt. – Kérlek.

– Megdöbbenni?

– Úgy nézel, mintha azt kértem volna, hogy ugorj ki velem az ablakon.

A helyiség már tele volt emberekkel, s a zaj óriásira nőtt. Olyan volt, mint valami koktélparti. Kiabálni kellett, ha az ember azt akarta, hogy a másik megértse, amit mond.

Conrad várakozva, türelmetlenül, mohón nézett a nőre.

– Kérek még egy martinit – szólalt meg az.

– Fontos?

– Igen – felelte Anna. – Fontos.

Egész életében csak egy férfivel szerelmeskedett – az pedig a férje volt, Ed. És minden alkalommal csodálatos volt.

Háromezerszer?

Úgy gondolta, annál is többször. Talán sokkal többször. Ki számolja az ilyesmit?

Feltéve, persze csak úgy elméleti szinten, hogy a pontos szám (mivel kell, hogy legyen egy ilyen pontos szám) háromezer-hatszáznyolcvan...

...és tudván, hogy minden egyes alkalommal, mikor megtörtént a dolog, az tiszta, szenvedélyes, őszinte szeretkezés volt ugyanazon férfi és ugyanazon nő között...

...akkor hogy a csudába reménykedik egy teljesen új férfi, egy idegen – akit a nő nem is szeret – abban, hogy a háromezer-hatszáznyolcvanegyedik alkalommal ő belép a színre, és akár csak fele olyan gyönyörűséget tud adni annak a nőnek?

Az ilyen férfi egyszerűen birtokháborító.

Az összes emlék előtörlődne. A nő csak az emlékek súlya alatt heverne.

Anna felvetette ezt a gondolatot dr. Jacobsnak egy pár hónappal korábban. Az öreg Jacobs azonban ezt felelte:

– Nem lennének semmiféle emlékek, kedves Mrs. Cooper. Bárcsak ki tudná már ezt verni a fejéből. Csak a jelen létezne, ha ez megtörténne.

– De hogy jutok el odáig? – kérdezte az asszony. – Hogyan tudok annyi bátorságot összeszedni, hogy felmenjek egy hálószobába, és hidegvérrel levegyem a ruháimat egy másik férfi, egy idegen előtt?

– Hidegvérrel! – kiáltott fel a doktor. – Te jó ég, asszonyom, a maga vére akkor már forna! Próbáljon már meg legalább egy icipicit hinni nekem, Mrs. Cooper, amikor azt mondom magának, hogy egy asszony, aki több, mint húsz évi aktív szexuális élet után abbahagyja azt – pláne, ha az a szexuális élet szokatlanul gyakori volt, mint az Ön esetében, ha jól értem, amit mondott –, nos, ilyen körülmények között bármelyik asszony folyamatos pszichológiai zavarokban szenvedne egészen addig, míg minden vissza nem tér a rendes kerékvágásba. Tudom, hogy már sokkal jobban van, de kötelességem tudatni Önnel, hogy még közel se állt vissza a hajdani állapota...

Conradnak Anna csak ennyit mondott:

– Ez nem terápiás javaslat, ugye?

– Micsoda?

– Terápiás javaslat.

– Hát ezt meg hogy érted?

– Olyan ez, mintha az egészszet dr. Jacobs találta volna ki.

– Figyelj – felelte Conrad, s ezúttal áthajolt az asztalon, s az egyik ujjja végével megérintette az asszony bal karját –, amikor korábban ismertelek, túl fiatal voltam és túl ideges ahhoz, hogy ilyen ajánlatot tegyek, bár nagyon szerettem volna. Különben se gondoltam, hogy sietnünk kellene. Úgy voltam vele, hogy még előttünk az egész élet. Honnan tudtam volna, hogy ejteni fogsz engem?

Kihozták Anna martinijét. A nő felvette az asztról s kortyolni kezdte. Pontosan tudta, hogy milyen hatással lesz rá az ital. Lebegni fog tőle. A harmadik martini mindig így hatott. Ha megivott egy harmadik martinit, a teste súlytalanná vált, ő pedig csak lebegett a helyiségben, ahol volt, mintha az egész teste hidrogéngáz volna.

Két kézzel markolta a poharat, ahogy ott ült, mintha az valami szentség lenne. Újabb kortyot ivott. Már nem sok maradt az italból. A

szemüvegkerete fölött látta, hogy Conrad elítélően bámulja, ahogy iszik. Anna kedvesen rámosolygott.

– Nem ellenzed az altatószerek használatát, mikor operálsz, ugye? – kérdezte a nő.

– Anna, kérlek, ne beszélj így.

– Kezdek lebegni – közölte a nő.

– Azt látom – felelte Conrad. – De miért nem állsz meg itt?

– Mit mondtál?

– Azt kérdeztem, hogy miért nem állsz meg?

– Azt akarod, hogy elmondjam, miért?

– Nem – válaszolta Conrad. A kezeivel egy kis mozdulatot tett Anna irányába, mintha el akarná venni tőle a poharát, így aztán a nő gyorsan a szájához emelte azt, s addig ott tartotta, míg az utolsó cseppig ki nem itta. Amikor ismét Conradra nézett, ő éppen egy tízdollárost rakott a pincér tálcájára, aki hálásan köszönte a borsos borralalót:

– Nagyon köszönöm, uram. Nagyon köszönöm.

Majd a következő dolog, amit Anna észlelt az volt, hogy átlebeg a hotel előcsarnokán, a könyöke alatt Conrad támaszt nyújtó keze, amint épp a lift felé vezet. Fellebegtek a huszonkettedik emeletre, majd végig a folyosón, egészen Anna szobájának ajtajáig. A nő kihalászta a kulcsot a retiküljéből, kinyitotta az ajtót és belebegett. Conrad utána, aztán bezárta az ajtót maga mögött. Ekkor hirtelen megragadta a nőt, átölelte hatalmas karjaival, és óriási hévvel csókolgatni kezdte.

Anna hagyta.

Conrad végigcsókolta a száját, az arcát, a nyakát, s a csókok között zihálva lélegzett. Anna nem hunyta le a szemét, hanem furcsán, szinte kívülállóként figyelte a férfit, s amit látott, az borzasztóan emlékeztette arra, amikor a fogorvos arcát látta elmosódva a fogorvosi székből, mialatt a szája nyitva volt, s a doktor az egyik hátsó fogán dolgozott.

Azután Conrad hirtelen beledugta a nyelvét Anna egyik fülébe. Ez az asszonyra úgy hatott, mint az elektromosság. Mintha egy dugaszt tettek volna egy kétszázhusz voltos aljzatba, a fények felerősödtek, a csontjai mintha kezdtek volna megolvadni, s a forró, olvadt anyag kezdett volna szétáramlani a végtagjaiba. Az asszonyt elöntötte a mámor. Az a csodálatos, féktelen, eszeveszett, lángoló mámor volt, amit Ed váltott ki belőle olyan gyakran a kezével, az asszony testének csupán egy-két ponton való érintésével a régi időkben. Anna Conrad nyaka köré fonta a kezét, s kezdte a férfit visszacsókolni, még nagyobb hévvel, mint ahogy az tette, s bár Conrad először úgy nézett, mintha attól lenne megijedve, hogy az asszony élve akarja lenyelni, nemsokára visszanyerte az egyensúlyát.

Anna nem érzékelte, mennyi idő telt el így, hogy állva egymást ölelték és csókolták, de nyilván jó sok. Olyan boldogságot érzett, olyan... olyan önbizalmat ismét, olyan elsöprő, hirtelen támadt bizalmat saját magában, hogy legszívesebben letépte volna a ruháját, s valami vad táncot járt volna Conrad előtt a szoba közepén. Ilyen ostobaságot azonban nem művelt. Inkább egyszerűen az ágy széléhez lebegett, s leült, hogy egy kis levegőhöz jusson. Conrad gyorsan leült mellé. Anna a férfi mellére hajtotta a fejét, és boldogságtól sugárzó arccal ült ott, míg Conrad a haját simogatta. Aztán az asszony kigombolta a férfi egyik inggombját, az ing alá csúsztotta a kezét, s a férfi mellkasára szorította a tenyerét. A bordákon keresztül érezte Conrad szívének dörömbölését.

- Mit látok itt? – szólalt meg Conrad.
- Hol mit láatsz, drágám?
- A fejbőrödön. Ezt látnod kellene, Anna.
- Nézd helyettem is, kedvesem.
- Komolyan – mondta a férfi –, tudod, hogy mire emlékeztet ez engem? Olyan, mint egy androgenic alopecia-kezdemény.
- Rendben.

– Nem, egyáltalán nincs rendben. Ez a hajtűszők gyulladása, és kopaszságot okoz. Elég gyakori idősödő nőknél.

– Csend legyen, Conrad – felelte Anna, s megcsókolta a férfi nyakát. – Az én hajam gyönyörű.

A nő felült, s lehúzta a férfi zakóját. Aztán meglazította Conrad nyakkendőjét, kibontotta és elhajította.

– Van egy kicsi kapocs a ruhám hátulján – szólalt meg. – Kapcsold ki, kérlek.

Conrad kioldotta a kapcsot, aztán lehúzta a cipzárt és segített a nőnek kibújni a ruhából. Annán egy csinos halványkék kombiné feszült. Conrad a szokványos fehér inget viselte, mint az orvosok általában, ám az ing a nyakánál nyitva volt, s ez jól állt neki. A nyakán egy apró, eres izom húzódott függőlegesen az egyik oldalon, s mikor a férfi oldalra fordította a fejét, az izom ugrált a bőr alatt. A leggyönyörűbb nyak volt, amit Anna valaha látott.

– Nagyon-nagyon lassan csináljuk – kérte Anna. – Azt szeretném, hogy a várakozás egészen megbolondítson.

A férfi szeme egy pillanatig megpihent az asszonyon, aztán elkalandozott a tekintete, végig az asszony testén, s Anna látta, hogy Conrad elmosolyodik.

– Legyünk stílusosak és züllöttek, Conrad, s rendeljünk egy üveg pezsgőt? Lehetne szobai felszolgálatot kérni, s te elrejtőzhetnél a fürdőszobában, amikor bejönnek.

– Nem – felelte a férfi. – Már eleget ittál. Állj fel, kérlek.

Hangjának olyan csengése volt, hogy Anna azonnal felállt.

– Gyere ide – hívta a férfi.

Az asszony egész közel lépett hozzá. Conrad még mindig az ágyon ült, s most anélkül, hogy felkelt volna, előrenyújtotta a karját, elkezdte levenni a nő maradék ruháit. Lassan és kimérten dolgozott. Az arca hirtelen egészen elsápadt.

– Ó, drágám – szólalt meg Anna –, milyen csodálatos! Rajtad megvan az a híres vonás! Egy vastag szőrös csomó nő mindkét füledben! Tudod, hogy ez mit jelent, ugye? Ez a rendkívüli férfiasság

abszolút biztos jele! – Az asszony megcsókolta a férfi fülét. Conrad folytatta a vetkőztetést – jött a melltartó, a cipők, az öv, az alsószoknya s végül a harisnya, melyeket a férfi csak lehajított a földre, egy kupacba. Ahogy a másik harisnyát is lefejtette a nőről s a padlóra dobta, elfordult. Egyszerűen hátat fordított a nőnek, mintha az nem is létezne – s elkezdett vetkőzni.

Furcsa érzés volt ott állni szorosan mellette egy szál semmiben úgy, hogy a férfi még csak rá se pillant. Bár lehet, hogy a férfiak általában ilyenek. Talán Ed volt a kivétel. Honnan is tudná Anna?

Conrad először a fehér ingét vette le, majd miután gondosan összehajtogatta azt, felállt, és egy székhez vitte, s gondosan ráhelyezte a szék karfájára. Ugyanezt csinálta a trikójával. Aztán visszaült az ágy szélére és a cipőit kezdte lehúzni. Anna csendben maradt, s figyelte a férfit. Conrad hirtelen hangulatváltozása, szótlansága, fura élenksége egy szemernyi félelmet ébresztett az asszonyban, ám izgatólag is hatott rá. A férfi mozdulataiban titokzatosság, majdhogynem fenyegetés rejlett, mintha valami harcias állat lenne, aki a kiszemelt zsákmány felé suhan. Mint egy leopárd.

Anna szinte hipnózisszerű állapotba került, ahogy a férfit figyelte. Nézte Conrad ujjait, a sebész ujjait, ahogy kioldozta, majd meglazította bal cipője fűzőjét, lehúzta a lábáról, s gondosan a földre helyezte, félig az ágy alá. A jobb cipő következett. Azután a bal zokni, majd a jobb zokni, utána összehajtogatta őket, majd a legnagyobb precizitással keresztbe a cipők orrára tette azokat. Végül az ujjak a nadrág felső részéhez vándoroltak, kigomboltak egy gombot, s aztán a cipzárt kezdték babrálni. Mikor a nadrág lent volt, Conrad a vasalás mentén összehajtogatta azt, majd odavitte a székhez. Az alsónadrág következett.

Conrad most, hogy meztelen volt, lassan visszaballagott az ágy széléhez, s leült. Aztán végül visszafordította a fejét, s észrevette a nőt. Az ott állt várakozva... és remegve. A férfi lassan végignézett rajta, először felfelé, aztán lefelé. Végül váratlanul odakapott a

kezével Anna csuklójához, megragadta azt, s egy erős rántással végigfektette a nőt az ágyon.

A megkönnyebbülés leírhatatlan volt. Anna szorosan a férfi köré fonta karjait, borzasztó szorosan, szinte attól félve, nehogy a férfi otthagyja. Halálosan rettegett attól, hogy Conrad esetleg el talál menni, s nem jön vissza. Ott feküdtek, s az asszony úgy kapaszkodott Conradba, mintha ő lenne az egyetlen dolog a világon, amibe még kapaszkodni lehet. A férfi pedig furcsa csendben, figyelmesen, elszántan, lassan, kiszabadította magát a nő szorításából, s elkezdte Annát különböző helyeken cirógatni a szakavatott sebész ujjaival. A nőt ismét elöntötte a mámor.

Amit a férfi a következő pillanatokban művelt vele, az szörnyű és szinte megalázó volt. Anna tudta, hogy Conrad egyszerűen előkészíti őt, mint ahogy a kórházban szokták a betegeket az operációhoz – de Istenem! –, az asszony soha nem tapasztalt még csak hasonlót sem ehhez. És mindez borzasztó gyorsan zajlott, mivel mindössze néhány másodperc alatt elért ahhoz a gyötrő ponthoz, ahonnan már nincs visszaút, ahol az egész szoba egy pici, pislogó fényponttá válik, ami fel fog robbanni, s a legkisebb finom érintés is szétszakítja az embert. Ekkor, egy gyors mozdulattal, mint valami ragadozó, Conrad Anna fölé kerekedett, hogy az utolsó felvonás megtörténjen.

Ekkor Anna érezte, hogy a szenvedély kezdi elhagyni a testét, mintha valami hosszú, élő ideget húznának ki lassan belőle, egy hosszú, feszültség alatt lévő elektromos vezeték, s kiabálni kezdett Conradnak, hogy folytassa, csak folytassa, s ahogy ezt kiáltotta, valahol fölötte meghallott egy másik hangot, s ez a másik hang egyre hangosabb és hangosabb lett, egyre követelődzőbb, hogy a nő végre meghallja:

– Azt kérdeztem, hogy viselsz-e valamit? – kérdezte a hang parancsolóan.

– Ó, drágám, mi az?

– Azt kérdezem már vagy ötödszörré, hogy viselsz valamit?

– Ki, én?

– Itt van egy akadály. Nyilván pesszáriumot viselsz, vagy valami más eszközt.

– Dehogy, drágám. Minden csodálatos. Kérlek, légy csendben.

– Minden egyáltalán nem csodálatos, Anna!

Mint a képernyőn valami kép, a szoba lassan visszakerült Anna fókuszába. Az előtérben Conrad arca. A nő fölött függött, meztelen vállak között. A szemek egyenesen a nő szemébe néztek. A száj még mindig beszélt.

– Ha eszközt akarsz használni, akkor az Isten szerelmére, tanuld meg, hogy hogyan kell helyesen használni. Nincs annál idegesítőbb, mint a hanyag felhelyezés. A pesszáriumot egészen hátul kell elhelyezni, a méhnyaknál.

– De hiszen éri nem viselek semmit!

– Nem? Nos, itt akkor is egy akadály van.

Nemcsak a szoba, de az egész világ úgy tűnt, hogy kezd kicsúszni alóla.

– Rosszul érzem magam – mondta az asszony.

– Micsoda?

– Rosszul érzem magam.

– Ne légy gyerekes, Anna.

– Conrad, szeretném, ha elmennél, kérlek. Menj most.

– Mi a csudáról beszélsz?

– Menj el tőlem, Conrad!

– Hát ez borzasztó, Anna. Oké, bocsánat, hogy megszólaltam. Felejtsük el.

– Menj el! – sikította a nő. – *Menj el! Menj el! Menj el!*

Megpróbálta ellökni magától a férfit, de az hatalmas és erős volt, s egészen az ágyhoz szorította a nőt.

– Nyugodj meg – csitította Conrad. – Ereszd el magad egy kicsit. Nem gondolhatod meg így magad, egyik pillanatról a másikra, a dolgok közepén. És az Isten szerelmére, nehogy elkezdj sírni.

– Hagyj magamra, Conrad, könnyörgök.

Úgy tűnt, a férfi mindenével leszögezi Annát: a karjával, a könyökével, a kezével, az ujjával, a combjával, a térdével, a bokájával és a lábfejjével. Ahogy leszorította a nőt, olyan volt, mint egy béka. Pontosan olyan volt, mint egy hatalmas, tapadós béka, aki megragadja, leszögezi és nem akarja elengedni. Egyszer Anna látott egy békát, amelyik ugyanezt csinálta. Egy másik békával pározott egy kövön egy kis patak mellett: mozdulatlanul, undorítóan ült, a szemei sárgásan, ördögien villogtak, s két erős mellső lábával szorította a másik békát, s nem engedte el...

– Hagyd már abba a küszködést, Anna. Úgy viselkedsz, mint egy hisztériás gyerek. Az Isten szerelmére, mi emészt ennyire?

– Fájsz! – kiáltotta a nő.

– *Fájok?*

– Szörnyen fáj!

Csak azért mondta ezt a férfinak, hogy az elmenjen végre.

– Tudod, hogy miért fáj? – kérdezte Conrad.

– Conrad! Kérlek!

– Várj egy kicsit, Anna. Hadd magyarázzam meg...

– Nem! – sikoltotta az. – Elegem volt a magyarázatokból!

– Drága hölgyem...

– Nem! – A nő kétségbeesetten küszködött, hogy kiszabadítsa magát, a férfi azonban még mindig teljes súlyával szorította az ágyhoz.

– Azért fáj – folytatta –, mert már nem termelsz váladékot. A nyálkahártya gyakorlatilag száraz...

– Elég!

– Az igazi neve senile atrophic vaginitis. A korrall jár, Anna. Ezért hívják *senile* vaginitisnek. Nem sok mindent lehet tenni...

Ekkor az asszony elkezdett sikítani. A sikolyok nem voltak nagyon hangosak, de azért sikolyok voltak, borzalmas, agonizáló, sebzett sikolyok, s miután egy pár másodpercig hallgatta azokat, Conrad egyetlen könnyed mozdulattal hirtelen legurult a nőről, s két kezével

az ágy másik oldalára lökte. Olyan erővel lökte meg, hogy Anna leesett a földre.

A nő lassan lábra állt, s ahogy a fürdőszobába botladozott, ezt kiáltozta:

– Ed!... Ed!... Ed!... – eszelős, könyörgő hangon.

Az ajtó becsapódott.

Conrad néma csendben feküdt, a hangokat figyelte, amelyek az ajtó mögül jöttek. Először csak az asszony zokogását hallotta, ám néhány másodperc múlva a zokogás mellett meghallotta a fürdőszobai pipereszekrény ajtajának éles, fémes kattanását is. Hirtelen felült, leugrott az ágyról, s gyorsan elkezdett öltözködni. A ruhái, melyek gondosan össze voltak hajtogatva, készen várták, s mindössze néhány perc alatt el is készült. Ezután a tükörhöz sietett, és letörölte a rúzszt az arcáról egy zsebkendővel. Elővett egy fésűt a zsebéből, s végighúzta gyönyörű, fekete haján. Még egyszer körbejárta az ágyat, hogy ellenőrizze, nem feledkezett-e meg valamiről, majd óvatosan, mint aki egy olyan szobából oson ki lábujjhegyen, ahol egy gyerek alszik, kilépett a folyosóra, puhán becsukva az ajtót maga mögött.

A látogató

Nemrég egy nagy faládát rakott le a házam ajtaja elé a vasúti kézbesítő szolgálat. Szokatlanul erős, valamilyen a mahagónihoz hasonló sötétvörös fából készült, jól megépített darab volt. Nagy nehezen feltettem egy asztalra a kertben, és gondosan szemügyre vettem. Az oldalára ragasztott úrlapon az állt, hogy Haifából hozta a *Waverley Star* nevű motoroshajó, a feladó nevét vagy címét azonban sehol sem találtam. Elgondolkodtam, hogy kit ismerek, aki Haifában vagy a környékén lakik, és ilyen csodálatos ajándékot akarhat küldeni nekem. Senki sem jutott eszembe. Lassan, még mindig mélyen elgondolkodva odasétáltam a szerszámoskamrához, és magamhoz vettem egy kalapácsot meg egy csavarhúzó. Aztán óvatosan elkezdtem felfeszíteni a láda tetejét.

Könyvekkel volt tele! Rendkívüli könyvekkel! Egyesével kiemeltem (még nem ütöttem fel egyiket sem), és három nagy tornyot alkotva letettem őket az asztalra. Összesen huszonnyolc igazán gyönyörű kötetet találtam. Mindegyiket drága zöld szattyánba kötötték, a gerincükre pedig az O. H. C. kezdőbetűket és egy-egy római számot (I-től XXVIII-ig) nyomtak, arannyal.

Felvettem és kinyitottam a legközelebbi, XVI-os számú kötetet. A sima fehér lapokat szép, apró betűs, fekete tintás kézírás töltötte meg. A címlapon mindössze ennyi állt: „1934”. Semmi más. Megfogtam egy másikat, a XXI-est. Ugyanazt a kézírást találtam benne, de a címoldalon „1939” szerepelt. Letettem, és megkerestem az I. kötetet, remélve, hogy abban talán találok valamiféle bevezetőt, előszót, esetleg az író nevét. Ehelyett egy borítékra bukkantam. Nekem címezték. Kivettem belőle a levelet, és gyorsan megnéztem az aláírást. *Oswald Hendryks Cornelius*.

Oswald bácsi!

Oswald bácsiról családunk egyetlen tagja sem hallott, már több, mint harminc éve. A levélen az 1964. március 10-i dátum szerepelt,

és megérkezéséig csak feltételezhettük, hogy a bácsikám még életben van. Igazából semmit sem tudtunk róla, csak azt, hogy Franciaországban él és sokat utazik, illetve hogy az elbűvölő rossz szokásokkal bíró gazdag agglegény állhatatosan tartotta a távolságot rokonságától. A többi csak mendemonda volt, pletyka, de olyan ragyogó mendemonda és olyan egzotikus pletyka, hogy Oswald már rég fantasztikus hőssé vált mindannyiunk szemében.

„*Drága fiam!*” – kezdődött a levél.

Úgy vélem, három nővéreddel egyetemben te vagy a legközelebbi, még élő vérrokonom – s ennél fogva jogos örökösöm. Mivel végrendeletet nem készítettem, minden, amit halálomkor magam után hagyok, a tietek lesz. Sajnos, semmit sem hagyok magam után. Régebben igen tehetős voltam, ahhoz viszont semmi közötök, hogy a közelmúltban a magam módján mindenemen túladtam. Kárpótlásul viszont elküldöm nektek a naplóimat. Azt hiszem, ezeknek a családban illene maradniuk. Életem legszebb éveit ölelik fel, és nem lesz ártalmatokra, ha elolvassátok őket. Idegeneknek viszont a saját felelősségekre mutassátok meg, vagy adjátok oda. A megjelentetésük, azt hiszem, egyszerre jelentené a ti végeteket és a kiadótok végét. Tudnotok kell ugyanis, hogy a naplómban említésre kerülő hősnők fele még él, és ha botor módon skarlát nyomdafestékkel fröcskölték be liliumfehér hírnevüket, akkor két másodperc alatt ezüsttálcán vitetik maguk elé, és a miheztartás végett talán még meg is sütik a fejeteket. Legyetek tehát óvatosak. Veled csak egyszer találkoztam ebben az életben. Sok-sok évvel ezelőtt, 1921-ben, amikor a családot abban a nagy, ronda dél-walesi házban élt. Te körülbelül öt éves lehettél – én voltam a hatalmas bácsikád. Nem hiszem, hogy emlékszel az akkoriban nálatok szolgáló fiatal norvég dadára. Figyelemreméltóan tiszta, szép természetű lány volt, remekül mutatott egyenruhájában, s a gyönyörű keblét kordába szorító, nevetségesen kikeményített fehér kötényben.

Aznap délután, amikor ott jártam, éppen az erdőbe indult veled harangvirágot szedni, én pedig megkérdeztem, csatlakozhatok-e. Amikor beértünk az erdő közepére, azt mondtam neked, kapsz tőlem egy tábla csokoládét, ha egyedül is hazatalálsz. És haza is találtál (lásd III. kötet). Okos gyerek voltál. Isten veled

Oswald Hendryks Cornelius.

A naplók váratlan felbukkanása nagy felbolydulást keltett a család körében, és mindenki igyekezett mihamarabb elolvasni a köteteket. Nem kellett csalódnunk. Döbbenetes írás volt – vidám, szellemes, izgalmas és gyakran mélyen megindító is. Hihetetlen, mennyi életerő szorult abba az emberbe! Állandóan úton volt, egyik városból a másikba, egyik országból a másikba, egyik nőtől a másikig... és két nő között pókokat gyűjtött Kasmírban, vagy egy kék porcelánváza után nyomozott Pekingben. De mindig a nők álltak az első helyen. Akármerre járt, nők végtelen sorát hagyta maga után – szavakkal leírhatatlan módon felkavart és elvarázsolt, ám macskaként doromboló nőként.

Huszonnyolc, egyenként háromszáz oldalas kötet jókora olvasnivaló, és csak nagyon kevés író képes ilyen távon fenntartani olvasói érdeklődését. Oswald azonban képes volt rá. Az elbeszélés egy pillanatra sem veszítette el zamatát, a tempója, üteme csak ritkán lassult le, és szinte kivétel nélkül minden bejegyzés, legyen bár hosszú vagy rövid, legyen bármi a témája, csodálatos, egyedi, önmagában is teljes történetté alakult. És az egésznek a végén, az utolsó kötet utolsó oldala után, az emberre rátört az a lélegzetelállító érzés, hogy talán ez a huszonnyolc kötetes napló korunk egyik legnagyobb önéletrajzi műve.

Ha pusztán egy férfi szerelmi kalandjai krónikájának tekintenénk, akkor semmi sem érne fel vele, ez kétségtelen. Casanova *Emlékiratai* szolid egyházközségi kiadvány hozzá képest, s Oswalddal összehasonlítva maga a híres hódító is kifejezetten halvérűnek tűnik.

Minden egyes oldal egy-egy társasági bombát rejtett, Oswaldnak ebben igaza volt. Abban azonban tévedett, hogy a robbanás kizárólag csak a nőktől jönne. Mi van a férjekkel, a megalázott hímverebekkel, a megcsaltakkal? A veréb igen harcias madár, ha felbőszítik, és ezernyi szállt volna fel a bokrokból, ha a Cornelius-napló teljes terjedelmében napvilágot lát. Ennél fogva a mű kiadása szóba sem jöhetett.

Ami azért kár. Olyannyira kár, hogy úgy véltem, valamit tenni kellene az ügyben. Leültem hát, és az elejétől a végéig újraolvastam a naplót, remélve, hogy talán felfedezek akár csak egyetlenegy összefüggő szakaszt, amit ki lehetne adni úgy, hogy azzal se magamat, se a kiadót ne sodorjam komoly pereskedésbe. Legnagyobb öröömre nem kevesebb, mint hat ilyen szakaszt találtam. Megmutattam őket egy ügyvédnek. Azt mondta, hogy szerinte talán biztonságosak, de nem garantál semmit. Az egyik – a Sínai-sivatagi epizód – kockázatmentesebbnek tűnik, mint a többi, tette hozzá.

Tehát úgy döntöttem, hogy azzal kezdek, és azonnal felkínálom kiadásra, amint végzek ezzel a rövid kis bevezetővel. Ha elfogadják és minden rendben megy, akkor talán egy-két másikat is kiadok.

A Sínai-bejegyzés az utolsó, XXVIII. kötetből, 1946. augusztus 24-ről való. Ami azt illeti, ez az utolsó kötet *legutolsó bejegyzése*, az utolsó dolog, amit Oswald leírt, és semmit sem tudunk arról, hogy hová ment, mit csinált ezután a dátum után. Csak találgathatunk. Azonnal következik a naplóbejegyzés, szó szerint, de mindenekelőtt, hogy érthetőbb legyen Oswald néhány tette és kijelentése a történetben, hadd szóljak pár szót róla magáról. A huszonnyolc, önvallomásokkal és a világról alkotott nézeteivel telezsúfolt kötetből, elég világos képet lehet alkotni a jelleméről.

A Sínai-epizód idején Oswald Hendryks Cornelius ötvenegy éves volt, és természetesen agglegény. „Attól tartok”, mondogatta előszeretettel, „hogy ritka finnyás természettel áldott vagy vert meg az ég.”

Ez bizonyos szempontból igaz volt, más szempontokból, és különösen a házasság kapcsán, pontosan az igazság ellentéte.

Oswald ugyanis egyszerűen azért nem nősült meg soha, mert mindössze addig tudta teljes figyelmét egy bizonyos nőnek szentelni, amíg meghódította. Amikor ez megtörtént, akkor elvesztette az érdeklődését, és újabb áldozat után nézett.

Egy normális férfi aligha tartotta volna ezt elégséges oknak arra, hogy agglegény maradjon, Oswald azonban nem volt normális férfi. Még csak normális poligám férfinak sem lehetne nevezni. Őszintén szólva akkora kéjenc és szoknyabolond volt, hogy a világ egyetlen menyasszonya sem kötötte volna le néhány napnál tovább, a mézeshetek idejéről nem is beszélve – noha az ég a tanúm, lettek volna szép számmal, akik hajlandók próbát tenni vele.

Magas, szikár alak volt, s valami törékeny, kissé művészi légkör lengte körül. Hangja lágy volt, modora udvarias, és első látásra inkább tűnt a királynő udvaroncának, mint hírhedt gazembernek. Szerelmi ügyeiről soha nem beszélt más férfiakkal, s egy idegen egy egész estét betöltő beszélgetés után sem tudta volna a családság legkisebb jelét sem felfedezni Oswald égkék szemében. Ami azt illeti, pontosan olyan embernek tűnt, akivel egy aggódó apa hazakísértette volna a lányát.

Amikor azonban Oswald egy nő mellé ült le, egy olyan nő mellé, aki felkeltette az érdeklődését, akkor a tekintete azonnal megváltozott, s ahogy ránézett kiszemelt áldozatára, apró, veszélyes szikrák kezdtek lassan táncolni pupillái kellős közepén, aztán támadásba lendült. Beszélni kezdett, gyorsan, okosan, s szinte teljes bizonyossággal szellemesebben, mint bárki a hölgy életében azelőtt. Különleges, egyedi tehetsége volt ez, és amikor nekiveselkedett, szavai mintha egyféle szelíd hipnotikus varázslatot szőttek volna prédája köré.

Az azonban nemcsak tekintete és sima beszéde nyugtázta le a nőt, hanem az orra is. (A XIV. kötetben Oswald nyilvánvaló élvezettel ismerteti egy bizonyos hölgy hozzá írott levelét, melyben az illető

hölgy részletesen kifejti a kérdést.) Úgy tűnik, hogy amikor Oswald izgalomba jött, valami furcsa történt az orrlyukával – megfeszült, és egyfajta látható lángolás tágította ki, nyíltan felfedve az élénkvörös nyálkahártyát. Ez bizarr, vad, állati hatást keltett, s bár papírra vetve talán nem tűnik különösebben vonzónak, a hölgyekre sokkoló hatást gyakorolt.

Oswald szinte kivétel nélkül vonzotta a nőket. Először is, a világ minden kincséért sem kötelezte volna el magát, és ez már önmagában is kívánatossá tette. Ha ehhez még hozzáadjuk intellektusa, sármja és a szabad szerelem iránti elkötelezettsége keverékét, akkor megkapjuk sikere receptjét.

Ezen a ponton azonban, félretéve egy pillanatra a botrányos és kicsapongó beállítást, meg kell jegyezni, hogy Oswald jellemének számos egyéb meglepő oldala volt még, melyek önmagukban is igen érdekes személyé tettek. Példának okáért szinte mindent tudott a XIX. századi olasz operáról, és még egy érdekes kis könyvecskét is írt a három nagy zeneszerzőről, Donizettiről, Verdiről és Ponchielliről. A könyvben név szerint felsorolta a három férfi életében fontos szerepet betöltő nőket, s a legkomolyabban vizsgálta az alkotó szenvedély és az érzéki szenvedély közötti kapcsolatot, a kettő egymásra hatását, különös tekintettel a zeneszerzők műveire.

Oswald érdeklődési köre a kínai porcelánokra is kiterjedt, mi több, joggal nevezhetem őt a terület egyik nemzetközileg elismert szaktekintélyének. Különösen a Csin-Hua kor kék vázáiért rajongott, s egy szerény, ám kiváló gyűjteménnyel is rendelkezett belőlük.

Emellett pókokat és sétatapalcákat is gyűjtött.

Pók-, pontosabban: pókféle- (*Arachnida*, mivel skorpiókat és skorpiópókokat is tartalmazott) gyűjteménye valószínűleg olyan teljes volt, amilyen teljes egy magángyűjtemény csak lehetett, maga Oswald pedig bámulatosan sokat tudott a több száz nemzetségről és fajról. Egész véletlenül (és valószínűleg helyesen) szilárd meggyőződése volt, hogy a pókselyem sokkal jobb minőségű, mint a

közönséges hernyóselyem, s ennél fogva csak és kizárólag az előbbi anyagból készült nyakkendőket viselt. Összesen mintegy negyven ilyen nyakkendője volt. Ahhoz, hogy évente legalább két új darabbal egészíthesse ki ruhatárát, több ezer *Arana* és *Epira diademata* (azaz közönséges keresztespók) példányt kellett tartania Párizs melletti vidéki háza kertjének régi üvegházában, ahol azok megközelítőleg ugyanolyan arányban szaporodtak és sokasodtak, amilyen arányban egymást felfalták. A pókfonalat saját kezűleg gyűjtötte össze – senki más nem lépett volna be a kísérteties üvegházba –, majd Avignonba küldte, ahol megfonták, megszőtték, kimosták, befestették és szövetet csináltak belőle. A szövet Avignonból egyenesen Sulkához került, akit teljesen elvarázsolt az egész ügy, és örömmel szabott nyakkendőket a ritka, csodálatos anyagból.

– De ugye *igazából* nem szereti a pókokat? – kérdezték Oswald hölgyvendégei, amikor megmutatta nekik a gyűjteményét.

– Egyenesen csodálom őket – felelte ő mindig. – Különösen a nőstényeket. Rendkívüli mértékben emlékeztetnek bizonyos nőismerőseimre. A legkedvesebb nőismerőseimre.

– Micsoda butaság, kedvesem!

– Butaság? Nem hiszem.

– Akkor sértés.

– Épp ellenkezőleg, drágám, ez a legnagyobb bók, amit csak mondhatok. Tudta például, hogy a nősténypók olyan hevesen vesz részt a párzási aktusban, hogy a hím csak nagyon szerencsés esetekben éli túl az egészet? Csak akkor marad egy darabban, ha rendkívül fürge és találékony.

– *De Oswald!*

– A kedvencem, a rákpók, az icipici kis rákpók pedig olyan szenvedélyes, hogy a hímnek a saját fonalából alkotott bonyolult hurkokkal és csomókkal kell lekötöznie, mielőtt át merné ölelni...

– Ah, Oswald, hagyja abba, de *azonnal!* – kiáltottak fel a nők csillogó szemmel.

Oswald sétatálcá-gyűjteménye megint csak teljesen más lapra tartozott. Mindegyik darab egy-egy híres vagy hírhedt személyiség tulajdonát alkotta. Párizsi lakásában tárolta őket, a nappaliból a hálószobába vezető folyosó (vagy nevezzük inkább főútnak?) fala mentén felállított, két hosszú polcon. A sétatálcák fölött elefántcsont táblácskák díszeltek, Sibelius, Milton, Faruk király, Dickens, Robespierre, Puccini, Oscar Wilde, Franklin Delano Roosevel, Goebbels, Viktória királynő, Toulouse-Lautrec, Hindenburg, Tolsztoj, Laval, Sarah Bernhardt, Goethe, Vorosilov, Cézanne, Todzso neveivel... Legalább száz darab volt belőlük – némelyik nagyon szép, némelyik egyszerű, némelyik arany vagy ezüst, némelyik pedig kampós fogóval.

– Vegye le a Tolsztojt – mondta előszeretettel Oswald csinos vendégeinek. – Gyerünk, vegye csak le... ez az... most pedig... most pedig gyengéden dörzsölje meg a tenyerével a gombját, amit magának a nagy írónak a keze csiszolt ilyen fényesre. Hát nem csodálatos, ahogy hozzáér a bőre?

– Igen... valóban az.

– Most pedig vegye le a Goebbelsét, és ismétlje meg a mozdulatot! De úgy, ahogy kell. Szorosan markolja meg a fogóját... jó... most pedig... most pedig támaszkodjon rá, teljes súlyával, ahogy a nyomorék kis doktor tette hajdan... ez az... ez az... és most maradjon így egy percig... aztán mondja meg, érezte-e, ahogy egy vékony kis jégér araszolt felfelé a karján, egészen a mellkasáig?

– Ez rettenetes!

– Hát persze, hogy az! Vannak, akik elájulnak tőle. Egyszerűen összeesnek.

Oswald társaságában soha, senki nem unatkozott, s talán minden egyéb mellett ez volt sikerének titka.

De most már térjünk rá a Sínai-epizódra. Oswald abban a hónapban azzal múlatta az időt, hogy kényelmes tempóban leautózott Khartumból Kairóba. Egy csodálatos, háború előtti Lagondát vezetett, amit a háború idején Svájcban őriztek gondosan,

és ami, ahogy azt el lehet képzelni, mindenféle elmés kis szerkezettel fel volt szerelve. A Sínai-epizódot megelőző napon (1946. augusztus 23-án) Kairóban, a Shepheard 's Hotelben szállt meg, majd este, egy sor arcátlan manővert követően, sikerült megkaparintania egy Isabella nevű, feltehetőleg arisztokrata származású mór hölgyet. Isabella egészen véletlenül nem másnak, mint az uralkodócsalád (akkoriban még fennállt a királyság intézménye Egyiptomban) egyik hírhedt és rossz emésztésű tagjának féltékenyen őrzött kedvese volt. Tipikus oswaldi húzás.

A történet azonban még nem ért véget. Éjfélkor elhajtott a hölgygel Gízába, és rávette, hogy a holdfényben másszon fel vele Kheopsz nagy piramisának a tetejére.

„...Nem létezik biztonságosabb és romantikusabb hely”, írta naplójában, „mint egy piramis csúcsa egy meleg, teliholdas éjszakán. A szenvedélyeket nemcsak a csodálatos kilátás korbácsolja fel, hanem az a furcsa hatalomérzet is, ami mindig előnti az ember testét, amikor nagy magasságból néz körül. Ami a biztonságot illeti – a piramis pontosan 481 láb magas, azaz 115 lábbal magasabb, mint a Szent Pál székesegyház, s a tetejéről könnyűszerrel észre lehet venni, ha közeledik valaki. Ezt a világ egyetlen budoárjáról sem lehet elmondani. Mint ahogy ennyi vészkijáráttal sem rendelkezik egyik sem – ha véletlenül valamiféle fenyegető alak kezdene el felmászni a piramis egyik oldalán, akkor az embernek nem kell mást tennie, mint halkan és óvatosan lesurrannia valamelyik másik oldalon...”

Oswald végül csak hajszal híján menekült meg azon az éjjelen. A palota valahogy hírért vette a kis kalandnak, mivel Oswald hirtelen nem egy, hanem három fenyegető alakot pillantott meg – a piramis három oldalán felfelé mászni – a holdsütötte magaslatról. Szerencséjére Kheopsz piramisának négy oldala van, és mire az

arab orgyilkosok felértek a csúcsra, a két szerető már leért és kocsiba ült.

Az augusztus 24-i bejegyzés pontosan ennél a pillanatnál veszi fel a történet fonalát. A következőkben ezt olvashatjuk, szóról-szóra, vesszőről-vesszőre, pontosan úgy, ahogy Oswald papírra vetette. Semmit sem változtattam meg, tettem hozzá, vagy vettem el belőle:

1946. augusztus 24.

– Le fogja csapatni Isabella fejét, ha elfogja – mondta Isabella.
– Ostobaság! – válaszoltam, bár tudtam, hogy valószínűleg igaza van.

– Oswald fejét is le fogja csapatni – folytatta ő.
– Az enyémet ugyan nem, kedvesem. Mire a nap felkél, én már messze járok. Azonnal indulok Luxorba, végig a Nílus mentén.

Sebesen távolodtunk a piramisoktól. Körülbelül hajnali fél három lehetett.

– Luxorba? – kérdezte.
– Igen.
– És Isabella is veled megy.
– Nem – ráztam meg a fejem.
– De igen – mondta.
– Az elveim tiltják, hogy hölgytársaságban utazzak – jelentettem ki. Fényeket láttam magunk előtt. A Mena House Hotelből, a piramisok közelében lévő, sivatagi turistaszállóból jöttek. A hotel mellé kanyarodtam és megálltam.

– Itt kiteszlek – jelentettem ki. – Kellemes órákat töltöttünk együtt.
– Tehát nem viszed el Isabellát Luxorba?
– Attól tartok, nem tehetem – feleltem. – Gyerünk, kiszállás!

Elkezdett kikászálódni a kocsiból, aztán fél lábbal már az úton állva megtorpant, hirtelen felém fordult, és a mocskos szavak olyan áradatát zúdította rám, amelyet nő szájából nem hallottam... nos, 1931 óta, amikor Marrakeshben Glasgow falánk, öreg hercegnője

lopva belenyúlt egy csokoládésdobozba., és megmarta a kezét a benne őrzött skorpióm (XIII. kötet, 1931. június 5.).

– Undorító vagy – közöltem.

Isabella kiugrott, és olyan erővel csapta be az ajtót, hogy az egész kocsi beleremegett. Gyorsan elhajtottam. Hála az égnek, sikerült megszabadulnom tőle. Egyszerűen nem bírom elviselni, ha egy csinos lánynak rossz a modora.

Vezetés közben az egyik szememet a visszapillantón tartottam, de úgy tűnt nem követ senki. Amikor elértem Kairó külvárosát, a központot elkerülve, mellékutakon haladtam tovább. Nem aggódtam különösebben. Valószínűtlennek tűnt, hogy a királyi kopók tovább feszítenék az ügyet. Mindenesetre ostobaság lett volna visszamenni a Shepheards-be. Ráadásul felesleges ostobaság, mivel egy kis kézitáska kivételével az összes poggyászom a kocsiban volt. Soha nem hagyom a bőröndjeimet a hotelszobámban, amikor szórakozni indulok egy idegen városban. Szeretek mobil maradni.

Természetesen eszem ágában sem volt Luxorba menni. Azonnal el akartam tűnni Egyiptomból. A legkevésbé sem tetszett ez az ország. Ha jobban belegondolok, soha nem szerettem. Valahogy kényelmetlenül éreztem magam tőle a bőrömben. Azt hiszem, a mindent átható kosz és rothadó bűz lehetett az oka. Nézzünk szembe a tényekkel: nyomorúságos ország ez, és erős a gyanúm, bár utálok ilyesmit mondani, hogy az egyiptomiak tisztálkodási szokásai hagynak a legtöbb kívánnivalót maguk után az egész világon – talán a mongolokét kivéve. Az mindenesetre biztos, hogy az edényeiket nem az én ízlésemnek megfelelően tartják tisztán. Tegnap, a reggelinél, akár hiszik, akár nem, egy hosszú, kérges, kávészínű szájnym díszelgett a kávéscsészémen, amit elém raktak. Jaj! Visszataszító volt! Csak bámultam, és közben azon töprengtem, vajon kinek a nyálas alsó ajkához van szerencsém.

Kairó keleti külvárosainak szűk, mocskos utcáin jártam. Pontosan tudtam, hová megyek. Már akkor eldöntöttem, amikor még félúton sem jártunk a piramis *felé* Isabellával. Jeruzsálembe tartottam. A

távolság szóra sem érdekes, és mindig jól éreztem magam a városban. Emellett ez volt a leggyorsabb Egyiptomból kivezető út. A következő útitervet vázoltam fel magam előtt:

1. Kairóból Iszmailiába. Körülbelül három órás út. Közben szokás szerint elénekelek egy operát. Reggel 6-7 körül érkezem meg. Kiveszek egy szobát, és alszom két órát. Aztán lezuhanyozom, megborotválkozom és reggelizem.

2. 10-kor az Iszmailiai-hídon átlépek a Szuezi-csatornát, és a Sínai sivatagot átszelő úton elindulok Palesztina határa felé. Útközben megállok skorpiókat keresni a sivatagban. Körülbelül négy órás út, tehát délután kettő körül érek el a határra.

3. Onnan Beershebán keresztül egyenesen Jeruzsálembe folytatom az utam, és vacsorára megérkezem a King David Hotelbe.

Több éve nem jártam azon az úton, de emlékeztem rá, hogy a Sínai sivatag kiváló skorpió-lelőhely. Nagyon szerettem volna még egy *opisthophthalmus* nőtényt, egy nagyot. A meglévő példányok farkának hiányzott az ötödik íze, s ezt nagyon szégyelltem.

Nem tartott sokáig megtalálni az Iszmailiába vezető utat, és amint ráhajtottam, beálltam egy egyenletes, hatvanöt mérföld per óras sebességre. Az út keskeny volt, de sima, és alig jártak rajta. A Nílus deltájának vidéke siváran, kietlenül terült el körülöttem a holdfényben – mindenfelé kopár mezők, a köztük meghúzódó csatornák, és fekete föld. Kimondhatatlanul lehangoló volt.

Engem azonban nem hangolt le. Nem tartoztam ide. Kényelmes kis csigaházam teljes elszigeteltségében haladtam, meghitt magányban, mint egy remeterák, csak sokkal gyorsabban. Ó, mennyire szeretek utazni, új népekhez, új helyekre szárnyalni, magam mögött hagyva a régieket! A világon semmi nem tud így felvillanyozni! És mennyire megvetem az átlagembert, aki egyetlen apró földdarabon telepszik le, egyetlen ostoba nővel, hogy élete végéig ott szaporodjon, fulladozzon és rohadjon el. És mindvégig

ugyanazzal a nővel! Képtelen vagyok *elhinni*, hogy bármelyik normális férfi képes nap nap után, évről évre ugyanazt az asszonyt elviselni. Néhányan persze nem is képesek. Milliók tettetik azonban az ellenkezőjét.

Én magam soha, de soha nem hagytam, hogy egy intim kapcsolat tizenkét óránál tovább tartson. Ez a legvégső határ. Őszintén szólva nekem már a nyolc óra is kissé túlzásnak tűnik. Láthattuk, mi történt például Isabellával. A piramis csúcsán még sziporkázó hölgy volt, simulékony és játékos, mint egy kölyökkutya, és minden rendben is lett volna, ha otthagynom annak a három arab bérgyilkosnak a könyörületére bízva, és egyedül távozom. Én azonban botor módon mellette maradtam, segítettem neki lemászni, s ennek köszönhetően a bájos hölgyből vulgáris, visítózó lotyó lett, akinek a pusztá látványa is undort keltett bennem.

Micsoda világban élünk! Manapság már nem jár köszönet a lovagiasságért.

A Lagonda csendesen suhant az éjszakában. Halljuk hát azt az operát! Melyik legyen? Verdi illet leginkább a hangulatomhoz. Az *Aida*? Természetesen! Az *Aida* – az egyiptomi opera! Az alkalomhoz illően.

Énekelni kezdtem. Aznap éjjel kivételesen jó hangom volt. Szabadjára engedtem magam. Öröm töltött el, és miközben áthajtottam Bilbeisz kis városán, magának Aidának a bőrébe bújva énekeltem a „*Numei pietà*”-t, az első felvonás csodálatos záródalát.

Fél órával később, Zagazigben, Amonasróként a „*Ma tu, re, tu signore possente*”-vel könyörögtem Egyiptom királyának, hogy engedje szabadjon az etióp foglyokat.

El Abbaszán áthaladva Radamesz „*Fuggiam gli adori nospiti*”-jét adtam elő a kocsi összes ablakát leengedve, hogy a páratlan szerelmi dal eljusson az útmenti viskókban horkoló *fellahok* fülébe, s talán beleszövődjék álmaikba is.

Reggel hatkor érkeztem meg Iszmailiába, a nap már magasra hágott a hornályoskék égen, én magam azonban lent voltam abban

a szörnyű börtönben Aidával, és az „*O, terra, addio; addio valle di pianti!*”-t énekeltem.

Milyen gyorsan eltelt az út! Kerestem egy szállodát. A személyzet még ébredezett. Segítettem nekik még jobban felébredni, és kivettem a legjobb szobájukat. A lepedő és az ágytakaró úgy nézett ki, mintha már legalább huszonöt mosdatlan egyiptomi töltött volna köztük legalább huszonöt éjszakát. Saját kezemmel rántottam le őket (utána azonnal kezet mostam, fertőtlenítő szappannal), és terítettem le saját ágyneműmet. Aztán beállítottam az ébresztőórám, és két órára mély álomba merültem.

Reggelire buggyantott tojást rendeltem egy szelet piritóson. Amikor kihozták az ételt – és higgyék el nekem, a gyomrom most, írás közben is felkavarodik –, egy *csillogó, göndör, szurokfekete emberi hajszál* díszelgett teljes három hüvelykes hosszában a tojás sárgáján. Ezzel betelt a pohár. Felpattantam az asztaltól és kiviharzottam az étteremből.

– *Addio!* – kiáltottam, odavetve valami pénzt a pénztárosnak – *addio valle di pianti!* – Azzal leráztam a hotel mocskos porát lábaimról.

Írány a Sínai sivatag. Micsoda üdítő változatosság! Az igazi sivatagok a világ legkevésbé szennyezett területei, s ez alól a Sínai sem kivétel. A keskeny, fekete makadámút száznegyven mérföldes hosszúságban szelte át, egyetlen benzinkúttal és néhány kunyhóval félúton, egy B'ir Raúd Szalim nevű helyen. Ezen kívül semmi más, csak a tiszta, lakatlan sivatag. Az évnek ebben a szakaszában igazi forróságra számíthattam, így létfontosságú volt, hogy ivóvizet vigyek magammal, egy esetleges lerobbanás esetére. Ennél fogva Iszmailia főutcáján megálltam egy vegyeskereskedés előtt, hogy feltöltsem a mindig nálam lévő tartályt.

Bementem, és megszólítottam a tulajt. A fickó súlyos trachomában szenvedett. A szemhéja szabályosan elállt a szemgolyótól, a belsején lévő kitüremkedések miatt – állatias látványt nyújtott. Megkérdeztem, adna-e egy gallon *forralt* vizet. Láthatólag bolondnak

tartott, s ez az érzése csak tovább fokozódhatott, amikor ragaszkodtam hozzá, hogy hátramenjek vele szurtos konyhájába, és saját magam felügyeljem a műveletet. Megtöltött egy kannát csapvízzel, majd rátette egy petróleumfőzőre. A főző kicsi, füstös, sárga lánggal égett. A tulaj láthatólag nagyon büszke volt a tűzhelyre és annak teljesítményére. Fejét félrehajtva, csodálattal bámulta. Aztán felvetette, hogy talán szívesebben várakoznék az üzletben. Majd ő kihozza a vizet, ha elkészül, mondta. Visszautasítottam az ajánlatát. A kannát orozlánként figyelve vártam, hogy felforrjon a víz, és közben teljes iszonyatával felidéződött bennem a reggeli jelenet – a tojás, a sárgája és a hajsza. Kinek a haja került a buggyantott tojás nyálkás sárgájába? Kétségtelenül a szakácsé. És könnyögöm, vajon mikor mosott utoljára haját? Valószínűleg soha életében. Redben. Tehát szinte bizonyosan tetves volt. Csak ettől viszont még nem hullana a haja. De akkor mitől került az a hajsza a tojásomba, miközben áttette egyik tányérról a másikra? Mindennek van valami oka, s ebben az esetben az ok nyilvánvalónak tűnt. A szakács fejbőre gennyes seborrhoeás ótvarral volt megfertőzve. Magán a hajszálon pedig, a hosszú, fekete hajszálon, amit könnyűszerrel lenyelhettem volna, ha nem figyelek, ennél fogva milliószámra nyüzsögtek a fertőző mikrobák, amiknek a tudományos nevét szerencsére elfelejttem.

Biztos lehetek-e benne, merül fel a kérdés, hogy a szakácsnak gennyes seborrhoeás ótvára volt? Nem, teljességgel nem. De ha nem az volt, akkor sömöre. És akkor mi van? Nagyon is jól tudtam, mi van. Az van, hogy akkor tíz millió mikro spóra csüngött azon a hajszálon, arra várva, hogy a számba jusson.

Hányinger tört rám.

– Forr a víz! – szólalt meg a tulaj diadalmasan.

– Forralja még! – válaszoltam. – Adjon még neki nyolc percet. Vagy azt akarja, hogy tífuszt kapjak?

A magam részéről ha csak lehet, nem iszom vizet, akármilyen tiszta is legyen. A sima víz teljesen ízetlen. Tea és kávé formájában

természetesen fogyasztom, de még ilyenkor is igyekszem elintézni, hogy palackozott Vichy-t vagy Malvernt használjanak az elkészítéséhez. A csapvizet kerülöm. A csapvíz ördögi anyag. Gyakran nem más, mint tisztított szennyvíz.

– Ha sokáig vár, az összes víz el fog forni! – vigyorgott rám a tulaj, zöld fogsorával.

Saját kezemmel emeltem le a tűzhelyről a kannát és töltöttem át a vizet a tartályba.

Az üzletben vettem még hat narancsot, egy kis görögdinnyét, és egy szelet jól becsomagolt angol csokoládét. Aztán visszamentem a Lagondához. Végre útra kelhettem.

Néhány perccel később felhajtottam a Szuezi-csatorna fölött a Timsah-tónál átívelő hídon, és feltárult előttem a sivatag izzó síkja, illetve a látóhatárig fekete szalagként nyúló makadámút keskeny sávja. Beálltam a Lagondával a szokásos hatvanöt mérföld per órás sebességre, és leeresztettem az ablakokat. Pokoli forróság áradt be odakintről. Majdnem dél volt, a nap sugarai szinte merőlegesen érték az autó tetejét. A hőmérő odabent 38 °C-t mutatott. De mint tudjuk, a meleg sohasem zavar, mozdulatlanul ülhetek, és megfelelő öltözéket viselek – jelen esetben krémszínű vászonöltönyt, fehér gyolcsinget és a legszebb mohazöldben pompázó pókselyem-nyakkendőt. Tökéletes kényelemben éreztem magam.

Egy-két percig eljátszottam a gondolattal, hogy *en route* előadok még egy operát – a *La Giocondához* lett volna kedvem –, de a nyitókórus néhány taktusának eléneklése után kissé izzadni kezdtem, ezért leengedtem a függönyt, és inkább rágyújtottam egy cigarettára.

A világ egyik legjobb skorpiólelőhelyén hajtottam át, és örömmel álltam meg, hogy egy kicsit kutassak, még mielőtt elérem B'ir Raúd Szalimot, és a benzinkutat. Egyetlen más járművel sem találkoztam, egyetlen élőlényt sem láttam, mióta egy órával korábban elindultam Iszmailiából. Ennek csak örülni tudtam. A Sínai igazi sivatag volt. Lehúzódtam az út szélére és leállítottam a motort. Szomjas voltam,

ezért megettem egy narancsot. Aztán fejembe nyomtam fehér trópusi kalapomat, és lassan kikászálódtem az autóból, kényelmes remeterákpáncélomból, a napfényre. Egy teljes percig mozdulatlanul álltam az út közepén, szaporán pislogva a környék ragyogásától.

Az izzó nap és a forró ég alatt mindenfelé halványsárga, nem teljesen evilági homoktenger terült el. Az út déli oldalán a távolban kopár, halványbarna, tanagra-színű, kékeslilán csillogó hegyek látszottak, hirtelen feltörve a sivatagból, és eltűnve az ég alján remegő forróságban. Mindent tökéletes mozdulatlanság hatott át. Semmilyen hang nem hallatszott, se madaré, se rovaré, és bizarr, istenszerű érzés tört rám, ahogy ott álltam a csodálatos, forró, nem emberi táj közepén – mintha más bolygón, a Jupiteren, a Marson, vagy még egy azoknál is távolabbi és sivárabb helyen lettem volna, ahol nem nő fű és soha nem vörösödnek el a felhők.

A kocsni csomagtartójából kivettem a kábítódobozomat, a hálómát és a kislapátomat. Aztán leléptem az útról a puha, forró homokba. Lassan, tekintetemmel a talajt fürkészsze besétáltam úgy száz méternyire a sivatagba. Nem skorpiókat, hanem skorpiófészkeket kerestem. A skorpió rejtőzködő, éjszakai állat, s fajtájától függően egész nap egy kő alatt, vagy egy lyukban lapul. Csak naplemente után jön elő vadászni.

Amit én kerestem, az *opisthophthalmus*, lyukakban él, ezért nem is vesztegettem az időmet a kövekre. Csak a lyukak nyomát kerestem. Az első tíz-tizenöt percben egyet sem találtam, a hőség viszont kezdett elviselhetetlenné fokozódni, ezért vonakodva úgy döntöttem, hogy visszamegyek a kocsihoz. Nagyon lassan, továbbra is a talajt figyelve sétáltam vissza, és már odaértem az úthoz, felemeltem a lábam, hogy rálépjek, amikor hirtelen, a makadám peremétől alig harminc centiméterre, megpillantottam egy skorpiólyukat.

A kábítódobozt és a hálót letettem magam mellé a földre. Aztán a kislapáttal nagyon óvatosan elkezdtem elseperni a homokot a lyuk körül. Ez a művelet mindig is lázas izgalommal töltött el. Olyan volt,

mint a kincskeresés – kincskeresés, pontosan annyi veszéllyel megfűszerezve, amitől megpezdült az ember vére. Éreztem, milyen hevesen ver a szívem, miközben egyre mélyebbre hatoltam a homokba.

És egyszer csak ott volt!

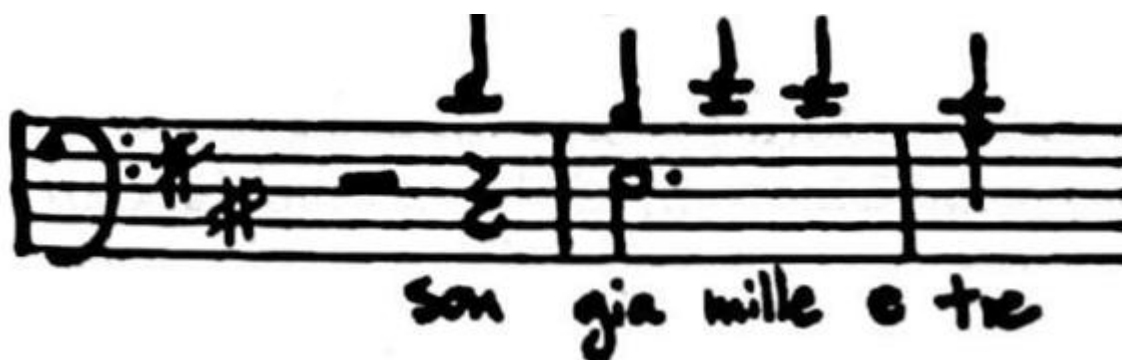
Te jó ég, mekkora példány! Egy gigantikus nőstény, nem *opisthophthalmus*, amint azt azonnal láttam, hanem *pandinus*, a másik nagy afrikai ásó fajta. A hátán pedig... ez túl szép ahhoz, hogy igaz legyen... egy, kettő, három négy, öt... összesen tizennégy apróság nyüzsgött! Az anyjuk legalább tizenöt centiméter hosszú lehetett! Az utódai akkorák voltak, mint egy-egy kis revolver-töltény. Meglátott engem, élete első emberét, és szélesre tárta ollóit, kérdőjelként, támadásra készen begörcbítette farkát. Felkaptam a hálót, gyorsan alácsúsztattam, és megrántottam. A skorpió vadul rángott és tekergőzött, ide-oda csapkodott a farka végével. A háló szemei között egy nagy méregcsöpp hullott le a homokra. Sietve áttettem az állatot a kicsinyeivel együtt a kábítódobozba, és rájuk zártam a tetőt. Aztán kivettem a kocsiból az étert, és a doboz tetején lévő apró, gézzel fedett lyukon át alaposan eláztattam a bélést.

Milyen csodálatos darabja lesz a gyűjteményemnek! A kicsik természetesen le fognak esni róla, mikor elpusztulnak, de én vissza fogom ragasztani őket a helyükre, s azután egy, a hátán tizennégy leszármazottját vivő, hatalmas nőstény *pandinus* büszke tulajdonosa leszek! Rendkívül elégedett voltam. Felemeltem a kábítódobozt (éreztem, ahogy dühösen csapkodott odabent), és a hálóval meg a lapátkával együtt betettem a csomagtartóba. Aztán beültem a kocsiba, rágyújtottam egy cigarettára és tovább hajtottam.

Minél jobban érzem magam, annál lassabban vezetek. Most nagyon lassan mentem, így további egy óráig tartott, míg elértem B'ir Raúd Szalimot, a félúton lévő benzinkutat. Igen lehangoló hely volt. Bal oldalon egyetlen magányos üzemanyagkút és egy fakaliba állt. Jobbra még három kaliba, mindegyik körülbelül akkora, mint egy melegház. Ezenkívül csak a sivatag. Egyetlen teremtetett lelket sem

láttam. Délután egy óra negyven perc volt, a hőmérséklet a kocsiban 40°C.

Izmailiában annyira lekötött a vízforralás körüli hercehurca, hogy teljesen elfelejtettem tankolni – márpedig az üzemanyagszint-jelző szerint alig két gallon maradt a tankban. Sokat fogyasztottam – de nem számít. Megálltam a kút mellett és várakozni kezdtem. Senki sem jött. Megnyomtam a kürtöt, és a sivatagban felharsant a „*Son gia mille e tre!*” négy hangból álló csodálatos dallama. Most sem jött senki. Még egyszer megnyomtam a kürtöt.



Mozart zenéje gyönyörűen zengett, de erre sem jött elő senki. Úgy tűnt B'ir Raúd Szalim lakói füttyölnek Don Giovanni barátomra és arra az 1003 nőre, akit Spanyolországban leszakajtott.

Végül, a kürt nem kevesebb, mint hatszori megszólaltatása után kinyílt az üzemanyag-kút mögötti kaliba ajtaja, és egy magas alak bukkant fel a küszöbön, két kézzel gombolkozva. Nem kapkodta el a dolgot, és csak akkor nézett fel a Lagondára, amikor végzett. Visszanéztem rá a leengedett ablakon át. Láttam amint megteszi az első lépést felém... lassan, nagyon lassan... Aztán a másodikat.

Istenem! – tört rám a felismerés. Hiszen ez szifiliszés!

A gerincsorvadásosok lassú, bizonytalan, ingatag járásával közeledett. Minden lépésnél magasra emelte, majd erősen lecsapta a jobb lábát, mintha valamilyen veszélyes rovarat taposott volna agyon.

Jobb lenne eltűnnöm innen, gondoltam. Jobb lenne beindítani a motort és elhajtani a pokolba, még mielőtt odaér hozzám. Tudtam azonban, hogy nem tehetem. Muszáj volt tankolnom. Dermedten ülve bámultam a visszataszító lényt, amint nehézkesen közeledett felém a homokon. Bizonyára már évekkorábban elkapta a visszataszító betegséget, hiszen különben az nem fejlődött volna gerincsorvadássá. Szakmai körökben *tabes dorsalis*nak nevezik, és patológiai szempontból azt jelenti, hogy a beteg a gerincvelői hátsó gyökérrostok bántalmától szenved. Azonban – ah, ellenségeim és ó, barátaim! – a valóság ennél sokkal szörnyűbb: a vérbaj mérgei lassan és könyörtelenül felemésztik magukat az idegrostokat is.

A férfi – arabnak fogom nevezni – közvetlenül a kocsi oldala mellé lépett és benézett a leengedett ablakon. Elhőköltem tőle, azon imádkozva, nehogy csak egy hüvelykkel közelebb jöjjön. Kétségtelenül ő volt a legmegtörtebb emberi lény, akit valaha is láttam. Az arca leginkább egy régi, szüette fafaragványra emlékeztetett, és a puszta látványától az jutott eszembe, hogy vajon a szifiliszén kívül még hány egyéb betegségben szenved.

– Szálem! – motyogta.

– Tele kérem – mondtam.

Nem mozdult. Érdeklődéssel méregette a Lagonda belsejét. Szörnyű bűz áradt felőle.

– Mozogjon már! – szóltam rá élesen. – Benzint kértem!

Rám nézett és elmosolyodott. Nem is mosoly volt az, hanem inkább vigyor, arcátlan, gúnyos vigyor, amivel mintha azt akarta volna mondani: „Én vagyok a B'ir Raúd Szalimi benzinkút királya! Üss meg, ha mersz!” Az egyik szeme sarkába egy légy telepedett le. Meg sem próbálta elhessegetni.

– Benzint akar? – kérdezte gúnyosan.

Majdnem ráüvöltöttem, de még idejében úrrá lettem magamon, és udvariasan válaszoltam.

– Igen, ha megkérhetem, nagyon hálás lennék.

Néhány pillanatra szúrósan méregetett, hogy nem gúnyt űzők-e belőle, aztán biccentett, mint aki elégedett a viselkedésemmel. Elfordult, és lassan megindult a kocsi hátulja felé. Kivettem a kesztyűtartóból egy üveg *Glenmorangie*-t. Töltöttem magamnak egy jókora adagot, és elszopogattam. A fickó arca alig egy méterre volt az enyémtől, bűzös lehelete beáradt a kocsiba... és ki tudja, hány milliárd vírust hordozott? Ilyen esetben sosem árt fertőtleníteni a szájat és a torkot egy csepp skót whiskyvel. A whisky vigaszt is ad. Felhajtottam a maradékot, és töltöttem még egy pohárral. Hamarosan lecsillapodtam. A tekintetem megakadt a görögdinnyén. Úgy éreztem, jól esne egy szelet. Előhúztam a késemet a tokjából és vágtam egy vastag darabot. Aztán a kés hegyével a megvágott dinnyébe pöcköltem a fekete magvakat.

Whiskyt iszogattam, és közben dinnyét ettem. Mindkettő nagyon finom volt.

– A tank tele van – bukkant fel az ablakban a rettenetes arab. – Megnézem a vizet és az olajat is.

Jobb szerettem volna, ha nem ér hozzá a Lagondához, de a vitát elkerülendő inkább nem szóltam semmit. Odabicegett a kocsi elejéhez – mintha egy náci rohamosztagos díszlépéseit láttam volna lassított felvételen.

Tabes dorsalis, úgy éljek!

Egyetlen más betegség létezik, ami ilyen járást okoz, méghozzá a krónikus beriberi. Nos – valószínűleg az sem kerülte el a fickót. Vágtam magamnak még egy szelet dinnyét, és néhány pillanatra csak a magok kipöckölésére koncentráltam. Amikor ismét felnéztem, láttam, hogy az arab felnyitotta a jobb oldali motorháztetőt, és a motor felé hajol. A feje és válla nem látszott, mint ahogy a két keze sem. Mi a fenét művel? Az olajsztigmérő a másik oldalon volt. Megkopogtattam a szélvédőt. Nem hallotta – vagy úgy tett, mint aki nem hallja.

– Hé! – emeltem fel a hangom, kihajolva az ablakon. – Másszon ki onnan!

Lassan felegyenesedett, és miközben kihúzta jobb kezét a motorból, láttam, hogy valami hosszú, fekete, ívelt és nagyon vékony dolgot tart az ujjai közt.

Te jó Isten!, gondoltam. Egy kígyót talált odabent!

Odavánszorgott az ablakhoz, rám vigyorgott és az orrom alá dugta azt a valamit. Csak most, alaposabban szemügyre véve jöttem rá, hogy korántsem kígyó az – *hanem a Lagonda hűtőventillátorának ékszíja!*

Csak ültem, ostobán bámulva az elszakadt ékszíjra, és egyszerre a maga teljességében tört rám a kép, hogy mit jelentene itt ragadni ezen az isten háta mögötti helyen ezzel az undorító alakkal.

– Látja – mondta az arab –, már csak egyetlen szál tartotta. Még jó, hogy észrevettem.

Elvettem tőle és alaposabban megvizsgáltam az ékszíjat.

– Maga vágta el! – kiáltottam fel.

– Elvágni? – válaszolta halkán. – Miért tettem volna?

Őszintén szólva a legkevésbé sem tudtam eldönteni, hogy valóban ő tette-e. Ha igen, akkor még arra is volt gondja, hogy valamivel kirojtozza a szakadt végeket. Mindenesetre gyanítottam, hogy ő vágta el, és ha nem tévedtem, akkor a helyzet semmi jót nem ígért.

– Gondolom tudja, hogy ékszím nélkül nem tudok továbbmenni? – kérdeztem.

Ismét vigyorra húzta borzalmas, rothadó száját, felfedve fekélyes ínyét.

– Ha továbbmegy – felelte –, akkor három percen belül felforr a hűtővíze.

– Tehát mit javasol?

– Szerzek egy másik ékszíjat.

– Valóban?

– Természetesen. Van telefon, és ha kifizeti a hívást, akkor telefonálok Iszmailiába. Ha nekik nincs ilyen ékszíjuk, akkor telefonálok Kairóba. Semmi gond.

– Semmi gond! – kiáltottam, kipattanva a kocsiból. – Könyörgöm, mit gondol, mikor érkezik meg az új, erre az isten háta mögötti helyre?

– Minden nap, úgy délelőtt tíz körül erre jár a postautó. Holnapra megkapja.

A fickónak mindenre volt válasza. Még csak gondolkodnia sem kellett.

Nem ez az első ékszír, amit elvágott, gondoltam.

– Ehhez az autóhoz nem lesz ékszírunk Iszmailiában – vitatkoztam.
– A legközelebbi márkaképviselőt Kairóban van. Majd én felhívom őket. – A telefon létének ténye valamelyest megnyugtató. A telefonoszlopok végig követték az utat a sivatagon át, és a saját szememmel is láthattam a kunyhóból a legközelebbi póznához vezető, két vezetékét. – Szólok a kairói képviselőnek, hogy azonnal küldjék el egy kocsival az ékszírát.

Az arab elnézett az úton a mintegy kétszáz mérföldnyire lévő Kairó felé.

– Ki fog hat órát vezetni ide, aztán még hatot vissza, egyetlen ékszír miatt? – kérdezte. – A postával ugyanolyan gyorsan ideér.

– Hol van a telefon? – indultam el a kunyhó felé. Aztán belém hasított egy émelyítő gondolat, és megtorpantam.

Hogyan is használhatnám ennek a fickónak a fertőzött készülékét? A kézibeszélőt hozzá kell nyomnom a fülemhez, és szinte biztos, hogy a szám hozzáérne a mikrofonhoz – az pedig a legkevésbé sem érdekelt, amit az orvosok mondtak a szifilisz terjedéséről. Egy szifilisz mikrofon az egy szifilisz mikrofon, és köszönöm szépen, de én ugyan nem fogom a szám közelébe tenni! Sőt, még a kunyhóba sem megyek be.

Ott álltam a délutáni rekkenő hőségben, az arab kísértetiesen eltorzult arcába bámulva. Az arab visszanézett – a lehető legzavartalanabb és leghűvösebb tekintettel.

– Maga akar telefonálni? – kérdezte.

– Nem – feleltem. – Tud angolul olvasni?

– Igen.

Nagyszerű. Leírom magának a képviselő számát, a kocsit típusát és az én nevemet. Ismerni fognak. Mondja meg nekik, mire van szükségem. És ide figyeljen... mondja meg nekik, hogy azonnal küldjenek egy kocsit, az én költségemre. Busásan meg fogom fizetni őket. Ha mégsem hajlandóak, akkor mondja meg nekik, hogy mire a posta elindul, az ékszíjnak Iszmailiában *kell* lennie! Megértette?

– Semmi gond – bólintott az arab.

Leírtam hát egy darab papírra mindent, amit kellett, és odaadtam neki. Az arab lassú, vonagló léptekkel bement a konyhába. Lezártam a motorháztetőt, aztán visszaültem a kocsiba, hogy átgondoljam a dolgokat.

Töltöttem magamnak még egy whiskyt és rágyújtottam egy cigarettára. *Valamekkora* forgalomnak lennie kell ezen az úton. De vajon segítene az rajtam? Nem, nem segítene – hacsak nem akarom a Lagondát és a csomagjaimat az arab könyörületére itt hagyni. Képes lennék rá? Nem tudtam. Valószínűleg igen. Ha azonban kénytelen leszek itt tölteni az éjszakát, akkor bezárkózom a kocsiba, és addig maradok fenn, ameddig csak bírok. Semmilyen körülmények között nem lépek be annak a fickónak a konyhájába. És az ételéhez sem nyúlok. Van whiskym, van vizem, egy fél dinnyém és egy tábla csokoládém. Több, mint elég.

A hőség szörnyű volt. A kocsit hőmérője még mindig 39 °C-t mutatott. Odakint a napon, még ennél is melegebb lehetett. Patakokban ömlött rajtam az izzadság. Istenem, miért pont itt kellett elakadnom! Ilyen társaságban!

Az arab körülbelül tizenöt perc múlva jött ki a konyhából. Szótlanul néztem végig, ahogy odabotorkált a kocsinhoz.

– Beszéltem a kairói szervizzel – dugta be a fejét az ablakon. – Az ékszín holnap érkezik a postával. Minden el van rendezve.

– Megkérdezte őket, hogy nem tudják-e azonnal elküldeni?

– Azt mondták, lehetetlen – felelte.

– Biztos, hogy megkérdezte?

Félrehajtotta a fejét, és ismét megajándékozott azzal az arcátlan vigyorral. Elfordultam, vártam, hogy elmenjen. Nem ment.

– Van egy házunk a vendégek számára – közölte. – Ott nyugodtan elalhat. A feleségem főz, de fizetnie kell érte.

– Ki van még itt magán és a feleségén kívül?

– Még egy ember – mondta. Az út másik oldalán álló három kaliba felé intett, és arra fordulva egy férfit pillantottam meg a középső kunyhó ajtajában, egy alacsony, kövér férfit, mocskos, khakiszínű öltönyben és ingben. Teljesen mozdulatlanul ácsorgott a bejárat árnyékában, karjait maga mellé lógatva. Engem nézett.

– Ki ez? – kérdeztem.

– Száleh.

– Mivel foglalkozik?

– Segít.

– A kocsiban alszom – szögeztem le. – És a feleségének sem kell főznie. Van mit ennem. – Az arab vállat vont, megfordult és elindult a kunyhója, a telefonos kunyhó felé. Én maradtam a kocsiban. Mi mást tehettem volna? Még alig múlt fél három. Három-négy óra múlva kezd majd lehűlni egy kicsit az idő. Akkor sétálhatok egyet, és talán néhány skorpiót is kereshetek. Addig a rendelkezésre álló lehetőségek szűk tárházából kellett kiválasztanom a legjobbat. Hátranyúltam a hátsó ülésre, ahol a könyveimet tartottam egy dobozban, és oda sem nézve kivettem azt, ami a kezembe akadt. A dobozban a világ harminc-negyven legjobb könyve volt, melyek mindegyikét akár százszor is újra lehetett olvasni, mégis minden olvasással csak jobbak lettek. A legkevésbé sem számított, melyiket választom. Mint kiderült, ez alkalommal a *Selborne természetrajza* került ismét sorra. Találomra felütöttem...

„...A faluban több mint húsz évvel ezelőtt élt egy fiú, akire jól emlékszem. Gyerekkorától kezdve erős vonzalmat tanúsított a méhek iránt; a méhek voltak a tápláléka, a szórakozása, érdeklődésének egyetlen tárgya. És mivel ennek a kasztnak a tagjai

ritkán ismernek egynél több nézőpontot, ez a kölyök is teljes egészében egyetlen célnak szentelte korlátolt képességeit. Telente nagyrészt aludt, az apja házában, a tűzhely mellett, egyfajta eltompult tudatállapotban, alig mászva ki a kéményzugból; nyáron azonban felélénkült, s a mezőkön és a napsütötte folyóparton kutatott kedvencei után. Mézelő méhek, vadméhek, darazsak voltak az áldozatai, akárhol is bukkant rájuk; nem félt a fullánkjuktól, hanem megragadta nudis manibusukat, megfosztotta őket fegyverüktől és kiszívta testükből a mézgyomrot. Néha több példányt is begyűjtött az inge alá, a mellére, máskor palackba zárta őket. Szinte merops apiaster, azaz mézevő madár volt, s igen nagy kárt okozott a méhészeknek. Besurrant kertjeikbe, és a kaptárok elé leülve megkopogtatta azok oldalát, majd elkapta az előbújó méheket. Máskor felborította a kaptárokat, hogy hozzájusson a szenvedélyesen imádott mézhez. Ahol méhsört készítettek, ott egyfolytában a kádak és dézsák körül őgyelgett, egy-egy korty „méhborért”, ahogy ő mondta, könyörögve. Futkározás közben a méhek döngésére emlékeztető, zümmögő hangot keltett az ajkával...”

Felpillantottam a könyvből, és körülnéztem. A mozdulatlan férfi eltűnt az út másik oldaláról. Senkit sem lehetett látni. Kísérteties csönd volt, és igen nyomasztóan hatott rám a hely teljes élettelensége. Tudtam, hogy figyelnek. Tudtam, hogy minden apró mozdulatomat, minden korty whiskymet, minden cigarettaszippantásomat alaposan szemügyre veszik. Gyűlölöm az erőszakot, soha nincs nálam fegyver, most azonban örültem volna egynek. Egy ideig eljátszottam a gondolattal, hogy beindítom a motort, és addig megyek tovább az úton, míg fel nem forr a hűtővíz. De meddig jutnék? Ebben a hőségben, hűtőventillátor nélkül nem messze. Talán egy mérföldre, a legjobb esetben kettőre...

Nem – a pokolba vele! Itt maradok és tovább olvasom a könyvet.

Körülbelül egy órával később vehettem észre a távolban, az úton Jeruzsálem felől közeledő apró, fekete pontot. Tekintetemet a pontra szegezve, félretettem a könyvet. Feszülten figyeltem, ahogy egyre nagyobbra nőtt. Sebesen, bámulatosan sebesen haladt. Kiszálltam a Lagondából és az út szélére siettem, hogy megállítsam.

Egyre közelebb ért, s amikor úgy negyed mérföldnyire járhatott, lassítani kezdett. Hirtelen felismertem a hűtőrácsa alakját. Egy *Rolls-Royce* volt! Felemeltem az egyik karomat, és a nagy zöld autót vezető férfi az útról lehúzódva megállt a Lagondám mellett.

Abszurd örömmámor tört rám. Akkor is örültem volna, ha egy Ford vagy egy Morris az – de korántsem ezzel az ujjongással. A jármű Rolls mivolta – ugyanúgy megfelelt volna egy Bentley, egy Isotta, vagy egy másik Lagonda is – gyakorlatilag garantálta, hogy minden segítséget megkapok, amit csak kérek, ugyanis akár tudják, akár nem, igen erős testvéri kötelék áll fenn a drága autók tulajdonosai között. Automatikusan tisztelettel fordulnak egymás felé, s ennek mindössze az az oka, hogy a gazdagság tiszteli a gazdagságot. Ami azt illeti, a nagyon gazdagok a világon senkit nem tisztelnek jobban, mint a többi nagyon gazdagot, s ennél fogva természetesen ott keresik egymás társaságát, ahol csak tudják. Sokféle azonosító jelzés létezik a köreikben. A nők esetében talán a drága ékszerek viselése a leggyakoribb, de a luxusautók is igen népszerűek, mindkét nem körében. Az autó mozgó plakát, a jólét nyilvános hirdetése, s mint olyan, egyben egy nem hivatalos társaság, a Nagyon Gazdagok Egyesülete tagsági kártyája is. A társaságnak magam is régi tagja vagyok – legnagyobb örömömrre. Egy másik taggal találkozva, mint most is, azonnal bensőséges kapcsolatot érzek iránta. Tisztelem. Egy nyelvet beszélünk. *Közénk* tartozik. Jó okom volt tehát némán ujjongani.

A Rolls vezetője kiszállt az autóból és elindult felém. Alacsony, sötét bőrű férfi volt, makulátlan fehér vászonöltönyben. Valószínűleg szír, gondoltam. Esetleg görög. A hőségben is olyan hűvösnek tűnt, amilyen hűvös csak lehetett.

– Jó napot! – üdvözölt. – Valami problémája akadt?

Viszonoztam az üdvözlést, majd részletesen ecseteltem előtte a történeteket.

– De drága barátom! – mondta tökéletes angolsággal. – De *drága barátom!* Ez lesújtó! Micsoda átkozott balszerencse! Pont ezen a helyen lerobbanni!

– Ugye?

– Azt mondja, hogy már megrendelte az új ékszíjat?

– Igen – feleltem –, már amennyiben megbízhatok eme műintézmény tulajdonosában.

Az arab, aki már szinte azelőtt kijött a konyhójából, hogy a Rolls megállt, most odalépett hozzánk. Az idegen pergő arabsággal kikérdezte a nevemben végrehajtott intézkedésekről. Úgy láttam, meglehetősen jól ismerik egymást, és egyértelmű volt, hogy az arab nagy tisztelettel viseltetik a jövevény iránt. Gyakorlatilag a lábai előtt csúszott.

– Nos, úgy tűnik, minden rendben – fordult végül felém az idegen.

– Az azonban egyértelmű, hogy önnek holnap reggelig itt kell maradnia. Mi az úticélja?

– Jeruzsálem – feleltem. – És egyáltalán nem örülök neki, hogy ezen a pokoli helyen kell töltenem az éjszakát.

– Elhiszem, drága barátom, elhiszem. Az igen kényelmetlen lenne.

– Hihetetlenül fehér fogsorát rám villantva elmosolyodott, aztán elővette a cigarettatárcáját, és megkínált. A tárca aranyból készült, a tetején egy vékony, saroktól sarokig húzódó, átlós jádeberakással. Csodálatos darab volt. Elfogadtam a cigarettát. Meggyújtotta az enyémet, aztán a sajátját is.

Az idegen hosszan beleszívott a cigarettába, és mélyen lenyelte a füstöt. Aztán hátrahajtotta a fejét és kifújta a nap felé.

– Napszúrást fogunk kapni, ha sokáig ácsorgunk itt – jegyezte meg. – Bátorzkodhatok javasolni valamit?

– Csak tessék!

– Remélem, nem tartja pimaszságnak, lévén egy vadidegen személyről szó...

– Kérem...

– Mivel itt nem maradhat, azt javaslom jöjjön velem, és töltsen házában az éjszakát.

Tessék! A Rolls-Royce rámosolygott a Lagondára – úgy, ahogy soha nem mosolygott volna egy Fordra vagy egy Morrisra!

– Úgy érti, Iszmailiában? – kérdeztem.

– Nem, nem! – rázta meg a fejét nevetve. – Itt lakom a közelben, mondhatni a sarkon túl – intett abba az irányba, amerről jött.

– De hát ön bizonyára Iszmailiába tartott. Nem szeretném, ha miattam változtatná meg az útitervét.

– Nem, nem Iszmailiába indultam – felelte. – Csak ide jöttem, a postámért. A házam... s ez talán meglepi... nagyon közel van. Látja azt a hegyet? Az a Maghara. Közvetlenül mögötte lakom.

Odanéztem a hegyre. Körülbelül tíz mérföldre lehetett, északra. Egy sárga, sziklás magaslat, talán hatszáz méter magas.

– Tényleg azt akarja mondani, hogy itt, ennek a... sivatagnak a közepén van egy háza? – kérdeztem.

– Nem hisz nekem? – kérdezett vissza mosolyogva.

– Természetesen hiszek önnek – válaszoltam. – Én már semmin sem lepődöm meg. Kivéve, talán – vizsgoztam a mosolyát –, kivéve talán azon, amikor a sivatag közepén találkozom egy idegennel, és az testvéreként bánik velem. Igen megtisztelő az ajánlata.

– Butaság, drága barátom. Teljes mértékben önző okok vezérelnek. Ezen a vidéken nem könnyű civilizált társaságot találni. Beleborzongok a gyönyörűségbe, ha arra gondolok, hogy vacsoravendégem lesz. Engedje meg, hogy bemutatkozzam... Abdul Aziz vagyok – hajolt meg kissé, egy gyors mozdulattal.

– Oswald Cornelius – feleltem. – Igazán örvendek.

Kezet ráztunk.

– Részben Bejrútban élek – mondta.

– Én Párizsban.

– Elragadó! Nos... indulhatunk? Készen áll?
– De a kocsim... Nyugodtan itt hagyhatom?
– Ne aggódjon! Omár a barátom. Nem túl daliás szerencsétlen pára, de nem fogja cserbenhagyni, ha velem van. A másik, Száleh pedig kitűnő szerelő. Holnap délelőttre be fogja rakni az új ékszíjat. Azonnal szólok is neki.

Miközben beszélgettünk, Száleh is átjött hozzánk az út másik oldaláról. Mr. Aziz ellátta utasításaival, aztán a két arab lelkére kötötte, hogy vigyázzanak a Lagondára. Tömören, élesen beszélt, Omár és Száleh hajlongva, vakarózva hallgatta. Odamentem a Lagondához, hogy magamhoz vegyem az egyik bőröndömet. Már alig vártam, hogy átöltözhessek.

– Ah, jut eszembe! – kiáltott utánam Mr. Aziz. – Vacsorához általában fekete nyakkendőt kötök.

– Természetesen – morogtam, gyorsan kicserélve az eredetileg választott bőröndöt egy másikra.

– Főleg a hölgyek miatt. Szeretnek kiöltözni vacsorához.

Megpördültem és élesen ránéztem, de már beült az autójába.

– Mehetünk? – kérdezte.

Megfogtam a bőröndöt és betettem a Rolls hátsó ülésére. Aztán beszálltam, és elindultunk.

Az út során ide-oda csapongva beszélgettünk. Mr. Aziz elmondta, hogy szőnyegekkel kereskedik. Bejrútban és Damaszkuszban is voltak irodái. Az ősei már több évszázada ezzel foglalkoznak, árulta el.

Megemlítettem, hogy van egy XVII. századi damaszkuszi szőnyegem, a párizsi hálósobámban.

– Ezt nem mondja komolyan! – kiáltott fel, majdnem lehajtva az útról izgalomban. – Selyem és gyapjú, a szegélye pedig teljes egészében selyem? Arany és ezüst szálakkal van átszőve?

– Igen – bólintottam. – Pontosan.

– De drága barátom! Egy ilyen szőnyeget nem szabad letenni a padlóra!

– Csak meztelen láb tapodhatja – biztosítottam.

Ettől megnyugodott. Úgy tűnt, legalább annyira rajong a szőnyegekért, mint én a Csin-Hua kori kék vázákért.

Hamarosan letértünk a makadámútról egy zúzott kővel borított ösvényre, és a sivatagon átvágva, egyenesen a hegy felé hajtottunk tovább.

– Ez már az én utam – közölte Mr. Aziz. – Öt mérföld hosszú.

– Még telefon is van – figyeltem fel a főútról leágazó póznákra. És hirtelen egy sötét gondolat hasított belém.

Az arab a benzinkútnál... neki is van telefonja...

Vajon nem ez magyarázza Mr. Aziz váratlan érkezését?

Lehetséges lenne, hogy magányos házigazdám ötlött ki egy okos módszert az utazók elrablására, hogy „civilizált társaságot” szerezzen magának a vacsoráihoz? Ő parancsolta volna meg az arabnak, hogy egymás után tegye működésképtelenné az arra járó, megfelelőnek tűnő személyek autóit? *„Csak vágd el az ékszíjat, Omár. Aztán gyorsan hívj fel. De finom megjelenésű alak legyen, jó kocsival! Majd leugrom, és megnézem, hogy érdemes-e meghívni a házámba...”*

Nevetséges!

– Gondolom – mondta közben útitársam –, azon töpreng, mi a fenéért építettem magamnak házat itt, egy ilyen helyen.

– Nos, igen, valóban.

– Mindenki ezt kérdezi.

– *Mindenki?*

– Igen.

Nocsak, nocsak – mindenki.

– Azért élek itt – folytatta –, mert különös vonzalmat érzek a sivatag iránt. Ugyanúgy vonz, mint a tengerészt a tenger. Furcsának találja ezt?

– Nem, egyáltalán nem – ráztam meg a fejem.

Elhallgatott, beleszívott a cigarettájába.

– Ez az egyik ok – folytatta aztán –, de van még egy másik is. Családos ember ön, Mr. Cornelius?

– Sajnos nem – feleltem óvatosan.

– Én az vagyok – közölte. – Van egy feleségem és egy lányom. Mindketten gyönyörűek, legalábbis az én szememben. A lányom még csak tizennyolc éves. Egy kitűnő intézetben nevelkedett Angliában, most pedig... – vállat vont – ...most pedig otthon ül és várja, hogy férjhez mehessen. De ez a várakozás... Mit csináljon közben az ember egy gyönyörű lánnyal? Nem engedhetem szabadjára. Ahhoz túlságosan is kívánatos. Amikor magammal viszem Bejrútba, látom, ahogy a férfiak éhes farkasokként ólálkodnak körülötte. Az örületbe tudnak kergetni. Én mindent tudok a férfiakról, Mr. Cornelius. Tudom, milyenek. Persze, nem én vagyok az egyetlen apa, akinek ezzel a problémával kell szembesülnie, de a többiek mintha valahogy képesek lennének elfogadni. Hagyják, hadd járják lányaik a saját útjukat. Én képtelen vagyok rá. Egyszerűen *nem tudom* megtenni! Nem vagyok hajlandó megengedni, hogy minden jöttment Ahmed, Ali és Hamil átgázoljon rajta! Hát ez a másik oka annak, hogy a sivatagban élek – hogy még néhány évig megvédhessem szeretett gyermekemet azoktól a vadállatoktól. Azt mondja, egyáltalán nincs családja, Mr. Cornelius?

– Attól tartok, ez a helyzet.

– Ah. – Csalódottnak tűnt. – Úgy érti, soha nem volt házas?

– Nos... nem – feleltem. – Nem, soha. – Már vártam a következő, elkerülhetetlen kérdést. Egy perc múlva meg is érkezett.

– Soha nem is *akart* családot, gyerekeket?

Mindig ezt kérdezték. „*Ezek szerint homoszexuális?*” – egyszerűen ezt a kérdést fogalmazták át.

– Egyszer – mondtam. – Egyetlen egyszer.

– És mi történt?

– Mindössze egyetlen nő volt az életemben, Mr. Aziz... és miután ő elment... – Felsőhajtottam.

– Úgy érti, meghalt?

Elszoruló torokkal bólintottam.

– Drága barátom! – kiáltott fel. – Annyira sajnálom. Bocsásson meg a tolakodásért!

Egy ideig szótlánul hajtottunk tovább.

– Bámulatos, mennyire elveszti az ember a test iránti érdeklődését egy ilyen esemény után – motyogtam. – Azt hiszem, a sokk miatt. Soha nem lehet túljutni rajta.

Együttérzően bólogatott. Bevette az egészét, úgy, ahogy volt.

– Úgyhogy most csak utazgatok és próbálok felejteni. Már évek óta...

Ekkor értük el a Maghara-hegy lábát, és az út kanyarulatát követve haladtunk tovább a sivatag felől nem látható, északi oldalára.

– A következő kanyar után megláthatja a házamat – közölte Mr. Aziz.

Bekanyarodtunk... és tényleg megláttam! Pislogtam néhányat, aztán csak bámultam – az első néhány másodpercben szó szerint nem hittem a szememnek! Egy fehér kastélyt láttam – komolyan mondom –, egy *csupa torony, magas, fehér kastélyt*, egyenesen a tündérmesékből, egy burjánzó, zöld növényzettel borított folt közepén, az izzóan forró, kopár, sárga hegy oldalának aljában! Fantasztikus volt! Hans Christian Andersen és a Grimm testvérek írtak ilyenekről. Annak idején számtalan romantikus Rajna- és Loire-völgyi kastélyt láttam, de ilyen karcsú, kecses, mesébe illő építményt még soha! Ahogy közeledtünk, megállapítottam, hogy a zöld foltot füves térségek és datolyapálmák alkotják, és köröskörül egy magas fehér fal zárta ki a sivatagot.

– Tetszik? – kérdezte házigazdám mosolyogva.

– Mesés! – álmélkodtam. – Mintha a világ összes tündérmeséjének kastélyát egybeépítették volna!

– Mert az is! – kiáltott fel. – A mesék kastélya! A lányomnak, a gyönyörű hercegnőnek építettem!

És itt tartja fogva a gyönyörű hercegnőt szigorú, féltékeny apja, Abdul Aziz király, megtagadva tőle a férfitársaság jelentette örömeit. De vigyázat, mert közeleg már Oswald Cornelius herceg a kiszabadítására! A király még nem tudja, de a herceg el fogja ragadni, és nagyon boldoggá fogja tenni a gyönyörű hercegnőt.

– El kell ismernie, hogy nem mindennapi látvány! – lelkesedett Mr. Aziz.

– Nem, semmiképpen sem az.

– Kényelmes és meghitt. Itt nyugodtan hajtom álomra a fejem. Akárcsak a hercegnő. *Ezekhez* az ablakokhoz nem másznak fel kellemetlen ifjak éjszakánként.

– Bizony, bizony.

– Annak előtte egy kis oázis volt itt – folytatta Mr. Aziz. – Megvettem a kormánytól. A víz bőségesen elég a ház, az úszómedence és a másfél hektárnyi kert számára.

Behajtottunk a főkapun, és meg kell mondanom, csodálatos érzés volt egyik pillanatról a másikra a zöld gyep, virágágyások és pálmafák alkotta, parányi paradicsomba belépni. Mindenfelé tökéletes rend uralkodott, a fűvet automata öntözőberendezés locsolta. Amikor megálltunk a ház előtt, két, makulátlan fehér *galabiét* és skarlátszínű fezt viselő szolga sietett az autó két oldalára, ajtót nyitni nekünk.

Két szolga? De ketten jöttek volna-e, ha nem két érkezőre számítanak? Nemigen. Egyre inkább úgy tűnt, helytálló az elméletem, hogy elraboltak – vacsoravendégnek. Nagyon mulatságos volt.

Házigazdám bevezetett a főbejáraton, és azonnal rámtört az a kellemes borzongás, ami a forróságból a légkondicionált helyiségbe való belépést kíséri. Az előcsarnokban álltam. A padlót zöld márvány borította. Jobbra egy széles boltív nyílt egy tágas terembe, és futólag megpillantottam a hűvös, fehér falakat, a csodálatos festményeket

és a páratlan, XV. Lajos korabeli bútorokat. Micsoda palota a Sínai sivatag kellős közepén!

Ekkor egy nő indult el lassan lefelé a lépcsőn. Házigazdám a szolgák felé fordult éppen, így nem láthatta meg azonnal, ezért a nő, leérve az utolsó lépcsőfokra, megállt, meztelen karját fehér anakondaként a korlátra fektette, és úgy nézett rám, mintha ő Szemirámisz királynő lett volna Babilon lépcsőin, én pedig a jelölt, aki vagy tetszeni fog neki, vagy nem. A haja hollófekete volt, az alakja láttán pedig önkéntelenül meg kellett nedvesítenem az ajkaimat.

– Ah, kedvesem, hát itt vagy! – szólalt meg Mr. Aziz, végezvén a szolgákkal. – Vendéget hozam. A kocsija lerobbant a benzinkútnál... micsoda balszerencse... ezért megkértem, hogy töltsen nálunk az éjszakát. Mr. Cornelius... a feleségem.

– Ragyogó ötlet – mondta az asszony halkán, előre lépve.

Megfogtam és a számhoz emeltem a kezét.

– Lenyűgöző a kedvessége, asszonyom – motyogtam. A kezén valami ördögi parfüm illatozott. Az ámbrás cet, a pézsmaszarvas és hód finom, erotikus váladékai mind benne voltak, leírhatatlanul áthatóan és obszcénul, tökéletesen uralták a keveréket, s a tiszta növényi olajok – citrom, kadzsuput, zeroli – illatát csak haloványan engedték átszűrődni magukon. Csodálatos volt! Abban az első, villámgyorsan tovatűnő pillanatban még valamit észrevettem: amikor megfogtam a hölgy kezét, más nőkkel ellentétben nem döglötthalszerű ernyedtséggel fektette azt tenyerembe. Nem, ő hüvelykujját a kezem *alá* csúsztatta, ujjait az ujjaimra fektette, s így szelíden, de határozottan meg tudta szorítani a kézfejemet – és esküszöm, meg is szorította! –, miközben én hagyományos módon csókot leheltem kezére.

– Hol van Diana? – kérdezte Mr. Aziz.

– Kint, a medencénél – válaszolta a felesége. – Ön nem úszna egyet, Mr. Cornelius? – fordult felém. – Bizonyára ropogósra sült annál a szörnyű benzinkútnál.

Hatalmas, bársonyos szemei voltak, szinte már feketék, s amikor rám mosolygott, orra hegye elmozdult felfelé, kitágítva orrlyukait.

Ott és akkor Oswald Cornelius herceg úgy döntött, hogy a legkevésbé sem érdekli a féltékeny király fogságában sínylődő gyönyörű hercegnő. Nem, a herceg a királynőt fogja elrabolni.

– Nos... – kezdtem.

– Én mindenesetre úszom egyet – közölte Mr. Aziz.

– Akkor ússzunk mindannyian – javasolta a felesége. – Azonnal hozatok egy úszónadrágot önnek, Mr. Cornelius.

Megkérdeztem, hogy felmehetnek-e előbb a szobámba, hogy kivegyek egy tiszta inget és öltönyt a bőröndömből az úszás utánra.

– Igen, természetesen – bólintott a ház asszonya, és szólt az egyik szolgának, hogy mutassa az utat. Két emeletet mentünk fel a lépcsőn, majd beléptünk egy tágas hálószobába, amiben egy rendkívül nagy franciaágy állt. A hálóból nyílt még egy jól felszerelt fürdőszoba, halványkék fürdőkáddal és azonos színű vécészsézával. Minden rendkívül tiszta volt, s ez nagyon is tetszett nekem. Miközben a szolga kicsomagolta a holmimat, odamentem az ablakhoz és kinéztem rajta. Az izzó sivatag sárga tengerként hömpölygött egész a látóhatárig, csak a fehér fal szabott neki határt, épp alattam. Lent, a falon belül ki tudtam venni az úszómedencét, mellette pedig egy nagy, rózsaszín napernyő alatt, egy hanyatt fekvő lányt. A lány fehér úszódresszt viselt, és egy könyvet olvasott. Hosszú, karcsú lába volt és fekete haja. A hercegnő, nem vitás.

Micsoda felállás, gondoltam. A fehér kastély, a kényelem, a tisztaság, a légkondicionálás, a két szemkápráztatóan gyönyörű nő, a féltékeny férj és egy egész este, ami a rendelkezésemre áll! A helyzet olyan tökéletesen megfelelt a szórakoztatásomra, hogy lehetetlen lett volna tovább javítani. Nagyon vonzottak az előttem álló problémák. Az egyszerű, sima csábítások már rég nem szórakoztattak. Az ilyesmiben semmi művészi nem volt, és

mindenkit biztosíthatok, hogy ha egy varázspálca meglengetésével el tudtam volna tüntetni Mr. Abdul Azizt, a féltékeny férjet és apát aznap éjszakára, akkor sem tettem volna meg. Nem vágytam pirruszi győzelemre.

Amikor kiléptem a szobából, a szolga csatlakozott hozzám. Lementünk egy emeletet, majd a fordulóban megállva, hanyagul megkérdeztem:

– Az egész család ezen az emeleten alszik?

– Ó, igen – felelte a szolga. – Az uraság szobája ott van – mutatott egy ajtóra. – Mellette Mrs. Azizé. Azzal szemben pedig Miss Dianáé.

Három külön szoba. Közvetlenül egymás mellett. Gyakorlatilag bevehetetlenek. Elraktároztam az információt az agyamban, és lementem a medencéhez. Házigazdám és felesége már ott vártak.

– Hadd mutassam be a lányomat, Dianát! – mondta Mr. Aziz.

A fehér fürdőruhás lány felállt, én pedig kezet csókoltam neki.

– Hello, Mr. Cornelius! – üdvözölt.

Ugyanazt a nehéz, állati parfümöt használta, mint az anyja – ámbra, pézsma és kasztórium! Micsoda illat – szukás, szemérmetlen és csodálatos! Úgy szimatoltam, mint egy kutya. A lány talán még az anyjánál is szebb, ha ez lehetséges egyáltalán, gondoltam. Ugyanaz a nagy, bársonyos szempár, ugyanaz a fekete haj, ugyanaz az arcforma – a lába azonban kétségtelenül hosszabb, és volt valami a testében, ami egy hajszállal vonzóbbá tette az idősebb hölgyénél: hullámzóbb, kígyószerűbb, és szinte bizonyosan sokkal hajlékonyabb volt. Viszont az idősebb hölgy szemében – aki valószínűleg harminchét éves kora körül járhatott, de nem nézett ki huszonötnek – ott csillogott a szikra, ami lányáéban nem.

Oswald herceg nemrég megfogadta, hogy csak a királynőt rabolja el, és hagyja a pokolba a hercegnőt. Most azonban, hús-vér valójában látva a hercegnőt, nem tudta, melyiket szeresse. A maga módján mindkettőben számtalan gyönyörteli pillanat ígérete rejlett –

az egyik ártatlan és mohó, a másik tapasztalt és telhetetlen. Igazság szerint mindkettőre vágyott – a hercegnőre hors d'oeuvre-ként, a királynőre főfogásként.

– Az öltözőben talál úszónadrágot, Mr. Cornelius – mondta Mrs. Aziz, így hát bementem a pavilonba, és amikor ismét felbukkantam, ők hárman már a vízben pancsoltak. Beugrottam és csatlakoztam hozzájuk. A víz olyan hideg volt, hogy elállt tőle a lélegzetem.

– Gondoltam, hogy meg fog lepődni! – nevetett fel Mr. Aziz. – Le van hűtve. Tizenkilenc fokon tartom. Így sokkal frissítőbb ebben a hőségben.

Később, mikor a nap már kezdett lejjebb ereszkedni az égen, nedves fürdőruhánkban üdögeltünk a medence partján, s egy szolga jéghideg fehér martinit szolgált fel nekünk. Ekkor kezdtem lassan, nagyon lassan, nagyon óvatosan elcsábítani a két hölgyet a magam egyéni módján. Normális esetben, amikor szabad kezet kapok, nem különösebben nehéz ez a feladat. Az az érdekes kis képesség, aminek a birtokában vagyok – a nők szavakkal való hipnotizálásának képessége –, nagyon ritkán hagy cserben. Természetesen nemcsak a szavak működnek. Magukat a szavakat, az ártatlan, felszínes hangsorokat csak a száj mondja ki, az igazi üzenet, az illetlen és izgalmas ígéret viszont a test minden szervéből és végtagjából árad, és a szemek közvetítik. Becsületszavamra, ennél többet nem tudok elmondani a működéséről. A lényeg az, hogy beválik. Beválik, mint a kőrisbogár-por. Azt hiszem, ha leülnék a pápa feleségével – már ha lenne neki –, és elég elszántan próbálkoznék, akkor tizenöt percen belül csillogó ajakkal és vágytól csillogó tekintettel hajolna felém az asztal fölött. Nem nagy képesség ez, de azért hálás vagyok, hogy rám ruházta a Teremtő, és minden tőlem telhető megteszek, hogy ne pocsékoljam el.

Tehát ott ültünk négyesben, a két csodás nő, a kis férfi és én magam, szűk félkörben a medence mellett, elnyúlva nyugágyainkon, italunkat kortyolgatva, bőrünkön a hatórai nap melegét élvezve. Jó

formában voltam. Nagyon sokszor megnevettettem őket. A kezét a csokoládésdobozba dugó és skorpiómarást elszenvedő öreg, falánk glasgow-i hercegnő története hallatán a lány leesett a nyugágyról nevéttében, amikor pedig részletesen leírtam párizsi kertemben álló pókházam belsejét, mindkét hölgy kellemesen megborzongott.

Ezen a ponton vettem észre, hogy Mr. Abdul Aziz tekintete jókedvűen, csillogva szegeződik rám. „Nocsak, nocsak”, mondta a tekintet, „örömmel látjuk, hogy korántsem annyira közömbös a nők iránt, ahogy azt a kocsiban elhitette velünk... Vagy talán a kellemes környezet segít végre feledtetni nagy bánatát...” Mr. Aziz rám mosolygott, felvillantva hófehér fogsorát. Barátságos mosoly volt. Barátságos mosollyal viszonztam. Milyen barátságos kis alak! Őszintén örült neki, hogy ilyen sok figyelmet szentelek a hölgyeknek. Akkor ezzel rendben is volnánk.

A következő néhány órán gyorsan átugrok, mivel csak éjfélkor történt velem bármi említésre méltó. A közben eltelt időt kielégítően leírja néhány rövid címszó is:

Hét órakor felálltunk a medence mellől, és bementünk a házba, hogy felöltözzünk a vacsorához.

Nyolc órakor összegyűltünk a tágas nappaliban egy újabb koktéllra. A két hölgy fantasztikusan kiöltözött, szinte szikráztak rajtuk az ékszerek. Mindketten mély kivágású, ujjatlan estélyit viseltek, amik kétségtelenül valamelyik nagy párizsi divatházból származtak. A ház asszonya feketében volt, a lánya világoskékben, és mindent belengett annak a bódító parfümnek az illata. Micsoda páros! Az idősebb nő válla enyhén előregöbült, ami csak a legszenvedélyesebb és leggyakorlottabb asszonyoknál figyelhető meg. Ugyanúgy, ahogy a sokat lovagló nők dongalábúak lesznek az állandó lóháton üléstől, úgy a szenvedélyes nők válla is furcsán meggöbül a sok-sok öleléstől. Foglalkozási ártalom ez, még hozzá a legnemesebb mind közül.

A lánya még túl fiatal volt ahhoz, hogy elnyerje ezt a jellegzetes kitüntetést, az ő esetében azonban egyszerűen csak látni kellett az

alakját, és szűk selyem alatt meg-megvonagló csípőjét. Meztelen gerince mentén parányi aranyszín pihék sorakoztak, s amikor mögötte álltam, alig tudtam ellenállni a kísértésnek, hogy kézfejemmel végig ne simítsam gyönyörű hátát.

Fél kilenckor átvonultunk az ebédlőbe. A vacsora igazán fenséges volt, de most nem vesztegetem az időt az ételek és italok leírására. Étkezés közben finoman és alattomosan tovább játszottam a hölgyek érzékeivel, minden tudományomat latba vetve, és mire felszolgálták a desszertet, úgy olvadoztak előttem, mint vaj a napon.

Vacsora után visszatértünk a nappaliba egy kávéra és konyakra, majd házigazdám javaslatára játszottunk néhány bridzs-partit.

Az este végére már tudtam, hogy jól végeztem a munkámat. Most sem hagyott cserben a régi varázslat. A körülmények alakulásának függvényében bármelyik hölgy az enyém lehetett, csak kérnem kellett. És ez nem önáltatás volt, hanem nyilvánvaló, magától értetődő tény. Egy mérföldről látszott. A ház asszonyának arca ragyogott az izgalomtól, és akárhányszor csak rám nézett a kártyaasztal fölött, elkerekedtek nagy, sötét, bársonyos szemei, kitágultak orrlyukai, szája pedig enyhén kinyílván felfedte fogsorához szorított, nedves, rózsaszín nyelvének hegyét. Csodálatosan buja gesztus volt, és nem egyszer elrontottam miatta a hívásomat. A lány kevésbé vakmerően, de hasonló közvetlenséggel viselkedett. Akárhányszor találkozott a tekintetünk, márpedig elég gyakran találkozott, a centiméter tört részével felvonta szemöldökét, mintha kérdezni akart volna valamit, majd sebesen, halványan elmosolyodott, megadva kérdésére a választ is.

– Azt hiszem, ideje nyugovóra térnünk – vizsgálgatta Mr. Aziz az óráját. – Már elmúlt tizenegy. Jó éjt, drágáim!

Ekkor különös dolog történt. A két hölgy azonnal, egyetlen másodpercnyi tétovázás, egyetlen felém vetett pillantás nélkül felállt és elindult az ajtó felé! Döbbenetes volt. Nem jutottam szóhoz. Nem tudtam mire vélni a helyzetet. Olyan gyorsan történt minden, hogy fel sem fogtam a maga valójában. És nem arról volt szó, hogy Mr. Aziz

dühösen szólt volna rájuk. A hangja ugyanolyan kedvesen csengett, mint addig, legalábbis az én fülemnek. Ekkorra azonban már ő is elkezdte lekapcsolni a lámpákat, egyértelműen jelezve, hogy nekem is vissza kellene vonulnom. Micsoda csapás! Legalább egy odasúgott félmondatot vártam volna vagy az anyától, vagy a lányától, három-négy szót, hogy hová menjek és mikor. Ehelyett ott álltam, mint egy félkegyelmű a kártyaasztal mellett, miközben a két hölgy kivonult a szobából.

A házigazdám társaságában követtük őket a lépcsőn. Az első emeleti fordulóban ott várt ránk egymás mellett anya és lánya.

– Jó éjt, Mr. Cornelius! – mondta a ház asszonya.

– Jó éjt, Mr. Cornelius – mondta a lány.

– Jó éjt, drága barátom! – mondta Mr. Aziz. – Remélem, semmiben sem szenvedett hiányt.

Azzal elfordultak, és én nem tehettem mást: lassan, vonakodva felmentem a második emeletre, a saját szobámba. Beléptem és bezártam magam mögött az ajtót. A súlyos brokátfüggönyöket már behúzták a szolgák, de én széthúztam őket, és az ablakon kihajolva körülnéztem az éjszakában. A forró, rezzenetlen levegőben fényesen világított a hold a sivatag fölött. Odalent, a holdfényben csillogó medence óriási tükörnek tűnt a fűben, és a négy nyugágyat is ki tudtam venni mellette, melyekben délután üldögéltünk.

Lám, lám, gondoltam. És most mi legyen?

Azt tudtam, hogy egy dolgot nem szabad megtennem ebben a házban: nem szabad kimerészkednem a szobámból és végiglopakodnom a folyosókon. Az öngyilkosság lett volna. Az évek során megtanultam, hogy három nemzetiségű férjjel nem szabad felesleges kockázatot vállalni: a bolgárokkal, a görögökkel és a szírekkel. Valamilyen oknál fogva egyik sem bánja, ha az ember nyíltan flörtöl a feleségükkel, ám azonnal végeznek vele, ha az ágyukban találják. Mr. Aziz szír volt. Ennél fogva megfontoltan kellett cselekednem, és ha most valakinek tennie kell egyáltalán valamit, akkor az nem én voltam, hanem a két nő valamelyike, mivel ők

tudták pontosan, mi biztonságos és mi veszélyes. Ugyanakkor beláttam, hogy azok után, ahogy házigazdám lábhoz rendelte őket alig néhány perccel ezelőtt, nem sok mindent remélhettem a közeljövőtől. Csak az volt a gond, hogy én viszont pokolian felpörgettem magam.

Levetköztem és hosszan zuhanyoztam, hideg vízzel. Ez segített. Ezután, mivel holdfényben nem tudok aludni, meggyőződtem róla, hogy a függönyök teljesen be vannak húzva. Lefeküdtem, és a következő mintegy egy óra során tovább olvastam Gilbert White a *Selborne természetrajzát*. Ez is segített, és valamikor éjfél és hajnali egy óra között végre elérkezett az a pont, amikor le tudtam kapcsolni a lámpát és különösebb bánkódás nélkül álmra tudtam hajtani a fejem.

Épp kezdtem elszenderedni, amikor halk zajokat hallottam. Azonnal felismertem őket. Ezeket a hangokat sokszor hallottam már életemben, és mégis, még ma is a legizgalmasabbak, a legemlékezetesebbek a világon. Egy sor halk, fémes zörej, fémen szelíden elcsúszó fém csikorgása alkotja, és olyasvalaki, mindig olyasvalaki kelti őket, aki lassan, nagyon óvatosan elfordítja egy ajtó kilincsét. Azonnal kiröppent az álom a szememből, de nem mozdultam. Egyszerűen kinyitottam a szemem és az ajtó felé néztem. Emlékszem, abban a másodpercben azt kívántam, bárcsak lenne egy rés a függönyön, hogy legalább egy pillantást vethessek a nemsokára belépő bájos alak árnyékára. A szoba azonban olyan sötét volt, mint egy pince.

Nem hallottam az ajtó nyílását. Egyetlen sarokvas sem nyikordult meg. Hirtelen egy szelíd légáramlat suhant át a szobán, meglebbentve a függönyöket, egy pillanattal később halottam a fának ütköző fa halk zaját, ahogy az ajtó bezáródott. Aztán kattant a zárnyelv.

Lábujjhegyen lopakodó léptek közeledtek felém a szőnyegen.

Egy rettentő pillanatig azt hittem, maga Mr. Abdul Aziz közelít egy hosszú késsel a kezében, de ugyanebben a pillanatban egy meleg,

nyúlánk test hajolt fölém, s egy női hang suttogott a fülemben:

– *Egy szót se!*

– Drága szerelmem! – suttogtam, azon töprengve, vajon melyikük az. – Tudtam, hogy el fogsz... – A keze azonnal a számra tapadt.

– *Kérlek!* – suttogta. – *Egy szót se!*

Nem vitatkoztam. Jobb dolga is akadt a számnak. Akárcsak az övének.

Ezen a ponton meg kell állnom egy pillanatra. Tudom, ez a legkevésbé sem jellemző rám, de most az egyszer hadd írjam le az ezt követő csodálatos jelenetet. Megvan rá a magam oka, és könyörgöm, legyenek tekintettel rájuk. Akárhogy is, senkinek sem lesz ártalmára, ha megmozgatja egy kicsit a képzeletét, és ha kívánják, egy kicsit még segítek is azzal, hogy egyszerűen, az igazságnak megfelelően kijelentem: a több ezer nő közül, akit valaha ismertem, egy sem juttatott el az extázis magasabb fokára, mint ez a hölgy a Sínai sivatagban. Az ügyessége bámulatos volt. A szenvedélye átható. A mozgékonyága hihetetlen. Egymás után állt elő az újabbnál újabb és kifinomultabb manőverekkel. És mindezt megkoronázandó, soha nem találkoztam még az övéhez hasonló finom és rejtélyes stílussal. Nagy művész volt. Igazi géniusz.

Önök valószínűleg azt mondják, hogy mindez egyértelműen arra utalt, hogy látogatóm az idősebb hölgy volt. Tévednek. Semmire sem utalt. Igazi géniusznak születni kell. Nem sok köze van a korhoz, és biztosíthatom önöket, a sötét szobában nem tudtam megbizonyosodni róla, hogy melyikük az. Egyetlen pennyt sem mertem volna feltenni egyikre sem. Az egyik pillanatban, valamilyen különösen heves kádencia után biztosra vettem, hogy a feleség az. *Csak a feleség lehet!* Aztán hirtelen az egész ütem megváltozott, és a dallam olyan gyermeki és ártatlan lett, hogy esküdni mertem volna rá, hogy a lány az. *Csak a lány lehet!*

Az örületbe kergetett, hogy nem ismerhettem a választ. A kínok kínját éltem át. És meg is aláztattam, hiszen végül is egy ínycsok, egy igazi ínycsok anélkül is fel kell ismernie bármilyen bort, hogy

látná a címkét az üvegen. Ez az alkalom azonban egyszerűen kifogott rajtam. Egyszer cigarettáért nyúltam, hogy a gyufaláng fényénél oldjam meg a rejtélyt, a keze azonban azonnal megvillant, és a cigaretta meg a gyufa a szoba másik végében kötött ki. Nem egyszer kezdtem el a fülébe sűgni a kérdést, de egy fél mondat sem hagyhatta el a számat, a keze ismét megvillant, és belém fojtotta a szót. Ami azt illeti, elég durván.

Rendben van, gondoltam. Hagyjuk akkor – egyelőre. Holnap reggel, lent a napfényben, biztosan tudni fogom, melykötök az. Tudni fogom az arcod ragyogásából, a tekintetedből, és száz egyéb apró, árulkodó jelből. Tudni fogom a fogam által a nyakad bal oldalán hagyott pecsétből. Agyafúrt húzás, gondoltam, és olyan tökéletesen időzített – gonosz harapásomra a szenvedély csúcspontján került sor –, hogy egy pillanatra sem ismerte fel a jelentőségét.

Összességében igen emlékezetes éjszakát éltem át, s legalább négy óra telt el, mielőtt még egyszer, utoljára, hevesen átölelt, és ugyanolyan sebesen távozott a szobámból, ahogy érkezett.

Másnap reggel csak tíz órakor ébredtem fel. Kimásztam az ágyból és széthúztam a függönyöket. Újabb ragyogó, forró sivatagi nap köszöntött ránk. Kényelmesen megfürödtem, majd a szokásos alapossággal felöltöztem. Kipihent voltam és élénk. Örömmel töltött el a gondolat, hogy még így, középkorúan is képes vagyok, pusztán a pillantásommal, a szobámba csábítani egy nőt. És micsoda nőt! Lenyűgöző lesz kitalálni, melyikük volt az. Hamarosan megtudhatom.

Lassan lesétáltam a földszintre.

– Jó reggelt, drága barátom, jó reggelt! – állt fel Mr. Aziz egy kis asztal mellől a nappaliban. Éppen írt valamit. – Hogy telt az éjszakája?

– Köszönöm, kitűnően – feleltem, igyekezve nem túl önelégültnek tűnni. Arcán vakító fehér mosolyával lépett elém. Okos kis szemei a vonásaimat fürkészték, mintha kerestek volna valamit.

– Jó híreim vannak – folytatta. – Öt perce hívtak B'ir Raúd Szalimból. A posta meghozta az ékszíját, Száleh már el is kezdte beszerezni. Egy óra múlva kész lesz, tehát reggeli után visszaviszem önt, és már folytathatja is az útját.

Biztosítottam soha el nem múló hálámról.

– Sajnáljuk, hogy elmegy – mondta. – Nagyon örülünk, hogy megtisztelte házunkat, igazán nagyon örülünk.

Egyedül költöttem el a reggelit az ebédlőben. Utána visszamentem a nappaliba, és miközben házigazdám tovább írogatott az asztalnál, elszívtam egy cigarettát.

– Bocsásson meg! – nézett fel egy pillanatra. – El kell még rendeznem néhány dolgot. Nem tart sokáig. A bőröndjét már összezsomagoltattam és berakattam a kocsiba, úgyhogy ne legyen semmire se gondja. Foglaljon helyet, és élvezze a dohányzás örömeit. A hölgyek is bármelyik pillanatban itt lehetnek.

A felesége érkezett elsőként. Szinte bevitörázott a szobába, s jobban emlékeztetett Szemirámiszra, a Nílus királynőjére, mint valaha. Azonnal felfigyeltem a halványzöld kendőre, amit hanyagul a nyaka köré vetett. Hanyagul, de gondosan! Gondosan, hogy nyakának egyetlen négyzetcentimétere se látsszon. Egyenesen odament a férjéhez és megcsókolta az arcát.

– Jó reggelt, drágám! – üdvözölte.

Te gyönyörű, ravasz szuka, gondoltam.

– Jó reggelt, Mr. Cornelius! – köszöntött derűsen, és leült a velem szemben lévő fotelbe. – Kellemesen telt az éjszakája? Remélem, semmiben sem szenvedett hiányt.

Soha életemben nem láttam még ilyen szikrákat egyetlen nő szemében sem, mint az övében aznap reggel, sem olyan örömteli ragyogást, mint az ő arcán.

– Az éjszaka csodálatos volt, *köszönöm* – feleltem, jelezve, hogy tudom.

Elmosolyodott és rágyújtott egy cigarettára. Odapillantottam Mr. Azizra, aki még mindig elmélyülten írt valamit az asztalánál, nekünk

háttal. A legkevésbé sem figyelt a feleségére vagy rám. Ugyanolyan, mint az összes többi szerencsétlen hímveréb, gondoltam. Egyik sem hiszi el, hogy vele is megtörténhet, akár az orra előtt is.

– Jó reggelt mindenkinek! – kiáltotta a lány, miközben beviharzott.
– Jó reggelt, apa! Jó reggelt, anya! – Megcsókolta őket. – Jó reggel, Mr. Cornelius! – Rózsaszín nadrágot és rozsdabarna blúzt viselt, és átkozott legyek, ha nem vetett ő is hanyagul, ám gondosan elrendezve egy kendőt a nyakába!

– Jól telt az éjszakája? – kérdezte, miközben letelepedett a fotelom karfájára, mintha a menyasszonyom lett volna, úgy elhelyezkedve, hogy a combja az alkaromnak nyomódjon. Hátradőltem és alaposan szemügyre vettem. Visszanézett rám, és kacsintott egyet. Komolyan mondom, kacsintott! Az arca ugyanúgy ragyogott és szikrázott, mint az anyjáié, s ha lehet, még az idősebb nőnél is kicsattanóbbnak tűnt.

Tökéletesen zavarba jöttem. Csak az egyiküknek kellett elrejtienie a harapásnyomot, mégis mindkettő eltakarta a nyakát egy kendővel. Ez persze véletlen egybeesés is lehetett, nekem mégis inkább összeesküvésnek tűnt. Mintha szorosán együttműködtek volna, hogy elrejtsek előlem az igazságot. Milyen hihetetlenül zavaros ügy! És mi céljuk lehet az egészszel? És vajon milyen meglepetéseket tartogatnak még? Talán sorsot húztak tegnap éjjel, vagy mi? Vagy egyszerűen felváltva vetették magukat a vendégekre? Vissza kell jönnöm, mondtam magamban, amint csak lehet, hogy lássam, mi történik legközelebb. Ami azt illeti, Jeruzsálemből bármikor útnak indulhatok, csak ezzel a céllal. Tudtam, hogy könnyen meghívathatom magam ismét.

– Készen áll, Mr. Cornelius? – állt fel Mr. Aziz az asztal mellől.

– Természetesen – feleltem.

A hölgyek mosolyogva kísérték ki a nagy, zöld Rolls-Royce-hoz. Megcsókoltam a kezüket és milliányi köszönetet mormoltam nekik. Aztán beültem házigazdám mellé, és útnak indultunk. Anya és lánya utánunk integetett. Leengedtem az ablakot és visszaintegettem.

Aztán kiértünk a kertből a sivatagba, a köves sárga ösvényre, s a telefonpóznáktól kísérvé megkerültük a Maghara-hegy lábát.

Az út során kellemesen elbeszélgettünk mindenféléről. Mindent megtettem, hogy szórakoztató társaságnak bizonyuljak, hiszen az volt a célom, ismét meghívassam magam a házába. Tudtam azonban: ha nem sikerül őt rávennem, hogy felajánlja vendégszeretetét nekem, akkor nekem kell majd felszólítanom őt a meghívásra. Az utolsó pillanatra terveztem a dolgot. „*Isten önnel, drága barátom!*” – mondom majd, aztán melegen torkon ragadom: „*Ugye megengedi, hogy ha legközelebb erre járok, ismét felkeressem?*” Erre persze, nem mondhat mást, mint igent.

– Nos, mit gondol, túloztam, amikor gyönyörűnek neveztem a lányomat? – kérdezte.

– Sőt, épp ellenkezőleg! – válaszoltam. – Elképesztően gyönyörű teremtés. Gratulálok! Azonban a felesége sem kevésbé bájos. Ami azt illeti, majdnem levettek a lábamról! – tettem hozzá nevetve.

– Észrevettem! – nevetett fel ő is. – Nagyon rossz kislányok tudnak lenni így együtt. Egyszerűen imádnak flörtölni. Engem ugyan nem zavar. A flörtölésben nincs semmi rossz.

– Egyáltalán semmi – biztosítottam.

– Szerintem nagyon mulatságos dolog.

– És elbűvölő – helyeseltem.

Nem egészen egy óra alatt elértük az Iszmaliát Jeruzsálemmel összekötő főutat. Mr. Aziz ráfordult a Rolls-szal a fekete makadámra, és óránkénti hetven mérföldes sebességgel elindult a benzinkút felé. Még néhány perc, és megérkezünk. Megpróbáltam egy kicsit közelebb manőverezni újabb látogatásom témájához, óvatosan pedzegetve a meghívást.

– Nem tudom magam túltenni a házán! – sóhajtottam. – Egyszerűen csodálatos!

– Szép, igaz?

– Csodálatos, ez a megfelelő kifejezés. De mondja, nem túl magányosak itt a semmi közepén, állandóan így hármásban?

– Itt sem rosszabb, mint bárhol máshol – érkezett a válasz. – Az ember mindig magányos, akárhol is van. Sivatag, vagy város... nincs nagy különbség. De tudja, vannak vendégeink. Meglepné, hányan keresnek fel minket időről-időre. Mint például ön. Nagyon örültem, hogy vendégül láthattuk, drága barátom.

– Soha nem fogom elfelejteni – biztosítottam. – Manapság szinte már sehol nem találkozni ilyen kedvességgel és vendégszeretettel.

Vártam, hogy kijelentse, el kell még jönnöm máskor is, ám nem tette. Csend ereszkedett közénk, kissé feszült csend.

– Azt hiszem, ön a legfigyelmesebb apa a világon, akiről valaha hallottam – jelentettem ki, hogy áthidaljam a csendet.

– Én?

– Igen. Csak a lánya kedvéért, az ő oltalmára felépít egy házat az Isten háta mögött, és ott is él. Szerintem ez nagyon nemes tett.

Láttam, hogy elmosolyodik, de a tekintetét az útra szegezte és nem mondott semmit. Úgy egy mérföldnyire előttünk már látszottak a kunyhók és a benzinkút. A nap a magasba emelkedett, s egyre melegebb lett a kocsiban.

– Nem sok apa vállalná ezt a gyermekéért – folytattam.

Ismét elmosolyodott, ám ez alkalommal valahogy szemérmesen.

– Ön túl sokat tulajdonít nekem – szólalt meg végül. – Nem vagyok méltó ennyi dicséretre. Őszinte leszek: nem Diana lányom az egyetlen oka annak, hogy ilyen elszigeteltségben élek.

– Tudom.

– Tudja?

– Már említette. Azt mondta, a másik ok a sivatag. Úgy szereti, mint tengerész a tengert.

– Igen, igen. Így igaz. De van még egy harmadik ok is.

– Ó, és mi lenne az?

Nem felelt. Mozdulatlanul ült, kezével szilárdan markolta a kormányt, tekintetét az útra szegezte.

– Bocsásson meg! – visszakoztam. – Nem kellett volna ilyet kérdezniem. Semmi közöm hozzá.

– Nem, nem, semmi baj! – tiltakozott. – Ne kérjen bocsánatot!

Kinéztem az ablakon a sivatagra.

– Azt hiszem, ma melegebb van, mint tegnap volt – hümmögtem.

– Már most több lehet, mint 35 fok.

– Igen.

Láttam, hogy fészkelődik egy kicsit az ülésben, próbált kényelmesen elhelyezkedni.

– Semmi okát nem látom – szólalt meg aztán –, hogy miért ne tudhatná meg az igazságot a házamról. Nem úgy ismertem meg, mint akinek ne lehetne megbízni a diszkréciójában.

– Ezt örömmel hallom.

Ekkor már a benzinkút közelében jártunk, és Mr. Aziz szinte lépésre lassított, hogy legyen ideje előadni mondandóját. Láttam a Lagondám mellett álló, minket figyelő két arabot.

– A lányom... – bökte ki végül – ...a lányom, akivel találkozott... nem ő az egyetlen lányom.

– Ó, valóban?

– Van egy öt évvel idősebb nővére.

– Aki kétségtelenül ugyanolyan gyönyörű – bólintottam. – Hol él? Bejrútban?

– Nem. A házban.

– Melyik házban? Nem abban, ahonnan jövünk.

– De igen.

– De hát nem is láttam!

– Nos – fordult hirtelen felém –, talán valóban nem.

– De miért?

– Az idősebb lányom... leprás.

Megugrottam ültömben.

– Igen, tudom – tette hozzá sietve –, szörnyű dolog. A legrosszabb fajtát kapta el szegény gyermekem. Anaesthetikus leprának hívják. Nagyon ellenálló, szinte lehetetlen gyógyítani. A csomós változattal sokkal könnyebb lenne. De hát nem az... Ezért amikor vendég

érkezik a házba, a lányom bezárkózik a lakosztályába, a harmadik emeleten...

A kocsik ekkor érhetett oda a benzinkúthoz, mivel a következő dolog, amire emlékszem az, hogy Mr. Abdul Aziz felém fordulva, okos kis fekete szemét rám szegezve ül, és beszél.

– De drága barátom, nem kell ennyire megijednie! Nyugodjon meg, Mr. Cornelius, nyugodjon meg! A világon semmitől sem kell tartania. A betegség nem túl fertőző. Csak a *legintimebb* érintkezés útján terjed...

Lassan, nagyon lassan kiszálltam a kocsiból, és megálltam a napsütésben. A torz arcú arab vigyorogva nézett rám.

– Megjavítottuk az ékszíjat – mondta. – Most már minden rendben.

Benyúltam a zsebembe egy cigarettáért, de a kezem olyan hevesen remegett, hogy elejtettem a dobozt. Lehajoltam és felvettem. Aztán kivettem egy cigarettát, és nagy nehezen meggyújtottam. Amikor ismét felnéztem, már csak a fél mérföldnyire járó, sebesen távoldó zöld Rolls-Royce hátulját láttam.

A Szerelem illata

Ezidáig csupán egyetlen részletet tettem közzé Oswald bácsikám naplójából Ez a részlet, ahogy arra talán néhányan emlékeznek, egy érzéki találkozásról szólt bácsikám és egy szíriai leprás nő között, a Sínai-sivatagban. Hat év telt el azóta, és eddig senki sem kavart botrányt miatta. Ezért aztán bátorkodom egy újabb részletet közreadni ebből a különös naplóból, annak ellenére, hogy az ügyvédem egyáltalán nem tartja jó ötletnek. Rámutatott, miszerint a szereplők közül néhányan még életben vannak, és a leírás alapján könnyen rájuk lehet ismerni. Azt mondja, valamelyikük kíméletlenül be fog perelni. Nos, pereljenek be, ha úgy tartja kedvük. Büszke vagyok a bácsikámra. Ha valaki, ő tudta, hogyan kell élni. Az első megjelent részlet előszavában azt írtam, Casanova emlékiratai valóságos egyházközségi újságnak tűnnek Oswald bácsikám naplója mellett, és a híres szerető, összehasonlítva a bácsikámmal, csupán egy halvérű alak. Emellett határozottan kitartok, és ha alkalmam nyílik rá, bebizonyítom az egész világnak. Itt következik tehát egy rövid részlet a XXIII-ik kötetből, pontosan úgy, ahogy Oswald bácsikám papírra vetette:

*Párizs
szerda*

Reggeli tíz óra. Megkóstoltam a mézet. Tegnap érkezett egy régi, *jonquilles* néven ismert, imádnivaló kanárisárga mintával díszített Sévres bödönben. „*Suzie-tól, és köszönöm*”, ez állt a mellékelt üzenetben. Szép dolog, ha értékelik az embert. Máskülönben a méz rendkívül érdekes volt. Suzie Jolibois-nak, egyéb ingatlanjai mellett, volt egy kis farmja Casablancától délre, és nagyon szerette a méheket. A kaptárait egy *cannabis indica* ültetvény közepén helyezte el, és a méhek közvetlenül ebből a forrásból szereztek be a nektárt. Ezek a méhek állandó eufórikus állapotban éltek és nem sok

kedvet éreztek a munkához. Ebből következően a mézhozam igen csekély volt. Megkentem a harmadik szelet pirítóst. Az édes nektár csaknem fekete volt és meglehetősen pikáns illatú. Megszólalt a telefon. Felvettem a kagylót és vártam. Soha nem szóltam bele elsőként. Végül is nem én hívom őket, hanem ők hívnak engem.

– Oswald, ott van?

Felismertem a hangot.

– Igen, Henri – mondtam. – Jó reggelt!

– Figyeljen! – Gyorsan beszélt és izgatottnak tűnt. – Azt hiszem, megtaláltam! Csaknem teljesen biztos vagyok benne, hogy megtaláltam! Bocsássa meg, hogy ilyen feldúlt vagyok, de fantasztikus élményben volt részem. Most már minden rendben van. Átjön?

– Igen – feleltem –, átmegyek. – Helyére tettem a kagylót és töltöttem magamnak még egy csésze kávé. Lehetséges, hogy Henri végre mégis megcsinálta? Ha igen, szerettem volna ott lenni, hogy részesüljek a mókából.

Itt rövid szünetet kell tartanom, hogy elmeséljem, hogyan ismerkedtem meg Henri Biotte-tal. Három évvel ezelőtt leautóztam Provence-ba, hogy eltöltsék egy nyári hétvégét egy hölgygel, aki csupán azért volt érdekes számomra, mert rendkívül erős izomzattal rendelkezett egy olyan helyen, ahol más nőknek egyáltalán nincsenek izmaik. Egy órával az érkezésem után a folyóparti gyepen sétálgattam, amikor egy apró termetű, sötét bőrű férfi jött oda hozzám. Keze fején sötét szőr göndörödött. Kissé meghajolt és így szólt:

– Henri Biotte, szintén vendég.

– Oswald Cornelius – mutatkoztam be.

Henri Biotte olyan szőrös volt, mint egy kecske. Az állát és mindkét orcáját szúrós, fekete borosta borította, és az orrából hatalmas szőröcsomók kandikáltak ki.

– Csatlakozhatom önhöz? – kérdezte, lépteit hozzám igazítva, és azonnal beszélni kezdett. Micsoda beszélőkéje volt! Milyen gall,

milyen izgalmas! Ugrándozva lépkedett, az ujjai repkedtek, mintha szét akarná szórni őket a szélrózsa minden irányába, szavai pedig petárdákként, örült sebességgel pufogtak. Belga vegyész, mondta, és Párizsban dolgozik. Szaglászervi vegyész, aki életét az illatok tanulmányozásának szentelte.

– Úgy érti, szagokkal foglalkozik? – kérdeztem.

– Igen, igen! – kiáltotta. – Pontosan! A szagok és illatok szakértője vagyok! Többet tudok a szagokról, mint bárki más a világon!

– A jó illatokról vagy a rossz szagokról? – kérdeztem, próbálva egy kicsit lelassítani.

– Jó illatokról, finom illatokról, csodálatos illatokról! – felelte. – El tudom készíteni őket! Bármilyen illatot ki tudok keverni, amelyet csak akar!

Elmesélte, hogy a város egyik legnagyobb divatházának fő parfümkészítője. Az orra, mondta, szőrös ujját bozontos ormányának hegyéhez érintve, úgy néz ki, mint bármelyik másik orr, igaz? Erre szerettem volna azt felelni, hogy az orrlyukaiból több szőr lóg ki, mint amennyi gaz nő a prérin, és megkérdezni, miért nem szól a borbélyának, hogy csippentse ki, ehelyett azonban udvariasan azt feleltem, hogy valóban nem látok rajta semmi szokatlant.

– Igen, így van – hagyta helyben megállapításomat. – Valójában azonban ez egy rendkívüli érzékenységgel megáldott szaglászerv. Két szippantással képes megérezni egyetlen csepp pézsmalajat egy egész gallon gerániumolajban.

– Elképesztő – mondtam.

– A Champs Elysées-n – folytatta –, amely egy igen széles utca, az orrom pontosan be tudja azonosítani a túloldalon sétáló nő által használt parfüm márkáját.

– Úgy, hogy maguk között ott megy a sok autó?

– Bizony! – felelte.

A továbbiakban megnevezett a világ leghíresebb parfümjei közül kettőt amelyeket az őt alkalmazó divatház készített.

– Azok az én személyes alkotásaim – jegyezte meg szerényen. – Saját kezűleg kevertem őket. Valóságos vagyont hoztak annak a közismert vén szukának, aki vezeti a céget.

– Nem magának?

– Nekem? Én csupán egy szerencsétlen, bérből élő alkalmazott vagyok! – mondta, közben széttárta a karját és olyan magasra húzta fel a vállát, hogy már a fülcimpáját érintette. – Egy nap azonban ki fogok törni, és nekilátok megvalósítani az álmomat.

– Szóval van egy álma.

– Bizony, méghozzá egy csodálatos, elképesztő, fantasztikus álmom, kedves uram!

– Akkor miért nem próbálkozik a megvalósításával?

– Mert előbb találnom kell valakit, aki elég széles látókörű és elég gazdag, és hajlandó támogatni.

Aha, gondoltam, tehát erről van szó!

– Ilyen szakmai hírnévvel biztosan nem lenne nehéz dolga – mondtam.

– Olyan gazdag embert, amelyet én keresek, nem könnyű találni – magyarázta. – Sportos szerencsejátékosnak kell lennie, aki kedveli a bizarr dolgokat.

Pontosan rólam beszélsz, te furfangos kis csirkefogó, gondoltam.

– Mi ez az álom, amit szeretne megvalósítani? – kérdeztem. – Talán parfümököt akar készíteni?

– Kedves barátom! – kiáltotta. – Bárki tud *parfümököt* készíteni! Én a parfümről beszélek! Az *egyetlen* parfümről, ami számít!

– És az melyik lenne?

– Nos, természetesen a *veszélyes* parfüm! Ha azt elkészítem, én fogom uralni a világot!

– Sok szerencsét! – mondtam.

– Nem viccelek, Monsieur Cornelius. Megengedi, hogy részletesen elmagyarázzam?

– Tessék, hallgatom!

– Ugye nem haragszik, ha leülök? – kérdezte, egy padhoz lépve. – Tavaly áprilisban szívrohamom volt és vigyáznom kell magamra.

– Sajnálattal hallom.

– Ó, nem kell sajnálkoznia. Minden rendben lesz, ha nem hajtom túl magam.

Gyönyörű délután volt, és a pad, amelyre leültünk, a vízparttól nem messze, a gyep szélén állt. A folyó, amely fölött szitakötők cikáztak, lassan, méltóságteljesen hömpölygött mellettünk. A túlsó parton fűzfák sorakoztak, mögöttük pedig smaragdzöld rét terült el, amelyet sárga boglárkák tarkítottak. A réten egy barna-fehér foltos tehén legelészett békésen.

– Elmondom, milyen parfümöt szeretnék készíteni – kezdte. – Előbb azonban el kell magyaráznom pár dolgot, máskülönben nem értené meg teljesen. Kérem tehát, hogy legyen türelemmel! – Az egyik keze ernyedten hevert az ölében, a szőrös felével fölfelé. Úgy nézett ki, mint egy fekete patkány. A másik kezével ezt simogatta gyengéden.

– Nézzük elsőként azt a jelenséget – folytatta –, amikor egy kutya találkozik egy tüzelő szukával. A kutyában csillapíthatatlan szexuális vágy támad, és minden önuralma elpárolog. Egyetlen gondolat lebeg a szeme előtt, még hozzá az azonnal, ott helyben való közösülés gondolata, és hacsak erővel meg nem akadályozzák ebben, meg is teszi. Tudja, mi ébreszti a kutyában ezt a mindent elsőprő szexuális vágyat?

– A szag – válaszoltam.

– Pontosan, Monsieur Cornelius. Egy speciális konformáció szagmolekulái bejutnak a kutya orrába, és stimulálják a szaglószeri idegvégződéseit. Ezek sürgős jeleket küldenek a nyúltagyba, onnan pedig a jelek továbbmennek a magasabb agyi központokba. *Mindezt* a szag teszi. Ha előljük egy kutya szaglószeri idegeit, elveszíti az érdeklődését a szex iránt. Ez több más emlősfajára is igaz, az emberre viszont nem. A szagnak semmi köze a férfi szexuális

étvágyához. A férfit e tekintetben a látvány, a tapintás, és élénk fantáziája ösztökéli. Soha nem a szag.

– Mi a helyzet a parfümmel? – kérdeztem.

– Marhaság! – felelte. – Azoknak a kis üvegekben árusított drága illatoknak, amelyeneket én is készítek, nincs semmiféle nemi vágyat fokozó hatásuk. A parfüm soha nem erre a célra készült. Régen a nők ezzel leplezték, hogy bűzlenek. Manapság, amikor már nem bűzlenek, kizárólag nárcisztikus okokból alkalmazzák. Élvezik saját kellemes illatukat. A férfiak alig veszik észre rajtuk. Nekem elhiheti.

– Elhiszem – mondtam bólogatva.

– Magára gyakorolnak az illatok valamiféle fizikai hatást?

– Nem, fizikai hatást nem, inkább esztétikait.

– Tehát élvezi az illatokat. Én is. Számtalan másfajta illat van azonban, amit sokkal jobban élvezek... egy jó Lafite bukéja, egy friss Comice körte illata, vagy a Bretagne-i partoknál a tengerről fújó szél illata.

Egy pisztráng vetette fel magát a levegőbe a folyó közepén, és a napfény megcsillant a testén.

– Felejtse el azt a sok ostobaságot a pézsmáról, ámbráról és a cibetmacska heréje által kiválasztott anyagról! Manapság már vegyszerekből készítjük a parfümöket. Ha pézsmaillatot akarok, etilén-szebacint használok. A fenil-ecetsav cibetet ad, a benzaldehid pedig mandulaillatot. Nem, uram, többé már nem lelek abban gyönyörűséget, hogy vegyszerekből kellemes illatokat keverjek.

Ekkor már néhány perce csendben folydogált az orra, benedvesítve a két lyukból kikandikáló fekete szőröket. Amikor észrevette, elővett egy zsebkendőt, kifújta és megtörölte.

– Az én álmom – folytatta –, egy olyan parfüm elkészítése, amely ugyanolyan felvillanyozó hatással lesz a férfire, mint egy tüzelő szuka szaga a kutyára. Egyetlen szippantás, és annyi! A férfi elveszíti minden önuralmát. Letolja a nadrágját és ott helyben megerőszkolja a nőt!

– Jót lehetne szórakozni egy ilyen parfüm birtokában – jegyeztem meg.

– A kezünkben lenne az egész világ! – kiáltotta Henri.

– Igen, de éppen most mondta, hogy a szagnak semmi köze a férfi szexuális étvágyához.

– Ma valóban így van, de régen másképpen volt. Bizonyítékom van arra nézve, hogy közvetlenül a jégkorszak után, amikor a primitív ember még sokkal közelebbi rokonságban állt a majmokkal, mint manapság, megvolt az a tulajdonsága, hogy minden megfelelő szagú nőstényre ráugrott, akivel csak találkozott. Később, a paleolit és neolit korokban, még mindig hatással volt rá ez a szag, de egyre kevésbé. Mire Kr. e. 10000-ben kialakult a magasabb szintű civilizáció Egyiptomban és Kínában, az evolúció megtette hatását és teljesen elnyomta a férfiember azon tulajdonságát, hogy szag által stimulálható legyen. Nem untatom?

– Egyáltalán nem. De mondja, ez azt jelenti, hogy valóságos változás ment végbe az ember szaglószerében?

– Szó sincs ilyesmiről – felelte –, máskülönben semmit sem tehetnénk ellene. A kis szerv, amely képessé tette elődeinket, hogy megérezzék ezeket az átható szagokat, még mindig ott van. Ezt biztosan tudom. Látott már például olyan embert, aki tudja egy kicsit mozgatni a fülét?

– Én magam is képes vagyok rá – mondtam, és meg is tettem.

– Látja? A fülmozgató izom még mindig ott van. Ez egy olyan kor maradványa, amikor az ember még képes volt egy kutyához hasonlóan előre csapni a fülét, a jobb hallás érdekében. Ezt a képességet már több mint százezer éve elvesztette, de az izom még mindig ott van. És ugyanez érvényes a szaglószerünkre is. Tehát a szerv, amellyel ezeket a titkos szagokat érzékelni lehet, még ott van, csupán elvesztettük a képességünket a használatára. Tudja, hogyan működik az ember szaglószerve?

– Nem igazán.

– Nos, akkor elmondom, máskülönben nem tudnék válaszolni a kérdésére. Kérem, nagyon figyeljen! Az ember beszívja a levegőt az orrlyukán keresztül, amely aztán elhalad három csiga alakú terelőcsont mellett, az orr felső részében. A levegő itt felmelegszik és megszűrődik. A meleg levegő áthalad két nyílás fölött, amelyekben a szaglószerű található. Ezek sárgás színű, egy négyzetinch nagyságú szövetdarabok. Ebben a szövetben vannak a szaglószerű idegrostjai és idegvégződése. Minden idegvégződés egy szaglószerűi sejtből áll, amelyen egy nyáláb apró, hajhoz hasonlító rost helyezkedik el. Ezek a rostok egyfajta vevőkészüléként viselkednek. Valójában a „receptor” jobb szó rájuk. Amikor a receptorokat szagmolekulák csiklandozzák vagy stimulálják, ezek jelet küldenek az agyba. Na tehát reggel kilép a szobájából, beszívja orrába a sült szalonna szagmolekuláit, ezek stimulálják a maga receptorait, a receptorok a szaglószerűen keresztül jelet küldenek az agyba, az agy pedig jellegének és erősségének megfelelően, értelmezi a szagot. Ilyenkor szokott felkiáltani: „Aha, szalonna van reggelire!”

– Soha nem eszem szalonnát reggelire – tiltakoztam.

Úgy tett, mintha meg sem hallotta volna.

– Ezek a receptorok – folytatta –, ezek az apró, szőrszerű rostok érdekelnek minket. És most azt fogja kérdezni tőlem, honnan az ördögből tudják megállapítani a különbséget két szagmolekula, például a borsmenta és a kámfor között?

– Valóban, hogyan? – kérdeztem engedelmesen. Tényleg érdekelt a dolog.

– Nagyon kérem, ha lehet, még jobban figyeljen! Minden egyes receptor végén van egy mélyedés, egyfajta csésze, csak éppen nem szabályos kör. Ez az „érzékelőhely”. Képzeld el több ezer ilyen kis szőrszerű rostot, a végén apró csészécskével, amelyek úgy hullámszerűen, mint a tengeri anemóna csápjai, és arra várnak, hogy foglyul ejtsék az előttük elhaladó szagmolekulákat. Nos, tulajdonképpen ez történik. Amikor beszív egy bizonyos illatot, az

anyag szagmolekulái, amelyek azt a bizonyos agyagot alkotják, beáradnak az orrába, és a receptorok csészécskéibe jutnak. Amit most mondok, az nagyon fontos. A molekulák mindenféle formájúak és méretűek. Ugyanígy a kis csészék vagy érzékelőhelyek is más-más alakúak. Ezért aztán a molekulák csak azokba a csészékbe fészkelnek bele, amelyekbe pontosan beleillenek. A borsmenta csak a speciális borsmenta receptorba megy bele, ezzel szemben a kámfor molekulák, amelyek teljesen más alakúak, kizárólag a kámfor receptorokba illeszkednek bele, és így tovább. Olyan ez, mint az a gyerekjáték, ahol a megfelelő lyukakba kell a különböző formájú kockákat beletenni.

– Lássuk, jól értem-e a dolgot – szóltam közbe. – Szóval azt mondja, az agyam onnan fogja tudni, hogy borsmenta szagról van szó, hogy a molekula egy borsmenta receptorba illeszkedik be?

– Pontosan.

– De ugye ezzel nem azt akarja mondani, hogy különböző formájú érzékelőhelyek vannak a világ összes szagának?

– Nem – felelte. – Ami azt illeti, az embernek összesen hét különböző formájú érzékelőhelye van.

– Miért csak hét?

– Mert a szaglóérzékünk csupán hét „tisztá, elsődleges szag”-ot képes megkülönböztetni. Az összes többi „összetett szag”, amelyek az elsődlegesek keveredésével jönnek létre.

– Biztos ebben?

– Teljesen biztos vagyok. Az ízlelőérzékünk még kevesebb ízt ismer fel, egész pontosan négyet... édeset, keserűt, sósat és savanyút! Minden más íz ezeknek a keveréke.

– Mi a hét elsődleges szag? – kérdeztem.

– A nevük nem fontos számunkra – felelte. – Miért zavarnánk össze a dolgokat?

– Én azért szeretném hallani.

– Rendben – mondta. – Ezek a kámfor, csípős, pézsmá, éter, virág, borsmenta és bűzös. Kérem, ne vágjon ilyen szkeptikus arcot!

Ez nem az *én* felfedezésem. Híres tudósok dolgoztak a témán hosszú évekig, és eredményeik meglehetősen pontosak, *kivéve egy tekintetben.*

– És mi lenne az?

– *Létezik egy nyolcadik elsődleges szag, amelyről nem tudnak, és egy nyolcadik receptor e szag különleges formájú molekuláinak fogadására!*

– Ah-ha-ha! – rikkantottam. – Már látom, mire akar kilyukadni!

– Igen – mondta –, a nyolcadik elsődleges tiszta szag az a szexuális stimuláns, amelynek hatására a primitív ember több ezer évvel ezelőtt úgy viselkedett, mint manapság egy kutya. Nagyon különös molekuláris szerkezettel rendelkezik.

– Tehát maga tudja, hogy mi az?

– Természetesen.

– És azt mondja, hogy még mindig megvan az embernek az az érzékelőhelye, amelybe ezek a különös molekulák beleillenek?

– Pontosan.

– Ez a rejtélyes szag manapság is éri az orrunkat?

– Igen, még hozzá meglehetősen gyakran.

– Érezzük? Úgy értem, tudunk róla?

– Nem.

– Tehát a receptorok nem ejtik foglyul a molekulákat?

– De igen, barátom. Csak éppen semmi sem történik. Az agy nem kap jelet. Nem működik a telefonvonal. Olyan ez, mint az a bizonyos fülmozgató izom. A mechanizmus továbbra is ott van, azonban elvesztettük képességünket a megfelelő használatára.

– És mit akar tenni ezzel kapcsolatban? – érdeklődtem.

– Újra működésbe hozom – felelte. – Itt idegekkel, nem pedig izmokkal van dolgunk. És ezek az idegek nem halottak, sem nem sérültek, egyszerűen csak alszanak. Azt hiszem, ezerszeresére fogom növelni a szag erősségét, és adok hozzá egy katalizátort.

– Folytassa! – kértem.

– Ennyi elég lesz.

– Szeretnék többet hallani – győzködtem.

– Bocsássa meg, amit most fogok mondani, Monsieur Cornelius, de nem hiszem, hogy eleget tud az érzékszervekről ahhoz, hogy a továbbiakban követni tudjon. Az előadás véget ért.

Henri Biotte elégedett arccal, csendben üldögélt a folyóparton álló padon, egyik kézfejét simogatva a másik kezével. Az orrlyukából kilógó szőröcsomó miatt úgy nézett ki, mint egy manó, de ez csak álca volt. Egy olyan veszélyes és apró teremtményre emlékeztetett, aki éles szemével és mérges fullánkjával a kövek mögött ólalkodik, magányos vándorokra lesve. Lopva szemügyre vettem az arcát. A száját felettébb érdekesnek találtam: erősen lilás árnyalatú volt, talán a szívbaja miatt. Alsó ajka húsos volt, lefittyedt és középen kiugrott, mint egy erszény. Akár aprópénzt is lehetett volna tartani benne. Az ajkát borító bőr rendkívül feszes volt, mintha felfújták volna levegővel, és egyben nedves is, de nem azért mert nyalogatta, hanem a szájában túltengő nyál miatt.

Szóval ott ücsörgött ez a Monsieur Henri Biotte, arcán megátalkodott kis mosollyal, és türelmesen várta a reakciómat. Egyértelműen látszott rajta, hogy fittyet hány az erkölcsökre, de én magam is ilyen voltam. Ugyanakkor szinte sugárzott róla a gonoszság, és bár jómagam nyugodt szívvel nem sorolhatom tulajdonságaim közé a gonoszságot, másokban valósággal ellenállhatatlannak találom. A gonosz embert valami különös ragyogás veszi körül. Volt valami ördögien fantasztikus abban, hogy minden vágya a civilizált ember nemi szokásait félmillió évvel visszavetni az időben.

Igen, bevallom, horogra akadtam. Így aztán ott, egy Provance-i hölgy kertjében, a folyóparton üldögélve, ajánlatot tettem Henrinek. Javasoltam, hogy hagyja ott a jelenlegi állását és állítson fel egy kis laboratóriumot. Állom a felszerelés költségeit, mondtam, és csinos fizetést is kap. Ez egy ötéves szerződés lesz, és fele-fele arányban osztozunk az eredményen.

Henri szinte eksztázisba esett a boldogságtól.

– Komolyan mondja? – rikkantotta. – Nem viccel?

Csitítólag felemeltem a kezem, erre ő elkapta és vadul megrázta. Olyan volt, mintha egy gyapjas jakkkal fogtam volna kezét.

– Az uralmunk alá hajtjuk az emberiséget! – örvendezett. – Mi leszünk a világ istenei! – Hirtelen mozdulattal megölelt, majd csókot nyomott előbb az arcom egyik, aztán a másik oldalára. Brrr, ez a borzalmas gall csókolózás! Henri alsó ajka olyan volt, mintha egy gyík nedves hasa ért volna az arcomhoz.

– Szerintem az ünneplést hagyjuk későbbre! – mondtam, és szárazra töröltem magam vászonzsebkendőmmel.

Henri Biotte kimentette magát vendéglátónknál, és még aznap este visszasietett Párizsba. Egy héten belül felmondott a munkahelyén és kibérelt három helyiséget, ahol a laboratóriumot akarta berendezni. Ez a három helyiség a Rue de Cassette egyik házának harmadik emeletén volt, nem messze a Boulevard Raspaille-tól. Rengeteg pénzt költött a bonyolult felszerelések beszerzésére, és még egy nagy ketrecet is vásárolt, bele egy hím és egy nőstény majmot. Felvett egy Jeanette nevű okos, de nem túl szép asszisztenst maga mellé, és nekilátott a munkának.

Tudnod kell, hogy számomra ez a kis vállalkozás nem bírt túl nagy jelentőséggel, mivel számtalan más dolog volt, ami foglalkoztatott. Havonta egyszer vagy kétszer meglátogattam Henrit, hogy lássam, hogyan mennek a dolgok, de máskülönben hagytam, hogy azt csináljon, amit akar. A gondolataim nem az ő munkája körül forogtak. Nem volt türelmem az efajta kutatásokhoz, és amikor egy ideig semmiféle eredmény nem mutatkozott, azt a kevés érdeklődést is kezdtem elveszíteni. Ekkor már a szexuálisan túlfűtött majmok sem szórakoztattak.

Egyetlen egyszer leltem örömet a laboratóriumban tett látogatásomban. Amint arra mostanra már biztosan rájöttél, még egy mérsékelten vonzó nőnek is csak ritkán tudok ellenállni. Így aztán egy bizonyos esős csütörtök délután, miközben Henri buzgón illesztgette az elektródákat egy béka szaglószervére az egyik

helyiségben, azon kaptam magam, hogy valami sokkal kellemesebb elfoglaltságba bonyolódtam Jeanette-tel a másik szobában. Természetesen semmi különösre nem számítottam a kis pajzán asszisztens esetében, inkább csak megszokásból cselekedtem. Szent ég, micsoda meglepetésben volt részem! Kiderült, hogy a meglehetősen szigorú vegyészasszisztens álarca és a fehér kezeslábas alatt egy izmos és rugalmas testű, elképesztő kezűgyességű nőstény rejtőzik. A kísérletek, amelyeket először az oszcillátorral, majd a nagy sebességű centrifugával végrehajtott, szinte lélegzetelállítóak voltak. Az igazat megvallva, az ankarai török kötél táncosnővel esett kis kalandom óta (lásd XXI. fejezet) nem volt ilyen élményben részem. Amiből ezredjére is azt a tanulságot vontam le, hogy a nők kiszámíthatatlanok, mint az óceán. Sosem tudod, mi van alattad, mély víz vagy sekély, amíg le nem ereszted a mérőónt.

Ezt követően többé nem látogattam el a laboratóriumba. Ismered a szabályomat. Sosem térek vissza egy nőhöz másodjára. A nők, velem legalábbis, mindent beleadnak az első találkozásba, a második alkalom így nem lehet más, mint ugyanaz az ismert dallam ugyanazon a régi hegedűn. Arra pedig kinek van szüksége? Nekem biztosan nem. Így aztán mire eljött az a nap, amikor meghallottam Henri izgatott hangját a telefonban reggeli közben, szinte a létezéséről is megfeledkeztem.

A kegyetlen párizsi forgalomban elhajtottam a Rue de Cassette-re. Leállítottam az autóm és az apró felvonóval felmentem a harmadik emeletre. Henri nyitotta ki a laboratórium ajtaját.

– Ne mozduljon! – kiáltotta. – Maradjon ott, ahol van! – Elszaladt, és néhány perc múlva egy tálcával tért vissza, rajta két zsíros kinézetű, piros gumitárggyal. – Orrdugók – magyarázta. – Kérem, tegye be őket az orrába, úgy mint én! Távolságot tartja a molekulákat. Jó szorosan dugaszolja be az orrát! A száján keresztül kell lélegeznie, de ki foglalkozik most ilyen apróságokkal?

Az orrdugók vastagabbik, alsó végén volt egy rövid kék madzag, feltehetően azért, hogy ennek segítségével lehessen eltávolítani őket. Henri orrlyukaiból is két ilyen madzagdarab lógott ki. Felhelyeztem a saját orrdugóimat. Henri ellenőrizte, majd hüvelykujjával még mélyebbre nyomta őket, aztán sarkon fordult, táncos léptekkel visszasietett a laboratóriumba és közben hangosan kiabált.

– Jöjjön, drága Oswald! Jöjjön! Jöjjön! Bocsássa meg izgatottságomat, de ez csodálatos nap a számomra! – Az orrdugók miatt úgy beszélt, mintha erősen meg lenne fázva. Odaszökölt egy szekrényhez, és elővett belőle egy olyan kis vastag falú üveget, amelybe egy uncia parfüm fér. Odahozta hozzám, két tenyerébe fogva, mintha egy madárkát tartana. – Ide nézzen! Itt van! Ez a legértékesebb folyadék a világon!

Ez pontosan az a fajta nagyképű kijelentés volt, amit nagyon nem kedvelek.

– Tudom, hogy megcsináltam, Oswald! Biztos vagyok benne, hogy megcsináltam!

– Mondja el, mi történt!

– Az igazat megvallva, ez nem könnyű, de megpróbálom. – Óvatosan letette a kis üveget az asztalra. – Ezt a bizonyos, 1076-os számú keveréket itt hagytam éjszakára a desztillálóban, mert fél óra szükséges egyetlen csepp párlat elkészültéhez. Egy lezárt csőröspohárba csepegett, megakadályozandó az elpárolgását. Ezek a folyadékok egytől egyig rendkívül illékonyak. Ma reggel, amikor fél kilenckor bejöttem dolgozni, odamentem az 1076-oshoz, levettem a csőröspohár tetejét és aprót szippantottam a párlatból, majd visszatettem a tetőt.

– És aztán?

– Ó, Oswald, fantasztikus volt! Teljesen elveszítettem az önuralmam! Olyan dolgokat csináltam, ami soha, még álmomban sem jutott volna eszembe!

– Például?

– Kedves barátom, én egyszerűen megőrültem! Olyan voltam, mint egy vadállat! Nem ember voltam! Az évszázadok civilizáló hatása egyszerűen eltűnt! Ősember voltam!

– Mit csinált?

– A következő felvonásra nem emlékszem teljesen tisztán. Az események olyan gyorsan és kiszámíthatatlanul követték egymást! Azt azonban tudom, hogy az elképzelhető legerősebb és minden mást elsöprő vágy kerített hatalmába. Nem akartam mást, csak egy nőt. Úgy éreztem, ha azonnal nem kapok egy nőt, szétrobbanok.

– Szerencsés lány ez a Jeanette – jegyeztem meg, a szomszéd szoba ajtaja felé pillantva. – Most hogy érzi magát?

– Jeanette egy éve felmondott – mondta Henri. – A helyére felvettem egy briliáns, fiatal vegyész nőt, akit Simone Gautiernek hívnak.

– Akkor szerencsés lány ez a Simone.

– Nem! Nem! – kiáltotta Henri. – Ez volt benne a legborzalmasabb! Simone nem érkezett meg! Eddig mindig pontos volt, és ma reggel egész véletlenül elkésett a munkából! Már az örvény határán álltam. Kirontottam a folyosóra és nekivágtam a lépcsőnek. Olyan voltam, mint egy veszélyes állat. Nőre vadásztam, bármilyen nőre, és nem irigyeltem volna senkit, ha rábukkanok.

– És kit talált?

– Senkit, hála az égnek! Ugyanis hirtelen magamhoz tértem. Elmúlt a hatás. Nagyon gyorsan történt, és én ott álltam a második emeleti lépcsőfordulóban. Nagyon fáztam, de tudtam, mi történt. Felrohantam és úgy léptem be ebbe a helyiségbe, hogy erősen befogtam az orrom. Egyenesen odasiettem ahhoz a fiókhöz, ahol ezeket az orrdugókat tartom. Amióta elkezdtem ezen a témán dolgozni, tartok néhányat, arra az esetre, ha szükség lenne rá. Bedugtam az orromba a dugókat, és így most már biztonságban vagyok.

– A molekulák a szájon keresztül nem tudnak feljutni az orrba? – kérdeztem.

– A receptorokat nem érik el – felelte Henri. – Ezért nem érez az ember a száján keresztül szagokat. Ezt követően odamentem a szerkezethez, kikapcsoltam, az értékes, de kis mennyiségű folyadékot pedig áttöltöttem ebbe a vastag falú, légmentesen zárható üvegcsébe. Pontosan tizenegy köbcentiméter 1076-os van benne.

– Ezután pedig felhívott engem.

– Nem azonnal, ugyanis ekkor megérkezett Simone. Egyetlen pillantást vetett rám, aztán sikoltozva berohant a szomszéd szobába.

– Miért?

– Képzeld, Oswald, anyaszült meztelen voltam, és észre sem vettem. Minden biztonnal leszaggattam magamról a ruháimat.

– Aztán mi történt?

– Ismét felöltöztem, majd elmeséltem Simone-nak a történeteket. Amikor meghallotta az igazat, legalább olyan izgatott lett, mint én. Ami nem is csoda, hiszen több mint egy éve együtt dolgozunk ezen a kutatáson.

– Simone még mindig itt van?

– Persze, a szomszédos helyiségben.

Érdekes történet volt, amit Henri elmondott nekem. Megfogtam a kis szögletes üvegcsét és a fény felé tartottam. A vastag üvegen keresztül egy fél inch rózsaszínes szürke folyadékot láttam, ami leginkább egy érett birsalma levéhez hasonlított.

– El ne ejtse! – szólt rám Henri. – Jobb lenne, ha inkább letenné. – Engedelmeskedtem. A következő lépés az lesz – folytatta –, hogy tudományos körülmények között lefolytatunk egy kísérletet. Ehhez egy bizonyos adagot rá kell permeteznem egy nőre, aztán hagyni, hogy egy férfi a közelébe kerüljön. Közvetlen közelről kell figyelemmel kísérem az eseményeket.

– Micsoda mocskos vénember maga! – mondtam.

– Nem, én szaglászervi vegyész vagyok – felelte sértődötten.

– Szerintem az lenne a legjobb, ha kimennék az utcára, orromban a dugóval – mondtam –, és ráfújnék egy keveset az első nőre, aki az utamba kerül. Az ablakból figyelheti a történeteket. Biztosan jó móka lenne.

– Ebben nem kételkedem – morogta Henri –, de a dolog tudományos jellegében annál inkább. A kísérletet bent, ellenőrzött körülmények között kell lefolytatnom.

– Én leszek a férfi – vágtam rá.

– Nem, Oswald.

– Miért nem? Ragaszkodom hozzá!

– Figyeljen ide – magyarázta Henri. – Még nem tudjuk, mi történik, ha egy nő is jelen van. Ez az anyag rendkívül tömény, ebben teljesen biztos vagyok. És maga, kedves barátom, már nem nevezhető fiatalnak. A kísérlet nagyon veszélyes lehet. A hatás túllépheti az elviselhetőség határát.

A megjegyzés nagyon rosszul esett.

– Nálam nincsenek határok, én mindent kibírok – vágtam rá.

– Ugyan már! Nem vagyok hajlandó kockázatot vállalni – jelentette ki Henri. – Ezért fogadtam fel a legfittebb és legerősebb fiatalembert, akit csak találtam.

– Úgy érte, ezt már meg is tette?

– Természetesen – felelte Henri. – Izgatott vagyok és türelmetlen. Szeretnék továbblépni. A fiú bármelyik pillanatban itt lehet.

– Kicsoda ez a fiú?

– Hivatásos ökölvívó.

– Szent ég!

– A neve Pierre Lacaille. Ezer frankot fizetek neki a feladat végrehajtásáért.

– Hogyan bukkant rá?

– Sokkal több embert ismerek, mint azt maga gondolná, Oswald. Nem vagyok én remete.

– A fiú tudja, hogy mi fog történni vele?

– Azt mondtam neki, hogy egy, a szex pszichológiájával kapcsolatos tudományos kísérletben kell részt vennie. Minél kevesebbet tud, annál jobb.

– És a nő? A nő szerepére kit fog felhasználni?

– Természetesen Simone-t – válaszolta Henri. – Ő maga is tudós, így a hím reakcióit még nálam is közelebbről tudja majd figyelemmel kísérni.

– Az biztos – mondtam. – Simone tisztában van vele, mi történhet a kísérlet során?

– Teljes mértékben. És higgye el, rendkívül nehéz volt rábeszélnem. Azzal érveltem, hogy egy olyan kísérletben fog részt venni, amit a történelemkönyvek is jegyezni fognak. Évszázadokig beszélnek majd róla az emberek.

– Marhaság! – csattantam fel.

– Kedves barátom, az elmúlt évszázadok során voltak a tudományos felfedezéseknek olyan magasztos pillanatai, amelyek sosem merülnek feledésbe. Ilyen volt például az, amikor 1844-ben, a Connecticut állambeli Hartfordban, dr. Horace Wells kihúzott egy fogat.

– Ebben mi volt történelmi jelentőségű?

– Dr. Wells fogorvos volt, aki kísérletezgetett a nitrogén-oxid gázzal. Egyik nap borzalmasan elkezdett fájni a foga. Tudta, hogy a fognak ki kell jönnie, így elhívott egy másik fogorvost, hogy elvégezze a feladatot. Előbb azonban rávette a kollégáját, hogy helyezzen egy maszkot az arcára, és fordítsa el a nitrogén-oxid, másnéven kéjgáz csapját. Dr. Wells elveszítette az eszméletét, a fogát kihúzták, és amikor magához tért, semmi baja sem volt. Nos, Oswald, ez volt az első általános altatásban végzett műtét a világon. És valami óriási dolognak az elindítója volt. Ahogyan a mi kísérletünk is az lesz.

Ebben a pillanatban megszólalt az ajtócsengő. Henri felkapott egy pár orrdugót, és ezzel együtt indult ajtót nyitni. A lépcsőházban ott állt Pierre, az ökölvívó. Henri azonban addig nem engedte be, amíg

a dugókat jó mélyen be nem nyomta az orrába. Szerintem a fickó azt hitte, hogy valami pornófilmben fog szerepelni, az orrdugók azonban valószínűleg hamar kiábrándították. Pierre Lacaille pehelysúlyú bokszoló volt, alacsony, inas és izmos. Az arca lapos volt, az orra görbe. Körülbelül huszonkét éves lehetett, és nem éppen az esze volt az erőssége.

Henri bemutatott minket egymásnak, aztán mindkettőnket áterrelt a szomszédos laboratóriumba, ahol Simone dolgozott. A lány egy magas asztal mellett állt fehér kezeslábásban, és valamit írt egy jegyzetömbbe. Amikor beléptünk, felnézett. Fehér műanyagkeretes szemüveget viselt, aminek igen vastag volt a lencséje.

– Simone – szólalt meg Henri –, ez az úr itt Pierre Lacaille. – Simone ránézett a bokszolóra, de nem mondott semmit. Henri nem fecsérelte az időt az én bemutatásomra.

Simone karcsú, harmincas nő volt, kellemes, tiszta arccal. Haját hátrafésülve, kis kontyba tűzve viselte. A konty, a fehér keretes szemüveggel, a fehér kezeslábassal és arcának hófehér bőrével együtt olyan benyomást keltett, mintha fertőtlenítő szaga áradna belőle. Úgy nézett ki, mintha harminc percig ázott volna egy sterilizálóban, és csak gumikesztyűben lehetne hozzáérni. Nagy, barna szemével hosszan bámult a bokszolóra.

– Fogjunk hozzá! – mondta Henri. – Készen állnak?

– Nem tudom, mi fog történni – jegyezte meg a bokszoló –, de készen állok. – Lábujjhegyre állva tett néhány furcsa tánclépést.

Henri is készen állt. Nyilvánvalóan mindent kitervelt és előkészített, mielőtt megérkeztem.

– Simone arra a székre fog ülni – közölte, egy egyszerű ülőalkalmatosságra mutatva, ami a laboratórium közepén állt. – Maga pedig, Pierre, odaáll a hatméteres jelhez, továbbra is az orrában tartva a dugót.

A padlón krétavonalak látszottak, a széktől való különböző távolságokat jelölve, féltől egészen hat méterig.

– Azzal fogom kezdeni, hogy egy egészen kis mennyiséget permetezek a hölgy nyakára – folytatta Henri, szavait az ökölvívóhoz intézve. – Maga kiveszi az orrából a dugót, és lassan elindul a hölgy felé. – Hozzám fordulva így szólt: – Mindenekelőtt azt akarom kideríteni, pontosan mekkora az a távolság, amikor a molekulák elérik az alanyt.

– Felöltözve kezd? – kérdeztem.

– Pontosan úgy, ahogy most van.

– És a hölgytől együttműködést vagy ellenállást várunk?

– Egyiket sem. Teljes mértékben passzívnak kell maradnia a kísérleti alany kezében.

Simone továbbra is a bokszolót nézte. Észrevettem, hogy nyelvével lassan megnyalja az alsó ajkát.

– Ez a parfüm – néztem Henrire – gyakorol valamiféle hatást a nőkre is?

– Egyáltalán nem – felelte Henri. – Ezért küldöm Simone-t, hogy készítse elő a permetet. – A lány átment a nagy laboratóriumba és becsukta maga mögött az ajtót.

– Tehát ráfújnak valamit a lányra, én pedig elindulok felé – szólalt meg a bokszoló. – Mi fog történni?

– Ez az, amit megpróbálunk kideríteni – felelte Henri. – Ugye nem fél?

– Méghogy én? Egy nőtől?

– Jó fiú – mondta Henri. Láttam rajta, hogy egyre izgatottabb. A helyiség egyik végétől a másikig szaladgált, ellenőrizte, majd újra ellenőrizte a szék helyzetét, és közben felpakolt minden törékeny dolgot, amilyenek a kémcsövek, csőröspoharak és üvegek, a lehető legmagasabb polcra. – Nem éppen a legideálisabb hely a kísérlethez – vélte –, de meg kell próbálnunk a legjobbat kihozni belőle. – Arcának alsó részére felkötött egy sebészmaszkot, és egyet átnyújtott nekem.

– Mi az, nem bízik az orrdugókban? – érdeklődtem.

– Ez csak amolyan biztonsági intézkedés – felelte. – Vegye fel!

Közben visszatért a lány, kezében egy kis, rozsdamentes acélból készült permetezővel, amit odaadott Henrinek. A vegyész elővett egy stopperórát a zsebéből.

– Kérem, készüljenek! Maga, Pierre, odaáll a hat métert jelölő vonalra! – Pierre engedelmeskedett. A lány leült a székre. A székek nem volt karfája, és Simone fehér kezeslábában úgy ült rajta, mint aki karót nyelt; térdét összeszorította, kezét a combjára fektette. Henri beállt a lány mögé, én pedig félrehúzódtam. – Készen vagyunk? – kérdezte Henri.

– Várjon! – szólalt meg a lány. Ez volt az első szó, ami elhagyta a száját. Felállt, levette a szemüvegét, feltette egy magas polcra, aztán visszatért a helyére. Lesimította magán a fehér kezeslábast, majd összekulcsolta a kezét és visszaült.

– Kezdhetünk végre? – kérdezte Henri.

– Fújja be a lányt! – mondtam.

Henri a kis permetezőt Simone nyakához, a füle alatti csupasz kis területhez emelte, és megnyomta a gombot. Halk, sziszegő hang hallatszott, és áttetsző permet lövellt ki a kis tartályból.

– Húzza ki az orrdugóit! – utasította Henri a bokszolót, miközben gyorsan ellépett a lánytól, és beállt mellém. A bokszoló megfogta az orrlyukaiból kilógó kék madzagot, és meghúzta. A vazelinrel átítatott dugók könnyedén kicsusszantak

– Gyerünk, gyerünk! – kiáltotta Henri. – Induljon el! Dobja le a dugókat a földre és lassan induljon el! – A bokszoló tett egy lépést. – Ne ilyen gyorsan! – kiáltotta Henri. – Azt mondtam, lassan! Így már jobb! Gyerünk, haladjon! Ne álljon meg! – Szinte magánkívül volt az izgalomtól, és bevallom, én magam is teli voltam várakozással. A lányra pillantottam. Ott kuporgott a széken, alig néhány yardnyira a bokszolótól, feszülten, mozdulatlanul, figyelve a fiú minden lépését, és azon kaptam magam, hogy egy fehér nőstény patkányra gondolok, amit egyszer egy hatalmas python terráriumában láttam. A python elindult a patkány felé, hogy elnyelje, és a patkány tudta ezt.

Ott kuporgott mozdulatlanul, hipnotizáltan, lenyűgözve a kígyó lassú mozdulataitól.

A bokszoló egyre araszolt előre.

Amint elhagyta az ötméteres jelet, a lány szétkulcsolta két kezét, és tenyérrel lefelé a combjára fektette. Aztán hirtelen meggondolta magát, és többé-kevésbé a feneké alá helyezte őket, megragadva a szék ülőkéjét, mintha támadásra készülne.

A bokszoló már a kétméteres jelet is elhagyta, amikor megérezte a szagot. Hirtelen megtorpant. A szeme felparázslott és úgy elkezdett dülöngélni, mintha bunkós bottal kupán vágta volna. Azt hittem, hogy elvágódik, de mégsem ez történt. Csak imbolygott jobbra-balra, mint egy részeg. Az orrlyukaiból különös horkantások és morgások törtek fel, amelyek leginkább egy szimatoló disznó rőfögésére hasonlítottak. Aztán a következő pillanatban, minden figyelmeztetés nélkül, rávetette magát a lányra. Letépte róla a fehér kezeslábast, a ruháját és az alsóneműjét, és ezt követően elszabadult a pokol.

Nincs értelme pontosan leírni, mi történt az elkövetkező néhány percben, a nagyját úgyis biztosan kitalálják. Azt azonban el kell ismernem, hogy Henrinek igaza volt, amikor egy kivételesen erős és egészséges fiatalembert választott a kísérlethez. Nem szívesen mondok ilyet, de kétlem, hogy az én középkorú testem el tudta volna végezni azokat az elképzelhetetlenül vad tornamutatványokat, amelyek bemutatására a bokszoló kényszert érzett. Nem vagyok kukkoló. Utálok az ilyesmit. Ebben az esetben azonban teljes mértékben lenyűgözött a látvány. A bokszoló állatias ereje és vadsága rémisztő volt. Olyan volt, mint egy őrjöngő fenevad. És az egésznek a közepén, Henri valami nagyon érdekes dolgot csinált. Elővett egy revolvert, odalépett a bokszolóhoz és rákiáltott: – Hagyd békén azt a lányt! Vedd le a kezéd róla, különben szitává lölek! – A fiú egyáltalán nem törődött vele, mire Henri leadott egy lövést, alig néhány centivel a feje fölé célozva. – Komolyan mondom, Pierre! Megöllek, ha nem hagyod abba! – A bokszoló fel sem nézett.

Henri fel-alá ugrált és táncolt a helyiségben, és közben boldogan kiabált.

– Ez fantasztikus! Elképesztő! Hihetetlen! Működik! Működik! Megcsináltuk, drága Oswald barátom! Megcsináltuk!

Az események ugyanolyan gyorsan véget értek, mint ahogyan elkezdődtek. A bokszoló hirtelen elengedte a lányt, felállt, néhányat pislogott, majd így szólt:

– Hol a pokolban vagyok? Mi történt?

Simone, aki csonttörés nélkül megúszta a dolgot, felugrott, fogta a ruháit, és berohant a szomszéd helyiségbe.

– Köszönöm, mademoiselle! – kiáltott utána Henri.

Az érdekes az volt az egészben, hogy a zavarodott bokszolónak halvány fogalma sem volt arról, hogy mit csinált. Ott állt meztelenül és izzadtan, és arra próbált rájönni, hogyan került ilyen állapotba.

– Mit tettem? – kérdezte. – Hol van a lány?

– Fantasztikus volt, barátom! – kiáltotta Henri, és egy törülközőt dobott a fiúnak. – Ne aggódjon semmi miatt! Az ezer frank mind a magáé!

Ebben a pillanatban kivágódott az ajtó, és Simone, továbbra is meztelenül, berohant a laborba.

– Fújjon be még egyszer! – könyörgött. – Ó, Monsieur Henri, csak még egyszer fújjon be! – Az arca lángolt, a szeme fényesen csillogott.

– A kísérletnek vége – közölte Henri. – Menjen vissza a szobájába, és öltözzön fel! – Határozottan megragadta a lány vállát, átvezette a másik helyiségbe és kulcsra zárta mögötte az ajtót.

Fél órával később Henri és én egy kis kávézóban ültünk, és a sikerünket ünnepeltük. Kávét és konyakot ittunk.

– Mennyi ideig tartott? – kérdeztem.

– Hat perc és harminckét másodpercig – felelte Henri.

A konyakomat kortyolgattam, és figyeltem az utcán járkáló embereket.

– Mi lesz a következő lépés? – érdeklődtem.

– Előbb mindent fel kell jegyezniem – felelte. – Aztán majd beszélünk a jövőről.

– Ismeri még valaki a képletet?

– Nem.

– Mi a helyzet Simone-nal?

– Ő sem ismeri.

– Nem írta le?

– Nem úgy, hogy azt bárki is megérthetné. Ezt holnap fogom megtenni.

– Az legyen az első dolga! – utasítottam. – Kérek belőle egy másolatot! Hogyan nevezzük az anyagot? Szükségünk lesz egy névre.

– Mit javasol?

– *Szerelem illata* – feleltem. – Legyen a neve a *Szerelem illata!* – Henri mosolygott és lassan bólintott. Rendeltem még egy kör konyakot. – Nagyon hasznos lenne például egy lázadás elfojtásában – folytattam. – Sokkal jobb, mint a könnygáz. Képzelve el, mi történne, ha bepermeteznénk vele a dühös tömeget!

– Szép, nagyon szép.

– Esetleg eladhatnánk kövér, gazdag nőknek, fantasztikus áron!

– Igen, ezt is megtehetnénk – hagyta rám Henri.

– Gondolja, hogy ezzel orvosolni lehetne a férfiak gondjait? – kérdeztem.

– Természetesen – felelte Henri. – Az impotencia teljesen megszűnne.

– Mi a helyzet a nyolcvanas éveikben járó férfiakkal?

– Az ő esetükben is hatásos lenne, de meg is ölné őket.

– És a csődbe jutott házasságokkal?

– Kedves barátom – mondta Henri –, a lehetőségek határtalanok.

Ebben a pillanatban egy különös gondolat kezdett megfogalmazódni az agyamban. Amint azt tudod, szenvedélyesen szeretem a politikát, és a mániám, bár én angol vagyok, az Amerikai Egyesült Államok politikája. Mindig is úgy tartottam, hogy abban a

hatalmas és vegyes nemzetiségű országban rejlik az egész emberiség jövője. Akkoriban pedig egy olyan elnök volt hatalmon, akit ki nem állhattam. Gonosz alak volt, aki gonosz politikát folytatott, és ami még ennél is rosszabb, ronda volt és humortalan. Így aztán arra gondoltam, hogy miért ne távolítanám el a hivatalából én, Oswald Cornelius?

Minél többet forgattam a fejemben, annál jobban tetszett az ötlet.

– Mennyi *Szerelem illata* van most a laboratóriumban? – kérdeztem.

– Pontosan tíz köbcentiméter – felelte Henri.

– És mekkora egy adag?

– Egy köbcentimétert használtunk fel a kísérlethez.

– Nos, nekem is csak ennyi kell – bólintottam. – Egy köbcentiméter. Hazaviszem magammal. És kérek hozzá egy pár orrdugót!

– Nem. Még ne játszadozzunk az anyaggal ebben a stádiumban! Túlságosan veszélyes.

– Az én tulajdonom – jelentettem ki. – A fele az enyém. Ne feledkezzen meg a megállapodásunkról!

Némi vita után Henri kénytelen volt beadni a derekát, bár nem szívesen tette. Visszamentünk a laborba, felhelyeztük az orrdugóinkat, és Henri kimért nekem egy köbcentiméter *Szerelem illatát* egy kis parfümösüvegbe. A tetejét lezárta viasszal és ideadta nekem. – Könyörgöm, legyen nagyon óvatos és körültekintő! – mondta. – Ez az anyag talán az évszázad legfontosabb tudományos felfedezése, és nem szabad viccként kezelni.

Henri laboratóriumából egyenesen egy régi barátom, Marcel Brossollet műhelyébe hajtottam. Marcel felfedező volt, de mellette apró, precíz szerkezeteket is gyártott. Sokat dolgozott sebészeknek, újfajta szívbillentyűket és pacemakereket, és olyan egyirányú szelepeket készített, amelyek csökkentik a vízfejűekben a koponyán belüli nyomást.

– Szeretném, ha csinálnál nekem egy kapszulát, amelybe pontosan egy köbcentiméter folyadék fér el – mondtam Marcelnek. – Ehhez a kapszulához egy időzítőnek kell kapcsolódnia, amely egy előre meghatározott pillanatban kihatja a kapszulát, és kiereszti belőle a folyadékot. Az egész nem lehet hosszabb egy inchnél és vastagabb fél inchnél! Minél kisebb, annál jobb. Képes vagy megbirkózni vele?

– Könnyedén – felelte Marcel. – Egy vékony falú műanyag kapszula lesz, benne egy apró pengével, ami kihatja a falát. A pengét egy kis rugó fogja mozgatni, azt pedig egy előre beállított riasztószervezet, egy apró női karórán. Tölthető legyen a kapszula?

– Igen. Úgy csináld meg, hogy én magam is meg tudjam tölteni és lezárni. Egy hét alatt el tudod készíteni?

– Miért ne? Nagyon egyszerű! – nyugtatott meg Marcel.

A másnap reggel nagyon rossz hírral köszöntött rám. Az az élvhajász kis ribanc, Simone, abban a pillanatban, ahogy beért a laborba, magára permetezte az összes megmaradt *Szerelem illatát*, vagyis több, mint kilenc köbcentimétert! Ezután odasettenkedett Henri mögé, aki éppen elfoglalta helyét az asztalánál, hogy leírja az anyag összetételét és a kísérletet.

Gondolom, nem kell elmondanom, mi történt ezután. És az a legrosszabb az egészben, hogy az ostoba kis liba megfélemezett Henri súlyos szívbajáról. A fene egye meg, hiszen egy lépcsősor sem volt szabad megmásznia! Így aztán amikor a molekulák elérték, a szerencsétlen embernek esélye sem volt. Egy percen belül meghalt, amint mondják, akció közben.

Az ördögi nőszemély legalább várhatott volna addig, amíg Henri leírja a képletet, így azonban egyetlen betű sem maradt utána. Miután elszállították a holttestet, aprólékosan átkutattam a laboratóriumot, de nem találtam semmit. Ettől aztán elszántságom, miszerint jó célra fordítom a *Szerelem illata* egyetlen megmaradt köbcentiméterét, ha lehet, még tovább erősödött.

Egy héttel később Marcel Brossollettől egy gyönyörű kis szerkezetet kaptam. Az időzítő a legkisebb női óra volt, amit valaha láttam, és ez, a kapszulával és az összes többi résszel, egy apró alumínium lemezre volt erősítve. Marcel megmutatta, hogyan kell megtölteni és lezárni a kapszulát, és beállítani az időzítőt. Megköszöntem a munkáját, és kifizettem az érte járó díjat.

Amilyen hamar csak tudtam, New Yorkba utaztam. Manhattanben a Plaza Hotelben szálltam meg. Körülbelül délután háromkor érkeztem. Megfürödtem, megborotválkoztam, és a szobaszerviztől rendeltem egy üveg *Glenlivet*et jéggel. Jól éreztem magam a fürdő után a selyemköntösömben. Töltöttem magamnak egy pohárral a zamatos és erős malátawhiskyből, majd betelepedtem a fotelbe, a reggeli *New York Timesszal*. Lakosztályom a Central Parkra nézett, és a nyitott ablakon beszűrődött a Central Park Southon haladó autók zaja és a taxik dudája. Hirtelen egy kis cím ragadta meg a figyelmemet az újság első oldalán, amely így szólt: AZ ELNÖK MA ESTE A TÉVÉBEN. Tovább olvastam.

Az elnök fontos külpolitikai bejelentést tesz ma este, az Amerikai Forradalom Leányai által a tiszteletére a Waldorf Astoria báltermében adott vacsorán.

Szent ég, micsoda szerencse!

Lélekben felkészültem rá, hogy több hétig kell várakoznom New Yorkban, mielőtt eljön az ilyen vagy ehhez hasonló megfelelő alkalom. Az Egyesült Államok elnöke ritkán jelenik meg a tévében egy nagy csapat nő társaságában. És nekem pontosan így kellett elcsípnem. Rendkívül sikamlós alak volt. Számtalan alkalommal beleesett már a pöcegödörbe, ahonnan szartól bűzölögve mászott ki, de mindig sikerült meggyőznie a nemzetet, hogy a szag nem tőle, hanem valaki mástól származik. Én azonban a következőképpen gondolkodtam: egy férfi, aki húszmillió néző szeme láttára megerőszakol egy nőt, nehezen tudja letagadni a tettét.

Folytattam az olvasást.

Az elnök egy körülbelül húsz perces beszédet tart, amelynek közvetítése este kilenckor kezdődik, és amelyet minden nagyobb tévécsatorna átvesz. Az elnököt Mrs. Elvira Ponsonby, az Amerikai Forradalom Leányai hivatalban lévő elnöke köszönti. Amikor megkérdeztük Mrs. Ponsonbyt, a Waldorf Towers-beli lakosztályában, a következőket mondta...

Tökéletes! Mrs. Ponsonby az elnök jobbján fog ülni. Kilenc óra után tíz perccel az elnök már javában benne lesz a beszédben, amit az Egyesült Államok lakosságának a fele figyelemmel kísér. Ekkor szétnyílik a Mrs. Ponsonby dekoltázsában rejtőző kis kapszula, és az egy köbcentiméter *Szerelem illata* lassan ráfolyik a hölgy aranylamé estélyi ruhájára. Az elnök felkapja a fejét, beleszimatol a levegőbe, a szeme kidülled, az orrlyuka kitágul, és elkezd horkantgatni, mint egy csataló. Aztán hirtelen oldalra fordul, megragadja Mrs. Ponsonbyt, felvágja az asztalra és ráugrik. Csak úgy repkednek majd az *à la mode* piték és habos epertorták!

Hátradőltem, behunytam a szemem, és élveztem a fantasztikus jelenetet. Szinte már láttam a másnap reggeli újságok főcímeit:

AZ ELNÖK EDDIGI LEGJOBB SZEREPLÉSE
FELTÁRULTAK AZ ELNÖKI TITKOK A NEMZET ELŐTT
AZ ELNÖK SZEMÉLYESEN AVATJA FEL A PORNÓCSATORNÁT

és így tovább.

Másnap az elnököt vád alá helyezik, én pedig csendben elhagyom New Yorkot és visszautazom Párizsba. Micsoda öröm, már holnap hazamehetek!

Megnéztem az időt. Majdnem négy óra volt. Ráérősen felöltöztem, lifttel lementem az előcsarnokba, aztán a szállodából kilépve elsétáltam a Madison Avenue-ra. Valahol a Hatvankettedik utca

környékén rábukkantam egy jó kis virágboltra, ahol vettem egy – három, erősen összekötözött orchideából álló – mellcsokrot. Az orchideák fehérek voltak, mályvaszínű pöttyökkel. Rendkívül közönségesek voltak, ahogyan kétségtelenül Mrs. Elvira Ponsonby is. Becsomagoltattam a csokrot egy csinos kis dobozba, és átkötöttem egy aranyszínű szalaggal. Ezt követően visszasétáltam a Plazába és felmentem a lakosztályomba.

Bezártam minden ajtót, arra az esetre, ha a szobalány megpróbálna bejönni megvetni az ágyat. Elővettem az orrdugót, alaposan bekentem vazelinnel, majd felhelyeztem az orrlyukamba, aztán elővigyázatosságból, ahogyan Henri mondta, felkötöttem a sebészmaszkot az arcomra. Készen álltam a következő lépésre.

Egy közönséges cseppentővel átjuttattam a *Szerelem illata* értékes köbcentiméterét az apró kapszulába. A kezem egy kissé remegett közben, de minden rendben ment. Lezártam a kapszulát. Ezt követően felhúztam a kis órát, és beállítottam rajta a pontos időt. Öt óra múlt három perccel. Végül beállítottam az időzítőt, hogy kilenc után tíz perccel feltörje a kapszulát.

A három hatalmas orchidea szárát a virágos egy nagy, egy inch széles fehér szalaggal kötötte össze. Egyáltalán nem volt nehéz eltávolítani a szalagot, és egy cérnaszállal a szárhoz rögzíteni a kapszulát és az időzítőt. Amikor ezzel kész voltam, visszakötöttem a szalagot a helyére. Ügyes munkát végeztem.

Következő lépésként felhívtam a Waldorf szállót, és megtudtam, miszerint a vacsora nyolc órakor veszi kezdetét, a vendégeknek azonban már fél nyolcra, az elnök érkezése előtt ott kell lenniük a bálteremben.

Tíz perccel hét előtt kifizettem a taxit a Waldorf Towers bejárata előtt, és besétáltam az épületbe. Keresztülvágtam a kis előtéren és letettem az orchideás dobozomat a recepció pultra. Áthajoltam a pulton, olyan közel kerülve a recepcióshoz, amennyire csak tudtam.

– Ezt a csomagot át kell adnom Mrs. Elvira Ponsonbynak – suttoztam, enyhe amerikai kiejtéssel. – Ajándék az elnöktől!

A recepciós gyanakodva nézett rám.

– Mrs. Ponsonby köszönti az elnököt ma este a beszéde előtt, a bálteremben – tettem hozzá. – Az elnök szeretné, ha viselné ezt a mellcsokrot.

– Hagyja itt és én felküldetem a lakosztályába – mondta a recepciós.

– Szó sem lehet róla! Azt az utasítást kaptam, hogy személyesen adjam át a hölgynek. Hányas számú lakosztályban lakik?

Látszott, sikerült meggyőzőnöm a fickót.

– Az ötszázegyben – felelte.

Megköszöntem az értesülést és odamentem a lifthez. Amikor az ötödik emeleten kiszálltam, a liftkezelő még ottmaradt, és meredten bámult utánam, Becsengettem az ötszázegybe.

Az ajtót a legtestesebb nőszemély nyitotta ki, akit valaha láttam. Pedig láttam óriás nőket cirkuszban, láttam női birkózókat és súlyemelőket. Láttam hatalmas termetű nőket a Kilimandzsáró alatti síkságon élő maszajok között. Olyan magasat, széleset és vastagot azonban, mint ez, még sosem láttam. Ahogyan ilyen visszataszítót sem. Ki volt csinosítva élete legnagyobb eseményére, és a két másodperc alatt, ami eltelt, mielőtt bármelyikünk megszólalt volna, a nagy részét sikerült felmérnem... a fémesen csillogó, ezüstöskék haját, amelynek minden fürtjét gondosan a helyére ragasztózták, a barna disznószemeket, a hosszú, hegyes orrot, amely mindig bajt szimatolt, a hullámos ajkakat, az előreugró állat, a púdert, a szemfestéket, a skarlátvörös rúzszt, és, ami a legmegrázóbb volt az egészben, a hatalmas, felpolcolt melleket, amelyek erkélyként meredeztek a hölgy előtt. Olyan messzire kinyúltak, hogy az volt a csoda, hogy nem esik orra a súlyuktól. És ott állt ez a pneumatikus óriás, nyaktól bokáig az amerikai zászló csillagjaiba és sávjaiba öltözve.

– Mrs. Elvira Ponsonby? – kérdeztem fojtott hangon.

– Én vagyok Mrs. Ponsonby – felelte dörgő hangon. – Mit akar? Rendkívül elfoglalt vagyok.

– Mrs. Ponsonby, az elnöktől azt az utasítást kaptam, hogy ezt személyesen adjam át önnek – mondtam.

A hölgy azonnal elolvadt.

– Ó, az a drága ember! – kiáltotta. – Milyen figyelmes tőle! – Két hatalmas kezével megragadta a dobozt.

– Meg kell bizonyosodnom arról, hogy mindenképpen kinyitja a dobozt, mielőtt lemegy a bankettre – mondtam.

– Természetesen kinyitom – biztosított. – Maga előtt kell kinyitnom?

– Ha nem bánja...

– Rendben van, jöjjön be! Azt azonban előrebocsátom, hogy nincs sok időm.

Követtem a hölgyet a lakosztály nappalijába.

– Az elnök jókívánságait küldi egy másik elnöknek – magyaráztam.

– Ha! – rikkantotta. – Ez tetszik! Milyen fantasztikus ember! – Kibontotta az aranymadzagot, és levette a doboz tetejét. – Tudtam! – kiáltotta. – Orchideák! Milyen csodálatos! Sokkal gyönyörűbbek, mint ez a kis nyamvadt szál, amit most viselek!

Annyira elbódított a csillagok egész galaxisa a keblén, hogy eddig észre sem vettem azt az egy szál orchideát a bal oldalon.

– Azonnal le kell cserélnem – jelentette ki. – Az elnök biztosan elvárja, hogy az ő ajándékát viseljem.

– Igen, minden bizonnyal.

Nos, csak hogy valami elképzelésed legyen, milyen messzire nyúlt ki a melle, annyit elmondok, hogy amikor ki akarta kapcsolni a virágot rögzítő kis tűt, teljesen ki kellett nyújtania a karját. Egy darabig elpizmogott, de nem igazán látta, hogy mit csinál, így nem is boldogult.

– Nagyon félek, hogy elszakítom ezt a gyönyörű ruhát – aggodalmaskodott. – Tessék, csinálja maga! – Megfordult és óriási kebleit szinte belenyomta az arcomba. Tétováztam. – Gyerünk! –

dörrent rám. – Nem érek rá egész este! – Nekiláttam a feladatnak, és egy idő múlva sikerült kikapcsolnom a kis biztosítótűt.

– Most tűzze fel a másikat! – utasított.

Félretettem a magányos orchideát, és óvatosan kiemeltem a saját csokromat a dobozból.

– Van hozzá biztosítótű? – kérdezte.

– Nem hiszem – feleltem. Ez valami olyasmi volt, amiről teljesen megfeledkeztem.

– Nem számít! – legyintett. – Majd a régit használjuk hozzá. – Levette a biztosítótűt az első orchideáról, és mielőtt megállíthattam volna, kiragadta a kezemből a kis csokrot, és keményen beleszúrta a tűt a szárat összekötő fehér szalagba. Pontosan azon a helyen próbálkozott, ahol a kapszula rejtőzött. A tű valami keményet ért, és nem ment át. Ismét szúrt. Ismét fémet ért a tű. – Mi a pokol van ez alatt? – horkant fel.

– Majd én megcsinálom! – kiáltottam, de ekkor már késő volt, mert a kilyukasztott kapszulából szivárgó *Szerelem illata* foltja kezdte átítatni a fehér szalagot, és a másodperc századrészával később a szag engem is elért. Valósággal orrba vágott, és egyáltalán nem olyan volt, mint egy szag, mert a szag megfoghatatlan. A szagot nem lehet érinteni, ez azonban tapintható volt és szilárd. Olyan volt, mintha valami tüzes folyadékot fecskendeztek volna be az orrlyukaimba, nagy nyomáson. Rendkívül kellemetlen volt. Éreztem, amint egyre feljebb és feljebb nyomul, elhagyja a szaglószeremet, bepréseli magát a homlokomba, és tovább terjed az agyam felé. Hirtelen a sávok és csillagok Mrs. Ponsonby ruháján elkezdtek imbolyogni és ugrándozni, majd a szoba is nekilódult, én pedig az agyamban éreztem a szívdobogásomat. Olyan volt, mintha műtét előtt altatnának.

Ennél a pontnál valószínűleg teljesen elsötétült előttem minden, ha csak néhány másodpercre is.

Amikor ismét magamhoz tértem, egy rózsaszín szobában álltam meztelenül, és valami különöset éreztem az ágyékomban. Lenéztem

és azt láttam, hogy kedvelt nemi szervem három láb hosszú és olyan vastag, ami ehhez a hosszúsághoz illik. Ez azonban nem a végleges méret volt, ugyanis iszonyú ütemben növekedett tovább. Ezzel egyidőben a testem egyre kisebbre zsugorodott. A nemi szervem csak nőtt és nőtt, amíg körülölelte és végül teljesen elnyelte az egész testemet. Most már egy gigantikus, álló pénisz voltam, hét láb magas és gyönyörű.

Egy kis táncot jártam a szobában, megünnepelve pompás új állapotomat. Útközben talákoztam egy hajadonnal, aki csillagokkal telehintett ruhát viselt. A többi hajadonhoz képest igen nagy termetű volt. Teljes magasságomban kihúztam magam, és érces hangon így szóltam:

A nyár virága megédesíti a nyarat,
Pompázik, bár szikkasztja a forró nap.
Mondd meg őszintén, láttál te már
Akkora nemi szervet, amekkora előtted áll?

A hajadon felugrott, átölelt, amennyire csak tudott, és így kiáltott:

Tán egy nyári naphoz hasonlítsalak?
Tán egy... Ó, fogalmam sincs, hogyan szólítsalak!
Egész életemben arra szomjazott szám,
hogy megcsókoljak egy férfit, ki ily mereven áll!

Egy pillanattal később több millió mérföldnyire jártunk az űrben, vörös és arany meteoritzáporban száguldva a világegyetemen keresztül. A hajadon csupasz hátán utaztam, előregörnyedve, szorosan tartva a combjaim között.

– Gyorsabban! – kiáltottam, vadul csapkodva az oldalát. – Gyorsabban! – Egyre gyorsabban és gyorsabban vágta, a sörénye ragyogott a napsugártól, a farkából pedig hó záporozott. Az erő érzése lenyűgöző volt. Legyőzhetetlen, hatalmas voltam. Én voltam a Világegyetem Ura, aki bolygókat szór szét és csillagokat

gyűjt a tenyerébe, és úgy hajigálja széjjel őket, mintha pingpong labdák lennének.

Ó, eksztázis és elragadtatás! Ó, Jerikó, Tirusz és Szidón! A falak leomlottak, a mennyezet szétmállott, és a robbanás füstjéből és tüzéből a Waldorf Towers egyik nappalija bontakozott ki lassan, a szemem előtt. A szoba romokban hevert. Egy tornádó is kisebb rombolást végzett volna. Ruháim a földön heverték. Gyorsan elkezdtem öltözködni, és alig harminc másodperc alatt végeztem is. Ahogy azonban az ajtó felé futottam, egy hangot hallottam, ami mintha a szoba másik végéből, egy felfordított asztal mögül jött volna.

– Nem tudom ki maga, fiatalember, de nagyon jól tett velem.

Sperma-akció

De szeretem a hancúrt!
Oswald Naplók XIV. köt.

1.

Megint kezdem úgy érezni, hogy tisztelegnem kell Oswald bácsikám emléke előtt. Természetesen a néhai Oswald Hendryks Corneliusra gondolok, a connoisseurre, az életművészre, a skorpió-, pók- és sétatápca-gyűjtőre, az opera szerelmesére, a kínai porcelánok szakértőjére, a nagy nőcsábászra, aki kétségkívül minden idők legnagyobb paráználkodója volt. Minden más híresség, aki ezért a címért vetélkedett, a nevetségesség határáig eltörpül mellette, ha teljesítményeit összehasonlítjuk Oswald bácsi rekordjaival. Különösen szegény öreg Casanova kerül ki olyan férfiként a vetélkedésből, akinek igencsak rosszul funkcionált a nemi szerve.

Tizenöt év telt el azóta, hogy 1964-ben a nyilvánosság elé bocsátottam az első rövidke kivonatokat Oswald bácsi naplóiból. Annak idején súlyt helyeztem rá, hogy olyasmit válasszak ki belőlük, ami valószínűleg nem ad okot a megbotránkozásra. Az illető epizód, ha még emlékeznek rá, egy ártatlan és meglehetősen frivol közösülés leírása volt, amely a Sínai-félsziget sivatagában zajlott le, bácsikám és egy bizonyos leprás nő részvételével.

Nos, eddig jó. De teljes tíz évig (1974-ig) vártam, amíg megkockáztattam egy második részlet közzétételét. És megint vigyáztam, hogy olyasmit válasszak, ami – legalábbis Oswald bácsi mércéjéhez képest – arra is alkalmas lehet, hogy a plébános felolvassa a falusi templomban a vasárnapi iskolásoknak. Ez a részlet egy parfüm felfedezéséről szólt, amelynek olyan erős volt a

hatása, hogy ha egy férfi megszimatotha egy nőn, képtelen volt uralkodni magán, és ott helyben magáévá tette.

Amikor közzétettem ezt a kis hétköznapi apróságot, nem akasztottak súlyos pereket a nyakamba, de a dolognak bőséges, bár egészen másfajta visszhangja támadt. Levélszekrényem hirtelen dugig megtelt száz meg száz nőolvasó leveleivel, akik mind azért könyörögtek, hogy küldjek nekik egy csöppet Oswald parfümjéből. Számtalan férfi is fordult hozzám ugyanezzel a kéréssel, köztük egy egyedülállóan kellemetlen afrikai diktátor, az angol kormány egyik baloldali minisztere és a Szentszék egyik bíborosa. Egy szaud-arábiai herceg óriási összeget kínált fel nekem érte, svájci frankban, egyszer pedig egyik délután fölkeresett egy sötét öltönybe öltözött férfi a CIA-tól, akinek teli volt az aktatáskája százdolláros bankókkal. Mint közölte velem, Oswald parfümjével nagyjából minden magas rangú szovjet államférfit és diplomatát kompromittálni lehetne a világon, és a cége meg akarja vásárolni az összetételének a képletét.

Sajnos, egyetlen csöppem sem volt a varázslatos folyadékból, amelyet eladhattam volna neki, és ezzel a dolog abba is maradt.

Ma, öt évvel ennek a parfümös históriának a közreadása után, elhatároztam hogy újabb betekintésre adok lehetőséget a nagyközönségnek nagybátyám életébe. Az a részlet, amit kiválasztottam, a XX. kötetből való, amelyet Oswald bácsi 1938-ban írt, negyvenhárom éves korában, élete delén. Ebben a részletben sok híres nevet említ, és nyilvánvalóan fennáll az a nem csekély kockázat, hogy ezek családja és barátai meg fognak sértődni némely dolgok miatt, amelyekről Oswald bácsi beszámol. Csak imádkozni tudok, hogy az érintettek elnézőek legyenek hozzám, és megértsék indítókaim tisztaságát, hiszen jelentős tudományos és történelmi értékű dokumentumról van szó. Tragédia lenne, ha soha nem láthatna napvilágot.

Íme hát itt következik egy részlet Oswald Hendryks Cornelius Naplóinak XX. kötetéből, szó szerint, ahogyan leírta.

London, 1938. Július

Éppen visszatértem Stainesből, ahol felettébb kielégítő látogatást tettem a Lagonda gyárban. W. O. Bentley villásreggelivel kínált (lazac volt az Uskból és egy palack Montrachet), és megbeszéltük különleges kívánságaimat új V-12-esemet illetően. Megígérte, hogy a kürtök Mozart *Son gia mille e Tre* áriáját fogják játszani, az eredeti hangnemben és tökéletesen. Egyesek ezt talán gyerekes beképzeltségnek fogják vélni, de valahányszor megnyomom a gombját, pompás emlékeztetőül fog szolgálni, hogy a jó öreg Don Giovanni addigra már 1003 pirospszgás spanyol kisasszonynak vette el a szüzességét. Megmondtam Bentleynek, hogy az üléseket finom szemcsés aligátorbőrrel kárpitoztassa, a faburkolatok pedig tiszafa lemezből készüljenek. Hogy miért tiszafából? Egyszerűen azért, mert minden más fánál jobban szeretem az angol tiszafa színét és textúráját.

De micsoda remek fickó ez a W. O. Bentley! És micsoda diadal volt a Lagondásnak, amikor átment hozzájuk! Valahogy szomorú dolog ez: azt az embert, aki megtervezte a világ egyik legpompásabb kocsiját, és a nevét adta neki, kiszorították a saját cégéből és egy konkurens karjai közé taszították. Ez azonban azt jelenti, hogy az új Lagondáknak most már nincsen párjuk, nekem a magam részéről más masina többé nem is kellene. De nem lesz olcsó. Ezekkel fog nekem többé kerülni, mint amennyit valaha is gondoltam volna, hogy automobilért ki lehet fizetni.

De hát ki törődik a pénzzel? Én ugyan nem, mert nekem mindig volt bőven. Az első százezer fontot akkor szedtem össze, amikor tizenhét éves voltam, és később még sokkal többet raktam hozzá. Ha már ezt elmondtam, eszembe jut, hogy ezekben a naplókban mindvégig soha nem említettem, hogyan lett gazdag ember belőlem.

Talán most már eljött az ideje, hogy megtegyem. Mert bár ennek a naplónak elsődlegesen az a célja, hogy a csábítás művészetének és

a közösülés gyönyöreinek története legyen, nem lenne teljes, ha nem tennék benne említést a pénzcsinálás művészetéről és a vele kapcsolatos gyönyörűségekről is.

No jó. Rábeszélem magam. Tüstént el is fogok mondani egyet-mást arról, hogyan láttam neki a pénzcsinálásnak. Ám ha valaki esetleg kísértésbe esne, hogy átugorja ezt a részt és a szaftosabb dolgokkal folytassa, hadd biztosítsak mindenkit, hogy ezekről az oldalakról is bőségesen csöpögni fog a szaft. Különben le sem írnám őket.

Nagy vagyont, ha nem öröklí valaki, rendszerint négy módszer valamelyikével lehet szerezni: pereskedéssel, tehetséggel, ihletett ítélőképességgel vagy szerencsével. Az én módszerem e négy módszer kombinációjából állt. Figyeljenek erősen, és meg fogják érteni, mire gondolok.

1912-ben, amikor még alig voltam tizenhét éves, elnyertem egy természettudományos ösztöndíjat a Cambridge-i Trinity College-ba. Koraérett ifjú voltam, és a szokásosnál egy évvel korábban letettem a vizsgát. Ez azt jelentette, hogy egy évig semmit nem csinálhattam, várnom kellett, mert Cambridge-be nem fogadtak be, amíg be nem töltöttem a tizennyolcadik évemet. Atyám ezért úgy döntött, hogy ezt az időt kitöltendő, elküld Franciaországba, hogy tanuljam meg a nyelvet. Jómagam reménykedtem benne, hogy jóval többet fogok tanulni ebben a pompás országban, mint csupán a nyelvét. Tudják, addigra már kezdett gusztusom támadni a londoni elsőbálos lányok között a kujonkodásra és a szoknyapecérségre. Továbbá kezdtem kissé már ráunni az ifjú angol leányzókra. Úgy véltem, igencsak fádak, és türelmetlenül szerettem volna már külföldi mezőkön is elvetni néhány véka vadzabot. Különösen Franciaországban. Megbízható információim szerint a párizsi nők tudnak egyet-mást a szeretkezésről, amiről londoni unokanővéreik még csak nem is álmodnak. A pletykák szerint a szeretkezés Angliában még gyerekcipőben jár.

Utolsó este, mielőtt Franciaországba indultam, kis társaságot hívtam össze Cheyne Walle-i családi otthonunkba. Apám és anyám hét órakor tapintatosan elmentek vacsorázni, hogy magam maradhassak a terepen. Vagy egy tucat barátomat hívtam meg, mindkét nemből, akik mind körülbelül velem egykorúak voltak. Kilenc órára már mindnyájan az asztal körül ültünk, kellemesen beszélgettünk, bort iszogattunk és valami egészen kitűnő ürüragut ettünk galuskával. Ekkor megszólalt a bejárati ajtó csengője. Kimentem megnézni, ki az. Egy nagy bajszos, vörös képű férfi állt a küszöbön, egy disznóbőr kofferrel. Bemutatkozott, hogy ő Grout őrnagy, és apám után érdeklődött. Megmondtam neki, hogy elment vacsorázni.

– Atyaisten! – mondta Grout őrnagy. – Meghívott szállóvendégnek. Régi barátja vagyok.

– Atyám biztosan megfeledkezett róla – mondtam. – Borzasztóan sajnálom. Jöjjön be, kérem.

No mármost nemigen hagyhattam az őrnagyot egyedül üldögélni és *Punchot* olvasgatni a dolgozószobában, miközben mi a szomszéd szobában mulatozunk, megkérdeztem hát, volna-e kedve átjönni és csatlakozni hozzánk. De mennyire hogy volna. Örömmel csatlakozik a társasághoz. Így hát bejött, bajszosan meg minden. Sugárzóan joviális öregfiú volt, és teljesen elfogulatlanul telepedett közénk, annak ellenére, hogy háromszor olyan idős volt, mint közülünk bárki. Nekilátott az ürüragunak, és már az első negyedórán benyakalt egy teljes palack bordóit.

– Kitűnő a kaja – mondta. – Van még egy kis bor?

Kinyitottam neki még egy palackot, aztán mindnyájan némi csodálattal figyeltük, amint szépen azt is kiürítette. Az arcszíne a vörösből gyorsan sötét bíborszínre váltott, az orra pedig mintha tüzet fogott volna. A harmadik palack derekánál kezdett teljesen feloldódni. Mint elmesélte, az angol-egyiptomi Szudánban dolgozott, és szabadságra jött haza. A szudáni Öntözésügyi Szolgálatnál csinált valamit, ami igencsak forró és veszélyes munka volt. De

izgalmas. És rengeteg benne a móka, tudják. És a füstösökkel nincs túl sok baj, ha az ember mindig kéznél tartja a jó öreg rinocéroszkorbácsot.

Ültünk körülötte, és ahogy hallgattuk, jócskán felkeltette az érdeklődésünket ez a távoli országokból érkezett, bíborszín képű figura.

– Nagyszerű ország az a Szudán – mondta. – Óriási. Távoli. Teli rejtélyekkel és titkokkal. Volna kedvük meghallgatni, ha mesélnék valamit maguknak Szudán egyik legnagyobb titkáról?

– De mennyire, uram – mondtuk. – Nagyon szeretnénk. Kérjük, meséljen.

– Az egyik legnagyobb titka – eresztett le egy újabb pohár bort a torkán –, amelyet csak néhány olyan vén róka ismer, mint én, no meg persze a bennszülöttek, a szudáni kőrisbogár, vagy pontos nevén a *Cantharidis vesicatoria sudanii*.

– Ez valamiféle szkarabeusz? – kérdeztem.

– Szó sincs róla – felelte. – A szudáni kőrisbogár szárnyas rovar, legalább annyira légy, mint bogár, és körülbelül háromnegyed hüvelyk hosszú. Nagyon csinos jószág, ragyogó, aranyoszölden irizáló páncélja van.

– És ez miért olyan nagy titok? – kérdeztük.

– Ezek a kis bogarak – folytatta az őrnagy – Szudánnak csak egyetlen részén található. Egy körülbelül húsz négyzetmérföldnyi térségben, Khartoumtól északra, ahol a *hashab*nak nevezett fa nő. A bogarak a hashabfa leveleit eszik. Vannak emberek, akik egész életükben ezekre a bogarakra vadásznak. Bogárvadászoknak is hívják őket. Ezek a nagyon éles szemű bennszülöttek mindent tudnak ezeknek az apró dögöknek a búvóhelyeiről és a szokásairól, amit csak tudni lehet. Aztán amikor megfogják őket, megölik, a napon kiszárítják, majd finom porrá törik a bogarakat. Ezt a port a bennszülöttek igen nagyra becsülik, és rendszerint finom, faragott kis bogárdobozokban tartják. A törzsfőnököknek ezüstből van a bogárdobozuk.

– De ez a por... – kérdeztük. – Mit csinálnak vele?

– Nem arról van szó, hogy *ők* mit csinálnak vele – mondta az őrnagy. – Arról van szó, hogy mit csinál *velünk*. Egy csipetnyi ilyen por a világ legerősebb afrodisziákuma.

– A spanyol légy! – kiáltotta valaki. – Ez a spanyol légy!

– Hát, nem egészen – mondta az őrnagy –, de helyes nyomon járnak. A közönséges spanyol légy Spanyolországban és Dél-Itáliában található. Amiről én beszélek, az a *szudáni légy*, és bár ugyanabba a családba tartozik, mégis egészen más káposzta. Körülbelül tízszer olyan hatásos, mint a közönséges spanyol légy. Ez a kis szudáni fickó olyan hihetetlenül vad reakciót vált ki, hogy még kis adagokban is veszélyes használni.

– De azért használják?

– Atyaisten, de mennyire! Khartoumban és onnan északra minden füstös használja a jó öreg bogarat. A fehér emberek, már azok, akik tudnak róla, inkább tartózkodnak tőle, mert olyan átkozottul veszedelmes.

– *Maga* kipróbálta? – kérdezte valaki.

Az őrnagy ránézett, és mosolygott hatalmas bajusza alatt.

– Erre majd egy-két perc múlva rátérünk, jó? – mondta.

– Tulajdonképpen mit csinál az emberrel? – kérdezte valamelyik lány.

– Atyaisten – vágta rá az őrnagy –, inkább azt kérdezzék, hogy mit nem csinál! Tüzet gyújt a nemi szervek alatt. Nemcsak hatékony afrodisziákum, hanem igen erős izgatószer is. Nemcsak ellenállhatatlanul kanossá teszi az embert, hanem ugyanakkor óriási és tartós erekciót is biztosít. Tudnál nekem még egy pohár bort tölteni, kedves fiam?

Felugrottam egy újabb palackért. Vendégeim hirtelen nagyon elcsendesedtek. A lányok elbűvölten, mozdulatlanul bámultak az őrnagyra, a szemük úgy ragyogott, mint megannyi csillag. A fiúk a lányokra meredtek, figyelték, hogyan reagálnak ezekre a váratlan és illetlen megnyilatkozásokra. Újratöltöttem az őrnagy poharát.

– Apád mindig jó pincét tartott – mondta. – És jó szivarokat is –
tette hozzá, aztán várakozóan nézett rám.

– Lenne kedve rágyújtani egy szivarra, uram?

– Nagyon kedves tőled, fiam – mondta.

Átmentem az ebédlőbe, és kihoztam apám szivaros dobozát, Montecristót szívott. Az őrnagy bedugott egy szivart a szivarzsebébe, egy másikat pedig a szájába.

– Ha akarják, elmesélek maguknak egy igaz történetet – mondta.
– Rólam meg a kőrishogarról.

– Mesélje – mondtuk. – Mesélje el, uram.

– Élvezni fogják a történetet – vette ki a szájából a szivart. A hüvelykujja körmével csipentette le a végét. – Kinek van gyufája?

Tüzet adtam és meggyújtottam a szivarját. Tüstént füstfelhőbe burkolódzott a feje, és a füstben csak halványan láttuk az arcát, amely sötét volt és lágy, mint valami óriási, túlérett, bíborszínű gyümölcs.

– Egyik este – kezdte –, a bungalóm verandáján üldögéltem, odafönn, Khartoumtól vagy ötven mérföldnyire északra. Pokoli hőség volt, és nehéz nap állt mögöttem. Egy erős szódás whiskyt szopogattam, az elsőt aznap este, és elnyúltam a nyugágyban, a lábamat meg fölraktam a veranda kis mellvédjére. Éreztem ahogy a whisky leér a gyomromba, és biztosíthatom róla magukat, nincs annál, nagyszerűbb érzés, mint amikor az ilyen forró égélj alatt, egy hosszú nap végén, az ember érzi, hogy a whisky leér a gyomrába és belekerül a vérkeringésébe. Néhány perc múlva bementem, töltöttem magamnak még egy pohárral, aztán újra kimentem a verandára, és visszadőltem a nyugágyra. Az ingem lucskos volt az izzadságtól, de túl fáradt voltam hozzá, hogy lezuhanyozzak. Aztán hirtelen, egy szempillantás alatt teljesen megmerevedtem. Éppen a számhoz akartam emelni a whiskypoharat, és a kezem megfagyott, de a szó szoros értelmében megfagyott félúton a levegőben, és ott is maradt. Az ujjaim görcsösen markolták a poharat. Nem tudtam megmozdulni. Nem tudtam még megszólalni se. Megpróbáltam

segítségért kiáltani a boyomnak, de nem tudtam. Hullamerevség. Teljes bénulás. Az egész testem kővé vált.

– Megrémült? – kérdezte valaki.

– Hát persze hogy megrémültem – mondta az őrnagy. – Iszonyúan megrémültem, különösen odakinn a szudáni sivatagban, mérföldekre mindentől. De ez a bénultság nem tartott nagyon sokáig. Talán egy vagy két percig. Igazából nem is tudom. De amikor magamhoz tértem, az volt az első, amit észrevettem, hogy égető érzés fogott el a lágyékom táján. „Hahó”, mondtam, „hát ez meg mi a fene?” Csakhogy elég nyilvánvaló volt, hogy mi történik. A nadrágomban roppant heves tevékenység indult meg, és néhány másodperc múlva olyan mereven és egyenesen állt az ipse, mint egy teljes vitorlázatú szkúner főárboca.

– Mit ért azon, hogy az ipse? – kérdezte az egyik lány, akit Gwendoline-nak hívtak.

– Azt hiszem, menet közben majd rá fog jönni, kedves – tért ki a válasz elől az őrnagy.

– Folytassa, őrnagy úr – kéreltük. – Aztán mi történt?

– Aztán lüktetni kezdett.

– Mi kezdett lüktetni? – kérdezte Gwendoline.

– Az ipse – mondta az őrnagy. – Minden szívverésemet egész hosszában éreztem rajta. Iszonyatosan dobolt és lüktetett, és feszült, mint egy léggömb. Ismerik azokat a hosszú, kolbász formájú léggömböket, amiket a gyerekek kapnak a zsúrokon? Egyre inkább arra kezdtem gondolni, hogy ez is olyan, és minden szívverésemnél az volt az értésem, mintha valaki addig pumpálná bele a levegőt, amíg ki nem pukkan.

Az őrnagy ivott még egy kis bort, aztán a szivarja hamuját tanulmányozta. Mi csak ültünk és vártunk.

– Persze megpróbáltam megfejteni, mi történhetett – folytatta. – Megnéztem a whiskyspoharamat. Ott volt, ahová mindig is tettem, a veranda fehérre festett kis mellvédjén. Aztán a szemem fölfelé

tévedt a bungaló tetejére, a tető párkányára, és hirtelen, hoppsz! rájöttem. Most már biztosan tudtam, mi történhetett.

– Mi? – kérdeztük kórusban.

– Egy jó nagy kőrisbogár esti sétára indult a tetőn, túlságosan közel merészkedett a széléhez, és leesett.

– Egyenesen bele a whiskyspohárba! – kiáltottunk fel.

– Pontosan – mondta az őrnagy. – Én meg öröltlen megszomjaztam a hőségtől, és lehajtottam, anélkül, hogy megnéztem volna.

A Gwendoline nevezetű leányzó tágra nyílt szemmel bámult az őrnagyra.

– Őszintén szólva nem értem, hogyan okozhatta azt a nagy felfordulást – mondta. – Egyetlen icipici bogárka senkinek se árthat.

– Drága gyermekem – mondta az őrnagy –, amikor a kőrisbogarat megszártják és porrá törik, a porát úgy hívják, hogy *cantharidin*. Ez a gyógyszerészeti neve. A szudáni változatot úgy nevezik, hogy *cantharidin sudanii*. És ez a *cantharidin sudanii* abszolút halálos. Ember számára a biztonságos maximális dózisa, ha ugyan létezik olyasmi, hogy biztonságos dózis, egy szemer. Egy szemer az egy folyadék-uncia *egytizenhato*d része. Feltételezve, hogy egy teljesen kifejlett kőrisbogarat nyeltem le, ez azt jelentette, hogy Isten tudja hány százszorosát vettem be a maximális dózisnak.

– Jesszus! – mondtuk. – Jézus Mária!

– Most már olyan iszonyatosan lüktetett, hogy az egész testem rázkódott tőle – mondta az őrnagy.

– Úgy érti, hogy megfájdult a feje? – kérdezte Gwendoline.

– Nem – mondta az őrnagy.

– Aztán mi történt? – kérdeztük.

– Az ipse mostanra már olyan lett, mintha egy fehéren izzó vashíd égette volna a testemet – folytatta az őrnagy. – Fölugrottam a nyugágyból, odarohantam a kocsimhoz, és hajtottam, mint az örült, a legközelebbi kórházba, Khartoumba. Pont negyven perc alatt értem oda. Majd össze csináltam magam, úgy féltem.

– No várjunk csak egy kicsit – mondta az a Gwendoline nevű istenátka. – Pontosan mitől félt annyira?

Micsoda rémes lány, gondoltam. Nem lett volna szabad meghívnom. Az őrnagy, becsületére szólva, ezúttal rá sem hederített.

– Berobogtam a kórházba – folytatta –, és megkerestem a baleseti ambulanciát, ahol egy fiatal angol doktor éppen egy késszúrást foltozott be valakin. „Ezt nézze meg!”, kiáltottam, aztán elővettem és meglóbáltam előtte.

– *Mit* lóbált meg előtte, az Isten szerelmére? – kérdezte az a rémes Gwendoline.

– Fogd be a szád, Gwendoline – szoltam rá.

– Köszönöm – mondta az őrnagy. – A doktor abbahagyta a varrogatást, és megtekintette a műtárgyat, amelyet kissé rémulten megmutattam neki. Gyorsan elmeséltem a történetemet. Komor pofát vágott. Közölte velem, hogy a kőrishogárnak nincs ellenszere, és súlyos bajba kerültem. De azért megteszi, ami tőle telik. Így aztán kimosták a gyomromat, ágyba dugtak, és köröskörül bejegelték szegény, lüktető ipsét.

– Kicsoda? – kérdezte valaki. – Kik jegelték be?

– Egy nővér – felelte az őrnagy. – Egy fiatal, fekete hajú, skót ápolónő. Kis gumizacskóban hozta be a jeget, ráhúzta, aztán kötéssel rögzítette a zacskót.

– Nem kapott fagykiütéseket?

– Olyasmin nem lehet fagykiütést kapni, ami gyakorlatilag vörösen izzik – felelte az őrnagy.

– És aztán mi történt?

– Éjjel-nappal háromóránként cserélték a jeget.

– Kicsoda, a skót ápolónő?

– Felváltva. Több nővér.

– Atyaisten.

– Két hétig tartott, amíg lelohadt.

– Két hétig! – kiáltottam fel. – És utána teljesen rendbejött, uram? Most már teljesen jól van?

Az őrnagy mosolygott, és belekortyolt a borába.

– Mélységesen meghat az aggodalmad, fiam – mondta. – Olyan fiatalembernek látszol, aki tudja, mi az első ezen a világon, és mi a második. Azt hiszem, sokra fogod vinni.

– Köszönöm, uram – mondtam. – De aztán végül mi történt?

– Hat hónapig harcképtelen voltam – mosolygott bágyadtan az őrnagy. – De ez nem megpróbáltatás egy olyan országban, mint Szudán. Hát, ha tudni akarod, mostanra már teljesen jól vagyok. Csodálatosan rendbe jöttem.

Nos, ez volt az a történet, amelyet Grout őrnagy franciaországi utazásom előestéjén előadott kis társaságunknak. És gondolkodóba ejtett vele. Mélységesen gondolkodóba ejtett. Ami azt illeti, aznap éjjel, ahogy ébren feküdtem az ágyban, körülöttem a padlón az összecsomagolt bőröndjeimmal, egy iszonyú merész terv kezdett sebesen kialakulni a fejemben. Még csak tizenhét éves voltam akkor. Ha most visszatekintek rá, leveszem a kalapom önmagam előtt, amiért egyáltalán fontolóra vettem egy efféle hadműveletet. De másnap reggelre már döntöttem és elszántam magam.

2.

Búcsút vettem szüleimtől a Victoria pályaudvar peronján, és felszálltam a Párizsba induló vonatra. Még aznap délután meg is érkeztem, és jelentkeztem annál a háznál, ahol atyám koszt-kvartélyt szerzett nekem. A ház az Avenue Marceau-n állt, és a család, akiket Boisvainnek hívtak, fizető vendégeket tartott. Monsieur Boisvain valamiféle köztisztviselő volt, éppoly jelentéktelen figura, akárcsak az egész családja.

A feleségét, azt a tömpe ujjú és lógó fenekű asszonyt jószerivel ugyanabból a fából faragták, mint a férjét, úgy sejtettem, nem sok bajom lesz velük. Két lányuk volt a tizenöt éves Jeanette és a tizenkilenc éves Nicole. Mademoiselle Nicole kissé kirítt a sorból,

mert míg a család többi tagjai jellegzetesen kicsik, rendesek és franciások voltak, ez a lány olyan volt, akár egy amazon. Az én szememben szinte valamiféle nőszerű gladiátornak tűnt. Mezítláb se lehetett alacsonyabb hat láb három hüvelyknél, de ennek ellenére igencsak formás ifjú gladiátor volt: a lába hosszú és szépen formált, fekete szeme pedig mintha jó néhány titkot rejtett volna. Serdülőkorom óta először találkoztam olyan nővel, aki nem csak iszonyúan magas volt, de vonzó is, és mély benyomást tett rám, amit láttam. Azóta az évek során persze sok-sok hatalmas termetű fehércselédet próbáltam ki, és meg kell mondanom, hogy egészben véve többre értékelem őket apróbb húgaiknál. Ha egy nő nagyon magas, először is nagyobb az erő és az energia a tagjaiban, amellet persze jóval több benne az a szubsztancia is, amelybe az ember belebonyolódhat.

Más szavakkal megfogalmazva: szeretem a magas nőket. És miért ne? Nincs abban semmi furcsa. De ami véleményem szerint igencsak furcsa, az az a rendkívüli tény, hogy a nők általában, azaz úgy értem, mindenütt, bárhol, az összes nő abszolúte megőrül a pöttöm férfiakért. Hadd magyarázzam meg tüstént, hogy „pöttöm férfiakon” nem egyszerűen apró emberkéket értek, mint a zsökék vagy a kéményseprők, hanem a valódi törpéket, azokat a parányi, karikalábú figurákat, akiket kockás nadrágban lát az ember a cirkusz porondján szaladgálni. Ha hiszik, ha nem, ezek közül a pöttöm fickók közül akármelyik a tébolyba tudja kergetni akár a legfrigidebb nőt is, ha ráadja a fejét. Tiltakozzanak, ahogy csak akarnak, kedves hölgyolvasóim, mondják azt, hogy félrevezetett, tájékozatlan őrült vagyok. De azt javaslom, előbb menjenek és beszéljenek egy olyan nővel, akit valaki ténylegesen megdolgozott ezek közül az apró férfiak közül: az majd meg fogja erősíteni a megállapításomat. Azt fogja mondani, igen, igen, ez az igazság, attól tartok, ez az igazság. Azt fogja mondani, hogy visszataszítóak ugyan, de ellenállhatatlanok. Egy rendkívül csúf, középkorú cirkuszi törpe, aki nem volt magasabb három láb hat hüvelyknél, egyszer azt mondta

nekem, hogy bárhol, bármikor, bármely társaságban mindig azt a nőt választhatta ki magának, akit csak akart.

No de vissza Mademoiselle Nicole-hoz, az amazon leányzóhoz. Tüstént fölkelte az érdeklődésemet, és mikor kezét fogtunk, egy leheletnyit külön megszorongattam a kézcsontjait, és közben figyeltem az arcát. Szétnyílt az ajka, és láttam, hogy egy pillanatra kivillan a fogai közül a nyelve hegye. No jól van, ifjú hölgyem, mondtam magamban. Te leszel Párizsban a numero egy.

Ha ez netán egy olyan tizenhét éves kamasz szájából, amilyen én voltam, kissé merésznek hangzik, tudniuk kell, hogy a jó szerencse már ebben a zsenge korban az átlagosnál jóval vonzóbb külsővel ruházott fel. Ha végignézem a családi fényképeket abból az időből, már látom, hogy elképesztően szép fiatalember voltam. Ez nem több, mint egy egyszerű tény, és ostobaság lenne, ha megpróbálnék úgy tenni, mintha nem volna igaz. Ez minden bizonytal megkönnyítette számomra Londonban a dolgokat, és becsületszavamra állíthatom, hogy mindaddig egyetlen egyszer sem volt visszautasításban részem. De hát persze csak rövid ideje játszottam a játékot, és ötven-hatvan ifjú madárkánál több nem került még az irányzékom elé.

Hogy végrehajthassam tervemet, amelyet a derék Grout őrnagy plántált a fejembe, tüstént bejelentettem Madame Boisvainnek, hogy másnap reggel az lesz az első dolgom, hogy elutazom vidéki barátaimhoz. Még az előszobában álltunk, éppen csak végeztünk a kézfogásokkal.

– De Monsieur Oswald, hiszen ebben a percben érkezett! – kiáltott fel a derék hölgy.

– Azt hiszem, atyám hat hónapot előre kifizetett kegyednek – mondtam. – Ha nem vagyok itt, megtakarítja az étkezéseim költségét.

Az efféle elemi számtan minden háziasszony szívét meglágyítja Franciaországban, így aztán Madame Boisvain sem tiltakozott tovább. Este hét órakor leültünk a vacsorához. Főtt pacal volt,

hagymásan. Én azt tartom a világ második legundorítóbb ételének. A *legundorítóbbat* a juhászbojtárok eszik nagy gusztussal az ausztráliai birkafarmokon.

Ezek a bojtárok – akár el is mesélhetem a dolgot, hogy elkerülhessék, ha valaha arra vetődnek –, szóval ezek a bojtárok vagy juhcowboyok kivétel nélkül mindig a következő barbár módon herélik ki a kosaikat: ketten hanyattdöntik, és lefognak a mellső meg a hátsó lábát, egy harmadik fickó pedig felhasítja a herezacskóját és kinyomja belőle a golyóit. Aztán előrehajol, szájába kapja a két herét, összeharapja a fogával, és kitepi őket a szerencsétlen jószágból. Ezt az undorító falatot aztán beleköpi a dézsába. Semmi értelme, hogy azt mondják nekem, ilyesmi nem történik, mert történik. Saját szememmel láttam az egészet tavaly Új-Dél-Walesben, Cowra mellett egy farmon. Aztán ezek az idioták a továbbiakban tájékoztattak róla, hogy három ügyes bojtár egy óra alatt hatvan bárányt tud kiherélni, és ezt képesek reggeltől-estig csinálni. Azt mondták, nem lesz tőle más bajuk, csak egy kicsit megsajdul az állkapcsuk, de megéri, mert a jutalom óriási.

– Miféle jutalom?

– Aha – mondták –, csak várja ki a végét! – Aztán este ott kellett állnom és végig kellett néznem, amint a tábortűzön birkafaggyút olvasztottak egy serpenyőben, és megsütötték a zsákmányukat. Ez a gasztronómiai csoda – biztosíthatok róla mindenkit – a legvisszataszítóbb, legrágósabb és legundorítóbb étel, amit csak el lehet képzelni. A főtt pacal csak utána következik.

Folyton elkalandozom, pedig tovább kell mennem. Még mindig a Boisvain famíliánál vagyunk, és éppen pacalt vacsorázunk. Monsieur B. extázisba esett a pacaltól, hangos, cuppanós hangokat hallatott, nyalogatta a száját, és minden falatnál harsányan áradozott: – *Délicieux! Ravissant! Formidable! Merveilleux!* – Aztán, amikor befejezte – hát soha nem lesz vége a borzalmaknak? –, nagy nyugalommal kivette a műfogsorát, és leöblítette a kézmosó tálkájában.

Éjfélkor, amikor Monsieur és Madame B. már mélyen aludt, végigcsontam a folyosón, és bementem Mademoiselle Nicole hálósobájába. Betakarózva feküdt a hatalmas ágyban, mellette az asztalkán gyertya égett. Elég furcsa módon, szertartásos francia kézfogással fogadott, de biztosíthatok mindenkit, hogy ami ezután következett, abban már nem volt semmi szertartásos. Nem akarok hosszasan időzni ennél a kis epizódnál, mert semmi köze sincs a történetem érdemi részéhez. Hadd mondjak csak annyit, hogy mindaz a sok szóbeszéd, amit a párizsi lányokról hallottam, mind megerősítést nyert az alatt a néhány óra alatt, amit Mademoiselle Nicole-lal töltöttem. A jégcsapszem londoni „elsőbálos” lányok megannyi megkövesedett fatuskónak tündek hozzá képest. Úgy esett nekem, mint monguz a kobrának: egyszerre tíz pár keze és féltucat szája volt. Ráadásul mintha gumiból lett volna a teste: a végtagok kavargásában nem is egyszer láttam, amint összekulcsolta a tarkóján a bokáit. Ez a lány belerakott engem a mángorlóba, és szinte elviselhetetlenül megmángorolt. Abban a koromban még nem voltam egy ilyen szigorú vizsgára igazán felkészülve, és vagy egy óra múlva már hallucinálni kezdtem. Emlékszem, azt képzeltem, hogy az egész testem egyetlen jól megolajozott dugattyú, és simán jár le-föl egy hengerben, melynek falai a világ legfinomabb acéljából készültek. Csak a jóisten tudja, meddig tartott mindez, de amikor vége lett, hirtelen észhez térített egy nyugodt, mély hang.

– Rendben van, monsieur – mondta –, első leckének ez is megteszi. De azért azt hiszem, még hosszú időbe fog telni, amíg kinő az óvodából.

Összetörten és megszégyenítve támolyogtam vissza a szobámba, és tüstént mély álomba zuhantam.

Másnap reggel tervem végrehajtása érdekében búcsút mondtam Boisvainéknak, és vonatra ültem Marseille felé. Nálam volt a hathavi zsebpénzem, amit az apámtól kaptam, mielőtt elindultam Londonból: kétszáz font, francia frankban. 1912-ben ez sok pénz volt.

Marseille-ben jegyet váltottam Alexandriába egy kilencezer tonnás francia gőzösre, *L'Impératrice Josephine*-ra. Ez egy kellemes kis személyhajó volt, amely menetrendszerűen közlekedett Marseille, Nápoly, Palermo és Alexandria között.

Az utazás eseménytelenül zajlott, kivéve, hogy már az első napján megismerkedtem egy másik magas nővel. Ez török volt, egy magas, sötét bőrű török hölgy, aki úgy teli volt aggatva a legkülönfélébb ékszerekkel, hogy csak úgy csilingelt járás közben. Mikor megláttam, az volt az első gondolatom, hogy csodákat művelne egy cseresznyefa tetején, elhessegetné az összes madarat. Második gondolatom hamarosan követte az elsőt, észrevettem ugyanis, hogy milyen kivételesen gyönyörű az alakja. A keble olyan pompázatosan hullámzott, amikor a fedélzet túlsó oldaláról legeltettem rajta a szemem, hogy úgy éreztem magam mint Tibetben az utazó, aki először pillantja meg a Himalája legmagasabb csúcsait. A nő is viszonzta a tekintetemet, gőgösen magasra emelte az állát, lassan végigjártatta rajtam a szemét, tetőtől talpig, aztán vissza. Egy percbe se telt, hűvösen odasétált hozzám, és meghívott a kabinjába egy pohárka abszintre. Soha életemben nem hallottam még arról a micsodáról, de készségesen vele mentem, és készségesen ott is maradtam, ki sem léptem a kabinjából, amíg három nap múlva ki nem kötöttünk Nápolyban. Könnyen lehetséges, hogy még óvodás voltam, mint azt Mademoiselle Nicole mondta, míg maga Mademoiselle Nicole talán már a hatodik osztályba járhatott, de ebben az esetben a magas török hölgy egyetemi professzor volt.

Igencsak megnehezítette számomra a dolgokat ez alatt a viadal alatt az a tény, hogy a hajó Marseille és Nápoly közt egész úton egy rettenetes viharral küszködött. Ijesztően dülöngélt és kóválygott, nem is egyszer azt hittem, hogy tüstént felborulunk. Amikor végül biztonságosan horgonyt vetettünk a nápolyi öbölben, és éppen elhagyni készültem a kabint, ki is böktem:

– Nahát, a kutyafáját, de örülök, hogy ezt megúsztuk. Jó kis viharon vágunk keresztül.

– Kedves fiam – akasztott a nyakába a török hölgy egy újabb gyöngysort –, a tenger egész úton olyan sima volt, mint a tükör.

– Ó, nem, madame. Óriási vihar volt.

– Nem vihar volt az – mondta. – Én voltam.

Gyorsan tanultam. Mindenekfelett azt tanultam meg – és erről azóta is számos alkalommal meggyőződtem –, hogy török nővel hancúrozni olyasmi, mint ötven mérföldet futni reggeli előtt. Formában kell lenni hozzá.

Az utazás további részét azzal töltöttem, hogy kiszuszogtam magam, és mire négy nappal később kikötöttünk Alexandriában, már megint egészen fickósnak éreztem magam. Alexandriából vonaton mentem Kairóba, ott pedig átszálltam a khartoumi vonatra.

Atyaisten, mekkora volt Szudánban a hőség! Nem voltam a trópusokhoz öltözve, de nem voltam hajlandó olyan ruhákra pocsékolni a pénzt, amelyeket csak egy-két napig fogok hordani. Khartoumban szobát vettem ki egy nagy szállodában, amelynek a hallja teli volt kekiszínű sortot és trópusi sisakot viselő angolokkal. Mindnek olyan bajsa és olyan bíborvörös képe volt, mint Grout őrnagynak, és egytől egyig mind poharat tartottak a kezükben. A hall bejáratánál valami szudáni portásféle ácsorgott. Pompás, jóképű fickó volt, a hófehér burnuszában, fején a vörös fezzel. Odamentem hozzá.

– Nem tudom, tudna-e nekem segíteni? – kérdeztem, miközben előszedtem a zsebemből egy halom francia bankót, és flegmán végigpörgettem őket.

Ránézett a pénzre és elvigyorodott.

– Kőrisbogár – mondtam. – Ismeri a kőrisbogarat?

Hát itt volt, eljött. *Le moment critique*. Azért tettem meg az egész hosszú utat Párizsból Khartoumba, hogy ezt az egyetlen kérdést feltegyem, és most szorongva figyeltem a fekete arcát. Könnyen lehetséges, hogy Grout őrnagy meséje semmi más nem volt, csak egy szórakoztató ugratás.

A szudáni portás még szélesebben vigyorgott.

– Mindenki ismer kőrisbogár, szahib – mondta. – Mit akarja?

– Szeretném, ha megmondaná nekem, hová menjek, ahol tudnék fogni vagy ezret.

Abbahagyta a vigyorgást, és úgy bámult rám, mintha hirtelen meghibbantam volna.

– Akarja mondani eleven bogár? – kiáltotta. – Akarja menni és fogni eleven kőrisbogár?

– Igen.

– Mit akarja eleven bogaraknak, szahib? Eleven bogarak nem jó. Atyaisten, gondoltam. Az őrnagy *tényleg* csak ugratott minket.

A portás közelebb lépett hozzám, és a karomra tette majdnem koromfekete kezét.

– Maga akarja ficli-fucli, igaz? Akar ami csinál ficli-fucli?

– Nagyjából erről van szó – mondtam. – Többé-kevésbé.

– Akkor nem kell vacak eleven bogár, szahib. Magának kell *porrá tört* bogár.

– Az volt az ötletem, hogy esetleg hazaviszem a bogarakat és tenyésztetni kezdem őket – mondtam. – Akkor állandó forrásom lenne.

– Angliába? – kérdezte.

– Angliában vagy Franciaországban. Valami ilyen helyen.

– Nem jó – rázta meg a fejét. – Kis kőrisbogár él csak itt Szudán. Kell neki forró nap. Maga ország bogár meghal. Miért nem vinni por?

Már láttam, hogy kisebb módosításokat kell végrehajtanom a tervemen.

– Mennyibe kerül az a por? – kérdeztem.

– Mennyi kell?

– Sok.

– Az a por lenni nagyon óvatos, szahib. Veszi be nagyon kis csipet, különben lenni *nagy-nagy baj*.

– Mi itt szudán férfi mérjük por, öntjük tú foka. Ami marad rajta por, az egyszer adag. És van nem sok. Jobb vigyáz, ifjú szahib.

– Tudom, mindent tudok róla – mondtam. – Csak azt mondja meg, hogyan tudnék nagyobb mennyiséget szerezni belőle.

– Mit ért nagyobb mennyiség?

– Hát, mondjuk tíz fontnyit. Mármint súlyban.

– Tíz font! – kiáltotta. – Az elég minden férfi egész Afrika!

– Hát akkor öt fontot.

– Mi a csuda fog csinál *öt font*, kőrisbogárpor, szahib. Pár uncia egész élet elég, még nagy erős férfi is, mint én.

– Sose törődjön vele, hogy mit fogok vele csinálni. Mennyibe fog kerülni?

Féloldalt billentette a fejét, és alaposan megfontolta ezt a kérdést.

– Mi vesz kicsike csomag – mondta. – Negyed uncia. Nagyon drága.

– Nekem öt font kell. Ömlesztve, egyben.

– Száll itt hotel? – kérdezte.

– Igen.

– Akkor holnap mondok válasz. Nézni kell, kérdez.

Egyelőre ennyiben hagytam a dolgot.

Másnap reggel a hórihorgas portás ott ácsorgott a szokott helyén, a szálloda bejáratánál.

– Mi újság a porral? – kérdeztem tőle.

– Intéz el – mondta. – Találtam hely, ahol szerez öt font tiszta por.

– Mennyibe fog kerülni? – kérdeztem.

– Van angol pénz?

– Tudok szerezni.

– Fog kerül magának ezer angol font, szahib. Nagyon olcsó.

– Akkor felejtjük el – mondtam, és már sarkon is fordultam.

– Ötszáz – szólt utánam.

– Ötven – mondtam. – Adok érte magának ötven fontot.

– Száz.

– Nem. Ötven. Többet nem tudok rászánni.

Vállat vont, és felém nyújtotta a két nyitott tenyerét.

– Maga szerez pénz – mondta –, én szerez por. Este hat.
– Honnan fogom tudni, hogy nem fűrészpórt ad nekem vagy valamit?

- Szahib! – kiáltott fel méltatlankodva. – Én soha becsap senki!
- Nem vagyok olyan biztos benne.
- Akkor fog por kipróbál *maga*, kap kicsike, mielőtt fizet. Lesz jó?
- Jó ötlet – mondtam. – Hatkor találkozunk.

Az egyik londoni banknak volt Khartoumban egy tengerentúli fiókja. Elmentem hozzájuk, és átváltottam a francia frankom egy részét angol fontra. Este hatkor megkerestem a portást, aki éppen a szálloda halljában tevékenykedett.

– Megszerezte? – kérdeztem.

Rámutatott egy nagy, barna papírzacskóra. Az egyik oszlop mellett állt a földön.

– Akar előbb kipróbál, szahib? Pompás, jó, abszolút, *first class* por, minőségi Szudán kőrisbogár. Egy tűhegy, és maga egész éjszaka meg fél holnap ficli-fucli.

Úgy véltem, nem ajánlaná fel, hogy próbáljam ki, ha a por nem lenne valódi, így odaadtam neki a pénzt, és elvittem a csomagot. Egy óra múlva már az éjszakai kairói kairói vonaton ültem. Tíz nap se telt bele, mire újra bekopogtattam Párizsban Madame Boisvain ajtaján, hónom alatt a becses csomaggal. A francia vámnál nem volt vele semmi zűr, amikor Marseille-ban leszálltam a hajóról. Akkoriban még csak késeket és pisztolyokat kerestek, semmi mást.

3.

Bejelentettem Madame B.-nek, hogy most jó darabig ott fogok maradni, de lenne hozzá egy kérésem. Elmondtam neki, hogy diák vagyok, és természettudományokkal foglalkozom. Azt mondta, tudja. Az lenne a kívánságom, folytattam, hogy a francia nyelv tanulmányozása mellett természettudományos tanulmányaimat is folytathassam franciaországi tartózkodásom alatt. Ezért bizonyos kísérleteket fogok végezni a szobámban, de ezek olyan

berendezések és vegyszerek használatával járnak, amelyek tapasztalatlan emberek számára veszélyesek vagy mérgezők lehetnek. Szeretném ezért, ha kulcsot adna nekem a szobámhoz, és senkinek nem lenne szabad oda belépnie.

– Maga mindnyájunkat fel fog robbantani! – kapta ijedten az arcához a kezét.

– Ne féljen semmitől, madame – mondtam. – Én csak a normális elővigyázatossági intézkedéseket akarom megtenni. A professzoraim arra tanítottak, hogy mindig így járnak el.

– És ki fogja takarítani a szobáját? Ki fog megágyazni magának?

– Majd én – mondtam. – Sok fáradságot fogok magának megtakarítani.

Még jó darabig morgott és zsörtölődött, de végül engedett.

Aznap este Boisvainéknél disznóláb volt vacsorára, fehér mártással – megint egy undorító étel. Monsieur B. a szokásos csámcsogásával esett neki, fel-felkiáltott elragadtatásában, és mire befejezte, az egész arcát összekente a ragacsos fehér mártással. Mikor már készülődött, hogy kivegye a szájából a műfogsorát, és berakja a kézmosó tálkába, elnézést kértem, és felálltam az asztaltól. Felmentem az emeletre, a szobámba, és magamra zártam az ajtót.

Most először nyitottam ki barna papírcsomagomat. A port, Istennek legyen hála, két nagy kétszersültes bádogdobozba csomagolták. Kinyitottam az egyiket. A por halványszürke volt, olyan finom, mint a liszt. Íme, mondtam magamban, valószínűleg itt van előttem a világ legnagyobb aranyröge, amire ember valaha rábukkanhat. Azért mondtam, hogy „valószínűleg”, mert egyelőre még semmire nem volt bizonyítékom: csak az őrnagy szava tanúsította, hogy a por hatásos, és a portásé, hogy valódi.

Lefeküdtem az ágyamra, és olvasgattam éjfélig, aztán levetköztem, és pizsamába bújtam. Fogtam egy tűt, odatartottam a porral teli nyitott bádogdoboz fölé, aztán rászórtam egy csipetnyi port a függőlegesen tartott tű fokára. A függőleges tű fokán parányi folt

maradt a szürke szemcsékből. Roppant óvatosan a szájamhoz emeltem, és lenyaltam róla a port. Nem volt semmi íze. Megnéztem az órát, aztán leültem az ágyam szélére, és vártam az eredményt.

Nem tartott soká, amíg jelentkezett. Pontosan kilenc perc múlva az egész testem megmerevedett. Kapkodtam a levegőt, hörögtem. Megdermedtem ültő helyemben, ugyanúgy, ahogy Grout őrnagy megmerevedett a verandáján, whiskys-pohárral a kezében. Mivel azonban én sokkal kisebb adagot vettem be nála, a bénultság időszaka csak néhány másodpercig tartott. Aztán, ahogy a derék őrnagy találóan megfogalmazta, égető érzés fogott el a lágyékom táján. Egy további perc se telt belé, amikor az ipse – és az őrnagy ezt megint különbül mesélte el, mint én –, az ipse már olyan mereven és egyenesen állt, mint egy teljes vitorlázatú szkúner főárboca.

No, most fel a végső próbára! Felálltam, az ajtóhoz mentem, halkán kinyitottam, és végiglopódtam a folyosón. Beléptem Mademoiselle Nicole szobájába, és lám – a lány ott feküdt, betakarózva, az ágyban, és már a gyertyát is meggyújtotta, tehát várt.

– Bonsoir, monsieur – suttogta, és szertartásosan kezet nyújtott. – Eljött a második leckéjére, igaz?

Nem szóltam semmit. Mihelyt bebújtam mellé az ágyba, máris kezdtem elmerülni azoknak a bizarr képzelgéseknek egyikébe, amelyek a jelek szerint mindig magukkal ragadnak, valahányszor nagyon közel kerülök egy nőhöz. Ezúttal visszajutottam a középkorba. Oroszlánszívű Richárd volt Anglia királya, én meg az ország lovagi tornáinak bajnoka, nemes lovag, aki éppen újra be szándékozott mutatni erejét és ügyességét a király és udvaroncai előtt, az Aranyos Kelmék Mezején.

Ellenfelem egy félelmetes gigászi amazon volt Franciaországból, aki már hetvennyolc hős angol lovagot legyőzött lándzsavívásban a lovagi tornákon. De derék paripám volt, a lándzsám pedig iszonyúan

hosszú és vastag, remegő hegye pedig a legfinomabb acélból készült. A király kikiáltott a mezőre: „Bravó, Sir Oswald! A hatalmas lándzsájú lovag! Nincs férfi rajta kívül, akinek ekkora az ereje, aki ilyen óriás fegyvert forgat! Rohand le, fiam! Döföld keresztül!” Így aztán vágóban rohamra indultam, hatalmas lándzsámat nyílegyenesen és pontosan a francuz legsebezhetőbb pontjára irányítottam, hatalmas döfésekkel döföttem, sebesen és biztosan, és egy szempillantás alatt átdöftem a páncélját, hogy sikoltozni kezdett, és irgalomért könyörgött. Csakhogy nem voltam irgalmas hangulatban. A király és udvaroncai ujjongásától felsarkallva tízezerszer mélyesztettem bele acélos lándzsámat vonaglító testébe, aztán még tízezerszer, és hallottam az udvaroncok kiabálását: „Döfködd, Sir Oswald! Döfködd és döfködd!” Aztán a király hangját hallottam: „Istenemre, ez a derék fickó össze fogja törni azt a hatalmas lándzsáját, ha nem hagyja abba hamarost!” De a lándzsám nem tört össze, és diadalmas befejezésül derék fegyverem hegyére tűztem az óriás francia amazont, és körbevagtattam vele az arénában, magasan a fejem felett lóbálva a testét. A tömeg pedig azt kiáltozta: „Bravó! A teremtésit! *Victor Judorum!*”

Mindez, mint képzelhetik, eltartott egy darabig. Hogy meddig, arról halvány fogalmam sincs, de amikor végül újra a felszínre bukkantam, kiugrottam az ágyból, diadalmasan megálltam fölötte, és végignéztem tehetetlenül elterült áldozatomon. A lány lihegett, mint a szarvas, amikor bekerítették a kutyák, és már-már azon kezdtem tűnődni, vajon nem tettem-e kárt benne. Nem mintha sokat törődtem volna vele.

– Nos, mademoiselle – kérdeztem –, még mindig óvodás vagyok?

– Ó, nem! – kiáltotta, és hosszú lábai megvonaglottak. – Ó, nem, monsieur! Nem, nem, nem! Maga vad és csodálatos, úgy érzem, felrobbant a kazánom!

Ettől aztán remekül éreztem magam. Szó nélkül kimentem a szobájából, és visszalopódtam a folyosón a saját szobámba. Micsoda diadal! Fantasztikus ez a por! Az őrnagynak igaza volt! És a

khartoumi portás se hagyott cserben! Most már úton voltam az aranyrög felé, és semmi nem állíthatott meg. Ezekkel az ujjongó gondolatokkal aludtam el.

Másnap reggel tüstént nekiláttam mozgásba hozni a dolgokat. Talán emlékezni fognak rá, hogy természettudományos ösztöndíjat kaptam, ezért aztán alaposan járatos voltam a fizikában meg a kémiában, meg még sok más mindenben is, de mindig a kémia volt a legerősebb tárgyam.

Így aztán már mindent tudtam az egyszerű tablettagyártási eljárásokról. 1912-ben, ahol most járunk, még az volt a szokás, hogy a gyógyszerészek a saját patikájukban készítették el a saját piruláikat, és ehhez mindig tablettázógépet használtak. Aznap reggel nekivágtam hát Párizsnak bevásárolni, és a balpart egyik mellékutcájában találtam is egy használt gyógyszerészeti felszereléseket áruló üzletet. Vettem egy pompás kis tablettázógépet, amellyel kitűnő, profi színvonalú pirulákat lehetett készíteni, egyszerre huszonnégyet. Vettem továbbá egy rendkívül érzékeny patikamérleget is.

Utána kerestem egy olyan patikát, ahol hajlandók voltak nekem nagy mennyiségű kalcium-karbonátot eladni, vettem továbbá némi tragantmézgát, meg egy palack kocsinellát. Mindezeket hazavittem a szobámba, aztán lerámoltam az öltözőasztalkámat, és szépen, akkurátusan kiraktam rajta az anyagaimat és a gépeimet.

A tablettakészítés egyszerű dolog, ha az ember tudja, hogy kell csinálni. A tabletták alapanyaga a semleges és ártalmatlan kalcium-karbonát. Ehhez az ember pontosan kimérve hozzáadja az aktív hatóanyagot, az én esetemben a cantharidinport, végül kötőanyagként beletesz egy kis tragantmézgát. A kötőanyag egyszerűen ragasztószer, amelytől az egész összetapad, és csinos tablettává keményedik. Minden anyagból kimértem annyit, hogy kiteljen belőlük huszonnégy elég nagy és impozáns tablettát. Hozzátettem néhány csepp kocsinellát, egy ízetlen piros színezőanyagot. Mindezt jól és alaposan összekevertem egy tálban,

aztán beletöltöttem a tablettázógépbe. Egy szempillantás alatt ott állt előttem a huszonnégyszögletes alakú és keménységű tabletták. És ha szakszerűen mértem és kevertem, mindegyik pontosan annyi cantharidinport tartalmazott, amennyi egy tűfokán elfér. Más szavakkal: minden tabletták hatásos és robbanékony afrodisziákum volt.

De még nem voltam készen, hogy megtegyem a döntő lépést.

Újra kimentem a párizsi utcákra, és kerestem egy dobozgyárat. Vettem tőlük ezer kis, kerek, egy hüvelyk átmérőjű kartondobozt, és vettem vattát is.

Utána elmentem egy nyomdászhoz, és rendeltem nála ezer kis, kerek címkét. A címkére a következő feliratot nyomtattam angolul:

YOUSSOUPOFF
PROFESSOR ÚR
POTENCIAPIRULÁI

Ezek a pirulák rendkívül erősek.

Használjuk őket takarékosan, különben veszedelmesen kimerítjük mind önmagunkat, mind partnerünket. Ajánlott dózisa hetenként egy tabletták. Egyedüli európai forgalmazója:

O. Cornelius,
192 Avenue Marcesu,
Párizs

A címkéket úgy terveztem meg, hogy pontosan illeszkedjenek kis keménypapír dobozaim tetejére.

Amikor két nap múlva elmentem a címkékért, vettem egy üveg ragasztót is, aztán visszamentem a szobámba, és felragasztottam a címkéket a huszonnégyszögletes doboztetőre. Minden dobozban kis fészket készítettem, hófehér vattából, ebbe ültettem bele egyetlen piros pirulát, aztán lecsuktam a tetejét.

Most már készen álltam a rajtra.

Mint már réges-rég sejthették, be akartam lépni a kereskedelem világába. El akartam adni potenciapiruláimat egy olyan fogyasztói körnek, amelyik hamarosan üvöltve jön vissza hozzám, többért és még többért könyörögve. Egyedileg fogom őket eladni, minden dobozban csak egy tableta lesz, és csillagászati árat fogok érte számítani.

És a fogyasztói kör? Honnan fog kikerülni? Hogy fog neki egy tizenhét éves fiú vevőket keresni egy idegen városban a csodapirulájára? Nos, emiatt csöppet sem aggódtam. Csak egyetlen egyet kellett találnom, persze a megfelelő fajtából, aztán hagyni, hadd próbáljon ki egyetlen pirulát, és az elragadtatott ügyfél tüstént vágatva vissza fog jönni a másodikért. Továbbá meg fogja súgni az örömhírt a barátainak, és ez a jó hír úgy fog terjedni, mint a futótűz.

Máris tudtam, hogy ki lesz az első áldozatom.

Valamiről eddig még nem beszéltem. Atyám, William Cornelius a diplomáciai testület tagja volt. Saját pénze ugyan nem volt, de ügyes diplomata lévén nagyon kényelmesen meg tudott élni a fizetéséből. Utolsó állomáshelyén, Dániában nagykövet volt, ebben az időben pedig Londonban, a külügyminisztériumban töltött be valamiféle állást, hogy az újabb, fontosabb posztra való kinevezéséig kitöltse valamivel az idejét. Nagy-Britannia franciaországi nagykövete az idő szerint egy Sir Charles Makepiece nevezetű úr volt, apám régi barátja, és mielőtt elutaztam Angliából, atyám írt Sir Charlesnak, és megkérte, hogy tartsa rajtam a szemét.

Tudtam, hogy mi a tennivalóm, és tüstént hozzá is láttam. Felvettem a legjobb öltönyömet, és elballagtam a brit nagykövetségre. Természetesen nem a kancellária bejáratához mentem, hanem a nagykövet magánlakásának ajtaján kopogtattam be. A nagykövetnek ugyanabban az impozáns épületben volt a rezidenciája, mint maga a követség, de hátul. Délután négy óra volt, amikor a fehér térdnadrágot és aranygombos, bíborszín kabátot viselő lakáj ajtót nyitott. Pimaszul meregette rám a szemét, és névjegyem sem volt, de azért sikerült közölnöm vele, hogy atyám és

anyám Sir Charles és Lady Makepiece jó barátai, és legyen szíves tudatni Óladységével, hogy Oswald Cornelius úr eljött tiszteletét tenni.

Valamiféle előcsarnokba vezetett, leültem és vártam. Öt perc múlva harsány selyem- és sifonsuhogással belibeggett a szobába Lady Makepiece.

– Nahát, nahát! – kiáltotta, mindkét kezemet a kezébe véve. – Szóval maga William fia! A vén csirkefogónak mindig jó ízlése volt! Megkaptuk a levelét, és már vártuk, hogy meglátogasson minket.

Impozáns nőszemély volt. Persze nem volt már fiatal, de nem volt éppen őslény sem, olyan negyvenévesre taksáltam. Arca azok közé a káprázatos, kortalan arcok közé tartozott, amelyeket mintha márványból faragtak volna, felső teste pedig olyan darázsderékká vékonyodott, hogy a két kezemmel át tudtam volna fogni. Egyetlen gyors, átható pillantással felmért, és úgy tűnt, mintha meg lett volna elégedve azzal, amit látott, mert tüstént azt mondta:

– Jöjjön be, William fia, iszunk kettesben egy teát és elcsevegünk.

Kézenfogva átvezetett egy sor hatalmas, pompásan berendezett termen, aztán egy kisebbfajta, de nagyon hangulatos szobába értünk, amelyben pamlag és karosszékek álltak. Az egyik falon egy Boucher-pasztell függött, a másikon Fragonard egy akvarellje.

– Ez az én kis privát dolgozószobám – mondta. – Itt szervezem a nagykövetség társadalmi életét. – Mosolyogtam, pislogtam, és leültem a pamlagra. Egy maskarába öltözött lakáj ezüsttálcán szendvicseket és teát hozott be. A parányi, háromszög alakú szendvicsek szardellapasztával voltak megtöltve, abban az időben ezeket „urak örömének” nevezték. Lady Makepiece mellém ült, és kitöltötte a teát. – No, most meséljen el magáról mindent – mondta.

Ezután rengeteg kérdés és válasz következett a családomról és rólam. Igencsak banális volt az egész, de tudtam, hogy nagy tervem érdekében ki kell tartanom. Így beszélgettünk vagy negyven percig, miközben Óladysége gyakorta megveregette a combomat felékszerezett kezével, hogy hangsúlyt adjon egyik vagy másik

kijelentésének. Végül aztán ott maradt a keze a combomon, és éreztem, hogy kissé még meg is nyomja az ujjával. Hohó, gondoltam, ugyan miben töri a fejét ez az öreg tyúk? Aztán hirtelen talpra ugrott, és elkezdett idegesen föl-le járkálni a szobában. Én csak ültem, és néztem. Ide-oda járt, összekulcsolta a kezét, ide-oda forgatta a fejét, a keble zihált. Olyan lett, mint egy erősen felhúzott rugó. Nem tudtam, mire véljem a dolgot.

– Jobb lesz, ha elmegyek – mondtam, és felálltam.

– Ne, ne! Ne menjen el!

Visszaültem.

– Találkozott már a férjemmel? – bökte ki. – Nyilván nem, hiszen csak most érkezett. Aranyos ember. Ragyogó egyéniség. De hát múlnak az évek, öregszik szegénykém, és már nem képes annyi testmozgásra, mint azelőtt.

– Ez bizony baj – mondtam. – Se póló, se tenisz.

– Még pingpong se.

– Mindenki megöregszik – mondtam.

– Attól tartok, igen. De a lényeg az, hogy... – Elhallgatott és várt. Én is vártam. Vártunk mind a ketten. Hosszú csönd lett.

Nem tudtam mit kezdeni ezzel a csenddel. Fészkelődtem tőle.

– Mi a lényeg, madame? – kérdeztem.

– Nem veszi észre, hogy kérdezni próbálok magától valamit? – mondta végül. Erre aztán végképp nem tudtam mit válaszolni. Így aztán kivettem még egyet azok közül az apró szendvicsekből, és lassan rágcsálni kezdtem.

– Szereznék magától egy szívességet kérni, *mon petit garçon* – bökte ki. – Úgy sejtem, maga egészen jó sportoló.

– Meglehetősen – mondtam, és már bele is törődtem, hogy le kell játszanom vele egy teniszpartit. Vagy pingpongoznom kell vele.

– És nem bánná?

– Dehogyan. Nagy örömömre szolgálna. – Muszáj volt a kedvében járnom. Én nem akartam semmi mást, mint találkozni a nagykövettel. A nagykövet volt a célpontom. Ő volt az a kiválasztott, aki először

kap majd a pirulákból, és aztán továbbpasszolja a labdát. De a nagykövethoz csak a feleségén keresztül férhettem hozzá.

– Nem kérek sokat – mondta.

– Állok szolgálatára, asszonyom.

– Ezt komolyan gondolja?

– Természetesen.

– Azt mondja, jó sportoló?

– Tagja voltam az iskolai rögbiválogatottnak – mondtam. – Meg a krikettválogatottnak is. És elég jól tekézem.

Erre abbahagyta a járkálást, és hosszasan rám meredt.

Ezen a ponton valahol felberregett a fejemben egy kis vészcsengő.

Nem törődtem vele. Akármilyen történik, ezt az asszonyt nem szabad magamra haragítanom.

– Attól tartok, én nem tudok rögbizni – mondta. – És krikettezni se.

– Teniszezni is tűrhetően tudok – mondtam. – De nem hoztam magammal az ütőt. – Kivettem még egy szendvicset. Nagyon szeretem a szardellapasztát. – Atyám azt mondja, hogy a szardella tönkreteszi az ízlelőérzéket – mondtam rágcválás közben. – Nálunk sosincs „urak öröme” a házban, de én imádom.

Az asszony mély lélegzetet vett, a keblei úgy felfúvódtak, mint két hatalmas luftballon.

– Hadd mondjam meg magának, mit akarok – suttogta lágyan. – Azt akarom, hogy erőszakoljon meg, erőszakoljon meg újra meg újra! Erőszakoljon meg, hogy belehaljak! Most, rögtön! Gyorsan! Most akarom!

A kutyafáját, gondoltam. Megint nyakig benne vagyok.

– Ne botránkozzon meg, kedves fiam.

– Nem vagyok megbotránkozva.

– Ó, de igen. Látom az arcán. Nem lett volna szabad megkérnem erre. Maga még túl fiatal. Hány éves is? Nem, ne is mondja meg. Nem akarom tudni. Maga nagyon édes, de egy iskolásfiú, aki tiltott

gyümölcs. Milyen kár. Teljesen nyilvánvaló, hogy maga még nem lépett be a nők tüzes világába. Nem hiszem, hogy akár csak meg is érintett már valaha egy nőt.

Ezzel aztán felbőszített.

– Nagyon téved, Lady Makepiece – mondtam. – Hancúroztam én már nőkkel a Csatorna mindkét oldalán. Meg hajókon, a tengeren.

– Nahát, maga rossz fiú! Nem is hiszem el!

Még mindig a pamlagon ültem. Az asszony fölém tornyosult, nagy, vörös szája kinyílt, és lihegni kezdett.

– Megérte, ugye, hogy soha nem hoztam volna szóba, ha Charles nem lenne... valahogy már túl rajta. Megérte, ugye?

– Persze, hogy megértem – mondtam kissé feszengve. – Nagyon is megértem. Mélységesen együtt érzek kegyeddal. A legcsekélyebb mértékben sem kárhoztatom.

– Ezt komolyan gondolja?

– Hát persze.

– Ó, te káprázatos fiú! – kiáltotta, és nekem esett, mint egy nőtény tigris.

Abban a hacacáréban, ami ezután következett, nincsen semmi tanulságos, amiről beszámolhatnék. Legfeljebb azt említeném meg, hogy Óladysége elképesztett a pamlagművészetével. Egészen addig mindig rémes terepnek tekintettem a hancúrozásra a pamlagot, bár Isten látja a lelkem, éppen elégszer voltam kénytelen használni a londoni elsőbálos lánykával, miközben szüleik békésen hortyogtak odafönn az emeleten. Számomra a pamlag iszonyúan kényelmetlen jószág volt, mert három oldalról párnázott támlák vették körül, vízszintes felülete pedig olyan keskeny volt, hogy az ember állandóan legurult róla. De Lady Makepiece a pamlag valóságos varázslója volt. Olyan volt számára a pamlag, mint a ló a tornateremben, amelyről az ember fölpattan, aztán visszapattan, amelyen bukfencezik és pörög, miközben a legfantasztikusabb alakzatokba csavarja a testét.

– Nem volt maga valaha tornatanár? – kérdeztem tőle.

– Fogd be a szád, és koncentrálj – felelte, és úgy körbeforgatott, mint valami pihekönnyű habcsókot.

Szerencsémre fiatal voltam és rugalmas, különben biztosan nem úsztam volna meg mindezt, hogy csontom ne törjön belé. Erről aztán eszembe jutott szegény öreg Sir Charles, meg hogy miket kellett kiállnia a maga idejében. Nem csoda, ha inkább belebújt a molyzsákba. De várjuk csak meg, gondoltam, amíg lenyeli a jó öreg kőrisbogarat! Akkor majd az asszony lesz az, aki előveszi a sípot, és lefújja a meccset, nem a férje!

Lady Makepiece melleleg átöltözőművésznek is bizonyult. Miután röpke enyelgésünk véget ért, két perc múlva már ott ült kis XV. Lajos-korabeli íróasztala mellett, és pontosan ugyanolyan elegánsnak és nyugodtnak látszott, mint amikor bemutatkoztam neki. Miután kieresztette magából a gőzt, olyan álmos és elégedett lett az arckifejezése, mint egy *Boa constrictoré*, miután lenyelt egy eleven patkányt.

– Figyeljen csak ide – mondta, egy papírlapot tanulmányozva. – Holnap egy meglehetősen ünnepélyes vacsorát adunk, mert Mafeking napja lesz.

– De hiszen Mafekinget már tizenként évvel ezelőtt felmentették – mondtam.

– Mi még mindig megünnepeljük. Azt akarom mondani, hogy Joubert admirális lemondta a vacsorát. Meg kell szemlélnie a flottáját a Földközi-tengeren. Lenne kedve átvenni a helyét?

Kis híja volt, hogy nem kezdtem el hangosan hurrázni. Pontosan ezt akartam.

– Nagyon meg lennék tisztelve – mondtam.

– A legtöbb miniszter itt lesz – mondta. – És minden rangidős nagykövet. Van fehér nyakkendője?

– Van – feleltem. Annak idején az ember soha sehova nem utazott el úgy, hogy ne vitt volna teljes estélyi öltözetet magával, még az én koromban sem.

– Jól van – mondta, és felírta a nevemet a vendégek listájára. – Akkor hát holnap este nyolckor. Jónapot, kis ember. Örülök, hogy megismertem. – Majd újra a vendégek listáját kezdte tanulmányozni, így aztán egyedül kerestem meg magamnak kifelé az utat.

4.

Másnap este, pontosan nyolc órakor, beállítottam a nagykövetségre. Kiöltöztem rendesen, frakkot és fehér nyakkendőt öltöttem. Abban az időben a frakknak mind a két szárnyában volt belül két mély zsebe, ezekbe a zsebekbe rejtettem el összesen tizenkét kis dobozt, mindegyikben egyetlen pirulával. A nagykövetség fényárban úszott, és minden irányból fogatok gördültek a kapuk elé. Mindenütt nyüzsögtek az egyenruhás lakájok. Bemasíroztam, és beálltam a fogadásukra várakozók sorába.

– Kedves fiam – mondta Lady Makepiece. – Úgy örülök, hogy el tudott jönni. Charles, ő Oswald Cornelius, William fia.

Sir Charles Makepiece vézna kis emberke volt, dús, elegáns ősz sörénnyel. A bőre olyan színű volt, mint a kétszersült, és valahogy egészségtelenül porosnak látszott: mintha finoman barna cukorral hintették volna be. Az arcát mély, hajszálvékony ráncok szelték át keresztül-kasul a homlokától az álláig, és ettől, meg a poros, kétszersülszerű bőrétől holmi terrakotta mellszoborra emlékeztetett, amely már kezd szétmorzsolódni.

– Szóval te vagy William fia, igaz? – rázta meg a kezemet. – Hogy boldogulsz Párizsban? Ha bármit tehetek érted, csak szóljál.

Továbbmentem, és elvegyültem a csillogó tömegben. A jelek szerint én voltam az egyetlen férfi a jelenlévők között, akinek a mellét nem borították el mindenféle kitüntetések érméi és szalagjai. Álldogáltunk, pezsgőt iszogattunk, aztán elindultam vacsorázni. Az ebédlő nagyon látványos volt: körülbelül száz vendég ült le a hosszú asztal két oldalán, amely akkora volt, mint két tenispálya. Kis névkártyákról tudtuk meg, hogy hová ülünk. Én két hihetetlenül csúf vénasszony közé kerültem, az egyik a bolgár nagykövet felesége

volt, a másik pedig a spanyol király nagynénje. A magam részéről az ételre összpontosítottam a figyelmemet, ami felséges volt. Még mindig emlékszem a hatalmas szarvasgombákra, akkorák voltak, mint egy golflabda, fehér borban párolva, kis, fedeles porcelántálkákban szolgálták fel őket. És ahogy a buggyantott rombuszhalat főzték, az valami felséges volt! A közepük majdnem nyers, de tűzforró! (Az angolok meg az amerikaiak kivétel nélkül mindig túlfőzik a halat.) No és a borok! Azok aztán emlékezetesek maradtak, azok a borok!

De könyörgöm, mit tudhatott a tizenhét éves Oswald Cornelius a borokról? A kérdés jogos. Ám a válasz mégis az, hogy elég sokat tudott. Mert azt még nem meséltem el, hogy atyám minden másnál jobban szerette az életben a bort, még a nőket is beleértve. Szerintem igazi szakértő volt. A burgundi volt a szenvedélye. Imádta a bordóit is, de mindig úgy vélte, hogy még a legkiválóbb bordói is mindig egy leheletnyit nőies. – A bordóinak – szokta mondogatni – talán csinosabb az arca, és jobb az alakja, de a burgundinak izmai és inai vannak.

Mire tizennégy éves lettem, atyám kezdett egyet-mást átadni nekem a borok iránti szenvedélyéből, és alig egy évvel a történetek előtt elvitt magával egy tíznapos gyalogtúrára is Burgundiába, szeptemberben, szüret idején. Chagny-ból indultunk, onnan ballagtunk szépen, kényelmesen észak felé, Dijonba, így a következő héten átvágtunk az egész Côte de Nuits-n. Izgalmas élmény volt. Nem az országutakon mentünk, hanem azokon a keskeny, kerékvágások szántotta földutakon, amelyek elvezetnek ennek a híres, aranyos lejtőnek gyakorlatilag minden nagy szőlőskertje mellett, először Montrachet-ba, aztán Mersault-ba, aztán Pommard-ba. Az egyik éjszakát egy csodálatos kis szállodában töltöttük Beaune-ben, ahol fehér borban úszó *écrevisses*-t és vajjas pirítósra rakott vastag *foie gras* szeleteket ettünk.

Emlékszem, ahogy másnap kettesben ebédeltünk. Egy alacsony, fehér falon üldögéltünk a Romanée Conti peremén – hideg csirkét ettünk francia kenyérrel, *fromage dur*, és egy igazi Romanée Contit ittunk hozzá. Szalvétát terítettünk a fal tetejére, kiraktuk rá az ételt, és mellé állítottuk a palackot, két szép borospohárral. Miközben jómagam tölem telhetőleg felszeleteltem a csirkét, atyám kihúzta a palackból a dugót, és kitöltötte a bort, aztán csak üldögéltünk a meleg őszi napsütésben, és néztük a szüretelőket, amint átfésülték a szőlősorokat, megtöltötték a kosaraikat, és fölcipelték a sorok végébe, ahol nagyobb kosarakba öntötték őket, melyeket aztán tejeskává színű, lófogatos szekerekbe döntöttek. Emlékszem, ahogy atyám ott ült a falon, a félig lerágott csirkecombal, a pompás jelenet felé mutatott, és azt mondta: – A világ leghíresebb földdarabjának a szélén ülsz, fiam! Nézd csak meg! Alig két hektár vörös agyag, teli kovakővel! Ez az egész! De ebből a szőlőből, amit most szüretelnek, olyan bor lesz, ami császár a borok között. Szinte nem is lehet megszerezni, olyan kevés van belőle! Ezt a palackot, amit most iszunk, tizenegy évvel ezelőtt hoztam innen. Szagold meg! Szívd be a bukéját! Kóstold meg! Idd ki! De soha meg ne próbáld jellemezni! Ezt az ízt nem lehet szavakba önteni! Ha az ember Romanée Contit iszik, az olyan, mintha egyszerre volna orgazmusa az orrában meg a szájában.

Nagyon élveztem, amikor atyám így belelovallta magát valamibe. Amikor fiatal koromban őt hallgattam, akkor kezdtem rájönni, mennyire fontos, hogy az ember rajongó legyen az életben. Ő tanított meg rá, hogy ha az embert érdekli valami, akkor, mindegy, mi az, vesse bele magát szívvel-lélekkel, ölelje magához mind a két karjával, szorongassa meg, szeresse, és mindenekfelett, érezzen szenvedélyt iránta. A langyosság nem ér semmit. Az egyetlen a fehér izzás és a szenvedély: azt kell megélni.

Ellátogattunk Clos de Vougeot-ba, Bonnes-Mares-ba, Clos de la Roche-ba, Chambertinbe és sok más csodálatos helyre. Lementünk a chateau-k pincéibe, és a hordókból kóstoltuk meg a tavalyi

borokat. Megnéztük, hogyan sajtolják ki a szőlőfürtöket azokon a hatalmas, fából készült csavaros sajtókon, amelyek préskarját hat férfinak kellett forgatnia. Láttuk, hogyan folyik ki a sajtókból a szőlőlé a nagy fakádakba, és Chambolle-Musigny-ben, ahol egy héttel korábban kezdték a szüretet, mint a legtöbb más helyen, azt is láttuk, hogyan elevenedik meg a must a hatalmas, tizenkét láb magas fakádakban, hogyan forr és bugyborékol, miközben elindul benne az a varázslatos folyamat, amely a cukrot alkohollá alakítja. És miközben ott álltunk és figyeltük, a bor olyan tüzesen aktivizálódott, és olyan vad dühvel kezdett tombolni, forni és bugyborogni, hogy az embereknek föl kellett mászniuk a kádak tetejére, és rá kellett ülniük a fedelükre, hogy lefojtsák.

Megint elkalandoztam. Vissza kell térnem a történetemhez. Ám gyorsan igazolni akartam, hogy zsenge korom ellenére nagyon is képes voltam értékelni azoknak a boroknak a minőségét, amelyeket akkor este a párizsi brit nagykövetségen ittam, mert igencsak emlékezetesek voltak.

Egy Chablis Grand Gra „Grenouilles”-jel kezdtük. Aztán jött egy Latour. Aztán egy Richebourg. És a desszerthez egy nagyon öreg Yquem. Egyiknek sem emlékszem az évjára, de mind a filoxéra előtti korszakból származtak.

Mikor végeztünk a vacsorával, a hölgyek Lady Makepiece vezetésével elhagyták a termet. Sir Charles betelerelte a férfiakat a szomszédos hatalmas nappaliba, ahol a portóit, a konyakot és a kávéfőzőt felszolgálták.

Amikor a nappaliban a férfiak kezdtek csoportokba verődni, gyorsan úgy manővereztem, hogy a házigazdám mellé kerüljek.

– Ó, itt vagy, fiam – mondta. – Gyere, ülj le mellém.

Tökéletes.

Engem is beleszámítva tizenegyen voltunk ebben a csoportban, és Sir Charles udvariasan sorra bemutatott mindenkinek.

– Ő az ifjú Oswald Cornelius – mondta. – Az apja volt a koppenhágai emberünk. Ismerkedj meg a német nagykövettel,

Oswald. – Megismerkedtem a német nagykövettel. Aztán megismerkedtem az olasz nagykövettel, a magyar nagykövettel, az orosz nagykövettel, a perui nagykövettel és a mexikói nagykövettel. Aztán megismerkedtem a francia külügyminiszterrel, egy francia marsallal, végül pedig egy fura kis sötét bőrű, japán fickóval, akit egyszerűen úgy mutattak be, hogy ő Mr. Mitsuoko. Mindnyájan beszéltek angolul, és a jelek szerint a házigazda iránti udvariasságból aznap este ez lett a társalgás nyelve.

– Töltsél magadnak egy pohár portóit, aztán add tovább, ifjú barátom – mondta nekem Sir Charles Makepiece. Töltöttem magamnak egy egy kis portóit, aztán óvatosan továbbadtam bal felé a kancsót. – Ez egy palack jó 87-es Fonseca. Apád az írta, hogy ösztöndíjat kaptál a Trinitybe. Jól emlékszem?

– Igen, uram – feleltem. Most már minden percben eljöhettek az én pillanatom, amit nem volt szabad elszalasztanom. Fejest kellett ugranom bele.

– Mivel is foglalkozol te, fiam? – kérdezte Sir Charles.

– Természettudományokkal, uram – feleltem. Aztán fejest ugrottam a dologba. – Ami azt illeti, uram – emeltem fel a hangom, de csak annyira, hogy mindnyájan hallják –, éppen ebben a percben valami abszolút elképesztő munka folyik az egyik laboratóriumban. Szigorúan titkos. Egyszerűen el se hinné, hogy mit fedeztek fel.

Tíz férfi kapta fel a fejét, és tíz szempár emelkedett fel a portóis poharakról és kávéscsészékről. Lanyha érdeklődéssel, de mind engem néztek.

– Nem tudtam, hogy már ott vagy – mondta Sir Charles. – Azt hittem, még egy évig várnod kell, azért vagy itt.

– Így igaz – mondtam –, de leendő professzorom meghívott, és a múlt szemeszter legnagyobb részét ott töltöttem. A természettudományi laboratóriumban dolgoztam. Ez a kedvenc témaköröm, a természettudomány.

– És mit fedeztek fel, ha szabad kérdezniem, ami annyira titkos és olyan jelentőségteljes? – Sir Charles hangjában némi évődés bujkált

és ugyan ki róhatta ezt föl neki?

– Nos, uram... – mondtam. Aztán szándékosan elhallgattam.

Néhány másodpercre teljes csönd lett. Mind a kilenc külföldi és a brit nagykövet némán ült, és udvariasan várta, hogy folytassam. Türelmesen néztek rám, de egy kicsit mulattak is rajtam. Mintha csak azt mondták volna: nocsak, ennek a fiatal suhancnak van bátorsága így szónokolni nekünk. De azért csak hallgassuk meg, még mindig jobb, mintha politizálnánk.

– Ne akard nekem azt mondani, hogy megengedték, hogy valaki a te korodban titkokkal foglalkozzon? – mondta Sir Charles, és halvány mosoly futott végig málladozó terrakotta arcán.

– Ezek nem hadititkok, uram – mondtam. – Az ellenség nem venné hasznukat. Ezek a titkok segíteni fognak az egész emberiségen.

– Hát akkor mesélj róluk – gyújtott rá Sir Charles egy hatalmas szivarra. – Előkelő hallgatóságod alig várja, hogy hallhassa.

– Azt hiszem, ez a legnagyobb tudományos áttörés Pasteur óta – mondtam. – Meg fogja változtatni a világot.

A francia külügyminiszter éles, füttyentő hangot hallatott, amint szőrös orrlyukain hirtelen beszívta a levegőt. – Maguknak Angliában e pillanatban van egy új Pasteurjük? – kérdezte. – Ha igen, akkor nagyon szeretnék hallani róla. – Ravasz, dörzsölt francia volt ez a külügyminiszter, és vágott az esze, mint a borotva. Vigyáznom kell majd vele.

– Ha a világ hamarosan meg fog változni – mondta Sir Charles –, akkor kissé meg vagyok lepve, hogy ez az információ még nem jutott el az íróasztalomra.

Nyugi, Oswald, mondtam magamnak. Alig fogtál bele, és máris vastagon eltúloztad a dolgot.

– Bocsásson meg, uram, de a lényegét még nem hozta nyilvánosságra.

– Ki nem hozta nyilvánosságra? Ki az az ember?

– Youssouppoff professzor, uram.

Az orosz nagykövet letette a portóis poharát.

– Youssouppoff? – kérdezte. – Orosz?

– Igen, uram, orosz.

– Akkor én miért nem hallottam róla?

Nem akartam vitába bonyolódni ezzel a fekete szemű, fekete szakállú kozákkal, így hát hallgattam.

– No hát akkor rajta, fiatalember – mondta Sir Charles. – Mesélj nekünk korunk legnagyobb tudományos áttöréséről. Nem szabad minket továbbra is izgalomban tartanod.

Vettem néhány mély lélegzetet, és ittam egy korty portóit. Eljött a nagy pillanat. Fohászkodtam is az egekhez, hogy el ne szúrjam.

– Youssouppoff professzor – kezdtem – hosszú évek óta dolgozik annak az elméletének az igazolásán, miszerint az érett gránátalma magjában van egy hatóanyag, amelynek rendkívüli fiatalító hatása van.

– Nálunk Itáliában millió és millió gránátalmafa van! – kiáltott fel büszkén az olasz nagykövet.

– Maradj csöndben, Emilio – mondta Sir Charles. – Hagyjuk, hadd folytassa a fiú.

– Youssouppoff professzor huszonhét éven át tanulmányozta a gránátalma magját. Valósággal a rögeszméjévé vált. A laboratóriumában aludt, soha nem járt társaságba, nem nősült meg. Minden teli volt körülötte gránátalmákkal meg gránátalmamaggal.

– Bocsásson meg, kérem – szólt közbe a kis japán. – De miért éppen a gránátalma? Miért nem a szőlő vagy a fekete ribiszke?

– Erre a kérdésre nem tudok válaszolni, uram – mondtam. – Gondolom, egyszerűen olyasmiről volt szó, amit megézésnek lehetne nevezni.

– Pokoli hosszú időt fordított egy megézésre – mondta a Sir Charles. – De folytasd, fiam. Már megint félbeszakítottunk.

– Tavaly januárban – folytattam – a professzor türelme végre meghozta a gyümölcsét. A következőt csinálta. Szétboncolta a gránátalma magját, és erős mikroszkóp alatt aprólékosan

megvizsgálta a tartalmát. És csak akkor figyelt fel arra, hogy a mag kellős közepén, a középpontjában, van egy parányi, vörös növényi szövet, amelyet azelőtt soha nem látott. Nekifogott ezt a parányi szövetdarabkát vegytisztán elkülöníteni, csak hogy az túlságosan kicsiny volt, önmagában semmi hasznát nem lehetett venni. Így aztán a professzor nekiállt, szétboncolt száz magot, és kinyert belőlük száz ilyen parányi vörös részecskét. Ez volt az amiben megengedte, hogy segítsék neki. Már mint abban, hogy mikroszkóp alatt kiboncoljam ezeket a részecskéket. Ez a munka maga egy hetünkbe tellett.

Ittam még egy korty portóit. Hallgatóságom várta a folytatást.

– Így hát most már volt száz kis vörös részecskénk, de amikor mindent összeraktuk egy tárgylemezre, szabad szemmel még mindig nem lehetett látni őket

– És azt mondja, vörösek voltak, azok a kis micsodák? – kérdezte a magyar nagykövet.

– Mikroszkóp alatt ragyogó skarlátvörösek.

– És aztán mit csinált velük az a híres professzor?

– Beadta őket egy patkánynak – vágtam rá.

– Egy patkánynak?

– Igen. Egy nagy, fehér patkánynak.

– Miért akarná valaki beadni ezeket a kis gránátalma mifénéket egy patkánynak? – kérdezte a német nagykövet.

– Adjál már neki némi esélyt, Wolfgang – mondta Sir Charles a németnek. – Hadd fejezze be. Tudni szeretném, mi történt. – Odabólintott nekem, hogy folytassam.

– Tudja, uram – mondtam tovább –, Youssouppoff professzornak sok fehér patkánya volt a laboratóriumában. Fogta ezt a száz parányi vörös részecskét, és beadta egyetlen nagy, egészséges, hím patkánynak. Mikroszkóp alatt mindet sorra beillesztette egy húsdarabkába, aztán berakta a patkányt egy ketrecbe tíz nőstény patkány közé. Tisztán emlékszem, ahogy ott álltunk a ketrec mellett,

a professzor meg én, és figyeltük a hím patkányt. Már késő délután volt, de izgatottságunkban még ebédelni is elfelejtettünk.

– Bocsásson meg, kérem, egy pillanatra – szólt közbe a okos francia külügyminiszter. – Miért voltak olyan izgatottak? Miből gondolták, hogy bármi is történni fog azzal a patkánnyal?

Csávában vagyok, gondoltam. Tudtam, hogy ügyelnem kell erre az agyafúrt franciára.

– Én egyszerűen azért voltam izgatott, uram mondtam –, mert a professzor izgatott volt. Látszott, hogy ő tudja, hogy valami történni fog. Nem tudom megmondani, hogy honnan. Ne felejtsek el, uraim, én csak a kisinasa, nagyon fiatal, szerény munkatársa voltam. A professzor nem árulta el nekem az összes titkát.

– Értem – mondta a külügyminiszter. – Akkor menjünk tovább.

– Igenis, uram, Szóval, figyeltük a patkányt. Először nem történt semmi. Aztán, pontosan kilenc perc múlva, a patkány hirtelen nagyon csöndes lett. Lekuporodott, az egész teste reszketett. Nézegette a nőstényeket. Aztán egyszer csak odalopódzott a legközelebbihez, elkapta a fogával a grabancát, és meghágta. Nem sokáig tartott, nagyon vad volt a nősténnyel, és nagyon gyors. De itt jön az, ami rendkívüli. Abban a pillanatban, ahogy befejezte az első nősténnyel a párzást, tüstént elkapott egy másodikat, és nekilátott, ugyanúgy, mint az előbb. Aztán elkapta a harmadikat, a negyediket, az ötödiket. Abszolúte fáradhatatlan volt. Ment egyik nősténytől a másikhoz, és mindegyikkel sorra pározott, amíg csak mind a tízet meg nem hágta. És még akkor sem volt elég neki, uraim!

– Atyaisten! – mormolt Sir Charles. – Micsoda furcsa kísérlet!

– Hozzá kell tennem – folytattam –, hogy a patkány normális körülmények közt nem hajlamos a promiszkuitásra. Sőt kifejezetten mérsékeltek a szexuális igényei.

– Biztos maga ebben? – kérdezte a francia külügyminiszter. – Én mindig azt hittem, hogy a patkányok rendkívül buják és érzékenyek.

– Nem, uram – feleltem határozottan. – A patkányok a valóságban nagyon intelligens és gyöngéd lények. Könnyű őket megszelídíteni.

– Akkor folytasd – mondta Sir Charles. – Mit jelentett mindez számodra?

– Youssouppoff professzor nagyon izgatott lett. „Oswaldsky!”, kiáltott fel, mert így szokott szólítani. „Oswaldsky, fiam, azt hiszem, felfedeztem az emberiség történetének legnagyobb és leghatásosabb szexuális stimulánsát!” „Én is azt hiszem”, mondtam. Még mindig ott álltunk a ketrec mellett, és a patkány még egyre hágt a nyomorult nőstényeket, egyiket a másik után. Aztán egy órán belül összeesett a kimerültségtől. „Túl nagy dózist adtunk be neki”, vélte a professzor.

– És a patkány? – kérdezte a mexikói nagykövet. – A végén mi lett vele?

– Elpusztult.

– Túl sok volt neki a nő, mi?

– Igen – feleltem.

A kis mexikói keményen összecsapta a kezét.

– Pontosan így szeretném itthagyni ezt az árnyékvilágot, mikor meghalok! – mondta. – Túl sok nőtől!

– Mexikóban inkább a túl sok kecskétől meg számártól – horkant fel a német nagykövet.

– Ebből elég legyen, Wolfgang – szólt rá Sir Charles. – Ne kezdjünk el háborúzni. Egy felettébb érdekes történetet hallgatunk. Folytasd, fiam.

– Így aztán legközelebb már csak húszat izoláltunk a parányi, vörös, mikroszkopikus nukleuszokból. Beletettük őket egy kis darab kenyérbe, és nekiálltunk egy nagyon öreg férfit keresni. A helyi újság segítségével meg is találtuk az emberünket. Newmarketben lakott, az egy kisváros, nem messze Cambridge-től. Mr. Sawkinsnak hívták, és százkét éves volt. Előrehaladott szenilitásban szenvedett. Teljesen elborult az elméje, úgy kellett kanállal etetni. Hét éve nem kelt föl az ágyból. Amikor a professzor meg én bekopogtunk a háza ajtaján, a nyolcvanéves lánya nyitott ajtót. „Youssouppoff professzor vagyok” közölte a professzor. „Felfedeztem egy nagyszerű

orvosságot, ami segít az öregeken. Megengedi, hogy beadjunk belőle egy kicsit szegény öreg édesapjának?" „Adhannak néki, amit csak akarnak" – mondta a lánya. „A vén bolond már azt se tuggya, egyik napról a másikra mi van. Csak terhire van már az ember lányának". Fölmentünk az emeletre, és a professzornak sikerült valahogy lenyomni a kenyérdarabkát a vénember torkán. Megnéztem az órámon az időt. „Menjünk ki az utcára, és figyeljünk", mondta a professzor. Kimentünk, és ácsorogtunk az utcán. Telt-múlt az idő, számoltam a perceket. És aztán... Nem fogják elhinni, uraim, de esküszöm, hogy pontosan így történt. Hajszálpontosan kilenc perc múlva mennydörgő üvöltést hallottunk Sawkins házából. Aztán kivágódott a bejárati ajtó, és az öregfiú kilőtt az utcára, mint a puska golyó. Mezítláb volt, mocskos kék-fehér csíkos pizsamában, lobogott a vállán a hosszú, ősz haja. „Nőt akarok!", bömbölte. „Nőt akarok, és Istenemre, kerítek magamnak egy nőt!" A professzor megfogta a karomat. „Ne mozduljon!", parancsolt rám. „Csak figyeljen".

Futva jött az öreg után a nyolcvanéves lánya. „Gyűjjön vissza, vén bolond!", süvítette. „Mi a fenét képzelsz, még mi nem kéne?"

Mellesleg egy kis mellékutcában álltunk, melynek mindkét oldalán egyforma, összeépített kis házikók sorakoztak. Mr. Sawkins rá se hederített a lányára, hanem odafutott, szó szerint futott, a szomszéd házhoz, és elkezdte dőngetni az öklével az ajtaját. „Nyissa ki, Mrs. Twitchell!", bömbölte, „gyűjjön, szépségem, nyissa ki, csapjunk egy kis mulacsságot!"

Egy szempillantásra még láttam az ablakban Mrs. Twitchell rémült arcát. Aztán eltűnt. Mr. Sawkins még egyre bömbölt, aztán nekivetette a vállát a rozoga ajtónak, kiszakította a zárját, és bezúdult rajta. Mi kinn maradtunk az utcán, vártuk a fejleményeket. A professzor roppant izgatott volt. Le-föl ugrabugrált, táncolt abban a fura, fekete csizmájában, és azt kiabálta: „Áttörtünk! Sikerült! Meg fogjuk fiatalítani a világot!"

– Hirtelen éles sikoltozás és kiabálás hallatszott ki Mrs. Twitchell házából. A szomszédok már kezdtek összeverődni az utcán. „Mennyenek be és kapják el!”, üvöltötte a lánya. „Tejjesen megőrült, dühöng!”

Két férfi beszaladt a Twitchell-házba, dulakodás zaja hallatszott, aztán a két férfi hamarosan kijött, közrefogták és kettesben vonszolták kifelé az öreg Mr. Sawkinst. „Elkaptam!”, kiabálta. „Rendesen megkettyintettem a vén szipirtyót! Majd halálra dögönyöztem!” Ez volt az a pillanat, amikor a professzor meg én szép csendesen elosontunk a helyszínről.

Félbehagytam a történetemet. A hét nagykövet, a francia külügyminiszter, a francia marsall meg a kis japán mind előrehajoltak ültükben, és rám meresztettek a szemüket.

– *Pontosan* ez történt? – kérdezte Sir Charles.

– Szó szerint, uram, az egész olyan igaz, mint a szentírás – hazudtam. – Amikor Youssouppoff professzor közzéteszi a felfedezését, az egész világ olvashatja majd, amit most elmondtam önöknek.

– És aztán mi történt? – kérdezte a perui nagykövet.

– Attól kezdve már viszonylag egyszerű volt minden – magyaráztam. – A professzor elindított egy kísérletsorozatot, annak megállapítására, hogy egy normális, felnőtt férfi számára mekkora a megfelelő, de abszolút biztos dózis. Ehhez alsóéves önkénteseket használt. És teljesen biztosak lehetnek benne, uraim, hogy semmi problémát nem jelentett ehhez fiatal önkénteseket szerezni. Mihelyt a dolognak híre ment az egyetemen, több mint nyolcszázan iratkoztak fel a várólistára. De hogy rövidre fogjam a históriát, a professzor végül is tisztázta, hogy a biztonságos dózis nem több, mint a gránátalma magjának négy-öt parányi, mikroszkopikus nukleusza. Így aztán, kalcium-karbonátot használva masszaanyagként, előállított egy olyan pirulát, amely pontosan ekkora mennyiséget tartalmaz a varázslatos anyagból. És minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy egyetlen ilyen pirula,

pontosan kilenc perc alatt minden férfiból, még a nagyon öreg férfiakból is, csodálatos erejű szexgépezetet csinál, aki hat órán át megállás nélkül képes gyönyörűséget szerezni a partnerének, méghozzá *kivételesen mindig*.

– *Gott im Himmel!* – kiáltotta a német nagykövet. – Hoty tudok szervezni eppől a micsodából?

– Hohó! – kiáltotta az orosz nagykövet. – Nekem elsőbbségem van, mert egy honfitársam fedezte fel! Azonnal tájékoztatnom kell a cárt!

Hirtelen elkezdtek mind egyszerre beszélni. Honnan tudnák megszerezni? Most rögtön kell! Mennyibe kerül? Hajlandók gavallérosan megfizetni! A tőlem balra ülő kis japán pedig odahajolt hozzám és azt sziszegte:

– Szerezzen nekem nagy készletet azokból a pirulákból, igen, nagyon sok pénzt adok érte.

– Egy pillanat, uraim – emelte fel ráncos kezét Sir Charles, csendre intve a társaságot. – Ifjú barátunk elmesélt nekünk egy lenyűgöző történetet, de mint korrektül rámutatott, ő csak igen-igen szerény asszisztense volt annak a hogyishívják professzornak. Ennél fogva, mint teljesen bizonyos vagyok benne, nincs abban a helyzetben, hogy ellásson bennünket ezekkel a figyelemre méltó új pirulákkal. Ám talán, kedves Oswaldom – Sir Charles itt odahajolt hozzám, és gyöngéden a karomra tette összeaszott kezét –, talán, kedves Oswaldom, kapcsolatba tudnál hozni engem azzal a nagy emberrel, a professzorral. Tudod, itt a nagykövetségen a kötelességeim közé tartozik, hogy tájékoztassam a külügyminisztériumot minden új tudományos felfedezésről.

– Teljesen megértem – mondtam.

– Ha tudnék szerezni egy üveggel, lehetőleg egy *nagy* üveggel ezekből a pirulákból, tüstént elküldeném Londonba.

– Én meg Szentpétervárra – vágta rá az orosz nagykövet.

– Én meg Budapestre.

– Én meg Mexikóvárosba.

– Én meg Limába.

– Én meg Rómába.

– Egy frászt! – kiáltott fel a német nagykövet. – Megtarrtanátok magatoknak, mocskos vénemperrek!

– Ugyan már, Wolfgang – fészkelődött kissé Sir Charles.

– Miért ne, kedves Charles? Én is magamnak akarom. Meg persze a Kaisernek is, de én jöfök először.

Úgy éreztem, meglehetősen kedvelem a német nagykövetet. Ő legalább őszinte volt.

– Azt hiszem, uraim – mondta Sir Charles –, az lesz a legjobb, ha magam intézkedem. Személyesen fogok írni a professzornak.

– A japán népet nagyon érdeklik a különféle masszázstechnikák, a forró fürdők és minden ilyen technikai haladás – mondta Mr. Mitsouko –, elsősorban magát a Császárt.

Hagytam, hadd fejezzék be. Most már az én kezembe került az irányítás, és ettől nagyon jól éreztem magam. Töltöttem magamnak még egy pohár portóit, de a hatalmas szivart, amellyel Sir Charles megkínált, visszautasítottam.

– Nem lenne kedved egy rövidebbhez, kedves fiam? – kérdezte buzgólkodva. – Vagy egy török cigarettát? Van egypár balkáni Sobraniém.

– Nem, köszönöm – mondtam –, de a portói nagyon finom.

– Töltsél magadnak, kedves fiam. Töltsd meg a poharadat!

– Van még egy érdekes hírem – mondtam, mire hirtelen mindenki elhallgatott. A német nagykövet tölcsért formált a füle mögé a tenyeréből. Az orosz előredőlt a székén, és a többiek is mind.

– Amit mondani fogok, az teljesen bizalmas – mondtam. – Ugye bízhatom benne, hogy megtartják maguknak?

Kórusban jött a válasz.

– Igen, igen! Hát persze! Abszolúte! Folytassa, fiatalember!

– Köszönöm, uraim – mondtam. – No mármost a lényeg a következő. Mihelyt megtudtam, hogy Párizsba fogok jönni, úgy éreztem, egyszerűen kötelességem magammal hozni bizonyos

mennyiségeket ezekből a pirulákból, mindenekelőtt atyám régi barátja, Sir Charles Makepiece számára.

– Drága fiam! – kiáltott fel Sir Charles. – Micsoda nagylelkű gondolat!

– Természetesen a professzort nem kérhettem meg, hogy adjon nekem belőlük. Soha nem egyezett volna bele. Utóvégre a pirulák még mindig a titkos listán szerepelnek.

– Hát akkor mit csináltál? – kérdezte Sir Charles. A nyála is kicsordult az izgatottságtól. – Elcsórtad őket?

– Nem, uram, az szóba sem jöhetett. A lopás bűntény.

– Ne izgasd magad miattuk, kedves fiam. Egy árva léleknek se mondjuk el.

– Hát akkor mit csinált? – kérdezte a német nagykövet. – Azt mondja, fan magának, de nem lopta?

– Elkészítettem magam – feleltem.

– Ragyogó! – kiáltottak föl. – *Magnifique!*

– Miután az eljárás minden szakaszában asszisztáltam a professzornak – mondtam –, természetesen pontosan tudtam, hogyan kell előállítani ezeket a pirulákat. Így hát aztán... nos... szóval egyszerűen nap mint nap készítettem belőlük néhányat a laboratóriumában, amikor elment ebédelni. – Lassan a hátam mögé nyúltam, és előszedtem a frakkom szárnyának a zsebéből egy kis kerek dobozt, aztán letettem az alacsony kávézóasztalra. Felnyitottam a tetejét, és kis vattafészkében ott lapult benne egyetlen piros pirula.

Mindenki előrehajolva bámulta. Aztán láttam, amint a német nagykövet kövérkés keze a doboz felé kezd óvakodni az asztal lapján, mint az egeret becserkésző menyét. Sir Charles is látta. Rácsapott a német kezére a tenyerével, és odaszögezte az asztalhoz.

– Ugyan, Wolfgang – mondta –, ne légy már ilyen türelmetlen.

– Én eszt a pirulát akarom! – ordította a német nagykövet.

Sir Charles ekkor rátette a másik kezét a dobozra, és rajta is tartotta.

– Több is van? – kérdezte tőlem.

Beletűrtam a frakkom szárnyának a zsebébe, és előhalásztam belőle kilenc további dobozt.

– Mindenkinek jut egy – mondtam.

Mohó kezek markolták meg a kis dobozokat.

– Kifizetem – mondta Mr. Mitsuoko. – Mennyit kér érte?

– Nem – mondtam. – Ez most ajándék. Próbálják ki, uraim. Aztán, majd meglátjuk, mi lesz a véleményük.

Sir Charles tanulmányozni kezdte a doboz címkéjét:

– Aha! – mondta. – Látom, rányomattad a címedet.

– Hát, éppen csak úgy, minden eshetőségre.

– Miféle eshetőségre?

– Arra az eshetőségre, ha valaki egy második pirulát is szeretne.

Észrevettem, hogy a német nagykövet előveszi a noteszét, és jegyzeteket készít.

– Uram – mondtam neki –, azt hiszem, önnek az jár a fejében, hogy értesíti a tudósaikat, vizsgálják meg a gránátalma magjait. Igazam van?

– Pontosan erre gondoltam – mondta.

– Hiába – mondtam. – Ez csak tiszta időpocsékolás lenne.

– Szabadna kérdezni, miért?

– Mert nem a gránátalmáról van szó. Valami másról.

– Szóval hazudott nekünk?

– Ez az egyetlen, ami nem igaz az egész történetből – mondtam.

– Bocsásson meg, de ezt kellett tennem. Meg kellett őriznem Youssouppoff professzor titkát. Ez becsületbeli kérdés. A többi mind igaz. Higgye el, színgaz. Mindenekelőtt igaz az, hogy most mindannyiuknak birtokába került a létező leghatásosabb fiatalítószer, amit csak a világ valaha ismert.

Ekkor azonban megjelentek a hölgyek, mire csoportunk minden tagja lopva, de villámgyorsan zsebre vágta a maga dobozát.

Mindnyájan felálltunk, a férfiak üdvözölték a feleségüket. Egyszer csak észrevettem, hogy Sir Charles kezd képtelenül hetykén viselkedni. Körbeszökdécselte a szobát, aztán egyszer csak cuppanós csókot nyomott Lady Makepiece skarlátszín ajkára. Óladysége hűvösen nézett rá, azzal a „hát-ez-meg-mi-a-fené-re-volt-jó?” pillantással. Sir Charles csöppet sem jött zavarba, belékarolt, és a nyüzsgő vendégek közt keresztülvezette a szobán. Utoljára Mr. Mitsuokót láttam elsettenkedni mellettem, aki úgy bámulta a sok női húst, mint a lókupec, aki a kancákat veszi szemügyre a piacon. Aztán szép csöndesen elillantam.

Jó félóra múlva már otthon is voltam Avenue Marceau-i szállásomon. A család már nyugovóra tért, a lámpákat mind eloltották, de amikor elmentem az emeleti folyosón Mademoiselle Nicole szobája előtt, láttam a lobogó gyertyafényt az ajtórésben meg a küszöb alatt. Az a kis szajha megint rám várt. Úgy döntöttem, hogy nem megyek be hozzá. Semmi újat nem nyújthatott számomra. Már pályafutásomnak ebben a korai szakaszában elhatároztam, hogy az egyedüli nők, akik engem érdekelnek, az új nők. A második menetben már semmi jó nincs: olyan, mint amikor az ember másodszor olvas el egy detektívregényt – már pontosan tudja, hogy most mi következik. Az a tény, hogy nemrégiben megszegttem ezt a szabályt, és másodszor is meglátogattam Mademoiselle Nicole-t, teljesen lényegtelen volt. Egyszerűen azért csináltam, hogy kipróbáljam a körisbogárporomat. És, megint csak melleleg, emellett az „egynél többször egyetlen nőt se” elvem mellett egész életemben szigorúan kitartottam, és melegen ajánlom minden férfinak, aki a tettek embere, és szereti a változatosságot.

5.

Aznap éjjel pompásan aludtam. Délelőtt tizenegy órakor még mindig mélyen aludtam, amikor Madame Boisvain vadul dörömbölni kezdett az ajtómon, és fölébresztett.

– Keljen fel, Monsieur Cornelius! – kiáltotta. – Azonnal le kell jönnie! Már reggeli előtt elkezdtek csöngetni nálam az emberek. Mind magát akarják látni!

Villámgyorsan felöltöztem, és két perc múlva lenn voltam a földszinten. Odamentem a bejárati ajtóhoz, ahol a macskaköves járdán nem kevesebb, mint hét férfi ácsorgott. Soha még egyet se láttam közülük. Festői csoportot alkottak a legkülönbélebb parádés egyenruháikban, kabátjukon a mindenféle aranyozott és ezüstgombokkal.

Mint kiderült, követségi küldöncök voltak, akik a brit, a német, az orosz, a magyar, az olasz, a mexikói és a perui nagykövetségekről jöttek. Mindegyikük egy nekem címzett levelet hozott. Miután átvettem a leveleket, ott helyben tüstént felbontottam őket. Nagyjából mindegyik ugyanazt tartalmazta: további pirulákat akartak. Könyörögtek további pirulákért. Felkértek, hogy adjam át a pirulákat a levél kézbesítőjének, satöbbi, satöbbi.

Szóltam a küldöncöknek, hogy várjanak az utcán, fölmentem a szobámba, és minden levélre ráírtam a következő üzenetet: „*Tisztelt Uram! Ezeknek a piruláknak az előállítására rendkívül költséges. Sajnálattal kell közölnöm, hogy a jövőben a pirulák darabja 1000, azaz egyezer frankba fog kerülni.*” Abban az időben húsz frankra váltottak át egy fontot, ami azt jelentette, hogy pontosan ötven fontot kértem egy piruláért. Márpedig 1912-ben ötven font alighanem tízszer annyit ér, mint manapság. Mai mércével mérve valószínűleg körülbelül ötszáz fontot kértem pirulánként. Nevetségesen magas ár volt, de ezek mind gazdag emberek voltak. Azonkívül mind bolondultak a szexért, márpedig minden értelmes nő megmondhatja, hogy az a férfi, aki nagyon gazdag és ugyanakkor erősen bolondja a szexnek, a legkönnyebb préda a világon.

Megint lekocogtam a lépcsőn, és visszaadtam a leveleket az illetékes futároknak, közölve velük, hogy kézbesítsék őket a gazdáiknak. Még ezzel foglalatostkodtam, amikor két újabb küldönc érkezett, az egyik a Quai d'Orsay-ról (a külügyminisztertől), a másik

a marsalltól, a hadügyminisztériumból vagy hogy hívták ott ezt a hivatalt. És miközben lefirkantottam a szabványos választ erre a két utolsó levélre, ki nem bukkant fel egy igen elegáns egyfogatú konflison, mint maga Mr. Mitsouko. Mikor megláttam, teljesen megdöbbsentem. Előző este egy rámenős, agilis, csillogó szemű kis japcsi volt. Most délelőtt alig volt ereje kiszállni a konflisból, és ahogy támolyogva elindult felém, rogyadozni kezdtek a lábai. Még éppen idejében kaptam el a karját.

– Kedves uram! – lihegte, és két kézzel megkapaszkodott a vállamban. – Kedves, drága uram! Ez egy csoda! Ez egy csudapirula!... Ez... ez minden idők legnagyobb találmánya!

– Támazskodjon rám – mondtam. – Jól van, uram, nincs semmi baja?

– Hát persze hogy jól vagyok – lihegte. – Kicsit le vagyok strapálva, ennyi az egész. – Vihogni kezdett, aztán csak állt ott ez a pöttöm, keleti figura, frakkosan, cilinderesen, csimpaszkodott a vállamba, és most már fékezhetetlenül vihogott. Olyan pöttöm volt, hogy a cilinderének a teteje alig ért fel a legalsó bordámig.

– Egy kicsit le vagyok strapálva, és egy kicsit össze vagyok törve, de ki nem lenne, kedves fiam, ki nem lenne?

– Mi történt, uram? – kérdeztem.

– *Hét* nőt molesztáltam! – kiáltotta. – És nem ám a mi ici-pici kis japán nőcskéinket! Nem, nem, nem! Hatalmas, erős francia pipik voltak! Sorba vettem őket, *bumm, bumm, bumm!* És mindegyik sikoltozott, hogy *camarade, camarade, camarade!* Óriás voltam ezek közt a nők közt, meg tudja ezt érteni, kedves fiatalúr? Óriás voltam. Lóbáltam a hatalmas bunkómat, és mind csak úgy vonaglottak tőle!

Bevezettem a házba, és leültettem Madame Boisvain szalonjában. Megkerestem a konyakot, és töltöttem neki egy pohárral. Mikor lehajtotta, kezdett visszatérni némi halvány, sárgás szín a falfehér arcára. Észrevettem, hogy egy bőrzacskó lóg selyemzsinóron a bal csuklóján. Amikor levette és az asztalra dobta, pénz csilingelt benne.

– Óvatosnak kell lennie, uram – mondtam neki. – Ön kis ember, ezek pedig nagy pirulák. Azt hiszem, biztonságosabb volna, ha minden alkalommal csak a normál dózis felét venné be. Nem egy egészet, hanem csak egy fél tablettát.

– Ez humbug, uram! – kiáltotta. – Humbug tomaszósszal, ahogyan mi Japánban mondjuk. Ma este nem egy pirulát veszek be, hanem hármat!

– Elolvasta, mi áll a címkéjén? – kérdeztem aggódva. Ha valamire nem volt szükségem, hát arra nem, hogy egy halott japánra leljenek a környezetemben. Képzelmek csak el azt a felháborodást, a boncolást, a vizsgálatot, majd a nyomozást, melynek során megtalálják a házban a pirulás dobozokat, amelyeken rajta áll a nevem.

– Tanulmányoztam a cédulát – nyújtotta felém a poharát, hogy töltsék neki még egy kicsit Madame Boisvain konyakjából –, de füttyölök rá. Lehet, hogy mi japánok testileg kicsinyek vagyunk, de a micsodáink gigászi méretűek. Ezért járunk karikalábakon.

Elhatároztam, hogy megpróbálom lebeszélni, és duplájára emelem az árat.

– Attól tartok, hogy ezek a pirulák iszonyatosan drágák lesznek – mondtam.

– A pénz nem számít – mutatott az asztalon heverő bőrzacskóra. – Aranyban fizetek.

– De Mr. Mitsuoko – mondtam –, minden egyes pirula *kétezer* frankba fog kerülni magának! Nagyon nehéz őket előállítani. Iszonyú nagy pénz az egyetlen piruláért.

– Elviszek húszat – mondta szemrebbenés nélkül.

Atyaisten, gondoltam, ez meg fogja ölni magát.

– Nem engedhetem meg – mondtam –, hogy elvigye őket, csak ha a becsületszavát adja, hogy soha nem fog egyszerre egynél többet bevenni.

– Maga csak ne prédikáljon nekem, ifjú cowboy. Maga csak hozza a pirulákat.

Fölmentem az emeletre, kiszámoltam húsz tablettát, és beletettem őket egy címke nélküli üvegcsébe. Nem kockáztathattam meg, hogy ekkora mennyiségen rajta legyen a nevem meg a címem.

– Tízet elküldök a Császárnak Tokióba – mondta Mr. Mitsouko, amikor átadtam neki az üvegcsét. – Ez nagyon meleg pozícióba fog engem helyezni Ő Császári Felségénél.

– A Császárnét is igen meleg pozíciókba fogja helyezni – mondtam.

Vigyorogva fölemelte a börczacskót, és kiöntött belőle az asztalra egy nagy halom aranypénzt, csupa százfrankos aranyat.

– Húsz egy piruláért – mondta, aztán elkezdte leszámolni őket. – Ez itt összesen négyszáz arany. És nagyon megéri, ifjú mágusom.

Amikor elment, összesöpörtem az aranyakat, és fölvittem őket a szobámba. Atyaisten, gondoltam. Máris gazdag vagyok.

De még hosszú volt a nap, és mire véget ért, még sokkal gazdagabb lettem. Kezdték egyenként visszaszállingózni nagykövetségeikről és minisztériumaikból a küldöncök. Mind pontos rendelést és pontosan kiszámolt pénzösszegeket hoztak, legnagyobb részüket húszfrankos aranyokban.

Íme a könyvelésem:

Sir Charles Makepiece, 4 pirula = 4000 frank

A német nagykövet, 8 pirula = 8000 frank

Az orosz nagykövet, 10 pirula = 10000 frank

A magyar nagykövet, 3 pirula = 3000 frank

A perui nagykövet, 2 pirula = 2000 frank

A mexikói nagykövet, 6 pirula = 6000 frank

Az olasz nagykövet, 4 pirula = 4000 frank

A francia külügyminiszter, 6 pirula = 6000 frank

A marsall, 3 pirula = 3000 frank

= 46000 frank

Mr. Mitsuoko, 20 pirula (dupla áron) = 40000 frank

MINDÖSSZESEN = 86000 frank

Nyolcvanhatezer frank! Száz frank átváltva öt fontot ért, tehát hirtelen négyezerháromszáz angol fontnyi vagyonom lett! Hihetetlen volt! Ezért a pénzéért akkoriban szép házat lehetett venni, tetejébe egy hintót meg egy pár lovat, de futotta belőle még arra a csillogó-villogó új csodára, egy automobilra is!

Aznap este Madame Boisvain ökörfarkragut tálalt fel vacsorára, ami nem is lett volna rossz, de Monsieur B. a lehető legundorítóbb módon csámcsogott, hörpölt és szörcsögött a szaftban tocsogó étel fogyasztása közben. Aztán eljött egy pont, amikor fölemelte a tányérját, és egyenesen a szájába öntötte a szaftot, néhány szál répával meg egy nagy fej hagymával együtt.

– Azt mondja a feleségem, hogy furcsa látogatói voltak ma – mondta. Teljesen összekente az arcát a barna folyadékkal, a bajszáról húscsapatok lógtak. – Kik voltak azok az emberek?

– A brit nagykövet barátai – feleltem. – Egy kis üzleti ügyet intézek Sir Charles Makepiece számára.

– Nem engedhetem meg, hogy piacteret csináljanak a házamból – mondta Monsieur B. teli szájjal. – Ezt a tevékenységet be kell szüntetnie.

– Ne aggódjék – mondtam. – Holnap másik szállást keresek magamnak.

– Azt akarja mondani, hogy elköltözik? – kiáltotta.

– Attól tartok, kénytelen leszek. De maga megtarthatja a lakbéremet, amit atyám előre kifizetett.

Erre a bejelentésre harsány és felháborodott ordítás következett, elsősorban Mademoiselle Nicole részéről, de én rendíthetetlenül kitarítottam elhatározásom mellett. És másnap reggel nekiindultam, és sikerült pompás szállást találnom magamnak, egy földszinti lakosztályt, három szobával és konyhával az Avenue

Jenán. Összeszedtem minden holmimat, és bepakoltam egy fiákerbe. Madame Boisvain búcsúzóul kikísért a bejárati ajtóhoz.

– Madame – mondtam –, szeretnék magától egy kis szívességet kérni.

– Igen.

– Viszonzásul pedig szeretném, ha elfogadná tőlem ezt a csekélységet – nyújtottam feléje öt húszfrankos aranyat. Meglepetésében majd' hanyatt esett. – Időnként látogatók jönnek majd a házába, akik utánam érdeklődnek. Semmi mást nem kell tennie, csak megmondania nekik, hogy elköltöztem, aztán küldje el őket erre a címre. – Kezébe nyomtam a cédulát, amire felírtam az új címemet.

– De hát ez túl sok pénz, Monsieur Oswald!

– Fogadja el – nyomtam a markába az aranyakat. – Tartsa meg magának. Ne szóljon róla a férjének. De számomra nagyon fontos, hogy mindenkit igazítson el, hogy most hol lakom.

Ezt meg is ígérte, én pedig új szállásomra hajtottam.

6.

Az üzletem virágzott. Tíz eredeti ügyfelem mind megsúgta a nagy újságot a barátainak, a barátok megsúgták más barátaiknak, így aztán a hólabda úgy egy hónap alatt lavinává nőtt. A nap felét mindig tablettakészítéssel töltöttem. Hálát adtam az égnek az előrelátásomért, melynek révén eleve ilyen nagy mennyiségű port hoztam magammal Szudánból. Ám az áraimat csökkentenem kellett. Nem mindenki nagykövet vagy külügyminiszter, így aztán hamar rájöttem, hogy rengeteg ember egyszerűen nem engedheti meg magának, hogy megfizesse képtelen eredeti áramat, a pirulánkénti ezer frankot. Leszállítottam hát az árat kétszázötven frankra.

Dőlt hozzám a pénz.

Elkezdtem finom ruhákat vásárolni, és belevetettem magam a párizsi társasági életbe.

Vettem magamnak egy automobilt, és megtanultam vezetni. Első kocsim a De Dion-Bouton vadonatúj modellje, a Sport DK volt, pompás kis álló, egyhengeres motorral, háromsebességes váltóval és behúzható kézifékkal. Ha hiszik, ha nem, 50 mérföld volt csúcsebessége óránként, és nem is egyszer a végső határig meghajszoltam a Champs Elysées-n.

De legszívesebben mindenekfelett nőkkel hemperegtem és hancúroztam. Párizs abban az időben hallatlanul kozmopolita város volt. Teli volt minőségi hölgyekkel, gyakorlatilag a világ minden országából, és ebben az időben történt, hogy derengeni kezdett előttem egy furcsa igazság. Mindnyájan tudjuk, hogy a különböző országok népeinek különböző nemzeti jellemvonásaik vannak. Nem ilyen általánosan ismert tény azonban, hogy ezek a különböző nemzeti jellemvonások még határozottabban kidomborodnak a szexuális, mint a csupán társadalmi érintkezés során. Szakértő lettem a nemzeti szexuális jellemvonások terén. Egészen rendkívüli, hogy egyik vagy másik ország női mennyire hívek ezekhez a jellemvonásokhoz. Vegyünk például féltucat szerb hölgyet (és ne

gondolják, hogy én nem vettem), és ha alaposan odafigyelünk, azt fogjuk találni, hogy mindegyikükben megvan számos nagyon határozott közös különtség, közös ügyesség és közös előszeretet. A lengyel nők bizonyos közös szokásaik révén szintén könnyen felismerhetők. Úgyanígy a baszkok, a marokkóiak, az ekvádoriak, a norvégok, a hollandok, a guatemalaiak, a belgák, az oroszok, a kínaiak, és a többi mind. Párizsi tartózkodásom vége felé akár bekötött szemmel is lefektethettek volna a díványra egy bármely országból való hölgy mellé, és öt percen belül akkor is meg tudtam volna mondani, melyik nemzet leánya, ha egy szót se szól.

No most jön a nyilvánvaló kérdés. Melyik országban születnek a legtüzesebb nők? Jómagam meglehetősen elfogulttá váltam az arisztokrácia bélyegét magukon viselő bolgár hölgyek iránt. Egyebek közt nekik van például a legrendkívülibb nyelvük. Nemcsak kivételesen izmos és játékos, hanem valahogy kicsit durva is, kissé reszelős, olyasféle, amelyet normális körülmények között csak a macskák nyelvénél tapasztalunk. Egyszer nyalassák meg az ujjukat egy macskával, és pontosan fogják tudni, hogy mire gondolok.

A török hölgyek (azt hiszem, már előzőleg is említettem őket) szintén elől állnak a listámon. Olyanok, mint a vízikerék. Soha nem hagyják abba a forgást, míg csak a folyó ki nem szárad. De Istenemre, aki ki akar hívni egy török hölgyet, annak jó formában kell lennie! Jómagam személy szerint soha nem engedtem be egyet se a házamba, amíg alaposan be nem reggeliztem.

A hawaii nők azért érdekesek, mert kapaszkodni tudnak a lábujjaikkal, és szinte minden szituációban, ami csak említésre érdemes, inkább a lábukat használják, mint a kezüket.

Ami a kínai nőket illeti, a tapasztalat megtanított rá, hogy csak azokkal kezdjek etyepetyélni, akik Pekingből és a szomszédos Santung tartományból valók. És még akkor is alapvető, hogy nemesi családból származzanak. Annak idején pekingi és santungi nemesség körében az a szokás dívott, hogy leányaikat, mihelyt elérték a tizenöt éves kort, bölcs öregasszonyok kezére bízta. Attól

fogva ezek a lányok két éven át részt vettek egy igen szigorú tanfolyamon, amely egyetlen dologra tanította meg őket – annak művészetére, hogy hogyan szerezhettek fizikai gyönyörűséget leendő férjüknek. Végül pedig a szigorú gyakorlati vizsga után bizonyítványt kaptak, amelyben csak annyi állt, hogy „megfelelt” vagy „nem felelt meg”. Ha egy lány kivételesen ügyes és találékony volt, „kitűnően megfelelt” minősítést kaphatott, de a legnagyobb kitüntetés a „díszoklevél” volt. Az a fiatal hölgy, aki ilyen díszoklevelet kapott, gyakorlatilag maga választhatta meg a férjét. Sajnos azonban ezeknek a díszokleveles lányoknak legalább a felét azonnal beszipantotta a császári palota.

Egyetlen olyan kínai hölgyet fedeztem fel Párizsban, aki megszerezte ezt a díszoklevelet. Egy ópiummilliomos felesége volt, és ruhatárat válogatni jött át Európába. Engem is kiválogatott, és be kell vallanom, hogy emlékezetes élményt nyújtott. Kifinomult művészetté fejlesztette azt a gyakorlatot, melyet ő eddig-és-ne-tovább-nak nevezett. Soha semmi nem fejeződött be teljesen. Nem hagyta. Csak a szakadék széléig vitte az embert. Engem vagy kétszázszor elvitt az aranyos küszöbig, és az alatt a három és fél óra alatt, amíg kínszenvedésem tartott, úgy éreztem, hogy egy lüktető, hosszú, élő ideget húz ki, nagyon lassan és rendkívüli türelemmel, égő testemből. Az ujjaim hegyén csüngtem a sziklacsúcs peremén, sikoltozva esedeztem neki, hogy segítsen föl vagy eresszen el, de a gyönyörűséges kínzásnak nem volt se vége, se hossza. Elképesztő bemutatót rendezett egy különleges készségből, soha nem fogom elfelejteni.

Ha akarnám, beszámolhatnék legalább ötven különféle nemzetiségű nő furcsa szokásairól, de ez nem áll szándékomban. Legalábbis itt nem, mert most már igazán folytatnom kell történetem fő témáját, azaz azt, hogy hogyan gazdagodtam meg.

Párizsi tartózkodásom hetedik hónapjában került sor arra a szerencsés véletlenre, amely megduplázta a jövedelmemet. A következő dolog történt. Egyik délután egy orosz hölgy fordult meg a

lakásomon, a cárnak valamiféle rokona. Karcsú, kis fehér hering volt, meglehetősen hidegen és közönyösen viselkedett, majdhogynem félvállról vett, és alaposan be kellett fűtenem neki, mire sikerült jól felvinnem a kazánjában a gőznyomást. Az ilyen blazírt magatartás engem csak még elszántabbá tesz, és nyugodtan elmondhatom, hogy mire végeztem vele, alaposan befűtöttem neki.

Mikor befejeztük, hanyatt dőltem a díványon, és egy pohár pezsgőt szopogattam hűsítőnek. Az orosz nő bágyadtan öltözködött, közben bámészkodva kóválygott a szobámban, és mindent megnézett.

– Mik ezek a piros pirulák ebben az üvegben? – kérdezte.

– Semmi közöd hozzá – feleltem.

– Mikor látlak megint?

– Soha – mondtam. – Megmondtam neked, nálam mi a szabály.

– Kellemetlen vagy – csücsörítette rám a száját. – Mondd meg nekem, mire valók ezek a pirulák, különben én is kellemetlen leszek, és kidobom őket az ablakon. – Fölkapta az üveget, amelyben ötszáz darab méregdrága kőrisbogárpor-tabletta volt, aznap délelőtt készítettem őket, és kinyitotta az ablakot.

– Ezt ne csináld – szóltam rá.

– Akkor mondd meg.

– Erősítő tabletták férfiak számára – mondtam. – Amolyan gatyába rázó, ennyi az egész.

– Nőknek miért nem valók?

– Mert ez csak férfiaknak való.

– Jusst is kipróbálok egyet – mondta. Lecsavarta az üveg tetejét, kirázott belőle egy pirulát, bekapta és leöblítette egy pohár pezsgővel, aztán öltözködött tovább.

Már teljesen felöltözött, éppen a kalapját igazgatta a tükör előtt, amikor hirtelen megdermedt. Sarkon fordult és szembenézett velem. Én csak heverészttem és szopogattam a pezsgőt, de most már kezdtem alaposan (és kissé izgatottan) figyelni a nőt.

Vagy harminc másodpercig csak állt dermedten, hidegen és keményen, szinte vészjóslóan meredt rám. Aztán egyszer csak két kézzel hátranyalt a tarkójához, és egyetlen mozdulattal letépte magáról a selyemruháját. Letépkedte az alsóneműjét, a kalapját a szoba túlsó sarkába hajította, aztán lehajolt és lassan megindult előre. Nesztelenül átvágott a szobán, és lassú, megfontolt léptekkel közeledett felém, mint a nőstény tigris, amikor becserkészi az antilopot.

– Mi van? – kérdeztem, de addigra már pontosan tudtam, hogy mi van. Eltelt a kilenc perc, és a tableta hatni kezdett. – Nyugi – mondtam neki.

– Csak jött és jött.

– Menj innen – mondtam.

Még mindig csak jött.

Aztán rám vetette magát, és az első pillanatokban semmi mást nem láttam, csak elmosódott, szélvészként kavargó karokat, lábakat, száját, kezeket és ujjakat. Olyan volt, mint a tébolyodott. Teljesen megőrült a vágtyól. Behúztam a vitorláimat, és csak feküdtem nyugodtan, megpróbáltam átvészelni a vihart. De ez nem volt neki elég jó. Elkezdett ide-oda taszigálni és hempergetni, közben morgott és hörgött. Nem tetszett nekem a dolog. Elegem volt. Elhatároztam, hogy ennek véget kell vetni. De iszonyú munkát jelentett lefogni. Végül aztán a háta mögött összefogtam a két csuklóját, és hiába rugdalózott és sikoltozott, kivittem a fürdőszobába, és bedugtam a hideg zuhany alá. Megpróbált megharapni, de állon vágtam a könyökömmel. Legalább húsz percig tartottam a jéghideg zuhany alatt, miközben egyfolytában csak ordított és káromkodott oroszul.

– Elég volt? – mondtam végül. Félig megfulladt, és már nagyon fázott.

– Kívánlak! – motyogta.

– Nem – mondtam. – Addig tartalak itt, amíg le nem csillapodsz.

Végül aztán megadta magát, és eleresztettem. Szegény lány, iszonyúan didergett, és rémesen nézett ki. Fogtam egy törülközőt, alaposan ledörzsöltem, aztán adtam neki egy pohár konyakot.

– Az a piros pirula csinálta – mondta.

– Tudom.

– Haza akarok vinni egy párat

– Hölgyeknek ez túl erős – mondtam. – Csinálok neked olyat, amelyik pont jó lesz.

– Most?

– Nem. Gyere vissza érte holnap, addigra készen lesznek.

Mivel a ruhája rongyokban lógott, bebugyoláltam a felöltőmbe, és hazavittem a De Dionon. Voltaképpen jóra fordította a dolgaimat: demonstrálta, hogy a tableta nőkre ugyanolyan hatásos, mint a férfiakra. Sőt valószínűleg hatásosabb. Tüstént nekiálltam hölgyeknek való pirult készíteni. Ezek csak fele olyan erősek voltak, mint a férfiaknak készülő tabletták, és mindjárt százat préseltem belőlük, számítva az élénk piaci keresletre. De a piac még mohóbb volt, mint ahogy gondoltam. Mikor az orosz nő másnap délután visszajött hozzám, tüstént ötszáz pirulát követelt!

De hát darabonként kétszázötven frankba kerül!

– Mit törődöm én vele! Összes barátnőm szerezni akar belőle. Elmeséltem nekik, mi történt velem tegnap, és most mindnek ez kellene.

– Most százat tudok adni magának, annyi van. A többit később. Van pénze?

– Persze hogy van pénzem.

– Javasolhatnék valamit, madame?

– És mi lenne az?

– Ha egy hölgy egyedül vesz be egy ilyen pirulát, félek, hogy illetlenül agresszív színben fog feltűnni. A férfiak nem szeretik az ilyesmit. Nekem se tetszett tegnap.

– Nos, akkor mit javasol?

– Azt javasolom, hogy ha egy hölgy be akar venni egy ilyen pirulát, beszélje rá a partnerét, hogy ő is vegyen be egyet. Mégpedig pontosan ugyanakkor. Akkor minden a legnagyobb rendben lesz.

– Ez okos dolognak látszik.

Nemcsak okos dolog volt, hanem a forgalmamat is megduplázta.

– A partner nagyobb pirulát is bevehet – mondtam. – Azt férfipirulának hívják. Ennek egyszerűen az az oka, hogy a férfiak nagyobbak, mint a nők, és nagyobb dózusra van szükségük.

– Feltételezve persze – mosolyodott el kissé –, hogy a partner férfi.

– Ki hogy szereti – mondtam.

Erre csak vállat vont.

– Jól van, akkor adjon nekem száz férfipirulát is – mondta.

Az iskátuláját, gondoltam, ma éjjel aztán jó kis muri lesz meg hacacaré a párizsi budoárokbán. Éppen eléggé felforrósodtak a dolgok akkor is, amikor csak a férfi kapta be a pirulát, de megborzongtam a gondolatra, mi lesz, ha mind a ketten beveszik.

Fantasztikus sikere lett. A forgalmam megduplázódott. Aztán megháromszorozódott. Mire a párizsi évem letelt, körülbelül kétmillió frankom állt a bankban! Ez százezer fontot jelentett, és még nem voltam egészen tizennyolc éves! Gazdag voltam, de nem elég gazdag. Ez a Franciaországban töltött év világosan megmutatta számomra azt az utat, amelyet az életben követni szándékoztam. Szibarita voltam: fényűző és gondtalan életet akartam élni. Tudtam, hogy sose fogok unatkozni, az nem az én stílusom, de soha nem is leszek teljesen elégedett, ha a luxus nem hallatlanul fényűző, és nem korlátlan a szabadidőm. Ehhez pedig százezer font nem elég. Többre volt szükségem, legalább egymillióra. Biztosan éreztem, majd csak meg fogom találni a módját, hogy megkeressem. Addig is – nem indultam rosszul.

Elég eszem volt hozzá, hogy rájöjjek, mindenekelőtt folytatnom kell a tanulmányaimat. A műveltség minden. Iszonyodom a műveletlen emberektől. Így aztán 1913 nyarán átutaltam a pénzem

egy londoni bankba, és visszatértem atyáim honába. Szeptemberben Cambridge-be mentem, hogy elkezdjem egyetemi tanulmányaimat. Ne felejtsek el, ösztöndíjas tudósjelölt voltam, a Trinity College ösztöndíjasa. Mint ilyennek számos előjogom volt, és a felsőbbség is nagyon jól bánt velem.

Itt Cambridge-ben történt, hogy elkezdődött vagyonszerzésem második, végső szakasza. Tartsanak ki velem még egy kicsit, és hamarosan mindent megtudnak felőle a következő oldalakon.

7.

Cambridge-i kémiaprofomat A. R. Woresleynek hívták. Középkorú, köpcös, pocakos, rosszul öltözött férfi volt, ősz bajuszának a hegyét okkersárgára festette a pipájától a nikotin. Külsőleg tehát tipikus egyetemi tanár volt, de bennem mégis kivételesen tehetséges ember benyomását keltette. Előadásai soha nem voltak közhelyesek, agya merész szökellésekkel mindig a szokatlant kereste. Egyszer azt mondta nekünk:

– Most pedig alighanem valamiféle dugacsra lesz szükségünk, hogy megvédjük ezt a lombikot a baktériumok behatolásától. Feltételezem, tudja, mi az, hoy dugacs, Cornelius?

– Nem mondhatnám, uram.

– Tudná valaki definiálni nekem ezt a közönséges angol főnevet?

– kérdezte A. R. Woresley.

Senki nem tudta.

– Akkor jobb lesz, ha megnézik a szótárban – mondta. – Nekem nem az a dolgom, hogy elemi szinten angolra tanítsam magukat.

– Ugyan, uram – mondta valaki. – Mondja meg már nekünk, hogy mit jelent.

– A dugacs – mondta A. R. Woresley – egy sárból és nyálból álló kis labdac, amelyet a medve beledug a végbélnyílásába, mielőtt megkezd a téli hibernációját, nehogy belemásszanak a hangyák.

Fura fickó volt ez az A. R. Woresley, sokféle attitűd keveredett benne, időnként szellemes volt, máskor – gyakrabban – nagyképű

és komor, de mindezek mögött egy rendkívüli, komplex elme rejtőzött. Ez után a kis dugacs-epizód után kezdtem nagyon megszeretni, és nagyon kellemes tanár-diák kapcsolat alakult ki köztünk. Időnként meghívott a házába egy sherryre. Agglegény volt, és a nővérével élt, akit hogy, hogy nem, pontosan Emmeline-nek hívtak. Kövér volt és ápolatlan, és valami zöld lepedék rakódott rá a fogaira, ami a bronzszobrok patinájára emlékeztetett. Valami rendelőféléje volt a házban, ahol az emberek lábával csinált valamint. Azt hiszem pedikűrösnek nevezte magát.

Aztán kitört a nagy háború. 1914-et írtunk és tizenkilenc éves voltam. Jelentkeztem a hadseregbe. Be kellett vonulnom, aztán a következő négy évben minden erőfeszítésemet arra összpontosítottam, hogy megpróbáljak valahogy életben maradni. Háborús élményeimről nem fogok beszámolni, a lövészárkoknak, a sárnak, a szörnyű sebesüléseknek és hősi haláloknak nincs helyük ebben a naplóban. Megtettem a magamét, sőt, elég jól megtettem, mert 1918 novemberére, mire az egésznek vége lett, huszonhárom évesen vitézségi érmes gyalogoskapitányként szereltem le. És életben maradtam.

Azonnal visszatértem Cambridge-be, folytatni a tanulmányaimat. Ezt mindazoknak megengedték, akik életben maradtak, bár tudja az ég, nem voltunk valami sokan. A. R. Woresley megvolt. Ő végig Cambridge-ben maradt, valamiféle hadikutatásokat végzett, és meglehetősen nyugodtan vészelt át a háborút. Most ő is visszatért régi munkájához, kémiát tanított az alsóéveseknek, és mindketten nagyon megörültünk, amikor viszontláttuk egymást. Ott folytattuk a barátságunkat, ahol négy évvel azelőtt abbamaradt.

1919 februárjában, a tavaszi szemeszter közepe táján, A. R. Woresley meghívott hozzájuk egyik estére vacsorára. A vacsora pocsék volt. Olcsó ételeket ettünk, olcsó bort ittunk hozzá, és ott ült a nyakunkon nővére, a pedikűrös, a patinával bevont fogaival. Azt gondoltam volna, hogy valamivel különb stílusban élnek, mint ahogy éltek, de amikor meglehetősen óvatosan megpendítettem

házigazdámnak ezt a kényes témát, elmondta, hogy még mindig küszködnek, hogy kifizethessék a házukat terhelő jelzálogkölcönt. Vacsora után A. R. Woresley meg én visszavonultunk a dolgozószobájába, hogy megigyük azt a palack kitűnő portóit, amit én vittem neki ajándékba. Ha jól emlékszem, egy 1890-es Croft volt.

– Ritkán kóstolok olyasmit, mint ez – mondta. Kényelembe helyezte magát ócska karosszékében, rágyújtott a pipájára, és megmarkolta a portóis poharát.

Milyen hallatlanul rendes ember, gondoltam. És milyen iszonyatosan unalmas az élete.

Elhatároztam, hogy csinálok egy kis hangulatot, és elmesélek neki egyet-mást hat évvel ezelőtti párizsi élményeimből, amikor 1913-ban százezer fontot kerestem a kőrishogárpor-piruláimmal. A kezdet kezdetén kezdtem, és hamarosan teljesen magával ragadott a mesélés öröme. Mindenre emlékeztem, de tanárom iránti tiszteletből kihagytam a pikánsabb részleteket. Majd egy órába tellett, amíg előadtam neki a történetet.

A. R. Woresley teljesen el volt ragadtatva az egész kalandtól.

– Isteremre, Cornelius! – kiáltott fel. – Micsoda hidegvér! Micsoda pimasz hidegvér! És most gazdag ember!

– Nem elég gazdag – mondtam. – Harmincéves koromra össze akarok szedni egymillió fontot!

– Én azt hiszem, össze is fog. Én hiszek benne. Magának érzéke van a felháborító dolgokhoz. Orra van a sikeres húzásokhoz. Megvan hozzá a bátorsága, hogy gyorsan cselekedjen. És mi több, teljesen gátlástalan. Más szavakkal: megvan magában az úrgazdag milliomos minden attribútuma.

– Kösz – fogadtam a kétes bókot.

– Igen, de ugyan hány tizenhét éves fiú ment volna el a világ végére, Khartoumba, teljesen egyedül, hogy megkeressen egy port, amely talán nem is létezik? Nagyon kevés.

– Nem akartam elszalasztani egy ilyen alkalmat – mondtam.

– Magának nagyszerű szimata van, Cornelius. Nagyszerű szimata. Kicsit irigylem érte.

Üldögéltünk, iszogattuk a portóimat. Jómagam egy kis Havanna szivart pőfékeltem. Megkínáltam vele a házigazdát is, de ő kitartott a bűdös pipája mellett. Az a pipa több füstöt árasztott minden más pipánál, amit csak valaha láttam. Mintha egy miniatúr csatahajó terített volna füstfüggönyt az arca elé. A füstfüggöny mögött A. R. Woresley az én párizsi históriámon töprengett. Fel-felmordult, krárogott, és olyasmiket motyogott, hogy „fantasztikus húzás!... Micsoda pofátlanság!... Micsoda magabiztosság!... Vegyésznek is jó, megcsinálta azokat a pirulákat”.

Aztán elhallgatott, csak a füst gomolygott a feje körül. A portóis pohár eltűnt a füstfüggöny mögött, amikor a szájához emelte, aztán újra előbukkant, üresen. Én már eleget beszéltem, így hát csöndben maradtam.

– Nos, Cornelius – mondta végül A. R. Woresley. – Maga az előbb beavatott a bizalmába. Talán nem fog ártani, ha én is elárulok magának valamit viszonzásul.

Elhallgatott. Én csak vártam, kíváncsi voltam, most mi következik.

– Tudja – kezdte –, az elmúlt néhány év során nekem is volt egy húzásom.

– Tényleg?

– Majd írok róla egyszer egy cikket, ha lesz rá időm. És talán még közreadni is sikerül majd.

– Kémiai téma? – kérdeztem.

– Egy kicsit kémiai, de jórészt biokémiai. A kettő keveréke.

– Szeretném, ha mesélne róla.

– Igazán szeretné? – Alig várta, hogy elmondhassa.

– Hát persze – töltöttem neki még egy pohár portóit. – Ideje van rá bőven, amíg ma este kivégezzük ezt a palackot.

– Jó – mondta. Aztán belevágott a történetébe.

– Pontosan tizennégy évvel ezelőtt, 1905 telén, egyszer megfigyeltem egy aranyhalat. Belefagyott a kertemben a tó jegébe.

Kilenc nap múlva jött az enyhülés, a jég elolvadt, az aranyhal meg elúszott, láthatólag nem volt kutya baja se. Ez gondolkodóba ejtett. A hal hidegvérű állat. Ugyan az élet milyen más hidegvérű formáit lehetne még alacsony hőmérsékleten fenntartani? Úgy sejtettem, jó néhányat. Attól fogva aztán egyre azon spekuláltam, hogyan lehetne *vértelen* élőlényeket alacsony hőmérsékleten konzerválni. Vértelen alatt baktériumokat, satöbbit értek. Aztán azt mondtam magamban: „Ki a fene akar baktériumokat tárolni? Én ugyan nem”. Feltettem hát magamnak egy másik kérdést: „Milyen más élő szervezeteket szeretnél mindennél inkább nagyon hosszú időtartamra eltartani?” És mindjárt megtaláltam a választ is rá: hímivarsejteket!

– Miért éppen hímivarsejteket? – kérdeztem.

– Nem vagyok benne biztos, hogy miért – felelte –, különösen, mivel kémikus vagyok, nem biológus. De az volt az érzésem, hogy ez értékes eredmény lenne, így aztán elkezdtem kísérletezni.

– Mivel? – kérdeztem.

– Hát természetesen spermával. Élő spermával.

– Kiével?

– A sajátommal.

Az ezután beállott rövid szünetben kínos zavar fogott el. Valahányszor valaki elmeséli nekem, hogy csinált valamit, akármilyen legyen az, óhatatlanul élénken magam elé képzelem a jelenetet. Csak egyetlen pillanatra villan fel előttem, de ez mindig bekövetkezik, és ez történt akkor is. Magam előtt láttam az ápolatlan, öreg A. R. Woresleyt a laboratóriumában, amint azt csinálja, amit a kísérletei érdekében csinálnia kellett, és kínosan éreztem magam.

– A tudomány érdekében minden megengedhető – mondta, megérezve a feszengésemet.

– Ó, ezzel egyetérték, abszolúte egyetérték.

– Egyedül dolgoztam – folytatta –, legtöbbször késő éjszaka. Senki nem tudta, miben mesterkedem.

Újra eltűnt az arca a füstfelhő mögött, aztán megint előbukkant.

– Nem sorolom fel a sikertelen kísérletek százait, amelyeket végeztem – mondta. – Inkább a sikereimről fogok beszélni. Azt hiszem, érdekesnek fogja találni őket. Például az első fontos dolog, amit fölfedeztem az volt, hogy a hímivarsejtek még rövid ideig való életben tartásához is rendkívül alacsony hőmérsékletre van szükség. Egyre alacsonyabb és alacsonyabb hőmérsékleten fagyasztottam meg az ondót, és a hőmérséklet csökkentésével egyre hosszabb lett az élettartama. Szilárd szén-dioxid alkalmazásával -97°C -ra tudtam lehűteni az ondómat. De még ez sem volt elég. Mínusz kilencvenhét fokon a sperma körülbelül egy hónapig maradt életben, de tovább nem. „Lejebb kell mennem”, mondtam magamban. De hogy lehetne ezt megcsinálni? Aztán rájöttem a módszerre, amellyel az anyagot egészen -197°C -ra lehet lehűteni.

– Az lehetetlen – mondtam.

– Mit gondol, mit használtam hozzá?

– Halvány gőzöm sincs.

– Folyékony nitrogént. Az megfelelt.

– De hát a folyékony nitrogén iszonyatosan illékony – mondtam. – Hogy tudta megakadályozni, hogy elpárologjon? Miben tárolta?

– Különleges tartályokat terveztem hozzá. Nagyon erős és meglehetősen bonyolult vákuumpalackokat, afféle termoszokat. Ezekben a nitrogén mínusz százkilencvenhét fokon gyakorlatilag az örökkévalóságig folyékony marad. Időnként egy kicsit utána kell tölteni, ennyi az egész.

– Azért az örökkévalóságig biztosan nem.

– De igen. Maga megfelelkezik róla, hogy a nitrogén gáz. Ha egy gázt egyszer cseppfolyósítottunk, az ezer évig folyadék marad, ha nem engedjük elpárologni. Ez pedig nagyon egyszerűen megoldható: a tartályt teljesen le kell zárni, és hatékonyan szigetelni kell.

– Értem. És a spermiumok életben maradtak?

– Igen is, meg nem is – felelte. – Ahhoz elég hosszú ideig életben maradtak, hogy meggyőződjem róla, megtaláltam a megfelelő

hőmérsékletet. De nem maradtak korlátlan ideig életben. Valami még mindig nem stimmel. Sokat töprengtem rajta, és végül oda lyukadtam ki, hogy a spermának szüksége van valamiféle pufferre, ha úgy tetszik valami télikabátra, ami megvédi a gyilkos hidegtől. Miután vagy nyolcvan különféle anyagot kipróbáltam, végül megtaláltam a tökéleteset.

– Mi volt az?

– A glicerinnel.

– Egyszerű, tiszta glicerinnel?

– Igen. De először még az se vált be. Mindaddig nem működött megfelelően, amíg rá nem jöttem arra is, hogy a hűtés folyamatát fokozatosan kell végrehajtani. A hímivarsejtek kényes kis jószágok. Nem szeretik a sokkot. Veszélyeztetni őket az ember, ha tüstént mínusz százkilencvenhét fokos hidegnek teszi ki őket.

– Így aztán fokozatosan hűtötte le őket?

– Pontosan a következőt kell csinálni. Összekeverjük a spermát a glicerinnel, és beletesszük egy kis gumitartályba. A kémcső erre nem jó, mert alacsony hőmérsékleten szétreped. Mellesleg ezt tüstént meg kell csinálni, mielőtt megvan a sperma. Sietni kell. Nem lehet tartogatni, mert elpusztul. Így aztán az ember először is közönséges jégre teszi a becses csomagocskát, hogy fagypontra csökkentse a hőmérsékletét. Aztán nitrogéngőzben mélyebbre hűti, végül pedig beledobja a legmélyebb hűtőbe, a folyékony nitrogénbe. Az eljárás lépésről lépésre halad, az ember így fokozatosan akklimatizálja a spermát a hideghez.

– És ez beválik?

– Ó, nagyon jól. Teljesen biztos vagyok benne, hogy a glicerinnel védett és lassan lefagyasztott sperma addig marad életben mínusz százkilencvenhét fokon, amíg csak akarjuk.

– Száz évig is?

– Holtbiztos, feltéve, ha mínusz százkilencvenhét fokon tartják.

– És annyi idő után ki lehet olvasztani és megtermékenyíteni vele egy nőt?

– Teljesen biztos vagyok benne. De miután eddig eljutottam, kezdtem elveszíteni az érdeklődésemet a dolog emberi vonatkozásai iránt. Sokkal tovább akartam menni, és ehhez számos további kísérletre volt szükség. Csakhogy az ember férfiakkal és nőkkel nem kísérletezhet, legalábbis úgy nem, ahogy én akartam.

– Hogyan akart kísérletezni?

– Meg akartam állapítani, mennyi sperma pocsékolódik el egyetlen ejakuláció során.

– Nem tudom követni. Hogy érti azt, hogy elpocsékolódik?

– Egy olyan nagy állat, mint egy bika vagy egy csődör, az ejakulációja során öt köbcenti ondót választ ki. Minden köbcentiméter egymilliárd egyedi hímivarsejtet tartalmaz. Ez összesen *ötmilliárd* hímivarsejtet jelent.

– Ötmilliárdot? Egyetlen menetben? Lehetetlen!

– Annyit mondtam.

– Hihetetlen.

– De igaz.

– És egy ember mennyit termel?

– Körülbelül feleannyit. Körülbelül kétmilliárdot.

– Azt akarja mondani nekem – hitetlenkedtem –, hogy valahányszor örömet szerzek egy ifjú hölgynek, kétmilliárd hímivarsejtet spriccelek belé?

– Abszolúte.

– És mind fickándozik és vonaglik és csapkod?

– Természetesen.

– Nem csoda, ha a nők felvillanyozódnak tőle.

A. R. Woresleyt a dolognak ez az oldala nem érdekelte.

– A lényeg a következő – mondta. – Egy bikának kétségkívül *nincs* szüksége ötmilliárd spermatozoára, hogy megtermékenyítsen egy tehenet. Végző soron csak egyetlen ondósejtre van szüksége. De hogy biztos lehessen benne, hogy célba talál, legalábbis néhány milliót fel kell használnia. De hány milliót? Ez volt a következő kérdésem.

– Miért? – kérdeztem.

– Mert meg akartam állapítani, kedves barátom, hogy pontosan mennyi nőtényt lehet végső soron egyetlen ejakulátummal megtermékenyíteni, legyen szó tehenekről, kancákról, emberekről vagy akármiről. Persze abból a feltételezésből indultam ki, hogy azt a sok-sok millió spermatozoát szét lehet osztani, illetve el lehet osztani a nőtények között. Érti, mire akarok kilyukadni?

– Tökéletesen. Milyen állatokat használt ezekhez a kísérletekhez?

– Bikákat és teheneket – mondta A. R. Woresley. – Van egy öcsém, akinek nem messze innen van egy kis tejjgazdasága. Egy bikája van és nyolcvan tehene. Mindig jóbarátok voltunk, az öcsém meg én, így aztán bizalmasan elmondtam neki a dolgot, ő pedig megengedte, hogy használjam az állatait. Utóvégre semmit nem ártottam nekik, sőt, talán még szívességet is tettem neki.

– Hogyan tudott volna szívességet tenni neki?

– Az öcsém soha nem volt jó módú. A saját bikája, az az egyetlen bika, amit megengedhetett magának, nagyon közepes jószág volt. Borzasztóan szerette volna, ha az összes tehenei egy nagyon magas tejhozamú vérvonalból származó, pompás, díjnyertes bikától fogtak volna borjút.

– Úgy érti, hogy valaki másnak a bikájától?

– Igen, pontosan.

– Hogy fogott volna hozzá, hogy ondót szerezzen valaki másnak az értékes, díjnyertes bikájától?

– Úgy, hogy ellopom.

– Aha.

– Először ellopnék egyetlen ejakulátumot, aztán, persze csak ha sikerül a kísérletem, elosztanám ezt az egyetlen ejakulátumot, az ötmilliárd spermiumot az öcsém nyolcvan tehene között.

– És hogyan osztaná el?

– Az általam hipodermikus inszeminálásnak nevezett módszerrel. Fecskendővel injektálnám a spermát a tehénbe.

– Gondolom, ez lehetséges.

– Persze hogy lehetséges. Utóvégre valójában maga a férfi nemiszerv sem más, mint az ondó befecskendezésére szolgáló fecskendő.

– Nono – mondtam. – Az enyém egy kicsit több ennél.

– Nem kétlem, Cornelius, nem kétlem – felelte szárazon. – De ne maradjunk inkább a témánál?

– Elnézést.

– Így aztán elkezdtem kísérletezni a bika ondójával.

Fogtam a portóis palackot, és újratöltöttem a poharát. Az volt az érzésem hogy az öreg Woresley valami érdekes dologra bukkant, és szerettem volna, ha folytatja.

– Mint mondtam magának – folytatta –, az átlagos bika minden alkalommal körülbelül öt köbcenti folyadékot produkál. Ez nem valami sok. Még glicerinnel összekeverve sem lenne elég ahhoz, hogy elkezdjem nagyszámú részekre osztani, és aztán arra számítsak, hogy minden egyes kis részt be tudok fecskendezni egy-egy tehénbe. Így hát valami oldószert kellett találnom, de olyasvalamit, amivel megnövelhetem az anyag térfogatát.

– Miért nem tett hozzá több glicerint?

– Kipróbáltam. Nem vált be. Túlságosan viszkózus. Nem untatom mindazoknak a különböző fura anyagoknak a felsorolásával, amelyekkel kísérleteztem. Egyszerűen megmondom, melyik az, amelyik bevált: a fölözött tej. Nyolcvan százalék fölözött tej, tíz százalék tojássárgája és tíz százalék glicerin – ebből áll a bűvös keverék. A spermiumok kedvelik. Az ember egyszerűen alaposan összekeveri az egészet, mint a koktélt. Így aztán, mint láthatja, már volt egy olyan gyakorlatilag használható folyadékmennyiségem, amivel elkezdhettem kísérletezni. Több évig dolgoztam az öcsém teheneivel, és végül kikísérleteztem az optimális dózist.

– Az mennyi?

– Az optimális dózis nem több, mint húszmillió hímvarsejt tehénenként. Mikor ezt a megfelelő időben befecskendeztem a tehénekbe, nyolcvan százalékos vemhességet értem el. És ne

felejtse el, Cornelius – folytatta izgatottan –, hogy a bika minden ejakulátuma ötmilliárd hímivarsejtet tartalmaz! Húszmilliós dózisokra osztva ez kétszázötven egyedi dózist jelent! Elképesztő volt! Csak ámultam és bámultam!

– Ez azt jelenti – kérdeztem –, hogy egyetlen ejakulációval kétszázötven nőt tudnék teherbe ejteni?

– Maga nem bika, Cornelius, bármennyire is szeretné annak gondolni magát.

– Hát akkor hány nőre lenne elegendő egy ejakulációm?

– Körülbelül százra. De ebben nem fogok magának segíteni.

Atyaisten, gondoltam, ebben az ütemben hetenként úgy hétszáz nőt tudnék felcsinálni!

– És ténylegesen ki is próbálta ezt az öccse bikájával? – kérdeztem.

– Számos alkalommal – mondta A. R. Woresley. – Működik. Begyűjtök egy ejakulátumot, gyorsan összekeverem fölözött tejjel, tojássárgájával és glicerinnel, aztán egyedi dózisokba mérem, mielőtt lefagyasztom.

– Mekkora egy-egy dózis térfogata? – kérdeztem.

– Nagyon kicsi. Körülbelül fél köbcenti.

– És ez minden, amit befecskendez a tehénnek? Fél köbcenti folyadék?

– Ez minden. De ne felejtse el, hogy ebben a fél köbcentiben húszmillió eleven hímivarsejt van.

– Ó, igen.

– Ezeket a kis dózisokat külön-külön apró gumitartályokba töltöm – mondta. – Én szalmaszálnak nevezem őket. Mindkét végét lezárom, aztán lefagyasztom. Csak gondolja el, Cornelius! Kétszázötven erősen potens hímivarsejtekkel teli szalmaszál, egyetlen ejakulátumból!

– Éppen ezen gondolkodom – mondtam. – Ez valóságos csoda.

– És addig tárolom őket mélyhűtve, amíg csak akarom. Mikor egy tehén folytatni kezd, semmi mást nem kell tennem, csak elő kell

vennem egy szalmaszálat a folyékony nitrogénes palackból, ki kell olvasztanom, ami egy percbe se telik, aztán át kell töltenem a tartalmát egy fecskendőbe, és bele kell fecskendeznem a tehénbe.

A portóis palack eddigre már vagy háromnegyedrészét kiürült, és A. R. Woresley kezdett egy kicsit becsiccsenteni. Újra megtöltöttem a poharát.

– És mi van azzal a nagydíjas bikával, amiről beszélt? – kérdeztem.

– Most akartam rátérni, fiam. Ez a szép az egészben. Ez a hozadék.

– Mesélje el.

– Hát persze, elmondom. Szóval azt mondtam az öcsémnek... ez három évvel ezelőtt volt a háború kellős közepén... az öcsémet fölmentették a katonaságtól, tudja, mivel gazdálkodó volt... szóval azt mondtam Ernestnek:

– „Te Ernest”, mondtam neki, „ha kiválaszthatnál egész Angliából egy bikát a csordába, melyiket választanád?”

– „Hogy egész Angliából melyiket, azt nem tudom”, mondta Ernest, „de errefelé a legszebb bika Lord Somerton fríz bikája, a Champion Glory. Tisztavérű fríz jószág, és ezek a frízek a legjobb tejelők az egész világon. Atyaisten, Arthur”, mondja nekem, „látnod kellene azt a bikát! Egy óriás! Tízezer fontba került, és minden tőle való borjúból fantasztikus tejelő lett!”

– „Hol tartják ezt a bikát?”, kérdeztem az öcsémet.

– „Lord Somerton birtokán. Odaát Birdbrookban”.

– „Birdbrook? Az egész közel van ide, nem?”

– „Vagy három mérföldnyire innen”, mondta az öcsém. „Körülbelül kétszáz fajtatizta fríz tejelő tehenet tartanak ott. A bika a csordával jár. Gyönyörű jószág, Arthur, igazán gyönyörű”.

– „Helyes”, mondtam. „Ha a következő évben a teheneid nyolcvan százaléka borjat fogna ettől a bikától, örülnél neki?”

– „Hogy örülnék?”, mondta az öcsém. „Megduplázná a tejhozarnomat.” Megkérhetném, kedves Cornelius, hogy töltsön

nekem még egy utolsó pohárral ebből a kitűnő portóiból?

Kitöltöttem neki, amennyi még volt. Még a palack fenekén levő üledéket is.

– Mesélje el, mit csinált aztán – kérleltem.

– Megvártuk, amíg az öcsém egyik tehene tisztességesen folytatni kezdett. Aztán, az éjszaka kellős közepén... ehhez bátorság kellett, Cornelius, nagy bátorság...

– Ebben biztos vagyok.

– ...az éjszaka kellős közepén Ernest kötőféket rakott a tehenre, és dűlőutakon elvezette három mérföldnyire, Lord Somerton birtokára.

– Maga nem ment velük?

– Mellettük mentem, biciklin.

– Miért biciklin?

– Tüstént meg fogja tudni. Májusban történt, szép, meleg idő volt, körülbelül éjjeli egy óra. Sütött kicsit a Hold, ami még veszélyesebbé tette a dolgot, de valamennyi fényre szükségünk volt, hogy lássuk, mit csinálunk. Az út vagy egy órába tellett.

– „Itt vagyunk”, mondta az, öcsém. „Ott vannak, ni. Látod őket?”

Egy kapunál álltunk, amely a nyolchektáros legelőre vezetett. Megláttam a hatalmas fríz csordát, szanaszét szóródva legelésztek. Az egyik oldalon nem messzire ott állt a hatalmas kastély, a Somerton Hall. Egyetlen lámpa világított benne, fönny, valamelyik emeleti ablakban.

– „Hol a bika?”, kérdeztem.

– „Itt lesz valahol”, mondta az öcsém. „A csordával van”.

– A mi tehenünk – mesélte A. R. Woresley – csak böngött, mint az örült, torka szakadtából. Mindig ezt csinálják, mikor bikára ácsingóznak. Hívják a bikát, tudja. A legelőre vezető kapu egy láncsal le volt lakatolva, de az öcsém felkészült erre. Elővett egy fűrészlapot, és keresztülfűrészelte a láncot, aztán kinyitotta a kaput. A sövénynek támasztottam a bringámat, és bevezettük a tehenet a legelőre. A gyepek tejfehér volt a holdfényben. Mikor a tehenünk

megérezte a többi állat szagát, még hangosabban bögött, mint valaha.

– Félt? – kérdeztem.

– Meg voltam réműlve – mondta A. R. Woresley. – Én békés ember vagyok, Cornelius. Mindig nyugodtan éltem. Nem nekem valók az efféle kalandok. Minden pillanatban azt vártam, hogy mindjárt meglátom Őlordsága jószágigazgatóját, amint puskával a kezében felénk rohan. De erőt vettem magamon, és mentem tovább, hiszen amit csináltunk, az a tudomány érdekében történt. Amellett tartoztam is ennyivel az öcsémnek. Sokat segített nekem, most nekem kellett rajta segítenem.

A pipa kialudt. A. R. Woresley elkezdte újra megtömní a vacak kapadohányával.

– Folytassa – mondtam.

– A bika nyilván meghallotta, hogy a tehenünk szólongatja. „Itt van!”, kiáltott fel az öcsém. „Itt jön!” A csordából kivált egy hatalmas fekete-fehér tarka jószág, és elkezdett felénk kocogni. A kurta, hegyes szarvak a fején gyilkos fegyvernek látszottak.

– „Készülődj!”, reccsentem rá az öcsémre. „Ez nem fog várni! Egyenest neki fog esni! Adsza a gumizacskót! Gyorsan!”

– Miféle gumizacskót? – kérdeztem:

– Az ondógyűjtőt, kedves fiam. Ez is a saját találmányom, egy hosszúkás zacskó, aminek vastag szája van gumiból, afféle hamis vagina. Nagyon hatásos is. De hadd folytassam.

– Folytassa – mondtam.

– „Hol az a zacskó?”, kiáltotta az öcsém. „Siess már, ember!” A hátizsákomban vittem magammal, hamar előkaptam, és odaadtam az öcsémnek, aki a tehén faránál, oldalvást foglalt állást. Én a másik oldalra álltam, készen rá, hogy én is megtegyem a magamét. Annyira féltem, hogy az egész testem izzadságban úszott, és folyton vizelnem kellett volna. Félttem a bikától, és féltem a Somerton Hall ablakában világító fénytől a hátam mögött, de álltam a sarat. A bika kocogva jött felénk, fújtatott és topogott. Láttam, hogy egy rézkarika

van az orrába fűzve, és Istenem, Cornelius, veszedelmes dögnek látszott. Nem habozott, értette a dolgát. Egyszer megszagolta a tehenünket, aztán fölágaskodott, és a tehen hátára rakta a mellső lábait. Leguggoltam melléje, már kezdett kijönni a fütyülője. Irtózatossá nagy volt a herezacskója, az a hihetetlen fütyülője meg csak egyre hosszabb és hosszabb lett. Olyan volt, mint egy távcső: egész rövidnek indult, aztán nagyon gyorsan egyre hosszabb és hosszabb lett, végül már olyan hosszú volt, mint a karom. De nem volt nagyon vastag. Azt mondanám, olyan vastag volt, mint egy sétapálca. Feléje kaptam, de izgalmamban elhibáztam. „Gyorsan!”, mondta az öcsém. „Hol van? Kapd el gyorsan!” De már elkéstem. Az öreg bika gyakorlott céllövő volt. Elsőre eltalálta a céltáblát, és a fütyülője máris jó félig benne volt a tehenben „Kapd el!”, kiabálta az öcsém. Újra utánakaptam, még egy jó darab kilátszott belőle. Két kézzel megmarkoltam, és elkezdtem húzni. Olyan volt, mint valami élőlény, sikamlós volt és lüktetett, mintha egy kígyót ráncigáltam volna. A bika lökte befelé, én meg húztam kifelé, olyan erősen húztam, hogy éreztem, amint meghajlik. De nem vesztettem el a lélekjelenléteimet, és elkezdtem összehangolni a ráncigálásomat az állat hátrafelé tett mozdulataival. Érti, mire gondolok? Lökött egyet előre, aztán felpúposította a hátát az újabb löket előtt. Valahányszor felpúposította a hátát, mindig megrántottam és néhány hüvelyknyivel kijebb húztam. Mikor a bika újra előretaszajtott, megint bement, de egyre több előnyt szereztem, és végül sikerült, két kézzel majdnem kétrét hajtva, kipöccintennem. Úgy pofon csapott a vége, hogy fájt. De gyorsan ráhúztam a zacskót, amit az öcsém odatartott. A bika még egyre csak döfködött, teljesen elmerült a munkájában, hála Istennek. A jelek szerint egyáltalán nem vett tudomást a jelenlétünkről. De a fütyülője már benne volt az zacskóban, az öcsém végig fogta a zacskót, és egy perc alatt vége lett az egésznek. A bika hátrált, lekászálódott a tehenről, aztán egyszer csak meglátott minket. Csak állt és bámult. A jelek szerint kissé zavarba jött, nem is kárhoztatom érte. Mély hangon felbődült, és elkezdte a mellső lábával a földet

kapálni. Támadni készült. Csakhogy az öcsém értett a bikákhoz, egyenesen odament hozzá, és orra verte. „Mégy innen!”, szólt rá. A bika sarkon fordult és visszakullogott a csordához. Kisieltünk a kapun, becsuktuk magunk mögött, én átvettem az öcsémtől a gumizacskót, felpattantam a biciklimre, és lóhalálában visszakarikáztam a tanyára. Tíz perc alatt megtettem az utat. A tanyán már minden elő volt készítve. Kikanalaztam a bika ondóját a zacskóból, és összeelegyítettem a speciális tej-tojássárgája-glicerinnel keverékkel. Aztán megtöltöttem a kétszázötven kis gumi szalmaszálat, mindegyikbe kb. fél köbcentit tettem. Ez nem olyan nehéz, mint amilyennek hangzik. A szalmaszálakat mindig sorokba rendeztem egy fémállványon, és szemcsöpögtetőt használtam. Fél órára jégre tettem az állványt a megtöltött szalmaszálakkal, aztán tíz percre beraktam a nitrogéngőzzel töltött tartályba. Végül pedig beleengedtem a folyékony nitrogént tartalmazó második vákuumpalackba. Mire az öcsém megjött a tehénnel, már be is fejeztem az egészet. Most már elegendő ondóm volt egy nagydíjas fríz bikától ahhoz, hogy megtermékenyíthessek vele kétszázötven tehenet. Legalábbis ezt reméltem.

– És bevált? – kérdeztem.

– Fantasztikusan bevált – mondta A. R. Woresley. – A következő évben az öcsém Hereford tehenei elkezdtek fríz borjakat elleni. Megtanítottam rá, hogy kell a fecskendővel inszeminálni, hogy maga is megcsinálhassa, és otthagytam nála a tartályt a mélyhűtött „szalmaszálakkal” a tanyán. Ma, kedves Cornelius, három év után, a csordájában majd' minden tehén egy Hereford tehén és egy díjnyertes fríz bika félvér kereszteződése. A tejhozama vagy hatvan százalékkal növekedett, és eladta a bikáját. Csak egy baj van: kezdenek elfogyni a szalmaszálak, és szeretné, ha megint elmennék vele arra a veszedelmes útra, Lord Somerton bikájához. Őszintén szólva rettegek tőle.

– Majd én elmegyek ön helyett – mondtam.

– Nem fogja tudni, mit kell csinálni.

– Csak el kell kapni azt a jó öreg pöcsöt, és rá kell húzni a zacskót
– mondtam. – Ön ott várhat, kinn a tanyán, és felkészülhet az ondó fagyasztására.

– Tud biciklizni?

– A kocsimon megyek – mondtam. – Fele idő alatt megjárom. – Éppen akkor vettem egy vadonatúj Continental Morris Cowley-t, ami minden tekintetben különb masina volt párizsi korszakom 1912-es De Dionjánál. Csokoládébarna volt a kocsiszekrénye, bőr a kárpitja, a szerelvényei nikkelezettek, a burkolat mahagóniból készült, és külön vezetőajtaja is volt. Nagyon büszke voltam rá. – Egy szempillantás alatt meghozom önnek azt az ondót – mondtam.

– Micsoda pompás ötlet. Tényleg megtenné ezt nekem, Cornelius?

– Nagyon szívesen – feleltem.

Nem sokkal utána elköszöntem tőle, és visszahajtottam a Trinity-be. Zakatolt az agyam attól a sok mindentől, amit A. R. Woresley mesélt nekem. Alig volt felőle kétségem, hogy óriási felfedezést tett, és mikor publikálni fogja az eredményeit, az egész világ nagy emberként fogja ünnepelni. Ez az ember valószínűleg zseni.

Ám én azzal nem sokat törődtem, hogy zseni-e vagy sem, engem csak egy dolog izgatott: jómagam hogyan tudnék egymillió fontot keresni rajta? Az ellen nem volt semmi kifogásom, ha ugyanakkor A. R. Woresley is meggazdagszik. Megérdemli. De már elnézést, mégiscsak szerénységem volt az első. Minél többet gondolkodtam rajta, annál jobban megerősödött bennem a meggyőződés, hogy egy egész vagyon vár rám, itt mindjárt a sarkon. De abban kételkedtem, hogy az bikákból és tehenekből fog származni.

Aznap éjjel ébren feküdtem az ágyamban, és buzgón dolgoztattam az agyamat a problémán. Lehet, hogy e napló olvasóinak szemében a legtöbb dolgot illetően talán meglehetősen felszínes fickónak tűnök, de állíthatom, hogy amikor a saját legfontosabb érdekeim forognak kockán, akkor igenis képes vagyok némi nagyon koncentrált gondolkodásra. Valamikor éjfél körül

eszembe jutott egy ötlet, aztán egyre duruzsolt a fejemben. Az ötlet tüstént megtetszett nekem, abból az egyszerű okból, hogy két olyan dolog játszott benne szerepet, amelyeket az életben a legszórakoztatóbbnak tartok – a csábítás és a közösülés. Mikor rájöttem, hogy az ötlet hallatlan mennyiségű csábítással és közösüléssel jár, még jobban kezdett vonzani.

Fölkeltem az ágyból és hálóköntösbe bújtam. Elkezdtem jegyzeteket készíteni. Megvizsgáltam a felmerülő problémákat, és módszereket eszeltem ki, amelyekkel megoldhatom őket. Végül arra a nagyon határozott végkövetkeztetésre jutottam, hogy a ötletem működni fog. Működnie kell.

Csak egy volt a bökkenő. Rá kellett beszélnem hozzá A. R. Woresleyt a közreműködésre.

8.

Másnap felkerestem a kollégiumban, és meghívtam aznap estére vacsorára.

– Soha nem vacsorázom házon kívül – mondta. – A nővérem elvárja, hogy otthon legyek vacsorára.

– Ez üzleti ügy – mondtam. – A jövőjéről van szó. Mondja meg a nővérének, hogy az ügy létfontosságú, mint ahogy az is. Hamarosan gazdag emberré fogom tenni önt. – Végül nagy nehezen mégis beleegyezett, hogy eljön.

Este hétkor elvittem a Trinity Streetre, a Kék Vaddisznóba, ahol mindkettőnknek én rendeltem: fejenként egy tucat osztrigát, meg egy palack Clos Vougeot Blanc-t, amely nagyon ritka bor. Utána pedig bifszteket, és hozzá egy jó Volnay-t.

– Meg kell mondanom, maga aztán úri módon él, Cornelius – mondta.

– Másként nem vagyok hajlandó élni – közöltem vele. – Szereti az osztrigát, ugye?

– Nagyon.

Figyeltük, amint a vendéglő söntésénél egy férfi kinyitogatta az osztrigákat. Colchesteri osztrigák voltak, középnyagok és kövérek. Mikor a pincér kihozta nekünk őket, a borfiú is kinyitotta a Clos Vougeot Blanc-t, és nekiláttunk a vacsorának.

– Látom, ön megrágja az osztrigát – mondtam.

– Miért, mit várt tőlem?

– Hogy lenyeli egészben.

– Ez nevetséges.

– Ellenkezőleg – mondtam. – Mikor az ember osztrigát eszik, a legfőbb élvezetet az az érzés szerzi, hogy lecsúszik a torkán.

– Ezt nem hiszem el.

– No az a tudat, hogy még élnek, amikor lenyeljük őket. Ez hallatlanul fokozza a gyönyörűséget.

– Jobb szeretek nem is gondolni rá.

– Ó, meg kell próbálnia. Ha az ember eléggé koncentrálni rá, néha még azt is érzi, ahogy az élő osztriga vonaglik a gyomrában.

A. R. Woresley nikotinmocskos bajusza ettől úgy elkezdett rángatózni, mintha egy tüskés, ideges állatka kapaszkodott volna a felső ajkába.

– Ha alaposan megvizsgálja az osztrigának egy bizonyos részét – mondtam –, ezt itt ni... akkor látni fogja, hogy lüktet benne egy apró ér. Itt van. Látja? És mikor beleszúrja a villáját... így, akkor megmozdul a húsa. Összerándul. Akkor is ezt csinálja, ha citromot csöpögtet rá. Az osztriga nem szereti a citromlevet. Azt se szereti, ha belészúrják a villát. Elhúzódik tőle. Remeg a húsa. Most lenyelem, hát nem gyönyörű?... Hopp, megy lefelé... és most néhány másodpercig csendesen ülök, hogy érezzem, amint fészkelődik a gyomromban...

A kis tüskés állat egyre erősebben kezdett ugrándozni A. R. Woresley felső ajkán. Szemmel láthatólag sápadtabb lett az arca is. Lassan félretolta az osztrigás tányérját.

– Hozatok magának egy kis füstölt lazacot.

– Köszönöm.

Megrendeltem a lazacot, és áttettem a megmaradt osztrigát a saját tányéromra. Miközben várta, hogy a pincér kihozza neki a lazacot, figyelte, ahogy eszegetem őket. Hallgatag lett és letört, pontosan úgy, ahogy akartam. A fene egye meg, ez az ember kétszer olyan idős volt, mint én, és csak megpróbáltam egy kicsit megpuhítani, mielőtt az ölébe öntöm óriási ajánlatomat. Ha azt akartam, hogy legyen némi szerény esélyem, és rá tudjam venni arra, hogy részt vállaljon a tervemben, előbb meg kellett puhítanom, és meg kellett próbálnom fölébe kerekedni. Elhatároztam, hogy egy kicsit tovább puhítom.

– Meséltem önnek valaha az öreg dadámról? – kérdeztem.

– Azt hittem, azért jöttünk ide, hogy a felfedezésemről beszéljünk – mondta, de a pincér máris letett elébe egy tányér füstölt lazacot. – Ez jól néz ki.

– Amikor kilencéves koromban bennlakásos iskolába küldtek – kezdtem –, a szüleim nyugdíjazták az én drága, öreg dadusomat. Vettek neki egy kis vidéki házikót, és leköltözött oda. Olyan nyolcvanöt éves lehetett, csodálatosan stramm öregasszony volt, soha semmiért nem panaszkodott. Ám egy szép napon, mikor anyám lement meglátogatni, nagyon betegnek látszott. Anyám alaposan kifaggatta, és dadus végül bevallotta, hogy szörnyű fájdalmakat érez a gyomrában. „Régen fáj?”, kérdezte tőle anyám. Hát, ami azt illeti, igen, évek óta fájdogál a gyomra, vallotta be végül dadus. De még soha nem volt olyan rémes, mint most. Anyám orvost hivatott, és a doktor kórházba küldte. Megröntgenezték, és a röntgen valami egészen szokatlan dolgot mutatott. Két kisebb, áttetsző tárgy ült a gyomra közepén, egymástól úgy három hüvelyknyire. Olyanok voltak, mintha áttetsző játékgolyók lennének. A kórházban halvány fogalma sem volt róla senkinek, hogy mi lehet ez a két tárgy, ezért aztán elhatározták, hogy explorációs műtétet végeznek.

– Remélem ez nem megint a maga kellemetlen anekdotái közé tartozik – mondta A. R. Woresley, a lazacot rágcsálva.

– Ez egy lenyűgöző történet – mondtam. – Nagyon fogja érdekelni önt.

– Akkor folytassa.

– Amikor a sebészek felnyitották a gyomrát, mit gondol, mit találtak benne? Mi volt az a két kerek tárgy?

– Halvány fogalmam sincs.

– Két szem.

– Hogy érti azt, hogy szem?

– A sebész azon vette észre magát, hogy egy éber, rezzenetlen szempárral néz farkasszemet. És ezek a szemek visszabámultak rá.

– Nevetséges.

– Szó sincs róla. No és kinek a szemei voltak?

– Kié?

– Egy meglehetősen *nagy* polipé.

– Maga hülyéskedik.

– Ez a színtiszta igazság. Az az óriás polip tényleg ott élt parazitaként szegény öreg dadus gyomrában. Megosztotta vele az ételét, jó étvágya volt...

– Azt hiszem, ennyi elég lesz, Cornelius.

– És mind a nyolc szörnyű karja a mája és a tüdeje köré fonódott, kibogozhatatlanul. Nem tudták lefejteti őket. Ott halt meg szegény a műtőasztalon.

A. R. Woresleynek megállt a szájában a lazac.

– Mármost a dolgot az teszi igazán érdekessé, hogy hogyan juthatott bele az a polip. Úgy értem, utóvégre hogy kerülhet egy öreg hölgy abba a helyzetbe hogy egyszer csak egy teljesen kifejlett polip legyen a gyomrában? Ahhoz túlságosan nagy volt, hogy csak úgy lemenjen a torkán. Olyan volt a dolog, mint palackban levő hajó problémája. Hogy a fenébe került oda?

– Ezt jobban szerezném nem megtudni – mondta A. R. Woresley.

– Elmondom, hogy hogyan. A szüleim minden nyáron el szoktak vinni engem a dadussal Beaulieu-be, Dél-Franciaországba. És naponta kétszer elmentünk úszni a tengerbe. Így hát nyilvánvalóan

az történt, hogy a dadus, sok-sok évvel azelőtt, lenyelt egy parányi, újszülött polipot, és ennek a pöttöm lénynek valahogy sikerült megkapaszkodni a gyomorfalában a szívókorongjaival. Dadus jól táplálkozott, így a kis polip is jól táplálkozott. Dadus mindig a családdal evett. Néha szalonnás máj volt vacsorára, néha báránysült vagy disznóhús. És akár hiszi, akár nem, dadus különösen szerette a füstölt lazacot.

A. R. Woresley letette a villáját. Már csak egyetlen vékony szelet lazac maradt a tányérján, de azt ott is hagyta.

– Így aztán a kis polip nőtt és nőtt. Ingyenc polip lett belőle. Szinte magam előtt látom – maga nem? – odabenn dadus hasának sötét barlangjában, amint azt mondja magában, „No, kíváncsi vagyok, mi lesz ma este vacsorára? Remélem egy kis *coq au vin*. Nagyon kedvem volna ma este egy kis vörösborban főtt kappanhoz. Meg egy kis ropogós kenyérhez hozzá.”

– Magának gusztustalan hajlama van az obszcenitásra, Cornelius.

– Ebből orvostörténeti jelentőségű eset lett.

– Én visszataszítónak találok – mondta A. R. Woresley.

– Roppantul sajnálom. Én csak társalogni akartam önnel.

– Nem azért jöttem ide, hogy társalogjak magával.

– Gazdag emberré fogom tenni – mondtam.

– Akkor fogjon neki, és mondja el, hogyan.

– Úgy gondoltam, ezt hagyjuk akkorra, amikor az asztalra teszik a portóit. Jó terveket még soha nem kovácsoltak egy palack portói nélkül.

– Elég volt, uram? – kérdezte a pincér, megszemlélve a füstölt lazac maradékát.

– Elviheti – mondta A. R. Woresley.

Egy darabig csak üldögéltünk némán. A pincér kihozta a bifszteket, kinyitotta a Volnay-t. Március volt, így a bifsztekhez sült paszternákot is kaptunk a sült burgonya és a Yorkshire-puding mellé.

A. R. Woresley kissé felélénkült, amikor meglátta a bifszteket. Közelebb húzta a székét az asztalhoz, és nekilátott.

– Azt tudja, hogy atyámat felettébb érdekli a haditengerészet története? – kérdeztem.

– Nem, nem tudtam.

– Egyszer mesélt nekem egy megindító történetet, egy angol hajóskapitányról, aki halálos sebet kapott a hajója fedélzetén, az amerikai függetlenségi háborúban. Nem kér a bifsztekhez egy kis tormát?

– De, az jó lenne.

– Pincér! – kiáltottam. – Hozzon nekünk egy kis frissen reszelt tormát. Szóval, ahogy a kapitány ott feküdt haldokolva...

– Cornelius – mondta A. R. Woresley –, elegendő volt a történeteiből.

– Ez nem az én történetem. Ez az atyámé. Nem olyan, mint a többiek. Ez tetszeni fog magának.

A. R. Woresley már nekiesett a bifszteknek, és nem válaszolt.

– Szóval, ahogy ott feküdt haldokolva, a kapitány megígértette a helyettesével, hogy hazaviti a holttestét, hogy angol földben temethessék el. Ez némi problémát jelentett, hiszen a hajója éppen valahol Virginia partjai mentén haladt. Legalább öt hétbe tellett volna, amíg elvitorláznak Britanniába. Így aztán az a döntés született, hogy a holttestet egyetlen módon lehet jó állapotba hazavinni, ha konzerválják egy hordó rumban, és ezt is csinálták. A hordót odaláncolták az előárbochoz, a hajó vitorlát bontott, és elindult Anglia felé. Öt hét múlva, mikor Plymouth Hoe-ban horgonyt vetettek, a hajó egész legénységét felsorakoztatták, hogy megadják a végtisztességet a kapitányuknak, mikor átemelik a tetemét a hordóból a koporsóba. Csakhogy amikor felfeszítették a hordó tetejét, olyan iszonyatos bűz áradt ki belőle, hogy még az erős férfiak is a hajó korlátjához rohantak. Mások pedig egyszerűen elájultak. Mármint a dolog azért volt teljesen rejtélyes, mert normális körülmények közt a haditengerészet rumjában bármit konzerválni

lehet. Akkor meg mitől támadt ez az iszonyatos bűz? Joggal merül fel ez a kérdés.

– Én nem teszem fel – csattant fel A. R. Woresley. A bajusza jobban ugrabugrált, mint valaha.

– Hadd mondjam el, mi történt.

– Kérem, ne.

– El kell mondanom – erősködtem. – A hosszú út során néhány tengerész titokban megfúrta a hordót. Lyukat vájtak a fenekébe és bedugaszolták, aztán ahogy teltek-múltak a hetek, szépen leitták róla a rumot.

A. R. Woresley nem szólt egy árva szót sem. Úgy nézett ki, mint aki mindjárt rosszul lesz.

– „Soha nem ittam ennél jobb rumot”, jegyezte meg később az egyik tengerész. Mit kérjünk desszertnek?

– Nem kérek desszertet – mondta A. R. Woresley.

Megrendeltem a házban kapható legjobb portóit, és kértem egy kis Stilton sajtot. Néma csönd telepedett ránk, miközben a pincér kancsóba fejtette a portóit. Cockbum volt, és nagyon jó, bár az évjáratát azóta elfelejtettem.

Aztán felszolgálták a portóit, és a tányérjainkra tették a pompás, morzsolódó, zöldes-penészes Stilton sajtot.

– No most hadd mondjam el, hogyan fogok magán egymillió fontot keresni – szólaltam meg.

– A. R. Woresley addigra már egy leheletnyit hepciás lett, és nagyon figyelt, de csöppet sem volt agresszív. Határozottan megpuhult.

9.

– Ön gyakorlatilag csőd szélén áll – mondtam. – Agyonnyomják a jelzálogkölcsonének a kamatai. Az egyetemen elég gyatra fizetést kap, megtakarított pénze nincs. És ha megbocsátja, hogy ezt mondom, maga moslékon él.

– Én nagyon jól élek.

– Szó sincs róla. És soha nem is fog, ha nem engedi meg, hogy segítsek magán.

– Nos tehát, mi a terve?

– Ön, uram, egy óriási tudományos felfedezésre jutott. Efelől nincs semmi kétség.

– Maga is elismeri, hogy ez fontos? – kapta fel a fejét.

– Nagyon fontos. De ha publikálja az eredményeit, csak nézze meg, mi fog történni. A világ minden Tomja, Dickje, és Harryje el fogja lopni az eljárását a saját hasznára. Képtelen lesz megállítani őket. A tudomány egész történetében végig ugyanez történt. Gondoljon a pasztörizálásra. Pasteur nyilvánosságra hozta, és mindenki ellopta az eljárását. De mi haszna volt ebből a jó öreg Pasteurnek?

– Híres ember lett – mondta A. R. Woresley.

– Ha ez minden, amit akar, akkor tessék, csak publikálja. Én diszkréten el fogok tűnni a színről.

– A maga terve mellett lesz valaha lehetőségem a publikálásra?

– Hát persze. Mihelyt a zsebében lesz a milliója.

– Meddig fog az tartani?

– Nem tudom. Azt mondanám, legfeljebb öt-tíz évig. Utána már akár híres is lehet.

– Hát akkor rajta – mondta. – Halljuk azt a ragyogó tervet.

A portói kitűnő volt. A Stilton is jó volt, de én csak csipegettem belőle, hogy megtisztítsam az ínyemet, és aztán kértem egy almát. A portóinak a vékonyra szeletelt, kemény alma a legjobb társa.

– Azt javaslom, hogy foglalkozzunk kizárólag emberi hímivarsejtekkel – mondtam. – Azt javaslom, hogy válasszuk ki a földön élő igazán nagy és híres férfiakat, de csak azokat, és állítsunk fel tőlük egy spermabankot. Mindenkitől kétszázötven spermával töltött szalmaszálat fogunk tárolni.

– És ennek mi értelme lenne? – kérdezte A. R. Woresley.

– Menjünk vissza hatvan évvel – feleltem –, úgy az 1860 körüli időkbe, és tegyünk úgy, mintha mi is akkor élnénk, de már

ismernénk és meg tudnánk oldani a sperma korlátlan időre szóló tárolását. Kiket választott volna ki akkoriban, 1860 körül, az élő zsenik közül donoroknak?

– Dickenst – mondta.

– Tovább.

– És Puskind... Mark Twaint...

– És Brahmsot – mondtam – és Wagnert és Csajkovszkijt, és Dvorákot. A névsor nagyon hosszú. Mindegyik valódi génius volt. De ha úgy tetszik, menjünk vissza még korábbra az évszázadban, Balzachoz, Beethovenhez, Napóleonhoz, Goyához, Chopinhez. Hát nem lenne izgalmas ha a folyékonynitrogén-bankunkban ott állna pár száz szalmaszál Beethoven élő spermájával?

– Mit kezdene velük?

– Természetesen eladnám őket.

– Kinek?

– Nőknek. Dúsgazdag nőknek, akik minden idők egyik legnagyobb géniusától szeretnének gyereket.

– No, várjon csak egy kicsit, Cornelius. A nők, legyenek gazdagok vagy sem, sose fogják megengedni, hogy egy réges-rég halott férfi spermájával termékenyítsék meg őket, csak azért, mert zseni volt.

– Ezt maga csak hiszi. Ide figyeljen, elvihetem egy Beethoven-hangversenyre, akármelyikre, amelyikre csak akarja, és garantálom, hogy legalább fél tucat nőt találnék ott, aki szinte mindent megadna érte, ha ma gyereket szülhetne attól a nagy embertől.

– Vénlányokra gondol?

– Dehogya. Férjes asszonyokra.

– Mit szólna hozzá a férjük?

– A férjük nem tudná. Csak az anya tudná, hogy Beethoven ejtette teherbe.

– Ez aljasság, Cornelius.

– Nem tud elképzelni egy gazdag, de boldogtalan nőt, aki férjhez ment holmi hihetetlenül rusnya, durva, tudatlan és kellemetlen birminghami iparbárához, és aztán egyszerre csak lesz kiért élnie.

Amint ott sétálgat férje hatalmas vidéki kastélyának gyönyörű, ápolt kertjében, Beethoven *Eroicájának* a lassú tételét dúdolgatja, és azt gondolja magában: „Istenem, hát nem csodálatos! Annak a férfinak a gyerekét hordom a szívem alatt, aki száz évvel ezelőtt ezt a zenét írta!”

– Beethoven spermája nem áll rendelkezésünkre.

– Vannak bőven mások is – mondtam. – Minden században, minden évtizedben élnek nagy emberek. A mi dolgunk az, hogy megtaláljuk őket. És ide figyeljen – folytattam –, van még valami, ami erősen kedvez nekünk. Majd rá fog jönni, hogy a dúsgazdag emberek majdnem mindig csúfak, durvák, tudatlanok és kellemetlenek. Csupa rabló, bandita és szörnyeteg. Gondoljon csak azoknak az embereknek a mentalitására, akik egész életüket azzal töltötték, hogy milliót millióra halmoztak, gondoljon Rockefellerre, Carnegie-re, Mellorra, Kruppra. Ők régebbiek voltak, de a maiak pontosan ugyanolyan visszataszítóak. Hadianyag-gyárosok, háborús nyereszkedők. Csupa szörnyeteg. A feleségüket kivétel nélkül mindig a szépségükért veszik el, a nők meg a pénzükért mennek hozzájuk. A szépségeknek ronda és kapzsi férjeiktől csúf, semmirekellő gyerekeik születnek. Aztán lassan meggyűlölnek a férjüket. Unatkoznak. Belevetik magukat a kultúrába. Impresszionista festményeket vásárolnak, és Wagner-koncertekre járnak. És ebben a stádiumban, kedves uram, a nők megérnek, már csak le kell szakítani őket. És akkor jön Oswald Cornelius, és felajánlja nekik, hogy megtermékenyíti őket Wagner garantáltan valódi spermájával.

– Wagner is meghalt.

– Én egyszerűen csak azt próbálom értékelteni önnel, hogy milyen lesz a spermabankunk negyven év múlva, ha most, 1919-ben beindítjuk.

– Kit tennénk bele? – kérdezte A. R. Woresley.

– Kiket javasolna? Kik a ma zsenijei?

– Albert Einsteint.

- Jó – mondtam. – És még?
- Siebeliust.
- Pompás. És mit szólna Rahmanyinovhoz?
- És Debussy – mondta.
- És még ki?
- Sigmund Freud, Bécsben.
- Az nagy ember?
- Az lesz – mondta A. R. Woresley. – Orvosi körökben máris világhírű.
- Ha ön mondja, elhiszem. Folytassa.
- Igor Sztravinszkij – mondta.
- Nem is tudtam, hogy ön zeneértő.
- Hát persze.
- Én Picassót javasolnám, a párizsi festőt – mondtam.
- Az zseni?
- Igen – mondtam.
- Elfogadná Amerikából Henry Fordot?
- Ó, hogyne. ő is jó. És a mi derék Ötödik György királyunk.
- *Ötödik György király!* – kiáltott fel. – Neki mi köze ehhez?
- A királyi vér. Képzelve csak el, mit fizetnének egyes nők, ha az angol királytól lehetne gyerekük!
- Maga nevetséges, Cornelius. Nem állíthat be a Buckingham-palotába, megkérni Őfelségét, a királyt, hogy ugyan legyen már olyan szíves, és lássa el magát az ejakulátumával.
- Várjon – mondtam. – Még a felét se hallotta. És nem fogunk Ötödik Györgynél megállni. Reprezentatív gyűjteményt kell beszereznünk királyi spermából. Ott van a norvég Hakon. A svéd Gusztáv. A dán Christian. A belga Albert. A spanyol Alfonz. A román Károly. A bolgár Borisz. Az olasz Viktor Emanuel.
- Maga csak hülyéskedik.
- Dehogy, szó sincs róla. A főúri vérből származó gazdag spanyol hölgyek megőrülnének, ha gyerekük lehetne Alfonztól. Minden országban ugyanez lenne a helyzet. Az arisztokrácia imádja a

monarchiát. Alapvető dolog, hogy a bankunkban jó készletet tartsunk királyi spermából. És én meg fogom szerezni. Emiatt ne aggódjon. Meg fogom szerezni.

– Ez egy agyalágyult és kivihetetlen vállalkozás – mondta A. R. Woresley. Bedugott a szájába egy darabka Stiltont, aztán átöblítette a portóival, amivel mind a bor, mind a sajt ízét tönkretette.

– Kész vagyok a százezer fontom minden pennyjét befektetni a társas vállalkozásba. Ebből kiderül, hogy a terv szerintem mennyire agyalágyult.

– Maga megőrült.

– Ön akkor is azt mondta volna nekem, hogy megőrültem, amikor tizenhét éves koromban elindultam Szudánba, megkeresni a kőrisbogárport. Ugye azt mondta volna, nem?

Ez lecsillapította egy kicsit.

– Mit kérne a spermáért? – kérdezte.

– Egy vagyont – mondtam. – Senki se szerezhetsz olcsón gyereket egy Einsteintől. Vagy egy Sibelius-bébit. Vagy Albert belga királytól kisbabát. Hohó! Eszembe jutott valami. Számításba jöhet egy királygyereke a trónöröklésnél?

– Fattyú volna.

– Valamire akkor is számításba jön. A királyi fattyak mindig számításba jönnek valamire.

– Mennyit kérne érte?

– Úgy gondolom, adagonként úgy húszezer fontot. A közrendűek valamivel olcsóbbak lennének. Lesz majd árjegyzékünk és kialakítjuk az árskálánkat. De mindig a királyoknak lesz a legmagasabb az árak.

– H. G. Wells! – bökte ki hirtelen. – Ő még él!

– Igen. Őt is felvehetnénk a listára.

A. R. Woresley hátradőlt székén, és a portóit szopogatta.

– Feltételezve – mondta –, pusztán feltételezve, hogy felállítjuk ezt a hallatlan spermabankot, ki nézne körül, hogy megtalálja a gazdag vásárlónőket?

– Én.
– És ki inszeminálná őket?
– Én.
– Fogalma sincs róla, hogy hogy kell.
– Ezt hamar meg tudnám tanulni. Elég mulatságos lehet.
– A maga tervében van egy hiba – mondta A. R. Woresley. – Egy súlyos hiba.

– És mi az?
– Az igazán értékes sperma nem Einstein vagy Sztravinszkij spermája lenne. Einstein apjáié lenne az értékes. Vagy Sztravinszkij apjáié. Ők azok, akik ezeket a zseniket nemzették.

– Ezt elismerem – mondtam. – De mire valakiből elismert zseni lesz, addigra már meghal az apja.

– Így hát ez az egész terv csalás.
– Nekünk az a célunk, hogy pénzt keressünk – mondtam –, nem az, hogy zseniket tenyésszünk. Ezeknek a nőknek különben se kellene Sztravinszkij apjának a spermája. Nekik egy kellemes, meleg injekció kell, húszmillió élő hímivarsejt magától a nagy embertől.

A. R. Woresley közben már rágyújtott arra a szörnyű pipájára, és füstfelhők vették körül a fejét.

– Elismerem – mondta. – Igen, hajlandó vagyok elhinni magának, hogy gazdag vásárlónőket tudna találni zsenik és királyok spermájára. De a maga egész bizarr terve sajnos eleve kudarcra van kárhóztatva, abból az egyszerű okból, hogy nem lesz képes a spermakészletet beszerezni. Nem tudom komolyan elhinni, hogy nagy emberek és királyok hajlandók lennének végigmenni... nos, azon a rendkívül kínos procedurán, melynek során ejakulátumot produkálnának egy teljesen ismeretlen fiatalember számára...

– Nem is így fogom csinálni.
– Hanem hogyan?
– Úgy fogom csinálni, hogy egy se legyen közülük képes ellenállni a donorságnak.

– Marhaság. Én ellenállnék.

– Dehogyan állna ellen.

Bekaptam a számba egy vékony almaszeletet és elrágcsáltam. Aztán az orromhoz emeltem a portóis poharamat. A bukéja gombára emlékeztetett. Belekortyoltam, megforgattam a nyelvemmel és teljesen teletöltötte a számat az íze. Valamiféle zenei egyvelegre emlékeztetett. Néhány pillanatra teljesen rabul ejtett a bor finomsága, ahogy megízleltem. És milyen emlékezetes volt az utóíze, miután lenyeltem! Még sokáig ott libegett az illata az orromban.

– Adjon rá nekem három napot – mondtam –, és garantálom, hogy a birtokunkban lesz az ön spermájából egy teljes, valódi ejakulátum, az ön által aláírt nyilatkozattal együtt, amelyben tanúsítja, hogy az öné.

– Ne számárkodjék, Cornelius. Soha nem tud engem rávenni valamire, amit nem akarok.

– Többet most nem vagyok hajlandó mondani.

Hunyorogva rám nézett, a pipafüstön át.

– Nem akar engem valahogy megfenyegetni, ugye? Se megkínózni?

– Hát persze hogy nem. A dolog a saját szabad akaratából fog végbemenni. Akar fogadni velem, hogy nem fog sikerülni?

– Azt mondja, a saját szabad akaratomból?

– Igen.

– Akkor lefogadom, bármibe, amit csak óhajt.

– Helyes – mondtam. – Fogadjunk abba, hogy ha veszít, megígéri a következőket: először is mindaddig nem publikálja a dolgot, amíg mind a ketten össze nem szedtünk egy-egy milliót. Másodsor, hogy nemcsak teljes jogú, de lelkes társam is lesz a dologban. Harmadsor, hogy rendelkezésemre bocsátja mindazokat a technikai tudnivalókat, amelyek a spermabank felállításához szükségesek.

– Semmi kifogásom nincs ellene, hogy olyan ígéretet tegyek, amelyet soha nem kell megtartanom – mondta.

– Akkor hát megígéri?

– Megígérem.

Kifizettem a számlát, és felajánlottam A. R. Woresleynek, hogy hazaviszem az automobilomon.

– Köszönöm – mondta –, de biciklivel vagyok. Mi szegény profok nem vagyunk olyan gazdagok, mint egyesek.

– Hamarosan az lesz – mondtam.

Megálltam a Trinity Street sarkán, aztán figyeltem, ahogy elkarikázik az éjszakába. Még mindig csak fél tíz volt. Elhatároztam, hogy tüstént megteszem a következő lépést. Beültem az autóba és elindultam a Girtonba.

10.

A Girton, ha netán nem tudnák, akkor is, ma is leánykollégium, és az egyetemhez tartozik. 1919-ben egy csomó ifjú hölgy lakozott komor falai között, akik olyan csúnyák, vastag nyakúak és hosszú orrúak voltak, hogy nagy erőfeszítésembe került, hogy egyáltalán rájuk nézzek. Krokodilokra emlékeztettek. Valahányszor elmentem mellettük az utcán, végigfutott a hátamon a hideg. Ritkán mosakodtak, és zsíros ujjnyomok borították a szemüvegük lencséjét. Okosak voltak, persze, némelyikük egyenest briliáns. Számomra ez azonban vajmi csekély ellentételezést jelentett.

De várjunk csak.

Alig egy héttel azelőtt felfedeztem valakit ezek között az állattani mintapéldányok között, aki olyan káprázatosan gyönyörű volt, hogy el se tudtam hinni, hogy ő is a Girtonba jár. Pedig így volt. Ebédidőben bukkantam rá egy cukrászdában: éppen fánkot evett. Én meg csak ültem, tátogtam és düllesztettem a szememet, mert mintha maga a reinkarnálódott Kleopátra ült volna szemben velem. Rövid életemben soha nem láttam még se lányt, se asszonyt, akiből így áradt volna a bujaság. Minden porcikájából sugárzott a szexualitás. Mit sem számított, hogy az egész arcát összekente a fánkkal meg a cukorral. Esőköpenyt és gyapjúsálat viselt, de mintha anyaszült meztelen lett volna. Az ember csak egyszer-kétszer

találkozik az életben egy ilyen lánnyal. Az arca kimondhatatlanul gyönyörű volt, és mintha valami láng lobogott volna az orra körül, felső ajkának fura ívétől pedig tetőtől talpig vonaglani kezdtem a széken. Még Párizsban se találkoztam soha nővel, aki ilyen azonnali vágyat ébresztett volna bennem. Ő csak ette tovább a fánkot, nekem meg majd' kiesett a szemem, úgy bámultam. Egyszer, de csak egyetlen egyszer, lassan az arcomra emelte a tekintetét, hűvösen és ravaszul megpihentette rajta, mintha számíthatna valamit, aztán újra lesütötte a szemét. Mikor megette a fánkot, hátralökte a székét.

– Maradjon – kértem.

Habozott, egy pillanatra másodszor is rám emelte számító barna szemét, és az arcomba nézett.

– Mit mondott?

– Azt mondtam, maradjon. Ne menjen még el. Egyen még egy fánkot... egy bathi kiflit vagy valamit.

– Ha beszélni akar velem, miért nem azt mondja?

– Beszélni akarok magával.

Összefonta a kezét az ölében, és várt. Beszélgetni kezdtem vele. Hamarosan ő is felelevenedett. Biológiát hallgatott a Girtonban, és ő is ösztöndíjas volt, mint én. Az apja angol volt, az anyja perzsa. Yasinin Dechinoshnak hívták. Hogy mit mondtunk egymásnak, az érdektelen, de a cukrászdából egyenesen a szobámba mentünk, és másnap reggelig ott is maradtunk. Tizennyolc órát töltöttünk együtt, és amikor befejeztük, úgy éreztem magam, mintha egy darab pemmikán volnék, egy csontszáraz, dehidratált hússzelet. Ebből a lányból villamosság sugárzott, és hihetetlenül csintalan volt. Ha kínai lett volna, és Pekingben él, fél kezét a háta mögé kötve, bilinccsel a lábán is megkaphatta volna a kitüntetéses díszoklevelet.

Annyira beleestem, hogy megszegtem arany szabályomat, és másodszor is összejöttem vele.

Most viszont este háromnegyed tíz múlt. A. R. Woresley hazafelé karikázott a biciklijén, én pedig a Girtonban álltam a portásfülkében, és megkértem az öreg portást, ugyan legyen már olyan kedves, és

tudassa Miss Yasmin Dechinosh-sal, hogy Mr. Oswald Cornelius beszélni szeretne vele egy rendkívül sürgős ügyben.

Tüstént le is jött.

– Szállj be – mondtam. – Megbeszélni valónk van. – Beszállt, én meg hazavittem a Trinitybe, ahol adtam a portásnak egy tízshillingest, hogy nézzen másfelé, amíg felosonunk mellette a szobámba.

– Ne vetközz le – mondtam. – Ez most üzleti ügy. Mit szólnál hozzá, ha gazdag lehetnél?

– Nagyon örülnék neki – mondta.

– Teljesen megbízhatom benned?

– Igen.

– Egy léleknek se fogod elmondani?

– Na monddad. Máris mulatságosnak hangzik.

Így aztán elmeséltem neki A. R. Woresley felfedezésének egész történetét.

– Atyaisten! – mondta, mikor befejeztem. – Ez egy óriási tudományos felfedezés! Ki a fene az az A. R. Woresley? Világhírű lesz! Szeretnék megismerkedni vele!

– Hamarosan meg fogsz – mondtam.

– Mikor? – Maga is tehetséges fiatal tudósjelölt lévén, őszintén izgalomba jött.

– Várjál – mondtam. – Most jön a folytatás. – Aztán elmeséltem neki a felfedezés hasznosításáról szóló tervemet, meg azt, hogy hogyan akarok vagyont szerezni a világ összes nagy zsenijének és királyának spermabankjából.

Mikor befejeztem, megkérdezte, nincs-e egy kis borom. Kinyitottam egy palack burgundit, és mind a kettőnknek töltöttem egy pohárral. Találtam hozzá egy kis jó, száraz süteményt is.

– Vicces ötlet ez a te spermabankod – mondta –, de attól tartok, nem fog összejönni. – Aztán sorra előadta nekem ugyanazokat a jó öreg kifogásokat, amelyeket aznap este A. R. Woresleytől is

hallottam már. Hagytam, hadd jártassa a száját, aztán kijátszottam az adu ászot.

– Mikor utoljára találkoztunk, meséltem neked az én kis párizsi kalandomról – mondtam. – Emlékszel rá?

– Aha, arról a nagyszerű kőrishogárról – mondta. – Bárcsak hoztál volna haza valamennyit belőle.

– Hoztam.

– Ezt nem mondd komolyan!

– Mikor egyszerre mindig csak egy tűfoknyit használsz belőle, akkor öt fontnyi por sokáig kitart. Maradt még vagy egy fontnyi.

– Akkor ez a válasz! – csapta össze a kezét. – Tudom. Titokban beadjuk nekik a port, ők meg minden alkalommal adnak nekünk egymilliárd kis ficánkot.

– Ha téged használunk ingerlő csalétkül.

– Ó, leszek én csalétek, abba hiba nincs – mondta. – Halálra fogom cukkolni őket. Még a vének is le fognak tudni tejelni! Mutasd csak meg nekem ezt a bűvös anyagot.

Elővettem a híres kétszersültesdobozt, és kinyitottam. A por még vagy hüvelyknyi vastagon állt a fenekén. Yasmin beledugta az ujját, és elkezdte a szájához emelni. Elkaptam a csuklóját.

– Meg vagy te örülve? – kiabáltam rá. – Körülbelül hat teljes dózis ragadt az ujjadra! – Kivonszoltam a csuklójánál fogva a fürdőszobába, és a csap alá tartottam az ujját.

– Ki akarom próbálni – mondta. – Ugyan már, drágám. Csak egy icipicit adjál!

– Atyaisten, te lány – mondtam –, van róla fogalmad, hogy mit csinál ez veled?

– Már elmesélted.

– Ha látni akarod, hogy működik, csak figyeld meg, mit csinál A. R. Woresleyvel, mikor holnap beadod neki.

– Holnap?

– Holnap ám!

– Húha! Holnap, mikor?

– Ha rászeded a jó öreg Woresleyt, hogy tejeljen le, akkor megnyerem a fogadást – mondtam. – Ez azt jelenti, hogy csatlakoznia kell hozzánk. Woresley, te meg én. Nagyszerű csapat leszünk.

– Tetszik nekem a dolog – mondta. – Meg fogjuk rázkódtatni a világot.

– Még annál is többet – mondtam. – Meg fogjuk rázkódtatni Európa minden koronás főjét. De előbb meg kell rázkódtatnunk Woresleyt.

– Egyedül kell lennie.

– Az nem probléma – mondtam. – Minden délután egyedül van a laboratóriumában, fél hat és fél hét között. Aztán hazamegy vacsorázni.

– Hogy fogom megetetni vele? A port.

– Csokoládéban – mondtam. – Egy finom kis bonbonban. Olyan kicsinek kell lennie, hogy egyből bekapja a szájába.

– De könyörgöm, honnan szerzünk manapság ilyen finom kis csokoládét? – kérdezte. – Te elfelejtetted, hogy itt háború volt.

– Pont ez a lényeg – mondtam. – A. R. Woresley 1914 óta nem ehetett egy falat tisztességes csokoládét. Be fogja falni.

– És neked van?

– Itt, ni – mondtam. – Pénzért mindent meg lehet szerezni. – Kinyitottam egy fiókot, és előszedtem egy doboz csokoládés bonbont. Csak akkorák voltak, mint egy-egy kis játékgolyó. Londonból hozattam őket Prestatból, az Oxford Street-i híres csokoládéüzletből. Kivettem egyet, és kilyukasztottam egy tűvel, aztán ugyanannak a tűnek a fokán kimértem egy adag kőrisbogárport, és beleöntöttem a lyukba. Utána kimértem egy második adagot is, és azt is beletöltöttem.

– Hé! – kiáltotta Yasmin. – Ez két adag!

– Tudom. Tökéletesen be akarom biztosítani, hogy Mr. Woresley tejeljen.

– Be fog csavarodni tőle.

– Túl fogja élni.

– És velem mi lesz?

– Azt hiszem, te tudsz vigyázni magadra – mondtam. Kicsit megnyomkodtam a puha csokoládét, és betömtem a lyukat, aztán beleszívtam a bonbonba egy gyufaszálat. – Két bonbont adok neked – mondtam. – Az egyik a tiéd, a másik az övé. Az övében van a gyufaszál. – Beraktam a bonbonokat egy kis papírzacskóba, és odaadtam neki. Hosszasan vitattuk a csatatervet.

– Nem lesz nagyon erőszakos? – kérdezte Yasmin.

– Csak egy kicsit.

– És honnan szerzek egy olyan micsodát, amiről beszéltél?

Előszedtem a kérdéses holmit. Yasmin alaposan megvizsgálta, és miután meggyőződött róla, hogy jó állapotban van, eltette a retiküljébe.

– Minden világos? – kérdeztem.

– Igen.

– Ne felejtsd el, hogy ez lesz a jelmezes főpróba ahhoz, amit majd a későbbiekben csinálnod kell. Tanulj meg mindent, amit csak tudsz.

– Bárcsak tudnék dzsúdózni – mondta.

– Semmi bajod nem lesz.

Visszavitettem a Girtonba, és a biztonság kedvéért a kollégium kapujáig kísértem.

11.

Ugorjunk most előre, másnap délután fél hatra. Jómagam kényelmesen elnyúltam a földön A. R. Woresley laboratóriumában, egy sor fából készült iratszekrény mögött. A nap nagy részét addig is a laboratóriumban töltöttem, de csak lezseren ki-be mászkáltam, miközben felderítettem a terepet, és fokról fokra húsz hüvelyknyire elhúztam a faltól az iratszekrényeket, hogy be tudjak bújni mögéjük. Egy hüvelyknyi hézagot is hagytam két szekrény között, hogy ha kinézek rajta, egész hosszában kitűnően át tudjam tekinteni az

egész labort. A. R. Woresley mindig a szoba távoli végében dolgozott, jó húsz lábnyira onnan, ahol felállítottam megfigyelőállásomat. Most is ott állt: az állványra felrakott kémcsöveivel, egy pipettával, meg valami kék folyadékkal vacakolt. Aznap nem vette fel a szokásos fehér köpenyét, ingujjban volt, és szürke kasanadrágot viselt. Egyszer csak kopogtak az ajtón.

– Bújj be! – szólt ki, föl se nézve.

Yasmin jött be. Nem mondtam meg neki, hogy ott leszek, és figyelni fogom. Miért is mondtam volna? Ám a tábornoknak csata közben mindig szemmel kell tartania a csapatait. Elragadó volt felépítményén szorosan megfeszülő mintás kartonruhájában, és amikor belépett a szobába, a vágynak és a bujaságnak az a megfoghatatlan aurája is vele jött, amely mindig árnyékként követte, akárhová ment.

– Mr. Woresley?

– Igen, Woresley vagyok – mondta az öreg, de még mindig nem nézett fel. – Mit óhajt?

– Kérem, bocsásson meg, amiért így rátörtem önre, Mr. Woresley – mondta Yasmin. – Én nem vagyok vegyész, voltaképpen biológusnak készülök. De beleütköztem egy meglehetősen nehéz problémába, amely inkább kémiai, mint biológiai jellegű. Kérdezősködtem mindenfelé, de valahogy senki nem tudott nekem választ adni. Mind önhöz küldtek.

– Hozzám? Nocsak – mondta A. R. Woresley. Láthatólag tetszett neki a dolog. Nagy műgonddal tovább méricskélte a pipettával a kék folyadékot a csőrös kancsóból a kémcsövekbe. – Csak hadd fejezzem be ezt – mondta.

Yasmin nyugodtan állt és várt, közben jól megnézte magának az áldozatát.

– Nos, kedvesem – mondta A. R. Woresley. Letette a pipettát, és megfordult. – Mi is volt, az, amit... – A mondat kellős közepén elhallgatott, eltátotta a száját, a szeme pedig akkorára kerekedett, mint egy félkoronás. Aztán nyelvének vörös hegye előbújt nikotinos

bajszának tuskéi alól, és nyalogatni kezdte az ajkát. Annak a férfinak a szemében, aki az évek hosszú során át alig látott mást, mint a girtoni lányokat, meg saját ördögi nővérét, Yasminnak olyannak kellett látszania, amilyen maga a teremtés lehetett: az első reggel, a vizek felett lebegő szellem. De aztán gyorsan magához tért.

– Valamit kérdezni akart tőlem, kedvesem?

Yasmin ragyogóan előkészítette a kérdését. Azt már elfelejtettem, hogy pontosan hogyan is szólt, de egy olyan problémára vonatkozott, amelyben fölöttébb bonyolult módon fonódott össze a kémia (Woresley tárgya) és a biológia (Yasmin szaktárgya), és a probléma kibogozása elmélyült kémiai ismereteket igényelt. A válasz kifejtéséhez, mint azt Yasmin ravaszul kiszámította, legalább kilenc percre volt szükség, de valószínűleg még többre.

– Izgalmas kérdés – mondta A. R. Woresley. – Lássuk csak, hogy is tudnám a legjobban megválaszolni magának. – Odament a labor falára erősített hosszú fekete táblához, és fölkapott egy darab krétát.

– Nem kér egy kis csokoládét? – kérdezte Yasmin. Már a kezében tartotta a papírzacskót, és amikor A. R. Woresley megfordult, már a szájába is dugott egy bonbont. Aztán kivette a zacskóból a másikat, és két ujja közé csippentve odakínálta A. R. Woresleynek.

– Te jóságus Úristen! – hördült fel az öreg. – Micsoda csemege!

– Kóstolja meg – biztatta a lány. – Finom.

A. R. Woresley átvette, aztán szopogatni kezdte. Sokáig csak forgatta a szájában, aztán meg rágcsálta, de végül csak lenyelte.

– Csodálatos – mondta. – Ez igazán nagyon kedves volt magától.

Abban a pillanatban, amikor lement a gigáján, megnéztem az órám az időt. Láttam, hogy Yasmin is pontosan ugyanezt csinálja. Milyen okos ez a lány! A. R. Woresley a táblánál állt, és hosszasan fejtegette a kérdést, miközben számos pompás kémiai képletet firkantott a krétájával a táblára. Nem figyeltem oda, számoltam a múltó percek. Akárcsak Yasmin. Szinte le se vette a szemét a karórájáról.

Eltelt hét perc...

Nyolc perc...

Nyolc perc és ötven másodperc...

Kilenc perc! És abban a pillanatban, hajszálpontosan, a krétát a táblára nyomó kéz hirtelen abbahagyta az írást. A. R. Woresley megdermedt.

– Mr. Woresley – mondta Yasmin vidáman és tökéletesen időzítve a dolgot –, nem tudom, kérhetnék-e öntől egy autogramot. Ön az egyetlen természettudományi előadó, akinek még nincs meg az autogramja a gyűjteményemben. – Odanyújtotta neki a tollát, meg egy lapot a Kémiai Tanszék levélpapírjából.

– Mi az? – dadogta az öregfiú. Mielőtt megfordult volna, a nadrágja zsebébe dugta az egyik kezét.

– Így, ide – mutatott Yasmin a lap közepére, ahogy kitanítottam. – Egy autogramot. Gyűjtő vagyok. Az önét sokkal nagyobb becsben fogom tartani, mint a többiekét.

Hogy átvehesse a tollat, A. R. Woresleynek ki kellett húznia a kezét a nadrágzsebéből. Komikus látványt nyújtott. Olyan volt szegény, mintha eleven kígyó ficánkolt volna a nadrágjában. Most pedig ráadásul elkezdett lábbujjhegyen ugrálni.

– Ide, kérem – mutatta Yasmin az ujjával. – Aztán majd beragasztom az autogramos könyvembe, a többi közé.

A. R. Woresley az egyre fokozódó szenvedélytől elködösödött agyával lefirkantotta nevét. Yasmin összehajtotta a papírt, és beletette a retiküljébe. A. R. Woresley két kézzel kapaszkodott a labor munkaasztalának a szélébe, mert időközben elkezdett dülöngélni, mintha az egész épület a viharos tengeren hánykolódna. Homlokát kiverte a verejték. Eszembe jutott, hogy hiszen dupla adagot kapott. Azt hiszem, Yasminnak is ez jutott eszébe, mert hátrált néhány lépést, és felkészült a közelgő rohamra.

A. R. Woresley lassan feléje fordította a fejét, és meredten bámult rá. A por keményen fejbe kólintotta, örület csillant meg a szemében.

– Én... ööö... én... én...

– Valami baj van, Mr. Woresley? – kérdezte Yasmin kedvesen. – Nem érzi rosszul magát?

Az öreg csak markolászta az asztalt, és meresztette rá a szemét. Most már az egész arcát elborította az izzadság, lecsurgott a bajuszára is.

– Segíthetek esetleg valamiben? – kérdezte Yasmin.

A. R. Woresleynek fura, gurgulázó hangok törtek fel a torkán.

És csak állt, kapaszkodott a munkaasztalába, ingatta a fejét, és gurgulázott. Olyasvalakire emlékeztetett, akinek halszájka akadt meg a torkán.

Aztán hirtelen harsányan felordított, és a lány felé rohant. Két kézzel belemarkolt a vállába, és megpróbálta ledönteni a padlóra, de Yasmin hátralépett, és kisiklott a markából.

– Aha! – mondta. – Szóval ez a gond, igaz? Nos, drága ember, ebben nincs semmi szégyellnivaló. – Mindezt olyan hűvös hangon adta elő, mint holmi jégbe hűtött kovászos uborka.

Az öreg újra nekiesett, kitárta a kezét, és elkezdte tapogatni, de Yasmin fürgébb volt nála.

– Várjon már egy picit – mondta, kinyitotta a retiküljét, és előszedte azt a gumiholmit, amit előző éjjel odaadtam neki. – Én szívesen hajlandó vagyok egy kicsit elmulatni magával, Mr. W., de azt ugye nem akarjuk, hogy valakit felcsináljanak errefelé, igaz? Szóval legyen jó fiú, és maradjon nyugton egy percig, amíg fölhúzom magára ezt a kis esőköpenyt.

De A. R. Woresleynek semmi kedve nem volt a kis esőköpenyhez. Esze ágában sem volt nyugton maradni. Azt hiszem, akkor se tudott volna nyugton maradni, ha akart volna. Az én szempontomból roppant tanulságos volt megfigyelni, milyen különös hatást fejt ki a dupla dózis a kísérleti alanyra. Mindenekfelett szökdécselni kezdett tőle. Úgy szökdécselt le-föl, mintha tornászna. Egyre azokat a képtelen bömbölő hangokat hallatta, és úgy hadonászott körbe-körbe a karjával, mint valami szélmalom. És csöpögött az arcáról a

veríték. Yasmin pedig ott táncolt körülötte, két kézre fogva azt a nevetséges gumijószágot, és egyre azt kiabálta:

– Ó, maradjon már *nyugton*, Mr. Woresley! Addig a közelembre se engedem, amíg ezt föl nem teszem!

Csak azt ne higgyék, hogy egyáltalán meghallotta. És bár nyilvánvalóan megőrült a vágytól, ugyanakkor annak az embernek a benyomását keltette, aki nagyon kellemetlenül érzi magát. Úgy látszott, csak azért szökdécsel, mert rendkívül erős inger érte. Valami *szurdalta*, csipdelte. Annyira szurdalta, hogy nem tudott nyugodtan állni. Ha az agárversenyeken gyorsabb futásra akarnak ösztökélni egy kutyát, gyakran dugnak a végbelébe egy darabka gyömbért, amitől a kutya úgy rohan, mint a szélvész, hogy megszabaduljon a fenekét csípő fájdalomtól. A. R. Woresley esetében a csípés testének egy másik részében jelentkezett, és ettől a fájdalomtól szökdécselt és ugrabugrált körbe a laborban, miközben, legalábbis a jelek szerint, egyre azt mondogatta magában, hogy csak egy nő segíthet neki, hogy megszabaduljon ettől az iszonyatos szurdalástól. Csakhogy az a nyomorult nő túlságosan gyors volt hozzá képest: nem tudta elkapni. És az égető, szúró érzés egyre rosszabb lett.

Hirtelen két kézzel föltépte a nadrágja elejét. Vagy fél tucat gomb gurult szét csilingelve mindenfelé a szobában. Amikor eleresztette, a nadrágja a bokájára hullott. Megpróbálta lerúgni magáról, de nem tudta, mert még rajta volt a cipője.

A bokájára tekeredett nadrág, időlegesen ugyan, de hatékonyan megbéklyózta A. R. Woresleyt. Nem tudott futni, még járni sem, csak szökdécselni. Yasmin látta, hogy itt az alkalom, és meg is ragadta. Nekirugaszkodott az alsónadrág hasítékán kikukucskáló, remegve meredező bunkónak. A jobb kezével elkapta, és úgy megmarkolta, mint egy teniszütő nyelét. A. R. Woresley most már a markában volt. Az öreg még hangosabban kezdett bömbölni.

– Fogja be a száját, az Isten szerelmére! – mondta Yasmin –, különben idecsődíti az egész egyetemet! És maradjon nyugton, hogy

fel tudjam tenni magának ezt az átkozott micsodát!

De A. R. Woresley mindenre teljesen süket lett, vad és alapvető vágyait kivéve. Egyszerűen *nem tudott* nyugodtan állni. A bokáját megbéklyózó nadrágban csak szökdécselt körbe-körbe, kalimpált a karjaival, és bőgött, mint egy bika. Yasmin előtt az a feladat állt, mintha egy varrógép tűjét kellett volna megpróbálnia befűzni, miközben a gép jár. Végül aztán elveszítette a türelmét. Láttam, hogy a jobb keze, az a keze, amellyel mintegy a teniszütő nyelét markolta, gonoszul megvillant. Mintha egy éles fonákkal ütött volna vissza egy félröptét, de az ütés végén gyorsan megforgatná a csuklóját, hogy felül megpörgesse a labdát. Gyilkos kis csuklómozdulat volt, és biztos poént szerzett, mert áldozata akkorát üvöltött, hogy minden kémcső megcsördült tőle a laborban. Öt másodpercre teljesen megbénult, ami éppen elég időt adott Yasminnak, hogy föltegye a gumit, és hátraugorjon, hogy az öreg ne érhesse el.

– Nem tudna egy icipicit lecsillapodni? – kérdezte. – Ez nem bikaviadal.

A. R. Woresley ekkor letépte magáról és a falhoz vágta a cipőjét, aztán amikor a nadrágot is lerúgta magáról, és újra teljesen mozgékony lett, Yasminnak már tudnia kellett, hogy végre elérkezett az igazság pillanata.

De elérkezett ám! Ám semmi haszna sem lenne, ha leírnám az ezt követő durva és féktelen csetepatét. Nem volt félidő, nem volt szünet, nem volt megállás. Elképesztő volt, hogy a kőrisbogárpor dupla adagjától az öreg mekkora erőre kapott. Úgy esett neki Yasminnak, mintha a lány egy göröngyös út lenne, ő meg megpróbálná laposra hengerelni rajta a huppanókat. Tűz alá vette, az orrától a tatjáig, lövöldözött rá előlről és hátulról, és még mindig egyre csak töltött és tüzelt, pedig az ágyúja addigra már biztosan teljesen kitüzesedett. Azt mondják, brit őseink úgy gyújtottak tüzet, hogy hosszú ideig nagyon gyorsan forgatták egy fapálca hegyét egy fatönkön. Nos, ha ők ezzel tüzet tudtak csiholni, akkor A. R.

Woresley bármely pillanatban dühöngő tűzvészt gyújthatott, fa ide, fa oda. A legcsekélyebb mértékben sem lettem volna meglepve, ha azt látom, hogy füstfelhő csap fel a padlón birkózó párból.

Miközben mindez lezajlott, kihasználtam az alkalmat, és néhány feljegyzést készítettem ceruzával az írótümbömre, a jövőbeni felhasználás céljából.

Első jegyzet. Törekedj mindig úgy intézni a dolgokat Yasmin számára, hogy egy olyan szobában kerüljön szembe az alannyal, ahol van dívány vagy karosszék, vagy legalább szőnyeg a padlón. Yasmin kétségkívül erős és rugalmas teremtés, de túl sokat kérnék tőle, ha mindig ilyen kemény deszkapadlón kellene dolgoznia, olyan kivételesen zord körülmények között, mint most. Ahogy a dolgok most mennek, könnyen megsérülhet az ágyéki gerince, sőt még a csípőcsontja is eltörhet. És akkor mi lenne a mi finom kis tervünkkel, tralala?

Második jegyzet. Soha többé egyetlen férfinak se adj be dupla dózist. Ha túl sok a por, túlságosan ingerelheti a létfontosságú testtájakat, és az áldozat egyfajta vitustáncot kaphat tőle. Ez szinte lehetetlenné tenné Yasmin számára, hogy feltekerje a spermagyűjtő tartályt, anélkül, hogy piszkos eszközökhöz kelljen folyamodnia. Amellett a túlságosan nagy dózistól az áldozat bömbölni kezd, ami kínos lehet, ha a felesége, például a dán királyné, vagy Mrs. Bernard Shaw, történetesen csöndesen hímezget a szomszéd szobában.

Harmadik jegyzet. Próbáld meg megtalálni a módját, amivel segíthetsz Yasminnak kibújni a férfi alól, hogy amint lehet, megléphessen a becses spermával, mihelyt a zacskóban van. Ez az ördögi por még takarékosan alkalmazva is könnyen órákig vagy még tovább üzemben tarthat egy kilencvenéves zsenit, márpedig létfontosságú, hogy a kis ficánkok gyorsan a hűtőbe kerüljenek, amíg még frissek. Nézd csak meg például az öreg Woresleyt, még most is egyre űzi az ipart, pedig már legalább hatszor sorozott, hogy leszállította az árut. Talán ha egy hegyes kalaptúvel jól beleszúrna a fenekükbe, az megoldaná a jövőben a dolgokat.

Ám Yasminnak a labor padlóján nem volt kalaptű a keze ügyében, amivel segíthetett volna magán. Mind a mai napig nem tudom pontosan, mit csinálhatott A. R. Woresleyvel, amitől az öreg tüstént megint iszonyatos üvöltésben tört ki, és olyan hirtelen szoborrá merevedett. Nem is akarom tudni, mert semmi közöm hozzá. De bármi volt is, abban teljesen bizonyos vagyok, hogy egy olyan kedves lány, mint ő, soha nem tette volna meg egy olyan derék férfival, mint A. R. Woresley, ha a dolog nem lett volna abszolút szükséges. Mire észbe kaptam, Yasmin már felugrott és meglógott, rohant az ajtó felé, győzelmi zsákmányával a kezében. Majdnem fölálltam és megtapsoltam, amikor lelépett a színpadról. Micsoda virtuóz előadás! Micsoda pompás exit! Becsapódott az ajtó, Yasmin elillant.

A laboratóriumban tüstént néma csend lett. Láttam, amint A. R. Woresley lassan feltápászkodik a padlóról. Kábultan és imbolyogva állt fel, olyan volt, mint akit kupán vágta egy krikettütővel. A mosogatóhoz támolygott, és elkezdett vizet fröcskölni az arcára. Amíg ezzel foglalatoskodott, jómagam is elősettenkedtem a rejtékhelyemről, lábujjhegyen az ajtóhoz lopódtam, aztán nesztelenül becsuktam magam mögött.

A folyosón Yasminnak nem volt se híre, se hamva. Mivel azt mondtam neki, hogy a hadművelet alatt végig a szobámban fogok üldögélni a Trinityben, most valószínűleg oda tartott. Kisiettem, beugrottam az automobilomba, és a természettudományi kar épületéből a kollégiumba hajtottam, de kerülő úton, nehogy útközben el találjak menni mellette. Leállítottam a kocsit, fölmentem a szobámba, és vártam.

Néhány perccel később ő is megjött.

– Adjál nekem inni valamit – mondta, és leroskadt egy karosszékbe. Észrevettem, hogy valahogy mintha karikalábakon járna, és nagyon óvatosan mozog.

– Úgy nézel ki, mintha éppen most hoztad volna meg a jó hírt Ghentből Aixbe, szőrén ülve meg a lovat – mondtam.

Nem válaszolt. Kitöltöttem neki jó kétujjnyi gint, és hozzátöltöttem egy köbcenti citromlevet. Jót kortyolt a pompás italból, aztán azt mondta:

- Huu, ez jól esett.
- Hogy ment?
- Kissé túl sokat adtunk be neki.
- Én is gondoltam rá – mondtam.

Kinyitotta a retiküljét, és elővette azt a visszataszító gumimicsodát. A nyitott végére csomót kötött, hiába, okos lány. Előszedte a levélpapírt is, A. R. Woresley aláírásával.

– Óriási! – kiáltottam fel. – Véghezvitted! És minden beütött! Mondd csak, élvezted a dolgot?

Válasza teljesen meghökkentett.

- Ami azt illeti, meglehetősen élveztem – mondta.
- Tényleg? Azt akarod mondani, hogy nem volt túlságosan durva?
- Minden férfi, akivel valaha csak találkoztam, eunuchnak tűnt hozzá képest.

Ezen elnevettem magam.

- Téged is beleértve – mondta. Ettől belém fagyott a nevetés.
- Mostantól fogva – mondta és újabb nagy kortyot ivott a ginből – minden férfit pontosan ilyennek akarok.
- De hát azt mondtad, túl sokat adtunk be neki.
- Csak egy icipicivel. Nem bírtam megállítani. Abszolút fáradhatatlan volt.
- Mégis hogy állítottad meg?
- Ne törődj vele.
- Nem tudnád legközelebb jó hasznát venni egy kalaptűnek?
- Ez jó ötlet – felelte. – Majd viszek magammal egy kalaptűt. De inkább azt szeretném, ha pontosan megfelelő volna a dózis. Hogy ne kelljen használnom.
- Pontosítani fogjuk.

– Tulajdonképpen jobb szeretném, ha nem kellene kalaptűt szurkálnom a spanyol király popsijába, ha érted, hogy mire gondolok.

– Ó, értem, értem én.

– Szeretném, ha barátságosan válnánk el egymástól.

– És ez most nem így volt?

– Nem egészen – mosolyodott el.

– Akárhogy is, pompásan csináltad. Nyélbe ütötted a dolgot.

– Olyan muris volt az öreg – mondta. – Bárcsak láthattad volna. Egyre csak szökdécselt.

Fogtam a levélpapírt, rajta A. R. Woresley aláírásával, és befűztem az írógépembe. Leültem, és a következő szöveget gépeltem az aláírása fölé:

Ezennel tanúsítom, hogy a mai napon, 1919. március 27-én, személyesen leszállítottam saját ondómból egy bizonyos mennyiséget Oswald Cornelius úrnak, az angliai Cambridge székhelyű Nemzetközi Spermabank elnökének. Az a kívánságom, hogy ez az ondó meghatározatlan ideig tároltassék a nemrégiben felfedezett, forradalmi Woresley-eljárás alkalmazása révén, továbbá beleegyezem abba, hogy nevezett Oswald Cornelius ennek az ondónak egyes adagjait bármikor felhasználhassa, kiválasztott minőségű nők megtermékenyítésére, hogy a jövőben nemzedékek hasznára világszerte elterjeszthesse a vérvonalamat.

A fentieket saját kezű aláírással hitelesítem:

*A. R. Woresley
Kémiaprofesszor
Cambridge University*

Megmutattam Yasminnak.

– Woresleyre ez nyilvánvalóan nem alkalmazható – mondtam –, hiszen az ő anyaga nem kerül a fagyasztóba. De egyébként mi a véleményed róla? Jól fog mutatni királyok és zsenik aláírása fölött?

Nagyon alaposan átolvasta.

– Jó – mondta. – Pompásan megteszi.

– Megnyertem a fogadást – mondtam. – Woresleynek most már kapitulálnia kell.

Yasmin csak üldögélt, és szopogatta a ginjét. Felengedett, és elképesztően nyugodt lett.

– Az a furcsa érzésem támadt – mondta –, hogy ez a móka ténylegesen működni fog. Először nevetségesnek hangzott. De most már nem tudom, mi állíthatna meg minket.

– Semmi nem állíthat meg minket – mondtam. – Minden alkalommal győzelmet fogsz aratni, mivel mindig el tudod érni az emberedet, és be tudod adni neki a port.

– Tényleg fantasztikus anyag.

– Erre én már Párizsban rájöttem.

– Nem gondolod, hogy a nagyon öregek közül néhányan szívrohamot kaphatnak tőle?

– Szó sincs róla – mondtam, bár ez nekem magamnak is fejtörést okozott.

– Nem akarok világszerte hullákból álló nyomot hagyni magam mögött – Különösen nem nagy és híres emberek hulláiból.

– Nem fogsz – feleltem. – Emiatt ne aggódj.

– Vegyük például Alexander Graham Bellt. Szerinted ő most hetvenkét éves. Gondolod, hogy ki fogja bírni?

– Kemény öreg fickó az – mondtam. – A nagy emberek mind azok. De elmondom neked, mit tudunk csinálni, ha ettől egy kicsit könnyebb lesz a lelked. Az életkorhoz fogjuk igazítani a dózist. Minél öregebbek, annál kevesebbet fognak kapni.

– Ebben benne vagyok – mondta. – Príma ötlet.

Bevittem Yasmint a városba, és pompás vacsorára láttam vendégül a Kék Vaddisznóban. Megérdemelte. Aztán biztonságosan hazafuvaroztam a Girtonba.

12.

Másnap délelőtt zsebre vágtam azt a gumimicsodát meg az aláírt levelet, és elmentem megkeresni. A. R. Woresleyt. A Természettudományi Kar épületében azt mondták, hogy aznap még nem látták. Így hát kihajtottam a házához, és becsengettem. Az ördögi nővére jött az ajtóhoz.

– Arthur nincs valami jól – mondta.

– Mi történt?

– Leesett a biciklijéről.

– Ó, szegény.

– Biciklin jött haza a sötétben, és nekiment egy kerítésoszlopnak.

– Jaj, de sajnálom. Nagyon megütötte magát?

– Csupa kék-zöld – mondta Emmeline.

– Remélem, nem tört el semmije?

– Hát – mondta, és némi keserűség csengett a hangjából –, csontja nem tört.

Atyaisten, gondoltam. Ó, Yasmin! Mit tettél vele?

– Kérem, tolmácsolja neki őszinte jókívánságaimat – mondtam, és elbúcsúztam.

Másnap A. R. Woresley igencsak rozzantan jött be az egyetemre. Megvártam, amíg egyedül kaphattam a laborjában, aztán elébe tettem a Kémiai Tanszék levélpapírját, rajta a szöveggel, amelyet az aláírása fölé gépeltem. Odacsaptam továbbá körülbelül egymilliárd (immár elpusztult) hímivarsejtjét a munkaasztalára, és azt mondtam:

– Megnyertem a fogadásunkat.

Csak bámulta némán az ocsmány gumijószágot. Aztán elolvasta a levelet, és felismerte a saját aláírását.

– Maga gazember! – kiáltotta. – Maga átejtett engem!

– Ön meg megtámadott egy hölgyet.

– Ki gépelte ezt?

– Én.

Csak állt, és emésztgette a dolgot.

– Rendben van – mondta. – *De mi történt?* Abszolúte megőrültem. Mi az Isten csudáját csinált velem?

– Ön dupla adagot kapott a *Lantharis vesicatoria sudaniiból*. A jó öreg kőrisbogárból. Erős hatása van.

Csak bámult, de az arcán már derengett, hogy kezdi érteni.

– Szóval az volt az – mondta. – Gondolom, abban a rohadt csokoládében.

– Természetesen. És ha ön lenyelte, akkor a belga király, a walesi herceg, Mr. Joseph Conrad és mindenki le fogja nyelni.

Elkezdett le-föl járkálni a szobában, bár némileg óvatosan.

– Egyszer már megmondtam magának, Cornelius, hogy maga teljesen gátlástalan fickó.

– Abszolúte – feleltem vigyorogva.

– *Tudja*, mit művelt velem az a nő?

– Többé-kevésbé sejtem.

– Az egy boszorkány! Egy... egy vámpír! Undorító!

– Ön a jelek szerint mégis meglehetősen kedvelte – mutattam rá a munkaasztalon heverő micsodára.

– El voltam kábítva!

– Megerőszakolta. Megerőszakolta, mint valami vadállat. Ön volt undorító.

– Azt a kőrisbogár tette.

– Hát persze – mondtam. – De amikor M. Marcel Proust erőszakolja meg ezt a lányt, mint egy vadállat, vagy Alfonz spanyol király, ők vajon tudni fogják-e, hogy a kőrisbogár tette?

Erre nem válaszolt.

– Minden bizonnyal nem fogják tudni. Esetleg csodálkozni fognak, hogy ugyan mi a fene ütött beléjük, ahogy ön csodálkozott. De ők soha nem fogják tudni rá a választ, és végső soron kénytelenek lesznek egyszerűen a lány hihetetlen vonzerejének tulajdonítani a dolgot, és semmi másnak. Igaz?

– Hát... igen.

– Kínos zavarban lesznek, amiért megerősszakolták, pont úgy, ahogy ön. Roppant bűnbánatosak lesznek, akárcsak ön. El akarják majd tussolni az egészet, ugyanúgy, ahogy ön. Más szavakkal: semmi további zűrt nem fognak nekünk okozni. Mi meg olajra lépünk a becses spermával, meg az aláírt papírlappal, és ezzel vége is lesz az ügynek.

– Maga egy minden hájjal megkent csirkefogó, Cornelius. Egy hamisítatlan szélhámos.

– Tudom – vigyorodtam el újra. Ám érvelésem logikája cáfolhatatlan, tervem kikezdzhetetlen volt. A. R. Woresley, aki minden bizonnyal nem volt ostoba, maga is kezdett rájönni erre. Láttam, hogy már gyöngülnek a kételyei.

– És mi van a lánnyal? – kérdezte. – Ki volt ez a lány?

– Ő szervezetünk harmadik tagja, a mi hivatalos csalétkünk.

– Szép kis csatétek – mondta.

– Ezért választottam ki.

– Nagy zavarban leszek, Cornelius, ha valaha újra találkoznom kell vele.

– Ugyan már, dehogy lesz. Pompás lány. Nagyon meg fogja kedvelni. Történetesen ő is kedveli önt.

– Badarság! Miből gondolja?

– Azt mondta, ön abszolúte és határozottan nagyszerű volt. Azt mondta, mostantól fogva azt akarja, hogy minden férfi partnere olyan legyen, mint ön.

– Ezt mondta volna? Tényleg ezt mondta, Cornelius?

– Szóról szóra.

A. R. Woresleynek sugárzott az arca.

– Azt mondta, ön mellett minden férfi eunuchnak látszik – tettem rá még egy lapáttal.

A. R. Woresleynek az elragadtatástól most már izzani kezdett az arca.

– Nem ugrat maga engem, Cornelius?

– Kérdezze meg tőle magától, amikor találkozik vele.

– Nahát, nahát, nahát – mondta büszkén és sugárzón, még azt a szörnyű bajuszát is könnyedén megpödörte az ujjával. – Nahát, nahát, nahát – ismételte. – És ha szabad kérdezni, mi a neve ennek a figyelemre méltó ifjú hölgynek?

– Yasmin Dechinosh. Félig perzsa származású.

– De érdekes.

– Ön valami fantasztikus lehetett – mondtam.

– Megvannak a magam jó pillanataim, Cornelius. Ó, igen, minden bizonnyal megvannak a magam jó pillanataim. – Mintha teljesen megfélemlített volna a kőrishogarról. Most már minden érdemet magának akart tulajdonítani. Én meg természetesen ráhagytam.

– Alig várja, hogy újra találkozhatson önnel.

– Pompás – dörzsölgette a kezét. – És azt mondja, ő is részt fog venni a mi kis szervezetünkben?

– Abszolúte. Mostantól fogva sokat fogja látni.

– Az jó lesz – mondta. – Csudajó.

És ezzel A. R. Woresley íme belépett a cégbe. Ilyen könnyen ment. Mi több, állta is a szavát.

Beleegyezett, hogy eláll felfedezésének a publikálásától.

Beleegyezett, hogy minden lehetséges módon segít nekem és Yasminnak.

Beleegyezett, hogy megszerkeszt számunkra egy tartályt, amelyben magunkkal vihetjük a folyékony nitrogént az utazásainkra. Beleegyezett, hogy pontosan megtaníts engem az eljárásra, amellyel a begyűjtött ondót fel kell hígítani, majd a fagyasztáshoz szalmaszálakba kimérni. Yasmin meg én leszünk az utazók és a begyűjtők.

A. R. Woresley marad a posztján Cambridge-ben, de közben egy megfelelő, titkos helyen, a Spermabankban felállít egy nagy központi mélyhűtőt.

Mi utazók, Yasmin meg én, időről időre vissza fogunk térni, és áthelyezzük zsákmányunkat a bőröndként hordozható mélyhűtőből a Spermabankba.

Mindehhez én gondoskodom megfelelő pénzalapokról. Én fizetem az összes útiköltséget, a szállodákat stb., amikor Yasmin meg én úton leszünk, és Yasminnak bőkezű túpénzt adok, hogy pompás ruhatárat szerezhessen be magának.

Egyenes és egyszerű volt az egész.

Lemondtam az ösztöndíjamról, és kiléptem az egyetemről. Ugyanezt tette Yasmin is.

Találtam egy házat, nem messze onnan, ahol A. R. Woresley lakott, és megvásároltam. Egyszerű, vörös téglás épület volt, négy hálószobával, és két meglehetősen tágas nappalival. Holmi nyugalomba vonult birodalomépítők valamikor régen a „Dunroamin” nevet adták a háznak. Így hát a „Dunroamin” lesz a Bank főhadiszállása és központja. Yasmin meg én az előkészítés időszakában ott fogunk lakni, és lesz benne egy titkos laboratórium is A. R. Woresley számára. Sok pénzt költöttem a laborra, a folyékony nitrogén előállításához szükséges felszerelésekre, keverőberendezésekre, mikroszkópokra meg arra a sok mindenféle, amire szükségünk volt. Amikor berendeztem a házat, Yasminnal együtt beköltöztünk, de kapcsolatunk ettől fogva kizárólag üzleti jellegűvé vált.

A. R. Woresley egy hónapon belül elkészítette számunkra a hordozható folyékony-nitrogén-tartályt. Kettős vákuumfala alumíniumból készült, és mindenféle tálcákkal és szerkentyűkkel fel volt szerelve a spermával teli kis szalmaszálak tárolására. Csak akkora volt, mint egy nagy bőrönd, és mi több, bőröndnek is látszott, mert kívülről bőr bevonatot kapott.

Egy másik, kisebb utazótáskában rekeszek készültek a jég, a kézikéverő, valamint a glicerines, tojássárgájás és fölözött tejes palackok elhelyezésére. Ebben kapott helyet egy mikroszkóp is, a frissiben begyűjtött sperma potenciájának a helyszíni vizsgálatára. Mindent aprólékos gondnal készítettünk elő.

Végül A. R. Woresley a ház pincéjében hozzáfogott a Spermabank felépítéséhez.

13.

1919 júniusának elejére már majdnem készen álltunk az indulásra. Azért mondom, hogy majdnem, mert még nem egyeztünk meg a névjegyzékben. Kik legyenek a világon azok a nagy emberek, akiket Yasmin – és a háttérben meglapulva persze én is – megtiszteljen a látogatásával? Számos ülést tartottunk hármásban a „Dunroamin”-ban, hogy megvitassuk ezt a fogas kérdést. A királyok könnyű ügyet jelentettek. Az összes királyt be akartuk venni. Őket írtuk föl először.

ALBERT, BELGA KIRÁLY jelenlegi életkora 45 év
BORISZ, BOLGÁR CÁR "25 év
CHRISTIAN, DÁN KIRÁLY "49 év
SÁNDOR, GÖRÖG KIRÁLY "23 év
VIKTOR EMANUEL, OLASZ KIRÁLY "50 év
HAAKON, NORVÉG KIRÁLY "47 év
FERDINÁND, ROMÁN KIRÁLY"54 év
ALFONZ, SPANYOL KIRÁLY "33 év
GUSZTÁV, SVÉD KIRÁLY"61 év
PÉTER, JUGOSZLÁV KIRÁLY "75 év

Hollandia nem jött számításba, mert ott királynő ült a trónon, és Portugália sem, mert ott az 1910-es forradalom megdöntötte a monarchiát. Monacóval meg egyszerűen nem volt érdemes marhaskodni. Így hát most már csak a mi V. György királyunk maradt. Sok vita után úgy határoztunk, hogy az öregfiút békén hagyjuk. Kicsit túlságosan is közeli volt ahhoz, hogy kényelmes legyen, és egyébként is ezt a derék úriembert más módon szándékoztam felhasználni, amint azt majd tüstént látni fogják. Elhatároztuk viszont, hogy EDWARD WALES HERCEG lehetséges póttagként felkerül a listánkra. Yasmin meg a kőrisbogár őt akármikor meg tudják hempergetni, amikor csak Yasmin akarja. Mi több, Yasmin ezt már alig várta.

A nagy emberek és a zsenik listáját már sokkal nehezebb volt összeállítani. Néhányan közülük, mondjuk Puccini, Joseph Conrad vagy Richard Strauss nyilvánvaló jelöltek voltak. Hasonlóképpen Renoir és Monet is két meglehetősen vén jelölt lett, akiket nyilvánvalóan minél hamarabb fel kellett keresni. Csakhogy itt ennél sokkal többről volt szó. El kellett ugyanis döntenünk, hogy a pillanatnyi (1919-es) nagy és híres emberek közül ki lesz még mindig nagy és híres, tíz, húsz, sőt akár ötven év múlva.

Volt egy másik, szintén problémás csoport is, a fiatalabbak, akik még csak mérsékelten voltak híresek, de akikről úgy véltük, hogy később igencsak naggyá és híressé válhatnak. A dolognak ez a része kissé szerencsejáték volt, amellet érzék és ítézőképesség kellett hozzá. Vajon az ifjú James Joyce-ot például, aki akkor még csak harminchét éves volt, zseninek fogják-e tekinteni a későbbi nemzedékek? Én igennel szavaztam. Igennel szavazott A. R. Woresley is, ám Yasmin még csak nem is hallott róla. Kettő az egyhez szavazataránnyal került fel a listánkra.

Végül aztán elhatároztuk, hogy két külön listát állítunk össze. Az elsőre kerülnek a legeslegfontosabbak, a második pedig a lehetségeseket fogja tartalmazni. A lehetségesekre csak akkor kerítettünk sort, miután véglegesre csiszoltuk a legfontosabbak listáját. Figyelemmel voltunk mindenkinek az életkorára is. Amennyiben lehetőség nyílt rá, az öregebbekkel kellett először foglalkoznunk, nehogy elhunyanak, mielőtt elkapnánk őket.

Megegyeztünk abban, hogy a jegyzéket évente korszerűsíteni kell, és fel kell rá vennünk azokat a lehetséges jelölteket, akik hirtelen kiemelkedő csúcsokra emelkedhetnek.

Az 1919 júniusában összeállított elsőbbségi listánk a következő volt, betűrendben:

BELL, Alexander Graham jelenlegi életkora 72 év
BONNARD, Pierre " 52 év
CHURCHILL, Winston " 45 év

CONRAD, Joseph " 62 év
DOYLE, Arthur Conan " 60 év
EINSTEIN, Albert " 40 év
FORD, Henry " 56 év
FREUD, Sigmund " 63 év
KIPLING, Rudyard " 54 év
LAWRENCE, David Herbert " 34 év
LAWRENCE, Thomas Edward " 31 év
LENIN, Vlagyimir Iljics " 49 év
MANN, Thomas " 45 év
MARCONI, Guglielmo " 45 év
MATISSE, Henri " 50 év
MONET, Claude " 79 év
MÜNCH, Edward " 56 év
PROUST, Marcel " 48 év
PUCCINI, Giacomo " 61 év
RAHMANYINOV, Szergej " 46 év
SHAW, George Bernard " 63 év
SIBELIUS, Jean " 54 év
STRAUSS, Richard " 55 év
SZTRAVINSZKIJ, Igor " 37 év
YEATS, William Butler " 54 év

És íme, második listánk, amely számos spekulatív kieszemelt fiatalabb férfit, valamint néhány határesetet tartalmazott:

AMUNDSEN, Roald jelenlegi életkora 72 év
BRAQUE, Georges " 37 év
CARUSO, Enrico " 46 év
CASALS, Pablo " 43 év
CLEMENCEAU, Georges " 79 év
DELIUS, Frederick " 57 év

FOCH, Ferdinand, Maréchal"	68 év
GANDHI, Mahatma	" 50 év
HAIG, Sir Douglas, tábornok	" 58 év
JOYCE, James	" 37 év
KANDINSZKIJ, Vaszilij	" 53 év
LLOYD GEORGE, David	" 56 év
NIZSINSZKIJ, Vaszlav	" 27 év
PERSHING, John J., tábornok	" 59 év
PICASSO, Pablo	" 38 év
RAVEL, Maurice	" 44 év
RUSSEL, Bertrand	" 47 év
SCHÖNBERG, Arnold	" 45 év
TAGORE, Rabindranath	" 58 év
TROCKIJ, Lev Davidovics	" 40 év
VALENTINO, Rudolph	" 24 év
WILSON, Woodrow	" 63 év

Ezekben a listákban természetesen bőven fordultak elő tévedések és kihagyások. Nincs annál nehezebb sport, mint megpróbálni még életében meghatározni, ki bizonyul valódi és tartós zseninek. Ötven évvel a haláluk után már sokkal könnyebb a dolog. De hát a halott férfiaknak nem vehettük hasznát. Rudolph Valentínót nem azért vettük fel a listára, mert zseninek tartottuk. Ez kifejezetten kereskedelmi jellegű döntés volt. Úgy sejtettük, ennek a férfinak az ondója, akinek olyan hatalmas és fanatikus tábora van, a jövőben majd kelendő lehet. Woodrow Wilsont sem véltük zseninek, Carusót sem. De világhírűek voltak, ezért kénytelenek voltunk számításba venni őket.

Természetesen először Európát kellett bejárnunk. Az Amerikába vezető hosszú útnak várnia kellett. A nappali egyik falára felakasztottunk egy hatalmas Európa-térképet, és kis zászlócskákat tűzdeltünk rá. Minden zászló valamelyik jelölt pontos hollétét jelképezte: a legfontosabbak listáján szereplők vörös zászlócskát

kaptak, a második listán felsoroltak sárgát, minden zászlócskán rajta állt a nevük és a címük. Ennek révén Yasmin meg én geográfikus módszerrel, területről területre haladva tervezhattük meg utazásainkat, ahelyett, hogy a kontinens egyik végétől a másikra, aztán meg újra vissza rohangásztunk volna. Mind közül a legtöbb zászlócska Franciaországra jutott, Párizs és környéke pedig a szó szoros értelmében teli volt velük.

– Milyen kár, hogy Degas és Rodin két évvel ezelőtt meghalt – mondtam.

– Én a királyokat akarom először sorra venni – jelentette ki Yasmin, amikor ott üldögéltünk hármasban a „Dunroamin” nappalijában, és megvitattuk a következő lépésünket.

– Miért a királyokat?

– Mert iszonyú erős bennem a vágy, hogy királyok erőszakoljanak meg.

– Maga most nagyon frivol – mondta A. R. Woresley.

– Miért ne választhassak én? – kérdezte Yasmin. – Utóvégre én vagyok a fogadó oldalon, nem maguk. A spanyol királlyal szeretném kezdeni. Aztán átruccanhatunk Olaszországba, letudni az öreg Viktor Emanuelt, aztán Jugoszláviába, onnan Görögországba, és így tovább. Néhány hét alatt mindet elintézhetjük.

– Szabadna kérdezni, hogyan szándékoznak bebocsátást nyerni mindezekbe a királyi palotákba? – fordult hozzám A. R. Woresley. – Yasmin nem mehet oda egyszerűen, és kopogtathat be a főkapun, azt várva, hogy a király majd négyszemközt fogadja. És ne felejtsek el, hogy mindennek négyszemközt kell történnie, különben nem ér semmit az egész.

– Ez a része nem lesz túl nehéz – mondtam.

– Lehetetlen lesz – mondta Woresley. – A királyokat valószínűleg akár el is felejthetjük.

Hetek óta dolgoztam ezen a problémán, így készen álltam a válasszal.

– Ez olyan egyszerű, mint egy pofon – mondtam. – Ötödik György királyt fogjuk csalának használni. Ő mindenhová be fogja juttatni Yasmint.

– Ne legyen már nevetséges, Cornelius.

Odamentem az egyik fiókhhoz, és elővettem belőle néhány lap levélpapírt.

– Tegyük fel, hogy a spanyol királyt akarjuk elsőnek – mondtam, végiglapozva a papírlapokat. – Ó, ez az, megvan Kedves Alfonzom... – nyomtam Woresley kezébe a levélpapírt. Yasmin is fölállt a székéről, hogy a válla mögül beleolvashasson.

– Az Isten szerelmére, mi a csuda ez? – kiáltott fel Woresley.

– Ez Ötödik György király fölöttébb személyes levele Alfonz királynak – mondtam. És csakugyan az volt.

A levélpapír tetején, középen, mély, dombornyomású, vörös királyi címer ékeskedett, jobbra fönt pedig, szintén vörös dombornyomással egyszerűen csak annyi állt rajta, hogy BUCKINGHAM PALACE, LONDON. Alá a király cirádás kézírását elfogadhatóan utánozva a következőket írtam:

Kedves Alfonzom!

Hadd mutassam be ezzel a levéllel kedves barátnőmet, Lady Victoria Nottinghamet. Egyedül utazik Madridba, egy apróságot elintézni, valami örökséggel kapcsolatban, amely spanyol nagynagyja révén szállt rá.

Az lenne a kérésem, hogy fogadd rövid időre Lady Victoriát, de abszolút titokban. Bizonyos nehézségei támadtak a helyi hatóságokkal a végrendeleti intézkedésekkel kapcsolatban, és biztos vagyok benne, hogy ha miután megfelelően megmagyarázta a problémáját, és te magad is elejtenél néhány szót a megfelelő embereknél, már minden simán menne számára.

Igen mélyen személyes bizalmamba avatlak, kedves Alfonz, amikor közlöm veled, hogy Lady Victoria igen közeli személyes barátnőm. Hadd maradjunk ennyiben, nem kell többet mondanom.

De tudom, hogy feltétlenül megbízhatom benned, hogy ezt az információt kizárólagosan magadnak tartod meg.

Mire ezt az üzenetet megkapod, az illető hölgy már Madridban lesz, a Ritzben. Kérlek, mihelyt lehetséges, üzend meg neki, hogy magánkihallgatáson óhajtod fogadni.

Mikor elolvastad, égesd el ezt a levelet, és ne válaszolj nekem. Mindenkor állok szolgálatodra, a legmelegebb személyes üdvözlettel,

George R.

A. R. Woresley és Yasmin kidülledt szemmel meredtek rám.

– Honnan szedte ezt a levélpapírt? – kérdezte Woresley.

– Nyomtattam.

– És ezt maga írta?

– Igen, és büszke vagyok rá. Nagyon jól utánoztam a király kézírását, az aláírása pedig majdnem tökéletes. Napokig gyakoroltam.

– Magát el fogják kapni a hamisításért! Börtönbe fogják csukni!

– Ugyan, dehogy – mondtam. – Alfonz soha egy árva léleknek sem fog szólni róla. Nem lesz hozzá bátorsága. Nem látja, mi ebben a gyönyörű? Nagy és nemes királyunk arra célozgat, hogy titkos viszonyt folytat Yasminnal. Ez pedig, drága uram, nagyon bizalmas és nagyon veszedelmes anyag. És azt se felejtse el, hogy az európai királyi családok a világ legszorosabb és legexkluzívabb klubját alkotják. Mindenben összetartanak. Minden kékvér tagjuk valamiféle örült módon rokonságban áll minden másikkal. Úgy össze vannak tekeredve, mint a spagetti. Nem... annak a legcsekélyebb eshetősége sincs, hogy Alfonz csávéban hagyja Anglia királyát. Tüstént fogadni fogja Yasmint. Teljesen odalesz, hogy láthassa. Jól meg akarja majd nézni magának ezt a nőt. Ötödik György titkos szeretőjét. Emlékezzen arra is, hogy éppen most az összes királyok közül a mi királyunkat övezi a legnagyobb tisztelet. Épp most nyerte meg a háborút.

– Cornelius – mondta A. R. Woresley –, maga halálra rémít engem. Mindnyájunkat rács mögé fog juttatni.

– Szerintem ez fantasztikus – mondta Yasmin – Briliáns. Ennek be kell válnia.

– Mi van, ha a magántitkára bontja fel a borítékot? – kérdezte Woresley.

– Ez nem történhet meg – mondtam. Előszedtem egy stósz borítékot a fiókból, és amikor megtaláltam a megfelelőt, odaadtam Woresleynek. Hosszú, igen finom boríték volt, a tetején balra a vörös királyi címer, jobbra pedig a BUCKINGHAM PALACE felirat. A következő szöveget írtam rá, a király kézírásával:

*Ő Királyi Felségének,
XIII. Alfonz királynak.
Személyes és bizalmas.
Csak maga Ő Királyi Felsége
bonthatja fel.*

– Ennek meg kell tennie a hatását – mondtam. – Saját kezűleg fogom kézbesíteni a madridi Oriente palotába.

A. R. Woresley kinyitotta a száját, mondani akart valamit, de aztán újra becsukta.

– Nagyjából hasonló leveleim vannak az összes többi király számára is – mondtam. – Nyilvánvalóan különféle kisebb változtatásokkal. Minden levél a címzett testére van szabva. A norvég Haakonnak például György király húga, Maud a felesége... lefogadom, hogy ezt nem tudta... így aztán azzal fejeződik be, hogy *„szeretettel üdvözlöm Maudot, de abszolúte megbízom benne, hogy nem említ meg neki ezt a kis magánügyemet”*. És így tovább, és így tovább. Csalhatatlan a módszer, kedves Arthurom. – Először szólítottam a keresztnévén, és attól fogva tegeztem.

– Úgy látszik, megcsináltad a házfeladatodat, Cornelius. – Ő maga az egyetemi tanférfiak és más iskolamesterek modorában

nem volt hajlandó a keresztnévemen szólítani. – De mi az elképzelésed, hogy akarsz találkozni a többiekkel, akik nem királyok?

– Ott nem lesz semmi probléma – mondtam. – Nincs sok férfi, aki visszautasítaná és ne fogadná Yasmint, amikor bekopog az ajtaján. Te biztosan nem utasítanád el. Lefogadom, hogy kicsordulna a nyálad izgalmadban, mielőtt belépne a laborodba.

Ezzel aztán egyszer s mindenkorra elhallgattattam.

– Szóval kezdjük elsőnek a spanyol királlyal? – kérdezte Yasmin.
– Ő még csak harminchárom éves, és a fényképei alapján elég gusztusos.

– Rendben van – mondtam. – Madrid lesz az első megállónk. De aztán át kell mennünk Franciaországba. Renoir és Monet a legeslegfontosabbak közt vannak. Az egyik hetvennyolc, a másik hetvenkilenc éves. Le akarom fejni őket, mielőtt késő lesz.

– A kőrisbogárportól ezek az öregfiúk szívrohamot fognak kapni – mondta Yasmin.

– Csökkenteni fogjuk a dózisukat.

– No figyelj ide, Cornelius – mondta A. R. Woresley. – Én nem vagyok hajlandó Mr. Renoir és Mr. Monet meggyilkolásában bűnrészességet vállalni.

– Neked csak egy csomó értékes sperma lesz a kezeden, ez minden – mondtam. – Ezt bízd csak ránk.

14.

Felállítottuk a díszleteket, elkezdődhetett az előadás. Összecsomagoltuk a bőröndjeinket, és elindultunk Yasminnal Madridba. Persze magunkkal vittük a létfontosságú folyékony nitrogénes bőröndöt, meg a kisebb kézitáskát a glicerinnel, satöbbivel, továbbá tekintélyes készletet Prestaték legfinomabb csokoládés bonbonjaiból, valamint négy uncia kőrisbogárport. Újra meg kell említenem, hogy abban az időben a vámnál gyakorlatilag

nem volt poggyászvizsgálat. Semmi problémánk nem volt furcsa bőröndjeinkkel. Miután átkeltünk a Csatornán, Párizson át hálókocsin utaztunk Madridba. Az út mindösszesen alig vett tizenkilenc órát igénybe. Madridban bejelentkeztünk a Ritzbe, ahol táviratilag külön szobákat foglaltunk, egyet nemes és nemzeti Oswald Cornelius uraságnak, egyet pedig Lady Victoria Nottinghamnek.

Másnap délelőtt elmentem az Oriente palotába. A kapunál megállítottak ugyan az őrszolgálatot teljesítő fegyveres katonák, de amikor meglobogtattam a címeres borítékot, és ráordítottam az őrségre, hogy „Ez a királynak szól!”, simán eljutottam a hatalmas főbejáratig. Meghúztam a csengőt, egy lakáj kinyitotta az egyik ajtót, s ekkor előadtam azt a spanyol mondatot, amelyet előzőleg kívülről betanultam. Így hangzott: – „Ez Őfelségének, Alfonz királynak szól, Ötödik Györgytől, Nagy-Britannia királyától. Nagyon sürgős.” – Aztán szépen elballagtam.

Visszatérve a szállodába, egy könyvvel letelepedtem Yasmin szobájában, és vártam a fejleményeket.

– Mi van, ha nincs a városban? – kérdezte Yasmin.

– Itthon van – mondtam. – Ott lobog a zászló a palota fölött.

– Mi van, ha nem válaszol?

– Válaszolni fog. Miután elolvasta azt a levelet, azon a levélpapíron, nem merne nem válaszolni.

– De tud angolul?

– Minden király tud angolul – mondtam. – Hozzátartozik a neveltetésükhöz. Alfonz tökéletesen beszél angolul.

Közvetlenül ebéd előtt kopogtattak az ajtón. Amikor Yasmin kinyitotta, maga a szálloda igazgatója állt előtte, fontoskodó arckifejezéssel. Ezüsttálcát tartott a kezében, egy boríték hevert rajta.

– Sürgős üzenet, Mylady – hajolt meg mélyen. – Yasmin átvette a borítékot, megköszönte, és becsukta az ajtót.

– Nyisd már ki! – mondtam.

Feltépte a borítékot, amelyből egy kézzel írt levél hullott ki, a palota pompázatos levélpapírján. Így szólt:

Kedves Lady Victoria, nagy örömünkre fog szolgálni, ha ma délután négy órakor fogadhatjuk. Ha megmondja a kapunál a nevét, tüstént be fogják bocsátani.

Alfonso R.

– Egyszerű, nem? – kérdeztem.

– Mit akar mondani azzal, hogy *örömünkre*?

– Az uralkodók mindig királyi többesben emlegetik magukat. Három órád van, hogy felkészülj, és időben ott legyél a palota kapujában. Preparáljuk a csokoládét.

Hozattam Prestatéktól néhány nagyon kicsi és nagyon elegáns dobozt, melyekben csak hat bonbon fért el. Yasminnak szerény ajándékként át kell majd nyújtania a királynak egy dobozzal. „Hoztam önnek, Felség, egy kis csokoládét ajándékba. György külön nekem csináltatja őket.” Aztán majd fel kell nyitni a dobozt, és lefegyverző mosollyal azt kell mondania: „Nem baj, ha lopok belőle egyet? Egyszerűen nem tudok ellenállni neki.” Egyet bedug majd a szájába, aztán kiveszi a megjelölt bonbont, és finoman, a két ujjá közé fogva odakínálja a királynak. „Kóstolja meg.” Szegény ember, teljesen el lesz bűvölve. Ugyanúgy meg fogja enni a csokit, mint A. R. Woresley a laborjában. És ezzel ennyi. Utána Yasminnak már csak ki kell húznia flörtölve és csevegve a kilenc percet, anélkül, hogy látogatása célját illetően bármiféle bonyolult magyarázkodásba bonyolódna.

Elővettem a kőrisbogárport, és preparáltuk a végzetes bonbont.

– Most aztán szó se lehet dupla dózisiról – mondta Yasmin. – Nem akarom, hogy kalaptűt kelljen használnom. – Ezzel én is egyetértettem. Ő maga jelölte meg a bonbont, finoman összekarcolgatta a csokoládét.

Június volt, Madridban nagy volt a hőség. Yasmin nagy gonddal öltözködött fel az ünnepélyes alkalomra, de a lehető legkönnyebb ruhákat öltötte magára. Tekintélyes készletemből a markába nyomtam egy olyan gumit, eltette a retiküljébe.

– Az Isten szerelmére, nehogy elfelejtsd felhúzni rá – intettem. – Erre megy ki az egész. És utána siess vissza vele. Gyere egyenesen ide, az én szobámba. – Sok szerencsét kívántam neki, aztán útnak indult.

A szobámban gondosan mindent előkészítettem, hogy tüstént munkához láthassak a spermával, mihamarabb megérkezik. Ez volt az első alkalom, amikor ténylegesen a terepen, „harctéri” körülmények között kellett intéznünk a dolgokat, és azt akartam, hogy minden rendben menjen. El kell ismernem, hogy ideges voltam. Yasmin a palotában éppen kőrisbogárport adott be Spanyolország királyának, utána pedig sorra kell kerülnie a jó öreg birkózó mérkőzésnek. Csak reménykedhettem benne, hogy megfelelően fogja intézni a dolgokat.

Nagyon lassan múlt az idő. Amikor befejeztem az előkészületeket, kihajoltam az ablakon, és a fogatokat bámultam odalenn az utcán. Egyszer-kétszer egy automobil is elhaladt az ablakom alatt, de itt nem volt annyi belőlük, mint Londonban. Megnéztem az órát – hat óra múlt. Kevertem magamnak egy szódás whiskyt, az ablakhoz vittem, és lassan szopogatni kezdtem. Reméltem, hogy majd meglátom Yasmin, amikor a szálloda bejáratánál kiszáll egy kocsiból. De nem láttam. Kevertem magamnak még egy whiskyt, aztán leültem és olvasni próbáltam. Fél hét lett, Yasmin két és fél órája ment el. Aztán hirtelen hangosan kopogtak az ajtómon, fölálltam és kinyitottam. Yasmin rohant be égő arccal a szobába.

– Megvan! – kiáltotta, és meglobogtatta a retiküljét, mint valami győzelmi zászlót. – Megszereztem! Itt van, benne!

– Add ide gyorsan – mondtam.

A megcsomózott gumiban, amit Yasmin a markomba nyomott, legalább három köbcenti királyi *ámbra* lötyögött. Mikroszkóp alá tettem belőle egy csöppet, hogy megvizsgáljam az életképességét,

és pöttöm királyi ficánkok örülten ficánkoltak a tárgylemezen. Hallatlanul élénkek voltak.

– Elsőrendű anyag – mondtam. – Hadd rakom szalmaszálakba és fagyasztom le, addig ne szólj egy szót se. De utána nagyon szeretném hallani, hogy pontosan mi történt.

Yasmin átment a saját szobájába fürdeni és átöltözni, én meg munkához láttam. Abban állapotunk meg A. R. Woresleyvel, hogy személyenként mindig csak pontosan ötven szalmaszálat fogunk spermával megtölteni, mert ha ennél többet tárolunk, túlságosan sok helyet foglalna el úti mélyhűtőnkben. Nekiláttam tojássárgájával, fölözött tejjel és glicerinnel felhígítani az ondót, összekevertem, aztán egy beskálázott szemcsöpögtetővel beletöltöttem a kis gumi szalmaszálakba. Légmentesen lezártam a szalmaszálakat, egy fél órára jégre tettem őket, majd néhány percre nitrogéngőzbe kerültek, végül pedig óvatosan belemerítettem őket a folyékony nitrogénbe, és lezártam a tartályt. Kész a kocsi: ötven adagot zsákmányoltunk a spanyol király ámbrájából, méghozzá jó erős dózisokban. Ezt könnyű volt kiszámítani, hiszen eredetileg három köbcetit kaptunk tőle, ami körülbelül hárommilliárd spermiumot tartalmazott, amikor pedig ezt a hárommilliárdot ötven adagra osztottam el, az dózisonként hatvanmillió spermiumot jelentett. Ez pontosan a háromszorosa volt A. R. Woresley optimális, húszmillió spermiumos dózisának. Más szavakkal: a spanyol királyi szalmaszálak rendkívül potensek lettek. Ujjongó lelkesedés fogott el. Csöngettem a személyzetnek, és rendeltem egy palack jegelt Krugot.

Amikor Yasmin bejött, hűvös volt és tiszta. Abban a pillanatban hozták a pezsgőt is. Megvártuk, amíg a szobapincér felbontja a palackot, kitölt belőle két pohárral, és kimegy a szobából.

– Na most mesélj el mindent – mondtam.

– Lenyűgöző volt – kezdte. – A bevezető szakasz pontosan úgy zajlott le, ahogy megjósoltad. Bevezettek egy óriási terembe, ahol csupa Goyák és El Grecók lógtak a falakon. A király a szoba távoli végében ült, egy hatalmas íróasztal mögött. Egyszerű utcai öltönyt

viselt. Felállt, és előrejött, hogy üdvözljön. Egész jóképű kis bajszos fickó. Kezet csókolt, és Atyaisten, azt látnod kellett volna, Oswald, hogy hízelgett nekem. Azt hitte, hogy az angol király szeretője vagyok. „Madame”, mondta, „el vagyok bűvölve, hogy megismerhetem. Hogy van közös barátunk?”

– „Kicsit kínozza a köszvény”, mondtam, „de különben pompás formában van.” Aztán előadtam a csokoládés mutatványt, meg is ette a bonbonját, és sorba mindet elmajszolta. „Ebből küldetnem kell magamnak a nagykövetemmel pár fontot”, mondta. Amikor az utolsót is lenyelte, megnéztem az órámon az időt. „Kérem, foglaljon helyet”, mondta.

– A teremben négy nagy pamlag volt. Mielőtt leültem, gondosan megvizsgáltam őket. Ki akartam választani a legpuhábbat és a legpraktikusabbat a négy közül. Tudtam, hogy amelyiket kiválasztom, az kilenc perc múlva csatatérré válik.

– Ez jó gondolat volt – mondtam.

– Kiválasztottam egy óriási, szilvakék, bársonyhuzatú kanapét. A király állva maradt, miközben beszélgettünk. Le-fől sétált a teremben, összekulcsolta a kezét a hátán, és megpróbált királyi jelenségnek látszani.

– „Közös barátunk megkért, hogy mondjam meg önnek, Felség”, mondtam, „hogy ha egyszer önnek szüksége lenne valaha bizalmas baráti segítségre az ő országában, mindig teljes mértékben támaszkodhat rá.”

– „Ezt nem fogom elfelejteni”, mondta.

– „És még egy üzenetet küldött önnek, Felség.”

– „Mi volt az?”

– „Megígéri, hogy nem fog megharagudni, ha megmondom?”

– „Minden bizonnyal, nem, madame. Mondja el, mit mondott még.”

– „Azt mondta, mondd meg annak a jóképű Alfonznak, hogy hozzá ne merjen nyúlni az én barátnőmhöz. Szó szerint ezt mondta, Felség.” A kis Alfonz nevetett, összecsapta a kezét, és azt mondta:

„Drága hölgyem, megpróbálom tiszteletben tartani a kívánságát, de csak a legnagyobb nehézségek árán.”

– Yasmin – mondtam –, hogy te milyen ravasz kis rüfke vagy!

– Ó, olyan jó hecc volt – felelte. – Imádtam az ujjam köré csavargatni. Őrülten kíváncsi volt az én úgynevezett szerelmi viszonyomra, de valahogy nem merte nyíltan szóba hozni. Folyton csak rávezető kérdésekkel nyaggatott. Azt mondta, „feltételezem, hogy van háza Londonban?”

– „Hát persze”, feleltem, „megvan a magam londoni háza, ahol normális módon fogadom a vendégeimet. Aztán van egy kis, nagyon bizalmas lakocskám a windsori Great Parkban, ahol meglátogathat egy bizonyos valaki, mikor kilovagol. És van egy házikóm a sandringhami birtokomon is, ahol az illető megint csak betoppanhat hozzám egy csésze teára, amikor fácánvadászatra jön. És mint bizonyára tudja, imád lövöldözni.”

– „Tudom”, mondta Alfonz. „És azt hallom, ő a legjobb puskás Angliában.”

– „Igen”, feleltem, „több értelemben is, Felség.”

– „Hahaha!”, mondta. „Látom, kegyed igencsak szeret tréfálkozni, hölgyem.”

– Közben figyelted az időt? – kérdeztem.

– De mennyire. Azt elfelejtettem, hogy éppen akkor mit mondott, amikor eljött a kritikus pillanat, de az érdekes az, hogy pont úgy megdermedt a mondat kellős közepén, ahogy az öreg Woresley a laborban. Na most, gondoltam. Vedd fel a bokszkesztyűt.

– Neked ugrott?

– Nem, ő nem. Ne felejtsd el, hogy Woresley dupla adagot kapott.

– Persze. Igaz.

– No mindegy, éppen ott állt előttem, amikor megmerevedett, és nagyon szűk nadrágot viselt, így tisztán láttam, mi zajlik benne. Pontosan ebben a pillanatban aztán közöltem vele, hogy gyűjtöm a nagy emberek autogramjait, és megkérdeztem, nem adna-e nekem egyet, a palota levélpapírján. Fölálltam és magam mentem az

íróasztalhoz, megkerestem a levélpapírt, és megmutattam neki, hol írja alá. Borzasztó könnyen ment. A szerencsétlen azt se tudta, mit csinál. Aláírta, én meg beletettem a papírt a retikulómba, és visszaültem a helyemre. Tudod, Oswald, ha pontosan a megfelelő pillanatban kapod el őket, amikor hatni kezd a por, azt csinálhatsz velük, amit csak akarsz. Annyira el vannak képedve, és annyira zavarba ejti őket a dolog hirtelensége, hogy egyáltalán nem ellenkeznek. Soha semmi problémánk nem lesz, mindig megkaphatjuk az aláírásukat. No, elég az hozzá, hogy megint a pamlagon ültem, Alfonz meg csak állt és bámult kocsányon lógó szemmel, és nagyokat nyelt, amitől föl-le ugrált az ádámcsutkája. Vörös lett az arca is, és elkezdett mély lélegzeteket venni. „Jöjjön, üljön le, Felség”, lapogattam meg magam mellett a pamlagot. Odajött és leült. Vagy még egy percig csak nagyokat nyelt, düledt kifelé a szeme, és fészkelődött. Láttam, hogy nő belsejében egyre az iszonyú gerjedelem, ahogy a por dolgozik benne. Olyan volt, mint amikor a kazánban egyre erősödik a gőznyomás, és nincs más kiútja, csak a biztonsági szelep. A biztonsági szelep pedig csekélységem volt. Ha nem kaphatott volna el, egyszerűen felrobbant volna. Aztán egyszer csak fulladozva, de meglehetősen affektált hangon azt mondta: „Szeretném, ha levetné a ruháit, madame.”

– „De Felség!”, kiáltottam fel, és a keblemre kaptam a kezemet. „Mit nem mond!”

– „Vetkőzzön le!”, nyelt megint egy nagyot.

– „De hisz akkor magáévá fog tenni, Felség!”, kiáltottam.

– „Kérem, ne várakoztasson meg”, mondta, és megint nyelt egy nagyot.

– „Ha magáévá tesz, Felség, teherbe esem, és közös barátunk meg fogja tudni, hogy történt közöttünk valami. Olyan dühös lesz, hogy ideküldi a csatahajóit, és szét fogja bombáztatni a városait.”

– „Nem szabad megmondania neki, hogy én ejtettem teherbe. No gyerünk már, nem bírok várni!”

– „Tudni fogja, hogy nem ő volt, Felség, mert mi mindig óvintézkedéseket teszünk.”

– „Akkor tegye meg már azokat az óvintézkedéseket!”, csattant föl. „És kérem, ne vitatkozzon velem, hölgyem!”

– Gyönyörűen megoldottad – mondtam Yasminnak. – Szóval fölhúztad neki a micsodát.

– Nem okozott semmi problémát – mondta. – Könnyen ment. Woresleyvel iszonyúan viaskodnom kellett, de ez olyan könnyű volt, mint feltenni a teababát a teáskannára.

– Na és aztán?

– Csuda fura szerzetek ezek a királyok – mondta Yasmin. – Tudnak egy-két olyan trükköt, amiről mi közönséges halandók soha nem is hallottunk.

– Mint például?

– Hát először is meg se moccan. Gondolom az az elmélete, hogy egy király nem végez testi munkát.

– Szóval az egész munka rád maradt.

– Nekem se engedte, hogy mozogjak.

– Na ne hülyéskedj már, Yasmin. Mozdulatlanul nem lehet izélni.

– A királyok tudnak. Várj csak, amíg meghallod. Nem fogod elhinni. Egyszerűen nem fogod elhinni, hogy ilyesmi lehetséges.

– Milyesmi?

– Már meséltem neked hogy egy szilvakék bársonyhuzatú kanapét választottam – mondta Yasmin.

– Igen.

– No, mint kiderült, pontosan a megfelelőt választottam ki. Ez az istenverte pamlag valami különlegesen összefabrikált királyi hancúrpálya. Soha életemben nem volt még ilyen fantasztikus élményem. Volt alatta valami, csak a jóisten tudja, hogy mi, de valamiféle motor, és amikor a király meghúzott egy kart, az egész pamlag elkezdett le-föl ugrálni.

– Te hülyéskedsz velem.

– *Nem* hülyéskedem! – kiáltotta. – Ezt akkor se tudtam volna kitalálni, ha akartam volna, és ezt te is pontosan tudod.

– Komolyan azt akarod mondani, hogy *motor* volt a pamlag alatt? Láttad is?

– Természetesen nem. De hallani hallottam. Istenverte csikorgó hangokat adott.

– Gondolod, hogy *benzinmotor* volt?

– Nem, nem benzinmotor volt.

– Hát akkor micsoda?

– Óramű.

– *Óramű!* Az lehetetlen! Honnan veszed, hogy óramű volt?

– Onnan, hogy amikor kezdett lejárni, le kellett hemperednie, és fel kellett húznia egy fogantyúval.

– Ebből egy árva szót se hiszek el – mondtam. – Miféle fogantyúval?

– Egy olyan nagy fogantyúval, amilyen a gépkocsi kurblija. És mikor felhúzta, kattogott, innen tudom, hogy óramű volt. Mikor felhúzol egy órát, mindig ezt a kattogó hangot hallod.

– Jesszusom – mondtam. – Még mindig nem tudom elhinni.

– Nem sokat tudsz te a királyokról – mondta Yasmin. – A királyok másfajta emberek. Nagyon unatkozhatnak, azért aztán mindig megpróbálnak kitalálni valamit, amivel elszórakoztathatják magukat. Gondolj csak arra a tébolyodott bajor királyra, tudod, aki az ebédlőasztala körül minden szék kellős közepébe lyukat fúratott. Aztán a vacsora kellős közepén, amikor ott ültek a vendégei, a legszebb, méregdrága ruháikban, kinyitott egy titkos csapot, és a lyukakon vízszugarak szöktek fel. Erős, jéghideg vízszugarak, egyenesen a fenekükbe. A királyok örültek.

– No, folytatd azt az óraműves pamlagot – mondtam. – Elképesztő volt, fantasztikus?

Yasmin elgondolkodva kortyolgatta a pezsgőjét. Nem válaszolt rögtön.

– Rajta volt, hogy ki készítette? Hogy hívják, és honnan tudnék szerezni egyet?

– Én nem szereznék – mondta.

– Miért nem?

– Nem éri meg. Az csak egy játékszer. Játékszer csacska királyoknak. Pusztán csak meglepetés értéke van, ez minden. Életemben nem voltam még úgy megdöbbenve, mint mikor ez elindult. „Hé!”, kiáltottam fel. „Mi a fene folyik itt?”

– „Csönd!”, mondta a király. „Tilos beszélni!”

– Az alól az átkozott pamlag alól hangos, kattogó zaj hallatszott, és az egész ijesztően remegett, közben meg le-föl ugrált. Becsszóra, Oswald, olyan volt, mintha egy hajó fedélzetén lovagoltam volna a viharos tengeren. Ó, Istenem, gondoltam, mindjárt tengeribeteg leszek. De nem lettem, és miután másodszor is felhúzta, kezdtem rájönni a forszára. Tudod, *tényleg* olyan volt, mintha lovagolna az ember. Együtt kellett mozogni vele. Át kellett venni a ritmusát.

– Szóval kezdted élvezni?

– Azt nem mondanám. De megvannak a maga előnyei. Először is soha nem fárad bele az ember. Öregeknek nagyszerű lenne.

– Alfonz csak harminchárom éves.

– Alfonz örült – mondta Yasmin. – Egyszer, amikor felhúzta a motort, azt mondta: „Ezt rendszerint egy lakájjal szoktam csináltatni.” Jesszusom, gondoltam ez a hülye seggfej *tényleg* örült.

– Hogy tudtál aztán elszabadulni?

– Nem volt könnyű. Tudod, mivel semmit nem kellett csinálnia, csak időnként felhúznia a masinát, csöppet se fulladt ki. Úgy egy óra múlva megmondtam neki, hogy elegendem volt. „Kapcsolja ki”, mondtam. „Elég volt.”

– „Addig csináljuk, amíg én parancsolom”, mondta.

– „Ne legyen már ilyen”, mondtam. „Gyerünk, fejezze be.”

– „Itt senki nem parancsol, csak én”, felelte.

– Na jó, gondoltam, azt hiszem, itt kalaptűre lesz szükség.

– És meg is csináltad? Tényleg beleszúrtad a kalaptűt? – kérdeztem.

– De mennyire hogy beleszúrtam! Belement vagy két hüvelyknyire!

– Mi történt?

– Majd a plafonig ugrott. Fűlsiketítőén felordított, aztán lebukfencezett a földre. „Megszúrtál”, sikoltozta, és fogta a fenekét. Egy szempillantás alatt felugrottam és elkezdtem öltözködni, ő meg csak ugrabugrált le-föl, anyaszült meztelenül, és sivítózott: „Megszúrtál! Megszúrtál! Hogy merted ezt tenni velem!”

– Fantasztikus – mondtam Yasminnak. – Elragadó! Csodálatos! Bárcsak láthattam volna! Vértzett?

– Nem tudom. És nem is érdekel. Addigra már tényleg torkig elegendem lett, egy kicsit dühbe is gurultam, és azt mondtam neki: „Ide figyeljen, hallja, és jól figyeljen. Ha közös barátunk ezt valaha meghallja, akkor el fogja kapni a tökét. Maga engem megerőszakolt, tudatában van ennek, ugye?” Ez befogta a száját. „Mi a fene jött magára?”, kérdeztem. Öltözködtem, amilyen gyorsan csak tudtam, de ehhez azért egy kis időt kellett nyernem. „Mi a fene ütött magába, hogy ilyesmit csinált velem?”, ordítottam. Ordítanom kellett, mert az az istenverte pamlag még mindig ott kattogott a hátam mögött.

– „Nem tudom”, mondta. Egyszerre teljesen jámbor és szelíd lett. Amikor készen lettem, és elindultam, odamentem hozzá, az arcára nyomtam egy pusztit, és azt mondtam neki: „Felejtsük el az egészet. Nem történt semmi, jó?” Közben gyorsan lekaptam a királyi dákJáról azt a ragacsos gumijószágot, és méltóságteljesen kivonultam a teremből.

– Senki nem próbált megállítani?

– Egy lélek se.

– Tiszta jeles – mondtam. – Pompás munkát végeztél. Jobb lesz, ha ideadod nekem azt a levélpapírt. – Előszedte a palota levélpapírját, rajta a királyi aláírással, én meg gondosan eltettem. –

Most eriggy és csomagold össze a bőröndjeidét – mondtam. – Az első vonattal utazunk.

15.

Fél órán belül összecsomagoltunk, és kijelentkeztünk a szállodából. Irány a pályaudvar, a következő állomás Párizs.

Így is lett. Az éjszakai expresszrel hálókocsin Párizsba mentünk, és szikrázó, napfényes júniusi reggel lett, mire megérkeztünk. Megint a Ritzben vettünk ki szobákat.

– Akárhová mégy – szokta mondogatni atyám –, ha kétségeid vannak, szállj mindig a Ritzbe. – Bölcs szavak.

Yasmin átjött a szobámba, és a korai ebéd mellett megbeszéltük a stratégiánkat. Egy-egy hideg homárt ettünk, és egy palack Chablis-t ittunk hozzá. Az elsőrendű jelöltek névsora ott feküdt előttem az asztalon.

– Bármilyen is történjék, Renoir és Monet lesznek az elsők – mondtam. – Méghozzá ebben a sorrendben.

– Hol találjuk meg őket? – kérdezte Yasmin.

Híres emberek hollétét soha nem nehéz megtudni.

– Renoir Essoyes-ben van – mondtam. – Az egy kisváros, Párizstól úgy 120 mérföldnyire délnyugatra, Champagne és Burgundia között. Hetvennyolc éves most, és úgy hallom, tolószékben van.

– Jesszusmária, Oswald, csak nem fogok kőrisbogárport beadni egy szegény, öreg tolószékes nyomoréknak!

– Imádni fogja – mondtam. – Kutya baja sincs, csak egy kis arthritisz. Még mindig fest. Alighanem ő ma a világ legünnepelebb festője. És mondok neked még valamit. Nincs az egész művészettörténetben még egy festő, aki már életében olyan magas árakat kapott volna a képeiért, mint Renoir. Igazi óriás. Tíz év múlva vagyonokat fognak fizetni a szalmaszálaiért.

– Mi van a feleségével?

– Meghalt. Magányos öregember. Végtelenül fel fogod vidítani. Ha meglát, valószínűleg ott helyben le akar majd festeni. Persze meztelenül.

– Örülnék neki.

– Másfelől viszont van egy Dédée nevű modellje, akibe teljesen bele van bolondulva.

– Őt hamar el fogom intézni – mondta Yasmin.

– Ha ügyesen játszod meg a kártyáidat, talán még egy képet is kapsz tőle ajándékba.

– Hahó, annak is nagyon örülnék.

– Csináld ki.

– És mi van Monet-val? – kérdezte.

– Ő szintén magányos öregember. Hetvenkilenc éves, egy évvel idősebb, mint Renoir, és Givernyben él, mint valami remete. Az sincs messze ide, itt van mindjárt Párizs mellett. Mostanában már nagyon kevesen látogatják. Azt hallom, Clemenceau néha még benéz hozzá, de szinte senki más. Egy kis napsugár leszel az életében. És talán egy vászna is leesik neked. Egy Monet-tájkép? Mit szólnál hozzá? Ezek a képek valamikor százazreket fognak érni. Ma is ezreket érnek.

Az a lehetőség, hogy mind a két nagy művésztől szerezhetsz egy képet, lázas izgalomba hozta Yasmint.

– Mire végzünk, egy csomó más festőt is meg fogsz látogatni – mondtam neki. – Egész gyűjteményt szerezhetsz magadnak tőlük.

– Pompás ötlet – mondta. – Renoir, Monet, Matisse, Bonnard, Münch, Braque és a többi. Igen, ez *nagyon* jó ötlet. Nem szabad megfélekednem róla.

A homárok nagyok voltak és finomak, óriási volt az ollójuk. A Chablis is jó volt – egy Grand Cru Bougros. Szenvedélyem a jó Chablis, nemcsak az acélosan száraz Grand Cru, hanem egyes Premier Cruok is, amelyekhez a földhöz kissé közelebbről szedik a szőlőt. Ez a Bougros olyan száraz és acélos volt, hogy soha különbet nem ízleltem. Ettünk-ittunk, és közben megbeszéltük

Yasminnal a stratégiánkat. Nekem az volt az álláspontom, hogy nincs az a férfi, aki elutasítana egy ilyen elbűvölő és káprázatosan szép ifjú hölgyet. Nincs az a hímnemű lény, legyen akármilyen ősoleg, aki képes lenne közömbös maradni vele szemben. Akárhová mentünk, mindenütt egyre csak ennek a bizonyítékaival találkoztam. Még a kikent-kifent márványarcú portás is teljes zavarba esett a földszinten, amikor meglátta az előtte álló Yasmint. Erősen figyeltem, és láttam, ahogy koromfekete szemének pupilláján, annak is a kellős közepén, felvillan az a híres, jó öreg szikra, aztán kidugja a nyelve hegyét, és végignyálja vele a felső ajkát. Reszkettek az ujjai, miközben a bejelentőlapunkkal vacakolt, aztán a végén mind a kettőnknek rossz kulcsot adott. Egy olyan sugárzó lény, mint Yasmin, akiből csak úgy árad a szexualitás, önmagában is egyfajta kőrisbogár, és mind mondtam, nem volt a földön férfi, aki képes lett volna kihajítani.

Ám mindez a szinte szexuálkémiai vonzás fabatkát se ért volna számunkra, ha nem tudná ténylegesen megmutatni magát ügyfelünknek. A félelmetes házvezetőnők és az ugyanilyen félelmetes feleségek könnyen problémákat okozhattak. Optimizmusom azonban arra alapult, hogy utóvégre ezek a fickók majdnem mind festők, zenészek vagy írók, azaz művészek, márpedig a művészeknél valószínűleg nem lehet megközelíthetőbb embereket találni. Még a legeslegnagyobbakat sem őrzik soha olyan acélos szájú titkárnők és fekete öltönyös amatőr gengszterek, mint az üzletembereket. A nagy üzletemberek meg a hozzájuk hasonlók barlangokban élnek, amelyekben csak hosszú alagutakon és szobák hosszú során át lehet behatolni, és közben minden sarkon Cerberusok állnak. A művészek viszont maguknak való, magányos emberek, és legtöbbször maguk nyitnak ajtót, amikor az ember becsönget hozzájuk.

No de milyen szöveggel csöngessen be hozzájuk Yasmin?

Ugyan már, Yasmin fiatal angol lány, diák, aki művészettörténetet (zenét, irodalmat, vagy ami éppen kell) tanul, és Monsieur Renoir,

Manet vagy Sztravinszkij művei iránti mérhetetlen csodálatában vállalkozott a hosszú útra Angliából, csak hogy leróhassa tiszteletét a nagy ember előtt, üdvözölhesse, átadhassa neki szerény ajándékát, aztán már megy is. *Nunc dimittis*.

– Ennyi – mondtam Yasminnak, miközben leszedegettem az utolsó falatokat a homár ollójáról. Mellesleg nem tudom, maguk élvezik-e, amikor sikerül egy darabban kiszedniük az olló rózsaszín-vörös húsát a páncéljából? Van ebben valamiféle apró, személyes diadal. Lehet, hogy gyerekes dolog, de ugyanilyen diadalérzés fog el, amikor sikerül egyben kiszednem egy diót a héjából, anélkül, hogy kettétörném. Ami azt illeti, soha nem nyúlok úgy dióhoz, hogy el ne töltene ez a különös ambíció. Ha az ember különféle játékokat játszik, mindjárt mulatságosabb az élete. No de vissza Yasminhoz.

– Ezzel – mondtam neki – száz eset közül kilencvenkilencszer be fognak invitálni a házba vagy a műterembe. Nem tudom belátni, hogy a te mosolyoddal és buja szépségeddel hogyan utasíthatnának el ezek a pasasok.

– No és a házőrző kutyájuk vagy a feleségük?

– Azt hiszem, rajtuk is keresztül fogsz jutni. Néha esetleg azt fogják mondani, hogy a nagy ember el van foglalva, fest vagy ír, és gyere vissza hat órákor. De a végén mindig győzedelmeskedni fogsz. Ne felejtse el, hogy hosszú utat tettél meg, csak hogy tiszteletedet tegyed náluk. És mindig hangsúlyozzad, hogy nem maradsz tovább néhány percnél.

– Kilencnél – vigyorgott Yasmin. – Pontosan kilenc percnél. Mikor kezdjük?

– Holnap – feleltem. – Délután elmegyünk és veszünk egy autóbilt. Szükségünk lesz rá a franciaországi és európai hadműveleteinkhez. Holnap pedig lemegyünk vele Essoyes-be, és meg fogsz ismerkedni Monsieur Renoirral.

– Te aztán sose vesztegeted az időt, igaz, Oswald?

– Drágaságom – feleltem –, mihelyt vagyont szereztem, életem egész hátralevő részét időpocsékolással szándékozom tölteni. De

amíg a pénzem nincs a bankban, addig tényleg keményen fogok dolgozni. És neked is ezt kell csinálnod.

– Mit gondolsz, mennyi idő kell hozzá?

– Hogy vagyont szerezzünk? Úgy hét-nyolc év. Nem több. Ez nem olyan rettentő hosszú idő, ha arra gondolsz, hogy utána soha többé semmit nem kell csinálnod, csak lustálkodnod.

– Nem – mondta. – Nem olyan hosszú. És különben is meglehetősen élvezem.

– Tudom.

– Amit élvezek benne – folytatta –, az az a gondolat, hogy a világ legnagyobb emberei tesznek magukévá. Meg az összes király. Ez felcsiklandozza a fantáziámat.

– Menjünk, vegyünk egy francia gépkocsit – mondtam. Elmentünk hát, és ezúttal egy pompás kis négyülékes 10 LE-s Citroën *Torpedó*t vettem. Vadonatúj modell volt, akkor hozták ki. Francia pénzben úgy 350 fontnak megfelelő összegbe került, és pontosan olyan volt, amelyet akartam. Bár nem volt csomagtartója, a hátsó üléseken bőven volt helye a fölszerelésemnek meg a poggyásznak. Nyitott túrakocsi volt, de egy perc alatt fel lehetett rá húzni a ponyvatetőt, ha esni kezdett. A kocsiszekrénye sötétkék volt, mint a királyi vér, csúcssebessége pedig vígan elérte az óránkénti 55 mérföldet.

Másnap délelőtt bepakoltuk úti laboratóriumomat a Citroën farába, és elindultunk Essoyes-be. Troyes-ban megálltunk ebédelni, szajnai pisztrángot ettünk (én kettőt, olyan finom volt), és megittunk hozzá egy üveg *vin de payst*. Délután négyre értünk Essoyes-be, ahol bejelentkeztünk egy kis szállodába, amelynek elfelejtettem a nevét. Megint az én hálósobám lett a laboratórium, és mihelyt mindent előkészítettünk az ondo azonnali vizsgálatára, keverésére és fagyasztására, elindultun Yasminnal megkeresni Monsieur Renoirt. Nem volt nehéz dolgunk. A portáspultnál ülő asszony pontos útmutatásokkal szolgált. Egy nagy, fehér ház, mondta, jobbra, úgy háromszáz méterrel a templom vagy valami ilyesmi mögött.

Párizsban töltött évem után én folyékonyan beszéltem franciául, és Yasmin is éppen eleget tudott ahhoz, hogy elboldoguljon. Valamikor gyerekkorában francia nevelőnője volt egy darabig, és ez sokat segített.

Minden baj nélkül megtaláltuk a házat. Közepes méretű, fehér faépület volt, kis elkerített kertben állt. Tudtam, hogy nem ez a nagy férfiú igazi otthona, az lenn van valahol Cagnes-ban, de a nyári hónapokban ezt valószínűleg hűvösebbnek találta.

– Sok szerencsét – mondtam Yasminnak. – Ott foglak várni az úton, innen százyardnyira.

Kiszállt a kocsiból és elindult a kapu felé. Figyeltem, ahogy ment. Lapos sarkú cipő volt rajta, meg egy sárgásfehér vászonruha, kalap nélkül. Nyugodtan és illedelmesen bement a kapun, aztán tovább, fel a kocsifelhajtón, járás közben lóbálta a karját. Ahogy ott lépkedett ritmikusan, nyomában apró árnyékával, inkább fiatal apácanövendéknek látszott, aki a Tisztelendő Főnöknőt megy meglátogatni, mint olyasvalakinek, aki hamarosan szaftos kis robbanást fog kiváltani a világ egyik legnagyobb festőjének testében és lelkében.

Meleg, napsütéses, késő délután volt. Ahogy ott üldögéltem a nyitott gépkocsiban, elszundítottam, és föl se ébredtem, csak két óra múlva, amikor Yasmin beült mellém az ülésre.

– Mi történt? – kérdeztem izgatottan. – Mondd már gyorsan! Rendben ment minden? Találkoztál vele? Megvan az anyag?

Egyik kezében egy kis barna papírcsomagot tartott, a másikban volt a retikülje. Kinyitotta a retikült, és elővette belőle az aláírt levélpapírt, meg a mindennél fontosabb gumimicsodát, és szó nélkül átadta nekem. Furcsa kifejezés ült az arcán, az ekstázis és a megilletődés keveréke, és mintha nem is hallotta volna, amikor szóltam hozzá. Mintha messze-messze, sok-sok mérföldnyire járt volna tőlem.

– Mi van? – kérdeztem. – Mi ez a nagy hallgatás?

Csak bámult maga elé a szélvédőre, nem hallotta. Ragyogott a szeme, az arca derűs volt, és fura átszellemültség sugárzott róla.

– Jesszusom, Yasmin – mondtam –, mi a fene ütött beléd? Úgy nézel ki, mint akinek látomása volt.

– Menjünk, és hagyjál békén – mondta.

Abbahagytam a beszélgetést, és szó nélkül visszahajtottam a szállodába, ahol ki-ki a maga szobájába ment. Tüstént megejtettem a sperma mikroszkópos vizsgálatát. A spermiumok éltek, de számuk alacsony volt, nagyon alacsony. Nem is tudtam belőlük tíz szalmaszálnál többet kihozni. Ez a tíz azonban csupa ép és egészséges szalmaszál volt, mindegyikben körülbelül húszmillió hímivarsejttel. Atyaisten, gondoltam, ez az elkövetkező években nagyon sok pénzébe fog kerülni valakinek. Akkora ritkaság lesz, mint az első folió Shakespeare-kiadás. Pezsgőt rendeltem, hozzá egy tál *foie gras*-t pirított kenyérrel, és egy cédulát küldtem Yasmin szobájába, azzal az üzenettel, hogy remélem átjön, és csatlakozik hozzám.

Körülbelül fél óra múlva meg is érkezett, és magával hozta a kis barna papírcsomagot is. Töltöttem neki egy pohár pezsgőt, és vágtam neki a pirításra egy szelet libamájat. A pezsgőt elfogadta, de a *foie gras*-ra rá se nézett. Továbbra is hallgatott.

– Ugyan már – mondtam neki –, mi nyomja a lelkedet?

Egy hajtásra kiürítette a poharát, aztán felém nyújtotta, hogy töltsék még. Újra megtöltöttem a poharát. Ennek már csak a felét itta meg, aztán letette.

– Az Isten szerelmére, Yasmin – kiáltottam. – Mi történt?

Erősen a szemembe nézett és egyszerűen csak annyit mondott:

– Agyoncsapott.

– Azt akarod mondani, hogy *megütött*? Atyaisten, de rémes! Azt mondod, hogy a szó szoros értelmében *megvert*?

– Ne légy már ekkora szamár, Oswald.

– Hát akkor mi akartál ezzel mondani?

– Úgy értettem, hogy teljesen lenyűgözött. Ő volt az első férfi, aki valaha is teljesen levett a lábamról.

– Ó, értem már! Atyaisten!

– Ez az ember egy csoda – mondta. – Zseni.

– Hát persze, hogy zseni. Azért választottuk ki.

– Igen, de egy gyönyörű zseni! Olyan gyönyörű, Oswald, olyan gyöngéd, és olyan csodálatos! Soha még ilyen férfival nem találkoztam, mint ő.

– Hát tényleg lenyűgözött.

– De mennyire.

– Akkor meg mi a probléma? – kérdeztem. – Bűntudatod van miatta?

– Ó, nem – felelte. – A legcsekélyebb bűntudatom sincs. Egyszerűen elborítanak az érzelmeim.

– Hát még hogy el fognak borítani, mire befejeztük – mondtam. – Nem ő az egyetlen zseni, akit meg fogunk látogatni.

– Tudom.

– Csak nem akarsz kiszállni? Ugye nem?

– Persze hogy nem. Adjál még egy kis pezsgőt.

Három perc alatt harmadszor töltöttem tele a poharát. Csak ült és kortyolgatta az italt, aztán azt mondta:

– Ide figyelj, Oswald...

– Figyelek.

– Mostanáig jószerivel tréfának vettük az egészet, igaz? Csak egy jó hecc volt, nem?

– Marhaság! Én nagyon komolyan vettem.

– Na és Alfonzot?

– Te voltál az, aki viccelődött rajta – mondtam.

– Tudom – mondta –, de meg is érdemelte. Az egy bohóc.

– Nem egészen értem, mire akarsz kilyukadni.

– Renoir más – mondta. – Erre akarok kilyukadni. Ő egy óriás. Évszázadokig élni fognak a művei.

– A spermája is.

– Hagyd ezt abba, és hallgass meg – mondta. – Azt akarom mondani, hogy vannak emberek, akik bohócok, és vannak, akik nem. Alfonz bohóc. A királyok mind bohócok. Van még néhány más bohóc is a listánkon.

– Kik? – kérdeztem.

– Henry Ford is bohóc. És azt hiszem, az a Freud nevű bécsi pasas is az. Na meg az a rádiós koma, a Marconi. Ő is bohóc.

– Na és mi ebben a lényeg?

– A lényeg az – mondta Yasmin –, hogy csöppet se bánom, ha meg kell tréfálnom a bohócokat. Azt se bánom, ha egy kicsit durván kell bánnom velük, ha muszáj. De ott egyen meg a fene, ha elkezdek olyan embereket kalaptúvel szurkálni, mint Renoir és Conrad és Sztranvinszkij. Azok után, amit ma láttam, soha.

– Mit láttál ma?

– Mondtam neked. Láttam egy igazán nagy, csodálatos öregembert.

– És lenyűgözött.

– Fenemód igazad van. Lenyűgözött.

– Hadd kérdezzem már meg, *neki jó volt?* Élvezte?

– Elképesztően. Elképesztően élvezte.

– Meséld el, mi történt.

– Nem – mondta. – A bohócokról szívesen mesélek. De a nem bohócok az én magánügyeim.

– Tolószékben volt?

– Igen. És most már csuklójára kell szíjaznia az ecsetet, mert az ujjával nem tudja megfogni.

– Az arthritisze miatt?

– Igen.

– És beadta neki a kőrisbogárport?

– Persze.

– Nem volt túl sok neki?

– Nem. Mikor te is annyi idős leszel, neked is szükséged lesz rá.

– És kaptál tőle egy képet – mutattam rá a barna papírcsomagra. Yasmin ekkor kibontotta, és megmutatta nekem. Kicsiny, keret nélküli vászon volt, fiatal, rózsás arcú, kékszemű, aranyszőke kislányt ábrázolt. Csodálatos kis kép volt, varázslatos. Gyönyörűség volt ránézni. Meleg izzás sugárzott belőle, az egész szobát betöltötte.

– Nem én kértem – mondta Yasmin. – Ő kérte, hogy fogadjam el. Hát nem gyönyörű?

– De igen – mondtam. – Gyönyörű.

16.

Hál' Istennek, ez a drámai Essoyes-i látogatás és Renoir Yasminra tett hatása azért nem ölte ki a tréfa és a mulatság szellemét tovább hadműveleteinkből. Jómagamnak mindig is nehezemre esett, hogy bármit is túlságosan komolyan vegyek, és azt hiszem, ez a világ különb hely lenne, ha mindenki követné a példámat. Belőlem teljesen hiányzik minden ambíció. Jelszavamat – „jobb egy szelíd szemrehányást kapni, mint egy terhes feladatot elvégezni” – mostanára már jól kell ismerniük. Semmi mást nem akarok az életben, csak jól akarom érezni magamat. Ám mielőtt az ember ezt a boldog végcélt elérhetné, nyilvánvalóan szereznie kell egy kalap pénzt. Egy szibaritának a pénz létfontosságú. A mennyek országának a kulcsa. Erre szőrszálhasogató olvasóm szinte bizonyosan azzal fog replikázni, hogy „Maga azt mondja, hogy nincs magában ambíció, de nem ébred tudatára, hogy a gazdagságra való vágy egyike a legutálatosabb ambícióknak?”

Ez nem szükségképpen igaz. Hogy utálatos-e, vagy nem, azt az a mód határozza meg, ahogyan az ember vagyont szerez. Jómagam igen skrupulózus vagyok az általam alkalmazott módszereket illetően. Csak akkor vagyok hajlandó részt venni bármiféle pénzcsinálásban, ha a folyamat során két aranyszabály érvényesül. Először is a dolognak nagyon szórakoztatónak kell lennie

számomra, másodsor pedig sok gyönyörűséget kell szereznie azoknak, akiktől megszerzem a zsákmányt. Ezt az egyszerű filozófiát jó szívvel tudom ajánlani a világ összes iparbáróinak, kaszinótulajdonosainak, pénzügyminisztereinek és a költségvetési államtitkárainak.

Ennek az időszaknak két élenként kiemelkedő vonása volt. Az első a rendkívüli beteljesülésnek az az érzése, amely mindannyiszor elfogta Yasmin, amikor egy nagy művészt látogatott meg. Mikor előkerült a házából vagy a műterméből, úgy ragyogtak a szemei, mint a csillagok, orcáján pedig tűzpiros rózsák virítottak. Emiatt aztán sokszor eltöprengtem a kiemelkedő alkotó géniusszal megáldott férfiak szexuális ügyességén. Vajon bámulatos alkotóerejük csordul túl más területekre is? És ha igen, akkor vajon olyan mélységes titkokat és varázslatos módszereket ismernek-e egy hölgy érzékeinek felcsigázására, amelyek elérhetetlenek a hozzám hasonló közönséges halandók számára? Kissé vonakodva mondom ki, de Yasmin arcának rózsái és szemének csillogása azt a gyanút ébresztette bennem, hogy ez bizony alighanem így van.

Az egész hadművelet második meglepő vonása a dolog rendkívüli egyszerűsége volt. A jelek szerint Yasmin a legcsekélyebb baj nélkül mindig rá tudta venni az emberét, hogy szállítsa le az árut. Csakhogy minél többet gondolkodik rajta az ember, annál nyilvánvalóbbnak látszik, hogy eleve *soha* nem is kerülhetett semmiféle bajba. A férfiak természetétől fogva poligámok. Tegyük hozzá ehhez azt a jól alátámasztható tény, hogy a legnagyobb alkotó művészekben általában több a férfierő, mint más férfitársaikban (ugyanúgy, ahogy hajlamosabbak az iszákosságra is), és máris kezdjük megérteni, miért nem ütközött Yasmin egyiküknél sem különösebb ellenállásba. Nos, akkor miről van szó? Egy csomó hallatlanul tehetséges, ezért hiperaktív művésztől, akiket megejtettek a létező legfinomabb szudáni kőrisbogárporral, és hirtelen azon kapták magukat, hogy kocsányon lógó szemekkel bámulnak egy hihetetlenül szép fiatal nőt. Felcukkolódtak, és attól a pillanattól

fogva, hogy lenyelték a végzetes csokoládét, már úgy fel voltak tálalva, mint a rántottának fölvert tojás a vajas pirítóson. Teljesen biztos vagyok benne, hogy ebben a helyzetben kilenc perc múlva maga a római pápa is ugyanúgy letépte volna magáról a reverendáját, mint a többiek.

De vissza kell kanyarodnom oda, ahol abbahagytuk.

Renoir után visszatértünk a főhadiszállásunkra, a párizsi Ritzbe. Onnan mentünk le az öreg Monet-hoz. Kocsiba ültünk, lehajtottam Givernybe, ahol a pompás kastélya állt, és a már bevált módon kivettem Yasmint a kapunál. Több mint három óráig volt odabenn, de csöppet sem bántam. Tudtam, hogy még sok ehhez hasonló hosszú várakozásban lesz részem, ezért összeállítottam a kocsni hátuljában egy kis könyvtárat – benne volt a teljes Shakespeare, néhány Jane Austen, Dickens és Balzac, meg a legújabb Kipling.

Amikor Yasmin végre előkerült, láttam, hogy egy nagy vászon van a háta mögött. Lassan, álmatagon jött visszafelé a gyalogjárón, szinte csak vánszorgott, de amikor közelebb ért, az első, amit észrevettem rajta, az ekstázis ismerős csillogása volt a szemében, és az égővörös rózsák az arcán. Olyan volt, mint egy kedves, szelídített nőstény tigris, aki éppen felfalta India császárat, és nagyon ízlett neki.

– Minden rendben? – kérdeztem.

– Pompás – mormolta.

– Hadd lássam a képet.

Egy vázlat volt a Giverny-i kert tavának vízililiomairól, és valósággal vibrált. Maga volt a szépség.

– Azt mondta, csodatévő vagyok.

– Igaza volt.

– Azt mondta, én vagyok a legszebb nő, akit életében látott. Megkért, hogy maradjak vele.

Mint kiderült, Monet ondójában magasabb volt a hímvasejtek száma, mint Renoiréban, annak ellenére, hogy egy évvel idősebb volt nála, és szerencsésen sikerült huszonöt szalmaszálát kihoznom

belőle. Elismerem, hogy minden szalmaszálba csak a minimális húszmillió spermium jutott, de az is megteszi, méghozzá nagyon jól. Úgy számoltam, hogy ezek a Monet-szalmaszálak az elkövetkező években több százezer fontot fognak érni.

Aztán szerencsés szériánk következett. Működött Párizsban abban az időben egy Gyagilev nevezetű dinamikus és egészen rendkívüli balettproducer. Gyagilevnek rendkívüli érzéke volt a nagy művészek felfedezéséhez, és 1919-ben, a háború után éppen átszervezte a társulatát, és előkészítette az új balettrepertoárt. Mindehhez figyelemreméltóan tehetséges művészekből álló csoportot gyűjtött maga köré, e pillanatban például a következőket:

Igor Sztravinszkij átjött Svájcból, hogy megírja a zenét Gyagilev *Pulcinellájához*. A díszleteket Pablo Picasso tervezte.

Picasso csinálta *A háromszögletű kalap* díszleteit is.

A csalogány dala díszleteinek és jelmezeinek tervezésére Henri Matisse-t szerződtették.

Egy másik festő meg, akiről sose hallottunk, és André Derainnek hívták, szorgosan dolgozott *A bűvös bolt* díszletein.

Sztravinszkij, Picasso és Matisse mind szerepelt a listánkon. Abból az elméletből kiindulva, miszerint Monsieur Gyagilevnek valószínűleg jobb az ítélőképessége, mint a miénk, elhatároztuk, hogy Deraint is felvesszük a jegyzékünkre. Ráadásul mindezek a férfiak ott voltak Párizsban.

Sztravinszkijt vettük elsőnek. Yasmin egyszerűen rátört, miközben éppen a zongora mellett dolgozott a *Pulcinella* zenéjén. Inkább meglepett volt, mint dühös.

– Hello – mondta. – Maga kicsoda?

– Azért jöttem ide, egyenesen Angliából, hogy megkínáljam magát egy kis csokoládéval – mondta Yasmin.

Ez az abszurd megjegyzés, amelyet Yasmin aztán számos további alkalommal is bevetett, teljesen lefegyverezte ezt a kedves és barátságos embert. A többi már egyszerű volt, és bár borzasztóan

szerettem volna hallani a zaftosabb részleteket, Yasmin megint néma maradt, mint a csuka.

– Legalább arról mesélj, hogy emberileg milyen volt.

– Szikrázóan okos – mondta. – Ó, de milyen szikrázóan okos! Vág az esze, mint a borotva, és milyen gyorsan! Nagy a feje, az orra meg olyan, mint egy kemény tojás.

– Zseni?

– Igen – mondta –, zseni. Ugyanaz a szikra van benne, mint Monet-ban és Renoirban.

– Mi ez a szikra? Hol van? A tekintetében?

– Nem – felelte. – Nem lehet meghatározni. Egyszerűen *ott van*. Tudod, hogy benne van. Olyan ez, mint valami láthatatlan dicsfény.

Ötven szalmazálat készítettem Sztravinszkijból.

Utána Picasso került sorra. Abban az időben a Rue de la Boétie-n volt a műterme, ott tettem ki Yasmin a kocsiból az ütött-kopott kapu előtt, amelyről hámlott a barna festék. Nem volt rajta se csengő, se kopogtató, így hát Yasmin egyszerűen belökte és bement. Odabenn a kocsiban nekifogtam a *Betti néni*nek, melyet még mindig a legjobb könyvnek tartok, amit az öreg francia mester valaha is írt.

Nem hinném, hogy négy oldalnál többet olvashattam belőle, amikor a kocsiját kicsapódott, bebukott rajta Yasmin, és elterült a szomszédos ülésen. A haja teljesen szét volt zilálva, és fújtatott, mint egy ámbráscet.

– Jesszusom, Yasmin! Mi történt?

– Ó, Istenem – lihegte. – Édes jó Istenem!

– Kidobott? – kiáltottam. – Bántott?

Túlságosan ki volt fulladva, nem tudott rögtön válaszolni. Kétoldalt csöpögött a homlokáról az izzadság. Úgy nézett ki, mintha egy dühöngő örült kergette volna legalább négyszer körbe a háztömb körül, konyhakéssel a kezében. Vártam, hadd csillapodjon le egy kicsit.

– Ne aggódj – mondtam neki. – Óhatatlanul le kell égnünk egy párszor.

– Ez egy démon! – mondta végül.

– Mit csinált veled?

– Ez egy bika! Olyan, mint egy kis barna bika!

– No mondjad.

– Egy hatalmas vászonfélén pingált, amikor bementem. Megfordult, kerekre tágult a szeme, mint két nagy fekete karika, aztán elüvöltötte magát, hogy „Olé!”, vagy valami ilyesmi, és már jött is felém, nagyon lassan, és kissé előregörnyedve, mintha ugrásra készülné...

– És ugrott?

– Igen – mondta. – Ugrott.

– Atyaisten.

– Még az ecsetjét se tette le.

– Szóval nem is volt rá alkalmad ráadni az esőköpenyt?

– Attól tartok, nem. Még arra se volt időm, hogy kinyissam a retikülömet.

– A fene egye meg.

– Hurrikán kapott el, Oswald.

– Nem tudtad volna egy kicsit lelassítani? Emlékszel, mit csináltál az öreg Woresleyvel, hogy nyugton maradjon?

– Ezt semmi nem tudta volna elállítani.

– A padlóra lökött?

– Nem. Rádobott valami mocskos, ócska díványra. Teli volt festékes tubusokkal.

– Most az egész rád kenődött. Csak nézd meg a ruhádat.

– Tudom.

Tudtam, ezért a kudarcért nem okolhatom Yasmint, de azért mégis dühös lettem. Ez volt az első balsikerünk. Csak reménykedhettem benne, hogy nem fogunk sokszor így járni.

– És tudod mit csinált utána? – mondta Yasmin. – Begombolta a nadrágját, és azt mondta: „Köszönöm madmoiselle. Ez roppant frissítő volt. De most vissza kell térnem a munkámhoz.” Azzal sarkon is fordult és festett tovább!

– Ő is spanyol – mondtam –, mint Alfonz. – Kiszálltam a kocsiból, megforgattam a kurbli-t, aztán visszaültem. Yasmin a visszapillantó tükörben igazgatta a haját.

– Nagyon nem szívesen mondom – bökte ki –, de meglehetősen élveztem a dolgot.

– Tudom.

– Fenomenális életerő van benne.

– Mondd csak – kérdeztem –, Monsieur Picasso zseni?

– Igen – mondta. – Nagyon erős volt. Egy szép napon örülten híres lesz.

– A fene egye meg.

– Minden nem sikerülhet, Oswald.

– Gondolom, nem.

Matisse volt a következő.

Yasmin körülbelül két órát töltött Monsieur Matisse-nál, és akármilyen legyenek, ha a kis tolvaj nem megint egy festménnyel került elő. Ez a vászon is tiszta varázslat volt, egy *fauve* tájkép kék, zöld és skarlátvörös fákkal, 1905-ből, szignálva és datálva.

– Fantasztikus kép – mondtam.

– Fantasztikus ember – felelte.

És nem volt hajlandó ennél többet mondani Monsieur Matisse-ről. Egy árva szót se.

Ötven szalmaszál.

17.

Folyékony nitrogénés útitartályom kezdett megtelni a szalmaszálakkal. Megvolt már Alfonz király, Renoir, Monet, Sztravinszkij és Matisse. De azért még volt hely néhánynak. Minden szalmaszál csak körülbelül negyed köbcenti folyadékot tartalmazott, maga a szalmaszál pedig alig volt vastagabb egy gyufaszálnál, de csak körülbelül fele olyan hosszú. A fémállványra katonás rendben felsorakoztatott szalmaszálak nagyon kevés helyet foglaltak el. Úgy

véltem, hogy ezen az utunkon még három szériát el tudnánk helyezni benne, megmondtam hát Yasminnak, hogy meg fogjuk látogatni Marcel Proustot, Maurice Ravelt és James Joyce-ot, akik mindhárman Párizs körzetében laktak.

Ha netán azt a benyomást keltettem volna, hogy Yasmin meg én többé-kevésbé egymást követő napokon bonyolítottuk le látogatásainkat, úgy ez nem helytálló. Sőt kifejezetten lassan és óvatosan haladtunk. Két látogatásuk között rendszerint egy hét is eltelt, ami időt adott nekem arra, hogy alaposan kifürkészem a következő áldozatot, mielőtt rajtaütnénk. Soha nem hajtottunk csak úgy oda egy házhoz, hogy egyszerűen becsöngessünk, aztán reméljük a legjobbakat. Mire valakihez ellátogattunk, már mindent tudtam a szokásairól, a munkabeosztásairól, a családjáról és a személyzetéről, már ha volt neki, és nagy gonddal választottam meg az időpontot. De Yasminnak időnként még így is várakoznia kellett mellettem a gépkocsiban, amíg a feleség vagy a cselédlány kilépett a házból, és elindult vásárolni.

Legközelebbi választásunk Monsieur Proustra esett. Negyvennyolc éves volt, hat éve, 1913-ban adta ki a *Du Coté de chez Swann*-t, és éppen most jelentette meg az *A l' Ombre des Jeunes Filles en Fleurs*-t. Ezt a könyvét a kritikusok nagy lelkesedéssel fogadták, és elnyerte vele a Goncourt-díjat. Ám Monsieur Prousttal kapcsolatban kissé ideges voltam. Vizsgálódásaim során ugyanis kiderült, hogy igencsak fura mókus. Vagyonos és független. Nagy sznob. Antiszemita. Hiú. Hipochonder és asztmában szenved. Délután négyig alszik, és egész éjjel fönn marad. Van egy hűséges házőrző kutyája Céleste nevezetű házvezetőnője személyében, a jelenlegi lakcíme pedig egy lakosztály a Rue Laurent-Pichet 8. számú házban. A ház Réjane-é, az ünnepeelt színésznőé, és a közvetlen Proust alatti lakásban Réjane fia lakik, míg a ház többi részét maga Réjane foglalja el.

Mint megtudtam, Monsieur Proust irodalmi szempontból teljesen gátlástalan volt, és nem kímélte sem a pénzt, sem a rábeszélést,

hogy cikkeket sugalmazzon a könyveiről az újságokban és folyóiratokban. És mindezek tetejébe teljes mértékben homoszexuális. A hűséges Céleste-en kívül soha egyetlen nő sem léphetett be a hálószobájába. Hogy alaposabban tanulmányozhassam az emberemet, meghívattam magam közeli barátnőjéhez, Soutzo hercegnőhöz vacsorára. Ott aztán rájöttem, hogy Monsieur Prouston nincs semmi látnivaló. Fekete bajuszkájával, kerek, düledt szemével, formátlan kis alakjával, meghökkentően emlékeztetett egy Charlie Chaplin nevű színészre, akit sokat láttam a kinematográf vásznán. Soutzo hercegnőnél egyfolytában amiatt panaszkodott, hogy milyen huzatos az ebédlő, királyként fogadta a többi vendéget, és elvárta, hogy mindenki némán hallgassa, amikor ő beszél. Két egészen hihetetlen kijelentésére emlékszem aznap estéről. Egy férfiről, aki a nőket részesítette előnyben, azt mondta: „Ezt meg tudom magyarázni helyette. Teljesen abnormális.” Egyszer meg ezt a mondást hallottam tőle: „A férfiak iránti előszeretet fokozza a férfiasságot” Egyszóval cseles fickó volt.

– No várj csak egy percig – mondta Yasmin, amikor mindezt elmeséltem neki. – Itt csapjon belém a ménkű, ha egy farfúró felvállalok.

– Miért ne?

– Ne legyél már ilyen ostoba, Oswald. Ha ez egyszer egy dühöngő, százszázalékos buzi...

– Ő maga „inverznek” nevezi magát.

– Füttyülök rá, hogy minek nevezi.

– Ez egy igazi prousti szó – mondtam. – Nézd csak meg a szótárban, mint jelent „invertálni”, és azt a meghatározást fogod rá találni, hogy „felülről lefelé fordítani.”

– Köszönöm szépen, ez a pasi nem fog engem felülről lefelé fordítani – tiltakozott Yasmin.

– Ugyan, ne izgasd már föl magad.

– Különben is időpocsékolás az egész – mondta. – Rám se fog nézni.

– Szerintem rád fog.

– Mit akarsz tőlem? Mit csináljak? Öltözzek ministránsfiúnak?

– Dupla adag kőrisbogárport adunk neki.

– Az még nem fogja megváltoztatni a szokásait.

– Nem – mondtam –, de olyan veszettül kanossá fogja tenni, hogy füttyül rá, milyen nemű vagy.

– Invertálni fog engem.

– Nem, dehogyis.

– Invertálni fog, mint a pinty.

– Vigyél magaddal kalaptűt.

– Akkor se fog menni – mondta. – Ha ez tényleg valódi, huszonnégy karátos buzi, akkor minden nőtől undorodik.

– A lényeg az, hogy elkapjuk – mondtam. – Nem lesz teljes a gyűjteményünk ötven Proust-szalmaszál nélkül.

– Tényleg annyira fontos?

– Az lesz – feleltem. – biztos vagyok benne. Az elkövetkező években erős kereslet fog jelentkezni a Proust-gyerekek iránt.

Yasmin kifelé bámult a Ritz ablakán, Párizs szürke, felhős nyári egére.

– Ha tényleg így van, akkor csak rajtad múlik – mondta.

– Hogyhogy?

– Csináld magad.

Fölugrottam, annyira megdöbbsentem.

– Térj észre – mondtam.

– Ennek férfi kell. Nos, te férfi vagy. Tökéletes vagy. Fiatal vagy, szép és buja.

– Igen, de nem vagyok örömfíú.

– Nincs vér hozzá a pucádban? Félsz?

– Természetesen nem félek. De a terepmunka a te területed, nem az enyém.

– Ezt meg ki mondta?

– Férfival nem tudok, Yasmin. Ezt te is tudod.
– Ez nem férfi. Ez egy tündér. Egy buzi tündér.
– Az Isten szerelmére! – kiáltottam fel. – Ott egyen meg a fene, ha hagyom, hogy ez a kis homokos a közelembe jöjjön! Tudnod kellene, hogy még egy beöntéstől is egy hétig reszketek!

Yasmin ettől nevetőgörcsöt kapott.

– Gondolom, legközelebb azt fogod mondani, hogy szűk a végbeled záróizma.

– Igen, és nem hagyom, hogy Mr. Proust kitágítsa! Köszönöm szépen.

– Gyáva vagy, Oswald – mondta.

Zsákutcába kerültünk. Én morcosan duzzogtam. Yasmin pedig fölállt, és töltött magának egy pohárral. Én is. Némán ültünk és ittunk. Kora este volt.

– Hová menjünk ma este vacsorázni? – kérdeztem.

– Nekem mindegy – felelte. – De azt hiszem, előbb meg kell próbálnunk megoldani ezt a Proust-ügyet. Nagyon dühítene, ha ez a kis farfúró megúszná.

– Van valami ötleted?

– Gondolkodom – mondta.

Kiittam a poharam, és töltöttem magamnak még egyet.

– Kérsz te is? – kérdeztem.

– Nem – mondta. Hagytam, hadd gondolkodjon. Egy idő múlva aztán azt mondta: – No, kíváncsi vagyok, ez be fog-e ütni.

– Micsoda?

– Támadt egy kis ötletem.

– Hadd halljam.

Yasmin nem válaszolt. Felállt, az ablakhoz ment és kihajolt rajta. Teljes öt percig mozdulatlanul bámult ki az ablakon, gondolataiba mélyedve. Figyeltem, de tartottam a számat. Aztán hirtelen láttam, hogy a jobb kezével hátranyúl, és elkezd vele kapkodni a levegőbe, mintha legyet fogna. Közben nem nézett hátra, csak könyökölt,

előredőlve az ablakpárkányon, és kapkodta azokat a láthatatlan, nemlétező legyeket a fenéke mögött.

– Hát te mi a fenét csinálsz? – kérdeztem végül.

Megfordult, szembenézett velem, és széles mosoly ült ki az arcára.

– Óriási! – kiáltott. – Nagyon tetszik! Mégis csak okos kislány vagyok!

– Hát akkor ki velem!

– Cseles dolog lesz – mondta –, és nagyon gyorsnak kell lennem, de én nagyon jó kapó vagyok. Most, hogy eszembe jut, mindig jobban el tudtam kapni a kriketlabdákat, mint a bátyám.

– Mi a fenéről beszélsz?

– Arról van szó, hogy férfinak kell álcáznom magam.

– Az könnyű – mondtam. – Nem probléma.

– Gyönyörű fiatal férfinak.

– És beadod nekik a bogarat?

– Dupla adagot – mondta.

– Nem kockázatos ez egy kicsit? Ne felejtsd el, mit művelt a jó öreg Woresleyvel.

– Pontosan ezt akarom. Azt akarom, hogy teljesen menjen el az esze.

– Lennél szíves pontosan elmondani, hogy mit akarsz csinálni? – kérdeztem.

– Ne kérdezősködj már annyit, Oswald. Ezt a részét bízd csak rám. Én becserkészhető vadnak tekintem Monsieur Proustot. A bohócok közé tartozik, és bohócként fogok bánni vele.

– Tulajdonképpen pedig nem az. Ő is zseni. De azért mindenesetre vidd magaddal a kalaptűt. A királyi kalaptűt. Azt, amelyiket kéthüvelyknyire beledöftél a spanyol király fenekébe.

– Jobban érzem magam egy konyhakéssel – mondta.

A következő néhány napot azzal töltöttük, hogy felöltöztettük Yasmint fiúnak. A divatszalonban, a parókakészítőnél, a cipésznél, mindenütt azt mondtuk, hogy egy fényes jelmezbálra akarjuk

kiöltöztetni, és mindenki kitette a lelkét, hogy segítsen. Elképesztő, hogy egy jó páróka mit művel egy arccal. Attól a pillanattól fogva, hogy föltette a parókát és lemosta az arcfestéket, Yasmin átalakult férfivá. Kissé nőies galambszürke nadrágot, kék inget, selyem csokornyakkendőt, virágos selyemmellényt és őzbarna kabátot választottunk ki neki, hozzá fehér betétes, lapos sarkú barna cipőt, és burnószínű, széles karimájú, puha filckalapot. Nemesen ívelt kebleinek gömbölyűségét azzal tüntettük el, hogy leszorítottuk egy széles kreppszalaggal. Kitanítottam, hogyan álcázhatja magas hangját halk, suttogó beszéddel, és szorgosan elpróbáltuk mindazt, amit majd mondani fog, először Céleste-nek, amikor ajtót nyit, aztán Monsieur Proustnak, amikor majd bevezetik hozzá.

Egy héten belül készen álltunk, kezdhettük. Yasmin még mindig nem árulta el nekem, hogyan szándékozik megóvni magát attól, hogy igazi prousti módra invertálják, de erről nem is faggattam tovább. Annak is igazán örültem, hogy egyáltalán beleegyezett, hogy elkapja ezt a fickót.

Úgy döntöttünk, hogy este hétre kell megérkeznie Prousthoz. Addigra áldozatunk már jó három órája fönnyel. A Ritzben segítettem Yasminnak a hálószobájában beöltözni. A parókája csodaszép volt. Aranyos bronzszínű, enyhén göndör, kissé hosszú haját varázsolt a fejére. A szürke pantalló, a virágos mellény és a bumószínű kabát férfiatlan, de szemkápráztatóan szép fiatalemberré varázsolták.

– Nincs az a farfúró, aki ellen tudna állni neked – mondtam.

Mosolygott, de erre sem tett semmi megjegyzést.

– Várj csak még egy kicsit – mondtam. – Még mindig hiányzik valami. A nadrágod határozottan üresnek látszik. Mindent elárul. – A pohárszéken ott állt egy tál gyümölcs, a szálloda igazgatóságának ajándéka. Kiválasztottam belőle egy kisebb banánt, Yasmin letolta a nadrágját, és leukoplaszttal odaerősítettük a combja belső oldalára. Mikor újra felhúzta a nadrágot, felvillanyozó volt a hatása –

sokatmondóan és csalogatóan, pontosan a megfelelő helyen domborodott.

– Ha meglátja – mondtam –, teljesen be fog gőzölni tőle.

18.

Lementünk és beszálltunk az automobilba. A Rue Laurent-Pichet-re hajtottam, és vagy húsz méterre a 8. számtól, az utca túlsó oldalán leállítottam a kocsit. Megszemléltük a házat. Nagy kőépület volt, fekete fakapuval.

– No eriggy – mondtam –, és sok szerencsét.

Yasmin kiszállt az autóból.

– Ez a banán kényelmetlen egy kicsit – mondta.

– Most legalább megtudod, milyen férfinak lenni.

Sarkon fordult, zsebre vágta a kezét, és a ház felé ballagott. Láttam, amint kipróbálja a kaput. Nem volt bezárva, valószínűleg azért, mert a házat különálló lakásokra osztották fel. Bement.

Beültem a gépkocsimba, és vártam a csata kimenetelét. Én, a tábornok, mindent megtettem, hogy felkészítsem az ütközetre. A többi már Yasminon múlt, a közkatonán. Jól fel volt fegyverkezve: dupla dózis kőrisbogárport vitt magával (végül amellelt döntöttünk), meg a hosszú kalaptűt, amelynek hegyes végén még ott vöröslött a ráalvadt spanyol királyi vér, mert Yasmin nem volt hajlandó letörölni.

Meleg, felhős, augusztusi párizsi este volt, ezért visszahajtottam kék Citroën *Torpedó*mon a vászontetőt. Az ülés ugyan kényelmes volt, de túlságosan ideges voltam, fészkelődtem, nem tudtam olvasni. Jó kilátásom nyílt a házra, és kissé lenyűgözve meregettem rá a szememet. Láttam a nagy, második emeleti ablakokat, amelyek mögött Monsieur Proust él, a zöld bársonyfüggönyök is szét voltak húzva, de belátni nem lehetett. Yasmin már odafönn volt, valószínűleg éppen abban a szobában, és most kezdi előadni a szöveget, amelyre oly nagy gonddal betanítottam: „Kérem, bocsásson meg nekem monsieur, de egyszerűen beleszerettem a műveibe. Egyenesen Angliából jövök, csak azért, hogy tisztelegjek az ön nagysága előtt. Kérem fogadja el tőlem ezt a kis doboz csokoládét... nem haragszik, ha kiveszek belőle egyet?... és itt van önnek is egy...”

Húsz percig vártam. Harminc percig vártam. Lestem az órát. Annak alapján, amit Yasmin ez iránt a „kis farfúró” iránt érzett, ahogy elkeresztelte, úgy véltem, utána semmiféle *tête à tête*-re és kellemes csevelyre nem fog sor kerülni, mint Renoirral és Monet-val. Úgy sejtettem, ez röpké és heves, a nagy író számára pedig feltehetőleg meglehetősen fájdalmas vizit lesz.

Abban nem tévedtem, hogy rövid lett. Miután Yasmin bement, harminchárom perc múlva kinyílt a nagy, fekete kapu, és kilépett rajta.

Miközben jött felém, a ziláltság jeleit kerestem a ruháján. Nem láttam rajta semmi ilyesmit. A burnótszínű puhakalap ugyanolyan hetykén félrecsapva állt a fején, mint előzőleg, és mindenestül ugyanolyan frissen és üdén jött ki, mint ahogy bement.

Csakugyan így volna? Nem hiányzik kissé a járásából a ruganyosság? De bizony. És nem hajlamos-e meglehetősen óvatosan rakni azokat a pompás hosszú lábait? Kétségkívül igen. Bizony úgy járt, mint aki éppen most szállt le a bicikliről egy kényelmetlen nyeregben tett hosszú utazás után.

Ezek a kis megfigyelések megnyugtattak. Minden kétséget kizáróan bizonyították azt, hogy vitéz kis katonám heves csatába bocsátkozott.

– Jó munka volt – mondtam, mikor beszállt a kocsiba.

– Miből gondolod, hogy sikerült?

A mi kis Yasminunkban volt ám hidegvér!

– Ne mondd nekem, hogy balul ütött ki.

Nem válaszolt, csak letelepedett az ülésre, és becsukta az ajtót.

– Tudnom kell, Yasmin, mert ha megvan a zsákmány, akkor gyorsan vissza kell rohannom lefagyasztani.

Megvolt. Természetesen. Nála volt. Visszarobogtam a szállóba, és ötven egészen kivételes szalmaszálát készítettem. Mikroszkópos számlálásom szerint minden egyes szalmaszál nem kevesebb, mint hetvenöt millió spermiumot tartalmazott. Onnan tudom, hogy igen potens szalmaszálak voltak, mert e pillanatban, amikor ezt írom,

tizenkilenc évvel az események után, határozottan leszögezhetem, hogy nem kevesebb mint tizennégy olyan gyerek szaladgál szerte Franciaországban, akiknek Marcel Proust az apja. Csak én tudom, hogy kik azok. Az ilyesmi szigorú titok, titok, amely köztem és az anyukák között marad. A férjek nem tudnak róla, ez az anyák titka. De édes jó Istenkém, ha látnák azt a tizennégy dúsgazdag, buta, irodalomrajongó anyát! Mindegyik azt mondogatja magában, valahányszor büszkén legelteti a szemét kis prousti ivadékán, hogy minden bizonnyal egy nagy író hozott a világra. Nos, tévedésben vannak. Mindnyájan tévednek. Semmiféle bizonyíték nincsen arra, hogy nagy írók nagy írókat nemzenek. Kisebb írókat nagy ritkán igen, de ez minden.

Amellett valamicskét több bizonyíték szól szerintem amellett, hogy nagy festők időnként nagy festőket nemzenek. Gondoljunk csak Teniers-re, Brueghelre, Tiepolóra, sőt Pissarróra. A zenében pedig a nagy Johann Sebastian Bach olyan túlradó génius volt, hogy egyszerűen lehetetlen lett volna, hogy át ne adjon belőle valamennyit a gyerekeinek is. De az írók, azok nem. A nagy írók a jelek szerint legtöbbször köves talajból szökkennek szárba – a szénbányászok, hentesek és elszegényedett tanítók fiai közül. Ám ez az egyszerű igazság soha nem tartotta vissza a gazdag, sznob nők kis csoportját attól, hogy gyereket óhajtsanak maguknak a briliáns Monsieur Prousttól vagy a rendkívüli Mr. James Joyce-tól. Nekem különben sem az volt a dolgom, hogy zseniket tenyésztsek, hanem hogy pénzt csináljak.

Mire betöltöttem azt az ötven Proust-szalmaszát, és biztonságosan belemerítettem őket a folyékony nitrogénbe, majdnem kilenc óra lett. Yasmin addigra már megfürdött, és szépséges női ruhákba öltözött, el is vittem hát a Maximba vacsorázni, hogy megünnepeljük a sikerünket. Még semmit nem mesélt el nekem mindabból, ami történt.

Aznapi naplójegyzésemből kiderül, hogy mind a ketten egy tucat *escargot*-val kezdtük a vacsoránkat. Augusztus közepe volt, éppen

kezdték megérkezni a faldok Yorkshire-ből és Skóciából, így mind a ketten rendeltünk egyet, és közöltem a főpincérrel, hogy angolosan, véresen kérjük. Egyik kedvenc burgundimat, egy palack Volnay-t rendeltem hozzá.

– No – mondtam, miután megrendeltük a vacsoránkat –, most mesélj el nekem mindent.

– Részletes riportot akarsz, mint egy bokszmeccsről? Ütésről ütésre?

– Mondj el minden kis részletet.

Az asztalon egy tányér retek állt, Yasmin bekapott egyet, és elropogtatta.

– Csengő volt az ajtaján – kezdte –, így hát becsöngettem. Céleste nyitott ajtót, és dühödten meredt rám. Látnod kellene ezt a Céleste-et, Oswald. Csont-bőr, sovány, hegyes az orra, a szája olyan, mint a kés. Mérheterlen undorral tetőtől talpig végigmért azzal a két apró, barna szemével. „Mit óhajt?“, kérdezte metsző hangon, én meg előadtam neki a szöveget, hogy Angliából jöttem, és egy kis ajándékot akarok átadni a híres írónak, akit bálványozok. „Monsieur Proust dolgozik“, mondta Céleste, és megpróbálta becsukni az ajtót, de én a küszöb mögé tettem a lábamat, belöktem és bemasíroztam. „Nem azért utaztam ide ilyen messziről, hogy a pofámba vágják az ajtót“, mondtam. „Kérem, szíveskedjék tudatni a gazdájával, hogy itt vagyok, eljöttem meglátogatni.“

– Nagyon jól csináltad – mondtam.

– Blöffel kellett kivágnom magam – mondta. – Céleste dühösen meregette rám a szemét. „Mi a neve?“, reccsentett rám. „Mister Phenecky, Londonból“, mondtam. Megtetszett nekem ez a név, meg voltam elégedve vele.

– Találó – mondtam. – És bejelentett?

– Ó, igen. És ez a muris kis dülledt szemű buzi meg kijött a hallba. Le se tette a kezéből a tollat.

– És aztán? Mi történt?

– Tüstént belevágtam abba a hosszú szónoklatba, amire betanítottál, azzal kezdve, hogy „Kérem, bocsásson meg nekem monsieur...”, de még alig böktem ki fél tucat szót, amikor máris fölemelte a kezét és felkiáltott. „Álljon meg! Én már megbocsátottam magának!” Úgy falt a szemével, mintha én lennék a legszebb, legkívánatosabb és legpikánsabb kis legény, akit csak életében valaha látott. Mint ahogy lefogadom, az is voltam.

– Angolul beszélt vagy franciául?

– Egy kicsit így is, úgy is. Elég jól beszélt angolul, körülbelül úgy, ahogy én franciául, így ez nem számított.

– És tüstént beléd esett?

– Nem tudta levenni rólam a szemét. „Ez minden, köszönöm, Céleste”, mondta, a száját nyalogatva. De Céleste-nek nem tetszett a dolog, és ott maradt. Bajt szimatolt.

– Elmehet, Céleste – emelte fel a hangját Monsieur Proust.

– De Céleste még mindig nem volt hajlandó kimenni. „Nem óhajt semmi mást, Monsieur Proust?”

– Azt óhajtom, hogy hagyjon magunkra – reccsentett rá, mire a nő füstölögve kisomfordált a szobából.

– „Kérem, foglaljon helyet, Monsieur Phenecky”, mondta. „Elvehetem a kalapját? Bocsánatot kérek a szolgálóm miatt. Kissé túlságosan félt engem.”

– „Mitől félti önt, monsieur?” – kérdeztem.

– Rám mosolygott, kivillantak azok a rémes fogai. Nagy lyukak tátongtak köztük. „Magától”, mondta lágyan.

– Azt a kutyafáját, gondoltam, most minden pillanatban invertálhatnak. Oswald, ezen a ponton komolyan fontolóra vettem, hogy teljesen kihagyom a kőrisbogárport. Ennek az embernek lógott a nyelve a kéjvágtyól. Ha lehajlok, hogy megigazítsam a cipőfűzőmet, máris rajtam ütött volna.

– De nem hagytad ki?

– Nem. – mondta Yasmin. – Odaadtam neki a csokoládét.

– Miért?

– Mert bizonyos tekintetben könnyebb velük bánni, mikor a hatása alá kerülnek. Nem tudják teljesen, mit is csinálnak.

– És jól működött csokoládé?

– Mindig jól működik – mondta hűvösen. – De ez dupla adag volt, ezért még jobban működött.

– Hogyhogy még jobban?

– A buzik mások – mondta.

– Ezt elhiszem neked.

– Tudod – folytatta –, mikor egy normális férfit az örületbe hajszol a bogár, semmi mást nem akar, mint tüstént megerőszakolni a nőt. De amikor egy buzit őrjít meg a por, nem az jut először eszébe, hogy tüstént nekiálljon a farfúrásnak, hanem azzal kezdi, hogy hevesen kapkodni kezd a másik fütyije után.

– Ez fura egy kicsit, nem?

– Nagyon – mondta Yasmin. – Tudtam, ha elég közel eresztem magamhoz, hogy elkapjon, nem lesz más a kezében, csak egy szétnyomott banán.

– Akkor meg mit tudtál csinálni?

– Folyton félreugrottam előle. Ebből a végén persze hajtóvadászat lett. Hajszolt körbe-körbe a szobában, közben jobbra-balra mindent felborogatott.

– Ez meglehetősen fárasztónak hangzik.

– Igen, és a kellős közepén kinyílt az ajtó, és megint ott állt az a rémes kis cseléd. „Monsieur Proust”, mondta, „ez a sok testmozgás nem tesz jót az asztmájának!”

– „Mars ki!”, üvöltött rá. „Ki innen, maga boszorkány!”

– Azt hinném pedig, hogy a nő már jócskán hozzászokott az ilyesmihez.

– Biztos vagyok benne – mondta Yasmin. – No, elég az hozzá, hogy a szoba közepén egy nagy, kerek asztal állt, így tudtam, hogy amíg a közelében maradok, addig nem tud elkapni. Sok lányt megmentett már egy kerek asztal a mocskos vénemberektől. Csak az volt a baj, hogy mintha kifejezetten élvezte volna ezt a részét a

dolognak. Hamarosan kezdtem arra gondolni, hogy ezeknek a fickóknak a jó öreg fogócska, körbe a szobában, lényeges bevezető mozzanat.

– Egyfajta bemelegítés – mondtam.

– Aha. És aztán egyre csak mondott nekem mindenfélét, miközben körben futkostunk az asztal körül.

– Miket?

– Trágárságokat – felelte. – Nem érdemes megismételni. Mellesleg hiba volt felkötni azt a banánt.

– Miért?

– Túl nagy a dudor. Tüstént észrevette. És amíg az asztal körül kergetett, egész idő alatt arra mutogatott, és dicshimnuszokat zengett róla. Égtem a vágytól, hogy megmondjam neki, az csak egy buta kis banán, a Ritz Hotelből, de erről szó se lehetett. Ez a falra mászott attól a banántól, és a kőrisbogárpor pillanatról pillanatra jobban hatott rá. Hirtelen rájöttem, hogy egy új problémával is meg kell birkóznom. Hogy az isten csudájába fogom ráhúzni azt a gumit, gondoltam, mielőtt rám ugrik? Nemigen mondhattam neki, hogy ez a szükséges elővigyázatossági intézkedés, igaz?

– Hát, nem igazán.

– Úgy értem, mi okom lett volna rá egyáltalán, hogy magammal hordjam azt a vacakot?

– Rázós – mondtam. – Nagyon rázós. Hogy másztál ki a csávából?

– A végén megkérdeztem tőle: „Kíván engem, Monsieur Proust?”

– „Igen!”, süvöltötte. „Jobban kívánom, mint életemben bárkit! Ne szaladjon el!”

– „Még ne”, mondtam. „Előbb föl kell tennie ezt a fura kis micsodát, ami melegen tartja.” Elővettem a zsebemből, és az asztalon keresztül odadobtam neki. Abbahagyta a kergetőzést, és megállt, de csak bámulta. Szerintem még soha az életében nem látott ilyet. „Mi ez?”, kérdezte.

– „Úgy hívják, hogy csikiző”, mondtam. „Ez a mi híres angol csikizőnk. Oscar Wilde találta fel.”

– „Oscar Wilde” kiáltotta. „Hahaha! Az nagy ember volt!”

– „Ő találta fel a csikizőt”, mondtam. „És Lord Alfred Douglas segített neki.”

– „Lord Alfred is remek fickó volt!”, kiáltotta.

– „Hetedik Edward király”, tódítottam tovább a dolgot, „akárhová ment, mindig magával vitte a csikizőjét.”

– „Hetedik Edward király”, kiáltotta. „Atyaisten!” Fölvette a kis jószágot az asztalról. „És ez jó?”

– „Mégkétszerezi az elragadtatást”, mondtam. „Tegye föl gyorsan, legyen jó fiú. Kezdek türelmetlen lenni.”

– „Segítsen nekem”, kérte.

– „Nem”, mondtam. „Csinálja csak maga.” És miközben elkezdett ott vacakolni vele, én... szóval... hát abszolút biztosnak kellett lennem benne, hogy meg ne lássa a banánt meg a többit, igaz?... Márpedig tudtam, hogy eljött a rettegett pillanat, amikor le kell vetnem a nadrágomat...

– Ez kissé kockázatos lehetett.

– Nem lehetett kibújni alóla, Oswald. Így, amíg ő Oscar Wilde nagyszerű találmányával vacakolt, én hátat fordítottam neki, és fölvettem azt a pózt, amit megfelelőnek képzeltem. Lehajoltam a kanapé támlájára.

– Atyaisten, Yasmin, csak nem akarod azt mondani, hogy engedni akartad neki...

– Persze hogy nem – felelte –, de el kellett rejtenem a banánomat, hogy ne legyen a keze ügyében.

– Igen, de hát nem ugrott neked?

– Úgy jött nekem, mint egy faltörő kos.

– Hogy tértél ki előle?

– Nem tértem ki – mosolygott. – Az egészben ez a lényeg.

– Nem értelek – mondtam. – Ha neked esett, mint egy faltörő kos, és te nem tértél ki előle, akkor óhatatlanul fel kellett öklelnie.

– Nem úgy öklelt föl, ahogy te *gondolod*. Tudod, Oswald, eszembe jutott valami. Fölmerült az emlékezetemben a történeted, A. R. Woresleyről meg az öccse bikájáról, meg hogy hogyan tették bolonddá a bikát, amely azt hitte, hogy egy bizonyos helyen van a füttyülője, holott ténylegesen egész másutt volt. A. R. Woresley megmarkolta, és valahová máshová irányította.

– Ezt csináltad te is?

– Igen.

– De hát biztosan nem egy zacskóba, ahogy Woresley csinálta?

– Ne legyél már ilyen szamár, Oswald. Nekem nincs szükségem zacskóra.

– Hát persze hogy nincs... nem... most már értem, mire gondolsz, de nem volt ez egy kicsit... rázós?... Arra gondolok, hogy... te háttal álltál neki, meg minden... ő meg úgy jött neked, mint egy faltörő kos... nagyon gyorsnak kellett lenned, nem?

– Gyors voltam. Elkaptam a levegőben.

– És nem is kapiskálta?

– Nem jobban, mint a bika. Sőt, még kevésbé, és azt is megmondom, hogy miért.

– Miért?

– Először is mert majd meg volt örülve a kőrisbogárportól, igaz?

– Igaz.

– A feje meg a levegőben volt, úgy mint a bikáé, igaz?

– Valószínűleg. Igen.

– De ami a legfontosabb: azt feltételezte, hogy *férfi* vagyok. Azt hitte, egy *férfival* csinálja, igaz?

– Hát persze.

– A füttyülője meg jó helyen volt. Jól érezte magát ott, igaz?

– Igaz.

– Ezért aztán úgy gondolta, az egyetlen helyen van, ahol lehet. Egy *férfinak* nincs más helye.

Csak ámultam és bámultam. Őszintén csodáltam.

– Bolonddá kellett tennem – mondta. Kikotort egy csigát a héjából és a szájába dugta.

– Ez briliáns volt – mondtam. – Abszolúte briliáns.

– Én is meglehetősen meg voltam magammal elégedve.

– Ez volt az átejtések csúcsa.

– Köszönöm, Oswald.

– Csak egyet nem tudok felfogni – mondtam.

– Mit?

– Hogy mikor neked esett, mint egy faltörő kos, nem célzott.

– Csak úgy nagyjából.

– De hát ő igen tapasztalt céllövő.

– Kedves öreg háрпиám – mondta –, te a jelek szerint el sem tudod képzelni, milyen egy férfi, mikor dupla dózist kap.

De még mennyire el tudtam, mondtam magamban. Az iratszekrények mögül leselkedtem, amikor A. R. Woresley bekapta a magáét.

– Nem – mondtam –, tényleg nem tudom. Milyen egy férfi, mikor dupla dózist kap?

– Mint az ámokfutó – mondta. – A szó szoros értelmében azt se tudja, hogy a másik vége mit csinál. Egy üveg ecetes uborkába is beledughattam volna, észre se vette volna a különbséget.

Az évek során fölfedeztem egy meglepő, de egyszerű igazságot a fiatal hölgyekkel kapcsolatban, mégpedig a következőt: *minél szebb az arcuk, annál kevésbé finomak a gondolataik*. Ez alól Yasmin se volt kivétel. Ott ült a Maxim asztalánál velem szemben, egy pompás Fortuny toalettben, és az egész világ olyan volt számára, mintha maga volna Szemirámisz királynő Egyiptom trónján, de útszéliek beszélt.

– Útszéliek beszélsz – szóltam rá.

– Én egy útszéliek virágszál vagyok – vigyorgott.

Meghozták a Volnay-t, meg is kóstoltam. Csodálatos bor. Boldogult atyám azt szokta mondani, hogy sose szalassz el egy jó hajó miatt egy Volnay-t, ha meglátod a borlapon.

- Hogy tudtál ilyen hamar meglépni? – kérdeztem.
- Nagyon durva volt – mondta. – Durva, és valahogy tuskés. Úgy éreztem, mintha egy óriás homár csimpaszkodna a hátamra.
- Állati.
- Iszonyatos volt. Vastag arany óralánc lógott a mellényén, folyton reszelte a gerincemet. A mellényzsebében meg egy nagy óra.
- Nem tesz jót az órának.
- Nem – mondta. – Rapityára tört. Hallottam.
- Igen, nos...
- Fantasztikus ez a bor, Oswald.
- Tudom. De hogy tudtál ilyen gyorsan elszabadulni?
- Ez a fiatalabbakkal óhatatlanul problémát fog majd jelenteni, miután megkapták a kőrisbogárport – mondta. – Hány éves is ez a fickó?
- Negyvennyolc.
- Szóval az élete virágjában van – mondta. – Más a helyzet, mikor már hetvenhat évesek. Ebben a korban már még a porral is hamarosan csikorogni kezdnek, és leállnak.
- De ez a pasas nem?
- De nem ám – mondta. – Olyan volt, mint az örökmozgó. Mint egy homárgép.
- No és mit csináltál?
- Mit csinálhattam volna? Azt mondtam magamban, vagy ő, vagy én. Így aztán mihelyt robbant, és leszállította az árut, benyúltam a kabátom zsebébe, és előhúztam hű kalaptűmet.
- És megkóstoltattad vele?
- Igen, de ne felejtse el, hogy ezúttal bekkhennel kellett csinálnom, ami nem olyan könnyű. Nehéz jó lendületet venni hozzá.
- Ezt el tudom képzelni.
- Szerencsére mindig erősségem volt a fonák.
- Úgy érted, a teniszben?
- Igen – felelte.
- És elsőre bevitted neki?

– Mélyen, egészen az alapvonalig – mondta. – Mélyebbre, mint a spanyol királynak. Meccslabda volt.

– Nem méltatlankodott?

– Ó, Istenem, sivített, mint egy disznó. Körbetáncolta a szobát, markolászta a fenekét, és üvöltözött: „Céleste! Céleste! Hívjon orvost! Megszúrtak!” Az a nőszemély nyilván a kulcslyuknál leselkedett, mert tüstént berobbant, és odaszaladt hozzá. „Hol? Hol? Hadd lássam!”, kiabálta, de miközben ő a hátulját vizsgálgatta, én lekaptam róla a létfontosságú gumijószágot, és kirohantam a szobából. A nadrágomat már menet közben húztam fel.

– Brávó – mondtam. – Micsoda diadal!

– Inkább csak egy jó hecc – mondta. – Élveztem.

– Te mindig élvezed.

– Finomak ezek a csigák – mondta. – Nagyok és szaftosak.

– A csigatenyészetekben két napra fűrészpörba teszik őket, mielőtt étkezési célra eladják a piacon – mondtam.

– Miért?

– Hogy a csigák kipurgálják magukat. Mikor szerezted meg az aláírt levélpapírt? Mindjárt az elején?

– Az elején, persze. Mindig így csinálom.

– De miért áll rajta az, hogy Boulevard Hausmann, a Rue Laurent-Pichet helyett?

– Én is megkérdeztem tőle. Azt mondta, azelőtt ott lakott. Csak nemrégiben költözött át.

– Akkor ez teljesen rendben van – mondtam.

Elvitték a tányérokat az üres csigahéjakkal, és hamarosan kihozták a fajdot. Fajdon én a vörös nyírfajdot értem, nem szeretem igazán se a feketét (amelyiknek fekete a kakasa, és szürke a tyúkja), se az erdeit (a süketfajdot), se a fehéret (a hófajdot). A többiek is jók, különösen a hófajd, de a vörös nyírfajd köztük a király. És, feltéve persze, ha ideiek, nincs az övékénél gyöngébb és ízletesebb hús a világon. Augusztus tizenkettedikén kezdődik meg a vadászatuk, és minden évben már jó előre és egyre türelmetlenebbül várom ezt a

napot, akárcsak a szeptember elejét, amikor Colchesterből és Whitstable-ből megérkeznek az osztrigák. A vörös nyírfajdot úgy kell enni, mint a legfinomabb vesepecsenyét: angolosan sütvé, hogy a vér csak egy lehelettel legyen sötétebb a skarlátvörösnél. A Maximban nem is szeretik, ha másként rendeli az ember.

Lassan eszegettük a fajdunkat, egyszerre mindig csak egy vékony szeletként szeltünk le a melle húsából, hagytuk, hadd olvadjon el a szánkban, és minden falatra ittunk egy korty illatos Volnay-t.

– Ki a következő a listán? – kérdezte Yasmin.

Ezen már magam is gondolkoztam egy sort.

– Úgy volt, hogy Mr. James Joyce lesz, de talán kellemesebb lenne, ha helyszínt váltanánk, és egy rövidke utazást tennénk Svájcba – mondtam neki.

– Én örülnék neki – közölte Yasmin. – Ki van Svájcban?

– Nizsinszkij.

– Azt hittem, itt van azzal a Gyagilev nevű fickóval.

– Bár itt lenne – mondtam –, de úgy néz ki, hogy egy kicsit begolyózott. Azt hiszi, hogy házasságot kötött Istennel, és most egy nyakába akasztott nagy aranykeresztel járka mindenhol.

– Micsoda pech – mondta Yasmin. – Ez azt jelenti, hogy vége a táncospályájának?

– Ezt senki nem tudja. Azt mesélik, hogy alig néhány hete St. Moritzban táncolt egy szállodában. De csak mulatságból csinálta, hogy szórakoztassa a vendégeket.

– Szállodában lakik?

– Nem, egy villája van St. Moritz fölött.

– Egyedül él?

– Sajnos nem. Felesége van meg gyereke, meg egy csomó személyzet. Dúsgazdag ember. Régebben mesés összegeket keresett. Tudom, hogy Gyagilev előadásonként huszonötezer frankot fizetett neki.

– Atyaisten! Láttad valaha táncolni?

– Csak egyszer. Abban az évben, amikor kitört a háború, ezerkilencszáztizennégyben, a londoni régi Palace Theaterben. A *Chopiniádában* lépett fel. Lenyűgöző volt. Úgy táncolt, mint egy isten.

– Megőrülök, hogy megismerkedhessem vele – mondta Yasmin. – Mikor indulunk?

– Holnap – mondtam. – Nem szabad sokáig egy helyben maradnunk. Folyon úton kell lennünk.

19.

Elbeszélésemnek ezen a pontján, amikor éppen le akartam írni svájci utazásunkat, melynek során meg akartuk keresni Nizsinszkijt, tollam hirtelen fölemelkedett a papírról, és azon kaptam magam, hogy habozok. Nem ragadtam-e bele valamiféle kerékvágásba? Nem kezdem ismételtetni magam? Yasminnak a következő tizenkét hónap során iszonyú sok lenyűgöző emberrel kellett megismerkednie, ez nem kétséges. De a cselekmény (persze egy-két kivétellel) majd minden esetben jószerivel ugyanúgy zajlott. Sor került a kőrishogárpor beadására, ezt követte a kataklizma, aztán jött a menekülés a zsákmánnyal és a többi, és ez, bármilyen érdekesek legyenek is netán maguknak az érdekelt férfiaknak, óhatatlanul meglehetősen unalmassá válik az olvasó számára. Mi sem lenne könnyebb, mint ha a részletekbe elmerülve elmesélném, hogyan is találkoztunk mi ketten Nizsinszkijjal, a villája alatti lejtőn, a fenyveserdő egyik ösvényén, ahogy tényleg találkoztunk. Hogyan adtuk be neki a csokoládét, aztán hogy tartóztattuk fel a csevegésünkkel kilenc percig, amíg a por hatni kezdett rá, és hogyan hajszolta be Yasmint a sötét erdőbe, szikláról sziklára szökkenve, minden ugrással olyan magasra emelkedve a levegőben, mintha repülne. Ám ha mindezt megtenném, akkor az is helyénvaló lenne, hogy leírjam a James Joyce-vállalkozást is, Joyce-ot Párizsban, Joyce-ot a kék szerzs-öltényében, a fekete

filckalapjával, lábán az ócska teniszcipőjével, amint a turistabotját pörgeti, és trágárságokat beszél. Joyce után pedig Mr. Bonnard és Mr. Braque következnének, aztán pedig egy gyors hazaruccanás, vissza Cambridge-be, hogy átrakjuk becses zsákmányunkat a Spermabankba. Ez nagyon kurta út volt, mert Yasmin meg én ekkor már nagyon fölveltük a ritmust, és folytatni akartuk, míg csak nem végzünk.

A. R. Woresley örült izgalomba jött, amikor megmutattam neki szállítmányunkat. Mostanára már megvolt Alfonz király, Renoir, Monet, Matisse, Proust, Sztravinszkij, Nizsinszkij, Joyce, Bonnard és Braque.

– És jó munkát végeztél a fagyasztással is – mondta nekem, amikor óvatosan átrakta a megcímkézett, szalmaszálakkal teli állványokat a hordozható mélyhűtő bőröndből főhadiszállásunk, a „Dunroamin” hatalmas mélyhűtőjébe. – Nyomás, gyerekek, csak így tovább – dörzsölgette a kezét, mint valami fűszeres. – Csak így tovább.

Mentünk tovább. Addigra már október eleje lett, és délnek indultunk, Itáliába, hogy megkeressük D. H. Lawrence-t. Meg is találtuk. Capri szigetén lakott a Palazzo Ferraróban Friedával, és ebből az alkalomból nekem kellett a hájas Friedát két óra hosszat szórakoztatnom a sziklákon, mialatt Yasmin munkába vette Lawrence-t. Lawrence-szel kapcsolatban azonban enyhe megdöbbenés ért bennünket. Mikor visszarobogtam Capri-i szállodánkba az ondóval, és megvizsgáltam a mikroszkóp alatt, kiderült, hogy hímivarsejtjei mind halottak. Semmiféle mozgást nem tudtam észlelni köztük.

– Jesszusom – mondtam Yasminnak –, ez az ember meddő.

– Nem úgy viselkedett – felelte. – Olyan volt, mint egy bakkecske. Egy kanos bakkecske.

– Ki kell húznunk a listánkról.

– Ki a következő? – kérdezte.

– Giacomo Puccini.

20.

– Puccini nagy ember – mondtam. – Óriás. Nem szabad kudarcot vallanunk vele.

– Hol lakik? – kérdezte Yasmin.

– Lucca mellett, Firenzétől körülbelül negyven mérföldnyire.

– Mesélj nekem róla.

– Puccini mesésen gazdag és híres ember. Hatalmas házat építtetett fel magának, a Villa Puccinit, egy tó partján, amellet a kis falu mellett, ahol született, és amelyet Torre del Lagónak hívnak. Mármost, Yasmin, ez az az ember, aki a *Manon Lescaut-t*, a *Bohéméletet*, a *Toscát*, a *Pillangókisasszonyt* és *A nyugat lányát* írta. Mindegyik klasszikus lett. Valószínűleg nem egy Mozart vagy egy Wagner, még csak nem is egy Verdi, de azért még mindig zseni és óriás. Amellett remek fickó.

– Miben?

– Nagy szoknyavadász.

– Pompás.

– Most hatvanegy éves, de oda se neki – mondtam. – Sokoldalú ember: nagy ivó, bolondul az autóvezetésért, szenvedélyes horgász és még szenvedélyesebb vadkacsavadász. De mindenekfelett kéjenc. Valaki azt mondta róla egyszer, hogy vadászik a nőkre, a vízi szárnyasokra és a librettókra – ebben a sorrendben.

– Klassz pasasnak hangzik.

– Pompás fickó. Van egy felesége, egy Elvira nevű vén csoroszlya, és ha hiszed, ha nem, ezt az Elvirát egyszer öt havi börtönre ítélték, mint aki a halálát okozta Puccini egyik barátnőjének. Cselédlány volt a házuknál, és az a vadállat Elvira egyszer késő éjjel rajtakapta vele Puccinit a kertben. Iszonyatos jelentet rendezett, és a lányt kirúgták, de Elvira utána is addig-addig üldözte, hogy szegényke mérget vett be, és megölte magát. A családja a bírósághoz fordult, és Elvira öt havi sitkót kapott.

– Le is ülte?

– Nem. Puccini kimentette, tizenkétezer lírát fizetett a lány családjának.

– Akkor mi legyen a tervünk? – kérdezte Yasmin. – Egyszerűen kopogtassak az ajtón, és menjek be?

– Az nem fog menni – mondtam. – Hűségese házőrző kutyákként veszik körül a cselédek, és ott van az az átkozott felesége is. Soha a közelébe se jutnál.

– Akkor mit javasolsz?

– Tudsz énekelni? – kérdeztem.

– Nem vagyok egy Melba – felelte Yasmin –, de egész jó kis hangom van.

– Remek – mondtam. – akkor ez az. Ezt fogjuk csinálni.

– Mit?

– Majd elmondom útközben.

Éppen visszatértünk Capriból a félszigetre, és Sorrentóban kötöttünk ki. Olaszországnak ezen a részén meleg, októberi idő volt, ragyogott a kék ég, bepakoltunk hát derék Citroën *Torpedó*mba, és elindultunk északnak, Lucca felé. Leeresztettük a tetejét, igazi gyönyörűség volt végighajtani a Sorrentóból Nápolyba vezető csodálatos, part menti úton.

– Először is hadd meséljem el neked, hogyan ismerkedett meg Puccini Carusóval – kezdtem –, mert nem éreztelen annak szempontjából, amit csinálni fogsz. Puccini akkor már világhírű volt, Caruso pedig gyakorlatilag teljesen ismeretlen, de rettenetesen szerette volna megkapni Rodolpho szerepét a *Bohémélet* Livornóban tervezett bemutatójára, így aztán egy szép napon beállított a Villa Pucciniba, és azt kérte, hogy vezessék be a nagy emberhez. Puccinihoz szinte minden nap megpróbáltak bejutni mindenféle másodrendű énekesek, meg kellett hát oltalmaznia magát ezektől az emberektől, különben sose lett volna nyugta. „Mondjátok meg neki, hogy el vagyok foglalva”, mondta. A cselédlány azzal jött vissza Puccinihoz, hogy ez a fickó abszolúte

nem hajlandó elkotródni. „Azt mondja, ha kell, egy évig ott fog táborozni a kertjében.” „Hogy néz ki?”, kérdezte Puccini. „Alacsony, köpcös, bajszos kis emberke, és keménykalap van a fején. Azt mondja, nápolyi.” „És mi a hangfaja?”, kérdezte Puccini. „Azt mondja, ő a világ legjobb tenoristája”, jelentette a cselédlány. „Mind ezt mondják”, mondta Puccini, de valami, mind a mai napig nem tudta megmondani, hogy mi, arra ösztökélte, hogy tegye le a könyvet, amelyet olvasott, és menjen ki az előszobába. A bejárati ajtó nyitva volt, és a kis Caruso ott ácsorgott előtte a kertben. „Ki a fene maga?”, ordított rá Puccini. Caruso teli torokból kieresztette azt a káprázatos hangját, és Rodolpho szavaival válaszolt a *Bohéméletből*: „*Chi son? Sono un poete...*” Ki vagyok? Költő vagyok. Puccini majd' hanyatt esett hangjának szépségétől, soha életében nem hallott még ilyen tenort. Odarohant Carusóhoz, megölelte, és felkiáltott: „Rodolpho a tied!” Ez igaz történet, Yasmin, maga Puccini is nagyon szereti elmesélni. És ma már persze Caruso a világ legnagyobb tenoristája, és ő meg Puccini a legjobb barátok. Csodálatos történet, nem gondolod?

– Mi köze ennek az én éneklésemhez? – kérdezte Yasmin. – Az én hangomtól Puccini aligha fog hanyatt esni.

– Persze hogy nem. De az általános elképzelés ugyanez. Caruso egy szerepet akart. Te három köbcenti ondót akarsz. Az utóbbit Puccini sokkal könnyebben odaadhatja, különösen egy olyan káprázatos nőnek, mint te. Az éneklés egyszerűen csak arra jó, hogy felhívd magadra a figyelmét.

– Akkor folytasd.

– Puccini kizárólag éjszaka dolgozik, körülbelül este fél tizenegyől úgy hajnali háromig-négyig. Olyankor a házban már mindenki alszik. Éjfélkor bemászunk a Villa Puccini kertjébe, és megkeressük a zenetermet. Azt hiszem, a földszinten van, és biztos nyitva lesz az ablaka, hiszen még melegek az éjszakák. Én elbújok a bokrok közt, te meg megállsz a nyitott ablak előtt, és halkán elénekeled a *Pillangó kisasszony* gyöngéd kis áriáját, az *Un bel vedremó*-t. Ha minden jól

megy, Puccini oda fog szaladni az ablakhoz, és látni fogja, hogy egy lenyűgöző szépségű lány áll alatta – te. A többi már könnyen fog menni.

– Tetszik nekem a dolog – mondta Yasmin. – Az olaszok folyton énekelnek egymás ablaka alatt.

Mikor Luccába értünk, szerény kis szállodában ütöttük fel a táborunkat. A szálloda nappalijának ócska zongorája mellett betanítottam Yasminnak ezt az áriát. Szinte semmit nem tudott olaszul, de hamarosan kívülről megtanulta a szövegét, és a végén már tényleg egész kedvesen el tudta énekelni az egészet. A hangja kicsi volt, de tökéletesen tiszta. Utána azt is megtanítottam neki, hogyan mondják olaszul, hogy „Maestro, imádom a műveit. Csak azért tettem meg ezt a hosszú utat egyenesen Angliából...”, satöbbi, satöbbi, továbbá betanítottam neki még néhány hasznos frázist, köztük természetesen azt, hogy „Semmi mást nem kérek, csak egy autogrammot, a saját levélpapírjára.”

– Azt hiszem, ennél a fickónál nem lesz szükséged a bogárra – mondtam.

– Én se hiszem – mondta Yasmin. – Most az egyszer hagyjuk el.

– És kalaptűre se – mondtam neki. – Ez az ember az én szememben egy hős. Nem akarom, hogy megszúrják.

– Ha nem használjuk a bogarat, nem lesz szükségem a kalaptűre se. Ezt az egyet csakugyan alig várom, Oswald.

– Holtbiztos jó multság lesz – feleltem.

Mikor már mindenben felkészültünk, egyik délután kihajtottunk a Villa Puccinihoz, felderíteni a terepet. Hatalmas kúria volt, egy nagy tó partján, de mindenütt nyolc láb magas, tüskés vaskerítés vette körül. Ez nem volt túlságosan jó.

– Szükségünk lesz egy kis létrára – mondtam. Visszahajtottunk hát Luccába, és vettem egy kis falétrát, amelyet beraktunk a nyitott kocsiba.

Közvetlenül éjfél előtt aztán megint ott álltunk a Villa Puccini mellett, készen az akcióra. Néma csend volt, sötét és meleg volt az

éjszaka. Nekitámasztottam a létrát a kerítésnek, fölmásztam rajta, és leugrottam a kertbe. Yasmin követett. Átemeltem a létrát a mi oldalunkra, és otthagytam, menekülésre készen.

Tüstént megláttuk az egész házban az egyetlen szobát, ahol még égett a lámpa. A tóra nézett. Kézen fogtam Yasmint, és közelebb óvakodtunk hozzá. Bár holdtalan éjszaka volt, a két nagy földszinti ablaknak a tavon visszatükröződő fénye halványan mégis megvilágította a házat és a kertet. A kert teli volt fákkal, bokrokkal, cserjékkel és virágágyásokkal. Nagyon élveztem a dolgot, az ilyesmit szokta Yasmin „jó kis heccnek” nevezni. Mihelyt közelebb értünk az ablakhoz, meghallottuk a zongoraszót. Az egyik ablak nyitva állt. Lábujjhegyen odalopakodtunk, és bekukucskáltunk rajta. És íme, ott ült maga a nagy férfiú, ingujjban, egy pianínó mellett, szivarral a szájában, klimpírozott. Időnként abbahagyta, hogy lefirkantson valamit, aztán tovább kalimpált. Zömök, vállas, kissé pocakos, fekete bajszos férfi volt. A pianínóra kétoldalt cifra réz gyertyatartók voltak felszerelve, de gyertyák nem égtek bennük. A pianínó melletti polcon nagy fehér, kitömött madár állt, valami daruféle. A szoba falait körös-körül Puccini híres-nevezetes őseit ábrázoló olajfestmények borították – az ükapja, a dédapja, a nagyapja meg az apja, akik mind híres muzsikusok voltak. A Puccini család férfitagjai több mint kétszáz éven keresztül továbbadták magasrendű zenei képességeiket a gyermekeiknek. A Puccini-szalmaszálak, ha meg tudom őket szerezni, felbecsülhetetlen értéket fognak jelenteni. El is határoztam, hogy a szokásos ötven helyett százat fogok belőlük készíteni.

És most ott álltunk, Yasmin meg én, és lestük a nagy embert a nyitott ablakon át. Észrevettem, milyen pompás a sűrű, fekete sörénye, amelyet egyenesen hátrafésült a homlokából.

– Én most eltűnök a szem elől – suttogtam Yasminnak. – Várd ki, amíg egy kicsit abbahagyja, aztán kezdj el énekelni.

Rábólintott.

– A létránál várlak.

Megint csak bólintott.

– Sok szerencsét – súgtam, aztán lábujjhegyen elosontam, majd megálltam egy bokor mögött, alig ötyardnyira az ablaktól. A bokor levelein keresztül már nemcsak Yasmint láttam, hanem be tudtam nézni a szobába is, ahol a zeneszerző ült, mivel a hatalmas ablak majdnem a földig ért.

A zongorán a pötyögtetés hol elhallgatott, hol megint csilingelni kezdett. A koma egy ujjal pötyögtette ki a dallamot. Csodálatos dolog volt: ott álltam valahol Olaszországban, éjfélkor egy tó partján, és hallgattam, amint Giacomo Puccini komponál valamit, ami szinte bizonyosan egy új opera egyik elbűvölő áriája lesz. Aztán a zongora megint elhallgatott. Amikor jónak találta a frázist, lejegyezte, tollal a kezében előrehajolt, és elkezdte leírni a kottatartón álló kéziratpapírra: róttá a kottafejeket a librettista szöveg fölé.

Aztán a néma csöndben hirtelen felcsendült Yasmin bájos kis hangján az *Un bel di vedremo*. Lenyűgöző hatása volt: ezen a helyen, ebben az atmoszférában, ezen a sötét éjszakán a tóparton, Puccini ablaka alatt kimondhatatlanul megindított. Láttam, hogy a zeneszerző megdermed. Megállt a kezében a toll a papíron, a keze is megdermedt, egész teste mozdulatlaná vált, ahogy az ablaka előtt megszólaló hangot hallgatta. Nem nézett ki. Azt hiszem, nem mert kinézni, nehogy megtörje a varázst. Az ablaka alatt egy fiatal lány énekelte egyik kedvenc áriáját, kicsi, de kellemes hangon, és abszolút kristálytisztán. Semmit nem változott az arckifejezése. A szája se rebbent meg. Meg se moccant, amíg az ária be nem fejeződött. Varázslatos pillanat volt. Aztán, amikor Yasmin befejezte, Puccini néhány másodpercig még ülve maradt a zongoránál. Mintha azt várta volna, hogy még valami következik, vagy valamiféle jelt kap odakintről. De Yasmin nem mozdult, és nem szólalt meg, csak állt, arcát az ablakra emelve várta, hogy a férfi menjen oda hozzá.

És oda is ment. Láttam, ahogy letette a tollát, lassan fölállt a zongoraszékről, és odament az ablakhoz, ahonnan meglátta Yasmint. Sokszor beszéltem már Yasmin sugárzó szépségéről,

annak a látványnak, ahogy ott állt, mozdulatlanul és derűsen, csodálatos meglepetést kellett hát szereznie Puccininak. Csak ámult-bámult, és tátotta a száját. Álom ez? Aztán Yasmin rámosolygott, és ez megtörte a varázst. Láttam, ahogy a zeneszerző hirtelen fölébredt a transzból, és hallottam, amint azt mondja: „*Dio mio come bello!*” Aztán egyszerűen kiugrott az ablakon, és teljes erejéből magához ölelte Yasmint.

Ez már jobban hasonlít rá, gondoltam. Ez az igazi Puccini. Yasmin se késlekedett viszonzni a közeledését. Aztán hallottam, amint Puccini halkán azt mondja neki olaszul, amit ugyan Yasmin holtbiztos nem értett: – Be kell mennünk. Ha túl sokáig hallgat a zongora, a feleségem fölébred, és gyanút fog. – Láttam, ahogy közben elmosolyodott ezen, kivillantva hófehér fogait, aztán fölkapta Yasmint, beemelte az ablakon, és maga is utána mászott.

Én nem vagyok *voyeur*. A. R. Woresley Yasminnal való bohóckodását tisztán szakmai okokból néztem végig, de az eszem ágában sem volt, hogy bekukucskáljak az ablakon Yasminra és Puccinira. A közösülés aktusa olyan, mint az orrpiszkálás. Semmi baj nincs vele, ha az ember maga csinálja, de egyedülállóan visszataszító látvány a szemlélő számára. Elballagtam. Fölkaptattam a létrán, átmásztam a kerítésen, és elmentem a tópartra sétálni. Körülbelül egy óra hosszat voltam távol. Mikor visszamentem a létrához, Yasminnak még nem volt se híre, se hamva. Mikor már három óra is eltelt, visszamásztam a kertbe, hogy megnézzem, mi van.

Óvatosan settenkedtem a bokrok közt, amikor hirtelen lépteket hallottam a kavicsos ösvényen, és alig tízlábnyira tőlem maga Puccini ment el mellettem, Yasminnal a karján. Hallottam, amint azt mondja olaszul:

– Nincs úriember, aki engedné, hogy egy hölgy éjnek idején egyedül gyalogoljon vissza Luccába.

Haza akarta kíséni a szállodába, gyalog? Követtem őket, hogy lássam, hová mennek. Puccini gépkocsija a ház előtt állt, a

kocsifeljárón. Láttam, amint besegíti Yasmint a vezető melletti ülésre, aztán nagy hűhóval, sorra gyújtogatja a gyufákat, és felgyújtja az acetilénlámpás reflektorokat. Végül megtekerte a kurbli, aztán, mikor a motor beugrott és dorombolni kezdett, kinyitotta a kaput, beugrott a vezetőülésbe, és böggve felpörgette a motort. Elrobogtak.

Kirohantam a saját kocsimhoz, nagy keservesen felkurbliztam, és sebesen elhajtottam Lucca felé, de Puccinit nem értem utol. Sőt, még csak félúton jártam, amikor szembejött velem hazafelé, ezúttal már egyedül.

Yasmin réges-rég a szállodában volt.

– Megszerezted az anyagot?

– Természetesen – felelte.

– Add ide gyorsan.

A kezembe nyomta, és hajnalra már száz kitűnő minőségű Puccini-szalmaszálát készítettem. Miközben ezen dolgoztam, Yasmin a szobámban üldögélt, vörös Chiantit ivott, és mesélt.

– Remek volt – mondta. – Igazán csodálatos. Bárcsak mind olyanok lennének, mint ő.

– Pompás.

– Olyan vidám volt. Rengeteget nevettünk. És énekelt nekem valamit az új operájából.

Mit mondott, mi lesz a címe?

– *Turio?* – mondta – *Turidot?* Valami ilyesmi.

– A feleséggel nem volt semmi zűr?

– Szikrányit se. De rém muris volt, mert még amikor teljesen elfogott minket a díványon a szenvedély, időnként akkor is kinyújtotta a kezét, és püfölni kezdte a zongorát. Csak hogy az asszony tudja, hogy keményen dolgozik, nem pedig valami nővel hetyeg.

– Úgy gondolod, nagy ember?

– Fantasztikus – mondta Yasmin. – Keress nekem még egy ilyet.

Luccából északra indultunk Bécsbe, de útközben azért meglátogattuk a luzerni tó melletti kedves házban Szergej Rahmanyinovot.

– Muris dolog – mondta Yasmin, amikor a nyilvánvalóan meglehetősen viharos együttlét után visszajött a kocsiba a nagy zeneszerzőtől –, muris dolog, de valami elképesztő hasonlóság van Mr. Rahmanyinov és Mr. Sztravinszkij között.

– Az arcukra érted?

– Mindenben – mondta. – Mind a kettőnek kicsi a teste, és nagy, formátlan az arca. Óriási és vörös az orruk. Gyönyörű a kezük. Pici a lábuk. Vékony a lábszárak. És gigászi fütyijük van.

– Azt a tapasztalatot szűrted le eddig, hogy a zseniknek nagyobb a fütyijük, mint a közönséges férfiaknak?

– Határozottan – mondta. – Sokkal nagyobb.

– Félttem, hogy ezt fogod mondani.

– És jobban is használják – dörgölte az orrom alá. – Nagyszerű kardforgatók.

– Marhaság.

– Ez nem marhaság. Oswald. Nekem csak tudnom kell.

– Ne felejtse el, hogy mind bevették a bogarat.

– A bogár segít – mondta. – Persze hogy segít. De azt össze se lehet hasonlítani, ahogy egy nagy alkotó géniusz forgatja a kardját, meg ahogy egy mindennapi férfi. Ezért érzem magam olyan pompásan velük.

– Én egy mindennapi fickó vagyok?

– Ne húzd fel az orrod – mondta. – Nem lehet mindenki Rahmanyinov vagy Puccini.

Mélységesen meg voltam bántva. Yasmin a legérzékenyebb pontomon döfött belém. Egész úton duzzogtam Bécsig, de aztán ennek a nemes városnak a látványa visszaadta a jókedvemet.

Bécsben Yasminnak rendkívül mulatságos találkozása esett Dr. Sigmund Freuddal a rendelőjében, a Berggasse 19. alatt, azt hiszem, ez a látogatás is megérdemel egy rövid beszámolót.

Mindenekelőtt annak rendje s módja szerint bejelentkezett a híres professzornál, közelve, hogy sürgős pszichiátriai kezelésre van szüksége. Mikor közölték vele, hogy négy napig várnia kell, az időt kitöltendő megszerveztem, hogy közben meglátogathassa a magasztos Mr. Richard Strausst. Mr. Strausst éppen akkor nevezték ki a bécsi Staatsoper társigazgatójának, és Yasmin szerint meglehetősen nagyképű ember volt. Ám könnyű zsákmánynak bizonyult, és ötven kitűnő szalmaszálát rakhattam a fagyasztóba tőle.

Utána Dr. Freud került sorra. Jómagam a félig bohócok osztályába soroltam az ünnepelt pszichiátert, és semmi okot nem láttam rá, miért ne tréfálhatnánk meg egy kicsit, amiben Yasmin is egyetértett velem, így aztán kettesben kisütöttünk egy érdekes pszichés betegséget, amelyben állításunk szerint Yasmin szenvedett volna, aztán egy hűvös októberi délutánon, pontosan fél háromkor, bement a berggassei nagy, szürke kőházba. Íme beszámolója a találkozásukról, ahogy még aznap elmesélte nekem, miután lefagyasztottam a szalmaszálakat.

– Fura egy vén madár – mondta. – Nagyon szigorú a tekintete, és olyan korrektül öltözködik, mint egy bankár vagy ilyesmi.

– Beszél angolul?

– Egész jól, de azzal a rémes, németes akcentussal. Leültetett az íróasztala elé, mire tüstént megkínáltam a csokoládéval. Úgy elfogadta, mint a kezesbárány. Nem fura, Oswald, hogy mindegyik vita nélkül bekapja a csokoládét?

– Szerintem csöppet se fura – mondtam. – Ez a természetes. Ha engem kínálna csokoládéval egy csinos lány, én is elfogadnám.

– Az a szőrmók fajta – folytatta Yasmin. – Bajuszt visel, és sűrű, hegyes szakálla van, amely úgy néz ki, mintha nagy gonddal naponta igazgatná ollóval a tükör előtt. Őszül már, majdnem fehér. De alul-fölül jól vissza van nyírva, így a szőr mintha keretbe foglalná a száját. És ami mindenekfölött feltűnt nekem rajta, az a szája.

Mintha gumiból lenne, hamis száj volna, amit csak ráragasztottak a valódira.

– „Nohát akkor, fräulein” – majszolgatta a csokoládéját –, „beszéljen nekem arról a sürgős problémájáról.”

– Ó, Dr. Freud, remélem, fog tudni segíteni rajtam! – mondtam, és mindjárt jól fel is pörgettem magam. – Beszélhetek őszintén önnel?

– „Ezért fan itt” – mondta. – „Feküdjön le, kérem, arra a díványra ott, és engedje el magát.”

– Na, lefeküdtem arra az istenverte díványra, Oswald, és közben arra gondoltam, hogy ez legalább tűrhetően kényelmes lesz, ha megkezdődik a tűzijáték.

– Értem a szempontodat.

– No, azt mondtam neki: „Valami iszonyú baj van velem, Dr. Freud! Valami iszonyatos és megbotránkoztató!”

– „És mi volna az?”, kapta föl a fejét. Nyilvánvalóan élvezte, ha iszonyatos és megbotránkoztató dolgokról hallhat.

– „Nem fogja elhinni”, mondtam, „de egyszerűen nem tudok néhány percnél tovább úgy meglenni egy férfi jelenlétében, hogy ne próbáljon megerőszakolni! Olyan lesz, mint egy vadállat! Letépi rólam a ruhát! Előveszi a nemi szervét... ez a helyes kifejezés?”

– „Éppúgy megteszi, mint bármi más. Folytassa, fräulein.”

– „Aztán meg rám veti magát!”, kiáltottam. „Leteper! Kedvét tölti rajtam! Minden férfi, akivel csak találkozom, ezt csinálja velem. Dr. Freud! Segíteni kell rajtam! Halálra fognak erőszakolni!”

– „Kedves hölgyem”, mondta, „ez egy nagyon általános fantáziakép bizonyos hisztérikus nők körében. Ezek a nők mind félnek a férfiakkal való fizikai kapcsolattól. Foltaképpen pedig másra se fágynak, csak hogy részt vehessenek a paráználkodásban, a közösülésben és mindenféle más szexuális kilengésekben, de megfannak rémülve a köfetkezményektől. Így aztán fantáziálnak. Azt képzelik, hogy megerőszakolják őket. De ez soha nem történik meg. Mind szüzek.”

– „Nem! Nem!”, kiáltottam. „Ön téved, Freud doktor! Én nem vagyok szűz! Én a legtöbbször megerőszkolt lány vagyok a világon!”

– „Maga csak hallucinál”, mondta. „Magát soha senki nem erőszkolta meg. Miért nem ismeri be? Mindjárt jobban érezné magát.”

– „Hogy ismerjem be, mikor nem igaz?”, kiáltottam. „Minden férfi így bánik velem, akivel csak megismerkedtem! Önnel is pont így fogok járni, ha még sokáig itt maradok, majd meglátja!”

– „Ne legyen már nefetséges, fräulein”, reccsentett rám.

– „Így lesz! Így lesz!”, kiáltottam. „Ön is pont olyan rémes lesz, mint a többi, mielőtt a végére érünk!”

– Mikor ezt mondta, Oswald, a vén keselyű az égre forgatta a szemét, és önhitten elmosolyodott. „Fantáziál, kedvesem, ez mind, mind csak fantázia.”

– „Miből gondolja, hogy önnek teljesen igaza van, én meg tévedek?”, kérdeztem.

– „Hadd magyarázzam meg egy kicsit alaposabban”, mondta. Hátradőlt a székén, és összekulcsolta a kezét a pocakján. „Maga, kedves fräulein, tudat alatt azt hiszi, hogy a férfi nemi szerf egy géppuska...”

– „Pontosan ezért aggódom annyira!”, kiáltottam. „Halálos fegyver!”

– „Pontosan”, mondta. „No, most már kezdünk jutni falamire. És maga azt hiszi, hogy minden férfi, aki magára irányozza, meg fogja húzni a rafaszt, és a golyóifal szitáfá lövi.”

– „Nem a golyóival”, mondtam. „Valami mással.”

– „Így aztán megfutamodik”, folytatta. „Maga minden férfit fizzasztasít. Elbújik előlük. Egész éjszaka egyedül üldögél...”

– „Nem üldögélek egyedül. A drága öreg dobermannommal üldögélek, Fritzyvel.”

– „Hím fagy nőstény”, vágott közbe.

– „Fritzy hím.”

– „Így még rosszabb a dolog. Mondja, nem szokott ezzel a dobermannal szexuális kapcsolatot folytatni?”

– „Ne bolondozzon már, Dr. Freud. Mit képelem rólam?”

– „Maga fut a férfiak előtt”, mondta. „Maga fut a férfiak előtt”, mondta. „Maga fut a kutyák előtt. Maga minden előtt elfut, aminek nemi szerfe fan...”

– „Soha életemben nem hallottam még ekkora baromságot!”, robbantam ki. „Nem félek én senkinek a nemi szervétől! Csak átkozottul kellemetlennek tartom, ennyi az egész! Torkig vagyok vele! Elegem volt!”

– „Szereti a répát, fräulein?”, kérdezte hirtelen.

– „A répát? Atyaisten, nem különösebben, nem. Ha eszem, rendszerint felaprítom. Kockára vágom.”

– „És mi fan az uborkával, fräulein?”

– „Ízetlen jószág”, mondtam. „Ecetesen szeretem.”

– „Ja, ja”, – mondta, miközben az egészséget leírta a törzslapomra. „Talán érdekelni fogja, fräulein, hogy mind a répa, mind az uborka igen erős szexuális szimbólumok. A hím falloszt szimbolizálják. Maga meg fagy föl akarja aprítani, fagy be akarja savanyítani!”

– Én mondom neked, Oswald – folytatta Yasmin –, alig bírtam megállni, hogy ne visítózzak és ne kezdjek röhögni. És gondold csak el, az emberek tényleg elhiszik ezt a lószart!

– Ő maga is elhiszi – feleltem.

– Tudom, hogy elhiszi. Ott ült, és leírta az egészséget egy hosszú kartotékra. Aztán azt mondta: „És mit tudna még elmondani nekem, fräulein?”

– „El tudnám mondani, hogy *szerintem* mi bajom van”, feleltem.

– „Folytassa, kérem.”

– „Azt hiszem, van bennem egy kis dinamó”, mondtam, „és ez a dinamó egyre forog és pörög, körbe-körbe, és egy iszonyatos szexualitású elektromos töltést ad le magából.”

– „Nagyon érdekes”, firkált tovább, „folytassa, kérem.”

– „Ez a szexuális villamosság olyan nagy feszültségű”, mondtam, „hogy mihelyt egy férfi a közelembe jön, átüt belőlem hozzá a szikrája, és felcukkolja.”

– „Mit jelent az, kérném, hogy felcukkolja?”

– „Azt jelenti, hogy felizgatja”, mondtam, felvillanyozza a szeméremtestét. Vörös izzásra hevíti. És akkor őrjöngeni kezd, és nekem esik. Elhiszi ezt nekem, Dr. Freud?”

– „Ez igen súlyos eset”, mondta a vén szivar. „Számos pszichoanalitikai ülésre lesz szüksége itt a díványon, hogy normálissá válhasson.”

– Én persze egész idő alatt az órám tartottam a szemem, Oswald. Aztán, amikor nyolc perc már eltelt, azt mondtam neki: „Kérem, ne erőszakoljon meg, Dr. Freud. Önnek fölötte kellene állnia az ilyesminek.”

– „Ne legyen már nefetséges, fräulein”, mondta. „Maga már megint hallucinál!”

– „De az elektromosságom!”, kiáltottam. „Fel fogja cukkolni önt! Tudom! Át fog ugrani rólam önre, és fel fogja villanyozni a szeméremtestét! Vörösén fog izzani a fütyije! Le fogja tépni rólam a ruhát! Magáévá fog tenni!”

– „Azonnal hagyja abba ezt a hisztérikus ordítózást!”, förmedt rám. Fölállt az íróasztala mellől, és odajött mellém a díványhoz. „Itt fagyok”, mondta, és kitérte a karját. „Nem bántom magát, igaz? Nem próbálok magának ugrani, igaz?”

– És ez volt az a pillanat, Oswald – mesélte Yasmin –, mikor a bogár hirtelen kupán vágta. Megelevenedett a nudlija, és úgy meredt fölfelé, mintha egy sétapálca volna a nadrágjában.

– Pompásan időzítetted – mondtam.

– Nem volt rossz, mi? Kinyújtottam a karomat, vádlóan rámutattam az ujjammal, és kiabálni kezdtem: „Ott van! Magával is ez történik, vén bakkecske! Megütötte a villamosságom! Most már hisz nekem, Dr. Freud? Hajlandó elhinni, amit mondok?”

– Csak láttad volna az arcát, Oswald. Tényleg látnod kellett volna bennünket. A bogár hatni kezdett, kiült a szemébe a szex őrült csillogása, és elkezdett csapkodni a karjával, mint valami vén varjú. De azt az egyet meg kell adnom neki, hogy nem vetette magát tüstént rám. Legalább egy percig türtőztette magát, közben próbálta kianalizálni, hogy mi a fene történik. Lenézett a nadrágjára. Aztán rám nézett. Aztán motyogni kezdett. „Ez hihetetlen!... Elképesztő!... Hihetetlen!... Jegyzeteket kell készítenem!... Minden pillanatot fel kell jegyeznem. Hol a tollam, az Isten szerelmére? Hol van a tinta? Hol van egy kis papír? Ó, nem, a fenébe a papírral! Kérem, fesse le a ruháit, fräulein! Nem bírok tovább fájni!”

– Ez biztosan nagyon megrázta – mondtam.

– Hogy megrázta? Mint a falevelet! – Mondta Yasmin. – Teljesen aláaknáztam az egyik leghíresebb elméletét.

– De a kalaptűt nem szúrtad belé, ugye?

– Hát persze hogy nem. Igazán nagyon rendes volt. Mihelyt túl volt az első robbanáson, felugrott és anyaszült pucéron visszaszaladt az íróasztalához, jegyzetelni, pedig a bogár még mindig keményen dolgozott benne. Iszonyatosan erős akaratereje lehet. És nagy benne az intellektuális kíváncsiság. De teljesen kiborult és megzavarodott attól, ami történt vele.

– „Most már hisz nekem, Dr. Freud?”, kérdeztem.

– „Hiszek magának!”, kiáltotta. „Teljesen új tereket nyitott meg ezzel a maga szexuális fillamosságával! Ez az eset történelmet fog csinálni! Újra látnom kell majd magát, fräulein!”

– „Nekem fog ugrani”, mondtam. „Nem lesz képes fékezni magát.”

– „Tudom”, mondta, és most először el is mosolyodott. „Tudom, fräulein, tudom.”

Ötven elsőrendű szalmaszálam lett Dr. Freudtól.

Sápadt őszi napsütésben indultunk Bécsből északnak, Berlin felé. Alig tizenegy hónapja ért véget a háború, a város komor volt és sivár, de két fontos személyiséget kellett ott meglátogatnunk, és el voltam rá szánva, hogy galléron ragadjuk őket. Az első Mr. Albert Einstein volt, akivel Haberlandstrasse 9. sz. alatti házában Yasmin kellemes és sikeres találkozót bonyolított le.

– Milyen volt? – tettem fel neki a kocsiban a szokásos kérdést.

– Ő nagyszerűen érezte magát – felelte.

– És te?

– Nem igazán. Csupa agy, semmi test. Inkább mindennap egy Puccini.

– Lennél szíves megpróbálni elfelejteni azt az olasz Rómeót?

– Igen, Oswald, én próbálom. De mondok neked valami furcsát. Ezek a tudományos lángeszek, ezek a nagy intellektusok egészen másképp viselkednek, mint a művészek, amikor kupán vágja őket a bogár.

– Hogyan?

– Az érzélnyek megállnak, és elkezdenek gondolkodni. Megpróbálják kiókumlálni, hogy mi a csuda történt velük, és miért. A művészek meg egyszerűen magától értetődőnek veszik, és fejest ugranak bele.

– Einstein hogy reagált?

– Nem tudta elhinni. Sőt, megszimatotha a turpisságot. Ő volt a legelső, aki valaha is gyanút fogott, hogy itt valami nem stimmel. Ebből is látszik, mennyire okos.

– Mit mondott?

– Csak állt, nézett rám a bozontos szemöldöke alól, és azt mondta: „Itt valami az égre bűzlik, fräulein. Ez nem az én normális reakcióm egy csinos látogatóra.”

– „Nem függ ez attól, hogy mennyire csinos az illető?”, kérdeztem.

– „Nem, fräuelien, nem függ”, mondta. „Mondja, közönséges csokoládé volt az, amit adott nekem?”

– „Teljesen közönséges”, feleltem, de remegtem egy kicsit. – „Én is ettem belőle egyet.”

– A kis mókust ugyancsak feltűzelte a bogár, Oswald, de eleinte neki is sikerült visszafognia magát, akárcsak az öreg Freudnak. Le föl járkált a szobában, és motyogott. „Mi történik velem? Ez nem természetes... Itt valami nem stimmel... Én soha nem engedtem volna ezt...”

– Csábító pózban elnyúltam a pamlagon, és vártam, hogy fogjon már hozzá, Oswald, de nem, ő aztán abszolúte nem. A gondolkodás folyamata körülbelül öt percig teljes gátat emelt a testi vágyai elé, vagy nevezd, aminek akarod. Szinte hallottam, ahogy pörgött az a pompás öreg agya, és próbálta megfejteni a dolgot.

– „Mr. Einstein”, mondtam, „engedje el magát.”

– A világ legnagyobb intellektusával volt dolgod – mondtam. – Ennek az embernek természetfölötti képességei vannak az oksági gondolkodásra. Próbáld meg megérteni, amit a relativitásról mond, mindjárt látni fogod, mire gondolok.

– Végünk lesz, ha valaki kisüti, mit csinálunk.

– Senki nem fogja – mondtam. – Einstein csak egy van.

Második fontos berlini donorunk Mr. Thomas Mann volt. Yasmin beszámolója szerint kellemes volt, de csöppet sem ihletett.

– Akárcsak a könyvei – mondtam.

– Akkor meg miért választottad ki?

– Csinált néhány kitűnő dolgot. Azt hiszem, élni fog a neve.

Folyékony nitrogénes utazókofferemben most már megvolt Puccini, Rahmanyinov, Strauss, Freud, Einstein és Mann. Így aztán becses szállítmányunkkal megint visszatértünk Cambridge-be.

A. R. Woresley teljesen eksztázisba esett. Átkozottul jól tudta, hogy most már valami nagyon nagy dolog áll előttünk. Mind a hárman ujjongtunk, de én egyelőre nem voltam abban a hangulatban, hogy ünneplésre pocsékoljam az időt.

– Amíg itt vagyunk – mondtam –, tudjunk le néhányat az angol fiúk közül. Már holnap elkezdhetjük.

Alighanem Joseph Conrad volt köztük a legfontosabb, ezért őt vettük előre. Kentben lakott, Orlestone-ban, a Capel House-ban, és november közepe lett, mire a kocsin lementünk hozzá. Hogy egészen pontos legyek, 1919. november 16-a volt. Mint már mondtam, nem kívánom túl sok látogatásunkat részletesen leírni, mert félek, hogy csak ismételve magam. Ezt a szabályt többé nem fogom megszegni, csak ha valami szaftos vagy mulatságos epizódról kell megemlékezni. Mr. Conradnál tett látogatásunk se szaftos nem volt, se szórakoztató. Rutinmunka volt, bár Yasmin utána megjegyezte, hogy egyike a legkedvesebb férfiainak, akikkel addig dolgozott.

Kentből a sussexi Crowborough-ba hajtottunk, ahol Mr. H. G. Wellst csíptük fülön.

– Nem rossz fej – mondta Yasmin, amikor kijött tőle. – Meglehetősen méltóságteljes és papos, de egész kellemes. Fura dolog ezekkel a nagy írókkal – tette hozzá. – Olyan hétköznapiak látszanak. Nincs bennük semmi, amivel az embernek a legcsekélyebb kulcsot is adnának a nagyságukhoz. Épp ellentétben a festőkkel. Egy nagy festőn valahogy *meglátszik*, hogy nagy festő. De a nagy író rendszerint úgy néz ki, mintha bérelszámoló lenne egy sajtgyárban.

Crowborough-ból tovább hajtottunk. Rittingdeanbe, amely szintén Sussexben van, hogy meglátogassuk Mr. Rudyard Kiplinget. Róla Yasmin csak egyetlen megjegyzést ejtett.

– Tüskés kis strici – mondta. Kiplingtől ötven szalmaszál telt ki.

Most már igencsak benne voltunk a ritmusban, így másnap, ugyancsak Sussex megyében, elcsíptük Sir Arthur Conan Doyle-t, még hozzá olyan könnyen, mintha csak egy szem cseresznyét kellett volna letépnünk. Yasmin egyszerűen becsöngetett hozzá, és közölte az ajtót nyitó szobalánnyal, hogy a kiadótól jött, és fontos iratokat kell átadnia neki. Tüstént be is vezették a dolgozószobájába.

– Mi a véleményed Mr. Sherlock Holmesról? – kérdeztem.

– Semmi különös – felelte. – Megint egy író, akinek vékony a ceruzája.

– Csak várjál – mondtam neki. – A listán megint író következik, de kétlem, hogy őt is unalmasnak fogod találni.

– Ki az? – kérdezte.

– Mr. Bernard Shaw.

Keresztül kellett vágnunk Londonban, hogy eljussunk a hertfordshire-i Ayot St. Lawrence-be, ahol Shaw lakott. Útközben meséltem Yasminnak egyet-mást erről a beképzelt irodalmi bohócról.

– Mindenekelőtt – mondtam – vad vegetáriánus. Csak nyers zöldségféléket eszik, meg gyümölcsöt és gabonaneműeket. Így hát kétlem, hogy el fogja fogadni a csokoládét.

– Akkor mit csináljunk? Adjuk be neki egy répában?

– Mit szólnál egy retekhez? – vetettem fel.

– Megenné?

– Valószínűleg nem – mondtam. – Legjobb lesz a szőlő. Veszünk Londonban egy szép fürt szőlőt, és az egyik szembe belecsempésszük a port.

– Ez be fog válni? – kérdezte Yasmin.

– Muszáj neki – feleltem. – Ez a fickó bogár nélkül ugyan meg nem csinálja.

– Mi a baj vele?

– Senki nem tudja pontosan.

– Nem gyakorolja ezt a nemes művészetet?

– Nem – feleltem. – Nem érdekli a szex. Valahogy kappannak látszik.

– A fene bele.

– Hórihorgas, szószátyár, vén kappan, és mérhetetlenül beképzelt.

– Arra céloz, hogy nincs rendben a szerkentyűje? – kérdezte Yasmin.

– Nem vagyok biztos benne. Hatvanhárom éves. Negyvenkét éves korában megnősült, de ez csak amolyan baráti és kényelmi házasság. Szexről szó sincs.

– Ezt honnan tudod?

– Nem tudom, de ez az általános vélemény. Ő maga jelentette ki, hogy „Huszonkilenc éves koromig nem volt semmiféle szexuális kalandom...”

– Kissé retardált a pasas.

– A magam részéről kétlem, hogy egyáltalán volt neki – mondtam.

– Sok híres nő vette üdözőbe, de mindig sikertelenül. Mrs. Pat Campbell, az a gyönyörű színésznő azt mondta róla: „Ez tyúk, nem kakas.”

– Ez jó, tetszik nekem.

– Az étrendjét szántszándékkal a szellemi hatékonysága érdekében állította össze. Egyszer azt írta: „Kerek percc kimondom, hogy aki whiskyvel él és döglött állatokkal táplálkozik, az aligha végezhet jó munkát.” Szemben azokkal, akik whiskyn és élő testeken élnek, mi?

Vágott az esze a mi derék Yasminunknak.

– Amellett még marxista meg szocialista is – mondtam. – Azt hiszi, mindent az államnak kellene irányítania.

– Akkor még nagyobb számár, mint gondoltam – mondta Yasmin.

– Alig várom, hogy láthassam, amikor a jó öreg bogár majd kupán csapja.

Útközben vettünk Londonban néhány fűrt pompás üvegházi muskotályszőlőt Jacksonnál, a Piccadillyn. Méregdrága volt. Ez a sápadt, sárgászöld szőlő nagyon nagy szemű. Londontól északra megálltunk az út szélén, és előszedtük a kőrisbogárporos bádogdobozt.

– Adjunk neki egy duplát? – kérdeztem.

– Triplát – mondta Yasmin.

– Gondolod, hogy az még biztonságos?

– Ha mindaz igaz, amit meséltél róla, akkor a fél dobozra szüksége lesz.

– Jól van, akkor triplát kap.

Kiválasztottuk a fürtön a legalul csüngő szőlőszemet, és késsel óvatosan egy kicsi nyílást vágtunk rajta. Kikapartam a belsejéből egy csepp, aztán beletettem a porból a háromszoros dózist, a tűvel jól beletömököttem a szőlő húsába, majd folytattuk utunkat Ayot St. Lawrence felé.

– Tudatában vagy annak – kérdeztem –, hogy ez az első alkalom, amikor valaki tripla adagot kap?

– Én nem aggódom – mondta Yasmin. – Ez az ember nyilvánvalóan súlyos szexhiányban szenved. Kíváncsi lennék, nem eunuch-e. Nem magas a hangja?

– Nem tudom.

– Nyavalyás írók – mondta Yasmin, aztán mélyebbre fészkelte magát az ülésen, és az út hátralevő részére zsörtös hallgatásba burkolózott.

Shaw háza, az úgynevezett Shaw's Corner nagy és érdektelen téglarakás egy csinos kert közepén. Délután négy óra húsz perckor álltam be a kerítés mellé.

– Mit csináljak? – kérdezte Yasmin.

– Kerüld meg a házat, és menj le egészen a kert végébe – mondtam. – Egy ferde tetejű kis fakunyhót fogsz találni, ott szokott dolgozni. Biztosan most is ott lesz. Csak törj rá, és lökd neki a szokásos sódert.

– Mi van, ha meglát a felesége?

– Ezt a kockázatot vállalnod kell. Valószínűleg sikerülni fog. És mondd azt, hogy vegetáriánus vagy. Tetszeni fog neki.

– Mi a címe a darabjainak?

– *Ember és emberfeletti ember* – mondtam. – *Az orvos dilemmája, Barbara órnagy, Caesar és Kleopátra, Androklész és az oroszlán meg a Pygmalion.*

– Jó, azt fogom mondani, a *Pygmaliont*.

– Hízelegj neki. Mondd azt, hogy nemcsak ő a legnagyobb drámaíró, de a legnagyobb zenekritikus is, aki valaha csak élt. Nem kell aggódnod. Beszél ő majd helyetted is.

Yasmin kiszállt a kocsiból, és határozott léptekkel bement a kapun Shaw kertjébe. Figyeltem, míg csak el nem tűnt a ház háta mögött, aztán továbbhajtottam az úton, és kivettem egy szobát a *A kocsí meg a ló* nevezetű fogadóban. Fönn a szobában kiraktam a felszereléseimet, és mindent előkészítettem Shaw ondójának mélyhűtött szalmaszálakba való betárolására. Egy óra múlva aztán visszamentem a Shaw's Cornerhez, hogy megvárjam Yasmint. Nem kellett sokáig várnom, de addig nem mesélem el, hogy mi történt aztán, amíg nem hallották, mi történt addig. Az ilyesmit jobb sorrendre előadni.

– Lementem a kertbe – mesélte Yasmin utána a fogadóban, a pompás vesepaddinggal körített bifsztek meg egy üveg túrhető Beaune mellett –, és megláttam a kunyhót. Gyorsan elindultam feléje. Minden pillanatban vártam, mikor kiált fel a hátam mögül Mr. Shaw hangja, hogy „*Halt!*” De nem látott meg senki. Kinyitottam a kunyhó ajtaját és benéztem. Üres volt. Csak egy nádfonatú karosszék volt benne, egy papírlapokkal teliszórt egyszerű asztal, meg a spártai atmoszféra. Shaw sehol. Hát, ez van, gondoltam. Jobb lesz, ha eltűnök. Vissza Oswald-hoz, a teljes kudarccal. Bevágtam magam mögött az ajtót.

– „Ki van itt?”, kiáltotta a kunyhó mögül egy hang. Férfi hang volt, de magas, majdnem visongó. Atyaisten, gondoltam, ez a pasas mégiscsak eunuch.

– „Te vagy az, Charlotte?”, nyafogott tovább a visongó hang.

– Ugyan milyen hatása lenne a bogárnak, tűnődtem, egy százszázalékos eunuchra.

– „Charlotte!”, kiabálta. „Mit csinálsz”?

– Aztán a kunyhó sarka mögül előbukkant egy hórihorgas, csontos madárijesztő, hatalmas szakállal. A kezében egy kerti ollót tartott. –

„Hát maga meg kicsoda, ha szabad érdeklődnöm”, méltatlankodott.
„Ez itt magántulajdon.”

– „A végét keresem”, mondtam.

– „Mi dolga van itt magának, ifjú hölgyem?”, szegezte rám az ollóját, mint valami pisztolyt. „Maga bement a kunyhómba. Mit lopott el?”

– „Nem loptam én el a világon semmit”, mondtam. „Ha tudni akarja, azért jöttem, hogy ajándékot hozzak magának.”

– „Ajándékot, he?” – enyhült meg egy kicsit.

– Kivettem a zacskóból azt a pompás szőlőfürtöt, megfogtam a száránál, és megmutattam neki.

– „És mivel érdemeltem ki ezt a bőkezűséget?”, kérdezte.

– „Hallatlan gyönyörűségeket szerzett nekem a színházban”, mondtam. „Gondoltam, rendes dolog lenne, ha viszonzásul én is adnék magának valamit. Ez minden, semmi más. No, kóstolja meg.” Letéptem a legalsó szemet, és odakínáltam neki. „Igazán borzasztóan finom.”

– Közelebb jött, elvette a szőlőszemet, és a bozontos szakállán keresztül a szájába dugta.

– „Kitűnő”, mondta, miközben elmajszolta. „Muskotály.” Meresztgette rám a szemét az alól a vastag szemöldöke alól. „Szerencséje van, ifjú hölgyem, hogy nem dolgoztam, különben szőlő ide, szőlő oda, kirúgtam volna. De most történetesen éppen a rózsáimat metszem.”

– „Bocsánatot kérek, amiért így betörtem”, mondtam. „Meg tud nekem bocsátani?”

– „Megbocsátok, ha meggyőződöm róla, hogy tiszták a szándékai.”

– „Olyan tiszták, mint a Boldogságos Szűz Mária.”

– „Kétlem”, mondta. „Egy nő soha nem látogat meg egy férfit, csak ha valami hasznot remél belőle. Ezt a tézist számos alkalommal kifejtettem a darabjaimban. A nőtény, asszonyom, ragadozó állat. Férfiak a zsákmányai.”

– „Hogy lehet ilyen ostobaságot mondani”, szálltam szembe vele. „A férfi a vadász.”

– „Én soha életemben nem vadásztam nőre”, mondta. „A nők vadásznak rám. Én meg menekülök, mint a róka, amikor a kopófalka üldözi. Mohó lények”, tette hozzá, és kiköpte a szőlő magját. „Mohó, ragadozó, mindenevő állatok.”

– „Ó, menjen már!”, mondtam. „Időnként mindenki vadászik egy kicsit. A nők csak azért vadásznak a férfiakra, hogy vegyék őket feleségül, és mi rossz van abban? De a férfiak azért vadásznak a nőkre, mert le akarnak feküdni velük. Hova tegyem ezt a szőlőt?”

– „Bevisszük a kunyhóba”, mondta, és kivette a kezemből. Bement a kunyhóba, én meg utána. Imádkoztam, hogy gyorsan teljen el az a kilenc perc. Leült a karosszékbe, aztán csak bámult rám a vastag, bozontos szemöldöke alól. Gyorsan leültem én is az egyetlen székre.

– „Maga egy szellemes ifjú hölgy”, mondta. „Én csodálom a szellemet.”

– „Maga meg egy csomó számárságot beszél össze a nőkről. Nem hiszem, hogy egyáltalán elemi szinten is ismerné őket. Volt maga valaha szenvedélyesen szerelmes?”

– „Tipikus női kérdés”, felelte. „Számomra egyetlen szenvedély létezik: az intellektuális szenvedély. Az intellektus működése a leghevesebb szenvedély, amit csak átélhetünk.”

– „És a testi szenvedély?”, kérdeztem. „Annak kilátása sincs?”

– „Nem, madame, egyáltalán nincs. Descartes-nak sokkal több szenvedélyben és gyönyörűségben volt része az életben, mint Casanovának.”

– „És mi van Rómeóval és Júliával?”

– „Kölyökszerelem”, mondta. „Felületes számárság.”

– „Azt akarja ezzel mondani, hogy a maga Caesar és Kleopátrája jobb színház, mint Rómeó és Júlia?”

– „Kétségkívül”, mondta.

– „A mindenit, magának aztán van önbizalma, Mr. Shaw.”

– „Magának is, ifjú hölgyem.” Fölemelt az asztalról egy papírlapot.
– „Hallgassa meg ezt”, mondta, és elkezdte hangosan fölolvasni azon a csikorgó hangján. „...A test végül mindig unalmassá válik. Semmi más nem marad gyönyörű és érdekes, csak a gondolat, mert a gondolat maga az élet...”

– „Hát persze, hogy végül unalmassá válik”, feleltem. „Ez meglehetősen nyilvánvaló. De az én koromban nem unalmas. Az én koromban még szaftos gyümölcs. Mi ez a darabja?”

– „Matuzsálemről szól”, mondta. „És most meg kell kérnem rá, hogy hagyjon engem békében. Maga hetyke és csinos, de ez még nem jogosítja fel arra, hogy elrabolja az időmet. Köszönöm a szőlőt.”

– Az órára pillantottam. Már csak egy perc kellett még. Tovább kellett beszélnem. „Hát akkor megyek is”, mondtam, „de cserébe a szőlőért, nagyon szeretném, ha adna nekem egy autogramot, valamelyik híres levelezőlapjára.”

– Keresett egy levelezőlapot, és aláírta. „No most már tűnjön el”, mondta. „Épp eleget pocskolt el az időmből.”

– „Megyek”, mondtam. Szerencsétlenkedtem, megpróbáltam legalább még néhány másodpercet nyerni. A kilenc perc éppen letelt. Ó, bogár, kedves bogár, drága kőrisbogár, hol vagy? Miért hagytál el engem?

– Ez egy kicsit rázós lehetett – mondtam.

– Kétségbe voltam esve, Oswald. Ilyesmi még soha nem történt. „Mr. Shaw”, mondtam, és megálltam az ajtóban. Muszáj volt valamivel agyonütnöm azt a kis időt. „Mr. Shaw, megígértem drága, öreg édesanyámnak, akinek a szemében maga személyesen az Atyaúrsten, hogy feltétlenül megkérdezek magától valamit...”

– „Maga egy istenátka, asszonyom!” Szinte ugatott.

– „Tudom, hogy az vagyok, tudom, tudom, de kérem, nagyon kérem, válaszoljon rá neki. A kérdése: csakugyan igaz-e az, hogy maga minden művészt elítél, aki tisztán esztétikai okokból alkot műalkotásokat?”

- „Igen, asszonyom.”
 - „Úgy érte, hogy a tiszta szépség nem elég?”
 - „Nem”, mondta. „A művészetnek mindig didaktikusnak kell lennie, társadalmi célt kell szolgálnia.”
 - „Szolgált Beethoven valami társadalmi célt? Vagy Van Gogh?”
 - „Mars ki innen!”, üvöltötte. „Nem kívánok szócsatába bo...”
- Elhallgatott, a mondat kellős közepén. Mert, dicsőítsük az eget, Oswald, abban a pillanatban kupán csapta a bogár.
- Hurrá! Keményen telibe találta?
 - Tripla dózist kapott, ne felejtsd el.
 - Tudom. Szóval mi történt?
 - Szerintem nem biztonságos triplát adni, Oswald. Soha többé nem teszem.
 - Megrendítette egy kicsit, mi?
 - Az első fázis gyilkos volt – mondta Yasmin. – Olyan volt, mintha villamosszékbe ültették volna, mintha alaki meghúzta volna a kapcsolót, és egymillió voltos áramütés érte volna.
 - Ennyire rémes volt?
 - Ide figyelj, az egész teste fölemelkedett a székről, mintha csak lógott volna a levegőben, mereven és reszketve. A szeme kidülledt, az arca rángatózott.
 - Te jó ég.
 - Teljesen kiborultam.
 - Azt elhiszem.
 - „Most mit csináljak?”, gondoltam. „Mesterséges légzés, oxigén, mi a csuda kellene?”
 - Nem túlzol te egy kicsit, Yasmin?
 - Atyaisten, dehogy. Az az ember görcsbe rándult. Megbénult. Fulladozott. Nem tudott beszélni.
 - Magánál volt?
 - Ki tudja?
 - Azt hitted, föl fogja dobni a talpát?
 - Úgy számoltam, hogy körülbelül fifty-fifty az esélye.

- Komolyan úgy gondoltad?
- Csak rá kellett nézni.
- Jezusom, Yasmin.
- Csak álltam ott az ajtóban, és pontosan emlékszem, az járt az eszemben, hogy akármilyen történik, ez az öreg keselyű megírta az utolsó darabját. „Hello, Mr. Shaw”, szóltam rá. „Ébresztő, ébresztő!”
- Hallotta, amit mondtál?
- Kétlem. És a pofaszakállán keresztül is láttam, hogy valami olyan fehérség üt ki az ajkán, mint a só.
- Meddig tartott ez az egész?
- Pár percig. És mindennek tetejébe még a szíve miatt is aggódni kezdtem.
- A szíve miatt miért, az Isten szerelmére?
- Lila lett az arca. Láttam, ahogy ellilul a bőre.
- Légzési elégtelenség?
- Valami olyasmi – mondta Yasmin. – Finom ez a bifsztek vesével, mi?
- Nagyon jó.
- Aztán egyszer csak visszatért a földre. Pislogott egyet, rám nézett, valami indián csatakiáltás tört ki belőle, fölpattant a székéről, és elkezdte letépni magáról a ruháit. „Jönnek az írek!”, üvöltötte. „Szedelőzködjék, asszonyom! Készítse a kardhüvelyt! Övezze fel az ágyékát, aztán fel, fel a csatára!”
- Hát akkor mégsem egészen eunuch!
- Nem úgy nézett ki.
- Hogy sikerült ráhúznod azt a jó öreg gumit?
- Mikor dühöngeni kezdenek, akkor csak egyetlen módszer van – mondta Yasmin. – Elkaptam a varázsvesszőjét, belekapaszkodtam, mint a buldog, és egyszer-kétszer megcsavartam, hogy nyugton maradjon.
- Uuu!
- Nagyon hatásos.
- Azt lefogadom.

– Így oda vezetheted őket, ahova csak akarod.

– Biztos vagyok benne.

– Olyan ez, mint mikor pipát tesznek a lóra.

Számba vettem egy korty Beaune-t, és nagy műgonddal megkóstoltam, Lous Latour palackozta, igazán nagyon tisztességes bor volt. Szerencséje van az embernek, ha ilyesmit talál egy vidéki fogadóban.

– No és aztán? – kérdeztem.

– Káosz. Deszkapadló. Iszonyú horzsolások, kék-zöld foltok. És a többi. De mondok neked valami érdekeset, Oswald. Nem egészen tudta, hogy mit csináljon. Nekem kellett megmutatnom neki.

– Szóval tényleg szűz volt?

– Annak kellett lennie. De fene gyorsan tanult. Soha nem láttam még hatvanhárom éves férfiban ennyi energiát.

– Ezt teszi a vegetáriánus étrend.

– Lehet – szúrta fel Yasmin a villájára egy darabka vesét, hogy a szájába dugja. – De ne felejtse el, hogy vadonatúj a motorja.

– A micsodája?

– Új a motorja. A legtöbb férfié ennyi idős korára már többé-kevésbé megkopik. Úgy értem, a berendezése. Annyi sok mérföld megtétele után már zörögni kezd egy kicsit.

– Úgy érted, az a tény, hogy szűz volt...

– Pontosan, Oswald. Az a motor vadonatúj, nulla mérföldes. Ezért aztán nem volt se kopott, se elhasznált.

– De azért egy kicsit be kellett járatnia, nem?

– Nem. Egyszerűen csak nekieresztette. Csúcssebességgel járatta egész idő alatt. Teljes gázzal. És amikor kezdett belejönni, és rájött az ízére, felkiáltott: „Most már látom, miben mesterkedett Mrs. Campbell!”

– Gondolom, a végén elő kellett szedned a jó öreg kalaptűt?

– Hát persze. De tudnod kell valamit, Oswald. A tripla dózis annyira magával ragadja őket, hogy nem érznek a világon semmit. Annyit ért, mintha egy pihével csiklandoztam volna a seggét.

- Hányszor bökted meg?
- Amíg bele nem fáradt a karom.
- No és akkor mi lett?
- Vannak más módszerek is – mondta Yasmin sötéten.
- Uuu – mondtam megint. Jól emlékszem rá, mit művelt Yasmin annak idején a laborban A. R. Woresleyvel, hogy megszabaduljon tőle. – Attól aztán ugrott?
- Föl, egyenest, vagy egy yardnyit – mondta. – Ezzel pont időt hagyott nekem, hogy elmarjam a zsákmányt, aztán usgyi az ajtónak.
- Szerencse, hogy magadon tartottad a ruhádat.
- Muszáj volt – mondta. – Valahányszor pótagadot adunk, mindig vágtáznom kell, hogy el tudjak szabadulni.

Ez volt hát Yasmin története. De most innen fogva hadd vegyem át magam a fonalat, és hadd menjek vissza addig, amikor csöndesen üldögéltem a Shaw's Corner mellett a gépkocsimban, miközben mindez zajlott. Yasmin hirtelen kijött, vágtában, szinte végigrepült a kerti ösvényen, úszott utána a levegőben a haja, én meg kinyitottam neki az utasajtót, hogy beszállhasson. Csakhogy nem szállt be, hanem a kocsni orrához rohant, és megmarkolta a kurblit. Ne felejtsek el, abban az időben még nem létezett önindító.

- Kapcsolj, Oswald! – kiáltotta. – Kapcsolj! Jön utánam!

Bekapcsoltam a gyújtást, Yasmin megtekerte a kurblit. A motor beindult, Yasmin az első rúgására visszaroht, mint a villám, és beugrott mellém az ülésre.

– Gyerünk, ember, nyomás! Teljes gázzal előre! – De mielőtt még rendesen sebességbe tudtam volna állítani a kart, üvöltést hallottam a kertből, és megpillantottam a hórihorgas, kísérteties, fehér szakállú alakot a sűrű félhomályban, amint anyaszült meztelenül felénk ront, és azt ordítja:

- Gyere vissza, te lotyó! Még nem végeztem veled!
- Indíts! – kiáltotta Yasmin. Sebességbe tettem a kocsit, kiengedtem a kuplungot, és elrobogtunk.

Shaw háza előtt egy utcai lámpa állt, és a visszapillantó tükörből láttam, hogy Mr. Shaw a járdán ugrabugrál a gázlámpa fényében, villog a hófehér bőre, csak a lábán van zokni, alul-felül szakálla van, és hatalmas rózsaszín micsodája úgy mered ki az alsó szakállából, mint egy lefűrészelt csövű vadászpuska. Ezt a látványt nem egyhamar fogom elfelejteni. A világhírű, önhitt drámaíró, aki mindig csúfot űzött a testi szenvedélyekből, kardjának hegyére tűzte a vágy, és üvöltözött Yasmin után, hogy jöjjön vissza. A *Cantharis vesicatoria sudanii*, tűnődtem, a szentekből is majmot csinálna.

22.

Addigra már majdnem nyakunkon volt a karácsony, és Yasmin azt mondta, vakációra akar menni. Én azt akartam, hogy folytassuk.

– Ugyan már – mondtam neki –, csináljunk előbb egy királyi turnét, csupa királlyal. Behúzzuk a csőbe Európa hátralevő kilenc uralkodóját, aztán mind a ketten rendesen kipihenjük magunkat.

Királyokkal hancúrozni, ahogy Yasmin nevezte a dolgot, ellenállhatatlan kísértést jelentett számára, beleegyezett hát, hogy elhalasztja a vakációját, és a télies Európában tölti a karácsonyt. Kettesben kidolgoztunk egy praktikus útitervet, amely rendre végigvezetett minket Belgiumon, Olaszországon, Jugoszlávián, Görögországon, Bulgárián, Románián, Dánián, Svédországon és Norvégián, ebben a sorrendben. Ellenőriztem mind a kilenc „V. Györgytől” való, gondosan előkészített leveletem, A. R. Woresley pedig feltöltötte utazó tartályomat folyékony nitrogénnel, és ellátott friss szalmaszálkészlettel, útra keltünk hát hűségese Citroënemen Dover felé. Átkeltünk a gőzössel a Csatornán, és a brüsszeli királyi palota lett az első megállónk.

Az angol király levele gyakorlatilag teljesen azonos hatást gyakorolt a listánkon szereplő első nyolc uralkodóra. Pattantak, mint a bolha. Alig várták, hogy szívességet tehessenek György királynak, és alig várták, hogy egy pillantást vethessenek a titkos szeretőjére.

Számukra ez gyümölcsöző üzlet volt. Minden egyes alkalommal alig néhány órával azután, hogy kikézbcsítettem a levelet, tüstént meghívták Yasmint a palotába. Egyik sikert a másik után arattuk. Néha be kellett vetni a kalaptút, néha nem. Sor került egy-két mulatságos jelenetre, meg egy-két rázós pillanatra is, de Yasmin végül mindig elkapta az emberét. Még a hetvenhat éves jugoszláv királyt, Pétert is elkapta, bár ő a végén elájult, és a lánynak az arcába kellett öntenie egy bili hideg vizet, hogy magához térítse. Mire április elején Christianiába (a mai Oslóba) értünk, nyolc királlyal a tarsolyunkban, már csak a norvég Haakon maradt hátra, aki akkor negyvennyolc éves volt.

Christianiában a Grand Hotelben szálltunk meg, a Carl Johan kapunál, szobám erkélyéről végigláttam a dombon álló királyi palotához vezető pompás úton. Kedd reggel tíz órakor kézbesíttem a levelemet, és ebédidőre Yasmin kezében volt a király saját kezűleg írott válasza, amelyben meghívta, hogy aznap délután fél háromkor jelenjen meg a palotában.

– Ez lesz a legutolsó királyom – mondta. – Hiányozni fognak nekem. Jó hecc volt palotákba járni és királyokkal birkózni.

– Mi az általános véleményed róluk? – kérdeztem –, most, hogy már majdnem túl vagyunk rajtuk? Mennyire állnak feladatuk magaslatán?

– Az változó – felelte. – Az a fickó, az a bolgár, Borisz, az félelmetes volt. Beletekert egy dróthálóba.

– Hát, a bolgárokkal nem könnyű.

– A román Ferdinánd is elég örült volt.

– Az, akinek mindenütt torzító tükrök vannak a szobájában?

– Az. No lássuk csak. Ennek a norvég pasasnak miféle undorító szokásai vannak?

– Úgy hallottam, nagyon rendes fickó.

– Senki nem rendes, mikor bekapta a bogarat, Oswald.

– Fogadok, hogy ideges lesz – mondtam.

– Miért?

– Megmondtam neked, hogy miért. A felesége, Maud királyné, a mi V. Györgyünk húga. Így a mi hamisított levelünket a látszat szerint a sógora írta Haakonnak.

– Pikáns – mondta Yasmin. – Tetszik nekem. – Aztán fürgén elindult a kis csokoládés dobozával, a kalaptűjével és a többi szükséges felszereléssel a palotába. Én otthon maradtam, és kiraktam a berendezéseimet, készültem a visszatérésére.

Egy óra se telt bele, máris visszajött. Úgy robbant be a szobámba, mint a hurrikán.

– Elszúrtam! – kiáltotta. – Ó, Oswald, valami iszonyatos szörnyűséget csináltam! Elszúrtam az egészet!

– Mi történt? – kérdeztem, de már remegtem.

– Adjál valamit inni – mondta. – konyakot.

Töltöttem neki egy jó pohárral, tisztán.

– Na, akkor gyerünk – mondtam. – Halljuk. Mondd el a legrosszabbat.

Yasmin nagyot kortyolt a konyakból, aztán hátradőlt és lehunyta a szemét.

– Ó, most már jobb.

– Az Isten szerelmére! – kiáltottam. – Mondd már el, mi történt!

Kiitta a konyakot, és kért még egyet. Gyorsan odaadtam neki.

– Kedves, nagy terem – mondta. – Kedves, magas király. Fekete bajuszú, nagyvilági modor, szívélyes és jóképű. Bekapja a csokit, mint a kezes bárány, elkezdem számolni a perceket. Majdnem tökéletesen beszél angolul. „Nem vagyok túlságosan elragadtatva ettől az ügytől, Lady Victoria”, mondja, és megpöcögteti az ujjával György király levelét. „Ez egyáltalán nem vall a sógoromra. György király a legeggyenesebb és legbecsületesebb ember, akivel életemben csak találkoztam.”

– „Ő is csak ember, Felség.”

– „És tökéletes férj.”

– „Az a baj, hogy nő.”

– „Hát persze, hogy nő. Mire akar ezzel célozni?”

- „A nős férfiak gyatra férjek, Felség.”
- „Maga szamárságokat beszél, asszonyom!” – rivallt rám.
- Miért nem fogtad be tüstént a szádat, Yasmin? – kiáltottam fel.
- Ó, képtelen voltam rá, Oswald. Ha egyszer ilyen leszek, akkor mintha képtelen volnék abbahagyni. Tudod, mit mondtam erre?
- Mondjad, alig várom – kezdett kiverni a veríték.
- Azt mondtam: „Nézze, Felség, én csak azt akartam mondani, hogy utóvégre mikor egy olyan erős és jóképű fickó, mint György, éveken és éveken keresztül minden éjjel rizspudingot kap, csak természetes, hogy ráéhezik egy kis kaviárra.”
- Atyaúristen!
- Ostobaságot mondtam, tudom.
- Mit válaszolt?
- Elzöldült az arca. Azt hittem, tüstént megüti a guta, de csak állt ott, sistergett és pattogott. Olyan volt, mint egy tűzijáték-rakéta, tudod, az a puffogós, amelyik sokáig sistereg, mielőtt jön a nagy bumm.
- És jött?
- Akkor még nem. Nagyon méltóságteljes volt. Azt mondta: „Megköszönném magának, asszonyom, ha nem emlegetné rizspudingnak Anglia királynéját.”
- „Nagyon sajnálom, Felség”, mondtam. „Nem gondoltam komolyan.” Még mindig a terem közepén álltam, mert nem kért fel rá, hogy üljek le. Ott egyen meg a fene, gondoltam, kiválasztottam egy nagy, zöld pamlagot, és elterültem rajta, hogy készen legyek, ha a bogár hatni kezd.
- „Egyszerűen nem tudom George-ot megérteni, hogy miként volt képes ilyen kisiklásra”, mondta.
- „Ugyan már, Felség”, mondtam. „Hiszen csak az apja nyomdokaiba lép.”
- „Könyörgöm, mire gondol, asszonyom?”
- „Az öreg VII. Edwardra”, feleltem. „A fenébe is, hiszen az egész országban megmártogatta a királyi kanócot.”

– „Hogy merészeli!”, kiáltott fel, és most már robbant. „Ez aljas hazugság!”

– „No és Lily Langry?”

– „Edward király a feleségem édesapja volt”, mondta jeges hangon. „Nem tűröm, hogy sértegensék a házamban!”

– Az Isten szerelmére, mi ütött beléd, Yasmin? Hogy mondhattál folyton ilyeneket? – kiáltottam. – Egyszer az életben kapsz egy kedves királyt, és akkor egyebet se csinálsz, csak halálra sértegeted?

– Bájjos férfi.

– Akkor meg miért csináltad?

– Belém bújt az ördög, Oswald. És azt hiszem, még élveztem is.

– Egyszerűen nem beszélhetsz így királyokkal!

– Dehogynem, de még mennyire – mondta Yasmin. – Tudod, Oswald, rájöttem arra, hogy igazából nem számít, mit mondasz nekik az elején, vagy mennyire dühíted fel őket, mert a jó öreg bogár a végén úgyis mindig megment. Mindig ők azok, akik hülyének látszanak a végén.

– De nem azt mondtad, hogy elszúrtad?

– Hadd folytassam, majd meglátod, mi történt. Az a hosszú király csak járkált le-föl a teremben, és motyogott magában, én meg persze folyton az órát néztem. Valamiféle okból a kilenc perc mintha nagyon lassan telt volna le. Aztán a király azt mondta: „Hogy tehetett ilyet a saját királynéjával? Hogyan alacsonyíthatta le magát annyira, hogy elcsábítsa azt a derék férjét? Mary királyné a legtisztább asszony az egész országban.”

– „Tényleg így gondolja, Felség?”, kérdeztem.

– „Nem gondolom, hanem tudom”, felelte. „Olyan tiszta, mint a frissen hullott hó.”

– „No most várjunk csak egy pillanatig, Felség”, mondtam. „Hát Felséged nem hallotta róla azt a sok csúnya pletykát?”

– Amikor ezt kimondtam, Oswald, úgy megpördült, mint akit skorpió mart meg.

- Jesszusom, Yasmin, te aztán átkozottul pofátlan tudsz lenni!
- Olyan jó hecc volt – felelte. – Én csak tréfának szántam.
- Szép kis tréfa!
- „Pletykát!”, ordította. „Miféle pletykát?”
- „Nagyon csúnya pletykákat”, mondtam.
- „Hogy merészeli!”, mennydörögte. „Hogy merészel idejönni és így beszélni Anglia királynéjáról? Maga egy lotyó, asszonyom!”
- „Az lehet, hogy lotyó vagyok”, feleltem, „de nem vagyok hazug! Tudja, Felség, van a Buckingham Palace-ban egy bizonyos lovászmester, gránátos ezredes, amellest igen jóképű fickó, és nagy, tuskés, fekete bajusza van. Minden reggel találkozik a királynéval a tornateremben, és tornaleckéket ad neki.”
- „És miért ne adna?”, reccsentett rám a király. „Mi a baj a tornagyakorlatokkal? Én magam is tornászom.”
- Megnéztem az órát. Pici híján érkezett a kilenc perc. Ez a magas, nyúlánk, büszke király már minden pillanatban kanos vén kéjenccé alakulhatott át. „Felség”, mondtam neki, „György meg én sokszor bekukucskáltunk a tornaterem végéből a kisablakon, és láttuk...” Elállt a szavam. Elveszítettem a hangomat, Oswald. Egyszerűen nem tudtam folytatni.
- Mi történt, az Isten szerelmére?
- Azt hittem, szívrohamot kapok. Kapkodni kezdtem a levegőt, nem tudtam rendesen lélegezni, és valami olyan libabőrös érzés fogta el az egész testemet. Becsszóra, őszintén azt hittem, hogy mindjárt feldobom a talpamat.
- De hát mi volt az, az Isten szerelmére?
- Ezt kérdezte tőlem a király is. Tényleg rendes ember, Oswald. Fél perccel ezelőtt még rondán sértegettem az angliai sógorait, és most egyszerre csak mélységesen aggódni kezdett miattam. „Óhajtja, hogy orvost hívjak?”, kérdezte. Még válaszolni se tudtam neki, csak fulladoztam és hörögtem. Aztán egyszerre elindult a talpamból egy iszonyú, csiklandós érzés, és gyorsan terjedt fölfelé a

lábamon. Azt hittem, kezdek megbénnulni. Nem tudtam beszélni. Aztán *zumm!* Kupán csapott.

– Micsoda?

– Hát természetesen a *bogár*.

– No várj egy kicsit...

– Tévedésből a rossz bonbont vettem be, az Isten verje meg! Összecseréltem őket. Neki adtam a rendeset, és én kaptam be a bogarat!

– Jesszus Mária, Yasmin!

– Tudom. De addigra már kezdtem sejteni, mi történt, és az volt az első gondolatom, hogy jobb lesz, ha eltűnök a palotából a fenébe, mielőtt még nagyobb hülyét csinálok magamból, mint addig.

– És leléptél?

– Hát... azt könnyebb mondani, mint megtenni. Életemben először tapasztaltam meg, milyen érzés bevenni a bogarat.

– Erős szer.

– Félelmetes. Befagy tőle az agyad. Nem tudsz világosan gondolkodni. Semmi más nincs benned, csak az az égető, szexi érzés, ami teljesen elborít. Az egyetlen dolog, amire gondolni tudsz, a szex. Én legalábbis semmi másra nem tudtam gondolni, Oswald, és nagyon félek, hogy... szóval nem tudtam fékezni magam, érted... egyszerűen nem tudtam elállítani magam... és... szóval... hát felugrottam a pamlagról, és nekiestem a király nadrágjának...

– Te jó Isten!

– Ez még nem minden – mondta Yasmin, és megint belekortyolt a konyakjába.

– Ne mondd el. Nem bírom elviselni.

– Jól van, akkor nem mondom.

– De mondd csak. Folytasd.

– Olyan voltam, mint egy dühöngő örült. Teljesen letámadtam. Kibillentettem az egyensúlyából, és ledöntöttem a pamlagra. De ez az öreg király egy atléta. Nagyon gyors. Egy szempillantás alatt talpra ugrott, és az íróasztala mögé menekült. Én átmásztam az

íróasztalon, ő meg egyfolytában azt kiabálta: „Álljon meg, asszonyom! Mi ütött magába! Hagyjon nekem békét!” Aztán tényleg ordítani kezdett, úgy értem, hangosan ordítani. „Segítség!”, üvöltötte. „Dobja ki innen valaki ezt a nőt!” És erre, kedves Oswaldom, nyílt az ajtó, és bevitörázott rajta maga a királyné, a kis Maud királyné, teljes dicsfényében, a kötésével a kezében.

– Ennek be kellett következnie.

– Tudom.

– Hol voltál, amikor bejött?

– Éppen átugrottam a hatalmas Chippendale asztalon, hogy elkapjam. Repültek a székek szanaszét, és akkor bejött, ez a pöttöm, egész csinos asszonyka...

– És mit mondott?

– Azt mondta: „Hát te mit csinálsz, Haakon?”

– „Rúgd ki innen!”, süvöltötte a király.

– „Meg akarom kapni!”, kiáltottam. „És meg is fogom kapni!”

– „Haakon!”, mondta a királyné. „Tüstént hagyd ezt abba!”

– „Nem én csinálom, hanem ő!”, kiáltotta, és úgy futkosott körbe a teremben, mint aki az életéért fut. Csakhogy most már sarokba szorítottam, és éppen rendesen rávetettem volna magam, amikor hátulról megragadott két palotaőr. Katonák voltak, jóképű norvég fiúk.

– „Vigyék innen!”, lihegte a király.

– „Hová, Felség?”

– „Csak vigyék ki innen, de gyorsan! Dobjátok ki az utcára!”

– Így aztán közrefogtak és kivezettek a palotából. Semmi másra nem emlékszem, csak arra, hogy szörnyű trágárságokat kiabáltam a fiatal katonáknak, és mindenféle szexi ajánlatokat tettem nekik, azok meg dőltek a röhögéstől.

– Szóval kidobtak?

– Az utcára – mondta Yasmin. – Kitettek a palota kapuján.

– Átkozottal szerencsés vagy, hogy nem a bolgár királlyal volt dolgod, vagy valami más ilyen helyen esett meg a dolog – mondtam.

– Akkor a pincebörtönbe dobtak volna.

– Tudom.

– Szóval kidobtak az utcára, a palota elé?

– Igen. Teljesen kábult voltam. Leültem a fák alá egy padra, és megpróbáltam egy kicsit összeszedni magam. Tudod, Oswald, azért volt egy nagy előnyöm, az összes áldozataimmal szemben. Én *tudtam*, hogy mi a bajom. *Tudtam*, hogy ezt a bogár csinálta velem. Egyszerűen iszonyú lehetett, mikor valaki azt érezte, amit én, és nem tudta, miért. Azt hiszem attól halálra rémültem volna, de így küzdeni tudtam ellene. Emlékszem, ültem ott a padon, és egyre azt mondogattam magamnak, hogy tudod, mire van neked szükséged, Yasmin, öreglány? Ahhoz, hogy rendbe jöjjél, arra van szükséged, hogy párszor jól a fenekedbe szúrjanak egy kalaptűt. Ettől vihognom kellett. Utána aztán lassan, nagyon lassan kezdett elmúlni az az iszonyatos szexi érzés, összeszedtem magam, felálltam, végigjöttem az utcán, be, ide a szállóba, és most itt vagyok. Sajnálom, hogy elbaltáztam, Oswald, tényleg sajnálom. Most történt legelőször.

– Jobb lesz, ha eltűnünk innen – mondtam. – Nem hiszem, hogy ezek az emberek valaha is csúnyán elbánnának velünk, de a király óhatatlanul elkezd majd néhány kérdést föltenni.

– Biztos vagyok benne.

– Azt hiszem, sejteni fogja, hogy a levelem hamisítvány volt. Akármibe lefogadom, amibe csak akarod, hogy máris, már ebben a percben tisztázni próbálja V. Györggyel a dolgot.

– Én is lefogadom.

– Akkor usgyi, csomagolj – mondtam. – Tüstént elillanunk innen, és áthajtunk a határon Svédországba. Eltűnünk, mint a kámfor.

23.

Április derekára jutottunk haza, Svédországon és Dánián át, és nyolc király ondóját vittük magunkkal – héttől fejenként ötven szalmaszálat, Pétertől, az öreg jugoszláv királytól pedig húszat.

Nagy kár, hogy Norvégiában így esett. Elrontotta a statisztikánkat, bár úgy éreztem, hosszú távon ez nem sokat fog számítani.

– De most aztán szabadságra megyek – mondta Yasmin. – Jóra és hosszúra. Nem vagyunk már különben is készen?

– Most Amerika jön – mondtam.

– Ott nem sokan vannak.

– Nem, de muszáj elmennünk értük. Nagystílusban fogunk menni: a *Mauretanián*.

– Előbb vakációzni akarok – mondta Yasmin. – Megígérted. Nem megyek sehova, amíg rendesen ki nem pihenem magam.

– Mennyi időre?

– Egy hónapra.

Miután Harwichban kiszálltunk a dán hajóból, egyenesen Cambridge-be hajtottunk, és egy kis whiskyt iszogattunk a „Dunroamin” nappalijában. A. R. Woresley a kezét dörzsölgette, amikor bejött.

– Gratulálok – mondta. – Pompás munkát végeztetek a királyokkal.

– Yasmin egy hónapra szabadságra akar menni – mondtam. – Én azonban személy szerint azt hiszem, neki kéne ugranunk, és előbb el kellene intéznünk Amerikát.

A. R. Woresley csak pöfékelt azzal az undorító pipájával, majd a füstfellegből Yasminra nézett.

– Én is egyetértek Corneliusszal. Előbb fejezzük be a munkát, csak aztán menjünk szabadságra.

– Nem – vágta rá Yasmin.

– Miért nem? – kérdezte Woresley.

– Mert nem akarom, azért.

– Nem élvezed a dolgot? – kérdeztem.

– Már nem annyira, kezd megkopni – felelte Yasmin. – Az elején jó hecc volt. Óriási tréfa. De most hirtelen mintha kezdene elegendem lenni belőle.

– Ne mondd már ezt.

– Kimondtam.

– A fenébe!

– Amiről úgy látszik, mind a ketten megfeledkeztek – folytatta –, az az, hogy valahányszor meg akarjuk szerezni valami rohadt zseninek az ondóját, én vagyok az, akinek ki kell állnia, és meg kell harcolnia érte. Én vagyok az, akinek a nyakába szakad a dolog.

– Nem a nyakába – mondtam.

– Hagyd már abba ezt az örökös viccelődést, Oswald. – Komor pofával ült. A. R. Woresley nem szólt semmit.

– Ha most kapsz egy hónap szabadságot, hajlandó leszel utána rögtön átjönni velem Amerikába? – kérdeztem.

– Igen, akkor már igen.

– Élvezni fogod Rulph Valentinót.

– Kétlem – felelte. – Azt hiszem, a hancúrozás napjai elmúltak.

– Soha! – kiáltottam. – Akkor mintha örök nyugovóra térnél!

– A hancúr nem minden.

– Jesszusom, Yasmin! Úgy beszélsz, mint Bernard Shaw!

– Lehet, hogy beállok apácának.

– De előbb eljössz velem Amerikába?

– Már megmondtam, hogy elmegyek.

A. R. Woresley kivette a szájából a pipáját.

– Figyelemre méltó gyűjteményt szedtünk össze, Cornelius, valóban figyelemre méltót. Mikor fogunk hozzá az értékesítéshez?

– Nem szabad elsietnünk – mondtam. – Az az érzésem, hogy senkinek nem szabad addig piacra dobnunk a spermáját, amíg meg nem halt.

– Miért mondod ezt?

– A nagy emberek holtan érdekesebbek, mint élve. Mikor meghalnak, legendává válnak.

– Lehet, hogy igazad van.

– Bőven vannak a listánkon ösöreg vénségek. A legtöbb közülük már nem fogja sokáig húzni. Fogadok veled, hogy öt-tíz éven belül az egész bandából már a fele se fog élni.

– És ki fogja intézni az értékesítést, amikor eljön az ideje? – kérdezte Woresley.

– Én – mondtam.

– Gondolod, hogy meg tudod oldani?

– Ide figyelj – mondtam neki. – Zsenge tizenhét éves koromban semmiféle problémát nem jelentett számomra, hogy piros tablettákat adjak el a francia külügyminiszternek, egy tucat nagykövetnek és nagyjából minden párizsi nagyfejűnek. Nemrégiben pedig sikeresen eladtam Lady Victoria Nottinghamet Európa minden koronás főjének, egy kivétellel.

– Azt én csináltam, nem te – vágta rá Yasmin.

– Ó, dehogyis te csináltad. A dolgot György király levele adta el, az pedig az én ötletem volt. Szóval csak nem gondoljátok komolyan, hogy bármiféle problémát jelentene számomra géniuszok magvait eladni egy csomó gazdag nőszemélynek, vagy igen?

– Talán nem – mondta Woresley.

– És mellesleg – tettem hozzá –, ha én intézem az értékesítést, azt hiszem, nagyobb részesedésre lenne jogom a profitból is.

– Hé! – kiáltott fel Yasmin. – Most aztán hagyj már abba, Oswald!

– A megegyezés úgy szólt, hogy mindenki egyenlő arányban részesedik – mondta Woresley ellenségesen.

– Nyugi, nyugi – mondtam. – Csak tréfáltam.

– Nagyon remélem – zárta le a kérdést Yasmin.

– Ami azt illeti, szerintem Arthurnak kellene nagyobb részt kapnia, hiszen ő találta fel az egész eljárást – folytattam mégis.

– Hát, azt kell mondanom, hogy ez igazán nagylelkű dolog tőled, Cornelius – derült fel Woresley képe.

– Negyven százalék a feltalálónak, és harminc-harminc százalék Yasminnak meg nekem – mondtam. – Belemennél ebbe, Yasmin?

– Nem vagyok benne biztos – mondta Yasmin. – Én azért átkozottul keményen megdolgoztam. Ragaszkodom a magam egyharmados részesedéséhez.

Volt azonban valami, amit egyikük sem tudott. Én ugyanis már réges-rég elhatároztam, hogy én leszek az, aki a végén a pénz orozlánrészét elviszi. Yasminnak utóvégre soha nem lesz sokra szüksége, ami meg az öreg Woresleyt illeti, erősen kételkedtem benne, hogy vajon tudna-e mit kezdeni ekkora nagy summa pénzzel, még ha meg is kapná. Az egyetlen fényűzés, amit megengedett magának, a pipadohány volt. Engem viszont más fából faragtak, s az az életstílus, amelyre törekedtem, abszolút szükségessé tette, hogy nagy vagyon legyen a kezemben. Képtelen vagyok ugyanis elviselni a középszerű pezsgőt, vagy bármiféle enyhe kényelmetlenséget. Én úgy néztem a dolgokat, hogy számomra a legjobb – és ezen a legeslegjobbat értem – sem elég jó.

Úgy okoskodtam, hogy boldognak kell lenniük, ha fejenként tíz százalékot kapnak, míg jómagam zsebre vágom a nyolcvanat. Először persze ordítani fognak és toporzékolni, de mikor rájönnek, hogy nem tehetnek semmit, hamarosan beletörődnek majd, és hálásak lesznek az apró kegyekért is. Mármint persze hogy abba a helyzetbe kerüljek, hogy én diktálhassam a feltételeket, egyetlen módja volt: birtokba kellett vennem a Spermabankot, aztán titkos és biztonságos helyre szállítanom a tartalmát, ahol egyikük sem férhet hozzá. Ez nem okozhatott nehézséget. Mihelyt visszajövünk Yasminnal Amerikából, kibérelek egy bútorszállító teherautót, odahajtok vele a „Dunroamin”-ba, amikor üres a fészek, és meglépek a becses kincsesládával. Nem probléma.

De azért mocskos trükk, gondolják talán egyesek? Ócska és aljas is egy kicsit?

Marhaság, mondom én. Az ember soha nem jut semmire ezen a világon, csak ha üstökön ragadja az alkalmat. A könyörületesség nem otthon kezdődik. Az én otthonomban biztos nem.

– Szóval akkor mikor mentek ti ketten Amerikába? – kérdezte A. R. Woresley.

Előszedtem a naptáramat.

– Mához egy hónapra szombat lesz, május 15-e – mondtam. – Jó lesz az neked, Yasmin?

– Május tizenötödike? – kérdezte, és elővette a saját naptárát. – Jónak látszik. Tizenötödikén itt találkozunk. Négy hét múlva.

– Én meg kabinokat bérelek a *Mauretaniára*, amilyen koránra csak lehet.

– Remek – mondta, és felírta a dátumot a naptárába.

– Akkor galléron csípjük az öreg Henry Fordot, Mr. Marconit, Rudolp Valentinót és az összes többi jenkit.

– Ne feledkezz meg Alexander Graham Bellről – mondta Woresley.

– Elkapjuk az egész bandát – mondtam. – Egy hónap pihenés után az öreglány üvöltve fogja követelni, hogy hadd mehessen már, majd meglátod.

– Remélem – mondta Yasmin. – De pihenésre van szükségem, Isten bizony, szükségem van rá.

– Hová fogsz menni?

– Föl Skóciába, egy nagybátyámhoz.

– Kedves bácsi?

– Nagyon. Apám bátyja. Pisztrángozik.

– Mikor indulsz?

– Tüstént – mondta. – Egy óra múlva indul a vonatom. Kivinnél az állomásra?

– Hát persze – mondtam. – Én is indulok Londoba.

Kivitem Yasmint az állomásra, aztán segítettem neki a váróteremben elrendezni a poggyászát

– Akkor pontosan egy hónap múlva találkozunk – mondtam. – A „Dunroamin”-ban.

– Ott leszek – mondta.

– Jó pihenést.

– Neked is, Oswald.

Búcsúzóul megpusziltam, aztán beültem a kocsimba, és Londonba hajtottam. Egyenesen a Kensington Square-en álló

házamba mentem. Pompásan éreztem magam. A nagy terv kezdett ténylegesen megvalósulni. Láttam magam, amint úgy öt év múlva ott üldögélek majd holmi buta, dúsgazdag nőszemély mellett, aki azt mondja nekem:

– Odavagyok Renoirért, Mr. Cornelius. Imádom a képeit. Mennyibe kerül?

– Renoir hetvenötezer, asszonyom.

– És mennyibe kerül egy király?

– Az attól függ, melyik.

– Ez itt. Ez a jóképű fekete... Alfonz, spanyol király.

– Alfonz király negyvenezer dollár, asszonyom.

– Azt akarja mondani, hogy kevesebbe kerül, mint Renoir?

– Renoir nagyobb ember volt, asszonyom. Rendkívül ritka az ondjája.

– Mi történik, ha nem jön össze, Mr. Cornelius? Úgy értem, ha nem esek teherbe?

– Akkor egy fillérjébe sem kerül, asszonyom.

– És ki végzi el magát az inszeminációt?

– Egy neves szülészprofesszor, asszonyom. A dolog igen gondosan meg lesz tervezve.

– És a férjem soha nem fog rájönni?

– Hogy jöhetne rá? Azt fogja hinni, hogy az övé.

– Gondolom, igen. Hát nem? – kuncog majd.

– Óhatatlanul, asszonyom.

– *Tényleg* kellemes lenne, ha az embernek a spanyol királytól lenne gyereke, nem?

– Bulgáriára nem gondolt, asszonyom? Bulgária alkalmi áron kapható, húszezerért.

– Nem akarok bolgár kölyköt, Mr. Cornelius, még királyi vérből sem.

– Teljesen megértem önt, asszonyom.

– És aztán ott van persze Mr. Puccini. A *Bohémélet* a kedvenc operám. Mennyibe kerül Mr. Puccini?

– Giacomo Puccini ára hatvanhétezerötszáz, asszonyom. Melegen tudom ajánlani. A gyermek szinte biztosan zseniális muzsikus lesz.

– Egy kicsit magam is zongorázom.

– Ez hallatlan módon növelné a kisdéd esélyeit.

– Magam is azt hiszem, nincs igazam?

– Bizalmasan szólva, asszonyom, elmesélhetem kegyednek, hogy egy bizonyos hölgy, a texasi Dallasból, három évvel ezelőtt szült egy Puccini-fiút, és a gyerek máris megkomponálta az első operáját.

– Ne mondja!

– Izgalmas, nem?

Pompásan fogok szórakozni, mihelyt az értékesítés megindul. De egyelőre egy teljes hónap állt előttem, mialatt nem volt semmi más dolgom, csak hogy élvezzem az életet. Elhatároztam, hogy Londonban maradok, és amúgy istenigazából kimulatom magamat. Egész télen királyokat hajkurásztam Európa-szerte, eljött az ideje, hogy én is tisztességesen kikurválkodjam magam.

És micsoda kurválkodás volt az! Rendesen belevetettem magam a tivornyákba. A négyből három hétig remekül mulattam (I. III. köt.), ám aztán szabadságom negyedik és utolsó hetének elején, amikor igazán a legjobb formámban voltam, és úgy megdögönyöztem a londoni hölgyeket, hogy a Mayfairig hallatszott a csontjaik ropogása, hirtelen ördögi incidensre került sor, amely tüstént véget vetett összes hancúrozásaimnak. Iszonyatos volt. Ördögi. Még ekkora idő távolból is heves fizikai fájdalmat okoz, ha csak *rá gondolok*. No mindegy, úgy érzem, mégis csak le kell írnom ezt a mocskos epizódot, abban a reményben, hogy megmenthetek vele néhány más sportembert a hasonló katasztrófáktól.

Rendszerint nem ülök be fordítva a fürdőkádba, háttal a csapoknak. Kevés ember csinál ilyet. Ám ezen a délutánon a kád másik, kényelmes, lejtős végét egy aranyos kis manó foglalta el, aki hiperaktív szexuális hajlandósággal rendelkezett. Ezért került oda. Nem mellékes teljesen az a tény sem, hogy történetesen egy angol

hercegnéről volt szó. Ha néhány évvel idősebb vagyok, már tudtam volna, mit várhatok egy efféle magas rangú nőszemélytől, és távolról sem lettem volna annyira óvatlan. Ezeknek a nőszemélyeknek a többsége úgy tesz szert a címére, hogy elcsábít holmi tapasztalatlan főnemest vagy herceget, márpedig ahhoz, hogy valaki ebben a játékban sikert arasson, ahhoz igen különleges ügyesség vagy ravaszság szükségeltetik. Ahhoz, hogy valaki hercegné lehessen, zseniálisan kell tudnia manipulálni a férfiakat. A magam idejében jó csomóval összeakadtam közülük, és mind egyformák. A márkinék és a grófnék nem egészen ennyire vámpírok, de azért szoros másodikként futnak a hercegnék mögött. Etyepetyéljük csak velük, igazán pikáns élmény, de az isten szerelmére, maradjunk közben észnél. Soha nem tudhatjuk, a szó szoros értelmében soha nem tudhatjuk, mikor harapnak bele abba a kézbe, amely simogatja őket. Azt mondom, vigyázzatok, nagyon vigyázzatok a magas címeket viselő nőkkel.

No, elég az hozzá, hogy ez a hercegné meg én vagy egy órácskát hancúroztunk a fürdőkádban, aztán amikor elege lett belőle, az arcomba vágta a szappant, és kiszállt a kádból. A szappan mint valami nagy, ragacsos lövedék úgy vágott szájon, de mivel fogam nem tört, még ki se lazult, szó nélkül hagytam az incidenst. Ami azt illeti, egyszerűen azért csinálta, hogy egy kicsit lecsillapítson, és legyen esélye meglépni, mint ahogy meg is lépett!

– Gyere már vissza – mondtam, repetára vágyva.

– Mennem kell – felelte. Már is tartotta a három lépés távolságot, pedig még csak az izmos kis testét szárítgatta hatalmas törülközőim egyikével.

– Ez még csak a félidő – kérleltem.

– Az a baj veled, Oswald – mondta –, hogy nem tudod, mikor kell abbahagyni. Egy szép napon valaki majd elveszíti veled a türelmét.

– Frigid kurva vagy – mondtam. Ostobaság volt, és nem is volt igaz, de kimondtam.

Átment a szomszéd szobába, öltözködni. Én ott maradtam a kádban, üldögéltem, hallgattam, és frusztráltnak éreztem magam. Nem szeretem, mikor mások dirigálják a parádét.

– Isten veled, drágaságom – mondta, amikor visszajött a fürdőszobába. Rövid ujjú, sötétzöld selyemruhát viselt.

– Hát akkor csak menj – mondtam. – Menj haza a nevetséges hercegedhez.

– Ne legyél már ilyen morcos – mondta. Odalépett hozzám, és a víz alatt elkezdte masszírozni a hátamat. Aztán tovább siklott a keze, más területekre, gyöngéden simogatott és cukkolgatott. Én meg csak ültem békésen, élveztem a dolgot, és azon tűnődtem, nem gondolja-e meg magát. Hátha megint elkezdi majd lubickolni velem.

Mármost nem fogják elhinni, de az a kis boszorkány egész idő alatt csak úgy tett, mintha újra fel akarna cukkolni. Valójában lopva, rendkívüli ügyességgel másban sem mesterkedett, mint hogy kihúzza a dugót a fürdőkád lefolyójából. Mint tudjuk, mikor a vízzel színültig teli fürdőkádból kihúzzák a dugót, a lefolyónyílásnak iszonyúan erős szívóhatása van. És amikor egy férfi ül ezen a nyíláson, mint én ültem abban a pillanatban, akkor ez az iszonyatos nyílás óhatatlanul, egy szempillantás alatt beszívja két legkényesebb és legértékesebb ékkövét.

Amikor a herezacskómat teljes erejével elkapta a szívás, tompa csobbanás hallatszott, és máris benne volt a lyukban. Akkorát sikoltottam, hogy biztosan a Kensington Square-ig elhallatszott.

– No, istenhozzád, drágám – suhant ki a hercegné a fürdőszobából.

Az erre következő gyötrelmes pillanatokban pontosan megtudtam, milyen lehet azoknak a beduin asszonyoknak a karmai közé kerülni, akik abban lelik gyönyörűségüket, hogy tompa késeikkel fosztják meg a férfiasságától az utazót.

– Segítség! – sikoltoztam. – Mentsenek meg! – Fel voltam nyársalva. Odatapadtam a kádhoz. Egy hatalmas rák ollói közé kerültem.

Óráknak tűnt, pedig azt hiszem, nem rekedtem ebben a helyzetben tíz-tizenöt percnél tovább. Azzal együtt éppen elég hosszú volt. Azt se tudom, hogy sikerült végül egy darabban kiszabadítanom magam. Ám a kár már megesett. Az erős szívóerő iszonyatos dolog, és az én két becses ékességem, melyek normális körülmények közt nem nagyobbak, mint két ringlő, hirtelen a kantalupdinnye méretét öltötte. Azt hiszem, a jó öreg Geoffrey Chaucer írta, még valamikor a tizennegyedik században:

*A fényes úri hölgyek
A töködre törnek,*

és ezek a halhatatlan szavak, higgyék el nekem, a szívembe vésődtek. Három napig mankóra szorultam, és utána még a jó Isten tudja meddig úgy jártam, mint az az ember, aki sündisznót melenget a lába közt.

Ebben a megnyomorodott állapotban mentem le május 15-én Cambridge-be, a Yasminnal megbeszélte találkozóra a „Dunroamin”-ban. Amikor kiszálltam a kocsimból, és a bejárati ajtó felé sántikáltam, még mindig fájdalmasan égtek és lüktettek a golyóim. Yasmin persze tudni akarja majd, hogy mi történt velem, no meg az öreg Woresley is. Megmondjam nekik az igazat? Ha megmondanám, Yasmin gurulna a röhögéstől, és szinte már hallottam, amint Woresley azt mondja a maga ostoba, nagyképű módján: – Túlságosan buja vagy, kedves Corneliusom. Nincs az az ember, aki olyan kicsapongásokat engedhet meg magának, mint te, anélkül, hogy súlyos árat ne kelljen fizetnie érte.

Úgy gondoltam, ilyesmit akkor éppen nem tudnék elviselni, elhatároztam hát, hogy azt fogom nekik mondani, megrándítottam a combomban egy ízületet, mégpedig akkor, amikor fölsegítettem egy öreg hölgyet, aki megbotlott és csúnyán elesett a házam előtt a járdán. Bevittem a házba, és vigyáztam rá, amíg megjöttek a

mentők, de egy kicsit megemeltem magam stb., stb. Ez a mese majd megteszi.

Megálltam a „Dunroamin” kapubejárója előtti kis tornácon, és megpróbáltam előhalászni a kulcsomat. Miközben ezzel foglalatostkodtam, észrevettem, hogy egy boríték van az ajtóra tűzve. Valaki jól odarajzszögezte. Átkozottul buta dolog, nem is tudom, hogy lehet ilyesmit csinálni. A rajzszöveget persze nem tudtam kiszedni, így letéptem a borítékot. Nem volt rajta címezés, hát felnyitottam. Buta dolog nem megcímezni egy borítékot. Vajon nekem szól-e?

Igen, nekem szólt.

Kedves Oswald! Arthur meg én múlt héten összeházasodtunk...

Arthur? Ki a fene az az Arthur?

Elutaztunk messzire, és remélem, nem fogsz nagyon haragudni, de magunkkal vittük a Spermabankot. Proust kivételével az egészet...

Jézus Krisztus! Arthur biztos Woresley! Arthur Woresley!

Igen, Proustot otthagytuk neked. Különben se szerettem azt a kis farfúrot soha. Mind az ötven szalmaszála ott van az alagsorban, biztonságban, betárolva a hordozható fagyasztóba, a levele meg az íróasztal fiókjában. A többi levelet a biztonság kedvéért magunkhoz vettük...

Forgott velem a világ. Nem bírtam tovább olvasni. Kinyitottam az ajtót, betámolyogtam, és megkerestem a whiskyt. Belöttyintettem belőle valamennyit egy pohárba, és lehajtottam.

Ha rászánsz egy kis időt, és elgondolkodsz rajta, Oswald, biztos vagyok benne, te is el fogod ismerni, hogy nem babráltunk ki veled,

azt is megmondom miért. Arthur azt mondja...

Fütyültem rá, mit mond Arthur. Ellopták a sok drága spermát. Milliókat ért. Hajlandó lettem volna lefogadni, hogy az a kis patkány Woresley vette rá Yasmint a dologra.

Arthur azt mondja, hogy utóvégre ő volt az, aki az eljárást föltalálta, nem igaz? És én voltam az, aki elvégeztem a begyűjtés egész nehéz munkáját. Arthur a legjobb kívánságait küldi.

*Szióka-mióka
Yasmin Woresley*

Nohát, ez aztán igazi csapás volt. Egyenesen az övem alá. Elállt tőle a lélegzetem.

Vad dühvel rohangásztam körbe a házban, ordítva és tombolva. Fortyogott a gyomrom, biztos vagyok benne, hogy gőzölögtek az orrlyukaim. Ha kutya lett volna a házban, halálra rugdostam volna. Ehelyett a bútorokat kezdtem rugdalni. Rapityára törtem egy csomó szép, nagyobb bútordarabot, aztán nekiestem a kisebbeknek. Egy Baccarat papírnehezéket meg egy etruszk vázát kivágtam az ablakon, és teli torokból üvöltöttem gyilkos dühömben, miközben néztem, hogyan törnek szilánkokra az ablaktáblák.

De aztán, úgy egy óra múlva kezdtem lecsillapodni. A végén leroskadtam egy karosszékbe, a kezemben egy nagy pohár skót whiskyvel.

Mint már sejthetik, meglehetősen rugalmas fickó vagyok. Ha felbőszítenek, akkor robbanok, de utána már soha nem búsongok rajta. Spongyát rá: mindig eljön egy másik nap. Mi több, semmi nem sarkallja annyira működésre az agyamat, mint egy pusztító katasztrófa. Utólag, a vihart követő abszolút csend és halálos nyugalom állapotában, az agyam hallatlan aktivitásba kezd. Ahogy ott üldögéltem, és iszogattam a whiskyt azon az iszonyatos estén a

„Dunroamin” romjai között, máris újra nekiláttam fontolgatni és tervezgetni a jövőmet.

Szóval ezzel ennyi, mondtam magamban. Átverték. Vége. Előlről kell kezdenem. Proust azért még megvan, és az elkövetkező években jól meg fogok élni abból az ötven szalmaszálból (és ne gondolják ám, hogy ez nem így lett), de nem leszek belőlük milliomos. Szóval akkor mi legyen a következő?

Ezen a ponton mocomogni kezdett a fejemben a nagy és csodálatos válasz: a megoldás. Csak ültem nyugodtan, hagytam, hadd verjen bennem gyökeret, aztán hadd szökkenjen szárba az elgondolás. Ihletett gondolat volt. Gyönyörű a maga egyszerűségében. Nem vallhatott kudarcot. Milliókat fog hozni nekem. Miért is nem jutott előbb eszembe?

Naplóm elején megígértem, hogy el fogom mondani, hogyan lettem gazdag ember. Eddig jócskán annak elmesélésére fecsérelem az időt, hogy ez hogyan nem sikerült. Hadd hozzam most be ezt a sok elvesztegetett időt, és mondjam el néhány bekezdésben, hogyan lettem a végén csakugyan multimilliomos. A nagy ötlet, amely a „Dunroamin”-ban olyan hirtelen eszembe jutott, a következő volt:

Tüstént vissza fogok menni Szudánba. Tárgyalni fogok egy korrump kormányhivatalnokkal, és meg fogom szerezni annak a becses földdarabnak a bérletét, ahol a *hashabfa* nő, és a kőrisbogár él és virul. Meg fogom szerezni a kőrisbogár-vadászat kizárólagos jogát. Össze fogom gyűjteni a bennszülött kőrisbogár-vadászokat, és szervezett egységet fogok alakítani belőlük. Bőkezűen meg fogom fizetni őket, sokkal többet fognak keresni, mint jelenleg, amikor a szabad piacon versengenek a bogaraikkal. Kizárólag nekem fognak dolgozni, a vadászokat pedig könyörtelenül ki fogjuk irtani. Gyakorlatilag monopolhelyzetet teremtek magamnak a szudáni kőrisbogár piacán. Mikor mindezt nyélbe ütöttem, és megbízható, nagy és rendszeres utánpótlásom lesz a bogarakból, akkor felépíték Khartoumban egy kis gyárat, ahol feldolgozom a bogaraimat, és

nagy mennyiségben állítom elő Youssouf professzor híres potencianövelő piruláit. A pirulákat a gyár fogja csomagolni. Utána pedig kiépíték egy kis, föld alatti értékesítő szervezetet, melynek irodái lesznek Párizsban, Londoban, New Yorkban, Amszterdamban és más nagyvárosokban világszerte. Azt mondtam magamban: ha egy tapasztalatlan, tizenhét éves ifjú képes volt egyetlen év leforgása alatt százezer fontot keresni Párizsban, teljesen egyedül, akkor képzelj csak el, mit leszel képes elérni világméreteken.

És kedves barátaim, pontosan ez történt. Visszamentem Szudánba. Valamivel több, mint két évig maradtam ott, és szívesen elmesélem, hogy bár nagyon sok mindent megtudtam a szudáni kőrisbogárról, egy-két dolgot megtanultam azokról a hölgyekről is, akik azokon a vidékeken laknak. Az egyes törzsek nagyon megosztottak, és ritkán keverednek egymással, én viszont mindegyikükkel keveredtem, a núbiaiakkal, a hasszarokkal, a beggarákkal, a shillukokkal, a shukriákkal éppúgy, mint a furcsamód világos bőrszínű nyamnyamokkal, akik a Kék Nílustól nyugatra élnek. Különösen a núbiaiak voltak ízlésem szerint valók, nem is lennék meglepve, ha a latin *nube* szó róluk venné az eredetét.

1923 végére kis gyárom teljes gőzzel működött, és naponta ezer tablettát állított elő.

1925-re nyolc városban voltak megbízottaim. Nagyon gondosan megválogattam őket: kivétel nélkül mind nyugdíjas tábornokok voltak. Minden országban sok az állástalan tábornok, és mint rájöttem, ezek a férfiak egyedülállóan alkalmasak voltak erre a különleges munkára. Pompásan dolgoztak: gátlástalanok voltak és bátrak. Füttyültek az emberi életre. És nem voltak elég intelligensek ahhoz, hogy becsapjanak, anélkül, hogy rajtakapjam őket.

Mérhetetlenül jövedelmező vállalkozás volt. Csillagászati profitot zsebeltem be rajta. Igaz, néhány év múltán ráuntam egy ekkora vállalat ügyeinek intézésére, és a tiszta haszon feléért az egészet átadtam egy görög szindikátusnak. A görögök boldogok voltak, én is boldog voltam, és az ügyfelek százezrei azóta is boldogok.

Minden szégyenkezés nélkül büszke vagyok rá, hogy hozzájárulhattam az emberi nem boldogságához. Nem sok üzletember, és minden bizonnyal nem sok milliomos mondhatja el magáról tiszta lelkiismerettel, hogy vagyonának gyarapodása ilyen magas fokú eksztázist és örömet szerzett az ügyfeleinek. Amellett rendkívüli mértékben örülök annak, hogy rájöttem: a *Cantharis vesicatoria sudaniin* az emberi egészségre gyakorolt veszélyeit durván eltúlozzák. Nyilvántartásaim tanúsága szerint évente alig négy-öt ember szenvedte meg ennek a varázslatos anyagnak súlyosabb vagy bénító hatásait, és közülük is csak nagyon kevesen haltak bele.

Csak még egy dolog. 1935-ben, jó tizenöt évvel később, éppen párizsi házamban reggeliztem, amikor a reggeli lapokat átfutva az egyik újság pletykarovatában a következő hírre tévedt a szemem (lefordítom a francia eredetiből):

„Cap Ferrat-ban, az egész Cote d'Azur legnagyobb és legfényesebb magántulajdonban lévő ingatlana, a La Maison d'Or nemrégiben új gazdát kapott. Egy angol házaspár vásárolta meg, Arthur Woresley professzor és gyönyörű felesége, Yasmin. Woresleyék sok-sok évig Buenos Airesben éltek, onnan jöttek Franciaországba, ahol melegen üdvözljük őket. Hallatlan fénnyel fogják gyarapítani a Riviéra csillogását. A káprázatos Maison d'Or megvásárlása mellett éppen most vették át pompás óceánjáró yachtjukat, amelyet a Földközi-tenger minden milliomosa irigyel. Legénysége tizennyolc főből áll, és kabinjaiban tíz vendéget tudnak elhelyezni. A Woresley házaspár az ÁMBRA nevet adta a yachtnak. Amikor megkérdeztem Mrs. Woresleyt, miért választotta ezt a meglehetősen furcsa nevet, csak nevetett, és azt mondta: – Ó, nem is tudom. Azt hiszem, mert ez a hajó annyira emlékeztet a sperm whale-re, az ámbrás cetre.”

Csuda egy csaj ez a Yasmin, azt meg kell hagyni. Bár hogy mit látott az öreg Woresleyben, a professzori allűrjeivel és a bagómocskos bajuszával, azt el sem tudom képzelni. Azt mondják, nehéz dolog rendes férfit találni. Lehet, hogy Woresley ezek közé tartozik. De ugyan ki a fenének kell egy rendes férfi? Vagy ami azt illeti, kinek kell egy rendes nő?

Nekem nem.

JÁMBOR ÖRÖMÖK

Az élet édes misztériuma

A tehénkém hajnalban bogárzani kezdett, és ez a lárma megőrjíti az embert, kivált ha a tehénistálló közvetlenül az ablak alatt van. Korán felöltöztem hát, és telefonáltam Claudnak a benzinkúthoz, hogy megkérjem, segítsen már levezetni az üszőt a meredek domboldalon, majd keresztül az országúton, Rummins farmjára, hogy ott Rummins hírneves bikája meghághassa.

Claud öt perc múlva meg is érkezett, és kötelet hurkolván a tehén nyakába, a hűvös szeptemberi reggelen megindultunk lefelé az ösvényen. Az ösvény mindkét oldalát magas sövény szegélyezte, s a mogyoróbokrok telis-tele voltak a nagy, érett gyümölcsök fürtjeivel.

– Láttad már hágatni Rumminst? – kérdezte Claud.

Azt feleltem, hogy még soha senkit nem láttam hivatalos pároztatást levezetni bika és tehén között.

– Rummins sajátságosan csinálja – közölte Claud. – Senki a világon nem alkalmaz olyan pároztatási módszert, amilyet Rummins.

– Mi olyan sajátságos benne?

– Majd meglátod. Annyi bizonyos, nem akármilyen élvezetben lesz részed.

– Akárcsak a tehénkémnek – mondtam.

– Ha a világ többi része tudná, hogy Rummins mit művel hágatáskor – szölt Claud –, hát világhírű lenne. Mindenestől megváltoztatná a tejgazdálkodás tudományát az egész földkerekségen.

– Akkor miért nem teszi közzé? – tudakoltam.

– Kétlem, hogy valaha is gondolt volna erre – felelte Claud. – Rummins nem az a fajta, aki ilyesmivel fájdtítja a fejét. Sok mérföldes körzeten belül neki van a legjobban tejelő csordája, és ez minden, amire gondja van. Nem szeretné, ha újságírók lepnék el a birtokát,

és a kérdéseikkel nyaggatnák. Pontosan ez történe ugyanis, ha valaha kiszivárogná a dolog.

– Nekem azért beszélhetnél róla – kértem.

Egy darabig csendben haladtunk tovább, az üsző lendületesen nyomult előre.

– Meg vagyok lepve, hogy Rummins a rendelkezésedre bocsátja a bikáját – szólalt meg Claud. – Korábban sohasem tett ilyet.

Az ösvény aljánál kereszteztük az aylesburyi országutat, és a völgy túloldalán felkapaszkodtunk a dombra, a farm irányába. A tehén tudta, hogy odafönt van valahol egy bika, s a kötelet erősebben húzva nyomult előre. Ügetnünk kellett, hogy lépést tarthassunk vele.

A farm bejáratánál kapu nem volt, csupán egy széles rés nyílt a macskakővel burkolt udvarra. Rummins egy sajtár tejet vitt keresztül az udvaron, mikor meglátta, hogy jövünk. Lassan letette a sajtárt, és odajött hozzánk.

– Szóval készen áll a nagysága, igaz? – mondta.

– Bömbölt, mint az istennyila – feleltem.

Rummins körbejárta a tehénkémet, s gondosan megvizsgálta. Alacsony, tömzsi ember volt, s öblös, akár egy béka. Széles békaszája volt, törött fogai meg ravasz pillantású szeme, de az évek során tisztelet ébredt bennem iránta bölcsessége és éles esze miatt.

– Na jól van – bólintott. – És milyen borjat szeretne, üszőt vagy bikát?

– Hát még választhatok is?

– Hát persze, hogy választhat.

– Akkor legyen üsző – mondtam, megőrizve arckifejezésem komolyságát. – Nekünk úgyis tej kell, nem pedig hús.

– Hé, Bert! – kurjantotta el magát Rummins. – Gyere, segíts nekünk!

Bert előbukkant az egyik istállóból. Rummins legkisebbik fia volt, hórihorgas, csonttalan legény, örökösen folydogáló orral. Valami

hibádzott a fél szemével: fakó volt és ködös-szürke, akár a főtt halé, és teljesen függetlenül mozgott a másik szemtől.

– Keríts egy darab kötelet – mondta neki Rummins.

Bert kisvártatva hozott egyet, és a tehenem nyaka köré hurkolta, úgyhogy immár két kötél tartotta a jószágot: az enyém és Berté.

– Az úr üszőt szeretne – közölte Rummins. – Állítsd szembe a tehenet a nappal.

– A nappal? – szóltam. – De hiszen nem is süt a nap!

– A nap mindig süt – mondta Rummins. – Azok a nyavalyás felhők semmit sem számítanak. Na, lássunk hozzá. Csipkedd magad, Bert. Fordítsd meg a nagyságát. A nap amarra áll.

Miközben Bert az egyik kötelet tartotta, mi meg Clauddal a másikat, körbefordítottuk a tehenet, míg a feje pontosan az ég ama pontja felé nem nézett, ahol a nap a felhők mögött rejtőzködött.

– Mondtam, hogy egészen más lesz – súgta Claud. – Hamarosan olyasmit fogsz látni, amit még soha életedben nem láttál.

– Most pedig tartsák szilárdan! – rendelkezett Rummins. – Ne engedjék ugrabugrálni! – Azzal az udvar túlsó sarkában levő istállóba sietett, és kihozta a bikát. Hatalmas állat volt, fekete-fehér fríz fajta, rövid lábakkal és akkora törzssel, mint egy tíztonnás teherautó. Rummins láncon vezette, ami a bika orrában lévő acélkarikához volt csatolva.

– Odanézz, mekkora golyói vannak! – álmétkodott Claud. – Lefogadom, még sohasem láttál bikát ekkora golyókkal.

– Kolosszálisak – bólogattam. Akkorák voltak, akár egy pár kantalup-dinnye egy bevásárlószatyorban, és csaknem a földön vonszolódtak, miközben a bika előredöcögött.

– Jobb lesz, ha hátrébb állsz, és rám bízod a kötelet – ajánlotta Claud. – Vigyázz az útból. – Boldogan engedelmeskedtem.

A bika lassan közelített a tehénkéhez, veszedelmes fehér szemeket meresztve rá. Aztán horkantani kezdett, és egyik mellső lábával a földet kaparta.

– Tartsák jó erősen! – kiáltotta Rummins Bertnek és Claudnak. A két férfi hátradőlve húzta a kötelet, ki-ki a sajátját, és pedig igen feszesre, derékszögben a tehénnel.

– Rajta, fiú – suttogta Rummins lágyan a bikának. – Láss munkához, aranykomám.

A bika meglepő élénkséggel ráemelte elülső testrészét a tehén hátára, s én egy hosszú, skarlátvörös péniszt pillantottam meg, olyan vékonyat, mint egy vívótőr, és ugyanolyan merevet is, s az máris benne volt a tehénben. A tehén imbolygott, a bika zihált és horkantott, és harminc másodperc múlva vége volt az egésznek. A bika lassan lebocsátkozott, és ott álldogált, szemlátomást elégedetten önmagával.

– Némelyik bika nem tudja, hová köll raknia – mondta Rummins –, de az enyém bezzeg tudja. Ez még a cérnát is befűzné a túbé azzal a dikiccsel.

– Csodálatos – álmélkodtam. – Igazán remek jószág.

– Az nem kifejezés – tódította Rummins. – Na gyere, komám – mondta a bikának. – Mára kitettél magadért. – Visszavezette a bikát az istállóba, és bezárta. Amikor visszajött, megköszöntem a szívességét, majd megkérdeztem tőle, csakugyan hisz-e abban, hogy a pároztatáskor fejjel a nap felé állított tehén nőtény borjat hoz majd a világra.

– Ugyan, ne legyen már olyan átkozottul együgyű! – felelte. – Hát persze, hogy hiszek benne. A tények azok tények.

– Hogy érti ezt?

– Pontosan úgy, ahogyan mondom, uram. Bebizonyosodott tényről van szó. Nem így van, Bert?

Bert megforgatta fátyolos szemét az üregében, és azt mondta:

– Hát már hogy a nyavalyába ne volna így.

– És ha háttal állítja a napnak, akkor pedig bikaborjú születik?

– Úgy bizony, mégpedig minden egyes esetben – jelentette ki Rummins. Elmosolyodtam, melynek láttán így szólt: – Nem hisz nekem, igaz?

– Nem igazán – feleltem.

– Jöjjön velem – szólta. – És ha meglátja, amit mutatok magának, hát istenucscse muszáj lesz hinnie nékem. Maguk ketten maradjanak itt, és vigyázzanak a tehénre – szólta oda Claudnak és Bertnek, engem pedig beinvitált a tanyaházba. A szoba, amelybe beléptünk sötét volt, kicsi és piszkos. A kredenc egy fiókjából egész halom vékony irkát vett elő. Olyasfélét, amilyeneket gyerekek használnak az iskolában. – Ezek itt borjazási naplók – közölte. – És föl van jegyezve bennük minden egyes pároztatás, ami valaha is történt ezen a farmon, amióta elkezdtem rajta működni, harminckét évvel ezelőtt.

Találomra kinyitott egy füzetet, és engedte, hogy beletekintsek.

Mindegyik oldalon négy oszlop volt: TEHÉN NEVE, PÁROZTATÁS IDŐ PONTJA, SZÜLETÉS IDŐPONTJA, BORJÚ NEME. Végigpillantottam – „BORJÚ NEME” feliratú hasábon. *Üsző*, szólta a bejegyzés. *Üsző, üsző, üsző, üsző, üsző.*

– Bikaborjakra nálunk semmi szükség – állította Rummins. – A bikaborjú tiszta veszteség egy teigazdaságban.

Lapoztam egyet. *Üsző*, olvastam. *Üsző, üsző, üsző, üsző, üsző.*

– Hé – mondtam. – Itt egy bikaborjú.

– Való igaz – szólta Rummins. – Most pedig nézze csak meg, mit írtam a szemközti oszlopba, a hágatás idején. – A második oszlopba pillantottam. *A tehén elforgott*, szólta a bejegyzés.

– Némelyikük megbokrosodik, és képtelenség szilárdan megtartani – magyarázta Rummins. – Így aztán az a vége, hogy a másik irányba fordul. Csupán csak ilyenkor esik meg, hogy bikaborjú sikeredik.

– Ez fantasztikus – csodálkoztam, továbblapozva a borjazási naplót.

– Bizony, hogy fantasztikus – helyeselt Rummins. – Ez az egyik legfantasztikusabb dolog az egész világon. És mit gondol, mekkora átlagot érünk el ezen a farmon? Hát ide süssön: évről évre a borjaink

kilencvennyolc százaléka üsző! Nyugodtan ellenőrizheti. Csak rajta, győződjék meg róla. Semmi kifogásom sincs ellene.

– Nagyon szeretném ellenőrizni – mondtam. – Leülhetek?

– Helyezze magát kényelembe – felelte Rummins. – Én meg megyek a dolgomra.

Kerestem egy ceruzát meg egy papírt, és hozzáláttam, hogy aprólékos gonddal végiglapozzam mind a harminckét füzetet. Mindegyik napló egy év adatait rögzítette, 1915-től 1946-ig. Évente körülbelül nyolcvan borjú született a farmon, és a 32 évet felölelő időszakról az alábbi végeredményt kaptam:

Üszőborjú: 2516

Bikaborjú: 56

Összesen világra jött borjú, beleértve a halva születetteket is:

2572

Kimentem megkeresni Rumminst. Claud időközben eltűnt, nyilván hazavezette a tehenemet. Rumminst a tejüzemben találtam, éppen tejet töltött a szeparátorba.

– Beszél-e erről bárkinek is valaha? – kérdeztem.

– Soha egy szót se – válaszolta.

– Miért nem?

– Úgy gondolom, nem tartozik ez senki másra.

– De drága uram, ez az egész tejpárt megváltoztathatná, szerte a világon.

– Meglehet. Abbizony könnyen meglehet. Na meg hát a húsipar se járna rosszul, ha állandóan bikához juthatna.

– Hogyan szerzett erről először tudomást?

– Az öregemtől hallottam – felelte Rummins. – Körülbelül tizennyolc éves lehettem, mikor így szólt hozzám: „Mondok én néked egy titkot – azt mondja –, ami gazdaggá tesz majd.” S azzal elbeszélte a tennivalót.

– Na és gazdaggá tette?

– Hát ippeg van mit a tejbe aprítanom, amint láthatja is – válaszolta Rummins.

– De szolgált-e valamiféle magyarázattal az édesapja arra nézve, hogy miért válik be a dolog?

Rummins a hüvelykujja hegyét felderítő útra indította az egyik orrlyukában, a cimpát a mutató- és hüvelykujja közé fogva.

– Csuda okos ember volt az öregem – mesélte. – De még milyen okos. Naná, hogy elmondta, mi a veleje a dolognak.

– Na és mi az?

– Elmagyarázta nékem, hogy magának a tehennek semmi köze sincs a borjú nemének megválasztásához – válaszolta Rummins. – A tehen mindössze a petesejtet adja, semmi mást. A bika az, aki meghatározza, milyen nemű legyen a kisbornyú. A bika spermája dönti el.

– Folytassa – biztattam.

– Az öregem szerint a bikának két különböző spermája létezik: nőstény sperma és hím sperma. Eddig világos?

– Hogyne – feleltem. – Folytassa csak.

– Na már most, miután a tenyészbika beelövellte a spermáját a tehenbe, amolyan úszóversenyféle zajlik le a hím és a nőstény sperma között, eldöntendő, hogy melyikük éri el elsőnek a petesejtet. Ha a nőstény sperma győz, üsző születik.

– De mi köze van ehhez a napnak? – kérdeztem.

– Rögvest rátérek – mondta –, úgyhogy jól figyeljen. Amikor egy állat négy lábon áll, amiként egy tehen, és amikor fejjel a nap felé fordítjuk, akkor a spermának úgyszintén a nap felé kell haladnia, hogy elérje a petesejtet. Ha megfordítjuk a tehenet, a spermák a naptól elfelé fognak haladni.

– Tehát ha jól értem – gondolkodtam el –, arról van szó, hogy a nap valamiféle vonzást fejt ki a nőstény spermákra, és gyorsabb úszásra készíti őket a hím spermáknál.

– Pontosan! – kiáltotta Rummins. – Éppenséggel erről van szó! Vonzást fejt ki rájuk! Előrehúzza őket! Ezért van az, hogy mindig

győznek! És ha ellenkező irányba fordítjuk a tehenet, a nap hátrafelé húzza őket, így a hím sperma lesz a győztes.

– Érdekes elmélet – mondtam. – Ámde aligha látszik valószínűnek, hogy a Nap, amely sok millió mérföldnyire van, vonzást tudjon kifejteni egy tehen belsejében lévő spermanyalábra.

– Badarságot beszél! – kiáltotta Rummins. – Bődületes és elképesztő badarságot! Hát a hold talán nem fejt ki vonzást az óceán vízszintjére, hogy megemelje és leapassza, mi? Hát dehogyis nem! Akkor ugyan miért ne vonzhatná a nap a nőstény spermákat?

– Értem, mire gondol.

Hirtelen Rumminsnek szemlátomást elege lett az egészből.

– Üszőborja fog születni, ez egészen biztos – szögezte le, és elfordult. – Emiatt ne aggódjon.

– Mr. Rummins... – kezdtem.

– Mi az?

– Szól-e valami az ellen, hogy ez az elmélet miért ne válhatna be az emberek esetében is?

– Természetesen be fog válni az embereknél is – válaszolta –, de csak akkor, ha észben tartják, hogy mindent a megfelelő irányba kell állítani. A tehen, mint maga is tudja, nem fekszik le közben. Áll a négy lábán.

– Értem, mire céloz.

– És az sem szerencsés dolog, hogy az emberek éjszaka csinálják – folytatta –, mivelhogy a napot eltakarja a föld, s így nem tud befolyással lenni a dolgokra.

– Ez igaz – helyeseltem –, de van-e valamilyen bizonyítéka arra, hogy a módszer az embereknél is beválik?

Rummins oldalra biccentette a fejét, és egy újabb széles, hamiskás, törött fogú vigyor terült szét az arcán.

– Négy saját nemzésű fiúgyerekem van, nem igaz?

– Pontosan.

– Nyamvadt lánygyerekeknek semmi hasznát se venném itt – tette hozzá. – Farmon fiúkra van szükség, és nékem négy is van, igaz-e?

– Valóban – ismertem el. – Tökéletesen igaza van.

Jámbor örömök

Mr. Boggis lassan hajtott, kényelmesen hátradőlt az ülésen, karját a nyitott ablak keretén nyugtatta. Be szép a táj, gondolta; milyen jó, hogy megint egyszer nyár lesz. Legszebb a kankalin. No, és a galagonya. Fehér és rózsaszín és vörös robbanásokban szökött az égnek a galagonya a sövények mentén, alattuk meg kicsiny bokrokban lapult a kankalin, és gyönyörű volt, gyönyörű.

Fél kézzel elengedte a kormányt, és rágyújtott. Az lesz a legokosabb, gondolta, ha most szépen felmegy a Brill Hill tetejére. Ott van, alig egy fél mérföldnyire. Az a bokor-kunyhó a dombtetőn, a fák között, bizonyára Brill falu. Kitűnő. Nem mindig akad vasárnapi portyáin ilyen kellemes magaslati bázis a hadműveletekhez.

Felhajtott a domboldalon, s a tetőn, épp a falu szélén megállt. Azután kiszállt, és körülnézett. Odalent óriási, zöld kárpitként terült el a táj. Mérföldekre ellátni. Tökéletes. Zsebéből jegyzetfüzetet, ceruzát vett elő, a kocsinak támaszkodott, és gyakorlott szemét lassan végigjártatta a vidéken.

Jobbra, a földek között, közepes nagyságú tanyaház, földút vezet odáig. Mögötte is ház, nagyobb. Amott, magas szilfák karéjában is áll egy ház, nincs kizárva, hogy Anna királynő korabeli, balra, messzebb, két ugyancsak számításba vehető tanya. Összesen öt hely. Errefelé nem is igen akad más.

Mr. Boggis gyors vázlatot készített, amely feltüntette valamennyi ház helyzetét, hogy odalent majd könnyen eligazodjék, azután beszállt a kocsiába, és áthajtott a falun, a domb túloldalára. Onnan további hat lehetőséget fedezett fel: öt tanyát meg egy nagy, fehér, György-korabeli házat. Az utóbbit látcsővel tanulmányozta. Ápolt, módos külső, rendezett kert. Kár. Akkor nem is foglalkozunk vele. Jómódúaknál kopogtatni kész időfecsérlés.

Mindent összevéve tehát ebben a körzetben tíz lehetőség. Szép kerek szám, mondta magában Mr. Boggis. Egy délután munkája,

kényelmesen. Hány óra lehet? Tizenkettő. Szívesen megivott volna egy korsó sört előbb, de vasárnap csak egykor nyit a kocsmá. No jó, majd iszunk később. Jegyzetfüzetébe pillantott. Úgy határozott, az Anna királynő korabelivel próbálkozik először, ott a szilfák között. Látcsövén át ígéretesen roskatagnak ítélte. Bizonyára elkél ott egy kis pénz. Anna királynő különben is szerencsés száma. Mr. Boggis visszamászott a kocsiá, kiengedte a kézféket, és lassan, üresben, lecsorgott a domboldalon.

Attól eltekintve, hogy pillanatnyilag éppen papi ruhát hordott, igazán semmi vészjósló nem látszott Mr. Cyril Boggis megjelenésén. Hivatását tekintve antik bútorokkal kereskedett, Chelsea-ben, a King's Roadon volt üzlete és bemutatóterme. Nem volt nagyigényű hely, nem is bonyolított nagy forgalmat, de mivel olcsón vásárolt, igen, igen olcsón, és igen, igen drágán adott el, hát egész tisztes jövedelemre tett szert. Tehetséges kereskedő volt, vételnél, eladásnál egyaránt könnyedén alkalmazkodott a vevő hangulatához. Idős üzletfelekkel tekintélyes volt és lekötelező, gazdagok előtt hajbókolt, józan az Isten szolgálival, elsőprő a gyengével, özvegyasszonyokkal hamis, hajadonokkal hetyke és pimasz. Tisztában volt képességeivel, vissza is élt velük minden adódó alkalommal, s amikor a szokásosnál is jobban sikerült egy-egy műsorszámá, alig állhatta meg, hogy udvarias meghajlással ne köszöngesse a színházi publikum fergeteges tapsát.

Ha szeretett is bohóckodni, Mr. Boggis nem volt bolond. Mi több, valaki egyszer azt mondta róla, hogy Londonban nemigen akad senki, aki jobban értene nála a francia, angol és olasz bútorhoz. Amellett meglepően jó ízlése is volt, éles szemmel felismerte és elutasította a bútort, ha nem volt elég kecses a rajza, ha mégolyan eredeti volt is a kérdéses holmi. Szívszerelme természetesen a nagy tizennyolcadik századi angol tervezők munkája volt, Ince, Mayhew, Chippendale, Robert Adam, Manwaring, Inigo Jones, Hepplewhite, Kent, Johnson, George Smith, Lock, Sheraton meg a többi, de még itt is válogatott. Például semmiképpen be nem eresztett a

bemutatótermébe egyetlen darabot sem Chippendale kínai vagy gótikus korszakából, s ugyanez állt Robert Adam némely súlyosabb olasz darabjára is.

Az elmúlt néhány év során Mr. Boggis tekintélyes hírnévre tett szert kollégái között, mert meglepően gyakran állt elő szokatlan, nemegyszer igen ritka szerzeményekkel. Úgy látszott, kimeríthetetlen forrással rendelkezik, holmi magánraktára van, és mást sem kell tennie, mint hetenként egyszer leruccanni oda, és kedvére válogatni. Akárhányszor faggatták, hol ejtette a prédát, ő csak mosolygott rejtélyesen, kacsintott egyet, és holmi kis titokra célozgatott.

Mr. Boggis kis titka igen egyszerű elgondoláson alapult. Kilenc esztendeje bukkant rá, egy vasárnap délután, amikor vidéken kocsikázott.

Idős anyjához indult reggel, Sevenoaksba, s a visszaúton elszakadt a kocsiban az ékszír, túlságosan bemelegedett a motor, és elforrt a víz. Kiszállt, elment a legközelebbi házig – kis tanya volt, vagy ötven méternyire az országúttól –, és az asszonyt, aki ajtót nyitott, megkérdezte, kaphatna-e egy korsó vizet.

Míg a vízre várt, pillantása bevetődött a nappali szobába, s ott, alig öt lépésnyire olyasmit látott, hogy izgalmában a feje búbját is kiverte a veríték. Hatalmas, tölgyfa karosszék volt, amihez foghatót mindössze egyszer látott életében. Mindkét karfáját és támláját nyolc-nyolc gyönyörűen faragott orsó tartotta. A támlán hajszálfinom virágintarzia, a karfa végén pedig faragott kacsafej. Atyaúristen, gondolta Mr. Boggis. Tizenötödik század!

Beljebb dugta fejét, és akármilyen legyen, ha ott nem állt a kandalló előtt a szék párja! Nem volt benne egészen bizonyos, de körülbelül ezer fontot érhet ez a két szék Londonban. És milyen gyönyörűek, istenem!

Amikor az asszony hozta a vizet, Mr. Boggis bemutatkozott, és kertelés nélkül megkérdezte a nőt, eladná-e a két széket. Jézuskám, már miért adná el a székeit? – ámult az asszony. Hát csak azért,

mert csinos kis summát kaphatna értük. És mennyi volna az a szép kis summa? Mert ugye a szék nem eladó, csak úgy kíváncsiságból kérdi, éppen az érdekesség kedvéért, hogy mennyit szánna rá az úr?

Harmincöt fontot.

Mennyit?

Harmincöt fontot.

Istenem, istenem, harmincöt fontot? Hát ez csakugyan érdekes. Mindig tudta, hogy ez a két szék sokat ér. Nagyon, nagyon öreg bútor. Meg aztán igen kényelmes ülés esik benne. Nem is tudna mit csinálni nélküle, nem, nem. Nem, hát nem eladó, de azért nagyon köszöni az úr szívességét.

Azért persze, nem olyan nagyon öreg az a szék, mondta Mr. Boggis, és egyáltalán nem volna könnyű eladni, de hát történetesen neki van egy üzletfele, aki pontosan az ilyesféle holmit kedveli. Esetleg megtoldhatja még egy kicsivel – no, mondjuk, hogy harminchétért megveszi. Áll az alku?

Félórát alkudoztak, és persze, a végén Mr. Boggis megkapta a két széket, és az értékük huszadrésznél valamivel kevesebbet fizetett értük.

Aznap este, miközben hazafelé hajtott Londonba öreg kamionján, amelynek hátuljában kényelmesen megbújt a két mesés szék, Mr. Boggis agyában hirtelen felötlött a valóban figyelemre méltónak mondható idea.

Nézzük csak, mondta. Ha az egyik tanyaházban ilyen szép holmi akad, miért ne akadhatna a többiben is? Miért ne lehetne azt felkutatni? Miért ne fésülhetné át az angol vidéket? Ott a vasárnap, megteheti. Így nem akadályozza a munkájában sem. Úgysem tudja, mit kezdjen a vasárnapjaival.

Így azután Mr. Boggis felszerelte magát a London környéki megyék nagy léptékű térképeivel, és vékony tollvonásokkal mindegyiket négyzetekre osztotta. Minden egyes négyzet öt négyzetmérföldnyi területet jelentett, mert úgy számította, körülbelül

ennyivel birkózhat meg egy-egy vasárnap, hogyha igazán alaposan át akarja fésülni. Városokra, falvakra nincs szüksége. Ő az isten háta mögötti helyek, nagyobbacska tanyák, ütött-kopott udvarházak embere. Így azután ha minden vasárnap lejár egy négyzetet, vagyis évente ötvenkettőt, előbb-utóbb végez a közeli megyék valamennyi tanyájával, kúriájával.

Persze, azért így nem lehet nekiindulni. Gyanakvó népség a vidéki ember. Hát még a szegény gazdagok! Ha csak úgy egyszerűen becsönget, és megkéri, hogy mutassák meg a házukat – nem, hát így nem megy semmire. Még a kapun sem eresztik be. Hogyan nyerhetne mégis bebocsátást? Talán nem is kellene megmondani, hogy kereskedő. Mondjuk telefonszerelő lehetne, vízvezeték-szerelő, a gázművek ellenőre. Vagy esetleg lelkipásztor...

Innentől kezdve azután már kibontakozott a nagy terv gyakorlati megvalósítása. Mr. Boggis nagyobb tétel elegáns névjegyet rendelt, a következő, dombornyomású szöveggel:

CYRIL WINNINGTON BOGGIS

LELKÉSZ

A Ritka Bútorok Megóvására Alakult Társaság elnöke

A Victoria és Albert Múzeum

védnöksége alatt

Ezután vasárnaponként nyájas, öreg lelkipásztor lesz, aki vakációján utazgat, és szívességből összeállítja a „Társaság” részére az angol vidéki udvarházakban rejtőző kincsek jegyzékét. És vajon ki fogja kirúgni, ha ezt meghallják? Senki.

Ha pedig egyszer már odabent van, és történetesen olyasmire bukkan, ami csakugyan érdekli, hát – van annak százféle módja, hogy megkapja, amit akar.

Mr. Boggis maga is meglepődött, milyen jól bevált a terve. Igazság szerint eleinte kicsit zavarba is hozta, hogy sorra minden vidéki házban milyen szívélyesen fogadják. Egy falat hideg hús, egy pohár

bor, egy csésze tea meg egy kosárka szilva, némelykor szabályos vasárnapi vacsora, családi körben – unos-untalan ilyesmivel traktálták. Természetesen adódtak kellemetlen pillanatok, kínos esetek is, no, de kilenc esztendőben több mint négyszáz vasárnap esik, és azalatt igazán sok házat felkeresett. Elég az hozzá: érdekes, izgalmas és jövedelmező üzletnek bizonyult.

Nos tehát, most is vasárnap van, és Mr. Boggis éppen Buckinghamshire vidékét járja, térképe északi részének egyik kockáját, vagy tíz mérföldnyire Oxfordtól. Ahogy legördült a dombraól, és megcélózta az első házat, az Anna királynőféle rozogát, olyasforma érzése támadt, hogy ma jó napja lesz.

A kaputól mintegy százméternyire leállította a kocsit, és gyalog tette meg az út hátralevő részét. Nem szerette, ha az üzletfél az alku megkötése előtt megpillantja a kocsiját. Egy aranyos öreg lelkész meg a nagy kamion, valahogy nem egészen illik össze. Meg aztán a rövid séta arra is jó, hogy közelebről szemügyre vegye a birtokot, és felbecsülje, mi lesz a megfelelő közelítési mód.

Mr. Boggis fűrgén talpalt felfelé az ösvényen. Kicsi, kövér, kurta lábú férfiú volt, kerek arca rózsás, pompásan megfelelt a szerephez. E rózsás arcból hatalmas, kissé düllelt barna szem pillogott kifelé, az enyhe ütődöttség látszatát kölcsönözve gazdájának. Fekete ruha volt rajta, nyaka körül a szokásos papi nyakpánt, fején fekete puhakalap. Ódon tölgyfa sétapálcát vitt a kezében, mintegy a kedélyesen rusztikus légkör felidézésére.

Odaért a bejárathoz, és csöngetett. Az előszobában léptek hangzottak, kitérult az ajtó, s hirtelen ott állt, vagyis inkább ott tornyosult fölötte egy lovaglónadrágos óriási asszony. Cigaretája füstjén túl is érezhető erőteljes istálló- és trágyaillat lengte körül.

– Nos? – kérdezte gyanakvó tekintettel. – Mit óhajt?

Mr. Boggis nem csodálkozott volna, ha a hölgy nyerít egyet. Megemelte kalapját, kissé meghajolt, és átnyújtott egy névjegyet.

– Szíves elnézését kérem az alkalmatlankodásért – mondta, azután várt, és a hölgy arcát tanulmányozta, míg az elolvasta a

névjegyet.

– Nem értem – szólt az asszony, miközben visszaadta a névjegyet. – Mit óhajt, kérem?

Mr. Boggis elmagyarázta, mire való A Ritka Bútorok Megóvására Alakult Társaság.

– Véletlenül nincs ennek valami köze a Szocialista Párthoz? – kérdezte az asszony, és fakó, bozontos szemöldöke alól vadul meredt Mr. Boggisra.

Ettől fogva játszi könnyedséggel ment minden. Hím- vagy nőnemű tory, lovaglónadrágban – a mindenkori eszményi préda. Kétperces szenvedelmes dicshimnusz a Konzervatív Párt szélsőjobbszárnyáról, további két perc: a szocialisták becsmérése. Döntő bizonyítékul bedobott még egy külön utalást arra a szocialista törvényjavaslatra, amely a sportszerű vadászat betiltására irányult, továbbá közölte hallgatójával, hogy ő a maga részéről úgy képzei el a mennyországot – de a világért se tessék a püspökömnek elárulni! –, mint ahol az ember hajnaltól estéig úzi a fáradhatatlan kopók nyomában a rókát, a gímet s a nyulat, egész héten, a vasárnapot is beleértve.

Beszéd közben szemmel tartotta az asszonyt, s nem kerülte el figyelmét, hogy a varázs működésbe lép. Az asszony most már szélesen vigyorgott, közszemlére tévén óriási, enyhén sárga fogait.

– Drága asszonyom – kiáltott fel Mr. Boggis –, összetett kézzel kérem, ne engedje, hogy belelovaljam magam ebbe a szocialista témába! – E ponton az asszony hatalmas hahotát hallatott, fölemelte irdatlan vörös kezét, s úgy a férfi vállára csapott, hogy Mr. Boggis kishíján orra bukott.

– Na, jöjjön csak! – rikkantott az asszony. – Nem tudom, mi a fenét akar, de csak jöjjön beljebb!

Mr. Boggis bánatára és némiképpen meglepetésére azonban nem akadt érdemleges holmi a házban, s mivel sosem fecsérelte idejét meddő talajon, hamarosan elbúcsúzott, és távozott. Nem tartott tovább egy negyedóránál az egész vizit, és ez, mondotta magában,

míg bemászott megint a kocsijába, és indult egy házzal tovább, így is van rendjén.

Most már csupa tanyaház volt soron, a legközelebbi vagy fél mérföldnyire. Favázas, nagy téglaház volt, tekintélyes korú, déli oldalát csaknem beborította egy fenséges körtefa virágkoronája.

Mr. Boggis kopogott, és várt. Senki. Az újabb kopogásra sem jelentkeztek, úgyhogy megkerülte a házat, hátha az istálló körül megleli a gazdát. Ott sem talált azonban senkit. Talán még nem jöttek haza a templomból, gondolta, úgyhogy bekukkantgatott az ablakokon, hátha észlelhet valami érdekeset. Az ebédlőben nem látott semmit. A könyvtárszobában sem. A következő ablak a nappali szobába engedett betekintést, s ott, szinte karnyújtásnyira, a kis ablakfülkében, csodás holmit pillantott meg: félkör alakú, gyönyörű borítású, mahagóni kártya asztal volt, Hepplewhite stílusában, úgy 1780 körüli.

– Ahá – mondotta Mr. Boggis fennhangon, és odanyomta orrát az ablakhoz. – Helyben vagyunk.

De ezzel még nem jutott a végére. Ott állt egy szék is, egyetlen szék, s ha nem téved, az még az asztalnál is különb. Nemdebár Hepplewhite ez is? És milyen gyönyörű! Támlájának finom faragású rácsán ott az akantusz, a hüvely és a lapos kehely, az ülés nádfonata eredeti, a láb kecses, a két hátsó láb sajátosan kifelé ferdül, ami oly sokat jelent. Csodálatos szék.

– Még mielőtt leáldozik a nap – suttozta Mr. Boggis –, erre a szépséges székre lesz szerencsém letelepedni.

Mindig megtette ezt, valahányszor széket vásárolt. Kedvenc próbája volt ez, s nem kevésbé meglepő látvány a szemlélőnek, amint Mr. Boggis óvatosan leereszkedett az ülésre, várta, mennyire „enged”, s szakszerűen és pontosan felbecsülte a hosszú évek művét: a csekély fokú kiszáradást az illesztékben és a fecskefarkú csapolásban.

No, de fölösleges a sietség, gondolta Mr. Boggis. Majd visszajön később. Előtte az egész délután.

A következő tanya beljebb állt, földek mélyén, s hogy ne lássák meg a kocsiját, kint kellett hagynia az úton, és mintegy hatszáz métert gyalogolnia az egyenes ösvényen, amely közvetlenül a tanyaház hátsó udvarára vezetett. Ez már jóval kisebb ház, állapította meg, míg közeledett, és nem sok reménnyel kecsegtet. Elhanyagolt, piszkos ház, düledező melléképületek.

Három férfi dugta össze a fejét az udvar sarkában, egyikük két nagy fekete agarat tartott szíjon. Amikor a három férfi megpillantotta a közeledő Mr. Boggist, fekete öltözékében és papi gallérban, elhallgattak, s hirtelen mintha megdermedtek, megfagytak volna, tökéletes csöndben álltak ott, mozdulatlanul. A három arc feléje fordult, és gyanakvó szemek figyelték közeledtét.

A legidősebbnek, egy zömök embernek, széles békaszája volt, apró, sanda tekintetű szeme, s Mr. Boggis ugyan nem tudta, de Rumminsnak hívták, és ő volt a gazda.

A mellette álló hórihorgas legény, akinek valami nem volt rendben a fél szemével, Bert volt, Rummins fia.

A kurta termetű, nyomott képű, alacsony homlokú és idomtalanul széles vállú harmadik a Claud névre hallgatott. Claud abban a reményben kereste fel Rummins gazdát, hogy kaphat egy darab disznóhúst vagy sonkát, előző nap ugyanis Rumminsék disznót öltek. Claud tudott az eseményről – zaja messze szállt a földeken –, ám azt is tudta, hogy az ilyesmihez törvényes engedelem szükségeltetik, s hogy Rummins nem rendelkezik ilyesmivel.

– Jó napot kívánok – köszönt Mr. Boggis. – Szép időnk van.

A három férfi nem mozdult. E pillanatban mindhármuk agyában ugyanaz a gondolat telepedett meg – hogy ezt a papot, aki korántsem azonos a helybéli tiszteletessel, azért küldték ide, hogy beleüsse az orrát az ő dolgukba, és hogy a törvényt tudassa mindarról, amit tapasztal.

– Milyen szép kutyák – mondta Mr. Boggis. – Én ugyan sosem futtattam agarakat, de mindenki azt mondja, hogy nagyon izgalmas sport.

Csönd megint. Mr. Boggis Rumminsról gyorsan Bertre pillantott, azután Claudra, aztán megint Rumminsra és észrevette, hogy mindhármuk arcán ugyanaz a különös kifejezés ül. Gúnyos is, kihívó is, a száj megvetően biggyed, az orr körül gúnyos vigyor nyomai.

– Szabad érdeklődnöm, ön itt a gazda? – fordult Rumminshoz a tántoríthatatlan Mr. Boggis.

– Mit akar?

– Elnézését kérem, hogy zavarom, kivált vasárnap.

Mr. Boggis átnyújtotta névjegyét, Rummins elvette, és közelről megszemlélte. A másik kettő nem mozdult, de odabandzsalítottak, szerették volna ők is kisilabizálni.

– Ha szabad kérdezni, mi járatban van az úr? – tudakolta Rummins. Mr. Boggis a nap folyamán immár másodszor magyarázta el részletesen A Ritka Bútorok Megóvására Alakult Társaság célkitűzését és eszményeit.

– Nálunk olyan nincs – közölte Rummins, mihelyt az előadás befejeződött. – Csak az idejét vesztegeti.

– Egy pillanatra, uram – emelte fel az ujját Mr. Boggis. – Utoljára egy öreg sussexi gazda mondta ezt nekem, és amikor végre beengedett a házába, tudja-e, mit találtam? Egy koszos öreg széket a konyha sarkában, és kiderült, hogy *négyszáz fontot fontot ér!* Megmagyaráztam az öregnek, hol és hogyan találhat rá vevőt, és a pénzért vett magának egy új traktort. Bizony.

– Mi a csudát beszél? – kérdezte Claud. – Nincs is a világon olyan szék, amelyik négyszáz fontot érne.

– Engedelmeivel – mondotta kimért modorban Mr. Boggis –, Angliában igenis akad számos olyan szék, ami még kétszer annyit is megér. És tudja-e, jóember, hogy hol? Isten háta mögötti tanyákon, vidéki viskókban, és a gazdájuk sámlinak meg létrának használja, és rááll a szöges bakancsával, hogy levegyen a kredenc tetejéről egy köcsög lekvárt, vagy hogy felakasszon egy képet a falra. Ez az igazság, barátom, nekem elhiheti.

Rummins kényelmetlenül izgett-mozgott.

– Azt akarja mondani az úr, hogy nem csinál semmi mást, csak bemegy, megáll a szoba közepén, és körülnéz?

– Ahogy mondja – bólintott Mr. Boggis. Végre pedzette már, mi lehet itt a bibi. – Isten őrizz, hogy én a pohárszékben vagy urambocsá az éléskamrában akarnék szimatolni. Csak éppen a bútorra volnék kíváncsi, hogy történetesen nem akad-e itt is holmi rejtett kincs, amiről azután írhatnék a Társaság lapjában.

– Tudja az úr, mit gondolok én? – kérdezte Rummins, és apró, gonosz szemét Mr. Boggisra szegezte. – Én azt gondolom, hogy az úr magamagának akarja azt a holmit megvásárolni. Mert ugyan miért is fáradna vele máskülönben?

– Ejnye, ejnye. Hát hogy is mondhat ilyet! Szívből kívánom, bárcsak volna pénzem ilyesmire. No, persze, ha látok egy darabot, ami nagyon-nagyon megtetszik, hát akkor esetleg kísértésbe esem, hogy magam is ajánlatot tegyek. Fájdalom, ez vajmi ritkán fordul elő.

– Hát – hümmögte Rummins –, azt gondolom, nincs abban semmi, ha beengedem, hogy kedvére nézegethessen, ha éppen abban leli örömét.

Végigment az udvaron, a ház hátsó ajtajáig. Mr. Boggis a nyomában, őutána pedig sorjában Bert fiú, és Claud a két kutyával. Átmentek a konyhán, ahol más bútor nem is volt, csak egy hitvány deszkaasztal, rajta egy döglött csirke. Onnan azután beléptek a nagyocska és igen-igen mocskos nappali szobába.

És íme: ott állt! Mr. Boggis azonnal megpillantotta, és megtorpant, és döbbenetében elakadt a lélegzete. Azután csak állt, állt, öt, tíz, tizenöt másodpercig, ha nem tovább, és bámult, mint borjú az új kapura, és nem hitt a szemének. Nem, hát ez nem is lehet igaz! De minél tovább bámult, annál igazabbnak látszott. Igen, tagadhatatlanul ott áll az orra előtt, a falnál, és olyan tömör és valóságos, mint maga a ház. Ezt igazán senki semmivel össze nem tévesztheti. Igaz, fehérre mázolta valami istentelen kontár, de hát ez

az égvilágon semmit sem számít. Gyerekjáték leszedni a festéket. Uramisten! Még ilyen! És épp ezen az ócska helyen!

E pillanatban Mr. Boggis rádöbbsent, hogy a három férfi, Rummins, Bert és Claud, a kandalló előtt csoportosul, és merőn nézi őt. Látták, ahogy megtorpan, elakad a lélegzete és bámul, és látták azt is, hogy az arca lángvörös lesz, vagy talán halottsápadt – de mindenképpen eleget láttak ahhoz, hogy meghiúsuljon az egész nyavalyás üzlet, hogyha nem cselekszik sürgősen. Mr. Boggis abban a szempillantásban szívéhez kapott, a legközelebbi székhez tántorgott és beleroskadott, s közben zihálva szedte a levegőt.

– Mi baja? – kérdezte Claud.

– Semmi – pihegett Mr. Boggis. – Mindjárt elmúlik. Kérem... egy pohár vizet, ha lehetne... A szívem...

Bert hozta a vizet, odaadta, s megállt mellette, és lebámult rá, arcán bamba vigyor.

– Azt gondoltam, talán meglátott valamit – jegyezte meg Rummins. Széles békaszája még egy kicsit elszélesedett, s kivillantotta töredezett fogait.

– Ó, nem – mondotta Mr. Boggis. – Dehogyan, dehogyan. Csak a szívem... Elnézésüket kérem. Van ez így néha, de hamar elmúlik. Egy perc, mindjárt rendben leszek.

Kell, kell, hogy gondolkozzék egy kicsit. És még fontosabb, hogy tökéletesen összeszedhesse magát, mielőtt a száját kinyitja. Nyugalom, Boggis. Akármit csinálsz, csak nyugodtan. Tudatlan társaság ez, de nem ostoba. Gyanakvó, óvatos és ravasz emberek. És hogyha csakugyan igaz – de nem, ez nem lehet igaz...

Fél kezét fájdalmasan szeme elé tette, s nagyon óvatosan, titokban kis rést csinált két ujja között, és átkandikált. Igen, a darab tagadhatatlanul ott áll, és most jó alaposan szemügyre veszi. Kétségtelenül igaza volt az imént. Szó sem férhet hozzá. Hát ez valóban hihetetlen!

Az előtte álló bútordarabért bármely szakember jóformán bármennyit hajlandó volna áldozni. Laikus szemnek talán nem

különösebben impozáns, kivált mert koszos fehér festék borítja, de Mr. Boggis szemében ez volt a Régiségkereskedő Megvalósult Álma. Jól tudta, mint bármely más európai vagy amerikai régiségkereskedő, hogy a tizennyolcadik század angol bútorművészetének leghíresebb és irigyeltebb példányai közé tartozik a három nevezetes darab, az úgynevezett „Chippendale-sublót”. Betéve tudta a históriájukat – az elsőt 1920-ban fedezték fel, egy Moreton-in-Marsh-i házban, és még abban az évben árverésre került Sothebyéknál; a másik kettő egy év múlva jelent meg ugyanabban az árverési csarnokban – mindkettő a norfolki Raynham Hallból eredt. Mind a három csillagászati áron kelt el. Nem emlékezett pontosan, mennyiért adták el az elsőt, még a másodikra sem, de azt egészen bizonyosan tudta, hogy a harmadikat háromezer-kilencszáz guineáért vették meg. És ez 1921-ben volt! Ugyanaz a darab ma minden bizonnyal tízezer fontot is megér. Mr. Boggis nem emlékezett a szerző nevére, de valaki nemrégiben tanulmányt írt ezekről a sublótokról, és bebizonyította, hogy mind a három ugyanabból a műhelyből származik, mert borításuk ugyanazon fatörzsről való, és mindegyikük megépítésénél azonos mintasablont használtak. Egyik darab számlája sem került elő, de a szakemberek egybehangzó véleménye szerint e három sublót csakis Thomas Chippendale keze munkája lehet, még hozzá pályája legdicsőbb periódusából.

És most, gondolta Mr. Boggis, míg óvatosan átkukucskált ujjai közül, itt áll előtte a negyedik Chippendale-sublót! És ki talált rá? Ó! Gazdag lesz! És híres! A bútorművészet világában a három darabnak külön neve volt: a Chastleton-sublót, az Első Raynham-sublót, a Második Raynham-sublót. Ez pedig úgy kerül be a történelembe, mint a Boggis-sublót! Milyen képet vágnak majd a fiúk odafent Londonban, ha holnap meglátják! És a dúsnál dúsabb ajánlatok a West End nagymenőitől – Frank Partridge, Mallet, Jetley meg a többi! Megjelenik a kép a Timesban, és alatta a szöveg: „A becses Chippendale-sublót, amelyet a közelmúltban fedezett fel Mr.

Cyril Boggis, londoni régiségkereskedő..." Uramisten, micsoda izgalom lesz ott!

Ez a példány szinte pontos mása a Második Raynham-sublótnek, gondolta Mr. Boggis. (Mind a három darab, a Chastleton meg a két Raynham, több apró pontban különbözött.) Igen impozáns, csinos darab, Chippendale direktórium-periódusának francia rokokó stílusában: hatalmas, jól megtermett fiókos szekrény, négy faragott és hornyolt, mintegy harminc centiméter magas lábon. Összesen hat fiók, középen két hosszú, kétoldalt két-két rövidebb. Hullámvonalú elejét gyönyörűen díszítették, felül végig, valamint oldalt és alul, ugyancsak függőlegesen is, a fiókok között. A bonyolult faragványok virágfüzéreket, indadíszeket fürtöket ábrázoltak. Még a festék alatt is látszott, mily fenségesek a rézfogantyúk. Természetesen meglehetősen „nehéz” darab volt, de ezt tökéletesen ellensúlyozta a bűtor kivitelezésének kecses eleganciája.

– Hogy érzi magát? – tudakolta valaki.

– Köszönöm, köszönöm, már sokkal jobban. Hamar elmúlik ez nálam. Azt mondja az orvosom, nem komoly az egész, csak ha elővesz ez a rosszullét, mindig pihenjek néhány percig. Igen – mondotta, és lassan felemelkedett –, most már sokkal jobb. Nincs semmi bajom.

Kissé bizonytalanul megindult körben a szobában, darabonként szemügyre vette a berendezést, szólt néha egy-két szót. Nyomban látta, hogy a sublóttól eltekintve csupa hitvány holmi.

– Csinos tölgyfa asztal – mondotta. – Sajnos, nem elég öreg, hogy érdekes legyen. Kényelmes, masszív szék, de modern, igen, igen, egészen modern. Nos, ez a pohárszék, hm... hát ez igen csinos darab, de hát értékesnek ez sem mondható. Egy fiókos szekrény? – hanyagul elsétált a Chippendale-sublót előtt, közben megvetően megpöccintette. – Gondolom, megér néhány fontot, többet semmi esetre sem. Meglehetősen durva utánzat, sajnos. Valószínűleg a viktoriánus időkben készült. Maguk festették be fehérre?

– Igen – mondta Rummins –, Bert csinálta.

– Bölcs gondolat. Sokkal jobban belesimul így a környezetbe.

– Nagyon erős darab – mondta Rummins. – Meg aztán a faragása is finom munka.

– Gépi esztergálás – mondta fensőbbiségesen Mr. Boggis, és lehajolt, hogy közelebbről szemügyre vegye a hajszálfinom kézi munkát. – Egy mérföldről megállapítható. De azért persze, a maga módján egészen csinos. Igen.

Tovább andalgott, de aztán megállt, és lassan visszafordult. Ujja hegyét állára illesztette, fejét félrebillentette, és mintegy mély gondolatokba merülve ráncolta homlokát.

– Arra gondoltam... – kezdte, a sublóra nézett, és oly hanyagul ejtette a szót, hogy érteni is alig lehetett – arra gondoltam... használhatnék esetleg négy ilyen lábat. Régóta gondolkodom már ilyesmire. Van az én kis házacskámban egy igen helyes kis asztal, olyan alacsony holmi, amit kanapé elé szokás állítani, amolyan kávézóasztalka, és tavaly Szent Mihálykor, amikor költözök, azok az ügyetlen szállítómunkások csúnyán tönkretették a lábait. Mindig azon tartom a nagy bibliámat meg a prédikációhoz készített jegyzeteket.

Elhallgatott, állát simogatta ujjával.

– Nos, arra gondoltam... Ennek a fiókos szekrénynek a lábait megfelelnének. Igen, igen. Könnyen le lehetne fűrészelni, és az én asztalkámhoz illeszteni.

Körülnézett, és látta, hogy a három férfi tökéletesen mozdulatlanul áll, és gyanakodva figyeli őt, három szempár, mind más, de mind egyformán bizalmatlan. Rumminsé apró disznószem, Claudé nagy és álmos, Berté meg felemás: az egyik nagyon furcsa, zavaros, fakó-párás, közepén apró fekete pötty, mint a halszem a tányéron.

Mr. Boggis mosolyogva ingatta fejét.

– Ej, ej, miket is beszélek? Minthogyha az enyém volna ez a bútor. Szíves elnézését kérem.

– Vagyis hogy meg akarja vásárolni – mondta Rummins.

– Hát... – Mr. Boggis visszanezett a sublóra, és összevonta szemöldökét. – Nem is tudom. Lehetséges... de azért... ha jobban meggondolom... nem, nem... nem éri meg a fáradságot, úgy hiszem. Nem. Hagyjuk az egészet.

– Mennyit gondolt érte? – kérdezte Rummins.

– Hát sajnós, nem valami sokat. Ugyanis nem valódi antik bútor. Csak utánczat.

– Hát az egyáltalán nem olyan biztos – jelentette ki Rummins. – Már annak is megvan húsz esztendeje, hogy itt áll, azelőtt meg odafenn volt a kúriában. Én magam vettem meg a kótyavetyén, mikor az öreg földesúr meghalt. Nekem aztán nem mondhatja senki, hogy ez a holmi új.

– Nem éppen új, de semmi esetre sem öregebb hatvanévesnél.

– Márpedig annál több – mondta Rummins. – Bert, hol az a darab papír, amit egyszer valamelyik fiókban találtál? Az az öreg számla?

A legény üres tekintettel meredt apjára.

Mr. Boggis kinyitotta száját, azután gyorsan becsukta, és nem szólt egy szót sem. Szó szerint reszketett izgalmában, s hogy lecsillapodjék, odament az ablakhoz, és kibámult az udvarra, ahol egy gömbölyded, barna tollú tyúk csipegette az elhullott gabonaszemeket.

– Ott van hátul a fiókban, a nyúlcsapdák alatt – magyarázta Rummins. – Keresd csak elő, mutasd meg a tiszteletes úrnak.

Amikor Bert odament a sublóthoz, Mr. Boggis megint visszafordult. Nem állhatta meg, hogy oda ne nézzen. Láta, amint a fiú kihúzza az egyik nagy, középső fiókot, és nem kerülte el figyelmét, milyen gyönyörűen, nesztelenül siklik a fiók. Láta, amint Bert keze eltűnik, és nagy halom drót meg madzag között matat.

– Ezt gondolja? – Bert kihúzott egy összehajtogatott, elsárgult papírt, és odavitte apjának, az meg széthajtogatta, és orra elé emelte.

– Azt már senki se mondhatja, hogy ez az írás itten nem ősoleg – mondta Rummins, és Mr. Boggisnak nyújtotta az írást, akinek

beleremegett a karja, amikor átvette. Törékeny volt a papír, kissé megroppant az ujjai között. Hosszúkás, megdöntött, kalligrafikus betűkkel ez állt rajta:

„Nagys. Edward Montagu Úr

*Tartozik
Thomas Chippendale-nek*

*Egy darab nagy mahagóni Fiókos Szekrény igen finom fából, gazdagon faragott, hornyolt lábak, két igen tsinos formájú hosszanti fiók a középső fertályon, ugyancsak kettő szélről, dúsan rovátkolt réz fogantyúk és ékítmények, mind az egész bútor darab mesteri mív...
£87”*

Mr. Boggisnak minden önfegyelmére szüksége volt, hogy leküzdhesse növekvő izgalmát, amely valósággal megszédítette. Egek Ura, hiszen ez valóságos csoda! A számla birtokában a bútor még értékesebb. Az istenért, hát mennyit érhet így? Tizenkétezer fontot? Tizennégyet? Tizenötöt talán, vagy esetleg húszezret? Ki tudja?

Jóságos ég!

Megvető mozdulattal az asztalra dobta a papírt, és csak annyit mondott csendesesen:

– Úgy van, ahogy mondtam: Viktória-korabeli utánzat. Ez itt a számla, amit a kereskedő, mármint az az ember, aki készítette a bútort, és úgy adta el, mint valódi antik darabot, a vevőnek adott. Láthatják, egy szóval sem mondja, hogy ő maga készítette. Akkor ugyanis elárulta volna magát.

– Mondhat, amit akar – jelentette ki Rummins –, ez bizony öreg papír.

– Hát persze, kedves barátom. Viktória-kor, késői Viktória-kor. Ezernyolcszázkilencven körüli. Hatvan-hetven éves. Százával láttam

ilyet. Akkoriban a legtöbb műasztalos mást sem csinált, mint az előző század finom bútorait hamisította.

– Ide hallgasson, tiszteletes úr – szögezte vastag, mocskos ujját Rummins a látogatóra. – Nem kétlem én, hogy érti ezt a bútorhistóriát, hanem én azért csak ennyit mondok: hogy a csudába lehet olyan nagyon biztos abban, hogy ez hamis, hogyha még meg se nézte, mi van a festék alatt?

– Jöjjön csak ide – mondta Mr. Boggis. – Jöjjön ide, barátom, majd mindjárt megmutatom. – A sublót mellett állt, várta, míg valamennyien köréje gyűlnek. – Van valakinek kése?

Claud elővett egy szarunyelű zsebkést, Mr. Boggis elvette, és felkattintotta a legkisebb pengét. Azután látszólag felületesen, ám valójában igen féltő gonddal, hámozni kezdte a fehér festéket a sublót lapjának egy kicsiny felületén. A festék könnyen levált a régi, kemény lemezborításról, és amikor Mr. Boggis vagy egy ujjnyit lehámozott, hátralépett, és így szólt:

– No, most tessék csak idenézni.

Nagyon szép volt – meleg kis mahagóni folt, topázragyogású, kétszáz esztendejének dús, sötét, érett színében.

– Mi baja volna? – tudakolta Rummins.

– Az, hogy manipulálták! A gyerek is látja.

– Miből látszik az? Mondja már meg.

– Nos, azt nem olyan egyszerű elmagyarázni. Elsősorban gyakorlat dolga. Az én tapasztalatom alapján könnyűszerrel megállapítható, hogy ezt a faanyagot minden kétséget kizáróan borostyánenyvvvel manipulálták. Ezzel adják a mahagóninak ezt a sötét, érett színt. Tölgyfánál káliumsóoldatot használnak, diófánál salétromsavat, de mahagóninál kivétel nélkül mindig borostyánenyvet.

A három férfi közelebb lépett, hogy jobban szemügyre vegye a fát. Az érdeklődés halvány szikrája gyúlt bennük. Mindig tanulságos, ha az ember újabb áttejtési avagy szélhámossági módozatokat sajátíthat el.

– Nézzék csak meg jól az erezetet. Látják, ugye, azt a halvány narancsszín árnyalatot a sötét vörösesbarna között? Íme: a borostyáneyv nyoma.

Előrehajoltak, orruk majdhogy a sublót lapját nem súrolta, előbb Rummins, azután Claud, végezetül Bert.

– No, és aztán ne feledkezzünk meg a patináról – folytatta Mr. Boggis.

– A micsodáról?

– Megmagyarázta hallgatóságának a szó jelentését, bútorok viszonylatában.

– Kedves barátaim, önöknek sejtelmük sincs arról, mire képesek ezek a gazemberek, hogy utánozzák a valódi patina kemény és szép bronzos jellegét. Az embernek elfacsarodik a szíve, hacsak erre gondol! – Nyelve hegyéről köpte a szavakat, ajkát lebiggyesztette, hogy ezzel is hangsúlyozza mérhetetlen rosszállását. A három férfi várta a további kinyilatkoztatást.

– Bizony, egyesek nem kímélik a fáradságot, csak hogy félrevezessék a hiszékeny embert – mondotta méltatlankodva Mr. Boggis. – Igazán vérlázító! Tudják-e, kedves barátaim, hogy itt például mit csináltak? Szinte látom, ahogy mesterkednek, ahogy végigcsinálják azt a hosszú, bonyolult hókuszpókuszt: bedörzsölik a fát lenmagolajjal, bevonják fénymázzal, amit előzőleg ravaszul megfestettek, átcsiszolják habkővel és olajjal, mesterségesen szennyezett és porral vegyített méhviasszal viaszolják, végezetül pedig hőkezelésnek vetik alá, amitől aztán úgy megrepedezik a lakk, mintha valóban kétszáz esztendő volt! A szívem szakad belé, ha erre a gazemberségre gondolok!

A három férfi csak nézte-nézte a sötét fa kis foltját.

– Tapintsák csak meg! – utasította őket Mr. Boggis. – Tegyék oda az ujjukat! Nos, milyen a fogása? Hideg vagy meleg?

– Hideg – állapította meg Rummins.

– Úgy, ahogy mondja, kedves barátom! A hamis patina tapintása kivétel nélkül mindig hideg. A valódi patinának különlegesen meleg a

fogása.

– Ez itten normális – ellenkezett Rummings, aki nem adta meg magát egyhamar.

– Nem, kérem, ez hideg. De hát természetesen az kell hozzá, hogy az embernek igen gyakorlott és érzékeny legyen az ujja hegye. Magától igazán senki sem várhatja, barátom, hogy szakavatott bírāja legyen ennek, mint ahogy jómagam sem tudnám megmondani, milyen minőségű a maguk árpája. Az életben, barátaim, minden csak gyakorlat kérdése.

Az emberek bámultak erre a fura, teliholdképű, kiguvadt szemű lelkészre, de már egy kissé alábbhagyott a gyanakvásuk; hiszen a pap, úgy látszik, érti a dolgát. De hát azért természetesen még nem bíztak benne.

Mr. Boggis lehajolt, és a sublót egyik fiókjának rézfogantyújára mutatott.

– Ez is kedvelt területe a hamisítóknak. A régi réznek rendes körülmények között egészen sajátos a színe és jellege. Hallottak már erről?

Csak bámultak rá, és várták a további titkokat.

– Hanem az a baj, hogy igen-igen ügyesen utánozzák. Valójában alig lehet megkülönböztetni a „valódi antikot” a „hamis antiktól”. Nem szégyellem bevallani: nekem is fejtörést okoz. Úgyhogy ne is kaparjuk le a festéket a fogantyúkról. Úgysem leszünk tőle okosabbak.

– Hogyan érik el, hogy az új réz olyan lesz, mint az öreg? – érdeklődött Claud. – Mert ugyanis a réz nem rozsdásodik.

– Nagyon igaza van, kedves barátom. Csakhogy ezeknek a csalóknak megvannak a titkos módszereik.

– Például? – firtatta Claud. Mindenfajta tudomány becses, gondolta. Az ember sosem tudhatja, mikor látja hasznát.

– Nem kell mást csinálni – magyarázta Mr. Boggis –, mint ezeket a fogantyúkat egy éjszakára szalmiákszeszsel átitatott mahagóniforgács közé helyezni. A szalmiákszesztől a fém

megzöldül, ám hogyha ledörzsöljük a zöld réteget, alatta finom, lágy, meleg, ezüstös fényt látunk, mint amilyen az igen öreg rézé. El sem tudom mondani, micsoda vad ötletekre vetemednek, milyen aljas dolgokat művelnek ezek! Vassal azután megint más az eljárás.

– Mit csinálnak a vassal? – kérdezte lenyűgözve Claud.

– A vas már könnyebb eset – mondotta Mr. Boggis. – Vaslakatok, tálak, sarokvasak egyszerűen közönséges konyhasóba temettetnek, s gyönyörűséges rozsdásan és kimaródvá kerülnek elő hamarosan.

– Aha – hümmögött Rummins. – Vagyis hát bevallja, hogy nem tudja megállapítani a fogantyúkat, úgyhogy meglehet, száz meg száz esztendősek. Igaz?

– Szzzzzz – susogta Mr. Boggis, és kidülledő nagy barna szemét Rumminsra szegezte. – Nem addig van az, barátom. Figyeljen csak!

Zsebéből apró csavarhúzókat szedett elő. Ugyanakkor – bár ezt a többiek nem vették észre – egy kis rézcsavart is elővett, és elrejtette tenyerében. Azután kiszemelte a sublót egyik csavarját – négy rögzítette mindegyik fogantyút –, és óvatosan lekapargatta a csavarfejről a fehér festéket. Mikor végzett ezzel, lassan kicsavarta.

– Hogyha ez a csavar valóban tizenharmadik századbeli öreg darab – magyarázta eközben –, a csavarmenet kissé egyenetlen, és könnyen megállapíthatjuk, hogy kézi erővel állították elő. Ám ha a rézvereteket hamisították, későbbi időkben, Viktória királynő korában vagy azóta, nyilvánvaló, hogy a csavar is akkori. Gépi tömegcikk. Bárki felismer egy géppel gyártott csavart. Nos, mindjárt meglátjuk.

Mikor az öreg csavar fölött tartotta a kezét, azután óvatosan kihúzta, igazán nem volt nehéz kicserélnie arra, amit a tenyerében rejtegetett. Ez is kedves fogása volt, s az évek során igen hasznosnak bizonyult. Papi öltönyének zsebében mindig jócskán akadt mindenféle méretű olcsó rézcsavar.

– Tessék – szólott, és átnyújtotta a modern csavart Rumminsnak. – Nézze csak meg. Látja, milyen hajszálpontosan egyenetlen a csavarmenet? Igen? Hát persze, hogy látja. Közönséges, olcsó kis csavar, bármelyik falusi vaskereskedésben kapható.

A csavart kézről kézre adták, és valamennyien alaposan szemügyre vették. A hatás alól még Rummins sem vonhatta ki magát.

Mr. Boggis visszatette zsebébe a csavarhúzó és vele a finom, kézzel metszett csavart, amit kiszedett a sublótból, azután sarkon fordult, és a három férfi előtt az ajtó felé indult.

– Kedves barátaim – mondotta, míg megállt a konyhaajtóban –, igazán nagyra becsülöm szívességüket, hogy betekintést engedtek kis otthonukba. Nagyon, nagyon kedves. Szívből remélem, nem voltam túlságosan a terhükre.

Rummins egyre csak a csavart vizsgálta, és most felpillantott.

– Egy szóval sem mondta, mennyit adna érte.

– Ó, csakugyan! – felelte Mr. Boggis. – Nem, hát valóban nem mondtam. Nos, az igazat megvallva, azt gondolom, hogy nemigen érné meg a fáradságot. Azt hiszem, inkább lemondok róla.

– Mennyit adna érte?

– Úgy gondolja, hogy mégis hajlandó volna megválni tőle?

– Nem mondtam, hogy megválnék tőle. Azt kérdeztem: mennyit ad.

Mr. Boggis a sublóra pillantott, fejét félrebillentette, azután a másik oldalra, összevonta szemöldökét, lebiggyesztette ajkát, majd vállat vont, és apró, megvető kézlegyintéssel juttatta kifejezésre véleményét, miszerint ugyebár az egész dologgal nemigen érdemes foglalkozni.

– Hát mondjuk... mondjuk, tíz fontot. Úgy gondolom, ez tisztességes ajánlat.

– Tíz fontot! – horkant fel Rummins. – Ne nevetesse ki magát, tiszteletes úr!

– Még tűzifának is többet ér! – mondta undorral Claud.

– Tessék csak megnézni a papírt! – tódította Rummins, és mocskos mutatójával oly erélyesen böködte az értékes dokumentumot, hogy Mr. Boggis belereszketett. – Hiszen itt áll,

írásban, hogy mennyi volt az ára! Nyolcvanhét font. Új korában. Most meg már antik, úgyhogy kétszer annyit is megér!

– Engedelmeivel, uram, nem egészen. Ez csak utánczat és kéz alatti vétel. Hanem mondok magának valamit, barátom – tudom, tudom, könnyelműség, de hát én már csak ilyen vagyok. Kap ezért a holmiért tizenöt fontot. Nos, ehhez mit szól?

– Egy ötvenes – mondta Rummins.

Kéjes bizsergés futott végig Mr. Boggis lábán, be egészen a sarka alá. Megvan! Most már az övé. Nem vitás. Hanem a szükség és a gyakorlat érlelte szokás – olcsón vásárolni, olyan olcsón, hogy annál olcsóbban már nem is lehet – túlságosan erős volt benne, hogysen ilyen könnyen beadja a derekát.

– De drága uram – fuvolázta –, hiszen énnekem nem is kell más, csak az a négy láb! Talán egyszer még valamire fel tudom használni a fiókokat is, no de a többi, a váz, mint ahogy az ön nagyra becsült barátja oly találóan megállapította, csupáncsak tűzifa. Igen.

– Harmincöt – mondta Rummins.

– Drága uram, lehetetlen. Higgye el, lehetetlen! Nem ér meg annyit. Én pedig egyszerűen nem állhatok le alkudozni. Igen-igen helytelen volna. Megteszem a végső ajánlatot, azután megyek. Húsz font.

– Áll az alku – mondta rá gyorsan Rummins. – A magáé.

– Ejnye, ejnye – csapta össze kezét Mr. Boggis. – Hogy én milyen könnyelmű vagyok... El sem kellett volna kezdenem ezt az egészet.

– Nincs visszakozz, tiszteletes úr. Áll az alku.

– Persze, persze, tudom.

– Hogy akarja elvinni?

– No, lássuk csak. Talán hogyha elhoznám ide az udvarba a kocsimat, lennének olyan szívesek, és segítenének berakni?

– A kocsiba? Ez ugyan bele nem megy semmiféle kocsiba! Hacsaknem teherautóra!

– Ó, dehogyisnem. No, de majd meglátjuk. Lent áll az autó az úton. Egy perc, és itt vagyok. Majd valahogy belesikerítjük.

Mr. Boggis kiment az udvarra, ki a kapun, azután le a hosszú ösvényen, a földeken át az országútra. Azon kapta magát, hogy ellenállhatatlanul vihog, és úgy érezte, száz meg száz buborék támad a gyomrában, azután valahol a feje búbján szétpattannak, mint a kristályvíz gyöngyei. A réti boglárka megannyi aranytallérrá változott, táncolt rajta a napsugár. Tele volt vele a mező, és Mr. Boggis letért az útról, hogy az aranyak között járjon, tapodjon rajtuk, hallja fémes pengésüket, amint a lába hegye beléjük ütközik. Alig bírta türtőztetni magát, szíve szerint nekiiramodott volna. Hanem a lekipásztor nem rohan, komótosan sétál. Csak komótosan, Boggis. Nyugalom, Boggis. Mire most már a sietség? Tiéd a sublót. Húsz fontért a tiéd, és tizenöt-húszezret ér! A Boggis-sublót! Tíz perc múlva berakja a kocsiba – kényelmesen befér –, azután fel Londonnak! És dalra, dalra egész úton! Mr. Boggis viszi haza a Boggis-sublótot a Boggis-kamionban! Történelmi esemény! Mit meg nem adna egy riporter, ha lekaphatná! Értesítse talán a sajtót? Nem is rossz gondolat. No, majd meglátjuk. Ó, dicsteljes óra! Ó, szép nyári nap! Dicsőség a magasságban, ó!

Odafent a házban azt mondta Rummins:

- Hogy ez a vén kópé húsz fontot megadjon ezért az ócskaságért!
- Szépen csinálta, Rummins gazda – bólogatott Claud. –

Gondolja, hogy fizet is az öreg?

- Addig nem tesszük be a kocsiba, míg ki nem fizeti.

– És ha nem fér be a kocsiba? – érdeklődött Claud. – Gondoltam én valamit, Rummins gazda. Akarja tudni, mi az én véleményem? Énszerintem ez a böhöm nagy holmi nem megy bele az autóba. No, és akkor mi lesz? Akkor majd azt mondja a pap, kell az ördögnek, és szépen elfurikázik, és akkor látjuk megint, amikor a hátunk közepét. A pénzt nemkülönben. Nem volt olyan nagyon odáig a sublótért, énszerintem.

Rummins fontolóra vette ezt az új és meglehetősen riasztó szempontot.

– Mert kérem, hogy is férne ez be egy autóba – folytatta Claud könnyörtelenül. – Papfélének sosincs nagy kocsija. Látott már papot nagy kocsiban, Rummins gazda?

– Hát azt nemigen mondhatnám.

– No lássa! Most pedig hallgasson énrám. Gondoltam én valamit. Nem azt mondta az öreg, hogy csak a négy láb kell neki? Igaz? Hát akkor szépen leszedjük a négy lábát, mire visszaér – az biztosan belefér abba az autóba. Hisz ezzel csak megkíméljük a fáradságtól, nem kell neki magának vesződni vele odahaza, Na, mit gondol, Rummins gazda? – Claud nyomott bivalykéjére érzélgős önelégültség telepedett.

– Nem is olyan rossz gondolat – mondta Rummins, és a sublóra sandított. – Sőt, komám, azt mondom, hogy fene jó gondolat. Lássunk is hozzá szaporán. Fogják meg ketten, Berttel, és vigyék ki az udvarra. Hozom a fűrész. Vegyék ki előbb a fiókokat.

Két perc múlva Claud és Bert már ki is cipelte a sublót, és felfordítva letették a tyúkpiszok, a tehéntrágya meg a sár kellős közepébe. Messze a földeken, apró fekete alak poroszkált az ösvényen az országút felé. Nézték. Kissé nevetségesen viselkedett az a messzi alak. Néha ügetésbe csapott, aztán meg majdhogy táncra nem perdült, hetykén rakta a lépést, és egyszer mintha víg dal foszlányait hordta volna feléjük a szél a földek felől.

– Kicsit dilis az öreg – mondta Claud, Bert pedig komoran elvigyorodott, homályos szeme lassan forgott üregében.

Rummins közeledett, totyakos békamozgásával, kezében hosszú fűrész. Claud elvette a szerszámot, és munkához látott.

– Csak óvatosan! – mondta Rummins. – Ne feledje, az öreg fel akarja még használni a lábakat.

Száraz és kemény volt a mahagóni, és ahogy Claud kezében járt a fűrész, finom vörös por támadt a penge mentén, és a földre szállingózott. Sorra levált mind a négy láb, s amikor Claud elkészült, Bert lehajolt, és a lábakat takarosán sorba rakta.

Claud hátralépett, hogy szemügyre vegye fáradozása gyümölcsét. Jó darabig senki sem szólt.

– Egyvalamit hadd kérdezzek, Rumrnins gazda – szólalt meg lassan Claud. – Még így is irdatlan nagy ez a holmi. Belemegy ez egy autó hátsó ülésére?

– Hát hacsak nem teherautó, aligha.

– Ez a beszéd! – kiáltott fel Claud. – Márpedig papok nemigen furikáznak ugye, teherautóval! Kis kétüléssel Morris meg Austin kocsijuk van leginkább.

– Hiszen csak a láb kell neki – folytatta Rummins. – Ha a többi nem fér be, itt hagyhatja. Nem lehet egy szava sem, a lábakat megkapta.

– Ejnye már, Rummins gazda, hogy mondhat ilyet – ingatta a fejét türelmesen Claud. – Hisz maga is nagyon jól tudja, hogy az öregnek első dolga lesz lenyomni az árat, ha nem fér be minden áldott darab a kocsijába! Ravasz ám a papféle, ha pénzről van szó, ne tévedjünk! Kivált ez a mi öregünk. Hát mit szólna, ha megkapná most helyben a tűzifáját, és nem kéne többet vesződnie vele? Hol tartják a fejszét?

– Igen – morfondírozott Rummins. – Ez így alighanem jó lesz. Eridj, Bert, hozd a fejszét!

Bert bement a pajtába, hozta a hosszú nyelű favágófejszét, odaadta Claudnak. Claud a tenyerébe köpött, összedörzsölte két kezét, azután hosszú, lendületes mozdulatokkal nekitámadt a sublót lába vesztett vázának.

Kemény munka volt, és jó pár percbe beletelt, míg az egészet szépen felhasogatta.

– Hanem egyet mondok én magának, Rummins gazda – mondta Claud, miközben felegyenesedett, és megtörölte homlokát. – Nem akármilyen ács volt az, aki ezt a holmit összeszerkesztette, akármit beszél is a pap!

– Épp jókor végeztünk! – kiáltott Rummins. – Jön is már a papunk!

A patkányfogó

Délután a patkányfogó ember beállított a benzinkúthoz. Oldalazva közeledett a felhajtón, óvatos, lassú léptű járással, lába semmi neszt nem keltett a kavicsúton. Egyik vállára katonai hátizsák volt csatolva, s ódivatú fekete zubbonyt viselt, nagy zsebekkel. Barna bársonynadrágja a térdeinél fehér zsineggel volt átkötve.

– Kihez van szerencsém? – kérdezte Claud, noha nagyon is jól tudta, ki az.

– A rágcsgálóügyi megbízotthoz. – Apró sötét szemeit szaporán körülhordozta a helyszínen.

– Szóval a patkányfogóhoz?

– Úgy van.

Keszeg, barna emberke volt, markáns arccal és két kénsárga, kiálló felső szemfoggal, melyek az alsó ajakig értek, és mintegy befelé nyomták azt. A füle vékony volt és hegyes, s jócskán, majdnem a nyakszirtig hátranyúlt.

A szeme csaknem fekete, ám mikor az emberre nézett, valahonnan a mélyéről sárgás fény villant.

– Igen gyorsan ideért.

– Különleges utasítást kaptam az egészségügyi tisztótól.

– És most az összes patkányt összefogdossa?

– Össze bizony.

Sötét, lopva fürkésző szeme egy olyan állatéra emlékeztetett, amely úgy éli le az életét, hogy örökösen nagy-nagy elővigyázattal tekinget ki egy földi üregből.

– És hogy csípi el őket?

– Áhh-háh-háhh – mondta titokzatosan a patkányfogó. – Az mindig attól függ, hogy hol tanyáznak.

– Gondolom, csapdával.

– Csapda! – kiáltott fel undorral. – Na, azzal aztán nem sokat fogna! A patkány nem nyúl, jóember!

Fölvetette a fejét, beleszimatolt a levegőbe, s közben orrcimpái láthatóan ide-oda rángatóztak.

– Nem – folytatta megvetően. – A csapdaállítás nem módszer patkányfogáshoz. A patkány okos jószág, hadd áruljam el magának. Ahhoz, hogy el tudja csípni, ismernie kell őket. Ebben a munkakörben nagyon kell ismerni a patkányokat.

Láttam, amint Claud megigézett bámul rá.

– A patkány okosabb, mint a kutya. Elszelel, mint a sicc. Tudja, mit csinálnak? Kifigyelik az emberfiát! Miközben nekikészülsz, hogy elcsípd őket, csöndben üdögélnek valami sötét helyen, és figyelnek.

– A patkányfogó leguggolt, és hosszan előrenyújtotta inas nyakát.

– Na, és hogyan lát munkához? – kérdezte Claud megbűvölve.

– Ah! Látja, itt van a kutya elásva. Ilyenkor veszem hasznát a patkányismeretemnek!

– Hogyan fogja meg őket?

– Megvannak a módszereim – felelte a patkányirtó sokatmondó kacsintással. – Többféle módja is létezik. – Várt egy kicsit, bölcsen bólogatva visszataszító fejével. – Mindig attól függ – magyarázta –, hogy hol tanyáznak. Ez itten nem csatorna-munkálat lesz, ugyebár?

– Nem, ezek nem onnan jönnek.

– Na, még az ám egy rázós ügy, a csatorna-munkálat. Ajaj, de még milyen rázós! – sóhajtott, finoman szimatolva bal kéz felé a levegőt, mozgékony orra hegyével. – A csatorna-munkálat fenemód rázós egy ügy.

– Pedig szerintem az se lehet különösebben komplikált.

– Aha. Szóval így gondolja. Hát szeretném én látni, hogyan végezne el *maga* egy csatorna-munkálatot! Ha szabad kérdezni, hogyan látna hozzá a dologhoz?

– Semmi az egész: egyszerűen megmérgezném őket, és kész.

– Na és megtudhatnám egész pontosan, hol helyezné el a mérget?

– Hát lent a csatornában. Ugyan hol a pokolban másutt?

– Na ez az! – kiáltott fel diadalmasan a patkányfogó. – Tudtam én! Még hogy lent a csatornában! És tudja, mi történne akkor? Egyszerűen elmosná a víz, és kész. A csatornák tudniillik olyanok, mint egy folyó.

– *Maga* szerint – válaszolta Claud. – Csupán *maga* szerint van így.

– Én tényekről beszélek.

– Na jó, jó, rendben van. Halljuk hát: mit tenne *maga*, Mindentudó úr?

– Nos hát, éppen ez az az eset, ahol kapóra jön a patkányismeret, vagyis a csatorna-munkálatnál.

– Akkor rajta hát: ki vele! Hogyan járna el?

– Na, ide süssön. Elmondom én magának. – A patkányirtó egy lépéssel közelebb ment Claudhoz, hangja titokzatossá és bizalmassá vált, mint az olyan emberé, aki szenzációs szakmai titkokról lebbenti föl a fátylat. – Abból kell kiindulni, hogy a patkány egy rágcsáló állat. Minden patkány *rágcsál*. Bármit adsz is nekik, még ha olyasvalami is az, amit azelőtt sohasem láttak, mit csinálnak vele? Elkezdik *rágcsálni*. Na most. Vegyük a kérdéses esetet. Csatornalakó patkányokkal van dolgunk. Mi ilyenkor a teendőnk?

Hangja egy brekegő béka lágy torokhangjához hasonlított, és minden egyes szavát szemlátomást roppant nagy élvezettel ejtette ki, mintha pompás ízt keltettek volna a nyelvén. Hasonló akcentussal beszélt, mint Claud, a Buckinghamshire-i vidék jellegzetes akcentusával, de a hangja öblösebb volt, szavait zamatosabban formálta.

– Csupán annyi a tennivaló, hogy az emberfia lemegy a csatornába, és visz magával néhány szokványos papírzacskót, egyszerű, barna papírzacskókat, amelyek teli vannak töltve égetett gipszporral. Semmi más nem köll. Azután a pasi fölakasztja a zacskókat a kanális mennyezetére, és pedig úgy, hogy ne érjenek le a vízig. Világos? Ne érjenek le a vízig, de eléggé alacsonyan csüngjenek ahhoz, hogy a patkányok elérjék.

Claud megigézve hallgatta az előadást.

– Na már most. Úszik a jó öreg vízipatkány a kanálisban, és meglátja a zacskót. Megáll. Megszimatolja, és úgy ítéli meg, hogy nincs is olyan rossz szaga. Mit fog tenni vajon?

– Elkezdi *rágni!* – kiáltott fel Claud, nagy gyönyörűséggel.

– Ez az! Így igaz! Pontosan! Elkezdi rágicsálni a zacskót, mire az kiszakad, és a vén patkány koma bevesz egy teli pofára való port a csikarásaira.

– Na és?

– És az bead néki.

– Hogyan? Megöli?

– Hogy meg-e? Kinyiffantja, mint a sicc!

– De hiszen az égetett gipszpor nem mérgező, jóember.

– Ejnye már! Mit nem mond! Ippeg ez az, amiben nagyon is téved. Ez a por ugyanis megduzzad. Ha átnedvesedik, megduzzad. Belekerül a patkány beleibe, ott alaposan felpuffad, és gyorsabban megöli, mint bármi a világon.

– Ne beszéljen!

– Hát ezért köll, látja, ismerni a patkányokat!

A patkányfogó arcán nem titkolt büszkeség ragyogott, s kezét szorosan az arcához emelve, egymáshoz dörzsölgette inas ujjait. Claud megbűvölten figyelte.

– Nos hát, hol vannak azok a patkányok? – A *rats*, azaz „patkányok” szót lágy torokhangon ejtette ki, mintegy ízlelgetve a zamatát, akárha olvasztott vajjal gargalizálna. – Lássuk azokat a *rrrágcsálókat*.

– Odaát vannak a szénakazalban, az országúton túl.

– Nem a házban? – kérdezte, szemmel láthatólag csalódottan.

– Nem. Csak a szénaboglya körül. Sehol egyebütt.

– Fogadni mernék, hogy vannak a házban is. Éjszaka nyilván belemásznak minden ennivalóba, oszt' betegséget meg járványt terjesztenek. Betegeskedik-e itt valaki? – kérdezte, előbb rám, aztán Claudra tekintve.

– Itt mindenki makkegészséges.

– Teljesen biztos benne?

– Ó, hogyne.

– Mert hát sose lehet ám aztat tudni. Heteken át bujkálhat az emberfiában a nyavalya, csak nem érzi. Aztán egyszerre csak – bumm! – és már le is vette a lábáról. Ippeg ezért veszi olyan komolyan a dolgot Arbuthnot doktor. Ezért küldött engem ide ilyen nagy hirtelen. Hogy megállítsam a kórság terjedését.

Immár magára öltötte tehát az egészségügyi tiszt fehér köpenyét. Roppantul fontoskodó patkányirtó volt most, mélységes csalódással eltelve, amiért egyikünk sem szenved bubópestisben.

– Én nagyszerűen érzem magam – mondta Claud idegesen.

A patkányirtó ismét fürkészőn vizslatta az arcát, de nem szólt semmit.

– És hogy akarja megfogni őket a szénakazalban?

A patkányfogó elvigyorodott, a maga furmányos, jóízű vigyorával. Mélyen lenyúlt a hátizsákjába, kihúzott belőle egy jókora konzervdobozt, s az arca elé emelte. Az egyik oldala mögül Claudra kukucskált.

– Méreg! – suttogta. Hosszan, *méééregnek* ejtette, sötét, baljós, vészterhes szót formálva belőle. – Halálos *méééreg*, de az ám! – Miközben beszélt, le-föl jártatta kezét a dobozzal, mintegy mérlegelve a súlyát. – Akár millió embert is el lehetne pusztítani véle!

– Félelmetes – ámuldozott Claud.

– Bizony, hogy az! Hat hónapra hűvösre tennék, akinél akár csak egy kanálnyi is találnának belőle – állította a férfi, nyelvével megnedvesítve ajkát. Az volt a szokása, hogy fejét előrenyújtogatta, miközben beszélt.

– Akarja látni? – kérdezte, s előhúzva zsebéből egy egypennyst, fölfeszítette a fedelet. – Lám csak! Ihol van, ni! – Gyöngéden, szinte szeretettel beszélt a szerről, és Claud elé tartotta, hogy az belenézessen.

– Mi ez, gabona? Vagy árpa?

– Zab. Halálos *mээрregbe* áztatva. Ha maga csak egyetlen szemet is bekap belőle, öt percen belül kinyiffan tőle.

– Komolyan?

– Úgy ám! Soha le nem veszem a szemem erről a dobozról.

Megcirógatta a kezével, és kissé megrázta, amitől a zabszemcsék lágyan megzörrentek odabent.

– De ma még nem adok nekik. A patkányai ma még nem kapnak ebből. Különben se ennék meg. Nem bizony. Látja, itt jön kapóra a patkányismeret. A patkányok gyanakvóak. Ajaj! Rettentően gyanakvó jószágok. Úgyhogy máma még finom, ízletes zabot kapnak enni, amitől a világon semmi bajuk se lesz, legföllebb kövérednek tőle. És holnap dettó: megint csak ugyanazt kapják. És annyira fog nékik ízleni, hogy pár nap múlva a környék összes patkánya idecsődül majd.

– Ravasz módszer, nem mondom!

– Ebben a munkakörben ravasznak is köll lenni, elhiheti! Ravaszabbnak köll lenni, mint egy patkánynak, márpedig ez nem kis dolog!

– Szinte önnönmagának is patkánnyá kell lennie – mondtam. Önkéntelenül csúszott ki a számon, még mielőtt alkalmam lett volna megfékezni a nyelvem, és igazából nem tehettem róla, mivel mindvégig az emberre figyeltem. Ámde a hatás, amelyet megjegyzésem tett rá, meglepő volt.

– Ez az! – kiáltotta. – Pontosan erről van szó! Maga aztán fején találta a szöveget! Egy jó patkányirtónak mindennél nagyobb szüksége van arra, hogy ő maga is olyan legyen, mint egy patkány! Sőt, még eszesebb, márpedig higgyék el, ez ippeg nem könnyű dolog!

– Nem ám, de mennyire hogy nem.

– Na jól van, munkára fel. Nem tölthetem itt az egész napot. Lady Leonora Benson is üzent odafentről, az uradalomtól, hogy sürgősen keressem föl.

– Nála is vannak patkányok?

– Patkányok mindenkinél vannak – felelte a patkányirtó, s azzal leballagott a felhajtón, majd keresztül az országúton, a szénakazalhoz, mi pedig figyeltük, ahogy eltávolodott tőlünk. Járása annyira hasonlított egy patkányéra, hogy az ember elcsodálkozott – az a lassú, szinte légies, poroszkáló tipegés, miközben a térd jócskán behajlott, s a kavicsúton a lépések semmiféle zajt sem keltettek. Hajlékonyan átszökkent a kapu fölött, aztán gyorsan körbejárta a kazlat, jó néhány maroknyi zabot szórva a földre.

Másnap megint eljött, és megismételte az eljárást.

Az utána következő napon ismét ellátogatott, és ezúttal a mérgezett zabot rakta le. Ám ezt nem szétszórva: gondosan, kis kupacokban helyezte el, a kazal mindegyik sarkánál.

– Van kutyájuk? – kérdezte, miután lerakván a mérget, visszafelé jött, keresztül az országúton.

– Van.

– Nos, ha szeretnék látni, amint borzalmas kínok között fetrengve múlik ki, csak annyit kell tenniük, hogy beengedik azon a kapun.

– Majd ügyelünk rá – biztosította Claud. – Emiatt ne fájjon a feje.

Másnap újból visszatért, ezúttal azért, hogy összegyűjtse a hullákat.

– Van egy elhasznált zsákjuk? – kérdezte. – Alighanem szükségünk lesz rá, hogy belerakjuk őket.

Pöffeszkedő volt most, és nagyképű, fekete szeme csillogott a büszkeségtől. Arra készült, hogy bemutassa a közönségnek szakértelmének szenzációs eredményét.

Claud kerített egy zsákot, és a patkányfogóval az élen, mindhárman átsétáltunk az országúton. Claud és én rátámaszkodtunk a kapura, és figyeltünk. A patkányfogó körbejárta a kazlat, le-lehajolva, hogy megsejtsen a kis méregthalmokat.

– Itt valami nem stimmel – dünnyögte. Hangja lágy volt és haragos.

Egy újabb halomhoz ballagott, s térdre ereszkedett, hogy alaposan szemügyre vegye.

– Itt valami fenemód nem stimmel.

– Mi a baj?

Nem válaszolt, de az nyilvánvaló volt, hogy a patkányok hozzá se értek a csalijához.

– Ezek itt igen-igen firnyákos patkányok – szóltam.

– Ugyanezt mondtam neki én is, Gordon. A barátunknak itt egyáltalán nem közönséges patkányokkal van dolga.

A patkányfogó a kapuhoz sétált. Nagyon bosszús volt, s ez megmutatkozott az arcán, az orra körül, valamint azon a módon is, ahogyan a két sárga szemfog az alsó ajak bőrébe préselődött.

– Ugyan ne beszéljenek már bolondokat – mondta rám nézve. – Semmi különös sincs ezekben a patkányokban, csak hát valaki eteti őket. Valami igen ízletes ennivalót kapnak valahol, még hozzá bőven. Nincs olyan patkány a világon, amelyiknek nem köll a zab, hacsak nincs degeszre tömve a bendője.

– Firnyákos jószágok – hangsúlyozta megint Claud.

Az emberünk utálkozva elfordult. Ismét letérdelt, és egy kis lapáttal elkezdte fölszededegetni a mérgezett zabot, s óvatosan visszaöntögette a konzervdobozba. Miután végzett, mindhárman visszasetáltunk az országúton át.

A patkányfogó a benzinszivattyúk mellett ácsorgott. Meglehetősen bánatos, szerény emberke volt most, arca tűnődő kifejezést öltött. Magába zárkózott, és csöndesen merengett kudarcán, szeme fátyolos és rosszindulatú, apró nyelve ki-kilövellt a sárga fogak közül, nedvesen tartva ajkát. Úgy látszott, lényegbevágó fontosságú, hogy ajka folyvást nedves maradjon. Rám pillantott, gyorsan és lopva, majd pedig Claudra. Az orra hegye megrándult, amint beleszimatolt a levegőbe. Néhányszor le-föl rugózott lábujjain, enyhén megbillenve közben, aztán lágy és titokzatos hangon így szólt:

– Akarnak látni valamit? – Nyilván azon igyekezett, hogy visszaszerezze a tekintélyét.

– Mit?

– Akarnak látni valami *bámulatosat*? – Miközben ezt mondta, jobb kezét a mély kabátzsebébe süllyesztette, és előhúzott belőle egy jókora élő patkányt, szorosán az ujjai között tartva.

– Jóságos Isten!

– Nna kérem! Látják ezt? – Kissé megroggyantotta most magát, nyakát előrenyújtotta, ránk kacsintott, s feltartotta kezében a hatalmas barna patkányt, mutató- és hüvelykujjával szoros kört formálván az állat nyaka köré, szilárdan megfeszítvén a fejet, hogy az se elfordulni se harapni ne tudjon.

– Rendszeresen hord magával patkányokat a zsebében?

– Mindég akad nálam egy-két példány.

Azzal szabad kezét a másik zsebébe dugta, és elővett belőle egy kis fehér vadászmenyétet.

– Menyét – mutatta, föltartván az állatot a nyakánál fogva.

A vadászmenyét szemlátomást ismerte, mert nyugton maradt a markában.

– Semmi sem végez gyorsabban egy patkánnyal, mint egy menyét. Na meg hát semmitől sem fél úgy egy patkány, mint ettől itt ni.

Kezeit most közelebb vitte egymáshoz, úgyhogy a menyét orra csupán hathüvelyknyire volt a patkány képétől. A menyét apró, rózsaszín szemei a patkányra szegeződtek. A patkány vadul rúgkapált, igyekeztén elhúzódni a gyilkostól.

– Na kérem! – mondta a patkányfogó. – Most figyeljenek!

Fölemelte a patkányt, és becsúsztotta a nyitott nyakú khakiinge alá, a csupasz bőrére. Mihelyt a keze fölszabadult, kigombolta a zubbonya elejét, hogy a közönség láthassa a dudort, amelyet az inge alatt levő patkány képezett. Az öve meggátolta, hogy az állat a derekánál lejjebb mehessen.

Azután becsúsztotta a menyétet a patkány után.

Tüstént nagy mozgolódás támadt az ing alatt. A patkány szemlátomást a férfi törzse körül futott, az üldöző vadászmenyét elől menekülve. Hatszor vagy hétszer száguldottak körbe, a kisebbik

dudor a nagyobbik nyomában, s az előbbi minden egyes kör során közelebb került az utóbbihoz, míg végül a két dudor találkozni látszott, amikor is viaskodás kezdődött, és éles sikkantások sorozata hallatszott.

Az előadás alatt a patkányfogó mindvégig tökéletesen mozdulatlanul, szétvetett lábakkal állt, karjai lazán lecsüngve, sötét szemének pillantása Claud arcára függesztve. Most egyik kezével benyúlt az ingébe, és kihúzta a menyétet, a másikkal meg kiemelte a halott patkányt. A vadászmenyét fehér pofáján vérfoltok vöröslöttek.

– Nem mondhatnám, hogy nagyon tetszett a műsor – jegyeztem meg.

– Pedig lefogadom, még sohasem látott effélét.

– Mi tagadás, nem emlékszem, hogy láttam volna valaha.

– Könnyen előfordulhat, hogy egyszer csúnyán összeharapdálják a beleit – mondta neki Claud. De láthatólag nagy hatást tett rá a mutatvány, és a patkányfogó ismét hetykébbé vált.

– Akarnak látni valamit, ami még az előbbinél is sokkal *bámulatosabb*? – kérdezte. – Valami olyasmit, amit még csak *el se hinnének*, ha nem a tulajdon szemükkel látnák?

– Nos?

A kocsifelhajtón álltunk, a benzinkút előtt, és ama kellemesen meleg novemberi reggelek egyike volt. Két autó megállt tankolni, egyik a másik után, és Claud odament kiszolgálni őket.

– Akarják látni? – kérdezte újból a patkányirtó.

Kissé nyugtalanul Claudra pillantottam.

– Na jó – egyezett bele ő. – Lássuk hát.

A patkányfogó a döglött patkányt visszatette az egyik zsebébe, a menyétet meg a másikba. Aztán lenyúlt a hátitáskája mélyére, és elővett egy második élő patkányt.

– Jóságos Krisztusom! – álmélkodott Claud.

– Mindég kerülközik nálam egy-két patkány – mondta a férfi. – Ebben a munkakörben ismernie köll az emberfiának a patkányokat, márpedig ha ismerni akarja őket, hát folyton magánál köll tartson egy

párat. Ez itten csatornalakó patkány. Vén vizipatkány, csudára eszes, minden hájjal megkent jószág. Látják, hogy figyel rám állandóan? Egyre azon töri a fejét, vajon mire készülhetek, Látják?

– Rémesen kellemetlen.

– Miféle attrakcióra készül? – kérdeztem. Az volt az érzésem, hogy ez még az előzőnél is kevésbé lesz kedvemre való.

– Hozzon nékem egy darab spárgát.

Claud teljesítette a kérést.

A férfi bal kezével a patkány egyik hátsó lába köré hurkolta a spárgát. A patkány rugdalózott, igyekeztén elfordítani a fejét, hogy lássa, mi történik de az ember szorosán tartotta a nyakát mutató- és hüvelykujjával.

– Na most – mondta körbepillantva. – Van odabent egy asztaluk?

– A házba ne vigye be a patkányt – szóltam.

– Jó, jó, de egy asztalra volna szükségem. Vagy valamilyen lapos, asztalszerű felületre.

– Annak a kocsinak a motorháztetője ott nem lenne jó? – javasolta Claud.

Az említett autóhoz sétáltunk, s a férfi a motorháztetőre helyezte a vén csatornapatkányt. A zsineget az ablaktörlőhöz erősítette, miáltal a patkány most ki volt pányvázva.

Először lekuporodott, moccanatlanul és gyanakvóan. Termetes szürke patkány volt, ragyogó fekete szemekkel és pikkelyes farokkal, amely hosszú kunkorban feküdt a kocsi motorháztetején. A patkányfogó emberrel ellentétes irányba nézett, de folyvást oldalpillantásokat vetett rá, hogy lássa, mire készül. A férfi néhány lépésnyit hátrált, mire a patkány nyomban nyugalomba helyezkedett. Leült a hátsó lábaira, és nyalogatni kezdte mellkasa szürke bundáját. Aztán a pofáját vakargatta mindkét mellső mancsával. Teljesen közömbösnek látszott a közelben álló három férfi iránt.

– Na kérem. Mit szólnának egy kis fogadáshoz? – kérdezte a patkányfogó.

– Mi nem fogadunk – feleltem.

– Csak a móka kedvéért. Sokkal murisabb, ha tétje is van a dolognak.

– Na és mi volna a fogadás tárgya?

– Lefogadom magával, hogy meg tudom ölni ezt a patkányt anélkül, hogy használnám a kezemet. Zsebre fogom vágni mindkét kezem, és nem használok őköt.

– A lábával fogja agyonrúgni – bólintott Claud.

Nyilvánvaló volt, hogy a fickó szeretett volna némi pénzt keresni. A patkányra néztem, amelynek meg voltak számlálva a percei, és enyhe émelygés fogott el. Nem azért, mert el fogják pusztítani, hanem mert elpusztítását különleges módon, jelentékeny mérvű élvezettel hajtják majd végre.

– Nem a – mondta a patkányfogó. – A lábamat se használok.

– A karját se? – kérdezte Claud.

– Azt se. Se a lábamat, se a kezemet.

– Akkor ráül majd.

– Szó sincs róla. Préselés nuku.

– Lássuk hát, hogyan csinálja.

– Előbb fogadjunk. Tegyen rá egy font sterlinget.

– Na ne nézzen már verébnek – így Claud. – Minek adnánk magának egy fontot?

– Akkor mennyit tesz rá?

– Semennyit.

– Na jó. Ez esetben nincs mutatvány.

Úgy tett, mintha eloldani készülne az ablaktörőhöz hurkolt zsineget.

– Egye fene, tesztek rá egy shillinget – szánta el magát Claud.

Gyomromban az émelygés erősödött, ám holmi félelmetes, delejes erővel hatott rám e dolog, és teljességgel képtelennek éreztem magam arra, hogy odébb álljak, vagy akár csak megmoccanjak.

– Maga is tesz rá egy shillinget?

– Én ugyan nem! – jelentettem ki.

– Mi baja van magának? – kérdezte a patkányfogó.
– Egyszerűen csak nem kívánok fogadni magával, ez minden.
– Szóval azt akarják, hogy egy nyavalyás shillingért mutassam be a trükköt?

– Én nem akarom, hogy bemutassa.
– Na, hol az a pénz? – mondta Claudnak.

Claud a motorháztetőre, a hűtő mellé helyezett egy egyszillingest. A patkányfogó előkotort két hatpennyst, és Claud tétje mellé rakta. Miközben kinyújtotta a kezét, a patkány összekuporodott, fejét hátrahúzta, és a motorháztetőhöz lapult.

– Áll a fogadás – mondta a patkányfogó.

Claud meg én hátrébb álltunk néhány lépésnyit. A patkányirtó előrelépett. Kezeit zsebre vágta, s törzsét derékban előrehajlította, miáltal arca egy szintbe került a patkánnyal, körülbelül harminc centiméternyire tőle.

Szemét a patkányéba fúrta, és jó pár percen át fixírozta. A patkány meglapult, igen feszülten, halálos veszélyt szimatolva, de még nem rémülten. Abból, ahogyan meglapult, arra következtettem, hogy előre készül ugrani, a férfi arcának, ámde a patkányfogó tekintetéből nyilván valamiféle hipnotikus erő kellett sugározzon, amely az állatot meggátolta ebben, és behódolásra készítette, majd pedig fokról fokra oly mérvűvé növelte rémületét, hogy hátrálni kezdett. Összekuporodott testét lassan araszoló léptekkel vonszolva hátrafelé, míg végül megfeszült a lábára kötözött zsineg. Megpróbált a feszülő zsineg ellenében továbbnyomakodni hátrafelé, és ráncigálva igyekezett kiszabadítani a lábát. A férfi előrehajolva követte arcával, mindvégig rászögezve a tekintetét, aztán a patkány hirtelen pánikba esett, és oldalvást felugrott a levegőbe. A zsineg akkorát rántott rajta, hogy majdnem kificamodott a lába.

Újból lelapult a motorháztető közepére, olyan távol, amennyire csak engedte a zsineg. Most már teljesen hatalmába kerítette a rémület, a bajsza rezgett, hosszú szürke teste megfeszült a félelemtől.

A patkányfogó most ismét közelebb hatolt az arcával. Ezt végtelenül lassan vitte véghez, olyannyira lassan, hogy valójában semmiféle mozgás sem volt észlelhető, csupán azt láttuk, hogy az arc mindig-mindig közelebb került egy hajszálnyival. Egy pillanatra se vette le szemét a patkányról. A feszültség egyre fokozódott, és hirtelen kényszert éreztem, hogy ráüvöltsek: hagyja abba. Igen, azt kívántam, hogy hagyja abba, mert a látványtól émelygett a belsőm, de nem tudtam rászálni magam hogy rászóljak. Hamarosan valami végtelenül visszataszító esemény tanúja leszek – ebben biztos voltam. Valami sötét, kegyetlen és patkányszerű eseményé, és talán valóban rosszul leszek majd tőle. De most már ki kellett várnom a végét.

A patkányirtó arca körülbelül negyvenöt centiméternyire volt a patkánytól. A távolság egyre csökkent. Harminc centi. Aztán huszonöt, vagy talán húsz, és hamarosan nem több, mint egy férfitenyér hossza választotta el egymástól a két arcot. A patkány szorosan a motorháztetőhöz préselte testét, feszülten és rettegve. A patkányfogó ugyancsak feszült volt, ám az övé veszedelmes, aktív feszültség volt, akár egy összenyomott rugó. Ajka körül halovány mosoly játszadozott.

És akkor hirtelen lecsapott.

Úgy csapott le, mint egy kígyó, fejét egyetlen gyors, kézdöfésszerű mozdulattal lökve előre, amely az alsó test izmaiból eredt. Egy röpke pillanatig láttam, ahogy előtűnik két sárga szemfog, és emiatt szája igen szélesre tárul, s az egész arc eltorzul a szájtátás erőfeszítésétől.

Többet nem kívántam látni. Becsuktam a szememet, és amikor újra kinyitottam, a patkány már halott volt, s a patkányfogó éppen zsebébe csúsztotta a pénzt, és köpködve tisztogatta a száját.

– Ebből csinálják a nyalánkságokat – magyarázta. – Patkányvérből. A nagy gyárok meg a csokoládékészítők ebből csinálják a nyalánkságokat.

És megint csak ama kéjes hanghordozás. A nedves ajkakkal való élvezeteli csemcsezés, miközben kiejtette a szavakat, mintegy a zamatukat ízlelgetve, az elnyújtott, szirupos tónus, ahogyan a nyalánkság szót megformálta.

– Nem – mondta –, semmi kivetnivaló sincs egy-két csöpp patkányvérben.

– Ne beszéljen már ilyen förtelmes gusztustalanságokat! – róttá meg Claud.

– Ajnye már! De hiszen tényleg így van. Maga is számtalanszor evett belőle. A nyalókák meg a „cukormázás cipőfűzők” mind-mind patkányvérből vannak.

– Köszönjük, de nem akarunk róla hallani.

– Úgy bizony! Nagy üstökben főzik, csak úgy fortyog meg gőzölög, oszt a munkások hosszú póznákkal kevergetik. Ez az egyik nagy titka a csokoládégyáraknak, és senki sem ösmeri – azazhoggy senki, kivéve a patkányfogókat, akik nyersanyaggal látják el a gyárakat.

Hirtelen észrevette, hogy hallgatósága nem csüng többé a szavain, hogy arcunk ellenségessé vált és undort tükröz, s bíborszínű a haragtól. Minden átmenet nélkül elhallgatott hát, s egyetlen további szó nélkül sarkon fordult, és a kocsifelhajtón át leballagott az országútra, azzal a lassú, csaknem légies, poroszkáló járásával, amely egy portyázó patkányéra emlékeztetett. Léptei semmi zajt nem keltettek, még a felhajtó kavicsburkolatán sem.

Rummins

A nap már fent járt a hegyek közt, a köd széteszlott, és csodálatos volt a kora reggeli séta az országúton a kutyával, különösen ilyenkor ősszel, amikor a levelek arany meg sárga színt öltöttek, s egy-egy közülük olykor elvált társaitól, és lassan, a levegőben megfordulva, nesztelenül szállingózott alá az út menti fűre, közvetlenül a férfi előtt. Könnyű szél fújdogált, s a bükkfák úgy zúgtak, morajlottak, akár az embertömeg.

Claud Cabbage mindig is a napnak ezt a szakát szerette leginkább. Elégedetten pillantott az előtte ügető agár bársonyosan hullámzó hátsó fertályára.

– Jackie – szólította lágyan. – Hé, Jackson, hogy érzed magad, fiú?

A neve hallatán a kutya félig hátrafordult, és élénk farkcsóválásba kezdett.

Soha nem születik még egyszer ilyen kutya, mint ez a Jackie, gondolta magában a férfi. Milyen szép a karcsú, áramvonalas teste, a sárga szeme, a fekete, mozgékony orra, a hosszú nyaka. Milyen pompás a hasa vonala, mely úgy ível hátrafelé, hogy pocaknak még csak nyoma sincs. Lábujjhegyen jár, hangtalanul, jóformán nem is érintve a földet.

– Jackson – suttozta a férfi. – Jó öreg Jackson.

Jobb kéz felől, a sövényen túl, láthatóvá vált Rummins kicsi, keskeny, ősrégi tanyaháza.

Na, itt vissza is fordulok, határozta el Claud. Mára ennyi elég lesz.

Rummins egy sajtár tejet vitt át az udvaron, amikor meglátta az úton közeledő férfit. Lassan letette a sajtárt, és előrejött a kapuhoz, majd várakozóan mindkét karjával a legfelső rúdra támaszkodott.

– Jó reggelt, Mr. Rummins – köszöntötte Claud. Rumminshoz muszáj volt udvariasnak lennie, a tojás miatt.

Rummins biccentett, kihajolt a kapun, és kritikusan mustrálgatta a kutyát.

– Szép kis jószág – mondta.

– Szép bizony.

– Mikor indítja versenyen?

– Nem tudom, Mr. Rummins.

– No, csak ki vele! Mikor futtatja?

– Még csak tíz hónapos, Mr. Rummins. Aztán meg nincs is még rendszeren betanítva.

Rummins gyanakvóan lesett át a kapu fölött apró disznószeemeivel.

– Volna rá néhány ficcsem, hogy maga sutyiban tréningeztetni valahol.

Claud kényelmetlenül csuszatolta lábait a sötét flaszteren. Ki nem állhatta ezt az embert a széles békaszájával, a törött fogaival meg a sunyi tekintetével, legfőképpen pedig azért, mert a tojás miatt udvariasnak kellett lennie hozzá.

– Az a szénakazal ott szemben – hebegte, kétségbeesetten keresve valami más témát –, teli van patkányokkal.

– Minden szénakazalban vannak patkányok.

– De nem annyi, mint ebben. Az a helyzet, hogy volt már egy kis bajunk a hatóságokkal emiatt.

Rummins felkapta a fejét. Nem szeretett volna összetűzni a hatóságokkal. Aki feketén árul tojást, és engedély nélkül vág disznót, van olyan bölcs, hogy kerülje a konfliktust a hatósági emberekkel.

– Miféle baj?

– Kiküldték hozzánk a patkányfogót.

– Úgy érte, néhány patkány miatt?

– Még hogy néhány?! De hiszen hemzsegnek!

– Az ki van zárva!

– A legkomolyabban, Mr. Rummins. Százával nyüzsögnek.

– Hát nem fogdosta össze őket a patkányfogó?

– Nem.

– Miért?

– Azt hiszem, ezek túlságosan rafinált patkányok.

Rummins elgondolkodva kezdte jártatni a hüvelykujja hegyét az egyik orrlyukában, a cimpát mutató- és hüvelykujja közé fogva.

– Semmirevaló népség ezek a patkányfogók – folytatta. – Állami alkalmazottak. A nyüves államnak dolgoznak, szóval semmirevaló egy népség.

– Így igaz, Mr. Rummins. Minden patkányfogó alamuszi csúszómászó.

– Különbözik meg – szólt Rummins, s kezét a sapkája alá csúszította, hogy megvakarja a fejét –, amúgy is be akartam már hordani azt a kazlat. Azt hiszem, ezt akár ma is megtehetem. Az én portámon ugyan ne szaglásszon semmiféle hatósági ember.

– Nagyon igaz, Mr. Rummins.

– Később majd Berttel hozzálátunk. – Azzal megfordult, és keresztülballagott az udvaron.

Délután három körül az úton feltűnt Rummins és Bert lassan poroszkáló szekere, amelyet egy jól megtermett, pompás fekete igásló húzott. A benzinkúttal szemben a szekér bekanyarodott a mezőre, majd a szénakazal közelében megállt.

– Ezt érdemes lesz megnézni – mondtam. – Hozd a puskát!

Claud elővette a vadászpuskát, és a patront a töltényűrbe csúszította. Átsétáltam az úton, és a nyitott kapunak támaszkodtam. Rummins már fent volt a kazal tetején, s a zsúpolást rögzítő kötelet vagdosta. Bert a szekéren maradt, s ujjával a jó méteres hosszúságú kés élét próbálgatta.

Bertnek valami baj volt az egyik szemével. Fakószürke volt, mint a főtt hal szeme, és noha mozdulatlanul ült üregében, az embernek az volt az érzése, hogy örökösen őrá néz vele, és mindenhová követi, mint ahogy ezt némely múzeumi portrénál tapasztalhatjuk. Bárhol álltál is, és bárhová nézett Bert, a hibás szem hideg, merev pillantása oldalról mindenütt rád irányult, ködösen és sápadtan, a közepén egy kis fekete ponttal, akár egy főtt hal szeme a tányéron.

Testalkatát tekintve a fiú épp az ellentéte volt az apjának, aki alacsony volt és zömök, akár egy béka. Bert magas volt és vézna, tartása semmi, mint akiből hiányoznak a csontok. Még a feje is kókadtan ült a vállain, oldalra tanyulva, mintha csak túl nehéz volna a nyakának.

– Hiszen csak júniusban raktátok ezt a kazlat – szóltam oda neki.
– Miért szeditek szét ilyen hamar?

– A papa akarja.

– Fura dolog ilyenkor novemberben vágni fel új kazlat.

– A papa akarja – ismételte Bert, s mindkét szeme, az ép csakúgy, mint a hibás, tökéletesen kifejezéstelenül meredt rám.

– Fáradságos munkával megraktátok, zsúppal lefedtétek, most meg, öt hónap elteltével, szétbontjátok.

– A papa akarja. – Bert orra folydogált, s állandóan a keze fejével törölgette, azt meg a nadrágszárába kente.

– Na jöhetsz, Bert – hívta Rummins. A fiú felmászott a kazalra, és odaállt, ahonnan apja eltávolította a zsúpolást. Fogta a kést, és könnyed, lendületes fűrészelő mozdulatokkal vágni kezdte a tömörre préselt szénát, két kézzel fogva a nyelet, s testét úgy himbálva ide-oda, mint aki nagy fűrészsel fát fűrészsel. Hallottam a száraz szénába hasító kés keltette ropogó zajt, amely egyre lágyabb lett, ahogy a penge mélyebbre hatolt a kazalba.

– Claud majd lepuffantja az előjövő patkányokat.

A férfi és fia hirtelen abba hagyta a munkát, és Claudra bámultak, aki az út túloldalán, puskával a kezében, a vörös benzinkutat támasztotta.

– Mondja meg neki, hogy tegye el azt a redves puskát! – szólt Rummins.

– Kitűnő lövész. Ne féljen, nem magát találja el.

– Bánom is én, akármilyen jó lövész, énmeltem ugyan senki ne pufogtasson patkányokra!

– Meg fog sértődni.

– Mondja meg neki, hogy tegye el a puskát! – ismételte Rummins lassan és ellenségesen. – Ha kutyákkal vagy botokkal csinálják, nem bánom, de kitör a frász, ha nekem itt lődözni kezdenek.

A két férfi a kazal tetején megvárta, amíg Claud eleget tett a kérésnek, majd csöndben folytatták a munkát. Nemsokára Bert lemászott a szekérre, s mindkét kezével előrenyúlva kihúzott a kazalból egy tömör szénabálát, amelyet ügyesen maga mellé ejtett a szekérre.

– Szürkésfekete, hosszú farkú patkány bújt elő a boglya alól, és a sövénybe futott.

– Egy patkány – szóltam.

– Üsse agyon! – mondta Rummins. – Mért nem fog egy botot, és üti agyon?

A patkányok most riadót fújtak, és gyorsabban jöttek elő, percenként egy vagy kettő, kövérek és hosszú testűek, szorosan a földhöz lapulva futottak át a fűvön a sövénybe. A ló, valahányszor meglátott egyet, fülét megrándítva, nyugtalanul forgó szemmel kémlelt utána.

Bert visszamászott a boglya tetejére, és újabb bála kivágásába kezdett. Egyszerre csak hirtelen megállt, talán egy percig tétovázott, majd újra vágni kezdett, ezúttal igen óvatosan. Most másmilyen zaj hallatszott: tompán reszelő hang, amint a kés valami keményhez súrlódott.

Bert kihúzta a kést, és hüvelykujjával megvizsgálta az élet. Azután nagy vigyázattal visszadugta a vágásba, míg a kés újból el nem érte a kemény tárgyat, és az első apró kis fűrészszelő mozdulatra ismét felhangzott a reszelő zaj.

Rummins megfordult, és vállán át a fiúra nézett. Éppen egy nyaláb kioldozott zsúpot emelt föl, de félúton megdermedt, és Bertre bámult. Bert szótlan maradt, keze a kés nyelén, arcán zavart kifejezés. Mögöttük fakón kéklett az ég, s a kazal tetején álló két alak fekete kontúrja, akár egy rézkarc, élesen kirajzolódott a fakó kékség előtt.

Aztán Rummins hangja hallatszott, a szokottnál hangosabban, s félreérthetetlen nyugtalanság érződött ki belőle, amelyet a legkevésbé sem tudott palástolni a nagyobb hangerő.

– Némelyik trehány szénagyűjtő manapság egyáltalán nem ügyel rá, hogy mit rak a kazalba!

Elhallgatott, és megint csönd lett. Nem mozdult senki, az út túloldalán Claud is moccanatlanul támasztotta a vörös benzinkutat. A hirtelen beállt csend olyan mély lett, hogy idehallatszott, amint jóval odébb a völgyben, a szomszéd tanyán egy női hang asztalhoz hívja a férfiakat.

Aztán ismét megszólalt Rummins, kiabálva, noha ezt semmi sem indokolta.

– Nyomás, Bert! Láss neki, oszt' vágd át azt a valamit! Egy vacak fadarabtól semmi baja se lesz annak a késnek!

Valami okból, talán mert bajt szimatolt, Claud átballagott az úton, odajött mellém, és a kapuhoz támaszkodott. Nem szólt semmit, de mindketten éreztük, hogy valami nincs rendjén ezzel a két emberrel, a szótlanságukkal, legfőképpen pedig Rumminsszal. Rummins meg volt szeppenve. Bert úgyszintén. És ekkor, miközben figyeltem őket, homályos kép kezdett földerengeni a tudatomban, emlékezetem felszíne alatt motoszkálva. Elszántan próbáltam visszanyúlni érte, és megragadni. Egyszer már csaknem sikerült, de elillant, és miközben nyomába eredtem, azon kaptam magam, hogy visszafelé haladok az időben, vissza a sárga, nyári napokba, amikor meleg déli szél járta át a völgyet, terebélyes lombkoronával állongtak a tölgyek, és arany színben pompáztak a mezők, igen, akkor történt – a szénagyűjtés, a kazalrakás.

E pillanatban villamos áramként cikázott át gyomromon a félelem.

Igen, a kazalrakás. Mikor is csináltuk? Júniusban? Hát persze, úgy van – egy forró, fülledt, júniusi napon. A felhők alacsonyan csüggttek, s a levegő megsűrűsödött a közelgő vihar szagától...

És Rummins így sürgetett bennünket:

– Az ég szerelmére, gyorsabban, végeznünk kell, még mielőtt elered az eső!

Jimmy apó másként vélekedett:

– Nem lesz itt egy csöpp eső se. Semmi szükség a kapkodásra. Tudhatjátok már, ha dél felől jő a vihar, nem terjed át a völgyre.

Rummins, aki fönt állt a szekéren, és a vasvillákat adogatta le, válaszra sem méltatta az öreget. Dúlt-fúlt magában, aggasztotta, hogy nem sikerül végezni a széna betakarításával, mielőtt még eleredne az eső.

– Estig nem lesz itt egy csöpp eső se – mondta megint Jimmy apó, Rumminsra tekintve. Rummins vadul visszaneézett rá, szemei szikráztak a néma haragtól.

Egész délelőtt megállás nélkül dolgoztunk: taligára raktuk a szénát, majd áttoltuk a kaszálón, és a benzinkúttal szemben, a kapu mellett, lassan növekvő boglyára villáztuk. Dél felől az égzengés egyre közelebről hangzott, majd megint eltávolodott. Azután visszatérni látszott, és valahol a hegyeken túl megállapodott, s időnként fel-felrobajlott. Fölöttünk sötét fellegek tolongtak, a felsőbb légrétegben vad kavargással változtatva alakjukat, de idelent forró és fülledt volt a levegő, szellő se rezdült. Lassan, fásultan, fénylő arccal, izzadságtól csatakos ingben robotoltunk a hőségben.

Claud meg én Rummins mellett, a kazalrakásban segédkeztünk. Jól emlékszem, milyen rekkenő volt a hőség, a legyek csak úgy rajzottak az arcom körül, s ömlött rólam a veríték. Különösen jól emlékszem a mellettem sürgölődő Rummins dühös, mogorva lényére, ahogy elkeseredett sietséggel dolgozott, az eget kémelve, s kiabálva nógatta gyorsabb munkára az embereket.

Délben, dacolva Rumminsszal, ebédszünetet tartottunk.

Clauddal a sövény tövében telepedtünk le, Jimmy apó és egy Wilson nevű szabadságos katona mellé, s minthogy túlságosan meleg volt, alig-alig váltottunk egy-két szót. Wilson sajtot evett kenyérral, s hozzá hideg teát kortyolt a kulacsából. Jimmy apó egy valaha gázárc tárolására szolgáló szütyőt vett elő, amelyből

szorosan egymás mellé állított félliteres sörösüvegek nyaka kandikált elő.

– Parancsoljatok – kínált oda mindegyikünknek egy üveggel.

– Szeretném kifizetni az árát – mondta Claud, jól tudva, hogy az öregnek kevés a pénze.

– No, vedd csak el!

– De hadd fizessem ki!

– Ne okoskodj már! Idd csak meg!

– Nagyon rendes öregember volt, rendes és tiszta, szép, rózsás arcú, melyet mindennap megborotvált. Korábban ácsként dolgozott, de hetvenéves korában nyugdíjazták, és már azóta is jó néhány év eltelt. Látván, hogy aktív az öreg, a falutanács munkát adott neki, mely abból állt, hogy felügyelt az újonnan épült játszótérre, karbantartotta a hintákat, és – afféle szelíd házőrző kutyaként – vigyázott a gyerkőcökre, nehogy valami baleset érje őket, vagy bármiféle csintalanságot műveljenek.

Kellemes, öregembernek való munka volt ez, és mindenki meg is volt elégedve a dolgok menetével – egészen egy bizonyos szombat éjszakáig. Azon az éjszakán Jimmy apó alaposan felöntött a garatra, és énekelve tántorgott végig a főutcán, akkora ricsajjal, hogy az emberek kibújtak az ágyukból, hogy megnézzék, mi történik odakint. Másnap reggel az öreget kirúgták az állásából, mondván, hogy ilyen részeges csavargóra nem lehet rábízni a gyerekeket.

Ekkor azonban meglepő dolog történt. Egy napra rá, hogy menesztették az öreget – egy hétfői napon –, egyetlen kölyök se mutatkozott a játszótérnek még a közelében sem.

És ugyanúgy volt másnap, sőt harmadnap is.

Egész héten elhagyatottan álltak a hinták, a libikókák meg a csúszda, egyetlen gyerkőc se ment még csak a tájékukra se. Ehelyett követték Jimmy apót a parókia mögötti térre, és ott játszottak az öreg felügyelete mellett. Mindennek pedig hamarosan az lett a következménye, hogy a tanács kénytelen volt visszahelyezni az öreget az állásába.

Azóta is a játszótér volt a munkahelye, s azóta is be-beiszogatott, de ezt többé senki sem tette szóvá. Minden évben csupán néhány nap szabadságot engedélyezett magának, és pedig szénabetakarításkor. Jimmy apó világéletében imádta a szénabetakarítást, és még most sem szándékozott kimaradni belőle.

– Iszik egyet? – nyújtott oda egy üveget Wilsonnak, a katonának.

– Kösz, nem. Teázom.

– Azt mondják, ilyen nagy melegben jót tesz a tea.

– Így is van. A sörtől elálmosodom.

– Ha gondolja – mondtam Jimmy apónak – átmehetünk a benzinkúthoz, és csinálok magának egy-két finom szendvicset. Mit szól hozzá?

– Nekem a sör bőven elég. Egy üveg sörben több tápérték van, fiam, mint húsz szendvicsben.

Rám mosolygott, felfedve fogatlan, sápadt-rózsaszín ínyét, de kedves mosoly volt, és semmi visszataszítót nem találtam az íny látványában.

Egy darabig csöndben üldögéltünk. A katona végzett a sajtjával és a kenyérével, majd hanyatt feküdt a földön, s kalapját előrebillentette az arcára. Jimmy apó három üveg sört ivott meg, s az utolsót odakínálta Claudnak meg nekem.

– Köszönöm, nem kérek.

– Köszönöm, én sem. Nekem untig elég egy.

Az öreg vállat vont, lecsavarta a kupakot, hátraszegte a fejét, és a szájába öntötte a sört, ajkait oly módon csücsörítve, hogy az ital simán, bugyogás nélkül szaladt le a torkán. Seszínű, teljesen formátlan kalapot viselt, amely nem esett le, miközben a fejét hátraszegte.

– Ez a Rummins nem akarja megitatni szegény öreg lovát? – kérdezte, leengedve a palackot, és a kaszálón át a nagy igáslóra nézett, amely gőzölögve álldogált a szekérrudak között.

– Rummins ugyan nem!

– A ló is csak megszomjazik, ippeg úgy, ahogyan mi. – Jimmy apó elhallgatott, egyre a lovat nézte. – Ugye, akad magánál egy vödör víz odaát?

– Hát persze.

– Akkor semmi okát nem látom, miért ne adhatnánk egy kis vizet ennek az öreg lónak.

Clauddal felálltunk, és elindultunk a kapu felé. Emlékszem, még vissza is fordultam, és megkérdeztem az öreget:

– Egészen biztos, hogy nem kér egy szendvicset? Egy pillanat alatt elkészítem.

Megrázta a fejét, a palackkal felénk intett, és valami olyasmit mondott, hogy szundít egyet. Mi pedig továbbmentünk, át a kapun és az országúton, a benzinkút felé.

Azt hiszem, körülbelül egy óra hosszáig lehettünk távol, miközben kiszolgáltuk a vevőket, és némi harapnivalót készítettünk magunknak, s mire visszaértünk, Claud kezében a vödör vízzel, a kazal legalább hatlábnyira nőtt.

– Egy kis víz az öreg pacinak – mondta Claud, keményen a szemé közé nézve Rumminsnak, aki fönt állt a szekéren, és a szénát villázta a kazalra. A ló beledugta a fejét a vödörbe, és hálásan szívta, szürcsölte a vizet.

– Jimmy apó merre van? – kérdeztem. Szerettük volna, ha az öreg látja a vizet, hiszen az ő ötlete volt az itatás.

Amikor a kérdés elhangzott, egy pillanatra, egy röpké minutányi időre, Rummins vasvillája félúton megállt a levegőben, s a férfi tétován körbekémlelt.

– Hoztam neki egy szendvicset – tettem hozzá.

– Az átkozott vén bolondja túl sok sört ivott, és hazament aludni – mondta Rummins.

A sövény mentén visszasétáltam arra a helyre, ahol Jimmy apóval üldögéltünk. Az öt üres palack ott feküdt a fűben. Az iszák is. Fölvettem az iszákot, és odavitettem Rumminshoz.

– Nem hiszem, hogy Jimmy apó hazament volna, Mr. Rummins – mondtam, s hosszú fülénél fogva fölemeltem az iszákot. Rummins rápillantott, de nem válaszolt. Őrült sietségben volt most, mivel a mennydörgés közelebről hangzott, a viharfelhő feketébb, a hőség fullasztóbb volt, mint valaha.

Kezemben az iszákkal visszaindultam a benzinkúthoz, s a délután hátralévő részében ott is maradtam, a vevőket szolgáltam ki. Estefelé, amikor az eső megeredett, átpillantottan az úton, és láttam, hogy sikerült végezniük a szénabetakarítással, s éppen ponyvával takarták le a kazlat.

Néhány nap múlva megjött a zsúpoló, levette a ponyvát, és megcsinálta a zsúptetőt. Kitűnően értette a mesterségét, hosszúszerű szalmából pompás, vastag, sűrű szövésű tetőt készített. A lejtős oldalakat csinosan sarkosra vágta, a kiálló szénavégeket takarosán lenyesegette, úgyhogy kész gyönyörűség volt ránézni a kazalra az útról vagy a benzinkút büféjének ajtajából...

Mindez visszaözlött most az emlékezetembe, oly tisztán, mintha csak tegnap történt volna – a kazalrakás ama forró, viharos júniusi napon; a sárga mező, a széna édeskés, fás illata; aztán Wilson, a katona, teniszcipővel a lábán; Bert, hibás szemével; Jimmy apó, a tiszta, öreg arcával s fogatlan, rózsaszínű ínyével, és Rummins, a bumfordi törpe, amint fönt áll a szekéren, és az esőtől való félelmében dühösen szidja az eget.

És most itt volt előttem ugyanaz a Rummins: a kazal tetején görnyedt, két karjában egy kéve zsúppal, hátrakémlt a fiára, a hórihorgas, szintén mozdulatlan Bertre; mint két fekete árnykép az ég háttérében, és megint csak éreztem, amint a félelem elektromos áramként hullámszerűen át a gyomromon.

– Rajta, Bert, vágd keresztül! – parancsolta Rummins jó hangosan.

Bert erősen megnyomta a hosszú kést. Éles csikorgás hallatszott, amint a szerszám valami keménybe vágott. Bert arcáról lerítt, hogy nincs ínyére, amit csinál.

Jó néhány percig tartott, mire a kés keresztülért – majd végre újból az összepréselt szénát hasító penge lágyabb hangja hallatszott, és Bert megkönnyebbült vigyorral az arcán, bárgyú bólintással fordult az apja felé.

– Gyerünk, vágd ki! – biztatta Rummins, s még mindig nem mozdult.

Bert újabb függőleges metszést végzett, ugyanolyan hosszút, mint az előbb, aztán leszállt, kihúzta a bálát, amely könnyedén, akár egy szelet torta, kicsusszant a kazalból, és a szekérrre, a lába mellé pottyant.

Ebben a pillanatban a fiú mintha jéggé dermedt volna: bugyután meredt a kazal újonnan előtáruló felszínére, mint aki képtelen elhinni, vagy inkább nem hajlandó elhinni, hogy mi az, amit kettévágott.

Rummins, aki nagyon is jól tudta, mi az, elfordult, és sietősen lemászott a boglya túloldalán. Olyan gyorsan mozgott, hogy már átért a kapun, s az út közepénél tartott, amikor Bert elkezdett sikítani.

Mr. Hoddy

Kiszálltak az autóból, és beléptek Mr. Hoddy házának főbejáratán.

– Az az érzésem, hogy apu ma este meglehetősen kemény kérdéseket fog neked fölteni – suttogta Clarice.

– Miről, Clarice?

– A szokásos téma. Hogy mit dolgozol, meg ehhez hasonlók. Na és hogy el tudsz-e majd engem megfelelő módon tartani.

– Arról Jackie gondoskodik majd – mondta Claud. – Ha Jackie győz, semmiféle munkára nem lesz szükség.

– Jackie-t soha még csak meg se említsd apunak, Claud Cabbage, mert akkor vége az egésznek. Ha van valami a világon, amit végképp ki nem állhat, hát az a versenyagár. Ezt soha el ne feledd!

– Ó, Krisztusom – sóhajtott fel Claud.

– Mondj neki valami mást – bármit, ami boldoggá teszi, megértetted? – S azzal a lány bevezette Claudot a társalgóba.

Mr. Hoddy özvegyember volt, szája affektáltan csücsörödött, és egész savanyú ábrázata örökösen rosszallást tükrözött. Ugyanolyan apró, szorosan egymásba érő fogai voltak, mint Clarice lányának, pillantása is ugyanolyan gyanakvó és befelé forduló, ámde nyoma sem volt benne a lány frissességének és életerejének, legkivált pedig: melegségének. Alacsony, besavanyodott kis emberke volt, hamuszürke és ráncos bőrű, s kopasz feje búbjához vagy tucatnyi túlélő fekete hajtincs volt átlós irányban hozzáragasztva. Azonban módfelett büszke ember volt Mr. Hoddy, foglalkozására nézve fűszerességéd, aki munka közben makulátlan fehér köpenyt viselt, és olyan becses árucikkek hatalmas tételeivel foglalkozott, mint a vaj meg a cukor, továbbá akit a falu minden háziasszonya tisztelt, sőt még a mosolyukkal is kitüntették.

Claud Cabbage sohasem érezte magát igazán jól ebben a házban, és ez éppenséggel Mr. Hoddy szándéka szerint való volt. A

tűz körül ültek a társalgóban, teáscsészével a kezükben. Mr. Hoddy a legkényelmesebb széken, a kandallótól jobbra, Claud és Clarice pedig a kanapén, illendően, kellő távolban egymástól. A kisebbik lány, Ada balra, egy kemény hátú széken foglalt helyet. Kis kört alkottak a tűz körül, egy merev, feszült kis kört, s pedánsan kortyolták teájukat.

– Igen, Mr. Hoddy – mondta éppen Claud –, teljesen biztos lehet abban, hogy mind Gordonnak, mind pedig nekem jelen pillanatban jó néhány remek kis ötlet van a tarsolyunkban. Csupán idő kérdése, hogy alapos megfontolás után eldöntsük, melyik a legjövedelmezőbb közülük.

– Na és miféle ötletek azok? – kérdezte Mr. Hoddy, apró, rosszálló szeméit Claudra szegezve.

– Na igen. Hát éppen ez az, látja. – Claud kényelmetlenül fészkelődött a pamlagon. Kék zakója mellben szűk volt, és még inkább szorított lágyékban, a nadrágszárak elágazásánál. E szorosság fájdalmat okozott, és Claud borzasztóan szeretne volna lejjebb cibálni az elágazást.

– Ez az ember, akit maga Gordonnak hív, tudomásom szerint jól menő üzletággal foglalkozik ott kint az alvégen – mondta Mr. Hoddy.

– Miért akar hát változtatni?

– Teljesen igaza van, Mr. Hoddy. Csakugyan elsőrangú üzlet az övé. Azonban hasznos dolog, ha az ember állandóan bővíti a tevékenységi körét. Új eszmék: ez az, ami kell nekünk. Olyasvalamire gondolok, amibe én is betársulhatnék, és részesedhetnék a nyereségből.

– Mint például?

Mr. Hoddy egy szelet mazsolás kalácsot eszegetett, körberágcsálva a szélét, és piciny szája olyan volt, akár egy hernyószáj, amely parányi ívelt szeletkét rág ki egy falevélből.

– Mint például? – kérdezte ismét.

– Minden nap, Mr. Hoddy, hosszú eszmeecserék folynak Gordon és énköztem e különféle üzleti ügyekről.

– Mint például? – ismételte házigazdája könnyörtelenül.

Clarice bátorító oldalpillantást vetett Claudra. Claud nagy, lassú pillantású szemeit Mr. Hoddyra emelte, és csöndben ült tovább. Azt kívánta, bár ne szorongatná ennyire Mr. Hoddy, folyvást kérdésekkel lődözve és komoran fixírozva őt, pontosan úgy, mintha holmi istenverte vallatótiszt volna.

– Mint például? – tudakolta Mr. Hoddy, és ezúttal Claud tisztában volt vele, hogy nem térhet ki a válaszadás alól. Ösztöne azonban arra is figyelmeztette, hogy az öreg megpróbál alaposan befűteni neki.

– Nos hát – szólalt meg, nagy lélegzetet véve –, addig igazán nem szeretnék belemenni a részletekbe, amíg kellően ki nem dolgoztuk a tervet. Ez ideig, tudja, mindössze addig jutottunk, hogy alaposan meghánytuk-vetettük az elképzeléseinket.

– Én csupán annyit szeretnék tudni – szolt Mr. Hoddy ingerülten –, hogy miféle üzlet gondolatával foglalkoznak. Föltételezem, hogy tisztességes dologról van szó, ugyebár?

– Na de kérem, Mr. Hoddy! Csak nem képzeli egyetlen pillanatig is, hogy akár csak számításba is vennénk bármi olyasmit, ami nem tökéletesen és abszolút mértékben tisztességes?

Mr. Hoddy röffentett egyet, és teáját lassan kavargatva szemlélte Claudot. Clarice némán és szepegve ült a pamlagon, s a tűzbe bámult.

– Sose voltam híve az üzleti vállalkozásoknak – jelentette ki Mr. Hoddy, a saját kudarcát is mentegetve ezzel. – Egy jó és tisztas állás: erre kell törekedni. Egy tiszteletre méltó állás, tiszteletre méltó környezetben. A vállalkozás túl sok hókuszpókusszal jár, semhogy igazán kedvemre való legyen.

– A helyzet a következő – szólalt meg most Claud elszántan. – Egyetlen törekvésem, hogy biztosítsam a feleségemnek mindazt, amit csak megkívánhat. Egy lakóházat, bútorokat, virágoskertet, mosógépet és a legszebb holmikát a világon. Ezt akarom tenni, csak hogy erre nincs mód holmi fix fizetésből, nem igaz? Lehetetlen

elég pénzt szerezni hozzá, hacsak nem kezd az ember valamilyen vállalkozásba, Mr. Hoddy. Ebben bizonyára egyetért velem, igaz?

Mr. Hoddynak, aki világéletében fix fizetésért dolgozott, nemigen tetszett ez az álláspont.

– Na és, ha szabad kérdeznem, talán bizony úgy gondolja, hogy én nem adok meg mindent a családomnak, amire csak szüksége van?

– Ó, dehogyisnem, még többet is! – kiáltott fel buzgón Claud. – Csakhogy önnek igen-igen remek állása van, Mr. Hoddy, márpedig ez esetben egészen más a helyzet.

– De mégis, miféle üzleti vállalkozáson töri a fejét? – forszírozta állhatatosan az öregúr.

Claud lassan kortyolgatta teáját, hogy ezzel is nyerjen egy kis időt, és önkéntelenül is arra kellett gondolnia, vajon milyen képet vágna a vén salabakter, ha kerek-perec megmondaná neki az igazságot, ha közölné vele, hogy: nézze, Mr. Hoddy, ha valóban tudni akarja, hát van nekünk két agarunk, és az egyik kiköpött mása a másiknak, és a leghatalmasabb nyeresémet készülünk besöpörni, amit a flappingelés történetében valaha is besöpörtek. Bizony, sokért nem adta volna, ha láthatja a vén mufurc arcát, miközben ezt közli vele.

Mindannyian arra vártak hát, hogy felfedje a tervét, mialatt ott ültek teáscsészéjükkel a kezükben, és órá bámultak, várva, hogy előrukkoljon valami kitűnő ideával. – Nos – kezdte, igen lassan beszélve, mivel erősen törte a kobakját. – Jó ideje forgatok már valamit a fejemben, valamit, ami több pénzt hoz majd a konyhára, még Gordon használtautó-kereskedésénél vagy bármi ahhoz hasonlónál is, és gyakorlatilag semmilyen befektetési költségre sincs szükség. – Ez már jobb, mondta magában. Csak így tovább.

– Na és mi volna az?

– Olyannyira bizarr valami, Mr. Hoddy, hogy egymillió emberből egyetlenegy sem hinné el.

– Nos, mi az hát? – Mr. Hoddy óvatosan az oldalán álló asztalkára helyezte csészéjét, és fülét hegyezve előrehajolt. Claud pedig,

miközben figyelte, meg volt győződve arról, éspedig sokkal inkább, mint valaha, hogy ez az ember, és valamennyi hozzá hasonló, az ellensége. Örökösen a Mr. Hoddykkal van a baj. Valamennyien egyformák. Jól ismerte mindnyájukat, a rút, tiszta kezüket, a szürke bőrüket, a savanyú ábrázatukat, az enyhén gömbölyded pocakjukat a mellényük alatt, úgyszintén nagyon is ismerős volt számára az orruk kenetteljes kunkorodása, a jellegtelen álluk meg a gyanakvóan fürkésző szemük, amely sötét volt, és túl gyors pillantású. A Mr. Hoddyk. Ó, Krisztusom!

– Nos, mi az hát?

– Egy abszolút aranybánya, Mr. Hoddy, becsszóra mondom.

– Majd akkor hiszem el, ha megtudom, mi az.

– Annyira egyszerű és bámulatos dolog, hogy a legtöbb ember még csak nem is venné a fáradságot, hogy megpróbálkozzék vele. – Immár előpattant elméjéből az idea, olyasvalami, amin régóta komolyan törte a fejét, valami, amit mindig is meg akart valósítani. Oldalra hajolt, és teáscsészéjét óvatosan Mr. Hoddyé mellé helyezte, aztán, nem tudván mit kezdeni a kezeivel, a térdére rakta őket, tenyérrel fölfelé.

– Nos, halljuk fiatalember, miről van hát szó?

– Kukacokról – felelte lágyan Claud.

Mr. Hoddy úgy hőkölt hátra, mintha valaki vizet spriccelt volna az arcába.

– Kukacokról?! – kérdezte elborzadva. – Kukacokróóól?? Mi az isten csudáját ért azon, hogy kukacokról?

Claud megfélemedezett arról, hogy éppenséggel ez az a szó, amelyet szinte kiejteni se illik egy, a jó hírére valamit is adó fűszerüzletben. Ada vihogni kezdett, ám Clarice olyan vészterhes pillantást vetett rá, hogy a vihogás menten lehervadt az arcáról.

– Ebben van a nagy pénz: a kukacgyár-alapításban!

– Viccelődik?

– Dehogyan, Mr. Hoddy, a legkomolyabban beszélek. Ha netán kissé bizarnak hangzik a dolog, csupán azért van, mert még

sohasem hallott róla, de higgye el, valóságos kis aranybánya!

– *Kukacgyár!* Na de Cubbage! Nagyon kérem, térjen észre!

Clarice azt kívánta, bárcsak apja ne szólítaná a fiút Cubbage-nek.

– Még sohasem hallott kukacgyárról, Mr. Hoddy?

– Egészen biztos, hogy nem!

– Pedig jelenleg is működnek kukacgyárok, igazi nagy cégek, menedzserekkel meg igazgatókkal, meg mindenféle más alkalmazottakkal, és tudja, mit mondok, Mr. Hoddy? Milliókat keresnek!

– Badarság!

– És tudja, miért keresnek milliókat? – Claud várt egy kicsit, de nem vette észre, hogy hallgatója arca elsárgulóban van. – Hát azért, mert óriási a kereslet kukacok iránt, Mr. Hoddy.

E pillanatban Mr. Hoddy más hangokra is figyelt, éspedig a vevői hangjaira, a pult túloldaláról. Így például Mrs. Rabbitsére, miközben éppen leszelte neki a vajadagját. Mrs. Rabbits, a barna bajszával, aki mindig oly hangosan beszél, és ezt mondogatja: nahát, nahát. Mr. Hoddy hallani vélte most, amint ezt mondja neki: nahát, nahát, Mr. Hoddy, szóval Clarice lánya a múlt héten férjhez ment. Nagyon szép, igazán remek, na és mit is mondott, mivel foglalkozik az újdonsült férj, Mr. Hoddy?

Kukacgyára van, Mrs. Rabbits.

Na nem, köszönöm, mondta magában Mr. Hoddy, miközben Claudot nézte apró, ellenséges szemével. Igazán nagyon köszönöm, de ebből nem kérek.

– Nem emlékszem rá – jelentette ki affektálva –, hogy jómagam valaha is vásároltam volna kukacot.

– Most, hogy megemlíti, Mr. Hoddy, elismerem, magam sem vettem még. Amiként sokan mások sem az ismerőseink közül. De hadd kérdezzek öntől valamit. Hány ízben fordult már elő, hogy ön, példának okáért... teszem azt, egy lánckoszorús kereket vásárolt a hozzá való fogazott hajtótengellyel?

Szó szerint „fogás” kérdés volt, és Claud megengedett magának egy huncut kis mosolyt.

– Mi köze van ennek a kukacokhoz?

– Nagyon is sok, és pedig az, hogy bizonyos emberek megvesznek bizonyos dolgokat. Ön soha életében nem vett még lánckoszorús kereket a hozzá való fogás hajtótengellyel, de nem állíthatja azt, hogy nem léteznek olyan emberek, akik e pillanatban is ilyesmi gyártása révén gazdagodnak – mert bizony igenis léteznek. Hát ugyanez a helyzet a kukacokkal!

– Volna szíves elárulni nekem, hogy kiből áll ez a kellemetlen népség, akik kukacot vásárolnak?

– Kukacot halászok vesznek, Mr. Hoddy. Amatőr halászok. Ezer meg ezer halász van szerte az országban, akik minden hétvégén leruccannak a folyókhoz horgászni, és valamennyiüknek kukacra van szüksége. És szép összeget hajlandók leszurkolni érte. Menjen csak ki egy vasárnap a folyóhoz, bármelyik szakaszához Marlow fölött, és meg fogja látni, amint ott ülnek sorban a parton. Végestelen-végig, egyik a másik mellett ücsörög, szinte teljesen *ellepik* a partot mindkét oldalon.

– Azok az emberek nem vesznek kukacot. Kimennek a kertjük végébe, és gilisztákat ásnak ki.

– Hát éppen ez az, amiben téved, Mr. Hoddy, ha megengedi, hogy így fejezzem ki magam. Ez az, amiben tökéletesen téved. Ugyanis kukacra van szükségük, nem gilisztára.

– Ez esetben pedig szereznek maguknak saját kukacokat.

– De nem akarnak saját kukacokat szerezni. Gondoljon csak bele, Mr. Hoddy: vasárnap délután van, maga horgászni készül, és egy csinos, tiszta konzervdoboznyi kukac érkezik postán, és magának mindössze annyi a teendője, hogy beletegyje a szatyrába, és már indulhat is. Csak nem képzeli, hogy a pasik azzal vesződnek, hogy gilisztákat ásnak, meg kukacokra vadásznak, amikor mindezt egy-két shillingért megrendelhetik és házhoz szállíttathatják?

– És megkérdezhetem, hogyan szándékozik vezetni ezt a kukacgyárat? – A „kukac” szót olyanformán ejtette ki, mintha egy keserű „magocskát” köpne ki a szájából.

– A világ legkönnyebb dolga kukacgyárat vezetni. – Claud önbizalma immár nőttön-nőtt, és egyre jobban belemelegedett tárgyába. – Semmi más nem kell hozzá, csak egy pár régi olajshordó meg néhány romlott húsdarab, vagy egy birkafej, amit az ember belerak az olajshordóba, és slussz, ennyiből áll az egész. A legyek elvégzik a többit.

Ha figyelte volna Mr. Hoddy arcát, itt valószínűleg abbahagyja.

– Természetesen nem egészen olyan egyszerű, mint amilyennek hangzik. A következő teendő az, hogy az ember különleges étrenden felhizlalja a kukacokat. Korpával és tejjel. És amikor már elég nagyok és kövérek, egypintes konzervdobozokba rakja, majd elpostázza őket a vevőinek. Pintenként öt shillinget hoznak a konyhára. *Öt shilling pintenként!* – kiáltott fel, a térdét csapkodva. – Gondoljon csak bele, Mr. Hoddy! És azt mondják, egyetlen dongólégy húsz pintre valót is könnyedén kikölt!

Ismét szünetet tartott, de csupán azért, hogy elrendezze gondolatait, mert most már le se lehetett állítani.

– És van még egy oldala a dolognak, Mr. Hoddy. Egy jó kukacgyár nem csupán szokványos kukacokat tenyészt. Minden halásznak megvan a maga egyéni ízlése. A kukacok a legközkedveltebbek, de a tengeri gyűrűsféregről sem szabad megfeledkezni. Némelyik halásznak semmi más nem kell, csak tengeri gyűrűsféreg. És hát természetesen vannak színes kukacok is. A szokványos kukac fehér, de mindenféle színűeket lehet nevelni, ha speciális táplálékkal etetik őket. Vöröset, zöldeket, feketéket, sőt még kékeket is, ha az ember tudja, hogy mivel kell táplálni őket. A legnagyobb gondot egy kukacgyárban, Mr. Hoddy, a kék kukac előállítását jelenti.

Claud szünetet tartott, hogy kifújja magát. Egy látomás jelent meg előtte, ugyanaz a látomás, amelyik valamennyi, a gazdagságról szőtt ábrándjának velejárója volt – egy óriási gyárépületről, magas

kéményekkel és boldog munkások százaival, amint beözönlének a széles kovácsoltvas kapukon, és ő maga, Claud pedig a fényűzően berendezett irodájában ülve, nyugodt, pompás magabiztossággal irányítja a termelést.

– Jelenleg is igen nagyeszű emberek törik a fejüket ezeken a dolgokon – folytatta. – Úgyhogy gyorsan bele kell ugrania az embernek, ha nem akar hoppon maradni. Ez a titka a nagy üzletnek, Mr. Hoddy: gyorsan belevágni, mielőtt még a többiek megelőznének.

Clarice, Ada és az apjuk tökéletesen moccanatlanul és némán ültek, maguk elé meredve. Csupán Claudból zuhogott tovább a szó.

– Igen fontos azonban, hogy az ember meggyőződjön róla, hogy a kukacok élnek, amikor postára adja őket. Okvetlenül lényeges, hogy kígyózzanak. A kukac csak úgy ér valamit, ha kígyózik. És ha majd alaposan beindulunk, és összegyűlik egy kis tőkénk, akkor felállítunk néhány üvegházat is.

Újabb szünet. Claud megcirógatta az állát.

– Mármost nyilván mindannyian csodálkoznak, hogy ugyan mi szükség lehet üvegházra egy kukacgyárban. Nos, én megmondom önöknek. Hát a legyek számára kell, télire. Rendkívül fontos, hogy télen is gondoskodják az ember legyekről.

– Azt hiszem, ennyi elég lesz, köszönjük Cabbage – szólalt meg Mr. Hoddy hirtelen.

Claud fölnézett, és első ízben látta meg az öregúr arcának kifejezését. Menten belé is fagyott a szó.

– Nem akarok erről többet hallani – mondta Mr. Hoddy.

– Én csupán azon igyekszem – kiáltott fel Claud –, hogy mindent megadjak a kíslányának, amit csak megkívánhat! Éjjel-nappal csakis ez jár a fejemben, Mr. Hoddy.

– Akkor nagyon remélem, hogy erre képes lesz kukacok segítségével is.

– Apa! – kiáltotta izgatottan Clarice. – Nem engedem, hogy így beszélj Clauddal!

– Úgy beszélek vele, ahogy nekem tetszik, ha nem haragszik, kisasszony.

– Azt hiszem, nekem ideje lesz hazaindulnom – szólt Claud. – Jó éjszakát!

Mr. Feasey

A nagy nap reggelén mindketten korán fölkelünk. Kiballagtam a konyhába borotválkozni, Claud azonban tüstént felöltözött, és kiment, hogy berakja a szalmát. A konyha az épület elülső részében volt, így az ablakon keresztül láttam, amint éppen feljövőben van a nap a fák vonala mögött, a völgy túloldalát koszorúzó hegygerinc csúcsán.

Valahányszor Claud elhaladt az ablak előtt egy nyaláb szalmával, a tükör pereme fölött láttam arcán az elszánt, lázas izgalmat tükröző kifejezést; a nagy, busa fej előrelökve, s a homlok mély redőkbe vonva, egészen a haj vonaláig. Korábban csupán egyszer láttam arcán ezt a kifejezést: éspedig azon az estén, amikor megkérte Clarice kezét. Ma annyira izgatott volt, hogy még a járása is murissá vált: óvatosan tipegő léptekkel jött-ment, mintha a benzinkút körül lévő aszfalt kissé forró volna a talpának, és egyre csak hordta, hordta a szalmát a furgonba, hogy kényelmessé tegye Jackie számára.

Azután bejött a konyhába reggelit készíteni, s én elnéztem, ahogy fölteszi a leveses fazekat a tűzhelyre, és elkezd kavargatni. Hosszú fémkanállal csinálta, és megállás nélkül kavarta, kavarta, amíg csak föl nem forrt, és körülbelül félpercenként előrehajolt, s beledugta orrát a főző lóhús édeskés gőzébe. Aztán elkezdte belerakni a kiegészítő adalékokat – három meghámozott hagymát, néhány zsenge sárgarépat, egy csésze csalánlevelet, egy kávéskanálnyi „Valentine” húslét, tizenkét csepp csukamájolajat –, és mindent, amihez csak hozzáért, igen óvatosan, a nagy, húsos ujjai hegyével fogott meg, mintha csak egy darab velencei üveg volna. A hűtőből elővett némi apróra vágott lóhúst, s egy maréknyit Jackie táljába, hárommaréknyit pedig a másikba tett, és miután elkészült a leves, szétmérte a két tálba, a hús tetejére öntve.

Ugyanaz a szertartás volt ez, melynek minden egyes reggel szemtanúja voltam az elmúlt öt hónapban, ám még soha nem ment végbe ilyen hallatlanul nagyfokú és lázas összpontosítás közepette. Egyetlen szót sem szólt, még csak felém se pillantott, és mikor ismét kiment, hogy behozza a kutyákat, még a nyakszirtje és a vállai is szinte ezt látszottak suttogni: – Ó, Jézusom, ne engedd, hogy valami hiba csússzon a dologba, és legfőképpen ma ne engedd, hogy valami hibát kövessenek el.

Hallottam, amint halkán beszél a kutyákhoz az ólban, miközben rájuk teszi a pórázot, és mikor bevezette őket a konyhába, ágaskodva nyomakodtak előre a reggelijük felé, izgatottan topogva mellső lábukkal, és élénken csóválva hatalmas, ostorszerű farkukat.

– Jól van, komikáim – szólalt meg végre Claud. – Nos, melyikük az?

Majd minden reggel fogadást ajánlott egy pakli cigaretta erejéig, ám ma nagyobb dolgok forogtak kockán, és én tudtam, hogy csupán az önbizalmát szeretné némileg növelni.

Figyelte, amint egyszer körbesétáltam a két teljesen egyforma, gyönyörű, magas, bársonyos-fekete kutya körül, és kartávolságnyira tartva a pórázokat, oldalra lépett, hogy jobban szemügyre vehessem a jószágokat.

– Jackie! – szólítottam, ezúttal is a régi trükkel próbálkozva, amely egyébként soha nem vált be. – Hé, Jackie! – A két egyforma kifejezésű, teljesen egyforma fej tüstént hátrafordult, és rám kémlelt: négy ragyogó, teljesen egyforma mélysárga szem nézett az enyémbé. Volt idő, mikor úgy képzeltem, az egyikük szeme valamelyest sötétebb sárga, mint a másiké. Úgyszintén volt idő, amikor Jackie-t arról véltem fölismerni, hogy mélyebb a szügye, és egy árnyalattal izmosabb a hátsó testnegyede. Ámde nem így volt.

– Na, halljuk – biztatott Claud. Szívből remélte, hogy e minden napok legfontosabbikán tévesen találjatok.

– Ez ni – mondtam. – Ez Jackie.

– Melyik?

– Ez itt a bal oldalon.

– Tudod, mikor! – kiáltotta, s hirtelen az egész arca felragyogott. – Már megint tévedtél!

– Nem hinném, hogy tévedtem.

– De bizony tévedtél, mégpedig a lehető legnagyobbat. És most hallgass ide, Gordon, mondok én neked valamit. Az utóbbi hetekben minden áldott reggel, amikor megpróbáltad fölismerni Jackie-t, tudod, mit csináltam?

– Na mit?

– Statisztikát vezettem. És azt az eredményt kaptam, hogy még az esetek felénél sem tippeltél jól! Jobb eredményt értél volna el, ha földobsz egy pénzdarabot!

Ebből pedig az következett, hogy ha én (aki mindennap láttam őket, mégpedig egymás mellett) nem tudom őket megkülönböztetni, akkor mi a franc okunk lehet félni Mr. Feaseytől? Claud tudta, hogy Mr. Feasey arról híres, hogy képes kiszúrni a hasonmásokat, ámde ugyanakkor annak is tudatában volt, hogy roppant nehéz megkülönböztetni egymástól két kutyát, ha egyszer semmiféle különbség sincs köztük.

Letette az etetőtalakat a padlóra, és pedig Jackie elé a kevesebb húst tartalmazót, mivelhogy ma ő indul majd a futamon. Amikor hátralépett, hogy figyelje, amint esznek, a mélységes aggodalom árnyéka újból megjelent arcán, és a nagy fakó szernek ugyanazzal az elragadtatott, ellágyult, szerelmes pillantással tapadtak Jackie-re, amelyet mind ez ideig csupán Clarice számára tartott fenn.

– Mert nézd csak, Gordon – szólt. – Éppen ez az, amit mindig is mondtam neked. Az elmúlt száz évben mindenféle hasonmások léteztek, némelyik jó, némelyik silány, viszont ehhez fogható hasonmás még soha nem volt a kutyaversenyek történetében.

– Remélem, igazad van – mondtam, és elmém elkezdett visszakalandozni ama dermesztően hideg, karácsony előtti délutánig, négy hónappal ezelőttre, amikor Claud kölcsönkérte a kisteherkocsit, és elhajtott vele Aylesbury felé anélkül, hogy

megmondta volna, hová megy. Azt hittem, hogy Clarice-t ment meglátogatni, ám késő délután, amikor visszatért, ezt az ebet hozta magával, s azt mondta, harmincöt shillingért vásárolta egy embertől.

– Gyors kutyas? – kérdeztem. Odakint álltunk az üzemanyag-szivattyúknál, s Claud pórázon tartva szemlélgette a kutyát, miközben néhány hópehely szállingózott annak bundájára. A furgon motorja még egyre járt.

– Hogy gyors-e? – kérdezett vissza Claud. – Ez körülbelül a leglassúbb kutya, amit valaha is láttál az életedben!

– Akkor minek vetted meg?

– Nos – felelte, ökörszerű ábrázatán titokzatos és csalafinta kifejezéssel –, úgy vettem észre, mintha egy icipicit hasonlítana Jackie-hez. Mi a véleményed?

– Most, hogy mondod, tényleg úgy látszik, van némi hasonlóság köztük.

Átadta a pórázt, s én bevitettem az új ebet, hogy megszáradjon, Claud pedig hátrament az ólhoz, dédelgetett kedvencéért. És miután behozta, és a két kutyust első ízben egymás mellé állítottuk, emlékszem, amint hátralépett, és így szólt: – Ó, Jézusom! – És csak állt megmerevedve előttük, mint aki kísértetet lát. Aztán igen gyorsá és hallgataggá vált. Térdére ereszkedett, és elkezdte nagy gonddal pontról pontra összehasonlítani őket, és már-már úgy tetszett, mintha a helyiség mind melegebbé és melegebbé válna, olyannyira érezhető volt, amint izgalma másodpercről másodpercre nőtt e hosszú és szótlan vizsgálódás alatt, melynek során még a lábujj- és farkaskörmök is – mindegyik kutyán összesen tizennyolc – egymás mellé helyeztetek és összemérettek, színvizsgálat céljából.

– Ide figyelj – mondta végül, miután felállt. – Légy szíves, néhányszor sétáltasd végig őket a szobában. – És miközben így tettem, jó öt-hat percen át állt a tűzhelynek támaszkodva, fél szemét lehunyva, fejét oldalra billentve, és összeráncolt szemöldökkel, ajkait harapdálva szemlélte őket. Ezután, mintha nem hinné el, amit elsőre látott, ismét letérdelt, hogy még egyszer mindent ellenőrizzen. Ám

félúton egyszerre csak felugrott és rám nézett, arca merev és feszült, orrlyukai és szemei körül furcsa fehérség. – Nna jó – mondta, enyhe remegéssel hangjában. – Tudod mit? Megfogtuk az Isten lábát. Gazdagok vagyunk!

És hát elkezdődtek titkos tanácskozásaink a konyhában, a részletekbe menő tervezgetés, a legalkalmasabb versenypálya megválasztása, majd pedig – minden második vasárnap, összesen nyolc alkalommal – a benzinkutam bezárása (miáltal egy egész délután bevételétől estem el), és a hasonmással jó messzire, egészen Oxfordig való autózás egy hitvány kis pályára a Headingley közelében lévő mezőkön, ahol nagy pénzben játszottak, ám amely valójában semmi egyébből nem állt, mint egy sor viseltes póznából meg zsinegből – a pálya határának kijelölésére –, egy felfordított bicikliből – a műnyúl vontatására –, valamint a túlsó végén elhelyezett hat startketrecből, és az indítóbíróból. Egy tizenhat hetes időszakon belül nyolcszor autóztunk fel oda a hasonmás ebbel, beneveztünk Mr. Feaseynél, majd a tömeg szélén ácsorogva, a dermesztően hideg esőben vártuk, hogy kutyánk nevét krétával kiírják a táblára. Fekete Párduc – ez volt a versenyzői neve. És amikor őrá került a sor, Claud mindig levezette a startketrecekhez, én pedig a célvonalnál várakoztam, hogy megfogjam és távol tartsam az acsarkodó cigánykutyáktól, amelyeket a cigányok oly gyakran vetettek be abból a sajátságos célból, hogy a futam végén darabokra tépessenek velük más ebeket.

Hanem hát volt valami meglehetősen szomorú abban, ahogy oly sokszor, oly messzire elvittük ezt a kutyát, beneveztünk a versenyre, és figyeltük a futamot, és folyton abban reménykedtünk és azért imádkoztunk, hogy bármi történjék is, mindig utolsónak fusson be. Na persze, imádkozásra nem nagyon volt szükség, és hát soha egy pillanatig se aggódtunk igazán, mivel az öreg cimbora egyszerűen képtelen volt galopposzni, és ez el is döntötte a dolgot. Pontosan úgy futott, mint egy rák. Az egyetlen olyan eset, amikor nem utolsóként ért célba, akkor volt, amidőn egy nagy, őzbarna, Borostyánkő Villám

nevű kutya gödörbe lépve eltörte a csánkját, és három lábon fejezte be a futamot. Ám a miénk még ekkor is épp csak hogy megelőzte. Így hát sikerült elérnünk, hogy kutyánk a legalacsonyabb minősítésre tegyen szert a fogadók körében, és a legutóbbi alkalommal, mikor ott jártunk, a bukmékerekénél huszonöt, sőt harminc az egyhez arányban lehetett megtenni, s a bukik a nevét kiáltozva könyörögtek az embereknek, hogy fogadjanak rá.

Végül most, ezen a verőfényes áprilisi napon, Jackie-n volt a sor, hogy rajthoz álljon. Claud azt mondta, a hasonmást többé nem szabad indítanunk, mert Mr. Feaseynek kezd már elege lenni belőle, és végleg ki fogja vágni, annyira lassú. Claud szerint ez volt a megfelelő lélektani pillanat, hogy bevessük Jackie-t, aki fölényesen nyeri majd a versenyt, valahol harminc és ötven kutyahossz között.

Kölyökkutyakorától kezdve ő maga nevelte Jackie-t, aki most csupán tizenöt hónapos volt, ám roppant gyorsan futott. Még sohasem versenyzett, de tudtuk, hogy gyors, mivel hét hónapos kora óta Claud minden vasárnap elvitte – egyetlen napot kivéve, amikor is az állat védőoltást kapott – egy kis uxbridge-i magán kiképzőpályára, ahol stopperórával mérve az időt futtatta körbe. Claud azt mondta, ahhoz valószínűleg még nem elég gyors, hogy a legmagasabb minősítést nyerve el Mr. Feaseynél, ámde a jelen körülmények között, vagyis a „pancserek” mezőnyében, akár bukfcencet is hányhat útközben, és még akkor is húsz – de legalábbis tíz-tizenöt kutyahosszal nyeri a futamot, vélekedett Claud.

Így hát ezen a délelőttön csupán annyi volt a dolgom, hogy bemenjek a falu bankjába, és kivegyek ötven fontot magamnak, ötvenet pedig Claudnak – előlegként a bére terhére –, aztán déli tizenkét órakor bezárjam a benzinkutat, és az egyik szivattyúházra kiakasszam a táblát: MA DÉLUTÁN ZÁRVA TARTUNK. Claud a hasonmást hátul elzárja majd az ólba, Jackie-t pedig beteszi a furgonba, és máris indulhatunk. Nem állítom, hogy annyira izgatott voltam, mint Claud, viszont az is igaz, hogy az én esetemben nem függtek mindenféle fontos dolgok az ügy sikerétől, mint például

háztásárlás vagy nőszülés. Na meg hát, én nem úgy vagyok, mint ő, aki jószereivel kennelben született, agarak között, és egész álló napon át másón se járt az esze – kivéve talán esténként Clarice-t. Ami engem illet, a benzinkút-tulajdonosi munkám jócskán lefoglalt, a használt autókról nem is beszélve, ám ha Claud kutyákkal akart bolondozni, semmi kifogásom se volt ellene, kivált a mai nagy húzást illetőleg – föltéve persze, hogy sikerül. Az igazat megvallva, valahányszor a pénzre gondoltam, amit meg fogunk tenni, na meg arra, amit nyerni fogunk, a gyomrom mindannyiszor kissé összerándult.

A kutyák most befejezték reggelijüket, és Claud kivitte őket egy rövid sétára a szemközti rétre, mialatt én felöltöztem és megsütöttem a tojást. Utána elmentem a bankba, kivettem a pénzt (csupa egyfontosban), és a délelőtt hátralévő része igen gyorsan elszaladt a vevők kiszolgálásával.

Pontban tizenkettőkor bezártam, és kiakasztottam a táblát az egyik szivattyúházra. Claud Jackie-t vezetve előjött a ház mögül, kezében egy jókora, vörösesbarna kartonpapírból készült bőrönddel.

– Az meg minek?

– Hát a pénznek – felelte Claud. – Te magad mondtad, hogy nincs az az ember, aki el tud vinni kétezer fontot a zsebében.

Pompás, aranysárga tavaszi nap volt, a virágok vígan bontogatták szirmaikat, végig a sövények mentén, s a nap átsütött az út túloldalán álló nagy tölgyfa új, halványzöld levelein. Jackie csodálatosan nézett ki, hátulsó fertályán két jókora sárgadinnye nagyságú, kemény izom duzzadt, bundája úgy csillogott, mint a fekete bársony. Miközben Claud betette a bőröndöt a furgonba, a kutya egy kis ágaskodó dzsiggelést produkált a lábujjai hegyén, hogy megmutassa, mennyire jó erőben van, aztán fölneézett rám, és elvigyorodott, mintha csak tudná, hogy versenyre indul, kétezer fontot és egy jó adag dicsőséget nyerni. Jackie-nek volt a legszélesebb, leginkább emberszerű vigyora, amelyet valaha is

láttam kutyán. Nem csupán a felső ajkát vonta fel, hanem ténylegesen széthúzta a szája sarkait, úgyhogy minden fogát látni lehetett, kivéve talán egy-két leghátul ülő molárist; és valahányszor így tett, azon kaptam magam, hogy arra várok: egyúttal harsány hahotára is fakad.

Beszálltunk a furgonba és elindultunk. Én vezettem. Claud mellettem ült, Jackie pedig hátul, a szalmán állva, a vállunk fölött kémlelődött ki a szélvédőn. Claud minduntalan hátrafordult, és megpróbálta rávenni a kutyust, hogy feküdjön le, elkerülendő, hogy előrevágódjon az éles kanyarokban, ám Jackie túlságosan izgatott volt, semhogy képes lett volna bármire is, mint szélesen vigyorogni és a hatalmas farkát csóválni.

– A pénzt eltetted, Gordon? – Claud egyik cigarettáról a másikra gyújtott, és képtelen volt nyugodtan megülni a helyén.

– El.

– Az enyémet is?

– Összesen százöt fontot hoztam. Az ötöst, mint mondtad, a pedálozónak, nehogy megállítsa a nyulat, és érvénytelenítse a futamot.

– Pompás – mondta Claud, erősen összedörzsölve kezeit, mintha beléjük állt volna a hideg. – Oltári pompás.

Keresztülhajtottunk Great Missenden piciny, keskeny főutcáján, és egy pillanatra láttuk az öreg Rumminst, amint betér a Lófejbe a reggeli korsó sörére, aztán a falut elhagyva balra fordultunk, és a Chiltern hegység gerincén felkapaszkodtunk Princes Risborough felé, ahonnan már csupán húsz-egynéhány mérföld Oxford.

És ekkor csend telepedett ránk, és mindkettőnket holmi feszültség kerített hatalmába. Némán ültünk, egyetlen szót sem szólva, mindegyikünk a maga félelmeit és idegességét ápolgatta, s a maga aggodalmát csitítgatta. És Claud egyre csak szíttá, szíttá cigarettáit, és félig szívottan dobálta ki őket az ablakon. Ezen utazások közben rendszerint egész úton, mind oda-, mind visszafelé, megállás nélkül ömlött belőle a szó: elmondta, hogy mi mindent mesterkedett már

kutyákkal életében, beszélt a munkákról, amelyeket végzett, a helyekről, ahol megfordult, a pénzről, amit nyert; és mindama dolgokról, amiket mások csináltak kutyákkal, a lopásokról, a kegyetlenkedésekről, na és a flapping-pályákon forgolódo ebtulajdonosok hihetetlen trükkösségéről és rafináltságáról. Ma azonban, nyilván, mert nem bízott magában eléggé, nem pergett úgy a nyelve, mint máskor. És ha már itt tartunk, bevallom, magam sem tápláltam túlzott reményeket. Csak ültem az utat figyelve, és oly módon próbáltam meg eltéríteni elmémet a küszöbön álló eseményről, hogy visszagondoltam mindarra, amit Claud mesélt nekem e különös, végtelenül sumák agárversenyfajtáról.

Esküszöm, nem élt még ember, aki többet tudott volna róla, mint Claud, és amióta csak megvolt a hasonmás, és eldöntöttük, hogy bevetjük ezt a simlis trükköt, szívügyének tekintette, hogy beavasson engem a „sportág” rejtelseibe. Mostanára, legalábbis elméletben, majdnem annyit tudtam róla, mint ő.

Képzésem a legelső stratégiai megbeszéléssel kezdődött, amely a konyhában folyt le. Emlékszem, egy nappal a hasonmás érkezése előtt történt, s mi ott üldögéltünk, az ablakon át figyelve a vevőket, és Claud elmagyarázta nekem, hogy mi mindent kell majd tennünk, s én igyekeztem a lehető legtöbbet felfogni a bőséges ismeretanyagból, míg végül muszáj volt feltennem egy kérdést.

– Csak azt nem értem – mondtam –, hogy egyáltalán miért van szükséged a hasonmásra. Nem volna-e biztonságosabb, ha állandóan Jackie-t indítanánk, és az első fél tucat futamon egyszerűen lefékeznenk, hogy utolsónak érjen célba. Aztán ha eljön az ideje, nekiengedhetnenk. Végeredményben ugyanazt érnénk el így is, ha megfelelően csinálnánk, nem igaz? És hát nem állna fenn a lebukás veszélye.

Nos, Claudnak több se kellett. Hirtelen fölpillantott rám, és így szólt:

– Hé, Erről egy szót se tovább! Szeretném, ha tudnád, hogy a „lefékezés” olyasmi amihez én sohasem folyamodnék. Mi ütött

beléd, Gordon? – Szemlátomást valódi megütközést és megbántódást keltett benne, amit mondtam.

– Pedig én semmi rosszat se látok benne.

– Na hallgass ide, Gordon. Ha lefékeznek egy jó kutyát, ezzel összetörik a szívét. Egy jó kutya tudja, hogy gyors, és amikor látja maga előtt az összes többit, és nem képes utolérni őket – ez összetöri a szívét, hidd el. Na persze, biztosan te sem javasolnál efféléket, ha ismernél néhány trükköt, amiket a link hapsik alkalmaznak, hogy lefékezzék kutyáikat a flapping-pályákon.

– Például miféléket? – kérdeztem.

– Szinte az égvilágon bármi olyasmit, ami csak alkalmas arra, hogy lelassítsa a kutyát. És hát egy jó agárnak bizony nem kevés fékezésre van szüksége, hiszen csupa energia, és annyira örülmód lelkes, hogy egyszerűen lehetetlenség végignézni vele egy futamot, kitépi a kezdeből a pórázt, annyira vetné magát közibük. Jó néhányszor láttam olyat, amelyik még törött lábbal is ragaszkodott hozzá, hogy befejezze a versenyt. – Ekkor szünetet tartott, s mélázva nézett rám azokkal a nagy, fakó szemével, végtelenül komolyan, s láthatólag mélyen elgondolkodva. – Talán nem lesz haszontalan – szólalt meg kisvártatva –, ha elmondok neked egyet s mászt, csak hogy tudd, mire is vállalkozunk, és hogyan kell megfelelően eljárunk tervünk véghezvitelében.

– Rajta hát, hadd halljam – biztattam. – Csupa fül vagyok.

Egy percig szótlánul bámult kifelé az ablakon.

– A fő dolog, amit meg kell jegyezned, az – kezdte nagy komolyan –, hogy mindazok, akik flappingelni járnak a kutyáikkal, roppant agyafúrt emberek. Te azt el nem tudod képzelni, hogy micsoda agyafúrtak. – Megint szünetet tartott, hogy rendezze gondolatait. – Vegyük például a különféle módozatait annak, hogy miként lehet lefékezni egy kutyát. Az első, legáltalánosabban elterjedt módszer, a beszíjazás.

– Beszíjazás?

– Igen. Ez a leggyakoribb. Szorosra húzzák a szájkosár hevederét a nyakuk körül, miáltal csak alig-alig kapnak levegőt. Egy dörzsölt ember tudja, hogy melyik lyukat használja a szíjon, és hogy az pontosan hány kutyahosszat von le az eb teljesítményéből. Rendszerint két lyukhossz öt-hat kutyahossznyi jelent. Húzd egészen szorosra, és szegény pára utolsóként fut be. Jó néhány ebet láttam már holtan összerogyni attól, hogy szorosra beszíjazták egy forró napon. Megfojtották, szó szerint megfojtották, és hát szörnyen ocsmány dolog volt, elhiheted. Aztán egyesek meg összekötik a kutya két lábujját fekete pamutfonállal. Az ilyen jószág sose fut jól. Kibillen az egyensúlyából.

– Azért ez nem hangzik túl rosszul.

– Na és mások meg frissiben összecsócsált rágógumidarabot ragasztanak kutyájuk farka alá, és pedig a legtövére, ahol a fark a törzshöz csatlakozik. És ebben semmi vicces sincs – fűzte hozzá indulatosan. – Egy rohanó kutya farka örökösen enyhén le-föl jár, viszont a rágógumi hozzátapad a hátoldal szőrzetéhez, éppen ott, ahol a legérzékenyebb. Ezt, mint gondolhatod, egyetlen kutya sem szereti. Na meg hát az altatótabletták. Manapság ezeket is gyakran alkalmazzák. Patikamérlegen mérik ki, akár csak a dokik, és aszerint adagolják, hogy öt, tíz, illetve tizenöt kutyahossznyi szeretnének-e lassítani az állaton. Ez mindössze néhány a megszokott módszerek közül – magyarázta –, és voltaképpen mindez még semmi. Abszolút semmi némely egyéb módszerhez képest, amelyeket a célból alkalmaznak – főleg a cigányok –, hogy lefékezzenek egy kutyát a versenyeken. Egynémely dolgok, amiket a cigányok műveinek, szinte túlságosan undorítóak ahhoz, hogy elmondjam, mint például az, amikor csapdába zárják kutyájukat. Egyszóval olyasmik, amiket az ember még a legnagyobb ellenségével se tenne meg.

És miután beszámolt nekem ezekről – amik csakugyan szörnyűséges dolgok voltak, mivel testi bántalmazásból, méghozzá gyorsan és fájdalmasan kirótt bántalmazásból álltak –, azzal

folytatta, hogy elsorolta, milyen módszerekhez folyamodnak, ha azt akarják, hogy a kutya győzzön.

– A felgyorsításuk érdekében éppolyan szörnyű dolgokat művelnek velük, mint amikor a lelassításuk a cél – mondta Claud fátyolos hangon, arcán titokzatos kifejezéssel. – És talán mind közül a leggyakoribb módszer a gaulteria-olajjal való kezelés. Valahányszor olyan kutyát látsz, amelyiknek nincs szőr a hátán, vagy mindenütt tar foltok éktelenkednek rajta – gaulteria-olajjal kenték be. Közvetlenül a verseny előtt, alaposan beledörzsölik a bőrbe. Néha Sloans-kenőcsöt használnak, de többnyire gaulteria-olajat. Borzasztóan csíp. Olyan elviselhetetlenül csíp, hogy szegény kutyának egyetlen vágya az, hogy rohanjon, rohanjon, olyan gyorsan, ahogyan csak bír, mintegy megpróbálván elmenekülni a fájdalomtól. Na és vannak speciális drogok, amelyeket injekciós tűvel adnak be. Megjegyzem azonban, hogy ez modern módszer, és a flapping-pályán forgolódo simlisek nagy többsége túlságosan tudatlan ahhoz, hogy alkalmazza. Viszont azok a hapsik, akik a nagy böhöm kocsikkal jönnek le Londonból stadion-kutyákkal, melyeket egy napra vesznek kölcsön, és pedig úgy, hogy lefizetik a trénert – ők azok, akik a modern, injekciós módszerrel élnek.

Jól emlékeztem most arra, ahogy akkor Claud a konyhaasztalnál ült, szája sarkából cigaretta fityegett, szemhéját leeresztette, hogy kirekessze a füstöt, s ráncos, csaknem lehunyt szemén át nézve rám, ezt mondta:

– Amit jól meg kell jegyezned, Gordon, az a következő. Nincs az a fortély, amit be ne vetnének, ha alkalmas rá, hogy győzelemhez segítsen egy kutyát, ha egyszer ez a céljuk. Másrészt viszont egyetlen kutya se képes gyorsabb futásra, mint amilyenre az alkata alkalmassá teszi, bármit tegyenek is vele. Ezért ha Jackie-t sikerül a legalacsonyabb minősítési osztályba soroltatnunk, helyben is vagyunk. A „pancser” osztályban egyetlen kutya se tudja még csak megközelíteni sem, ha mindjárt gaulteria-olajjal kenik is be, vagy

serkentő injekciót szúrnak is belé. Sőt, még gyömbérekúra révén sem.

– Gyömbérekúra?

– Igen, az. Teljesen megszokott eljárás. Abból áll, hogy fognak egy darab nyers gyömbért, körülbelül dió nagyságút, és úgy öt perccel az indítás előtt, belenyomják a kutyába.

– Úgy érted, a szájába? Megeszi?

– Nem – válaszolta. – Nem a szájába.

És ez így ment minden egyes alkalommal. A nyolc hosszú utazás mindegyikén, amit a későbbiekben a flapping-pályára tettünk a hasonmással, mind többet és többet tudtam meg erről az elragadó sportról – kivált a „lefékezés” és a „felgyorsítás” különféle módozatairól (még a drogok nevééről és a beadandó mennyiségekről is). Tudomást szereztem a „patkány-kúráról” (a műnyúl üldözésére nem hajlandó ebek számára), amikor is egy patkányt tesznek egy konzervdobozba, melyet aztán a kutya nyaka köré kötnek. A doboz fedelén egy kis lyuk van, csupán akkora, hogy a patkány kidughassa rajta a fejét, és megharaphassa a kutyát. Az eb azonban nem tud hozzáférni a patkányhoz, ezért természetesen félőrülten rohangál körbe-körbe, miközben a nyakát harapdálják, és minél inkább rázza a dobozt, annál bőszebben harapja a patkányt. Végül valaki kiengedi a patkányt, és az eb, aki annak előtte egy kedves, szelíd, farokcsóváló állat volt, amely még a légynek se tudott ártani, ráveti magát a patkányra, és darabokra tépi.

– Ezt néhányszor megismétled – mesélte Claud –, hangsúlyozom, jómagam elítélem e módszert –, és a kutyádból igazi gyilkos válik, aki bármit hajlandó hagszolni, még a műnyulat is.

Közben magunk mögött hagytuk a Chiltern hegységet, és a bükkösökben kanyargó lejtős utat elhagyva, az Oxfordtól délre fekvő lapos, szil- és tölgyerdővel borított vidéken haladtunk tovább. Claud csöndben ült mellettem, az idegességét ápolgatva és dohányozva, és minden két-három percben hátrafordult megnézni, hogy Jackie-vel nincs-e valami baj. A kutya végre lefeküdt. Claud valahányszor

hátrafordult, mindig suttogott neki valamit gyöngéden, s az eb farkának gyenge mozdulatával nyugtázta szavait, ami megzizegtette a szalmát.

Mind közelebb értünk Thame-hez, melynek széles főutcáján piaci napokon disznó-, marha- és juhketrecek sorakoztak, és ahol évente egyszer vásárt rendeztek körhintákkal, dodzsemekkel meg cigánykaravánokkal, kint az utcán, a város kellős közepén. Claud Thame-ben született, és sosem hajtottunk keresztül e városkán anélkül, hogy e tényt meg ne említette volna.

– Nos – mondta, amint az első ház láthatóvá vált –, ez itt Thame. Tudod, itt születtem és nevelkedtem, Gordon.

– Igen, mondtad már.

– Sok muris dolgot műveltünk itt, mikor kis surmók voltunk – mélázott kissé nosztalgikusan.

– Ebben biztos vagyok.

Szünetet tartott, majd, gondolom avégből, hogy oldja a bensőjében felgyülemlett feszültséget, ifjúkorának éveiről kezdett mesélni.

– Lakott a szomszédunkban egy fiú – kezdte –, Gilbert Gommnak hívták. Sovány, markáns, menyétszerű arca volt, s egyik lába kissé rövidebb, mint a másik. Rémes dolgokat műveltünk mi ketten. Egyszer például, tudod mit csináltunk, Gordon?

– Mit?

– Szombat esténként, amikor jó apám meg jó anyám a kocsmában voltak, leszereltük a gázrezsó csövét, és a gázt, nagy bugyborékolás közepette, belefújtuk egy vízzel teli tejesüvegbe. Aztán leültünk, és teáscsészékből megiszogattuk.

– Annyira finom volt?

– Még hogy finom? Elképesztően undorító volt! De mi rengeteg cukrot raktunk bele, és így nem volt olyan förtelmes íze.

– Miért ittátok meg?

Claud felém fordult, és hitetlenkedve nézett rám.

– Úgy érted, te sohasem ittál még „kígyóvizet”?

– Nem emlékszem, hogy ittam volna.

– Azt hittem, mindenkinek volt benne része, amikor kiskölyök volt. Elbódítja az embert, éppúgy, mint a bor, csak ez rosszabb, és attól függ, milyen sokáig hagyod átbugyborékolni rajta a gázt. Mi alaposan lerészegedtünk tőle szombat esténként a konyhában, és csodálatos volt. Míg aztán egyik este jó apám korábban haza nem jött, és rajta nem csípett bennünket. Soha nem felejttem el azt az estét, amíg csak élek. Én épp tartottam a kezemben a tejesüveget, miközben a gáz gyönyörűen bugyborékol rajta keresztül, Gilbert meg a padlón térdelve várta a jeladásomat, hogy elzárhatja a gázcsapot, amikor egyszerre csak betoppant jó apám.

– Na és mit mondott?

– Ó, Krisztusom, Gordon, az valami rettenetes volt. Nem szólt egy szót se, csak állt az ajtóban, és elkezdett a nadrágszíja felé tapogatózni. Rémes lassúsággal kikapcsolta a csatot, majd ugyanilyen lassan kihúzta a szíjat a nadrágjából, közben mindvégig rám nézve. Jó nagydarab fickó volt, hatalmas kezekkel, akár a szénfejtő kalapács, és fekete bajusszal, s orcáit mindenütt vékony, bíborszínű erek hálózta be. Akkor serényen hozzám lépett, elkapta a grabancomat, és ami belefér, ütött-vágott teljes erővel az öv csatos végével, és isten bizony, Gordon, azt hittem, agyonüt. De végül is abbahagyta, minekutána újból föltette az övet a nadrágjára, szép komótosan és gondosan becsatolta, s a végét befűzte a tartópántba, s közben böfögött a beszlopált sörtől. Azután újból kisétált, vissza a kocsmába, még mindig egyetlen szó nélkül. Ez volt a legnagyobb ruha, amit valaha is kaptam életemben.

– Mennyi idős voltál?

– Talán nyolc éves lehettem – válaszolta Claud.

Ahogy közeledtünk Oxfordhoz, ismét elcsöndesedett. Egyre a nyakát tekergette, hogy lássa, jól utazik-e Jackie, valamint hogy megérintse, s hogy megcirógassa a fejét. Egy ízben megfordult, s föltérdepelt az ülésre, hogy több szalmát gyűjtsön a kutya köré, holmi huzatról dűnnyögve közben. Körbehaladtunk Oxford peremén,

majd keskeny vidéki utakból álló hálózatba hajtottunk be, és kis idő múlva egy kis hepehupás dűlőútra kanyarodtunk, amelyen mindegyre férfiak és nők keskeny áradatát előzgettük, akik mindnyájan ugyanabba az irányba gyalogoltak vagy kerékpároztak. A férfiak némelyike agarakat vezetett. Előttünk nagy luxusautó haladt, és hátsó ablakán át láttuk, hogy a hátulsó ülésen egy kutya ül két férfi között.

– Mindenfelől sereglik a jónép – mondta Claud komoran. – Az a kutya ott valószínűleg egyenesen Londonból jön. Nyilván az egyik nagy stadion-kennelből csempészték ki, csupán erre a délutánra. Nagy valószínűséggel akár derbi-kutya is lehet.

– Remélem, nem Jackie mezőnyében indul.

– Ne aggódj – mondta Claud. – Minden új kutyát automatikusan a „kiválók” osztályába sorolnak. Ez olyan szabály, amelyhez Mr. Feasey nagyon szigorúan ragaszkodik.

Nyitott kapu vezetett egy mezőre, s Mr. Feasey felesége előrejött, hogy beszedje tőlünk a belépti díjat, mielőtt behajtunk.

– Az öreg Feasey még az istenverte pedált is vele tekertetné, ha az asszony bírná erővel – magyarázta Claud. – Épp csak a legszükségesebb személyzetet alkalmazza.

Keresztülhajtottam a mezőn, és a sövény menti kocsisor végén leparkoltam. Mindketten kiszálltunk, s Claud gyorsan a hátsó ajtóhoz ment, hogy kivegye Jackie-t. Álltam az autó mellett, és várakoztam. Igen nagy mező volt, rajta meredek lejtővel, és mi a lejtő csúcsáról tekintettünk végig a terepen. A távolból idelátszott a hat startketrec, meg a pálya széleit jelölő facölöpök, amelyek a mező aljáról indultak, majd élesen, derékszögben kanyarodva sorakoztak tovább, felfelé a domboldalon a tömeg, és a célvonal felé. Harminc yardnyira a célvonalától állt a felfelé fordított bicikli, amely a nyúl vontatására szolgált. Minthogy könnyen szállítható, minden flapping-pályán ez számít mértékadó nyúlvontató gépezetnek. Egy rozzant faemelvényt foglal magába, amelyet négy, körülbelül két és fél méter magas, földbe vert pózna tart. Az emelvény tetejéhez, nyergével lefelé,

kerekeivel a levegőben egy közönséges, öreg kerékpárt rögzítettek. A hátsó kerék van elöl, vagyis ez néz a pálya felé. A gumiabroncsot eltávolították róla, miáltal hozzáférhető az üreges fémkarima. A nyulat húzó zsineg egyik végét ehhez a karimához kötik, és a tekerő ember (azaz „nyúlhajtó”), aki szétterpesztett lábakkal áll a bicikli hátuljánál, a kezével tekeri a pedált, megforgatva ezáltal a kereket, és a zsinógot a karima köré csévéli. Ily módon maga felé húzza a műnyulat, tetszés szerinti, maximum mintegy negyven mérföldes óránkénti sebességgel. Minden egyes futam után valaki visszaviszi a műnyulat (a hozzákötött zsinóggal együtt) a startketrecekhez, ezáltal letekervén a zsinógot a kerékről, és máris kezdődhet az újabb futam. Magas emelvényéről a pedálozó szemmel tarthatja a versenyt, és szabályozhatja a nyúl sebességét, olyképpen, hogy a nyúl mindenkor alig valamicskével az élen futó kutya előtt haladjon. Úgyszintén módjában áll bármikor megállítani a nyulat, és ezzel „érvényteleníteni” a futamot (ha nem a megfelelő kutya győzelme látszik valószínűnek), és pedig úgy, hogy hirtelen hátrafelé forgatja a pedált, miáltal a kerékagyban összegubancolódik a zsinógot. Avagy azt is megteheti, hogy hirtelen lelassítja a nyulat, mindössze talán egy másodpercre, amitől az élen száguldó eb automatikusan kissé megtorpan, minek folytán a többiek utoléri. Mófdelett fontos ember tehát a pedálozó.

Láttam, amint Mr. Feasey pedálozója – egy erőteljes küllemű férfi, kék szvetterben – már odafönt állt az emelvényen, rádülleszkedve a kerékpárra, és cigarettájának füstjén át kémlelve a sokaságot.

Létezik Angliában egy furcsa törvény, amely az efféle, versenyszerű rendezvényeket egyazon pályán évente csupán hét alkalommal engedélyezi. Ezzel magyarázható, hogy Mr. Feasey valamennyi felszerelése mozgatható volt, és a hetedik rendezvényt követően, egyszerűen csak átköltözött a legközelebbi versenypályára. A törvény egyáltalán nem zavarta.

Már jókora tömeg verődött össze, és jobboldalt, sorban egymás mellett, a bukmékerek javában állítgatták standjaikat. Claud

mostanára kivette Jackie-t a furgonból, és egy embercsoport felé vezette, amely egy kis köpcös, lovaglónadrágba öltözött férfiú, maga Mr. Feasey körül tolongott. A csoport mindegyik tagja egy kutyát tartott pórázon, és Mr. Feasey folyamatosan neveket jegyzett be egy noteszba, amelyet kihajtva fogott a bal kezében. Magam is odaballagtam figyelni.

– Melyik az ott magánál? – kérdezte Mr. Feasey valakitől, ceruzája írásra készen a notesz fölött.

– Éjszaka – válaszolta a férfi, aki egy fekete kutyát tartott.

Mr. Feasey hátralépett egyet, és rendkívül gondosan megszemlélte az ebet.

– Éjszaka. Rendben. Beírtam.

– Jane – mondta a következő.

– Hadd lássam. Jane... Jane... jó, rendben.

– Katona. – Ezt a kutyát egy magas, hosszú fogú, sötétkék, kétsoros szalonkabátot viselő férfi vezette, és amikor azt mondta: „Katona”, lassan vakarni kezdte a nadrágja ülepét szabad kezével.

Mr. Feasey lehajolt, hogy megvizsgálja a kutyát. A másik férfi fölbámult az égre.

– Vigye innét – szólt Mr. Feasey.

A férfi gyorsan lepillantott, és abbahagyta a vakarózást.

– Vigye innét, ne is lássam.

– Na de hallgasson már ide, Mr. Feasey – vitatkozott a hosszú fogú ember kissé pöszén. – Kérem, ne beszéljen már bolondokat!

– Húzza el a csíkot, Larry, és ne pocsékolja az időmet. Maga is éppen olyan jól tudja, mint én, hogy Katonának két fehér ujj van a jobb mellső lábán.

– De hallgasson már meg, Mr. Feasey – ellenkezett a másik. – Maga már legalább hat hónapja egyáltalán nem is látta Katonát.

– Na ne fűzgéljen, Larry, húzza el a csíkot. Nem érek rá vitatkozni magával. – Mr. Feasey a legkevésbé sem látszott haragosnak. – A következőt – mondta.

Láttam, amint Claud előrelép Jackie-vel. A nagy, ökörszerű arc merev volt és kifejezéstelen, a szemek úgy egy méterrel Mr. Feasey feje fölött bámultak valamire, s keze annyira szorosán markolta a pórázt, hogy az ujjizületei olyanok voltak, akár megannyi fehér dughagyma. Jól tudtam, mit érezhet. Abban a pillanatban magam is ugyanúgy éreztem, és csak még rosszabb lett, amikor Mr. Feasey hirtelen nevetni kezdett.

– Hé! – kiáltotta. – Itt van Fekete Párduc! Megérkezett a bajnok!

– Így igaz, Mr. Feasey – hagyta rá Claud.

– Nos, tudja mit? – szólt Mr. Feasey, még mindig vigyorogva. – Viheti is már haza, oda, ahonnan hozta. Nincs rá szükségem.

– De hallgasson már ide, Mr. Feasey...

– Eddig legalább hatszor vagy nyolcszor bevettem a futamba, és ennyi untig elég volt. Ide süssön – miért nem lövi le, és szabadul már meg tőle?

– Hallgasson ide, Mr. Feasey, nagyon kérem. Csak még most az egyszer indítsa el, és soha többé nem kérem rá.

– Semmi most az egyszer! Ma jóval több kutyát hoztak ide, mint amennyit foglalkoztatni tudok. Értse meg, nincs hely az ilyen rákok számára.

Azt hittem, Claud menten elsírja magát.

– Becsületszavamra mondom, Mr. Feasey – szólt –, hogy az utóbbi két hétben minden reggel már hat órakor fenn voltam és tréningeztettem, masszíroztam és marhapecsenyét vásároltam neki, és higgye el, ő már teljesen más kutya, mint ami akkor volt, amikor utoljára futott.

A „teljesen más kutya” szavak hallatán Mr. Feasey akkorát ugrott, mintha kalaptűvel szúrták volna meg.

– Micsodaaa?! – hördült fel. – Teljesen más?!

Becsületére legyen mondva Claudnak, megőrizte a nyugalmát.

– Nézze csak, Mr. Feasey – folytatta –, megköszönném, ha nem forgatná ki a szavaimat. Ön nagyon is jól tudja, mire gondoltam.

– Jó, jó, rendben van. De akkor se tudom elindítani. Semmi értelme sincs olyan lassú kutyákat futtatni, mint amilyen ő. Most pedig legyen szíves, vigye szépen haza, és ne tartsa fel a többi nevezőt!

Én Claudra szögeztem a szemem, ő pedig Mr. Feaseyre. Mr. Feasey a soron következő kutya felé fordult. Barna, tweedszerű dzsekije alatt sárga pulóvert viselt, és ez a mellén lévő sárga sáv, no meg a vékony, kamásliba bújtatott lábai, valamint az a mód, ahogyan fejét ide-oda kapkodta, azt a benyomást keltette a szemlélőben, mintha valamiféle apró, fűrgé madár állna előtte – egy tengelice.

Claud egy lépést tett előre. Arca enyhén bíborszínűre kezdett váltani a méregtől, s láttam, amint az ádámcsutkája le-föl ugrált nyelés közben.

– Hadd javasoljak magának valamit, Mr. Feasey. Annyira tökéletesen biztos vagyok abban, hogy ez a kutya feljavult, hogy fogadok magával egy font sterlingbe, hogy nem lesz utolsó. Ehhez mit szól?

Mr. Feasey lassan megfordult, és Claudra nézett.

– Elment a józan esze? – kérdezte.

– Fogadok magával egy ficcsbe, csak hogy bebizonyítsam, nem a levegőbe beszélek.

Veszélyes sakkhúzás volt, bizonyosan alkalmas rá, hogy gyanakvást keltsen, ám Claud tudta, hogy számára ez az egyetlen lehetőség maradt csupán. Síri csend támadt, miközben Mr. Feasey lehajolt és megvizsgálta a kutyát. Figyeltem, amint tekintetét lassan végigjártatta az állat egész testén, porcikáról porcikára. Volt valami csodálatra méltó a fickó alaposságában és memóriájában, ám egyszermind holmi félelmetesség is áradt e magabiztos kis kópéból, aki fejében tartotta talán sok száz különböző, ám igen hasonló kutya alakját, színét és foltozatát. Sosem volt szüksége egynél több aprócska ismertetőjelre – egy parányi heg, egy ferde lábujj, egy icipicit befelé forduló csánk, egy kevésbé hangsúlyos

hátvonal, egy hangyányival sötétebb folt a szőrzeten – Mr. Feasey mindig, mindenre emlékezett.

Elnéztem, ahogy most Jackie fölé hajolt. Arca rózsaszín volt és pufók, szája piciny és szoros, mintha nem tudna eléggé szélesre húzódni ahhoz, hogy mosoly formálódjék rajta, szemei pedig, akár két élesre állított kamera, vizslatva pásztázták a kutyát.

– Nos – mondta fölemelkedve. – Ugyanaz a kutya, semmi kétség.

– Na még szép, hogy ugyanaz! – kiáltott föl Claud. – Mégis, miféle fickónak néz maga engem, Mr. Feasey?

– Buggyantnak, ha már a véleményemre kíváncsi. Na mindegy, ennél könnyebben aligha kereshetnék egy fontot. Nyilván elfelejtette már, hogy a legutóbbi futamon Borostyánkő Villám még három lábon is majdnem megelőzte, nem igaz?

– Akkor Fekete Párduc nem volt ilyen jó erőben – felelte Claud. – Előtte nem kapott marhapecsenyét, és nem volt része masszázsban meg országúti tréningben, amiként az utóbbi időben. De nagyon remélem, Mr. Feasey, hogy nem a „kiválók” mezőnyében akarja indítani, csak hogy megnyerje a fogadást. Ez egy „pancser” minősítésű kutya, Mr. Feasey, mint azt maga is jól tudja.

Mr. Feasey elnevette magát. A kis gombszáj parányi kört formálva húzódott nevetésre, s a férfi a sokaságra nézett, amely együtt nevetett vele.

– Figyeljen ide – szólt, szőrös kezét Claud vállára téve. – Ismerem a kutyáimat. Semmiféle simlisségre nincs szükségem ahhoz, hogy megnyerjem ezt a foncsit. A „pancserek” közt fog futni, legyen nyugodt.

– Na jó – bólintott Claud. – Áll a fogadás. – Azzal odébb sétált Jackie-vel, s én csatlakoztam hozzá.

– Jézusom, Gordon, ez aztán meredek volt!

– Engem is megviselt, de most már helyben vagyunk. – Arcára megint az az izgatott kifejezés ült ki, s élénken és murisan sétálgatott ide-oda, mintha sütné a föld a talpát.

Az emberek még mindig jöttek befelé a kapun a mezőre, és immár legalább háromszázan lehettek. Nem valami kellemes népség volt. Sunyi fizimiskájú férfiak és nők piszkos ábrázattal, rossz fogakkal és gyorsan járó, sanda pillantású szemekkel. A nagyvárosok salakja. Olyan kigőzölgésük volt, mint a kanálisnak egy törött csővezetékéből, és egyre csak szivárogtak az országútról a kapun keresztül, bűzös kis szennyvíztóvá gyűlve a mező felső végén. Mindnyájan ott voltak: valamennyi linkóci, simlis ügyeskedő, a cigányok, a lóversenytipp-közvetítők, az ilyen-amolyan kóklerek, egyszóval a nagyváros törött szennyvízvezetékének mindenféle szemetje-salakja-hordaléka. Némelyek kutyákkal, némelyek azok nélkül. Kutyákkal, melyeket egy darab madzagon vezettek: nyomorúságos külsejű, lógó fejű párakkal; girhes és koszlott jószágokkal, a tomporukon csupa sebhellyel (a deszkán való alvástól); szomorú, elaggott, ősz pofaszőrzetű ebekkel; elkábítottakkal; kutyákkal, melyeket zabkásával tömtek tele, megakadályozandó, hogy győzzenek; ebekkel, amelyek elmerevedett lábbal sétifikáltak – kivált egy fehér jószág.

– Claud, miért rakja olyan mereven a lábait az a fehér?

– Melyik?

– Az ott, ni.

– Ja igen, látom. Nagy valószínűséggel azért, mert föl volt akasztva.

– Hogy micsoda?!

– Úgy bizony. Hámot kötöttek rá, és huszonnégy órára lecsüngő lábakkal fölfüggesztették.

– Jóságos Isten! De hát miért?

– Természetesen azért, hogy lelassítsák a futását. Némelyek nem hívei sem a kábítószernek, sem a bezabáltatásnak, sem pedig a beszíjazásnak. Így hát felakasztják a kutyát.

– Értem.

– Vagy ezt teszik – magyarázta Claud –, vagy pedig smirglit használnak. Durva dörzspapírral lesmirglizik a kutya talppárnáit, és

lehúzzák róluk a bőrt, hogy fájjon, amikor fut a jószág.

– Igen, értem.

– Na meg hát ott voltak a fittebb, tetszetősebb megjelenésű kutyák, a jobban tápláltak, akiket mindennap lóhússal etetnek, és nem moslékkal, pirított piskótával vagy káposztalevessel, bundájuk fényesebb, farkuk ide-oda jár, huzakodnak a pórázon, és nincsenek elkábítva vagy teletömve, ámde talán jóval kellemetlenebb sors vár rájuk: a szájkosár szíját vagy négy lyukkal szorosabbra csatolják majd rajtuk a kelleténél. *De győződj meg róla, hogy azért levegőt kapjon, Jock. Ne fojtsd meg teljesen. Nehogy a verseny közepén kidőljön neked. Csak épp hogy ziháljon egy kissé, vili? Egyszerre csak egy lyuknyit húzz rajta, amíg nem hallod, hogy elkezd zihálni. Amikor azt látod, hogy kinyitja a száját, és elkezd nehezen szedni a levegőt, akkor éppen jó. Viszont az már nem kóser, ha a szemgolyója kidülled. Erre légy szíves, figyelj oda. Oké?*

Oké.

– Távolodjunk el a tömegtől, Gordon. Nem tesz jót Jackie-nek, ha fölizgatja ez a sok idegen kutya.

Felsétáltunk az emelkedőn, arra a részre, ahol az autók parkíroztak, majd le s föl a kocsisor előtt, folyvást mozgásban tartva az állatot. Némelyik autóban férfiakat láttam ülni a kutyáikkal, s a férfiak mogorva ábrázattal mustrálgattak bennünket, miközben elhaladtunk mellettük.

– Most nagyon vigyázz, Gordon. Nem szeretném, ha valami balhéba keverednénk.

– Légy nyugodt, nem lesz semmi gond.

Ezek voltak a legjobb kutyák valamennyi közül. A titkos jószágok, melyeket a kocsikban tartottak, és sietve, épp csak benevezni (valamilyen kitalált néven) vették ki onnan őket, és utána rögtön, ugyancsak sietősen, visszavitték, és az utolsó pillanatig a kocsiban tartották őket. Aztán meg spuri le, egyenesen a startketrecekhez, majd a futam után megint vissza a kocsiba, nehogy valami kíváncsiskodó fráter túl sokat meresztgethesse a szemét. A tréner a

nagy stadionban ezt hagyta meg nekik. Na jó, egye fene, elvihetik, mondta. De az ég szerelmére, nehogy valaki fölismerje. Sok ezer ember ismeri ezt a kutyát, Úgyhogy legyenek nagyon óvatosak. És ötven fontjukba fog kerülni.

Ezek igen gyors kutyák, ámbár nem sokat számít, akármilyen gyorsak is, mert valószínűleg így is, úgy is beléjük döfik a tút, már csak a biztonság kedvéért is. Másfél köbcenti éter a bőr alá, a kocsiban befecskendezve, és pedig igen lassan. Ez bármelyik ebnél tíz kutyahossznyt jelent. Vagy néha koffeint használnak, olajban vagy kámforban. Ettől is cefetül felgyorsulnak a kutyák. A nagy böhöm autókkal érkezők jól tudják mindezt, és némelyiküknek tudomása van a whiskyről is. De az intravénás, és az intravénás szuri korántsem olyan egyszerű. Könnyen eltévesztheted a vénát. Márpedig ha eltéveszted, elmarad a hatás, és sütheted a tudományodat. Így hát jobb az éter vagy a koffein vagy a kámfor. *Nehogy túl sokat adj be neki belőle, Jock. Mennyi a testsúlya a szukának? Ötvennyolc font. Na jól van, tudod, mit mondott nekünk a pasi. Várj csak egy percet, leírtam egy darab papírra. Itt van, ni. 10 testsúlyfontonként 1 köbcentit számítva, az 300 yardon öt kutyahosszat jelent. Várj egy percet, amíg kiszámolom. Ó, az Isten áldjon meg, saccold meg inkább. Jó lesz saccra is, Jock, hidd el. Biztos, hogy nem lesz semmi gond, hiszen én válogattam ki a mezőny többi résztvevőjét. Egy tízest tejeltem le a jó öreg Feaseynek. Odanyomtam neki egy tízest, és azt mondtam: drága Mr. Feasey, ezt a szülinapjára adom, no meg azért, mert szeretem magát.*

Nagyon köszönöm, mondja Mr. Feasey. Köszönöm, kiváló és bizalmas barátom.

A kutyák lefékezésére pedig klórbutált használnak a nagy autókkal érkezők. Kész gyönyörűség ez a klórbutál, mivel elég, ha előző este beadod, főleg másvalaki kutyájának. Vagy a Pethidin. És a Pethidin meg a Hyoscin keveréke, bárminek nevezzék is.

– Jó néhány finom, régi vágású, sportkedvelő angol úri betyár verődött itt most össze – mondta Claud.

– Mi tagadás, vannak egy páran.

– Ügyelj a zsebedre, Gordon. Jól eltetted azt a pénzt?

Végigsétáltunk a kocsisor hátulja mögött – a kocsik és a kerítés között –, és egyszer csak látom ám, hogy Jackie megmered, és előrenyomakszik a pórázon, merev és lelapuló járással. Körülbelül harminc méterre tőlünk két férfi állt. Egyiküknél egy nagy őzbarna agár volt – a kutya, akárcsak Jackie, merev és feszült. A másik férfi egy zsákot tartott a kezében.

– Vigyázz – suttozta Claud –, bevadítani készülnek a kutyát.

A zsákból a fűre bukfencezett egy kis fehér nyuszi: pihés-fehér, fiatal és szelíd. Egyenesbe hozta magát, és csöndesen megült, abban az összekuporodott tartásban lapulva, ahogy nyulak szoktak lapulni, orrával közel a földhöz. Egy megrettent nyulacska. Hiszen a zsákból oly hirtelen, oly kellemetlen huppanással tottyant le a fűre. A sötétségből a verőfényre. A kutya majd megveszett izgalmában, a póráznak feszülve fölugrált, kapálta a földet, és szűkölve előrevetette magát. A nyúl meglátta a kutyát. Behúzta a fejét, és mozdulatlanul lapult, megbénulva a félelemtől. A férfi most a nyakörvénel fogva tartotta tovább a kutyát, az tekergőzött és ugrált és igyekezett elszabadulni. A másik férfi a lábával tuszkolta a nyuszit, de az túlságosan rémült volt ahhoz, hogy meginduljon. Újból meglökte, lábujjhegygel pöccintve előre, akár egy futball-labdát, és a nyúl jó néhányszor meghemperedett, majd egyenesbe hozta magát, és szökdécselve megindult a fűvön át, elfelé a kutyától. A másik ember most elengedte a kutyát, s az egyetlen hatalmas szökkenéssel a nyuszin termett. Visítások hangzottak fel, nem túl hangosak, de élesek, gyötrelmesek, és meglehetősen hosszan tartóak.

– Hát ez az – szólt Claud. – Ezt nevezik bevadításnak.

– Nem mondhatnám, hogy nagyon tetszett.

– Beszéltem már neked róla, Gordon. A legtöbben ezt csinálják. Így hergelik föl a kutyát a verseny előtt.

– Akkor sem tetszik.

– Nekem se. De mindnyájan ezt csinálják. Még a nagy stadionokban a trénerek is. Tiszta barbárság, ez róla a véleményem.

Odébb sétáltunk. Alattunk, a domb lejtőjén a tömeg egyre növekedett, és mögötte, hosszú sorban, immár valamennyi bukmékerstandot felállították, rajtuk a kutyák neveivel, vörös, aransárga és kék betűkkel. Már mindegyik bukméker elhelyezkedett – ki-ki a saját standja mellett –, egy felfordított ládán, egyik kezükben egy csomag számozott kartoncédula, a másikban meg egy darab kréta, mögöttük pedig az írnökük, jegyzetfüzettel és ceruzával. Ekkor megpillantottuk Mr. Feaseyt, amint egy fekete táblához sétált, amit egy földbe vert oszlopra szögeztek fel.

– Krétával fölírja az első futamot – magyarázta Claud. – Gyere, menjünk gyorsan oda!

Szapura léptekkel lesiettünk a domboldalra, és csatlakoztunk a sokadalomhoz. Mr. Feasey a puha kötésű noteszából elkezdte fölírni a neveket a táblára, miközben a tömeg elnémulva, feszült várakozással figyelte.

1. SALLY
2. HÁROM FONT
3. CSIGAHÁZ LADY
4. FEKETE PÁRDUC
5. WHISKY
6. RAKÉTA

– Benne van! – suttogta Claud. – Első futam! Négyes startketrec! Figyelj, Gordon! Adjál gyorsan egy ötöst, hogy megmutassam a pedálozónak.

Claud alig tudott beszélni az izgatottságtól. Ama fehér folt újból megjelent az orra és szemei körül, és amikor odaadtam neki az ötfontos bankót, az egész karja remegett, miközben átvette. A férfi, aki a biciklipedált készült tekerni, még mindig a faemelvényen állt,

kék jersey overalljában, és cigarettázott. Claud odament, megállt alatta, és fölnézett rá.

– Látja ezt az ötöst? – suttogta egészen halkán, kicsire összehajtogatva tartva tenyerében a bankjegyet.

A férfi rápillantott, anélkül, hogy mozdított volna a fején.

– A magáé lesz, de csak ha rendesen tekeri a most következő futam alatt. Vagyis nem áll le és nem lassít, hanem végig gyorsan hajtja. Rendben?

A férfi nem mozdult, de a szemöldöke egy parányit, szinte alig észrevehetően felhúzódott. Claud elfordult.

– Most pedig te következelsz, Gordon. Apránként tedd föl a pénzt, csupa kis tételben, ahogy mondtam. Menj végig a soron, csupa kis összegű fogadást köss, hogy ne öld meg az árfolyamot, vili? Én meg majd jó lassan vezetem Jackie-t amilyen lassan csak merem, hogy bőségesen hagyjak neked időt. Rendben?

– Rendben.

– És a futam végén ne felejts el készenlétben állni, hogy megfoghasd. Vidd el kellő távolba a többiektől, amikor elkezdének marakodni a nyúlért. Tartsd jó szorosan, és el ne engedd, amíg oda nem szaladok a nyakörvvel és a pórázzal. Az a Whisky cigánykutya, és letépi a lábát bárminek, ami csak az útjába kerül.

– Jól van – mondtam. – Na, indulás!

Láttam, amint Claud odavezeti Jackie-t a célpóznához, és átvesz egy sárga mellényt, rajta egy nagy 4-essel. Szájkosarat is kapott. A többi öt induló is ott volt, tulajdonosaik körülöttük sürgölődtek, a számmal ellátott mellénykéket meg a szájkosarakat csatolták fel rájuk. Mr. Feasey nagy fontoskodva intézkedett, úgy szökdécselve ide-oda szűk lovaglónadrágjában, mint egy nyugtalan, ürge madárka, s egyszer láttam, amint mondott valamit Claudnak, és nevetett. Claud rá se hederített. Mindannyian induláshoz készültek most már kutyáikkal, hogy a hosszú versenypályán át, lefelé a domboldalon, a mező túlsó sarkába, a startketrecekhez vezessék őket. Tíz percükbe telik majd, mire odaérnek. Legalább tíz percem

van tehát, mondtam magamban, s azzal elkezdtem keresztülfurakodni a tömegben, amely hatos vagy hetes sorokban állt a bukmékerek standjai előtt.

– Whisky parin áll! Whisky parin áll! Sally öt a kettőhöz. Whisky parin áll! Csigaház négy az egyhez! Gyerünk, igyekezzenek! Nyomás, nyomás! Melyikre fogadnak?

Fekete Párduc végig, minden táblán huszonöt az egyhez fogadási aránnyal volt felírva krétával. Előrenyomakodtam a legközelebbi bukihoz.

– Három font Fekete Párducra – mondtam, odanyújtva a pénzt.

A dobozon ülő férfinak gyulladt, bíborvörös arca volt, és szája sarkai körül valamilyen fehér anyagból álló foltok látszottak. Kikapta a pénzt a kezemből, és az oldaltáskájába sülyesztette.

– Hetvenöt font háromra, Fekete Párducon – mondta. – Sorszám: negyvenkettő. – Átadta a tikettet, és írnoka bejegyezte a fogadást.

Hátraléptem, és sebesen ráírtam a tikett hátuljára: 75:3, aztán a dzsekim belső zsebébe csúsztattam, a pénz mellé.

Ha mindenütt ilyen szerény összegű fogadásokat kötök, nem lehet gond. Már csak azért sem, mert Claud tanácsára súlyt helyeztem arra, hogy minden alkalommal, amikor a hasonmás futott, föltegyek rá néhány fontot, nehogy véletlenül gyanút keltsek, ha elérkezik a nagy nap. Így hát meglehetősen önbizalommal haladtam végig a bukmékersoron, és mindegyiknél három fontot tettem föl. Nem siettem, ámde nem is vesztegettem az időt, és minden fogadás után ráírtam az összeget a cédula hátuljára, mielőtt a zsebembe csúsztattam. Tizenhét bukméker működött. Tizenhét tikettem volt tehát, és ötvenegy fontot tettem meg összesen, anélkül, hogy akár egyetlen pontnyit is rontottam volna az árfolyamon. Negyvenkilenc fontom maradt a további fogadásokra. Gyorsan lepillantottam a domboldalon. Az egyik tulajdonos már elérte kutyájával a startketreceket. A többiek még húsz-harminc yardnyira voltak, kivéve Claudot. Claud és Jackie még csupán félúton jártak. Láttam, amint Claud a régi khaki télikabátjában ráérősen ballag, miközben Jackie

élénken nyomakodott előre a pórázon, s egy ízben Claud még meg is állt, és lehajolt, azt színlelve, mintha fölvenne valamit. Mikor továbbment, úgy látszott, mintha hirtelen lesántult volna, és még lassabban haladna. Visszasiettem a bukmékerosor másik végére, hogy újból elinduljak.

– Három font Fekete Párducra.

A bukméker, a bíborvörös arcú, szája körül a fehér foltokkal, fölkapta a fejét, szúrósan rám nézett, fölismert, és karjának egy gyors, majdnem kecses mozdulatával megnyalta az ujjait, és a 25-ös számot takarosán letörölte a tábláról. Nedves ujjá apró, sötét foltot hagyott Fekete Párduc nevével szemközt.

– Na jó, egyet még kap hetvenöt a háromra arányban – mondta. – De ezzel kifújt. – Ezután fölemelte a hangját, és elkurjantotta magát: – Tizenöt az egyhez, Fekete Párduc! Tizenöt a Párducot!

Végig mindenütt letörölték az 25-öst, és immár tizenöt az egyhez arányú volt Párduc árfolyama. Gyorsan lejegyeztem, de mire végeztem a fogadásokkal, a bukiknak elégük lett, és tovább nem ajánlgatták Párducot. Mindegyik csupán hat fontot szedett be tőlem, de százötven font veszteségre számíthattak, és ez számukra, kis pitiáner bukik számára, egy kis vidéki flapping-pályán, köszönöm szépen, éppen elég volt egyetlen futamon. Meg voltam magammal elégedve, úgy éreztem, remekül intéztem a dolgot. Sok-sok tikett gyűlt össze a zsebemben. Elővettem és megszámloltam őket; akár egy vastag kártyapakli, úgy sorakoztak a kezemben. Összesen harminchárom darab. És mennyi nyereségre is van kilátásunk? Lássuk csak... Valamivel több, mint kétezer font. Claud azt mondta, Jackie legalább harminc kutyahosszal nyeri a futamot. Az ám, hol jár már Claud?

Láttam, amint messze, a domb aljánál, a khaki télikabátos alak a startketreceknél áll, mellette pedig a nagy fekete kutya. Az összes többi eb már bent volt a ketreccben, és tulajdonosaik kezdtek elsétálni onnan. Claud most lehajolt, becsalogatta Jackie-t a 4-es számú rekeszbe, rácsukta az ajtót, elfordult, és futásban megindult fölfelé a

dombra, a sokaság felé. Télikabátja leffegve csapdosott körülötte. Minduntalan hátrafelé pillantgatott a válla fölött, miközben futott.

Az indítóbíró a startketrecekhez lépett, fölemelte a kezét, és meglengetett egy zsebkendőt. A pálya másik végén, a céloszlopon túl, egészen közel ahhoz a helyhez, ahol álltam, a kék jersey overallos ember a faemelvényen meglovagolta a felfelé fordított biciklit, és mikor meglátta a jelet, visszaintegetett, és kezével elkezdte tekerni a pedálokat. Ekkor a távolban egy parányi fehér pont – a műnyúl, ami valójában egy futball-labda volt, melyhez egy darab fehér nyúl bőrt tűztek – távolodni kezdett a ketrecektől, sebesen gyorsulva. A startketrecek ajtaja felcsapódott, és a kutyák kirontottak. Egyetlen sötét halmazban száguldottak ki, mindnyájan együtt, minthogyha egyetlen széles kutya lett volna az hat helyett, és láttam, amint Jackie csaknem azonnal elhúzott a mezőnytől. Abból tudtam, hogy Jackie az, mivel ő volt az egyetlen fekete kutya a mezőnyben. Bizony, hogy Jackie, semmi kétség. Meg se moccanj, mondtam magamnak. Ne mozdíts egyetlen izmot vagy szemhéjat vagy láb-, illetve kezujjat se. Maradj veszteg, és állj teljesen moccanatlanul. Figyeld, ahogy fut. Rajta, Jackson fiú! Pszt, ne kiabálj. A kiabálás nem hoz szerencsét. És meg se moccanj. Még húsz másodperc, és vége az egésznek. Már az éles kanyarban jár, és jön felfelé a domboldalon, és vagy tizenöt-húsz kutyahosszal vezet. Teljes húsz hosszal. Ne számold a hosszokat, az nem hoz szerencsét. És ne izegj-mozogj. Ne mozgasd a fejed. A szemed sarkából figyelj. Hű, micsoda iramot diktál ez a Jackson fiú! Betyáru! Bele húzta most fölfelé a domboldalon. Már megnyerte! Most már nem maradhat le...

Mikor odaértem hozzá, a nyúl bőrrrel viaskodott, megpróbálta a szájába véve fölemelni, de a szájkosár nem engedte, és a többi kutya robogva közeledett mögötte, és egyszeriben mindnyájan a hátán termettek a nyúlért versengve, s én megragadtam a nyakörvénel fogva, és elcibáltam a többiektől, ahogyan Claud tanácsolta volt. Letérdeltem a fűre, s mindkét karomat a teste köré

fonva, szilárdan tartottam. A többi tulajdonos is alaposan megizzadt, mire sikerült elrángigálni kutyáját a bolyból.

Aztán Claud odaért hozzám, erősen fújtatva, a zihálástól és izgatottságtól beszélni sem tudva, s levette Jackie szájkosarát, és föltette a nyakörvet meg a pórázt, és ott volt Mr. Feasey is, csípőre tett kézzel állt, gombszája szorosan felbiggyesztve, akár egy gomba, s a két kis kamera-szem újból vizslatva pásztázta végig Jackie-t.

– Aha, szóval így áll a dolog! – mondta.

Claud a kutya fölé hajolt, és úgy tett, mintha nem hallotta volna.

– Ezek után nem szeretném magát még egyszer meglátni itt, megértette?

Claud egyre csak Jackie nyakörvével babrált.

Hallottam, amint mögöttünk valaki ezt mondta:

– Az a laposfejű manusz a morcos fizimiskájával ez egyszer jól megszívatta az öreg Feaseyt. – Valaki fölnevetett. Mr. Feasey odébb sétált. Claud fölegyenesedett, és Jackie-vel együtt odament a kék jersey overallos nyúlhajtóhoz, aki időközben leszállt emelvényéről.

– Cigaretát? – kérdezte Claud, odakínálva neki a paklit.

Az ember kivett egyet, s azzal együtt elvette az ötfontos bankjegyet is, amelyet Claud kicsire összehajtogatva tartott az ujjai közt.

– Köszönöm – mondta Claud. – Nagyon köszönöm.

– Nincs mit – felelte a férfi.

Azután Claud hozzám fordult.

– Sikerült mindenütt lefogadnod, Gordon? – Le s föl ugrándozott, kezeit dörzsölte, és Jackie-t cirógatta, s ajkai remegtek, miközben beszélt.

– Igen. Felét huszonöt az egyhez, felét tizenöt az egyhez.

– Ó, Krisztusom, Gordon, ez csodálatos! Várj meg itt, mindjárt hozom a bőröndöt.

– Vidd magaddal Jackie-t – kértem –, és ülj be a kocsiba. Később találkozunk.

Most senki sem állt a bukik körül. Én voltam az egyetlen, aki nyereményt készült kiváltani, és lassan, egyfajta tánclépésben, csodálatos, kebeldagasztó érzéssel sétáltam a sorban legelső bukméker – a bíborvörös arcú, szája körül fehér foltos férfi – felé. Megálltam előtte, és szép lassan, komótosan kikerestem a tikettcsomó közül azt a kettőt, amelyet nála váltottam. Syd Pratchett volt a neve. A tábláján jókora arany betűk hirdették skarlátvörös mezőben: SYD PRATCHETT. A LEGJOBB ESÉLY KÖZÉP-ANGLIÁBAN. AZONNALI KIFIZETÉS.

Átadtam neki az elsőként vett tikettet, és azt mondtam:

– Hetvennyolc fontot kapok. – Olyan jól hangzott, hogy újból elmondtam, ezúttal énekelve, pompás kis dallamot rögtönözve hozzá. – Ez a szelvény hetvennyolc fontot ér. – Távol állt tőlem a kárörvendés szándéka. Valójában inkább kezdtem egészen megkedvelni Mr. Pratchett-tet. Még meg is sajnáltam, amiért ekkora pénzt kell neki kiguberálnia. Reméltem, hogy a neje meg a csimotái nem fogják megsínyleni a dolgot.

– Negyvenkettes sorszám – mondta Mr. Pratchett az írnokához fordulva, aki a nagy könyvet vezette. – Negyvenkettes kér hetvennyolc fontot.

Csönd állt be, miközben az írnok végigfuttatta ujját a bejegyzett fogadások oszlopán. Ezt kétszer megismételte, majd fölnézett a főnökre, és rázni kezdte a fejét.

– Nem – mondta. – Ne fizessen. Azon a tiketten Csigaház Ladyre fogadtak.

Mr. Pratchett felállt a ládájáról, előrehajolt, és beletekintett a könyvbe. Szemlátomást felkavarta, amit az írnoka mondott, és az óriási bíborvörös arcon őszinte aggodalom jelent meg.

Ez az írnok egy hatökör, gondoltam, és Mr. Pratchett ezt rögvest közli is velem.

Ámde amikor Mr. Pratchett újból felém fordult, szeme összeszűkül, és tekintete ellenségessé vált.

– Figyuzz ide, Charley – mondta lágyan. – Ne csináld a műsort. Nagyon is jól tudod, hogy Csigaházra fogadtál. Madárnak nézel minket?

– Én Fekete Párducra fogadtam – mondtam. – Két különálló fogadást kötöttem, mindegyiket három fontért, huszonöt az egyhez. Tessék, itt van a második tikett.

Ezúttal még azzal sem bajlódott, hogy egyeztesse a könyv adataival.

– Csigaházat tetted meg, Charley – mondta. – Most már emlékszem is rá. – Azzal elfordult tőlem, és egy nedves ronggyal elkezdte letörölni táblájáról az előző futam résztvevőinek neveit. Mögötte az írnok becsukta a könyvet, és cigarettára gyújtott. Csak álltam ott, rájuk bámulva, és éreztem, amint az egész testemet verejték lepi el.

– Hadd lássam azt a könyvet.

Mr. Pratchett belefújta az orrát a nedves rongyba, és ledobta a földre.

– Ejnye már – szolt –, mért nem mész már a dolgodra, és hagysz bennünket békén?

A dolog lényege a következő volt: a bukméker-tiketre, eltérően a totalizátor-tikettől, sohasem írnak rá semmiféle, a fogadásra vonatkozó adatot. Ez a megszokott gyakorlat, és ugyanígy van az ország minden versenypályáján, legyen az a newmarketi Silver Ring, az ascoti Royal Enclosure, avagy egy kis vidéki flapping-pálya Oxford közelében. Egy cédulát kapsz mindössze, rajta a bukméker nevével és egy sorozatszámmal. A fogadást a bukméker írnoke bejegyzzi (vagy legalábbis be kéne jegyeznie) a könyvébe, a tikett sorszámával mellé, ám ezenkívül semmi egyéb bizonyíték sincs arra, hogy miként fogadtál.

– Lódulj – mondta Mr. Pratchett. – Húzz el a búbánatba.

Hátrébb álltam egy lépésnyit, és végigpillantottam a bukmékerek alkotta hosszú soron. Egyikük sem nézett felém. Mindegyik mozdulatlanul állt a maga kis faládáján, a maga fatáblája mellett,

egyenesen előre, a tömeg felé bámulva. Odamentem a következőhöz, és bemutattam a tikettet.

– Három fonttal tettem meg Fekete Párducot, huszonöt az egyhez – mondtam határozottan. – Hetvennyolc font a nyereményem.

Ez a férfi is – az a bizonyos lány, gyulladós képű – teljesen ugyanúgy járt el, mint Mr. Pratchett: megkérdezte az írnökát, beletekintett a könyvbe, majd ugyanazokat a válaszokat adta.

– Mi a nyavalya ütött beléd – kérdezte csöndesen, mintha egy nyolcéves kiskölyökhöz beszélne –, hogy ilyen csacsisággal próbálkozol?

Ezúttal jócskán elhátráltam.

– Maguk mocskos, tolvaj gazemberek! – kiáltottam. – Az egész brancs!

Ekkor gépiesen, mintha csak bábuk volnának, végig a sorban mindegyik fej oldalt fordult, és rám nézett. Az arckifejezésük nem változott. Csupán a fejek mozdultak, mind a tizenhét, és tizenhét hűvös, üveges szempár kémlelt le rám. Az érdeklődés leghaloványabb szikrája sem villant egyikben sem.

– *Mintha valaki szólt volna* – szinte ezt látszottak mondani. – *Nem hallottuk. Milyen szép időnk van ma!*

Az emberek, megérezvén az izgalmat, körém kezdtek gyülekezni. Visszaszaladtam Mr. Pratchetthez, egészen közel hozzá, és ujjamat a gyomrába böktem.

– Maga tolvaj! Egy tetves, rohadt kis tolvaj! – kiabáltam.

A legkülönösebb az volt, hogy Mr. Pratchett egyáltalán nem látszott zokon venni a sértést.

– Na de ilyet! – mondta. – *Nicsak*, mit nem mond az ürge!

Aztán hirtelen a nagy lóarc széles, békaszerű vigorra húzódott, s a férfi a sokadalom felé fordulva kiáltotta:

– *Nicsak*, mit nem mond az ürge!

Egyszerre csak mindenki nevetni kezdett. A bukmékerek mindnyájan életre keltek, és egymáshoz fordulva hahotáztak, miközben rám mutogatva kiabálták: – *Nicsak*, mit nem mond az

ürge! A tömeg is kezdte fölkapni a kiáltást, én pedig csak álltam, álltam a fűvön Mr. Pratchett mellett, kezemben a nagy csomó tikkettel, amely olyan vastag volt, akár egy pakli kártya, és bámultam a röhögő sokaságot, és éreztem, amint enyhe hisztéria lesz úrrá rajtam. Az emberek feje fölött láttam, amint Mr. Feasey már a következő futam résztvevőit írja fel krétával a táblájára; és akkor, jóval a sokaság mögött, odafent, a mező végén, megpillantottam Claudot, ahogy a furgon mellett állt énrám várakozva, a bőrönddel a kezében.

Ideje volt hazaindulni.

A vadorzás világbajnoka

Egész nap, ha éppen nem vevőket szolgáltunk ki, az asztal fölött görnyedtünk a benzinkút irodájában, és a mazsolát készítettük elő. A vízben való áztatástól megduzzadt szemek puhák voltak és gömbölydedek, s amikor borotvapengével bemetszettük őket, a bőrük szétvált, és a zselészerű anyagot könnyedén ki lehetett nyomni belőlük.

Igen ám, de összesen százkilencvenhat szemet kellett előkészítenünk, és kis híján ránk esteledett, mire végeztünk.

– Csodásan festenek, mi? – örvendezett Claud, keményen összedörzsölve tenyerét. – Mennyi az idő, Gordon?

– Öt óra múlt.

Az ablakon keresztül láttuk, amint egy furgon megáll a szivattyúházak előtt. A volánnál egy nő ült, s hátul nyolc gyerkőc fagyizott.

– Hamarosan indulnunk kell – szólt Claud. – Ha naplemente előtt nem érünk oda, semmi sem lesz az egészből. – Kezdett izgalomba jönni. Kipirult arcán ugyanaz a felajzott, düllelt szemű kifejezés jelent meg, mint agárversenyek előtt, vagy amikor esti randevúra készült Clarice-szel.

Mindketten kimentünk, s Claud kiszolgálta a hölgyet. Miután a furgon elhajtott, Claud még elácsorgott a kocsifelhajtó közepén, nyugtalanul sandítva föl a napra, amely immár csak egy férfitenyérynire parázslott a fák vonala fölött, a völgy túloldalán magasló hegygerinc ormán.

– Na jó – mondtam. – Zárjunk be.

Szivattyúháztól szivattyúházig ment szaporán, és egy kis lakattal mindegyik csővéget a tartójához rögzítette.

– Jobb lenne, ha levetnéd azt a sárga pulóvert – javasolta.

– Ugyan miért?

– Odakint a holdfényben úgy fogsz világítani, akár egy istenverte jelzőtűz.

– Emiatt ne aggódj.

– De igenis aggódom. Légy szíves, vedd csak le, Gordon. Három perc múlva itt találkozunk. – Azzal eltűnt a benzinkút mögötti lakókocsijában, én pedig bementem az épületbe, és a sárga pulóveremet egy kékre cseréltem.

Amikor újból találkoztunk odakint, Claud fekete nadrágba és sötétzöld, garbonyakú pulóverbe volt öltözve. Fején barna szövetsapka, melynek ellenzőjét mélyen a szemébe húzta, ettől úgy nézett ki, mint egy apacsszínész egy éjszakai lokálban.

– Az meg mi ott? – tudakoltam, meglátván a dereka alatt lévő dudort.

Felhúzta a pulóvere alját, felfedve két vékony, de igen nagy fehér gyapjúzsákot, melyek takarosán és szorosan a hasa köré voltak kötözve.

– Szállítóeszköz – felelte titokzatosan.

– Aha.

– Na, induljunk.

– Én még mindig amondó vagyok, hogy kocsival kéne mennünk.

– Túl kockázatos. Megláthatják, ahogy ott parkol.

– De több mint három mérföldes utat kell megtennünk, mire fölérünk az erdőbe.

– Igen – bólintott –, és gondolom, azzal is tisztában vagy, hogy ha lebukunk, hat hónapra bedutyizhatnak bennünket.

– Erről eddig sosem beszéltél.

– Nem mondtam volna?

– Én nem megyek – jelentettem ki. – Nem éri meg.

– A séta jót fog neked tenni, Gordon. Na gyerünk.

Nyugodt, napsütéses este volt, az égen ragyogó fehér felhőfoszlányok csüggtek mozdulatlanul, a völgy hűvös volt és igen csöndes, miközben kettesben elindultunk a pázsitsávon az országút mellett, amely a hegyek között Oxford felé vezet.

- A mazsolát eltetted?
- Itt van a zsebemben.
- Helyes – hümmögött. – Pompás.

Tíz perccel később bal felé lekanyarodtunk az országútról, s egy keskeny ösvényre tértünk, melyet mindkét oldalon magas sövény szegélyezett, s mostantól fogva végig hegynek föl haladtunk.

- Hány vadőr működik ott? – kérdeztem.
- Három.

Claud eldobta félig szívott cigarettáját. Egy perccel később újabbra gyújtott.

– Általában nem helyeslem az új módszereket – magyarázta –, legalábbis az efféle akcióknál.

– Na igen. Meg tudom érteni.

– De istenemre mondom, Gordon barátom, úgy érzem, ezúttal remekül beüt a dolog.

– Gondolod?

– Kétség sem férhet hozzá.

– Adja Isten, hogy igazad legyen.

– Ez mérföldkő lesz a vadorzás történetében. De el ne találd ám mondani senkinek a világon, hogyan csináltuk! Mert mihelyt egyszer kiszivárog a dolog, a környéken minden egyes tökkelütött bolond ugyanígy fogja csinálni, és egy fia fácán sem marad.

– Hallgatok, mint a sír.

– Igazán büszke lehetsz magadra – folytatta. – Gógyis palik több száz éve török már a fejüket ezen a problémán, de még soha egyikük sem állt elő egy negyedannyira firnyákos ötlettel sem, mint amilyen a tiéd. Miért nem beszéltél róla hamarabb?

– Sose kérte ki a véleményemet – válaszoltam.

És csakugyan így is volt. Valójában egészen az ezt megelőző napig, Claud még csak szóba se hozta előttem a vadorzás szent témáját. Nyári estéken, munkaidő végeztével, eléggé gyakran láttam sapkával a fején csöndesen kiosonni lakókocsijából, és eltűnni az erdő felé vezető úton. Olykor, miközben a benzinkút ablakából

figyeltem távozását, eltöprengtem rajta, hogy vajon milyen módszert alkalmaz, miféle ravasz trükkökhöz folyamodhat odafönt a rengetegben, teljesen egyedül, a koromsötét éjszakában. Rendszerint későn tért vissza, és ilyenkor soha, de soha nem hozott magával zsákmányt. Viszont másnap délután – és ez az, amiről még csak elképzelni se tudtam, hogyan csinálhatja –, mindig lógott egy fácán, egy nyúl vagy egy pár fogoly a benzinkút mögötti fészerben, abból a célból, hogy belakmározzuk.

Ezen a nyáron Claud különösen aktív volt, s az utóbbi néhány hónapban olyannyira ráhajtott, hogy heti négy, sőt néha öt éjszakán is kiruccant. De ez még nem volt minden. Úgy tűnt nekem, hogy az utóbbi időben a vadorzáshoz való egész viszonya finom és titokzatos átalakuláson ment keresztül. Eltökéltebben és behatóbban foglalkozott vele, és még szűkszavúbb lett e tárgyat illetően, mint korábban. Az a benyomásom támadt, hogy ez többé nem is annyira játék immár, sokkal inkább egy hadjárat, egyfajta magánháború, amelyet Claud egy szál magában viselt egy láthatatlan, és gyűlölt ellenséggel szemben.

De ki lehetett az?

Nem tudtam bizonyosat, de az volt a gyanúm, hogy az illető senki egyéb, mint a híres Victor Hazel úr maga, a birtok és a fácánok tulajdonosa. Hazel úr, foglalkozására nézve pástétom- és kolbászgyáros, hihetetlenül arrogáns modorú volt. Dúsgazdag férfiú hírében állott, birtoka mérföldekre terjedt a völgy mindkét oldalán. Önerejéből felkapaszkodott ember volt, híján minden sártnak, és vajmi kevés erénnyel. Utált minden szerény foglalkozású halandót, lévén egykor maga is ezek egyike, és elszántan törekedett arra, hogy bekerüljön a szerinte megfelelő emberek társaságába. Falkavadászatokon vett részt, s maga is rendezett ilyeneket, folyton elegáns mellényt viselt, és minden hétköznapi úton a gyára felé, elsuhant hatalmas fekete Rolls-Royce-ával a benzinkút előtt. Miközben tovarobogott, olykor egy röpke pillanatra láthattuk a pufók,

fényes mézáróarcot a volán fölött: rózsaszínű volt, akár a sonka, püffedt és vörös a sok húsevéstől.

Na szóval, tegnap délután, teljesen váratlanul, Claud hirtelen így szólt hozzám:

– Ma éjjel megint fölmegek Hazel erdejébe. Nem akarsz velem jönni?

– Mármint hogy én?

– Az idén körülbelül ez az utolsó alkalom a fácánfogásra – folytatta. – Szombaton elkezdődik a vadásziidény, és utána csak mutatóba lehet majd látni egy-két madarat – már ha egyáltalán marad belőlük.

– Minek köszönhetem ezt a váratlan meghívást? – kérdeztem nem kis gyanakvással.

– Nincs különösebb oka, Gordon. A világon semmi oka sincs.

– Kockázatos dolog?

Erre nem válaszolt.

– Gondolom, van odafönt elrejtve valami puskád vagy efféléd, nemde?

– Puska! – kiáltotta undorral. – Ha nem tudnád, soha senki nem lödöz fácánokra. Hazel erdejében elég, ha elsütsz egy krumplipuskát, és a vadőrök máris a nyakadon vannak.

– Akkor hát hogyan csinálod?

– Hm – mondta, s titokzatosan hunyorított hozzá. Hosszú szünet következett, aztán így szólt: – Úgy gondolod, tudnád tartani a szádat, ha elmondanék néked egy-két dolgot?

– Az csak természetes.

– Erről még soha életemben nem beszéltem senkinek, Gordon.

– Roppant megtisztelő számomra – feleltem. – Bennem teljes mértékben megbízhatsz.

Felém fordult, és fakó szemekkel fixírozott. A szemgolyók nagyok voltak, nedvesek és ökörszerűek, s oly közel hozzám, hogy láthattam, amint a tulajdon arcom felülről lefelé visszatükröződik a középpontjukban.

– Most elárulom neked a három létező legjobb módszert a világon arra, hogyan lehet orvul fácánra vadászni – kezdte. – És tekintettel arra, hogy te mint vendég veszel részt e kis kiruccanáson, jogodban áll megválasztani, hogy ma éjjel melyik módszert alkalmazzuk. Nos, mit szólsz hozzá?

– Valami csalafintaságot sejtetek a dologban.

– Semmi csalafintaság sincs benne, Gordon. Esküszöm, nincs.

– Na jó, folytasd.

– Nos hát, jól figyelj. Íme az első nagy titok. – Várt egy kicsit, és hosszan megszíttá cigarettáját. – A fácánok – suttogta sejtelmesen – *bolondulnak* a mazsoláért.

– A mazsoláért?

– A közönséges mazsoláért. Olyan ez náluk, mint egy szenvedély. A papám fedezte föl ezt több mint negyven évvel ezelőtt, csakúgy, mint mindhárom módszert, amelyeket most ismertetni fogok veled.

– Mintha azt mondtad volna, hogy a papád iszákos volt.

– Meglehet, hogy az volt, ámde amellet nagy vadorzó is volt az öreg. Valószínűleg a legnagyobb, aki valaha is élt Anglia történetében. A papám oly módon tanulmányozta a vadorzást, mint egy tudós.

– Csakugyan?

– A legkomolyabban mondom.

– Hiszek neked.

– Képzeld el – folytatta –, a papám egész csapat elsőrangú kakast tartott a hátsó udvarban, pusztán kísérleti célból.

– Kakasokat?

– Úgy van. És valahányszor kigondolt valami új fácánfogó módszert, először mindig kakasokon próbálta ki, hogy lássa, mint válik be a gyakorlatban. Így jutott a mazsolával kapcsolatos fölfedezésre is. Ugyancsak ily módon találta fel a lószőr-módszert. – Claud szünetet tartott, s a válla fölött hátrapillantott, nyilván, hogy meggyőződjön róla, nem hallgat-e ki valaki bennünket. – Ennek a következő a lényege – mondta. – Először is veszel néhány szem

mazsolát, és éjszakára vízbe áztatod, hogy szép gömbölydeddé és lédússá váljon. Azután kerítesz egy jó feszes lószórt, és félhüvelykes darabkákra vágod. Ha ez megvan, mindegyik mazsola közepébe belefűzöl egy lószőrdarabkát, de úgy, hogy annak egy körülbelül három milliméteres része a mazsola mindkét oldalán kiálljon. Eddig világos?

– Hogyne.

– Na már most. Előjön a jó öreg fácán koma, és bekap egy ilyen mazsolát. Stimmt? Te meg egy fa mögül lesed közben. Mi fog történni?

– Gondolom, megakad a torkán.

– Ez nyilvánvaló, Gordon. Hanem most következik a bámulatos része a dolognak. Íme a papám nagy-nagy fölfedezése: mihelyt torkán akadt a mazsola, *a madár egy tapodtat sem mozdul a helyéről!* A szó szoros értelmében földbe gyökeredzik a lába, csak áll, és bugyután le-föl jártatja a nyakát, mintha csak egy dugattyú volna, és neked nincs más tennivalód, mint nyugodtan elősétálni a rejtekhelyedről, és fölemelni a madarat a földről.

– Ezt nem hiszem el.

– Pedig esküszöm, hogy így van. Mihelyt egy fácán bekapta a lószórt, akár puskát süthetsz el a füle mellett, és még csak arrébb se fog ugrani. Ez egyike a megmagyarázhatatlan kis apróságoknak. Ám ahhoz, hogy fölfedezzék, lángészre van szükség.

Elhallgatott, és szemében büszkeség csillogott, miközben egy-két percre elidőzött jó apjának, a nagy felfedezőnek emlékéen.

– Szóval ez az egyes számú módszer – szólalt meg újra. – A kettes számú még ennél is egyszerűbb. Nem kell mást tenned, csak fogsz egy horgászsinórt. Aztán a horogra csalinak feltűzöl egy mazsolát, és ugyanúgy halászol a fácánra, mint ahogy a halakra szoktál. Körülbelül ötven yardnyira kiveted a horgot, majd lehasalsz a bokrok közé, és várod a kapást. És ekkor egyszerűen csak behúzod.

– Nem hiszem, hogy ezt az apád találta föl.

– Ez a módszer nagyon népszerű a halászok körében – folytatta, rá se hederítve megjegyzésemre. – A szenvedélyes halászok körében, akik nem ruccanhatnak le olyan sűrűn a tengerpartra, mint szeretnék. A módszer révén módjuk van átélni, legalábbis részben, ama jól ismert izgalmat. Az egyetlen hátránya, hogy meglehetősen zajos. Miközben behúzod, a fácán rikácsol, mint az istennyila, amire persze minden vadőr elővágtázik.

– Na és mi a hármasszámú módszer? – tudakoltam.

– Ah – felelte. – A hármasszámú igazi gyönyörűség. Ez volt az öregem utolsó fölfedezése, mielőtt jobblétre szenderült.

– Az utolsó nagy műve?

– Pontosan, Gordon. És még a napra is tökéletesen emlékszem, amelyen történt: egy vasárnap reggel a papám hirtelen belép a konyhába, kezében egy óriási fehér kakassal, és így szól: „Azt hiszem, rájöttem a dologra.” Arcán kis mosoly ül, szemében dicsfény ragyog, s nagyon finoman és csöndesen jő be, leteszi a madarat egyenesen a konyhaasztal közepére, s így szól. „Istenuccse, azt hiszem, ezúttal remekül kifundáltam a dolgot.” „Miféle dolgot, te?”, mondja a mamám, felnézve a mosogatóból. „Horace, vedd le rögtön azt a mocskos kakast az asztalomról!” A kakasnak muris kis papírcsákó van a fején, olyasforma, mint egy lefelé fordított fagyalttölcsér, és a papám büszkén mutatja nekem. „Bökd csak oldalba”, azt mondja. „Tapodtat se fog mozdulni.” A kakas elkezd kaparászni a papírcsákót az egyik lábával, de a csákó, mintha csak oda volna enyvezve, nem jön le. „Nincs az a madár a világon, amelyik elszalad, miután letakartad a szemét”, mondja a papám, és ujjával elkezd böködni a kakast, s körbetuszkolja az asztalon, ám a madár a legkevésbé sem vesz tudomást a dologról. „A tiéd lehet”, mondja az öregem a mamának. „Levágthatod és föltálalhatod ünnepi ebédnek a szenzációs fölfedezésem örömére.” S azzal máris karon fog, és szaporán kivezet az ajtón, s a réteken át fölme gyünk a Haddenham túloldalán lévő nagy erdőbe, amely Buckingham hercegéé volt valaha, és kevesebb mint két óra leforgása alatt, öt

pompás kövér fácánt fogunk, semmivel se több fáradtsággal, mint amikor lemegy az ember a húsboltba, és megvásárolja.

Claud szünetet tartott, hogy levegőt vegyen. Szeme óriásira tágult, harmatos volt és álmatag, miközben visszarévedt ifjúságának csodálatos világába.

– Ezt nem egészen értem – szóltam. – Odafent az erdőben apád hogyan tette rá a papírcsákókat a fácánok fejére?

– Soha ki nem találnád!

– Ebben biztos vagyok.

– Nos, a következő a teendő. Először is ásol egy kis lyukat a földbe. Aztán egy darab papírt kúp formájúra hajtasz, és beleilleszted a lyukba, az üreges végével fölfelé, akár egy poharat. Ezután a belsejét körös-körül bekened madárenyvvvel, és beledobsz néhány szem mazsolát. Ezzel egyidejűleg a lyukhoz vezető ösvényt is beszórod mazsolával. Na most – a fácán koma szemelgetve közeleg az ösvényen, és amikor a lyukhoz ér, beledugja a fejét, hogy bezabálja a mazsolát, és nyomban ezután azon veszi magát észre, hogy egy papírcsákó van a szemébe húzva, és nem lát a világon semmit. Hát nem csodálatos, hogy nérnelyik embernek mi minden eszébe nem jut, Gordon? Egyetértesz?

– A papád egy lángész volt – mondtam.

– Nos, akkor hát válassz. A három módszer közül válaszd ki, amelyik a legjobban megnyerte a tetszésedet, és ma éjjel azt alkalmazzuk.

– Nem gondolod, hogy mindhárom módszer egy kissé... hogy is mondjam csak... kezdetleges?

– Kezdetleges?! – kiáltott fel megütközve Claud. – Uram atyám! És ugyan ki evett sült fácánt csaknem mindennap az elmúlt hat hónapban, éspedig anélkül, hogy egyetlen pennyt is fizetett volna érte?

Sarkon fordult, és elpályázott a műhelyajtó felé. Láttam rajta, hogy megjegyzésemmel mélységesen megbántottam.

– Várj egy percet – kértem. – Ne menj sehova.

– Akarsz jönni, vagy nem?

– Akarok, de előbb hadd kérdezzek tőled valamit. Támadt ugyanis egy ötletem.

– Tartsd meg magadnak – felelte. – Hiszen olyasmihez szólsz hozzá, amiről azt se tudod, eszik-e vagy isszák.

– Emlékszel még arra az egy fiolányi altatótablettára, amelyet múlt hónapban írt föl a doki, mikor fáj a hátam?

– Mi van vele?

– Szól-e valami az ellen, hogy e tabletták miért ne válhatnának be egy fácán esetében is?

Claud lehunyta a szemét, és sajnálkozóan ingatta a fejét.

– Várj – mondtam.

– Kár is róla beszélni – szolt. – Nincs a világon fácán, amelyik hajlandó lenne lenyelni azokat a pocsek vörös kapszulákat. Ennél jobb ötlet nem telik tőled?

– Megfelekedzel a mazsoláról – mondtam. – Nos, hallgass ide. Fogunk egy mazsolát. Beáztatjuk, amíg jól meg nem duzzad. Aztán borotvapengével ejtünk egy kis vágást mindegyik oldalán, majd a belsejét kissé kivájjuk. Ezután felnyitjuk az egyik vörös kapszulát, és a benne lévő összes port beleöntjük a mazsolába. Végül kerítünk egy tűt, és pamuttal igen gondosan összeöltjük a bevágást. Na már most...

A szemem sarkából láttam, amint Claud szája kezd szép lassan kinyílni.

– Na már most – ismétellem meg. – Van tehát egy csinos, gusztusos küllemű mazsolánk, a belsejében két és fél grammnyi Seconallal, és most hadd mondjak neked valamit. Ekkora mennyiségű kábítószerből még egy *átlagember* is elveszti az eszméletét, nemhogy egy *madár!*

Tíz másodpercnyi szünetet tartottam, módot adva rá, hogy e nyomós érvem teljesen kifejtse a hatását.

– Sőt mi több, ezzel a módszerrel igazán nagyban úzhatnánk az ipart. Előkészíthetnénk, ha éppen úgy tartja kedvünk, mondjuk húsz

mazsolát, és csupán annyi lenne a teendők, hogy naplementekor szétszórjuk az etetőterületen, aztán elsétáljunk onnét. Mire fél órával később visszatérnénk, az altató hatni kezdene, s a fákon már éjszakai nyugovóra tért madarak szédelgős fejjel, imbolyogva próbálnák megőrizni egyensúlyukat, és hamarosan minden olyan fácán, amelyik akár egyetlenegy mazsolát is megevett, eszméletét vesztené és a földre pottyanna. Drága barátom, úgy hullanának a fákról, akár az érett alma, és nekünk mindössze annyi lenne a dolgunk, hogy összeszedjük őket!

Claud elbűvölten meredt rám.

– Jóságos Krisztusom – rebegette.

– És soha nem kapnának el minket. Egyszerűen csak végigsétálnánk az erdőn, itt-ott elszórva néhány szem mazsolát. És még ha figyelnének is bennünket, akkor se vennének észre semmit.

– Gordon – szólalt meg Claud, egyik kezét térdemre téve, és elkerekedett szemekkel bámulva rám, amelyek akár két fényes csillag, úgy ragyogtak. – Ha ez a dolog beválik, forradalmasítani fogja a vadorzást.

– Ezt örömmel hallom.

– Hány pirulád maradt összesen? – kérdezte.

– Negyvenkilenc. A fiolában ötven darab volt, de csupán egyet használtam el.

– Negyvenkilenc darab nem lesz elég. Legalább kétszázra van szükségünk.

– Te megőrültél! – kiáltottam fel.

Lassan odébb sétált, az ajtónál háttal nekem megállt, és felbámult az égre.

– Kétszáz a minimum – suttogta halkán. – Ennél kevesebbel igazán nem sok értelme volna elkezdni.

A csuda vigye el, gondoltam. Most meg ugyan mi a nyavalyában főhet a feje?

– Ez az utolsó lehetőségünk, mielőtt elkezdődik az idény – mondta.

– Márpedig aligha valószínű, hogy többet tudjak szerezni.

– Azt akarod, hogy üres kézzel térjünk haza, mi?

– Jó, jó, de minek ilyen rengeteg?

Claud felém fordult, és nagy, ártatlan szemekkel nézett rám.

– Miért ne? – kérdezte halkán. – Van ellene valami kifogásod?

Jóságos Isten! – rémlett föl bennem hirtelen. Ez a hibbant agyú flótás arra készül, hogy tönkretégye Victor Hazel úr idénynyitó társas vadászatát!

– Szerezd be a kétszáz pirulát – kért –, és akkor megéri, hogy belevágjunk.

– Nem tudom beszerezni.

– De legalább megpróbálhatnád, nem?

Hazel úr társas vadászata minden évben október elsején zajlott le, és igen nevezetes esemény volt. A tweedöltönyt viselő, elpuhult uraságok – némelyikük címmel, mások csupán gazdagsággal dicsekedhettek – több mérföldes körzetből autóztak ide fegyverhordozóikkal, kutyáikkal és nejükkel, s a lödözés zaja egész napon át hömpölygött a völgyben. Mindig elegendő fácán élt a vidéken, mivel nyaranta – hihetetlen költségek árán – módszeresen újranevelítették az erdőt fiatal egyedekkel. A környékbeliektől azt hallottam, hogy minden egyes fácán nevelési és tartási költsége, mármint azon időpontig, amíg a kilövésre kész kort el nem éri, jócskán meghaladja az öt fontot (ami megközelítőleg kétszáz kenyércipó árának felel meg). Ámde Hazel úrnak minden befektetett penny bőségesen megérte. Mert hát, ha csupán néhány órányira is, de nagykutyává válhatott egy kisszerű világban, és még a grófság Lord-Lieutenantja is megveregette a vállát, és igyekezett megjegyezni a keresztnevét, amikor elköszönt tőle.

– Mi lenne, ha egyszerűen csökkentenénk a dózist? – kérdezte Claud. – Miért ne oszthatnánk el egy kapszula tartalmát négy mazsolába?

– Azt hiszem, ezt megteheted, ha akarod.

– De vajon elég lesz-e madaranként negyed kapszulányi?

Egyszerűen bámulni kellett a fickó hidegvérét. Az év eme szakában akár egyetlen fácán orvvadászata is épp elég kockázattal járt odafönt a rengetegben, ez meg itt, lámcsak, az egész istenverte állományt készült megdurrantani!

– Egy negyedrész bőven elég lesz – jelentettem ki.

– Biztos vagy benne?

Gondolj csak bele, viszonylag könnyű belátni. Ha a testsúlyukat nézzük, még mindig körülbelül hússzor többet kapnak a szükségesnél.

– Akkor hát negyedeljük a dózist – mondta, a kezét dörzsölgetve. Várt egy kicsit, rövid számítást végzett. – Százkilencvenhat mazsolánk lesz!

– Tisztában vagy vele, hogy ez mivel jár? – kérdeztem. – Órákat vesz majd igénybe az előkészítése.

– Annyi baj legyen! – kurjantotta. – Holnap megyünk ki, és nem ma. Éjszakára beáztatjuk a mazsolát, s egy egész napunk lesz rá, hogy elkészítsük.

És pontosan így is tettünk.

Most pedig, huszonnégy órával később, íme, úton voltunk. Vagy negyven perce, egyenletes tempóban gyalogoltunk, és közeledtünk ahhoz a ponthoz, ahol a dűlőút jobbra kanyarodik, és a hegygerinc mentén fut tovább a nagy erdő felé, amelyben a fácánok élnek. Körülbelül egymérföldnyi út állt még előttünk.

– Gondolom, ezek az itteni vadőrök nem hordanak magukkal puskát, ugye?

– Puskát minden vadőr hord magánál.

Mi tagadás, tartottam tőle, hogy így áll a helyzet.

– Leginkább a kistrágcsálók ellen.

– Ühüm.

– Na persze, semmi garancia sincs rá, hogy olykor nem pörkölnek rá egy-egy vadorzóra.

– Remélem, viccelsz.

– Eszemben sincs. De mindig csupán hátulról lönek. Csakis olyankor, amikor elszelelsz. Imádnak lábon löni, úgy ötvenyardnyi távolságból.

– Ezt nem tehetik! – kiáltottam. – Ez bűncselekmény!

– Akárcsak a vadorzás – jegyezte meg Claud.

Egy darabig szótlanul ballagtunk tovább. A nap immár a jobbunkon húzódó magas sövény szintje alá hanyatlott, s a dűlőútra árnyék vetődött.

– Még szerencse, hogy jelenleg nem a harminc évvel ezelőtti időket éljük – folytatta Claud. – Akkor ugyanis, mihelyt megpillantották az embert, nyomban rápörköltek.

– Te ezt elhiszed?

– Nemcsak hogy elhiszem: tudom – felelte. – Kissrác koromban jó néhányszor előfordult, hogy éjszaka a konyhába lépve láttam, amint az öregem hason fekszik az asztalon, a mamám meg fölötte áll, és krumplihámozó késsel piszkálja ki a fenekéből a kartácsot.

– Hagyd abba – kértem. – Az idegeimre mész.

– De elhiszed, amit mondok?

– Már hogyné hinném.

– Végül már annyira tele volt az öregem ülepe aprócska fehér sebhelyekkel, hogy úgy nézett ki, akár a hóesés.

– Értem – mondtam. – Na, erről ennyit.

– „Vadorzósegg”, így nevezték – tette még hozzá Claud. – És az egész faluban egyetlenegy férfi sem akadt, akit egyszer-másszor seggbe ne durrantottak volna. De az öregem volt a bajnok.

– Pechjére – mondtam.

– Ó, bárcsak most itt lehetne! – fohászkodott Claud. – Bármit a világon megadott volna érte, hogy velünk tarthasson e ma esti kiruccanásunkon.

– Én örömet átengedném neki a helyemet – jegyeztem meg. – Szíves örömet.

Elértük a hegygerincet, és megpillantottuk az erdőrengeteget, amely hatalmasan és sötéten terült el előttünk. A nap lemenőben

volt, és apró aranysziporkákat lövellt felénk.

– Jobb lenne, ha én vinném azt a mazsolát – mondta Claud. Átadtam neki a zacskót, s ő óvatosan a nadrágzsebébe csúsztatta. – Mihelyt odaérünk, egyetlen szót se többet – figyelmeztetett. – Csak gyere utánam, és lehetőleg ne ropogtasd az ágakat.

Öt perccel később már a helyszínen is voltunk. A dűlőút egyenesen fölfutott az erdőig, majd körülbelül háromszáz yardon keresztül a szélén haladt tovább, egy kis sövénykerítés mentén. Claud négykézláb átkúszott a kerítésen, én meg utána.

Hűvös és sötét volt az erdő belsejében, nyalábnyi napfény sem tudott behatolni.

– Hú, de kísérteties itt – suttogtam.

– Pssst!

Claud igen feszült volt. Közvetlenül előttem lépdelt, lábát magasra emelve és óvatosan rakva le a nedves talajra. Feje folyvást mozgásban volt, szemei lassan pásztázták a terepet, veszélyt vizslatva. Megpróbáltam ugyanígy tenni, ám csakhamar minden fa mögött vadőrt kezdtem látni, így hát felhagytam a dologgal.

Ekkor az égbolt egy jókora darabja vált láthatóvá előttünk, az ágmennyezet fölött, és tudtam, hogy a tisztáshoz érkeztünk. Claud korábban elmondta nekem hogy a tisztás az a hely, ahol kora júliusban honosítás céljából elengedik az újonnan hozott fácáncsibéket, s ahol etetik, itatják és vigyázzák őket a vadőrök, s ahol a szokás hatalma folytán, sokan közülük egészen a vadászidény kezdetéig tartózkodnak.

– A tisztáson mindig szép számmal vannak fácánok – mesélte volt Claud.

– És vadőrök is, gondolom.

– Igen, de mindenfelé sűrű bozót húzódik, és ez nagy segítség.

Immár gyors, hétrét görnyedt tartásban véghezvitt sprintsorozatok formájában hatoltunk előre, fától fáig spurizva, majd minduntalan meg-megállva és körbekémlélődve, aztán újból továbbiramodva, míg végül egy nagy égerfacsoport biztonságos rejtekében térdeltünk,

közvetlenül a tisztás szélén. Claud vigyorogva bökdöste a bordámat, s az ágakon keresztül a fácánok felé mutogatott.

A hely a szó szoros értelmében hemzsegett a fácánoktól. Legalább kétszáz darab parádézott peckesen a farönkök közt.

– Látod, amit én látok? – suttogta Claud.

Bámulatba ejtő látvány volt, amolyan megvalósult vadorzóálom. És milyen közel voltak! Némelyikük nem több, mint tízlépésnyire téblábolt attól a helytől, ahol térdepeltünk. A tojók gömbölydedek voltak és bársonyos-barnák, és annyira kövérek, hogy melltollaik csaknem súrolták a földet, miközben sétálgattak. A kakasok karcsúk voltak és szépségesek, hosszú farokkal és ragyogó vörös foltokkal a szemük körül, akárha bíbor szemüveget viseltek volna. Claudra pillantottam. Széles, ökörszerű arcán földöntúli elragadtatás tükröződött. Szája kissé nyitva, üveges tekintettel meredt a fácánokra.

Azt hiszem, minden vadorzóra nagyjából ugyanilyen hatást tesz a vad megpillantása. Ugyanúgy viselkednek, mint a nők, akik meglátnak egy nagy smaragdot az ékszerész kirakatában – az egyetlen különbség abban áll, hogy a nők utóbb kevésbé méltóságteljes módszerek révén igyekeznek megkaparintani a zsákmányt. A „vadorzóseg” semmi ahhoz a büntetéshez képest, amelyet egy nő hajlandó elszervenadni cserébe.

– Ah-hah – szólta Claud suttogva. – Látod a vadórt?

– Hol van?

– A másik oldalon, a mellett a nagy fa mellett. Óvatosan kukucskálj ki.

– Jóságos Isten!

– Semmi vész. Nem láthat meg bennünket.

Szorosan a földhöz lapultunk, és figyeltük a vadórt. Alacsony emberke volt, fején sapka, hóna alatt puska. Meg se moccant. Úgy állt ott, akár egy jelzőpózna.

– Gyerünk – suttogtam. A vadőr arcára árnyékot vetett sapkájának ellenzője, de nekem úgy tűnt, hogy egyenesen bennünket figyel.

– Én nem maradok itt tovább – mondtam.

– Pszt! – csitított Claud. Lassan, egyetlen pillanatra sem véve le szemét a vadórról, a zsebébe nyúlt, és elővett egy szem mazsolát. Jobb keze tenyerébe helyezte, majd gyorsan, apró kis csuklómozdulattal, jó magasra feldobta a levegőbe. Figyeltem, ahogy elszállt a bokrok fölött, majd körülbelül egyméternyire egy régi farönk mellett ácsorgó két fácántyúktól földet ért. Mindkét madár tüstént a lehulló mazsola felé kapta a fejét. Aztán egyikük odaszökkent, és szaporán felcsípett valamit a földről, nyilván a mazsolát.

Fölpillantottam a vadőrre. Továbbra sem moccant.

Claud újabb mazsolát hajított a tisztásra, aztán egy harmadikat, majd negyediket és ötödiket.

Ebben a pillanatban a vadőr hátrafordította a fejét, hogy megsejmelje a mögötte lévő erdőrészt.

Sebesen, akár a villám, Claud előkapta zsebéből a papírzacskót, s egy nagy halom mazsolát töltött tölcsér alakúvá formált jobb tenyerébe.

– Állj – szóltam. De ő hatalmas karlendülettel, az egész maréknyit a bokrok fölött a tisztásra hajította.

Lágy kis pottyanással hulltak le a mazsolaszemek, mint esőcseppek a száraz falevelekre, és a tisztáson lévő valamennyi fácán alkalmasint vagy meglátta őket, vagy pedig meghallotta a pottyanásukat. Nagy szárnyzuhogás kíséretében megindult a roham a kincs megszerzéséért.

A vadőr feje úgy penderült hátra, mintha rugó lenne a nyakában. A madarak mindnyájan örülten kapadoztak csőrükkel a mazsolaszemek után. A vadőr két gyors lépést tett előre, s egy pillanatig azt hittem, közelebb jön vizsgáldni. Ám ekkor megállt, fölvetette a fejét, és tekintetét lassan körbehordozta a tisztást övező bozótoson.

– Gyere utánam – súgta Claud. – De lapulj le. – Négykézláb mászott, akár valami majom.

Megindultam utána. Orra szorosan a földhöz tapadt, óriási feszülő ülepe az égnek meredt, és most könnyű volt belátnom, miként válhatott a „vadorzósegg” foglalkozási ártalommmá e nemes sport rajongóinak körében.

Jó száz yardon keresztül ekként folytattuk utunkat.

– Most pedig futás! – kiáltotta Claud.

Felpattantunk és futásnak eredtünk, s néhány perc múlva a kerítésen át kiértünk a dűlőút pompázatos biztonságába.

– Csodálatosan ment a dolog – örvendezett Claud erősen zihálva.

– Abszolút bámulatosan ment minden, hát nem? – A széles arc bíborszínű volt, és diadal fénylett rajta.

– Szörnyen kínos helyzet volt – feleltem.

– Micsoda!? – hördült fel.

– De az ám. És ezek után aligha mehetünk vissza. A vadőr tudja, hogy valaki járt ott.

– Semmit sem tud – replikázott Claud. – Öt percen belül koromsötét lesz az erdőben, és az ipse haza fog lógni vacsorázni.

– Nyilván magam is csatlakozom hozzá.

– Szép kis vadorzó vagy, mondhatom – gúnyolódott Claud. Letelepedett a kerítés tövében lévő füves töltésre, és cigarettára gyújtott.

A nap immár leáldozott, s az ég sápatag füstszín-kékjét áttetsző sárga fátyol vonta be. Mögöttünk az erdőben az árnyékok meg a fák térközei szürkéről feketére váltottak.

– Mennyi idő múlva kezd el hatni egy altatótabletta? – kérdezte Claud.

– Vigyázz – szóltam. – Jön valaki.

A férfi váratlanul és nesztelenül bukkant elő a szürkületből, és már csupán mintegy harminc yardnyira volt, mikor megláttam.

– Egy újabb istenverte vadőr – dörmögte Claud.

Mindketten a vadőrre néztünk, miközben az ösvényen felénk tartott. Hóna alatt vadászpuska volt, szorosan a nyomában pedig egy fekete labrador lépdelt. Néhány lépésnyire tőlünk az ember

megállt, s a kutya is megtorpant. Továbbra is gazdája mögött maradva, s annak lábai között átnézve fürkészett bennünket.

– Jó estét! – üdvözölte Claud kedvesen és barátságosan.

Magas, csontos, körülbelül negyvenéves férfi volt, vizsla szemű, barátságtalan képű és veszedelmesen nagy, péklapát tenyerű.

– Ismerem magukat – mondta lágyan, miközben közelebb lépett. – Mindkettőjüket ismerem.

Claud nem válaszolt.

– A benzinkúttól vannak. Így van?

Ajkai vékonyak voltak és szárazak, holmi barna lerakódás vonta be őket.

– Maguk Cubbage és Hawes, és a főutcán lévő benzinkúttól vannak. Így van?

– Mi az, kérdezz-feleleket játszik? – szólalt meg Claud.

A vadőr jókora nyálcsomót köpött ki: láttam, amint lebegve átszeli a levegőt, majd loccsanva landol egy száraz sárdarabon, hathüvelyknyire Claud lábától. Éppen úgy festett, mint egy kis osztrigabébi.

– Táguljanak innen – mondta a férfi. – Nyomás. Lóduljanak!

Claud csak ült tovább a töltésen, cigarettázva és a nyálcsomót bámulva.

– Nyomás – mondta megint az ember. – Lóduljanak!

Beszéd közben a felső ajka fölhúzódott az ínyről, láthatóvá téve egy sor apró, elszíneződött fogat: az egyik fekete, a többi birsalma- és okkersárga volt.

– Ha nem tudná, ez itten egy közút – szólalt meg Claud. – Legyen szíves, ne molesztáljon bennünket.

A vadőr a bal hóna alól a jobb hóna alá helyezte át a puskáját.

– Maguk azért ólálkodnak itt – jelentette ki –, hogy bűncselekményt kövessenek el. Ezért előállíthatnám magukat.

– Na nehogy már! – felelte Claud.

Mindez egyre jobban idegesített.

– Jó ideje szemmel tartom már magát – mondta a vadőr, Claudra nézve.

– Későre jár – szoltam. – Nem kéne továbbsétálnunk?

Claud elpöccintette cigarettáját, és lassan föltápáskodott.

– Nna jó – mondta. – Gyerünk.

Ugyanarra, amerre jöttünk, visszabattyogtunk a dülőúton, magára hagyva az oszlopként lecövekelt vadőrt, akit hamarosan elnyelt az alkonyi szürkeség.

– Ez a fővadőr – mondta Claud. – Rabbettsnek hívják.

– Tűnjünk el a francba – szoltam.

– Gyerünk be ide – indítványozta Claud.

Tőlünk balra egy kaput pillantottam meg, amely egy rétre vezetett. Átmásztunk rajta, és leültünk a kerítés tövébe.

– Mr. Rabbettset ugyancsak hazavárják vacsorára – magyarázta Claud. – Miatta nem kell nyugtalankodnod.

Szótlanul üdögéltünk a kerítés tövében, és vártuk, hogy a vadőr, útban hazafelé, elhaladjon mellettünk. Néhány csillag már láthatóvá vált, s a fényes, háromnegyednyi hold felkúszóban volt a mögöttünk, keleten magasló hegyek fölé.

– Ehol jön, ni – súgta Claud. – Ne mozdulj.

A vadőr hosszú léptekkel közeledett a dülőúton, kutyája nesztelenül ügetve, szorosán a nyomában. A sövény mögöl figyeltük, ahogy tovahaladtak.

– Ma éjjel már nem jön vissza – mondta Claud.

– Hát ezt meg honnan tudod?

– Egy vadőr sohasem az erdőben vár rád, ha tudja, hogy hol laksz. Odamegy a házadhoz, elrejtőzik, és várja, hogy visszatérj.

– Így még rosszabb.

– Nehogy azt hidd. Ha elrejtéd valahol a szajrét, mielőtt hazamegy, hozzád se nyúlhat.

– Na és mi van a másikkal, amelyik a tisztáson őrködik?

– Az is lelécelt.

– Ezt nem tudhatod biztosan.

– Hónapokon át tanulmányoztam ezeket az ebadtákat, Gordon, becsszóra mondom néked. Hidd el, ismerem minden szokásukat. Semmilyen veszélytől ne tarts.

Kelletlenül követtem visszafelé az erdőbe. Odabent koromsötét volt már és síri csönd, s miközben óvatosan araszoltunk előre, a lépteink nesze úgy rémlett, akkora visszhangot vert a fák között, mintha csak egy székesegyházban járkáltunk volna.

– Itt szórtuk szét a mazsolát – mutatta Claud.

Kikémleltem a bokrok mögül. A tisztás homályosan derengett a holdfényben.

– Teljesen biztos vagy benne, hogy a vadőr elment?

– *Tudom*, hogy elment.

Épp csak hogy kivehettem Claud arcát a sapkája ellenzője alatt: a halovány ajkakat, a lágy, sápatag orcákat és a nagy szemeket, amelyekben az izgalom aprócska szikrája szökdécselt.

– Elültek már?

– Igen.

– Na és merre?

– Körös-körül, mindenüvé. Nem mennek el messzire.

– Most mit fogunk csinálni?

– Itt maradunk és várunk. Hoztam neked egy lámpát – tette hozzá, és átadott egy kicsiny, töltőtoll alakú zseblámpát. – Szükséged lehet rá.

Kezdtem magam jobban érezni.

– Megnézzük őket, amint a fákon ücsörögnek?

– Nem.

– Szeretném látni, hogy festenek, amint szundikálnak.

– Ez itt most nem természetrajz óra – szólt rám Claud. – Kérlek, maradj csöndben.

Sokáig álldogáltunk ott, arra várva, hogy történjék valami.

– Támadt egy kellemetlen gondolatom – szóltam. – Ha egy madár alvás közben meg tudja őrizni az egyensúlyát az ágon, akkor semmi okát sem látom, miért esne le a tablettától.

Claud gyors pillantást lövellt felém.

– Végül is – folytattam – nem múlik ki tőle. Egyszerűen csak tovább alszik.

– Na igen, de el van kábítva – vitatkozott Claud.

– De az is csupán az álom egy mélyebb fajtája. Miért várhatnánk el, hogy leessen, pusztán azért, mert mélyebben alszik?

Borongós csend támadt.

– Előbb csirkéken kellett volna kipróbálnunk – szolt Claud. – A papám azt tette volna.

– A papád egy lánész volt – mondtam.

Ebben a pillanatban tompa puffanás hallatszott mögölünk az erdőből.

– Hé!

– Psssszt!

Álltunk és füleltünk.

Zutty.

– Megint egy!

Mély, tompa zaj volt, mint amikor egy homokzsákot ejtenek le, körülbelül vállmagasságból.

Zutty!

– Ezek fácánok! – kiáltottam.

– Várj!

– Biztos vagyok benne, hogy fácánok!

Zutty! Zutty!

– Igazad van!

Visszafutottunk az erdőbe.

– Hol estek le?

– Itt valahol! Kettő itt valahol pottyant le!

– Azt hittem, emerre.

– Keresd tovább! – kiabált Claud. – Nem lehetnek messze.

Körülbelül egy percig kutakodtunk.

– Itt van egy! – örvendezett Claud.

Mikor odamentem hozzá, mindkét kezében egy pompás fácánkakast tartott. Zseblámpáink fényében tüzetesen megszemléltük őket.

– Teljesen el van kábulva – állapította meg Claud. – Életben van, érzem a szívverését, de olyan kába, mintha fejbe kólintották volna.

Zutty!

– Itt is egy!

Zutty! Zutty!

– Újabb kettő!

Zutty!

Zutty! Zutty! Zutty!

– Jesszus Mária!

Zutty! Zutty! Zutty! Zutty!

Zutty! Zutty!

Körülöttünk mindenütt záporozni kezdtek a fákról a fácánok. Őrülmód rohángásztunk körbe, zseblámpával pásztázva a földet.

Zutty! Zutty! Zutty!

Ez a sorozat csaknem a fejem tetején landolt. Közvetlenül a fa alatt álltam, amikor lepotyogtak, és azonnal megleltem mind a hármat – két kakast és egy tojót. Bénák voltak és melegek, s a tollazatuk csodálatosan puha tapintású.

– Hová tegyem őket? – kiáltottam Claudnak, a lábuknál fogva tartva a szárnyasokat.

– Hozd ide, Gordon! Dobáld csak ide őket egy rakásra, itt világos van!

Claud a tisztás szélén állt, tetőtől talpig holdfényben fürödve, mindkét kezében egy nagy csomó fácán. Arca fénylett, nagy szemei kikerekedtek és csodálatos fényben ragyogtak, és úgy bámult maga köré, mint egy kisgyerek, amelyik éppen fölfedezte, hogy az egész világ csokoládéból van.

Zutty!

Zutty! Zutty!

– Nem tetszik ez nekem – mondtam. – Túlságosan sok lesz már.

– Kész gyönyörűség! – ujjongott Claud, a rakásra dobva a nála lévő madarakat, és újabbak után iramodva.

Zutty! Zutty! Zutty! Zutty!

Zutty!

Immár könnyű volt megtalálni őket. Minden fa alatt feküdt egykettő. Pillanatok alatt hat újabbat gyűjtöttem, hármat-hármat mindkét kezembe, majd visszafutottam, és a többiekhez dobtam őket. Aztán megint hatot, és még egyszer hatot.

És még mindig csak egyre potyogtak.

Claud örömmáorban perdült-fordult, akár egy őrült kísértet, úgy cikázva ide-oda a fák között. Láttam, ahogy a zseblámpája fénycsóvája le-föl hullámszik a sötétben, és valahányszor madárra bukkant, diadalittas kis kurjantást hallatott.

Zutty! Zutty! Zutty!

– Annak a ganajtúró Hazelnek kéne ezt hallania! – kiáltotta.

– Ne üvöltözz már – szóltam rá. – A szívbajt hozod rám!

– Hogy mondd?

– Mondom: *ne üvölts!* Vadőrök lehetnek a közelben.

– Cseszd meg a vadőröket! – rikkantotta. – Azok most mindannyian a fejüket tömik!

Három-négy percig még folytatódott a fácánhullás, aztán egyszerre csak abbamaradt.

– Folytasd a keresést! – kiabált Claud. – Még jó néhány hever a földön!

– Nem gondolod, hogy olajra kéne lépnünk, amíg még tiszta a levegő?

– Nem – válaszolta.

Folytattuk hát a begyűjtést. A tisztás százyardos körzetén belül minden egyes fa alját átfésültük, és azt hiszem, végül a legtöbbjüket megtaláltuk. A lerakóhelyen akkora halom gyűlt össze, akár egy máglya.

– Ez kész csoda! – lelkesedett Claud. – Isteni csoda. – Valósággal révületbe esve bámulta a szárnyasokat.

– Jobb lesz, ha mindegyikünk fölkap vagy féltucatnyit, aztán uzsgyi, eltisztulunk innen – javasoltam.

– Szeretném megszámolni őket, Gordon.

– Arra most nincs idő.

– Meg kell őket számolnom.

– Hagyd a francba – mondtam. – Gyerünk.

– Egy...

– Kettő...

– Három...

– Négy...

Igen gondosan elkezdte őket számba venni, mindegyik madarat fölemelve, és precízen a másik oldalra téve át. A hold éppen fölöttünk járt most, és az egész tisztást ragyogóan bevilágította.

– Na, én nem ácsorgok itt tovább – jelentettem ki. Hátrasétáltam néhány lépésnyit, és behúzódtam az árnyékba, várva, hogy végezzen a számolással.

– Száztizenhét... száztizennyolc... száztizenkilenc... százhusz! – ujjongott fel. – *Százhusz darab fácán!* Ez világrekord!

Ebben egyetlen pillanatig sem kételkedtem.

– A legtöbb, amennyit a papám valaha is fogni tudott egy éjszaka, tizenöt darab volt, és utána egy teljes héten át részeg volt!

– Te vagy a világbajnok – mondtam. – Na, kész vagy már?

– Egy pillanat – felelte, és fölhajtv a pulóverét, elkezdte letekerni a hasáról a két jókora fehér pamutzsákot. – Ez a tiéd – mondta, odanyújtva nekem az egyiket. – Töltsd meg gyorsan!

A holdfény olyan erős volt, hogy még a zsák alján lévő apró betűs föliratot is el tudtam olvasni. J. W. CRUMP – így szólt –, KESTON GŐZMALOM, LONDON SW17.

– Nem gondolod, hogy az a barna fogú fráter épp egy fa mögül figyel most bennünket?

– Az teljesen ki van zárva – felelte Claud. – Most odalent van a benzinkútnál, ahogy már mondtam is, és arra vár, hogy hazaérjünk.

Elkezdtek bepakolni a fácánokat a zsákokba. Puhák voltak és lecsüngő nyakúak, s a tolluk alatt a bőr még mindig meleg.

– Egy taxi vár majd ránk a dűlőúton – mondta Claud.

– Micsoda?!

– Visszafelé mindig taxival megyek Gordon, nem tudtad?

– Nem én – feleltem.

– A taxiknak nincs nevük. A sofórt kivéve senki sem tudja, ki ül bennük. Erre a papám tanított meg.

– Ki a sofőrje?

– Charlie Kinch. Boldoggá teszi, ha szívességet tehet.

Miután végeztünk a fácánok berakásával, vállunkra lódítottuk a zsákokat, és a koromsötét éjszakában, imbolyogva elindultunk a dűlőút felé.

– Hát én biztos nem fogok ezzel a hátamon egészen a faluig kutyagolni – zsörtölődtem. A zsákomban hatvan fácán volt, és legalább hetvenöt kilót nyomott.

– Charlie még sose hagyott cserben – nyugtatott meg Claud.

Kiértünk az erdő szélére, s a kerítésen át kikémleltünk a dűlőútra.

– Charlie fiú – mondta Claud igen halkán, és az alig ötyardnyira álló taxi volánja mögül egy idős ember dugta ki a fejét a holdvilágra, és sunyin vigyorgott ránk a fogatlan szájával. Átbújtunk a kerítésen, s a földön magunk után vonszoltuk a zsákokat.

– Aggyisten! – mondta Charlie. – Mi van bennük?

– Káposzta – felelte Claud. – Nyisd ki az ajtót!

Két perccel később mindketten biztonságban a taxiban ültünk, és lassan lefelé gördültünk a hegyoldalon a falu felé.

Claud örömmámorban úszott, keble dagadozott a büszkeségtől, s majd' kibújt a bőréből izgalmaiban. Minduntalan előrehajolt, és a sofőr vállát ütögetve hetvenkedett:

– Na mit szólsz ehhez, Charlie? Ez aztán a fogás, mi? – Charlie meg mindegyre kiguvadt szemmel tekingélt hátra az óriási, dudoros oldalú zsákokra, melyek közöttünk, a padlón feküdtek, és azt hajtogatta:

- Jézus Krisztusom, ezt meg hogy csinálták?
- Hat pár a tiéd belőlük, Charlie – mondta Claud.

Mire Charlie:

– Nyilván az idén eléggé gyéren mutatkozik majd odafönt a fácán Victor Hazel úr idénynyitó vadászatán!

Mire Claud:

– Meghiszem azt, öregem, de még milyen gyéren!
– Na és mi az isten csudáját akarsz kezdeni százhusz darab fácánnal? – kérdeztem.

– Lefagyasztom őket télire – felelte Claud. – A kutyatáppal együtt beteszem őket a benzinkút mélyhűtőjébe.

– De gondolom, nem ma éjjel?

– Nem, Gordon, nem ma éjjel. Ma éjszakára Bessie-nél hagyjuk őket.

– Miféle Bessie-nél?

– Bessie Organnél.

– Bessie Organ!

– Mindig Bessie veszi át tőlem a vadhúst, nem tudtad?

– Nem tudok én semmit – feleltem. Teljesen el voltam képedve. Mrs. Organ ugyanis nem más volt, mint Jack Organ tiszteletes, a helyi plébános felesége.

– Vadhúsátvevőnek mindig tiszteletreméltó hölgyet válassz – tanácsolta Claud. – Jól mondom, Charlie?

– Bessie csakugyan roppantul intelligens fehérnép – helyeselt Charlie.

Éppen a falun hajtottunk most keresztül, ahol még égtek az utcai lámpák, és a férfiak hazafelé szállingóztak a kocsmákból. Láttam, amint Will Prattley nesztelenül besomfordál halkereskedésének oldalajtáján, miközben Mrs. Prattley feje éppen fölötte kandikált ki az ablakon, ám a férfi erről mit sem tudott.

– A plébános nagyon kedveli a sült fácánt – mondta Claud.

– Tizennyolc napig lógatja – tette hozzá Charlie –, azután néhányszor alaposan megrázza, és az összes toll lehullik róla.

A taxi balra kanyarodott, és nagy lendülettel befordult a parókia kapuján. A házban sehol sem égett a villany, és senkivel sem találkoztunk. Claud meg én lerakodtuk a fácánokat a hátsó udvari szeneskamrába, aztán elköszöntünk Charlie Kinchtől, és a holdfényben üres kézzel visszasétáltunk a benzinkúthoz. Figyelt-e bennünket Mr. Rabbetts, vagy sem, miközben bementünk, nem tudom. Annyi bizonyos, hogy nyomát se láttuk.

– Ott jön, ni! – mondta Claud másnap reggel.

– Kicsoda?

– Bessie. Bessie Organ. – Büszkén ejtette ki a nevet, némiképp tulajdonosi melléközgével, akárha egy tábornok nyilatkozna legvitézebb tisztjéről. Követtem Claudot az épületen kívülre.

– Ott, ni – mondta, a jelzett irányba mutatva.

Távolacskán az úton egy piciny nőalakot láttam felénk közeledni.

– Mi az, amit tol? – kérdeztem.

Claud huncut somolygással pillantott rám.

– Vadhús leszállítására csupán egyetlen biztonságos módszer létezik – jelentette ki –, éspedig kisbaba alatt.

– Ja úgy – dünnyögtem. – Hogyne, persze.

– Az ott az ifjú Christopher Organ. Másfél éves. Csuda aranyos kis teremtés.

Éppen kivehetővé vált egy aprócska legényke, amint magasra polcolva ült a gyerekkocsiban, melynek ernyője föl volt tekerve.

– Legalább hatvan vagy hetven fácán van az alatt a kis lurkó alatt – közölte Claud vidáman. – Képzeld csak el.

– Egy gyerekkocsiba lehetetlen berakni hatvan-hetven fácánt.

– Igenis be lehet, ha jó mély üreg van alatta, és ha kiveszik belőle a matracot, és szorosán, egészen a tetejéig megrakják. Azután nem kell bele más, csak egy lepedő. Meg fogsz lepődni, hogy milyen kis helyen elfér egy fácán, ha el van ernyedve.

A szivattyúházak mellett állva vártuk, hogy Bessie Organ odaérjen hozzánk. Ama meleg, szélcsöndes szeptemberi reggelek egyike volt,

az égbolt mindinkább beborult, s a levegőben viharszag érzett.

– Ez igen. Hidegvérrel, csak úgy, végig a falun. A jó öreg Bessie-nek aztán van vér a pucájában! – jegyezte meg elismerőleg Claud.

– Nekem úgy tetszik, mintha kissé sietős lenne neki a dolog.

Claud a csikkjéről újabb cigarettára gyújtott.

– Bessie sohasem siet – jelentette ki.

– Márpedig semmi esetre sem normál tempóban halad – mondtam. – Nézd csak meg!

A cigarettája füstjén keresztül a nőre hunyorított, aztán kivette szájából a cigit, és újfent megszemlélte a közelgő Bessie-t.

– Nos? – kérdeztem.

– Minthogyha egy icinyke-picinykét csakugyan rákapcsolt volna, nemde? – mondta óvatosan.

– Átkozottul gyorsan szedi a lábát.

Csend támadt. Claud mindinkább elkomorulva bámulta a közelgő nőt.

– Nyilván nem szeretné, ha elkapná az eső. Lefogadom, hogy erről van szó: fél, hogy eső lesz, és nem szeretné, ha a baba elázna.

– De miért nem húzza fel a kocsi ernyőjét?

Erre nem válaszolt.

– Futásnak eredt! – kiáltottam. – Nézd! – Bessie hirtelen teljes erővel futni kezdett.

Claud moccanatlanul állva figyelte a nőt, és a rákövetkező csendben úgy rémlett nekem, mintha gyereksírást hallanék.

– Ez meg mi?

Claud nem felelt.

– Valami baj van azzal a babával – szóltam. – Hallgasd csak!

Ekkor Bessie körülbelül kétszáz yardnyira volt tőlünk, de sebesen közelgett.

– Hallod már a bébit? – kérdeztem.

– Igen.

– Bömböl, ahogy a torkán kifér.

A vékony, éles hang másodpercről másodpercre erősödött, s örülten, fülsértően, csaknem hisztérikusan harsogott megállás nélkül.

– Nyilván sírógörcs – vélekedett Claud.

– Igen, valószínűleg az lehet.

– Azért rohan annyira. Be akarja hozni ide, hogy a csapból hideg vizet engedjen rá.

– Biztos, így van – helyeseltem. – Pontosan erről lehet szó. Figyeld csak azt a hangot.

– Ha nem is sírógörcs, akármibe fogadok, valami hasonló.

– Szerintem is.

Claud nyugtalanul váltogatta lábát a kocsifelhajtó kavicsburkolatán.

– Ezer meg egy féle sajátos dolog történik nap mint nap az ilyen kisbabákkal – bölcselkedett.

– Bizony, ez így van.

– Ismertem egyszer egy babát, amelyiknek beszorultak az ujjai a gyerekkocsi kerekének a küllői közé. El is veszítette mindegyiket: a küllők többől levágták őket.

– Hát igen.

– Akármiről legyen is szó – mondta Claud –, bár adná a Jóisten, hogy most már hagyja abba Bessie a futást.

Egy hosszú, téglával megrakott teherautó közeledett Bessie mögött, s a sofőr lelassított, és fejét az ablakon kidugva bámulta a nőt. Bessie rá se hederített, csak száguldott tovább, és már olyan közel ért, hogy jól láthattam kerek, kipirult arcát és szélesre nyílt, levegő után kapkodó száját. Kezein fehér kesztyűt viselt, igen finomat és ízléseset, a feje búbján pedig muris kis fehér kalap ült, akár egy gomba.

A gyerekkocsiból ekkor hirtelen egy hatalmas fácán barrant föl a levegőbe!

Claudból elszörnyedt kiáltás tört elő.

A Bessie mellett elhaladó teherautó buta képű sofőrje harsány hahotára fakadt. A fácán néhány másodpercig bódultan verdesett szárnyaival, majd nem lévén képes tovább a levegőben maradni, az út menti fűben landolt.

Egy fűszeres furgon érte utol a teherautót, és dudálni kezdett, hogy megelőzhesse. Bessie egyre csak futott, futott.

Aztán – *huss!* – egy második fácán szárnyalt föl a gyerekkocsiból. Majd egy harmadik, és egy negyedik. Aztán egy ötödik.

– Uramisten! – mondtam. – A pirulák! Elmúlóban van a hatásuk! Claud meg se mukkant.

Bessie az utolsó ötven yardon szédületes iramot diktált, és miközben rákanyarodott a benzinkút felhajtójára, a gyerekkocsiból a szélrózsa minden irányába röpdöstek elő a madarak.

– Mi a fene folyik itt? – kiáltott Bessie.

– Menjen hátulra! – ordítottam. – Menjen hátulra! – Ám az asszonyka a benzinkútsor első készüléke előtt hirtelen megtorpant, és mielőtt elérhették volna, karjaiba ragadta a szirénázó magzatot, és kikapta a kocsiból.

– Ne! Ne! – ordította Claud az asszonyka felé rohanva. – Ne vegye ki a babát! Tegye vissza! Fogja le a lepedőt! – Bessie azonban rá se hederített, és mihelyt a bébit fölragadta, hatalmas fácánfelhő emelkedett ki a gyermekkocsiból, legalább hatvan vagy hetven példányból álló, és fölöttünk az egész égboltot betöltötték az óriási barna madarak, amint bőszt szárnycsapkodással igyekeztek a magasba röppenni.

Claud meg én elkezdtünk le-föl futkosni a kocsifelhajtón, és kezünkkel hadonászva próbáltuk elriasztani őket a közelből.

– El innen! – kiabáltuk. – Hess! El innen! – Még mindig túl kábák voltak azonban ahhoz, hogy akár a legcsekélyebb mértékben is reagáljanak hessegetésünkre. Fél percen belül ismét a földön voltak, s akár egy sáskaraj, teljesen ellepték a benzinkútam elülső részét. A hely nyüzsgött a fácánoktól. Szorosan egymás mellett ültek a tetőzet peremén és a beton előtetőn, amely előrenyúlt a szivattyúházak fölé,

legalább egy tucatnyi pedig az irodaablak párkányán csimpaszkodott. Egyesek a kenőolaj tárolására szolgáló állványra telepedtek, mások meg az eladásra kínált használt autók motorháztetőin üldögéltek. Egy pompás farkú kakas impozánsan trónolt az egyik benzinkút tetején, jó néhányan meg, túlságosan kábák lévén ahhoz, hogy felröppenjenek, egyszerűen a felhajtón, a lábunk mellett gubbasztottak, a tollukat borzolták, és tétován pislogtak apró szemükkel.

Az úton máris kocsisor kezdett kialakulni a téglás teherautó meg a fűszeres furgon mögött, s az emberek kinyitották kocsijuk ajtaját, kiszálltak, és előreindultak, hogy közelebbről csodálják meg a látványt. Az órára pillantottam: húsz perc múlva kilenc. Immár bármelyik pillanatban várható volt, hogy a falu felől egy nagy fekete luxusautó tűnik fel elegánsan suhanva, s ez az autó egy Rolls lesz, a volán mögötti arc pedig Victor Hazel úrnak, a kolbász- és pástétomgyárosnak pufók, fénylő mészárosarca.

– Majdnem darabokra csipdesték szegénykémet! – kiabált Bessie, a kebléhez szorítva sivalkodó magzatát.

– Most menjen szépen haza, Bessie – mondta neki a krétafehér képű Claud.

– Zárj be – szóltam. – Tedd ki a táblát. Az üzemanyag-kiadás szünetel.

A Mildenhall-i kincs

Úgy reggel hét óra felé járt az idő, mikor Gordon Butcher kikászálódott az ágyból, és villanyt gyújtott. Mezítláb az ablakhoz ballagott, elhúzta a függönyt, és kinézett.

Január volt, s még mindig sötét, de a férfi azt azért ki tudta venni a sötétben is, hogy hó nem esett az éjjel.

– Micsoda szél! – mondta a feleségének. – Hallgasd, hogy fúj.

A felesége közben szintén felkelt, s ott állt mellette az ablaknál. Mindketten szótlanok voltak, s a jeges szelet hallgatták, ahogy az a mocsárvidék felől süvített.

– Északkeleti – állapította meg a férfi.

– Havazni fog, mielőtt ma besötétedne, ez biztos – jegyezte meg a felesége. – És jó sok fog esni. – Az asszony még a férje előtt felöltözött, átment a szomszéd szobába, hatéves kislánya ágyacskája fölé hajolt, s megcsókolta a gyermeket. Jó reggelt kívánt a harmadik szobában lévő két másik gyereknek, aztán lement a földszintre, hogy reggelit készítse.

Háromnegyed nyolckor Gordon Butcher felvette a kabátját, a sapkáját és a bőrkesztyűjét, s kilépett a hátsó ajtón a csontig hatoló, kora reggeli téli időbe.

Ahogy a derengésben az udvaron át a fészer felé tartott, ahol a biciklije állt, a szél úgy vágta az arcát, mint valami kés. Kitolta a biciklit a fészerről, felült rá, és megindult a keskeny út közepén, pont széllal szemben.

Gordon Butcher a harmincnyolcadik évében járt. Nem mindennapi parasztgazda volt. Senkitől nem fogadott el utasításokat, csak ha ő akarta. Saját traktora volt, s ezzel mások földjeit szántotta fel, s mások termését aratta szerződés alapján. Csak a feleségére, a fiára és a két lányára gondolt. Az összes vagyona kis téglaháza, két tehene, a traktora és a tapasztalata volt, amit a szántás területén szerzett.

Gordon Butchernek igen különös fejformája volt: hátul kipúposodott, mint valami hatalmas tojás hegyes vége, a fülei elálltak, a bal oldalon pedig hiányzott az egyik első foga. Ezek közül azonban egyik sem volt zavaró, ha az ember a szabadban szembetalálkozott vele. A férfi mindenkire nyílt tekintettel nézett, kék szemeivel, melyekben egy szemernyi gúny, ravaszság vagy mohóság sem volt érezhető. A szája körül pedig nyomait sem lehetett felfedezni azoknak a vékony, keserű ráncoknak, melyeket gyakran lehet látni olyan férfiakon, akik a földeken dolgoznak, és napról napra küszködnek az időjárás viszontagságaival.

A férfi egyetlen különös vonása – melyet egyébként, ha kérdezték, nevetve beismert – az volt, hogy amikor egyedül maradt, magában beszélt. Ez a szokás a saját bevallása szerint abból eredt, hogy a munkája természetéből fakadóan napi tíz órát dolgozott teljesen magában, a hét hat napján. – Így társaságban érzem magam – mondogatta –, ha a saját hangomat hallom néha. – Tovább biciklizett az úton, keményen pedálozva a vad széllel szemben.

– Nézd csak – motyogta –, nézd csak, fújj csak egy kicsit! Ennyi az összes tudományod? Te jó ég, mintha itt se lennél ma reggel! – A szél süvített a férfi körül, elkapta a kabátját, befújta a sűrű gyapjú szálai között, át még az alatta lévő zakó résein is, keresztül az ingén, a trikóján, s jeges leheletével egészen a bőréig ért.

– Nocsak – motyogta ismét –, olyan langyos vagy ma. Ennél jobban össze kell szedned magad, ha engem akarsz megriasztani.

Ekkor kezdett a sötétség sápadtszürke reggeli fénné oldódni, Gordon Butcher pedig látta az égbolt szürke boltozatát közvetlenül a feje fölött tornyosulni, s azt, ahogy a felhőtorony a szélben sodródott. A felhők szürkéskékek voltak, itt-ott fekete foltokkal, s a láthatár egyik szélétől a másikig eltakarták az eget. A hatalmas tömeg egyben görgött a szélben, mint egy végeláthatatlan, szürke fémtekerics, amit épp kigöngyölnek.

Körülötte Suffolk kietlen, sivár mocsárvidéke, ami úgy tűnt, egészen a végtelenségbe nyúlik. Tovább pedálozott. Átkerekezett

Mildenhall városának külterületén, s utána a West Row nevű falucska felé vette az irányt, ahol az a Ford nevű férfi lakott.

Az előtte lévő nap Fordnál hagyta a traktorát, mivel a következő megbízása az volt, hogy szántson fel Thistley Greenben egy kéthektáros területet a férfinak. A terület maga nem Fordé volt, ezt nem szabad elfelejteni, Ford volt viszont, aki megkérte, hogy végezze el a munkát. A kéthektáros terület egy Rolfe nevű parasztgazda tulajdona volt.

Rolfe kérte meg Fordot, hogy szántassa fel a földjét, mivel Ford, akárcsak Gordon Butcher, gyakran szántott bérbe másoknak. A különbség annyi volt Ford és Gordon Butcher között, hogy Ford valamivel nagystílusban élt. Viszonylag sikeres agrármérnök volt, s szép háza mellett a hatalmas udvaron számos melléképület épült, melyekben rengeteg, a földműveléshez használt eszközt és gépet tartott.

Ezúttal azonban, amikor Rolfe megkérte, hogy szántsa fel a földjét Thistley Greenben, Fordnak több volt a dolga, semhogy maga neki tudott volna látni a munkának, így aztán ő meg felbérelte Gordon Butchert, hogy vele végeztesse el a munkát.

Mikor Butcher odaért a biciklijével, egy árva lélek sem volt Ford udvarán. Butcher letámasztotta hát a biciklijét, feltöltötte a traktorát paraffinnal és benzinnel, bemelegítette a motort, ráakasztotta a gépre az ekét, felült a magas ülésre, s kikormányozta a masinát Thistley Greenre.

A föld nem volt egy kilométernyire sem, s úgy fél kilenc tájban Butcher a kapun át behajtott a földterületre. Thistley Green összesen úgy negyven hektár lehetett, s az egészet alacsony sövény vette körül. S bár Thistley Green egyetlen hatalmas földterület volt, különböző parcelláinak mind más és más volt a tulajdonosa. Ezeket a parcellákat nem volt nehéz megkülönböztetni, mivel mind másképp művelték. Rolfe kéthektáros darabkája a déli kerítésszakasz mentén húzódott. Butcher tudta, hogy hová kell mennie, s a földdarab szélén

vezette végig a traktort, aztán, ahogy a keresett két hektárt elérte, bekanyarodott.

Rolfe földjén árpatarló volt: az ősszel aratott árpa sárgás, rothadó csonkjai fedték a földet, melyet csak nemrég vágtak vissza egészen rövidre, hogy aztán be lehessen szántani.

– Mélyen szántsd fel – mondta Ford Butchernek az előző napon. – Cukorrépa lesz benne. – Rolfe cukorrépát akar termelni az idén. Az árpának csak úgy tíz centi mély szántást szoktak csinálni, a cukorrépához azonban mély szántást kell végezni: jó huszonöt-harminc centiset. Lóval vontatott ekével ilyen mélyre nem is lehet szántani. A gazdák csak azóta tudtak rendes mélyszántást csinálni, amióta ezek a motoros traktorok bejöttek. Rolfe földjét néhány évvel korábban már felszántották mélyszántással a cukorrépának, ám a szántást akkor nem Butcher végezte, s a munkát egyértelműen elnagyolták, s aki szántotta, nem ment olyan mélyre, mint kellett volna. Ha úgy csinálja, akkor ami ezen a napon történt, az akkor történt volna meg – ebben az esetben pedig a dolgok egészen másként alakultak volna.

Gordon Butcher elkezdett szántani. Oda-vissza hajtott a traktorral a földön, egyre mélyebbre és mélyebbre süllyesztve az ekevasat, míg végül egészen harminc centire le nem ért az eke, egyenletes vastagságú, fekete földhullámot túrva fel maga mögött.

A szél egyre hevesebben támadott: a tenger felől jött, végigsöpört a lapos norfolki földeken, át Saxthorpe-on, Reephamen, Honinghamen, Swaffhamen, Larlington, aztán a határon át Suffolkba, Thistley Greenbe, ahol Gordon Butcher egyenes gerinccel ült a traktorán, oda-vissza dökögve a sárgás árpatarlón. Gordon Butcher érezte a hó éles, átható illatát: már nem lehetett messze. A férfi látta az alacsonyan csüngő égboltot (a fekete foltokat ekkorra már sápadt szürkésfehérek váltották fel): mint egy tömör, szürke fémtekercs, amit épp kigöngyölnek.

– Hát – emelte fel a hangját, hogy túlharsogja a traktor zakatolását –, ma, úgy látom, nagyon haragszol valakire. Micsoda felhajtást

csinálsz ezzel a fújtatással meg fűtüléssel meg csikorgással. Mint valami asszony – tette hozzá. – Pont, mint egy asszony, ahogy este csinálja – gondolta, s a szemét továbbra is a barázda szélén tartva elmosolyodott.

Délben leállította a traktort, leszállt az ülésről, és a zsebében kezdett kotorászni, az ebédje után. Mikor megtalálta, leült a földre az egyik hatalmas traktorkerék mögött. A kenyérből nagyokat harapott, a sajttal azonban takarékosan bánt. Innivalója nem volt, mivel az egyetlen termosza két héttel korábban összetört a traktor zötyögésétől, háborús időben pedig – lévén hogy 1942-t írtak –, nemigen lehetett újat venni. Butcher úgy tizenöt percen át ült a kerék mögött és falatozott. Azután felállt, s megvizsgálta a pecket.

Sok bérben szántótól eltérően, Butcher mindig egy fapecekkel erősítette az ekét a traktorhoz, hogy ha az eke valami gyökérbe vagy nagy kőbe akadna, inkább a pecek törjön el rögtön, mint az ekevasak, amik így egyszerűen csak ottmaradtak a traktor mögött a földön, ám komolyabb bajuk nem történt. A fekete lárvidéken mindenhol óriási tölgyfák tuskói rejtőztek, közvetlenül a földfelszín alatt, s így egy egyszerű fapecekkel hetente többször meg lehetett menteni egy-egy ekevasat. S bár Thistley Green gondosan művelt területnek számított – mivel termeltek rajta, s nem pusztá mocsár volt –, Butcher az ekéjét azért nem kockáztatta volna.

Megvizsgálta a fapecket, s mivel épnek találta, ismét felmászott a traktorra, s folytatta a szántást.

A traktor oda-vissza gördült a földön, finom, fekete rögöket túrva fel maga mögött. A szél egyre hidegebben fújt, havazni azonban még mindig nem kezdett. Úgy három óra körül történt a dolog.

Egy enyhe rántást lehetett érezni, a pecek eltörött, s az eke elmaradt a traktor mögött. Butcher megállította a gépet, leszállt az ülésről, s visszaballagott az ekéhez megnézni, hogy mibe akadt bele. Meglepő volt, hogy épp itt történik ilyesmi, egy rendszeresen szántott területen. Itt elvileg nem lehetnek a földben tölgyfatuskók.

A férfi letérdelt az eke mellé, s elkezdte széttúrni a földet a vas körül. Jó sok földet kellett szédtúrni. Belenyomta a talajba kesztyűbe bújtatott ujjait, s két kézzel kotort. Tizenöt centi... húsz centi... huszonöt centi... harminc centi. Addig nyomta lefelé ujjait az ekevas mentén, míg a vas végéig nem ért. A talaj puha és laza volt, s mindig visszafolyt a lyukba, amit már kiásott, így az eke harminc centi mélyen fekvő végét Butcher már nem látta. Csak az ujjával érezte, hogy az ekevas valami kemény tárgynak feszült neki. Újabb adag földet tárt ki. Megnagyobbította a lyukat. Fontos volt, hogy egyértelműen lássa, milyen akadályba ütközött. Ha valami apró dolog az, akkor talán a kezével is kiáshatja, s aztán folytathatja a munkát. Ha egy fatuskó, akkor vissza kell mennie Fordhoz ásóért.

– Gyerünk – szólalt meg hangosan. – Úgyis kiszedlek onnan, te kis bujkálós rohadék. – Aztán hirtelen, ahogy kesztyűbe bújtatott ujjai újabb adag fekete földet túrtak el az útból, Butcher valami lapos dolog ívelt peremét pillantotta meg, mintha óriási tál pereme lett volna, ami a föld mélyéből áll ki. Az ujjával megdörzsölte a peremet, aztán ismét dörzsölt egy kicsit rajta. Hirtelen a perem zöldes fényvel csillant meg, Gordon Butcher pedig egyre közelebb és közelebb hajolt, hogy még jobban be tudjon kukucskálni a pici lyukon, melyet a kezeivel ásott. Végül az ujjával tisztára dörzsölte a peremet, s a beszűrődő halvány fényben tisztán látta a réges-régen betemetett fémekeket borító, tipikus kékeszöld réteget. Úgy érezte, rögtön megáll a szíve.

Itt illő elmagyarázni, hogy Suffolk e részén, s azon belül is a Mildenhall-i vidéken, a parasztek már évek óta rendszeresen találtak a földben ősi tárgyakat. Számos kőből készült nyilvesszövőveget leltek, de ami még ennél is érdekesebb, az az, hogy római korból származó edényekre és szerszámokra is rábukkantak. Köztudott dolog, hogy a rómaiak, míg Britanniát megszállva tartották, különösen nagyra tartották az országnak ezt a részét. A helyi parasztagazdák tehát mind tudták, miszerint könnyen megtörténhet, hogy napi munkájuk során valami érdekesre akadnak. Így aztán a mildenhalliak számára

nem volt különösebben újdonság, hogy a föld alatt bárhol kincs rejtőzhet.

Gordon Butcher furcsán reagált, mikor megpillantotta a hatalmas tányér peremét. Azonnal hátrébb húzódott. Aztán felállt s megfordult. Csak annyi időt töltött még a lelet közelében, míg a traktor motorját leállította, utána megindult az út felé.

Nem tudta pontosan, hogy milyen sugallat vezette, amikor abbahagyta az ásást, és elment. Utólag annyit tudna csak mondani, hogy az első másodpercekből annyi maradt meg az emlékezetében, hogy valami félelem fogta el, mikor meglátta azt a kékeszöld foltot. Mikor megérintette, mintha áramütés járta volna át a testét, s az a leküzdhetetlen balsejtelme támadt, hogy amit lát, az sok ember békességét és boldogságát veszélyezteti.

Először az egyetlen kívánsága az volt, hogy minél távolabb kerüljön a különös tárgytól, otthagyja azt, ahol van, és örökre felejtse el. De párszáz méternyi gyaloglás után lassított a léptein. A Thistley Greenből kivezető kapunál megállt.

– Mi a csuda jött rád, Gordon Butcher? – mondta hangosan a süvítő szélnek. – Csak nem berezeltél? Nem, nem vagyok berezelve, de megmondom én neked egyenesen: nem szívesen foglalkoznék ezzel az üggyel egyedül.

Ekkor jutott eszébe Ford.

Először azért gondolt rá, mert éppen neki dolgozott. Másodszor azért, mert tudta, hogy Ford gyűjti a régi holmikát: ott volt nála az összes régi kő meg nyílhegy, amiket az emberek a környéken kiástak, s aztán elvittek Fordnak – aki azután a kandallópárkányra rakta azokat, a nappalijában. Az a pletyka járta, hogy Ford eladta ezeket a tárgyakat, ám azt már senki sem tudta, hogy ezt hogyan csinálta. No meg nem is különösebben érdekelte az embereket a dolog. Gordon Butcher Ford háza felé fordult, s megindult a keskeny úton. A bal kanyarnál befordult, s nemsokára ott is volt a háznál. Fordra a hatalmas csűrben akadt rá, amint épp egy sérült boronát javított. Butcher megállt az ajtónál, s így szólt:

– Ford!

Ford anélkül, hogy felegyenesedett volna, kissé hátrafordította a fejét.

– Na, Gordon – felelte –, mi az?

Ford középkorú volt, talán már picivel túl is azon. Kopasz, hosszú orrú, s az ábrázatán mindig valami ravasz kifejezés ült. A szája keskeny volt és keserűséget tükrözött, s ha ránézett valakire, s az megpillantotta ezt a keskeny szájat, a férfi keserű, vékony ajkait, az rögtön tudhatta, hogy ez a száj soha nem mosolyog. Az álla csapott volt, orra hosszú és hegyes, s az egész férfiből egyfajta ravaszság sugárzott.

– Mi az? – kérdezte, s felnézett a borona mellől.

Gordon Butcher kissé lihegve állt az ajtónál, az arca kékre fagyva, s kezeit lassan egymáshoz dörzsölte.

– A traktor elhagyta az ekét – szólalt meg halkán. – Valami fém. Láttam.

Ford feje megrándult.

– Milyen fém? – kérdezte élesen.

– Lapos. Elég lapos, mint valami hatalmas tányér.

– Nem ástad ki? – Ford ekkorra már felegyenesedett. A szemei mint valami sasé.

Butcher ennyit válaszolt:

– Nem, otthagytam, s egyenesen ide jöttem.

Ford sietve a sarokhoz ment, s lekapta kabátját a szegről. Miután sapkát és kesztyűt is húzott, előkerített egy ásót, és az ajtó felé indult. Butcher viselkedését kissé furcsának találta.

– Biztos, hogy fém volt?

– Csupa rozsdá – felelte. – De fém, az szent igaz.

– Milyen mélyen?

– Harminc centire. A teteje legalábbis harminc centire volt. A többi része mélyebben van.

– Honnan tudod, hogy tányér volt?

– Nem biztos – felelte Butcher. – Csak a pereméből láttam egy kis darabkát, de kinézetre olyan, mint egy tányér. Egy óriási tányér.

Ford rókaszerű arca egészen elsápadt az izgalomtól.

– Gyerünk – mondta. – Visszamegyünk és megnézzük.

A két férfi kilépett a csúrból a fagyasztó, dühöngő szélbe. Ford reszketett.

– A fenébe ezzel a pokoli idővel – szólalt meg. – A fenébe ezzel a pokoli, jeges idővel – ismételte, s hegyes, rókaszerű arcát behúzta kabátjának gallérja mögé, s a Butcher leletével kapcsolatos lehetőségeket kezdte latolgatni.

Ford tudott valamit, amiről Butchernek nem volt tudomása. Azt tudniillik, hogy még 1932-ben, egy Lethbridge nevű férfi a Cambridge-i Egyetemen tartott előadásokat az angolszász régiségekkel kapcsolatban. Több ásatást is végzett a környéken, s épp Thistley Greenben, egy római villa alapjait tárta föl. Ford ezt nem felejtette el. Meggyorsította a lépteit. Butcher szótlánul lépkedett mellette, s hamarosan oda is értek. Bementek a kapun, majd az ekéhez ballagtak, ami úgy négy méternyire hevert a traktor mögött.

Ford letérdelt az eke mellett, s bekukucskált a kis lyukba, melyet Gordon Butcher ásott a kezével. Kesztyűbe bújtatott ujjával megérintette a zöldeskék fém peremét. Még egy kis földet elkapart az útból, közelebb hajolt, hogy hegyes orra már szinte benne volt az üregben. Az ujjait végighúzta a durva, zöld felületen. Azután felállt, s így szólt:

– Vigyük el az ekét az útból, és ássunk egy kicsit. Bár a feje úgy zúgott, mint valami méhkas, s egész testében remegett, Ford hangja lágy és semleges maradt.

A két férfi egy pár méterrel hátrébb húzta az ekét.

– Add ide az ásót – mondta Ford, s óvatosan elkezdte ásni a földet egy egyméteres sugarú körben, a fém körül. Mikor a lyuk hatvan centi mély volt, Ford elhajította az ásót, s az ujjával kezdett túrni. Letérdelt, s úgy kaparta a földet. A kis fémdarabka egyre

nagyobb és nagyobb lett, míg végül teljes nagyságában ott nem hevert előttük a hatalmas tál. Az átmérője összesen hatvan centi volt. Az eke alja épp hogy csak beleakadt a tál kiemelkedő peremébe.

Ford óvatosan kiemelte a tálat a lyukból. Felállt, s állva sepergette le róla a földet, miközben egyre csak forgatta azt a kezében. A tálból nem sokat lehetett látni, mivel az egész felületét kemény, zöldeskék kéreg borította. A férfi azonban azt már tudta, hogy egy hatalmas, nehéz és vastag tálat tart a kezében. Volt vagy kilenc kiló!

Ford csak állt a sárgás árpatarlón, s bámulta az óriási tálat. A kezei reszkettek. Hatalmas, majdnem elviselhetetlen izgalom kezdett forni benne, s ezt nem volt könnyű elrejtene. De azért sikerült.

– Valami tál – állapította meg.

Butcher a lyuk mellett térdelt a földön.

– Jó régi lehet – mondta.

– Lehet, hogy régi – felelte Ford –, de csupa rozsdá az egész.

– Szerintem ez nem rozsdá – ellenkezett Butcher. – Ez a zöldes ízé ez nem rozsdá. Valami más...

– Zöld rozsdá – jelentette ki Ford fensőségesen, s ezzel a vita le volt zárva. Butcher, aki még mindig térdelt, az egyméter átmérőjű lyukat kapingálta kesztyűbe dugott kezeivel. – Itt van még egy – szólalt meg.

Ford azonnal a földre rakta a hatalmas tányért. Letérdelt Butcher mellé, s néhány perc alatt egy újabb óriási, zöld kéreg borította tányért ástak elő. Ez egy árnyalattal kisebb volt az elsőnél, de mélyebb is. Inkább valami óriási tátra, mint tányérra emlékeztetett.

Ford felállt, s a kezében tartotta az újabb leletet. Még egy jó súlyos darab. Ekkor már biztos volt benne, hogy valami iszonyatosan nagy dologra bukkantak. Római kincsre, s majdnem kétség nélkül tiszta ezüstre. Két dolog is arra mutatott, hogy tiszta ezüstről van szó. Először is a súly, másodsor pedig az a különös zöld kéreg, ami az oxidáció miatt alakult ki.

Milyen gyakran találunk a világon római kori ezüstöt? Manapság szinte már soha. Na és találtak valaha ekkora leleteket korábban? Ford ebben nem volt biztos, de úgy sejtette, hogy nem.

Tízezreket ér, az szent igaz. Szó szerint több tízezer fontot.

A lélegzete, mely egészen felgyorsult, kis fehér felhőkben látszott a fagyos levegőben.

– Itt még több is van, Ford – mondta Butcher. – Érzem őket. Szükség lesz még az ásóra.

A harmadik darab, amelyet kiástak, egy újabb hatalmas tál volt, hasonló az elsőhöz. Ford a másik kettővel együtt lerakta az árpatarlóra.

Mikor Butcher megérezte az első hópelyhet az arcán, felnézett, s északkeleti irányból egy hatalmas, fehér függőnyt látott közeledni az égen. Egy tömött hófalat, amely a szél szárnyain repült, egyenesen feléjük.

– Itt jön – szólt, mire Ford is körülnézett. Ő is meglátta a feléjük közeledő havat. – Ez hóvihar. Ez egy mocskos, rohadt hóvihar.

A két férfi a hóförgeteget bámulta, ahogy az a mocsarakon át feléjük közeledett. Aztán elérte őket, s egyszeriben mindenütt csak hó volt: hópihék repültek a szemükbe, a fülükbe, a szájukba, a nyakukba, mindenhová. Mikor néhány másodperc múlva Butcher a földre pillantott, az már fehér volt.

– Na, nekünk is épp ez kellett – szólalt meg ismét Ford. – Egy mocskos, szemét, rohadt hóvihar.

Aztán összerázkódott, s hegyes, rókaszerű arcát még mélyebbre húzta kabátja gallérjába.

– Gyerünk – mondta. – Lássuk, van-e még.

Butcher ismét letérdelt, s a földet kaparászta, aztán lassan, szinte hanyagul, mint egy olyan valaki, aki a tombolán húzza ki a főnyeremény számát, egy újabb tányért vett fel a talajrögök közül, s Ford elé tartotta. Ford átvette tőle, s lerakta a másik három mellé. Ekkor Ford is letérdelt Butcher mellé, s elkezdtek együtt a földet túrni.

A két férfi egy egész órán át ásta és kaparászta a kis földdarabkát, s ezalatt az egy óra alatt nem kevesebb, mint harmincnégy tárgyat raktak ki a földre, maguk mellé! Volt köztük tányér, tál, kehely, evőkanál, merőkanál, s még jó néhány egyéb tárgy, melyeket mind alaposan belepte a rozsdá, ám mindegyik felismerhető volt az alakjáról.

S mindezek közben a hóihar ott örvénylett a két férfi körül, a hó pedig pici tornyocskákban rakódott a sapkájukra, a vállukra, s ami az arcukon megolvadt, pici, jeges patakocskákban folyt le a nyakukon. Ford hegyes orrának végén egy nagy folyadékgyócska himbálózott, mint valami hócsepp.

Szótlanul dolgoztak. Túl hideg volt a beszédhez. S ahogy egyik értékes darab került elő a másik után, Ford óvatosan sorokba rakta azokat a földre, időnként meg-megállva, hogy egy-egy tányérról vagy kanálról, melyet az a veszély fenyegetett, hogy nemsokára teljesen eltemetődik, letörölje a havat.

Végül Ford így szólt:

– Azt hiszem, ez minden.

– Igen.

Ford felállt, s a lábait a földhöz verte.

– Van egy zsákod a traktorban? – kérdezte, s míg Butcher odaballagott, hogy zsákot hozzon, Ford megfordult, s a lábainál a hóban heverő harmincnégy darabot bámulta. Ismét megszámolta őket. Ha valóban ezüstből vannak, ami biztos, s ha tényleg római koriak, ami szintén kétségtelen, akkor ez egy olyan felfedezés, amely az egész világot meg fogja rázni.

Butcher a traktortól odakiáltott neki:

– Csak egy koszos, régi zsákom van!

– Jó lesz!

Butcher odavitte a zsákot, s tartotta, míg Ford óvatosan belerakta a tárgyakat. Mindet, egy kivételével. A vaskos, hatvan centis tál túl nagy volt, nem fért be a zsák száján.

A két férfi most már teljesen át volt fagyva. Több mint egy órán keresztül térdeltek és kapirgáltak a puszta földön, míg körülöttük hóihar kavargott. Már majdnem tizenöt centi hó esett. Butcher félig meg volt fagyva. Az arca halottfehér lett, csak itt-ott tarkította egy kis kék folt. A lábfejei egészen megmerevedtek, s mikor a lábait mozgatta, nem érezte a talajt a talpa alatt. Sokkal jobban fázott, mint Ford. A kabátja és a ruhái nem voltak olyan vastagok, s reggel óta a traktoron ült, kitéve a szél dühének. Kékesfehér arca merevvé és feszessé vált. Az volt a leghőbb kívánsága, hogy hazajusson a családjához, s a tűzhöz, ami biztosan vidáman ropog a kandallóban.

Ford nem gondolt a hideggel. Egyetlen dolog foglalta el a gondolatait: hogyan tehetné rá a kezét erre a mesés kincsre. A helyzete nem volt valami biztos – s ezt ő is tudta.

Angliában van egy különös törvény az arany- illetve ezüstleletekkel kapcsolatban. A törvény már több száz éves, ám a mai napig szigorúan betartják. A törvény lényege a következő: ha valaki aranyat vagy ezüstöt ás ki a földből, legyen az akár a saját kertje, a lelet automatikusan az Államkincstáré lesz. Az Államkincstár ma már nem a királyt, illetve a királynőt jelenti, hanem az országot, a Kormányt. A törvény arról is rendelkezik, hogy amennyiben valaki eltitkolja egy ilyen lelet feltárását, az bűncselekménynek minősül. Az ilyen holmit elrejtteni, illetve megtartani egyszerűen tilos. Azonnal be kell jelenteni, elsősorban a rendőrségnek. Ha valaki azonnal bejelenti a dolgot, jogosult a lelet piaci értékének teljes összegére, amit a Kormány fizet ki. Az egyéb fémek megtalálását nem kötelező jelenteni. Az ón-, bronz-, réz-, sőt akár platinalletekből akármennyit is talál valaki, megtarthatja – az aranyat és ezüstöt azonban nem.

Ezen furcsa törvény másik különös rendelkezése a következő: az a személy kapja a Kormánytól a leletek ellenértékét, aki felfedezi a kincset. A föld tulajdonosát nem illeti meg semmi, kivéve, ha a felfedező jogtalanul tartózkodik a tulajdonos földjén, azaz birtokháborítást követ el éppen, amikor a felfedezés megtörténik. Ha

azonban a felfedezőt a tulajdonos bérelte fel valamely, a földjén végzendő munkára, ez esetben a felfedezőt illeti a lelet ellenértéke.

Jelen esetben a felfedező Gordon Butcher volt. Továbbá jogosan tartózkodott a földön. Olyan munkát végzett éppen, amire úgy bérelték fel. A kincs tehát Butcher tulajdonát képezte, senki másét. Annyit kellett volna csak csinálnia, hogy megfogja, elviszi egy szakértőhöz, aki azonnal megállapította volna, hogy ezüstről van szó, s átadta volna a rendőrségnek. Idővel Butcher megkapta volna a Kormánytól a lelet piaci értékének száz százalékát – talán egymillió fontot. Ford így hoppon maradt volna, s ezt ő pontosan tudta. Törvény szerint semmiféle joga nem volt a kincshez. Így, ahogy Ford gondolkozott, az egyetlen lehetősége arra, hogy rátehesse a kezét a kincsre, abban rejlett, hogy Butcher nem volt egy rámenős típus, a törvényt se ismerte, no és fogalma sem volt a lelet értékéről. Valószínűnek látszott, hogy Butcher egy pár nap alatt elfeledkezik az esetről. Túl egyszerű ember volt, túl földhözragadt, túl hiszékeny és túl önzetlen ahhoz, hogy sokat törje a fejét a dolgon.

Kint, a hóvihár-verte puszta földön Ford lehajolt, s az egyik kezével megfogta a hatalmas tálat. A perem alsó része a hóban maradt. Felemelte az egyik felét, de csak félig. A másik kezével a zsák száját ragadta meg. Azt sem emelte fel. Csak tartotta. Ott görnyedt a kavargó hópelyhek között, a két kezével szinte átölelve a kincset, de nem mozdult. Ravasz, alattomos mozdulat volt. Ezzel a mozdulattal sikerült valahogyan a tulajdonjogát kifejezni – mielőtt a tulajdonjogról egyáltalán tárgyaltak volna Butcherrel. A gyerekek is ugyanezt játsszák, mikor ráteszik a kezüket a legnagyobb csokidarabra a tányérban, s aztán azt kérdezik: – Megehetem ezt, anyu? – Ekkorra már mintegy le is foglalták maguknak.

– Nos, Gordon – szólalt meg Ford, miközben görnyedten állva a zsák száját és a hatalmas tál peremét szorította –, gondolom, neked nem kell semmi ebből a sok ócskaságból.

Nem is kérdés volt ez, hanem kérdés formájában megfogalmazott kijelentés. A hóihar még mindig tombolt. Olyan sűrű pelyhekben esett a hó, hogy a két férfi szinte alig látta egymást.

– Nem ártana, ha hazamennél, és felmelegednél – folytatta Ford.

– Úgy nézel ki, mint aki már félig meg van fagyva.

– Úgy is érzem magam – felelte Butcher.

– Akkor pattanj fel a traktorra, és siess haza – mondta a figyelmes, jószívű Ford. – Hagyd itt az ekét, a biciklidet meg hagyd nálam. Most az a legfontosabb, hogy siess haza, és melegedj meg, mielőtt tüdőgyulladást kapsz.

– Azt hiszem, ez lesz a legjobb, Ford – helyeselt Butcher. – Elboldogulsz egyedül azzal a zsákkal? Van ám súlya.

– Lehet, hogy ma már nem is bajlódok vele – vetette oda Ford. – Azt hiszem, egyelőre itt hagyom, és majd legközelebb elcipelem. Rozsdás, öreg holmi.

– Akkor viszlát, Ford.

– Viszlát, Gordon.

Gordon Butcher felmászott a traktorra, s elpöfögött a hóiharban.

Ford a vállára emelte a zsákot, majd – nem minden erőlködés nélkül – felemelte a tányért a másik kezével, s a hóna alá igazította azt.

Míg a hóban vánszorgott hazafelé, így beszélt magában:

– Meglehet, hogy Anglia történelmének legnagyobb kincsét viszem a kezeimben.

Mikor aznap délután Gordon Butcher topogva és fújtatva belépett kis téglaházának hátsó bejáratán, a felesége épp a tűzhely mellett vasalt. Az asszony felnézett, s meglátta férje kékesfehér ábrázatát és havas ruháit.

– Te jó ég, Gordon, hiszen te teljesen átfagyta!

– Az biztos – felelte a férfi. – Segíts levenni a ruháimat, drágám. Alig bírom mozgatni az ujjaimat.

Az asszony segítette levenni Gordon kesztyűjét, kabátját, zakóját és nedves ingét. Lehúzta a férfi lábáról a csizmát és a zoknit. Hozott egy törülközőt, s erősen dörzsölni kezdte Butcher mellkasát és vállait, hogy felpezsdítse a férfi vérkeringését. Aztán a lábait dörgölte.

– Ülj a tűz mellé – adta ki az utasítást. – Mindjárt hozok neked egy forró teát.

Miután a hátán száraz ruhákkal, a kezében pedig egy bögre teát tartva kényelmesen elhelyezkedett a melegben, a férfi elmesélte feleségének, mi történt aznap délután.

– Ravasz ember az a Ford – vélte az asszony. – Neked meg lehetett volna több eszed is, mint hogy a térdeiden császkalj ebben a jeges hóvihárban csak azért, mert Ford azt mondta.

– Jól vagyok – jelentette ki Gordon Butcher –, most már kezdek egész jól átmelegedni.

S bármilyen hihetetlennek tűnik is, a Butcher családban nem esett több szó a kincsről, jó néhány évig.

Emlékeztetni kell az olvasót, hogy ekkor háború folyt, 1942-t írtak. Britanniát teljes mértékben lefoglalta a Hitler és Mussolini ellen folytatott, elkeseredett háború. Németország Angliát bombázta, Anglia pedig Németországot. Gordon Butcher majdnem minden éjjel hallotta a motorok bögését a Mildenhall közelében lévő repülőtér irányából, ahogy a bombázók felszálltak Hamburg, Berlin, Kiel, Wilhelmshaven vagy Frankfurt felé. Néha a hajnali órákban felébredt, és hallotta, amikor a gépek hazafelé jöttek. Időnként a németek is eljutottak ideig azért, hogy a repülőteret bombázzák, Butcherék háza pedig beleremegett, ahogy a bombák a közelben becsapódtak.

Butcher fel volt mentve a katonai szolgálat alól. Parasztgazda volt, szántóvető ember, s mikor 1939-ben önként jelentkezett a hadseregbe, a jelentkezését elutasították. Annyit mondtak magyarázatként, hogy a szigetország élelmiszer-utánpótlására

ügyelnek, s az olyan embereknek, mint ő, mindenképpen a helyükön kell maradniuk, s művelni kell a földet.

Ford, aki ugyanebben a szakmában dolgozott, szintén felmentést kapott. Agglegény volt, egyedül élt, így aztán élte a saját életét, saját házának falain belül titokban azt csinálhatott, amit akart.

Így esett, hogy azon a szörnyű, havas délutánon, mikor a kincset kiásták, Ford hazacipelte a leletet, s mindent kirakott egy asztalra a hátsó szobában.

Harmincnégy tárgy! Az egész asztalt beborították. És ránézésre a műtárgyak csodálatos állapotban voltak. Az ezüst nem rozsdásodik. Az a zöld oxidréteg még védelmet is nyújt az alatta lévő fémfelületnek. És óvatosan az egészet el lehet távolítani.

Ford úgy döntött, hogy egy Silvo néven ismert közönséges házi ezüstitisztítószer fog használni, s jó pár tubussal bevásárolt a Mildenhall-i vasáruboltban. Először a hatalmas, hatvan centis tálat vette kezelésbe, ami több mint kilenc kiló volt. Azzal töltötte az estét, hogy azt pucolta. Az egészet bekente a pasztával, aztán csak dörzsölte rendületlenül. Ezen az egyetlen darabon több mint tizenhat héten át dolgozott türelmesen.

Végül, egy emlékezetes estén, a dörzsölés alatt egy kis folton megcsillant az ezüst, s lassan egy gyönyörűen kidolgozott férfifej tűnt elő.

Ford tovább dolgozott, s a kis fénylő folt szépen nőni kezdett. A zöldeskék kéreg egyre kijebb húzódott a tányér szélei felé, míg végül a hatalmas tányér felső része teljes pompájában ott nem ragyogott előtte, mindenféle állatokból, férfiakból és különös, legendabeli alakokból álló mintákkal borítva.

Fordot egészen lenyűgözte a hatalmas tál szépsége. A minták tele voltak élettél és mozgással. Itt egy borzas hajú, vad arcú fej, ott egy emberfejű, táncoló kecske, a tányér szélén körben férfiak, asszonyok és állatok ugrándoztak, s kétség nem fér hozzá, hogy minden figurához külön-külön történet kapcsolódott.

Ford ezután a tál aljának állt neki. Ez a munka is hosszú hetekig tartott. S mikor kész volt, s a tál mindkét oldala úgy ragyogott, mint egy csillag a fekete égbolton, a férfi a tányért tölgyfa tálalószekrényének alsó részébe helyezte, majd bezárta az ajtót.

A maradék harminchárom darabbal is megbirkózott, egyikkel a másik után. Ford kezdett lassan mániákussá válni. Vad kényszer fogta el, hogy minden egyes tárgyat addig dörzsöljön, míg az ezüstös fényel nem ragyog. Az volt a vágya, hogy egyszer mind a harmincnégy darab ott ragyogjon előtte az asztalon egymás mellett, tiszta, ezüstös fényben. Ezt mindennél jobban kívánta, s minden energiáját bevetve küszködött, hogy a kívánsága egyszer megvalósuljon.

A következő a két kisebb tál volt. Ezután következett a nagy, bordázott szélű, öblös tál, azután az öt hosszú nyelvű merőkanál, a kelyhek, a boros serlegek, a kanalak. Minden darabot ugyanolyan gondosan tisztított meg, s ugyanolyan fényesre dörzsölt, s mire mind kész lett, két teljes év telt el, s már 1944-et írtak.

Mások azonban nem nézhették meg a tárgyakat. Ford senki emberfiával nem beszélt a dolgról, Rolfe pedig, annak a parcellának a tulajdonosa Thistley Greenben, amelyben a kincset találták, semmit sem tudott azon kívül, hogy Ford, vagy valaki, akit Ford bérelt fel, nagyon szépen és jó mélyen felszántotta a földjét.

Nem nehéz kitalálni, hogy miért rejtette el Ford a kincset, és miért nem jelentette azt a rendőrségnek, mint az Államkincstárt megillető leletet. Ha ezt teszi, elvették volna tőle, Gordon Butchert pedig, mint felfedezőt, megjutalmazták. Mégpedig egy egész vagyonnal. Ford tehát nem tehetett mást, mint hogy foggal-körömmel ragaszkodott a tárgyakhoz, s elrejtve tartotta azokat, abban a reményben, hogy egyszer majd titokban eladhatja valami kereskedőnek vagy gyűjtőnek

No persze, lehet a dolgot más szemmel is nézni, és azt is feltételezhetjük, hogy a férfi pusztán azért tartotta meg a kincset,

mert imádta a szép tárgyakat s azt akarta, hogy ilyenek vegyék körül. A valódi választ már soha senki nem fogja megtudni.

Újabb egy év telt el.

A Hitler elleni háború győzelmes véget ért.

Aztán egyszer, 1946-ban, közvetlenül húsvét után, valaki kopogott Ford házának ajtaján. Ford ajtót nyitott.

– Jó napot, Ford úr! Hogy van ennyi év után?

– Jó napot, dr. Fawcett – üdvözölte Ford a férfit. – És Ön hogy van?

– Megvagyok, köszönöm – felelte dr. Fawcett. – Jó régen nem láttuk már egymást, igaz-e?

– Igen – felelte Ford. – A háború alatt egyikünk sem unatkozott.

– Bejöhetek? – kérdezte dr. Fawcett.

– Hát persze – tessékelte beljebb vendégét Ford. – Jöjjön csak be.

Dr. Hugh Alderson Fawcett buzgó és művelt régész volt, aki a háború előtt minden évben egyszer felkereste Fordot, régi kövek és nyílhegyek után kutatva. Ford szinte mindig összegyűjtött jó néhány ilyen tárgyat a közben eltelt tizenkét hónap során, és szívesen el is adta azokat Fawcettnek. Ritkán volt köztük nagy értékű lelet, de azért időnként előkerült egy-két értékesebb darab.

– Nos – kezdte Fawcett, miközben levette kabátját a szűk kis előszobában –, nahát, nahát. Már majdnem hét éve, hogy utoljára itt jártam.

– Igen, nem tegnap volt, az biztos – helyeselt Ford.

Ford a nappaliba vezette vendégét, s egy doboznyi kovakőből készült nyílhegyet mutatott neki, melyeket a környéken találtak. A nyílhegyek között voltak jók, no meg olyanok is, amelyek nem sokat értek. Fawcett átbogarászta, majd szétválogatta őket, s ezután következett a megállapodás.

– Más nincs?

– Nem, azt hiszem, ennyi.

Ford azt kívánta, bár Fawcett soha ne tette volna be a lábát a házába. Egy dolog volt, amit még inkább óhajtott: bár menne már el a hívatlan vendég.

Ekkor vett észre Ford valamit, amitől egyszeriben elkezdett izzadni: feltűnt neki, hogy a kandallópárkányon hagyta a két legszebb római kori kanalat a kincsből. A kanalak azért tetszettek neki különösen, mert mindkettőre egy római lányka neve volt rávésve. A kanalat feltehetően keresztelési ajándékként kapták szüleiktől, akik áttértek a keresztény hitre. Az egyik név Pascentia volt, a másik pedig Papittedo. Bájos nevek.

Ford, aki félelmében tehát izzadni kezdett, próbált dr. Fawcett és a kandallópárkány közé helyezkedni. Még az is megfordult a fejében, hogy ha alkalma lesz rá, a zsebébe süllyeszti a kanalakat.

Nem volt rá alkalma.

Talán azért, mert Ford annyira kifényesítette őket, hogy az ezüst egy picit csillanása odavonzotta a doktor tekintetét. Ki tudja? Annyi bizonyos, hogy Fawcett meglátta őket. Amint rájuk esett a pillantása, felugrott, mint egy tigris.

– Jóságos Isten az égben! – kiáltotta. – Hát ezek micsodák?

– Ön – felelte Ford, ám közben már szakadt róla a verejték. – Csak egy pár ónkanál.

– Ön? – kiáltotta Fawcett, az egyik kanalat forgatva az ujjai között. – Ön! Ez magának ön?

– Úgy van – válaszolta Ford. – Ön.

– Tudja maga, mi ez? – kérdezte Fawcett, s a hangja az izgalomtól egészen magas tónusban csengett. – Megmondjam én magának, hogy mi ez igazából?

– Felesleges megmondania – felelte Ford dühösen. – Tudom én, mi ez. Két régi ónkanál. Elég szép darabok.

Fawcett ekkor már a kanál öblös részébe vésett római betűket olvasta.

– Papittedo! – kiáltotta.

– Az mit jelent? – kérdezte tőle Ford.

Fawcett ekkor a másik kanalat vette a kezébe.

– Pascentia – olvasta. – Gyönyörű! Ezek római gyermekek nevei! A kanalak pedig, barátom, tömör ezüsből készültek! Tömör római ezüsből.

– Ki van zárva – felelte Ford.

– Lenyűgözőek! – kiáltott fel ismét Fawcett áradozva. – Tökéletesek! Hihetetlen! Hol a csudába találta ezeket? Borzalmasan fontos dolog, hogy hol találta őket! Volt más is? – Fawcett szinte az egész szobát körülugrálta.

– Hát... – szólalt meg Ford, megnyalva kiszáradt ajkait.

– Azonnal jelenteni kell a dolgot! – kiáltotta Fawcett. – Ezek az Államkincstáréi! A British Museum igényt fog tartani ezekre, az biztos! Mióta vannak magánál?

– Nem régóta – felelte Ford.

– És ki találta őket? – kérdezte Fawcett, egyenesen Ford szemébe nézve. – Maga találta őket, vagy valaki mástól kapta? Ez életbevágó! A megítélő mindent el fog tudni mondani ezekről a tárgyakról!

Ford úgy érezte, hogy a szoba falai rögtön rázuhannak. Nem tudta, mitévő legyen.

– Rajta, ember! Azt csak tudja, hogy honnan vannak ezek! Minden részletről be kell számolnia, mikor leadja őket. Ígérje meg, hogy azonnal elmegy velük a rendőrségre!

– Hát... – habozott Ford.

– Ha nem, kénytelen leszek a bejelentést én magam megtenni – jelentette ki Fawcett. – Ez kötelességem.

A játéknak ezennel vége volt, s ezt Ford is tudta. Feltesznek majd neki vagy száz kérdést. Hogyan találta? Mikor találta? Mit csinált éppen, mikor rájuk bukkant? Hol történt a dolog pontosan? Kinek a földjén szántott éppen? S előbb vagy utóbb törvényszerű, hogy Gordon Butcher neve is el fog hangzani. Ez elkerülhetetlen. Ha pedig Butchert megkérdezik, ő emlékezni fog a leletre, és mindent elmond majd azzal kapcsolatban.

A játék tehát véget ért. Az egyetlen dolog, amit még tenni lehetett az volt, hogy kinyitja a tálalószekrény ajtaját, és megmutatja az egész leletet dr. Fawcettnek.

Ford egyetlen kifogása arra a kérdésre, hogy miért tartotta meg a kincset, s miért nem adta le azt, az lehetett, hogy azt gondolta, ónról van szó. Amíg ezt állítja, gondolta magában, semmit nem csinálhatnak vele. Dr. Fawcett lehet, hogy szívinfarktust fog kapni, ha meglátja, ami a szekrényben van.

– Az az igazság, hogy elég sok van még ebből a holmiból – vallotta be Ford.

– Hol? – perdült meg hirtelen Fawcett. – Hol, ember, hol? Vezessen oda!

– Én tényleg azt gondoltam, hogy ön – védekezett Ford, miközben lassan, kimért léptekkel elindult a tölgyfa szekrény felé. – Másképpen természetesen azonnal jelentettem volna.

A férfi lehajolt, s kulccsal kinyitotta a szekrény alsó részének ajtaját. Aztán kitárta a két ajtószárnyat.

Ekkor dr. Hugh Alderson Fawcett tényleg majdnem szívrohamot kapott. Térdre esett. Zihálva lélegzett, mivel alig kapott levegőt. A hatalmas ezüstitál felé nyújtotta a kezét. Megfogta. Miközben remegő kezeivel a tálat tartotta, falfehérre sápadt. Nem mondott semmit. Nem jutott szóhoz. A kincs látványa szó szerint, fizikailag és elméjében egyaránt elnémította.

A történet érdekesebb része itt véget ér. A többiben már nincs semmi meglepő. Ford elment a Mildenhall-i rendőrörsre, és megtette a bejelentést. A rendőrség azonnal kijött, és begyűjtötte mind a harmincnégy műtárgyat, majd védőőrizet alatt a British Museumba vitette azokat, megvizsgálás céljából.

Nemsokára sürgős üzenet érkezett a Museumtól a Mildenhall-i rendőrörsre. A legértékesebb római kori ezüstről volt szó, amit a brit szigeteken valaha felleltek. Az értéke hatalmas volt. A Museum (amely állami intézmény) meg akarta szerezni a kincs tulajdonjogát. Sőt: ragaszkodtak hozzá.

A jogi procedúra megkezdődött. A legközelebbi nagyvárosban, Bury St. Edmundsban hivatalos bírósági vizsgálatot, illetve kihallgatást tartottak. Az ezüstöt megerősített rendőri őrizettel odavitették. Fordot beidézték a királyi vagyonkezelő, illetve egy tizennégy tagú esküdtbíróság elé, közben pedig Gordon Butchert, ezt a jószágos, csendes embert, szintén berendelték tanúvallomást tenni.

1946. július elsején, egy hétfői napon, a kihallgatás megkezdődött, a királyi vagyonkezelő pedig fogós keresztkérdéseket tett fel Fordnak.

– Azt gondolta, hogy ónról van szó?

– Igen.

– Még azután is, hogy megtisztította?

– Igen.

– Nem tett semmit annak érdekében, hogy egy szakértő is megnézhesse a leletet?

– Nem.

– Mi volt a szándéka a tárgyakkal?

– Semmi. Egyszerűen meg akartam tartani őket.

Mikor a kihallgatás véget ért, Ford engedélyt kért, hogy kimehessen a szabad levegőre, mivel rosszul érezte magát. Senkit nem lepett meg a dolog.

Ezután Butchert hívták be, aki néhány egyszerű szóban elmesélte az ő részét a történetben.

Dr. Fawcett, néhány másik jó nevű régésszel együtt, szintén megtette a tanúvallomását.

Mindannyian egybehangzóan állították, hogy a kincs hihetetlenül értékes. Állításuk szerint a tárgyak a Krisztus utáni negyedik századból valók, s egy jómódú római család ezüst étkészletének a darabjai. Valószínűleg a tulajdonos jószágigazgatója temette el azokat, hogy ne kerülhessenek a piktek és a skótok kezébe, akik úgy 365-367 táján özönlöttek a vidékre északi irányból, s rengeteg római települést elpusztítottak. Azt, aki az ezüstitárgyakat eltemette,

valószínűleg meggyilkolta egy piktor vagy egy skót, s a kincs azóta is jó harminc centivel a föld alatt rejtőzött. A szakértők szerint a tárgyak kidolgozása mesteri. Elképzelhető, hogy a lelet egy részét Angliában vésték, ám valószínűbb, hogy a tárgyak Itáliából vagy Egyiptomból származnak. A legfinomabb darab természetesen a hatalmas tál volt. A közepén látható fej Neptunuszé, a tenger istenéé, akinek fürtjei között delfinek ugrálnak, a szakállát pedig tengeri hínár borítja. Körülötte körben tengeri nimfák és tengeri szörnyek szökellnek. A tál vastag peremén Bacchus áll a kíséretével. A minta témája: bor és mulatozás. Herkules is szerepel a minták között, berúgva, két szatír tartja, az oroszlánbőr leesett a válláról. Pán is ott díszelg kecskelábain táncolva, kezeiben dudájával. És az egész tálon mindenütt bacchánsnők, Bacchus női rajongói, igencsak spicces asszonyok.

A bírósággal azt is közölték, hogy a kanalak közül többre is Krisztus monogramját vésték, s hogy az a kettő, amelyre a Pascentia, illetve a Papittedo név került, minden kétséget kizáróan keresztelési ajándék volt.

Miután a szakértők a beszámolójukkal végeztek, a bíróság az ülést berekesztette. A bírák nemsokára visszatértek, s az általuk hozott ítélet megdöbbentő volt. Senkit nem hibáztattak semmiért, a kincs felfedezőjének a Koronától való kárpótlásra való jogosultsága megszűnt, mivel a leletet nem jelentették azonnal. Ettől függetlenül még mindig elképzelhető, hogy valamennyi pénzösszeget kifizetnek, s ezen szempontból a felfedezőknak Fordot és Butchert mondták ki.

Nem Butchert. Fordot és Butchert.

Túl sok más érdekességet az ügyel kapcsolatban nem lehet elmondani. A kincset megkapta a British Museum, ahol a kincs ma egy hatalmas üvegtálcában van kiállítva, ország-világ szeme láttára. Már eddig is sokan eljöttek messzi vidékekről, hogy megnézzék azokat a gyönyörű tárgyakat, melyeket Gordon Butcher talált az ekéje alatt, azon a hideg, szeles, téli délutánon.

Egyszer majd egy vagy két teljes kötetet fognak összeállítani a kincsekkel kapcsolatban, tele feltételezésekkel és homályos következtetésekkel, s a régészkörokbén mozgó emberek között örök téma lesz a Mildenhall-i Kincs.

A Museum a felfedezőket egy nemes gesztussal megajándékozta ezer-ezer fonttal. Butcher, az igazi felfedező, boldogan és meglepetten fogadta, mikor ennyi pénzt átadtak neki. Nem is értette meg, hogy ha annak idején hazavihette volna a kincset, ezzel jogosulttá válik a lelet értékének száz százalékára – ami pedig valahol félmillió és egymillió font között lett volna.

Senki nem tudja, hogy Ford mit gondol az ügyről. Nyilván megkönnyebbült, s talán kicsit meg is lepődött, mikor meghallotta, hogy a bíróság elhitte azon állítását, miszerint ő azt gondolta, hogy óntárgyáról van szó. Az viszont biztos, hogy hatalmas kincsének elvesztése meg is rázta.

Élete egész hátralévő részében dühönghet, hogy kint hagyta azt a két kanalat a kandallópárkányon, melyeket dr. Fawcett véletlenül megpillantott.

HENRY SUGAR CSODÁLATOS TÖRTÉNETE

Henry Sugar csodálatos története

Henry Sugar negyvenegy éves volt. Agglegény és jómódú. Azért volt jómódú, mert az apja gazdagon halt meg. Nőtlen pedig azért maradt, mert túlságosan önző volt ahhoz, hogy megossza pénzét egy feleséggel.

Magassága hat láb két inch, és messze nem annyira jóképű, mint amilyennek képzelte magát.

Nagy figyelmet szentelt az öltözködésnek. Drága szabónál varratta öltönyeit, ingesnél az ingeit, cipésznél készítette a cipőit.

Drága bortoválkozás utáni arcszesszel ápolta a bőrét, és a kezét olyan krémmel puhította, amely teknőcolajat tartalmazott.

A fodrásza tíznaponta utánaigazította a frizuráját, és Henry ilyenkor felkereste a manikűröst is.

Felső metszőfogaira elképesztő összegért koronát tetetett, mert az eredetinek csúnya, sárgás árnyalata volt. Bal arcáról plasztikai sebész távolított el egy apró anyajegyét.

Ferrarija pontosan annyiba kerülhetett, mint egy vidéki ház.

Nyáron Londonban lakott, de abban a pillanatban, hogy októberben megjelentek az első ködfoltok, azonnal a Nyugat-Indiákra vagy Dél-Franciaországba röpült, ahol a barátainál szállt meg. Minden barátja örökölt pénznek köszönhette gazdagságát.

Henry életében még egyetlen napot sem dolgozott, és mottója, amit maga talált ki, a következő volt: *jobb kijavítani egy apró tévedést, mint terhes feladatot végezni*. A barátai fantasztikusan szellemes megállapításnak tartották.

A Henry Sugarhoz hasonló emberek úgy keringenek a világban, mint a tengeri áramlás. Különösen gyakran fordulnak elő Londonban, New Yorkban, Párizsban, Nassauban, a Montego-öbölben, Cannes-ban és St. Tropez-ben. Nem különösebben rossz emberek. De nem is jók. Nincs valódi jelentőségük. Egyszerűen a díszlethez tartoznak. A dekoráció részei.

Közös ismertetőjegyük: kiapadhatatlan vágy ösztökéli őket arra, hogy még gazdagabbak legyenek. Egymillió sosem elég. Kettő sem. Örökösen munkál bennük a készlet, hogy még több pénzük legyen. Éspedig azért, mert folytonosan attól rettegnek, hogy egy reggel arra ébrednek: egy huncut vasuk sincs a bankszámlájukon.

Ezek az emberek mind ugyanazzal a módszerrel igyekeznek gyarapítani vagyonukat. Részvényeket vásárolnak, és figyelik, hogy emelkedik vagy csökken az értékük. Nagy tételben ruletteznek és feketepétereznek a kaszinókban. Lovakra kötnek fogadást. Tulajdonképpen mindenre fogadnak. Henry Sugar például egyszer ezer fontot tett fel a Lord Liverpool teniszpályáján folyó teknős-futóverseny győztesére. És merészen megduplázta az összeget, amikor egy Esmond Hanbury nevezetű alakkal egy még az előzőeknél is ostobább fogadást kötött, mégpedig a következő: kiengedik Henry kutyáját a kertbe, ők pedig az ablakon át figyelik az állatot. De még mielőtt a kutya kiment volna, mind a két férfinak fogadnia kellett arra, hogy szerinte melyik lesz az első olyan objektum, amely tövében az eb felemeli lábát. A fal, esetleg a postaláda, netán egy bokor vagy fa? Esmond a falat választotta. Henry, aki eme fogadásra készülve már napok óta figyelte kutyája szokásaít, a fára szavazott. És nyert.

Ilyen és ehhez hasonlóan nevetséges játékokkal igyekeztek Henry és barátai legyőzni a tétlenség és gazdagság halálos unalmát.

Maga Henry, ahogy ezt már észrevehettük, nem habozott apró csalásokhoz folyamodni barátaival szemben, ha erre lehetőséget látott. A kutyára tett fogadása egyértelműen nem volt becsületes. És ha tudni akarják, a fogadás a teknősre sem volt az. Henry itt úgy csalt, hogy a verseny előtt egy órával egy kevés altatóport erőltetett ellenfele teknősének szájába.

És most, hogy már nagyjából tudják, milyen ember volt Henry Sugar, el is kezdhetem a mesémet.

Egy nyári hétvégén Henry Londonból Guilfordba indult, hogy Sir William Windhamnál töltsön pár napot. A ház lenyűgöző volt,

hasonlóképpen a kert is, ám amikor Henry szombat délután megérkezett, már feláztatta az eső. Szóba sem jöhetett a tenisz vagy krockett, és úszni sem lehetett Sir William kerti úszómedencéjében. A házigazda és vendégei bánatosan ücsörögtek a szalonban, és csendes mélabúval figyelték, hogyan csapkodja az eső az ablaktáblákat. A nagyon gazdagok rendkívül nehezen viselik el a rossz időjárást. Ez az egyetlen olyan kényelmetlenség, amelyen még pénzzel sem lehet segíteni.

Valaki a szobában megszólalt:

– Mi lenne, ha rendes, nagy tétben kanasztáznánk?

A többiek ezt remek ötletnek tartották, de mivel öten voltak, egyvalakinek ki kell maradnia. Kártyát vetettek. Henry húzta a legkisebb, a szerencsétlen lapot.

A többi négy leült, és játszani kezdett. Henryt rettenetes bosszantotta, hogy kimaradt a játékból. A szalonból kisétált az előcsarnokba. Pár percig a falon lógó képeket bámulta, aztán végigsétált a házban, közben halálosan unatkozott, mert nem volt mit csinálnia. Végül betévedt a könyvtárba.

Sir William apja híres könyvgyűjtő volt. A tágas szoba négy falát a padlótól a mennyezetig körbefutották a könyvespolcok. Henry Sugarra ez semmilyen hatást nem tett, nem nyugózta le. Mégcsak nem is érdekelte. Kizárólag krimiket és thrillereket olvasott. Céltalanul kóválygott a könyvtárban, nézelődött, hátha talál valami izlésének megfelelő olvasnivalót. De Sir William könyvtárában kizárólag bőrkötésű kötetek sorakoztak, olyan nevekkkel fémjelezve, mint Balzac, Ibsen, Voltaire, Johnson és Pepys. Unalmas szemét az egész, mondta magának Henry. Már éppen ment volna, mikor tekintete megakadt egy kötetben, és nem tudta levenni róla a szemét. Ez a könyv egészen más volt, mint a többi. Olyan vékonyka, hogy észre sem veszi, ha egy csöppet nem lóg ki a sorból. És amikor levette a polcról, látta, hogy valójában nem több, mint keménypapír borítású iskolás füzet. Sötétkék volt a borítója, de kívül nem volt ráírva semmi. Az első oldalon tintával, kézírással a következő állt:

*Beszámoló az Imhrat Khannal
készült beszélgetésről,
aki szemek nélkül látott*
Írta:
dr. John F. Cartwright
Bombay, India
1934. december

Ez talán még érdekes is lehet, gondolta Henry. Lapozott egyet. A következő oldalakat fekete tintával írták, szintén kézzel. Tiszta és olvasható kézírás volt. Henry az első két oldalt állva olvasta. Egyszerre csak azon kapta magát, hogy kíváncsi a folytatásra. Ez jó. Érdekes. A kis könyvecskével az ablak melletti bőr karosszékhez sétált, és kényelmesen elhelyezkedett. És újra kezdte az olvasást, az elejétől.

Ezt olvasta Henry a kis, kék iskolás füzetben:

John Cartwright, a Bombayi Általános Kórház orvosa vagyok. 1934. december másodikán reggel, az orvosi pihenőben teáztam. Három másik orvos volt még velem, mindannyian jól megérdemelt teaszünetüket tartották. Dr. Marshall, dr. Phillips és dr. Mcfarlane. Egyszerre kopogtattak az ajtón.

– Tessék – mondtam.

Kinyílt az ajtó, és egy indiai lépett be. Ránk mosolygott, és megszólalt:

– Elnézést. Kérhetnék önöktől uraim egy szívességet?

Az Orvosi Pihenő a legszentebb hely. Ide csak orvosok léphettek be, kivéve a vészhelyzetet.

– Ez privát szoba – csattant fel élesen dr. Mcfarlane.

– Igen, igen – válaszolt az indiai. – Tudom, és nagyon sajnálom, hogy így magukra törtem, uraim, de rendkívül érdekes dolgot szeretnék megmutatni önöknek.

Mind a négyen ingerültek voltunk, és egy szót sem szóltunk.

– Uraim – állította –, én olyan ember vagyok, aki szemek nélkül is lát.

Még mindig nem mondtuk, hogy folytassa. Igaz, nem is utasítottuk ki.

– Bármivel eltakarhatják a szememet, ahogy óhajtják – folytatta. – Ötven kötést is a szememre tekerhetnek, és még mindig képes leszek elolvasni a könyvüket.

Teljesen komolynak látszott. Kezdtém kíváncsi lenni.

– Jöjjön ide – hívtam Hozzám lépett. – Forduljon meg. – Megfordult. Szorosan a szemére nyomtam tenyeremet, lefogtam a szemhéját. – Most – folytattam –, az egyik doktor felmutatja valamelyik ujját. Mondja meg, hányat mutat.

Dr. Marshall felemelte hét ujját.

– Hetet – mondta az indiai.

– Még egyszer.

Dr. Marshall ökölbe szorította a kezeit, egyetlen ujjá sem látszott.

– Nem mutatja – mondta az indiai.

– Még egyszer.

Dr. Marshall ökölbe szorította a kezeit, egyetlen ujjá sem látszott.

– Nem mutatja – mondta az indiai.

Elvettem a kezemet a szeme elől.

– Nem rossz – bólintottam.

– Várjon – szólt közbe dr. Marshall. – Próbáljuk meg ezzel. – Az ajtóra erősített fogason egy fehér orvosi köpeny lógott. Dr. Marshall leakasztotta, és amolyan hosszú sállá göngyölte. Az indiai feje köré tekerte, és hátul szorosán összefogta. – Most próbálja ki – utasította dr. Marshall.

A zsebemből elővettem egy kulcsot.

– Ez mi? – kérdeztem

– Kulcs – felelte.

Visszaraktam a kulcsot, és felemeltem üres kezemet.

– Mi van a kezemben? – kérdeztem.

– Nincs semmi a kezében – mondta az indiai. – Üres a keze.

Dr. Marshall elvette a férfi szeme elől a köpenyt.

– Hogy csinálja? – kérdezte. – Mi a trükk?

– Nincs trükk – válaszolta az indiai. – Valódi eredmény, amit több éves gyakorlással értem el.

– Milyen gyakorlással? – kérdeztem.

– Elnézést uram – mondta –, de ez csak rám tartozik.

– Akkor miért jött ide?

– Azért jöttem, hogy szívességet kérjek önöktől.

Az indiai magas férfi volt. Körülbelül harminc éves lehetett, a bőre világosbarna, mint a kókuszdió. Vékony, fekete bajuszkája volt, és a fülét kívül fekete szőr borította. Fehér vászonköpenyt viselt, meztelen lábán szandál.

– Tudják, uraim – mesélte –, jelenleg egy vándorszínház társulatával keresem a kenyeremet, épp most érkezünk Bombaybe. Ma este lesz a nyitó előadás.

– Hol? – kérdeztem.

– A Royal Palace Hallban – mondta. – Az Akác utcában. Én vagyok a legfontosabb műsorszám. A műsorfüzet szerint „Imhrat Khan, az ember, aki szemek nélkül lát”. Az a feladatom, hogy sokfelé hirdessem a műsort. Ha nem adunk el jegyeket, nem eszünk.

– És nekünk mi közünk van ehhez? – kérdeztem.

– Nagyon érdekes lesz – felelte. – Remek szórakozás. Engedjék meg, hogy elmagyarázzam. Tudják, valahányszor a színház új városba érkezik, magam egyenesen a legnagyobb kórházba megyek, és megkérem a doktorokat, hogy kössék be a szememet. Arra kérem őket, hogy a lehető legszakszerűbben csinálják. Többszörös kötéssel takarják el a szememet. Nagyon fontos, hogy orvosok csinálják, különben az emberek azt fogják hinni, hogy csalok. Aztán mikor már alaposan bekötöztek, kimegyek az utcára, és valami nagyon veszélyes dolgot csinálok.

– Ezt meg hogy érti? – kérdeztem.

– Úgy értem, hogy olyasmit csinállok, ami rendkívül veszélyes annak, aki nem lát.

– És mi lenne az? – érdeklődtem.

– Valami izgalmas – mondta. – Meg is nézheti, ha előtte alaposan beköti a szememet. Nagyon nagy szívességet tennének uraim, ha saját kezüleg kötnék be a szememet. Igazán nem nagy kérdés.

A másik három orvosra néztem. Dr. Phillips közölte, hogy őt várják a betegek. Dr. Mcfarlane is ugyanerre hivatkozott. Dr. Marshall viszont azt mondta:

– Miért ne? Még szórakoztató is lehet. Egy percre sem tart.

– Veled tartok – ajánlkoztam. – De csináljuk szakszerűen. Legyünk benne teljesen biztosak, hogy nem tud majd lesni.

– Önök igazán nagyon kedvesek – hálálkodott az indiai. – Kérem, csinálják csak úgy, ahogy jónak látják.

Dr. Phillips és dr. Mcfarlane kimentek.

– Mielőtt bekötnénk a szemét – mondtam –, ragasszuk le a szemhéját. Ha ezt megtettük, valami puha, vastag, ragacsos anyagot kéne a szemüregre helyezni.

– Mire gondolsz? – kérdezte dr. Marshall.

– Mondjuk kelt tésztára?

– A kelt tészta tökéletes lesz – mondta dr. Marshall.

– Jó. Ha te lemész a kórházi konyhába, én beviszem a kötözőbe, és leragasztom a szemhéját.

Kivezettem az indiait a pihenőszobából, és a hosszú kórházi folyosón, a kötözőbe mentünk.

– Ide fekdjön – mutattam a magas ágyra. Lefeküdt, én meg a szekrényből elővettem egy kis üveget. Szemcseppentő volt. – Ezt kolloidiumnak nevezik – magyaráztam. – Megkeményedik. Nem fogja tudni kinyitni a szemét.

– És hogy fogom tudni leszedni? – kérdezte.

– Az alkohol pillanatok alatt leoldja – magyaráztam. – Teljesen ártalmatlan. Most csukja be a szemét.

Az indiai engedelmeskedett. Mind a két szemhéjára felkentem a kollodiumot.

– Tartsa csukva – mondtam. – Várjon, amíg megkeményedik.

Pár perc múltán a kollodium kemény hártvaként a szemhéjakhoz tapadt.

– Próbálja meg kinyitni a szemét – mondtam az indiainak.

Megpróbálta, de nem sikerült.

Dr. Marshall megérkezett, kezében egy mély tálban a kelt tészta. A szokásos fehér lisztből készült, ilyenből sütik a kenyeret. Kellemes, puha tapintása volt. Kivettem egy adagot, és az indiai szemére ragasztottam. A teljes szemgödröt betapasztottam, és hagytam, hogy a környező bőrfelületre is jusson belőle. Utána jó alaposan lenyomkodtam a széleket. Ugyanezt tettem a másik oldalon is.

– Remélem, nem túl kényelmetlen – kérdeztem,

– Nem – felelte az indiai. – Tökéletesen rendben van.

– A szemét te kösd be – mondtam dr. Marshallnak. – Nekem ragacsosak az ujjaim.

– Ezer örömmel – felelte Marshall. – Ezt nézd meg. – Vastag vattalabdacsot vett elő, és az indiai tészta szemgödrére nyomta. A vatta beleragadt a tészta alá, nem esett le. – Üljön föl kérem – utasította dr. Marshall.

Az indiai felült az ágyon.

Dr. Marshall ekkor géztekeresztet vett elő, és körbe-körbe tekerte az indiai fején. A kötés szorosan tartotta a vattát és a kelt tésztát. Mikor az első tekerés elfogyott, előhúzott még egyet, ezt már nemcsak a szeme köré tekerte, hanem bekötözte a férfi arcát és fejét.

– Kérem, az orromat hagyja szabadon, másképp nem tudok lélegezni – kérte az indiai.

– Természetesen – felelte a doktor. Mikor végzett, biztosítótűvel rögzítette a kötetést. – Na, milyen? – kérdezte.

– Tökéletes – válaszoltam. – Nem létezik, hogy ezen átlátna.

Az indiai feje jóformán nem is látszott a vastag, fehér kötés alatt. Egyedül az orra hegye bukkant elő. Úgy nézett ki, mint akin rettenetes agyműtétet hajtottak végre.

– Hogy érzi magát? – kérdezte dr. Marshall.

– Jól – felelte az indiai. – Elismerésem uraim, remek munkát végeztek.

– Akkor indulhat – vigyorgott rám Marshall. – Mutassa meg, milyen remekül lát így.

Az indiai lemászott az ágyról, és egyenesen az ajtóhoz ment. Kinyitotta, és kilépett.

– Szent Habakukk! – kiáltottam. – Láttad ezt? Egyenesen a kilincshez nyúlt.

Dr. Marshall már nem vigyorgott. Az arcából hirtelen kiszaladt a vér.

– Utána megyek – mondta, és rohanvást indult az ajtó felé. Én hasonló iramban követtem.

Az indiai teljesen normálisan sétált a kórházi folyosón. Dr. Marshall és jómagam mintegy öt yarddal mögötte haladtunk. Igazán kísérteties volt látni, hogy valaki hatalmas, fehér, mindent beborító kötéssel a fején, olyan kényelmes nyugalommal sétál, mint a leghétköznapibb ember. És különösen hátborzongató volt, hogy tudtam, ennek az embernek leragasztottam a szemhéját, a szemgödrébe kelt tésztát nyomtam, és mindezeket felül még vastag vattacsomók is vannak az erős kötés alatt.

Láttam, hogy egy helybeli ápoló közeledik az indiai felé. Az ételszállító kocsit toltta maga előtt. Egyszerre észrevette a felé tartó, bekötött fejű férfit, és megdermedt. Az indiai kényelmesen kikerülte, és továbbment.

– Láтта! – kiáltottam. – Biztos, hogy látta a kocsit! Egyszerűen kikerülte! Ez hihetetlen!

Dr. Marshall nem válaszolt. Az arca fehér volt, a vonásai merevek a hihetetlen soktól.

Az indiai a lépcsőkhöz ért, és elindult lefelé.

Minden nehézség nélkül lépkedett. Még a lépcsőkorrlátot sem fogta meg. Sokan jöttek fölfelé. Mindenki megállt, levegő után kapkodott, bámult, aztán sietősen kitért az útjából.

A lépcső alján az indiai jobbra fordult, és az utcára nyíló ajtó felé indult. Dr. Marshallal együtt szorosán a nyomában haladtunk.

Kórházunk bejárata egy beugróban van, és a bejárattól meglehetősen meredek lépcsőfokok vezettek egy kicsi, akácfákkal körbevett udvarra. Dr. Marshall és én kiléptünk a vakító napfénybe, és megálltunk a legfelső lépcsőfokon. Lent, az udvarban, vagy száz ember nyüzsgött. Az emberek mintegy fele mezítláb volt, és amikor a fehérfejű indiai lesétált a lépcsőn, hangos ujjongással, kiabálással siettek felé. Ő két kezét a feje fölé emelve üdvözölte őket.

Ekkor vettem észre a biciklijét. A legalsó lépcsőfok mellett állt, egy kisfiú tartotta. A bicikli maga teljesen hétköznapi volt, de a hátsó kerekéhez egy hatalmas, négyzet alakú táblát szereltek. A táblán a következő feliratot olvastam:

IMHRAT KHAN, A FÉRFI, AKI SZEMEK NÉLKÜL IS LÁT!
A SZEMEMET MA KÓRHÁZI ORVOSOK KÖTÖZTÉK BE!
MEGTEKINTHETNEK MA ESTE, ÉS EGÉSZ HÉTEN
A ROYAL PALACE HALLBAN, AZ AKÁC UTCÁBAN.
AZ ELŐADÁS ESTE HÉTKOR KEZDŐDIK.
NE HAGYJÁK KI!
CSODÁKAT LÁTHATNAK!

A mi indiaink elérte a legalsó lépcsőfokot, és egyenesen a biciklijéhez ment. Mondott valamit a fiúnak, és a gyerek elmosolyodott. Az indiai felült a biciklire. A tömeg utat nyitott. És akkor ez az alak, a bekötött fejével, a leragasztott szemével egyszerűen átkerekezett az udvaron, egyenesen ki a zajos, nyüzsgő, forgalmas utcára! A tömeg hangos üdvrivallgással fogadta a mutatványt. Mezítlábas kis kölykök nevetve, rikoizozva rohantak utána. Körülbelül egy percig tudtuk szemmel követni. Láttuk, hogy

magabiztosan gurul az úttesten, miközben robogó autók húznak el mellette, és egy maroknyi gyerek fut utána. Aztán befordult a sarkon, és eltűnt előlünk.

– Zavarban vagyok – közölte dr. Marshall. – Képtelen vagyok elhinni.

– Pedig el kell hinnünk – mondtam. – Lehetetlenség, hogy kivette volna a tésztát a kötés alól. Egy pillanatra sem tévesztettük szem elől. Ami pedig a szemhéját illeti, legalább öt percbe telik, hogy vattával és alkohollal lemossa a ragasztót.

– Tudod mire gondolok? – kérdezte dr. Marshall. – Azt hiszem, hogy csodát láttunk.

Megfordultunk, és lassan visszaballagtunk a kórházba.

A nap további részében minden időmet lekötötték kórházi betegeim. Este hatkor fejeztem be a munkát, kocsival hazamentem, lezuhanyoztam és átöltöztem. Bombayben most volt az év legmelegebb időszaka. Még napnyugta után is olyan meleg volt, mint egy nyitott kemence előtt. Ha az ember mozdulatlanul ült a székben, és az ég világon semmit sem csinált, az izzadság még akkor is patakokban csordogált a bőrén. Az arca fénylett az egésznapos nyirkosságtól, az inge a bőréhez tapadt. Sokáig álltam a hideg zuhany alatt. Kiültem a verandára egy szódás whiskyvel a kezemben, és nem volt rajtam más, csak egy törölköző a derekam körül. Aztán tiszta ruhába bújtam.

Hét előtt tíz perccel a Royal Palace Hall előtt álltam az Akác utcában. Nem sokban hasonlított egy palotára. Egyike volt azoknak az apró, *seedy* termeknek, amelyeket olcsón lehet kibérelni, a hétvégi táncos összejövetelek megtartásához. Elég sok helybeli gyűlt össze, a pénztár előtt tolongtak. A bejárat felett hatalmas plakát hirdette, hogy a NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TÁRSULAT a héten minden nap előadást tart. Lesznek zsonglőrök, mágusok, akrobaták, kardnyelők, tűznyelők, kígyóbűvölők, és a végén egy egyfelvonásos színpadi mű, amelynek címe *A Rádzsa és a Tigrisasszony*. De

mindezek fölött, a legnagyobb betűkkel a következő állt: IMHRAT KHAN, A CSODAEMBER, AKI SZEMEK NÉLKÜL IS LÁT.

Megvettem a jegyet és bementem.

Az előadás két órán keresztül tartott. Legnagyobb megdöbbenésemre, valóban szórakoztatott. Az összes előadó kiváló volt. Nagyon tetszett az a férfi, aki konyhai eszközökkel zsonglőrködött. Volt egy lábosa, egy serpenyője, egy tepsije, egy hatalmas tála és pároló edénye, amelyek egyszerre, egyidőben röpködtek a levegőben. A kígyóbűvölő óriási zöld kígyója szinte csak a farka hegyén egyensúlyozott, és ütemesen ringatózott a furulyaszóra. A tűznyelő megette a tüzet, és a kardnyelő szerintem a gyomráig letolta torkán az éles, hegyes pengét. Legvégül, fanfárszóra, belépett barátunk, Imhrat Khan. A kórházban a feje és szeme köré tekert kötést mostanra levette.

A közönség soraiból többen felkiabáltak, hogy lepedővel, sállal és turbánnal kötözzék be a szemét. Annyi vászonféleség volt a feje köré tekerve, hogy alig tudta megőrizni az egyensúlyát. Aztán átnyújtottak neki egy revolvért. Egy kisfiú jött a színpadra, és megállt a bal oldalon. Felismertem, ő vigyázott délelőtt a kórház előtt a biciklire. A fiúcska egy üres konzervdobozt tett a feje búbjára, és moccanatlanul állt. A közönség soraiból egy pissenés sem hallatszott, halálos csend telepedett a nézőtérre. Imhrat Khan célzott. Lőtt. A lövés zajára szinte felugrottunk. A konzervdoboz leröpült a fiú fejéről, és csörömpölve a padlóra esett. A fiú felemelte, és a közönség felé fordulva megmutatta a golyóütötte lyukat. Mindenki tapsolt és kiabált. A fiú mosolygott.

Utána a gyerek egy fából készült fal elé állt, Imhrat Khan pedig késekkel dobálta körül a testét. A legtöbb penge veszélyesen közel suhint el fiú teste mellett. Igazán remek mutatvány volt, valóban. Még látó szemmel is csak kevesen képesek ilyen pontos célzásra, de itt ez a ritka emberpéldány, akinek beburkolt feje leginkább egy botra tűzött hóemberéhez hasonlított, és úgy hajigálta a késeket, hogy a fiúnak egyetlen haja szála sem görbült meg. A gyerek arcáról

a mutatvány alatt egyetlen pillanatra sem tűnt el a mosoly. Mikor vége lett, az emberek hangosan dobogtak, felugráltak, sikoltoztak az izgalomtól.

Imhrat Khan utolsó száma, bár nem volt ennyire látványos, ha lehet, még jobban lenyűgözött. A színpadra egy fémből készült hordót hoztak be. Megkérték a nézőket, hogy saját szemükkel győződjenek meg róla: sehol sincs rajta lyuk. Mikor ez megtörtént, és megállapítottuk, hogy a hordó nem lyukas, Imhrat Khan bekötözött fejére húzták. Eltakarta a vállát, egész a könyökéig ért, és így a felső karja a testéhez szorult, de az alkarját és kezét tudta mozgatni. Valaki tűt adott az egyik kezébe, és hosszú cérnaszálat a másikba. Határozott mozdulattal betűzte a cérnát a tűbe. Teljesen lenyűgözött.

Amint vége lett az előadásnak, a színpad mögé siettem. Mr. Imhrat Khant egy apró, de tiszta öltözőben találtam. Csendesen üldögélt egy fa széken. A kis indiai fiúcska éppen letekerte fejéről a vásznakat.

– Aha – mondta. – Barátom a doktor, a kórházból. Jöjjön be, uram, jöjjön csak be.

– Láttam az előadást – üdvözöltem.

– És mi a véleménye?

– Nagyon élveztem. Szerintem csodálatos volt.

– Köszönöm – felelte. – Ez komoly elismerés.

– Gratulálnom kell a segédjének is – folytattam, és a fiúcska felé bólintottam. – Nagyon bátor gyermek.

– Nem beszél angolul – mondta az indiai –, de lefordítom neki az ön szavait. – Pergő hindi nyelvre váltott, a fiú komolyan bólintott, de egyetlen szót sem szólt.

– Nézze – folytattam –, délelőtt tettem magának egy kis szívességet. Viszonozná? Hajlandó lenne velem vacsorázni?

Mostanra minden kötés lekerült a fejéről. Rám mosolygott.

– Az az érzésem hogy ön kíváncsi, doktor. Nincs igazam?

– Nagyon kíváncsi – erősítettem meg. – Szeretnék elbeszélgetni önnel.

Ismét meghökkentett, hogy mennyi fekete szőrszál ékteleníti a fülét. Soha senkinél nem tapasztaltam még ilyet.

– Még soha nem kérdezett orvos – magyarázta –, de semmi kifogásom sincs ellene. Szíves örömet vacsorázom önnel.

– Várjam meg a kocsimban?

– Legyen szíves – felelte. – Még meg kell mosdanom, le kell vetnem ezeket a piszkos göncöket.

Elmagyaráztam, hogyan néz ki a kocsim, közöltem, hogy kint várom, majd távoztam.

Negyedórával később megjelent. Tiszta, fehér vászonruhát viselt, mezítelen lábán a szokásos szandál. Hamarosan kényelmesen üldögéltünk egy kisvendéglő asztalánál. Gyakran jártam ide, mert itt készítették a városban a legjobb curryt. Én sört ittam, Imhrat Khan limonádét.

– Nem vagyok író – kezdtem –, hanem orvos. De ha elmondaná a történetét az elejétől fogva, ha elmagyarázná, hogyan fejlesztette ki magában azt a varázslatos képességet, hogy bekötött szemmel is lát, a lehető legőszintébben megírnám. És talán kiadót is találnék, megjelenhetne esetleg a *British Medical Journal*ban vagy valamelyik híres folyóiratban. És orvos vagyok, nem író, az emberek sokkal komolyabban veszik majd a szavaimat. Gondolom, ez segítene önnek abban, hogy még ismertebb legyen.

– Nagyon sokat segítene – bólintott. – De miért tenné meg értem mindezt?

– Mert pokoli kíváncsi vagyok, azért – feleltem. – Ez az egyetlen ok.

Imhrat Khan bekapott egy adag currys rizst, és lassan rágni kezdte. Aztán megszólalt:

– Rendben van, barátom. Megteszem.

– Csodás! – kiáltottam. – Vacsora végeztével azonnal menjünk a lakásomra, ott nyugodtan beszélgethetünk, nem fog senki sem

zavarni.

Megvacsoráztunk, kifizettem a számlát, és a lakásomra mentünk Imhrat Khannel.

A nappaliban előkészítettem a papírt és a ceruzákat, hogy menet közben jegyzetelhessek. Saját gyorsírási technikám van, akkor használom, amikor betegeim kórtörténetét kell leírnom. Ennek segítségével mindent le tudok jegyezni, feltéve, ha az illető nem beszél túl gyorsan. Azt hiszem, jószerivel mindent szórul szóra papírra tudtam vetni abból, amit Imhrat Khan elmondott azon az estén. Itt olvasható úgy, ahogy ő mesélte el:

– Indiai vagyok, hindu – kezdte Imhrat Khan. – Akhnurban születtem, Kasmír államban, 1905-ben. A családom szegény, apám a vasútnál volt jegyellenőr. Még kisfiú voltam, tizenhárom éves, amikor egy indiai bűvész látogatott el az iskolánkba, és bemutatót tartott. Emlékszem a nevére is, Professzor Moornak hívták – Indiában minden bűvész professzornak nevezi magát. Nagyon jó trükköket tudott. Teljesen lenyűgözött. Azt hittem, igazi varázslat. Azt szerettem volna – hogy is magyarázzam –, arra vágytam, hogy magam is varázsló lehessenek, úgyhogy két nappal később elszöktem otthonról, és eltökéltem, hogy megkeresem és követem új bálványomat, Professzor Moort. Magammal vittem az összes pénzemet, összesen tizennégy rúpiát, és azt a ruhát, amiben voltam. Fehér dhotit és szandált viseltem. Ez 1918 volt, akkor voltam tizenhárom éves.

Megtudtam, hogy professzor Moor Lahoréba ment, kétszáz mérföldre az otthonomtól. Vettem egy harmadosztályú jegyet, teljesen egyedül felszálltam a vonatra, és utána indultam. Lahorében megtaláltam a Professzort. Egy nagyon olcsó előadás közreműködője volt. Elmondtam, mennyire tisztetem, és feajáltottam, hogy a segédje leszek. Elfogadta. A fizetésem? A fizetésem nyolc anna egy napra.

A professzor megtanít az egymásba fűzött karikák trükkjére. Az a feladatom, hogy a színház előtt álljak az utcán, és ezzel a trükkel hívjam fel a járókelők figyelmét, és csábítsam be őket az előadásra.

Hat teljes hétig minden remekül ment. Sokkal jobb volt, mint iskolába járni. De akkor rettenetes csapásként ért a felismerés, hogy Professor Moor mutatványaiban nincs igazi varázslat. Minden csak trükk, a kezek gyors mozgása. Ettől a pillanattól fogva a Professor többé már nem hős a szememben. A munkám már egy cseppet sem érdekelt, ugyanakkor rettentő erővel eltöltött a vágy. A vágy, hogy megismerjem az igazi varázslatot, hogy a lehető legtöbbet megtudjak arról a furcsa erőről, amit jógának neveznek.

Ehhez azonban egy jógit kell találnom, aki hajlandó bevezetni a tudományba. Nem könnyű feladat. Nem minden bokorban terem valódi jógi. Egész Indiában alig van belőlük néhány, ráadásul fanatikusan vallásos emberek. Tehát, ha sikerül egy jógit találnom, úgy kell tennem, mintha magam is rendkívül vallásos lennék.

Nem, valójában nem vagyok vallásos. Nyugodtan nevezhet csalónak is. Tisztán önző okokból akartam elsajátítani a jóga tudományát. Ezzel a hatalommal akartam hírnévre és vagyonra szert tenni.

Nos, ez az, amit egy valódi jógi minden másnál jobban megvet és lenéz. Az az igazság, hogy az igazi jógi szerint azok, akik rosszul használják fel hatalmukat, korai és hirtelen halállal halnak meg. A jógi soha nem mutathatja meg hatalmát a nyilvánosság előtt. Tudományát a legtökéletesebb magányban, vallásos szolgálatként kell gyakorolnia, máskülönben halállal lakol. Ezt akkor sem hittem el, most sem hiszem.

Szóval elkezdtem jógi mestert keresni. Elhagytam professzor Moort, és elutaztam egy Amritsar nevű városba, Punjab államba, ahol csatlakoztam egy vándorszínész társulathoz. Meg kellett élnem valamiből, miközben a titkot keresem. Az iskolában meglehetősen sikeres voltam az amatőr színjátszó klubban. Így aztán három évig utazgattam ezekkel a színészekkel, bejártam egész Punjabot, és

végül, amikor tizenhat és fél éves lettem, nekem volt a legmagasabb gázsim. Minden fillért félretettem, elég tisztes summát sikerült megspórolnom: kétezer rúpiám volt.

Ekkor hallottam híret egy Banerjee nevű embernek. Azt mondták, hogy ez a Banerjee egyike India kevés számú igaz jogijainak, és rendkívüli erővel bír. Mindenekelőtt arról híres, hogy képes a levitációra: imádkozás közben lebeg, a teste elszakad a földtől, tizennyolc inchnyire a talaj fölé emelkedik.

Aha, gondoltam magamban. Ez az én emberem. Ezt a Banerjee-t kell megtalálnom. Úgyhogy fogtam a pénzemet, és azonnal otthagytam a kompániát, s felkerekedtem Rikhikesh felé. Rikhikesh a Gangesz partján fekszik, és a szóbeszéd szerint ott él Banerjee.

Hat hónapig kerestem. Hol van? Hol? Merre van Banerjee? Ó, igen, mondták Rikhikeshben, Banerjee itt volt a városban, de annak már van egy kis ideje, és akkor sem látta senki. És most? Most máshova költözött. Hova? Hát, azt honnan lehetne tudni? Tényleg, honnan? Honnan tudhatná az ember, hogy mit cselekszik olyasvalaki, mint Banerjee? Hiszen teljes magányban él, mint egy remete, igaz? És én egyetértettem. Igen, igen, igen. Természetesen. Magától értetődik. Még nekem is érthető.

Minden összegyűjtött pénzemet arra költöttem, hogy megtaláljam Banerjeet. Mindössze harmincöt rúpiám maradt, de mindhiába. Mindenesetre Rikhikeshben maradtam, és abból éltem, hogy kis társaságokat szórakoztattam egyszerű bűvészmutatványokkal. Ezeket a trükköket még Professzor Moortól tanultam, és szerencsémre jó a velem született képességem.

Aztán egy szép napon, mikor Rikhikesh egyik kis szállodájában ücsörögtem, meghallottam, hogy Banerjee jogiról beszélgetnek. Egy átutazó úgy hallotta, a jogi most a közeli dzsungelben él, a dzsungel nagyon sűrű, a jogi pedig teljesen egyedül van ott.

– De hol?

Az utazó nem tudta pontosan.

– Lehetséges – mondta –, hogy ott, abban az irányban, a várostól északra – és az ujjával mutatta az irányt.

Nos, nekem ennyi elég is volt. Azonnal kimentem a piacra, és alkudozni kezdtem egy tongára, tudja, az a lóvontatta kocsi. Már megalkudtam a kocsissal, amikor odalépett hozzám egy férfi, aki addig a közelben figyelt. Azt mondta, hogy ő is arrafelé tart, mint én. Megkért, hogy egy darabig tartsunk együtt, az útiköltséget természetesen megosztanánk. Mondanom sem kell, nagyon boldog voltam, el is indultunk, én és az útitársam a szekéren, a kocsis a lovon. Egy nagyon keskeny ösvényen haladtunk, ami egyenesen a dzsungelbe vezetett.

És akkor micsoda fantasztikus szerencse történt velem! Beszélgettem az útitársammal, és kiderült róla, hogy magának a nagy Banerjee-nek a tanítványa, és épp mesteréhez készül látogatóba. Úgyhogy őszintén megmondtam neki, hogy magam is a jógi tanítványa szeretnék lenni.

Megfordult és alaposan szemügyre vett. Leglább három percig némán bámult. Aztán megszólalt:

– Nem hiszem, hogy lehetséges lenne.

Jól van, mondtam magamban, majd meglátjuk. Aztán megkérdeztem, tényleg igaz-e, hogy Banerjee imádkozás közben levitál.

– Igen. Igaz, de senki nem láthatja, mikor ez bekövetkezik. Soha senki nem mehet Banerjee közelébe, amikor imádkozik.

Szóval továbbmentünk a tongával, közben végig Banerjee-ről beszélgettünk, és nagyon körültekintő és óvatos kérdéseimnek köszönhetően, rengeteg apróságot tudtam meg a jogiról, például azt, hogy melyik napszakban szokott imádkozni. Útitársam azonban hamarosan elköszönt:

– Itt most elköszönök. Le kell szállnom.

Elváltunk, és úgy tettem, mintha továbbutaznék, de a kanyar után szóltam a kocsisnak, hogy álljon meg, és várjon. Gyorsan leugrottam, és visszaosontam az úton, kerestem az emberemet,

Banerjee tanítványát. Az ösvényen már nem láttam. Eltűnt a sűrűben. De merre? Melyik irányba? Mozdulatlanul, csendben álltam, és füleltem.

Hallotam, hogy zörög az aljnövényzet. Ez biztosan ő, mondtam magamban. Ha nem ő, akkor egy tigris. De ő volt. Előttem ment. Egyenesen előre, a sűrű dzsungelbe. Sehol egy ösvény. Át kell vágnia a magas bambuszon, bozótosan és a sűrű aljnövényzeten. Én meg osonok utána. Körülbelül száz méterrel vagyok mögötte, mert attól félek, hogy meghall. Én mindenesetre hallom őt. Képtelenség teljes csönben haladni a dzsungelben, és amikor szem elől tévesztem, ez pedig gyakran előfordul, akkor elég, ha a hang után megyek.

Körülbelül fél órán át tart ez a feszült követődsdi. Akkor hirtelen már nem hallom. Megállok és hallgatózom. A dzsungel csendes. Rettegek, hogy elveszítettem. Kicsit előrébb kúszok. És akkor egyszerre, a sűrű aljnövényzet közepén, megpillantok egy kis tisztást – és a tisztás közepén két kicsi kunyhót. Kicsik, csak ágakból és levelekből készültek. A szívem megugrik, hirtelen heves izgalom fog el, mert tudom, biztosan tudom, hogy ez Banerjee, a jógi lakhelye.

A tanítvány eltűnt. Bizonyára az egyik kunyhóban van. Minden csendes, úgyhogy előrébb megyek, és alaposan megvizsgálom a fákat, a bokrokat és mindent. A közelebbi kunyhó mellett egy vízgyűjtő, mellette egy imaszőnyeg, itt imádkozik és meditál Banerjee. A vizesárok mellett, nem egészen harminc méterre van egy nagy fa. Hatalmas, széles koronájú baobab fa, gyönyörű vaskos ágakkal, amelyek úgy nyúlnak ki, hogy meg lehet rajtuk ágyazni, rá lehet feküdni, és alulról nem látszik az ember. Ez lesz az ágyam, mondom magamban. Azon a fán fogok elrejtőzni, és ott várom meg, amíg Banerjee előjön imádkozni. Onnan majd mindent láthatok.

De a tanítvány azt mondta, hogy délután öt és hat körül van itt az ima ideje, úgyhogy addig még rengeteg az időm. Ezért a dzsungelen keresztül visszamegyek az útra, és beszélek a tonga-kocsissal.

Megmondom neki, hogy várnia kell. Ezért külön meg kell fizetnem, de nem számít, mert annyira izgatott vagyok, ebben a pillanatban semmi sem érdekel, még a pénz sem.

És a rekkenő déli hőségben várok a dzsungelben, és várok a melegtől nehéz délután folyamán is. Öt óra felé csendben visszamegyek a dzsungelbe, a kunyhóhoz. A szívem olyan erősen ver, hogy érzem, az egész testem beleremeg. Felmászom a fára. Elrejtőzöm a levelek között, úgy, hogy én mindent látok, de engem nem látnak. És várok. Hátomnegyed órán át várakozom.

Óra? Igen, volt egy karórám. Tisztán emlékszem. Tombolán nyertem, és nagyon büszke voltam rá. A számlapra rá volt írva a gyártó neve: Iszlám órakészítő Co., Ludhiana. És mivel van órám, nagyon ügyelek az időpontokra, mert minden egyes eseményre emlékezni akarok.

Ülök a fán és várok.

Aztán egyszerre egy férfi lép ki a kunyhóból. Magas, sovány ember. Narancssárga dhotiban van, egy tálcát tart maga előtt, a tálcán réz tálkák és füstölők. A vízgyűjtő mellé megy, és keresztbe tett lábbal leül az imaszőnyegre. A tálcát maga mellé teszi a földre. A mozdulatai lassúak, kimértek, finomak. Előrehajol, markol a vízből, és a válla mögé fröcsköli. Felemel egy füstölőt, és a mellkasa előtt mozgatja, lassan, finoman, lebegő mozdulatokkal. Tenyerét a térdére helyezi. Megpihen. Mély levegőt vesz az orrlyukán keresztül. Látom, ahogy mélyen beszívja a levegőt, és egyszerre arra leszek figyelmes, hogy megváltozik az arca, ragyogni kezd, mintha... nos, mintha a bőre ragyogna, és látom, hogy megváltozik az arca.

Tizennégy percig teljesen mozdulatlan marad, aztán látom, és tényleg látom, mert a szemem előtt történik, hogy a teste lassan felemelkedik... lassan... lassan eltávolodik a talajtól. Még mindig keresztbe tett lábbal ül, a tenyere lefelé a térdén, és a teste eltávolodik a talajtól, felemelkedik a levegőbe. Már látom alatta a napfényt. Tizenkét inchnyire van már a földtől... tizenöt inch...

tizenhét... húsz... És hamarosan két lábnyira lebeg az imaszőnyeg felett.

Teljesen mozdulatlanul ülök a fán, nézek, és figyelmeztetem magam, hogy mindent alaposan figyeljek meg. Amit látsz, magyarázom magamnak, az egy komoly férfiú, aki a levegőben ül. Látod? Igen, látom. És biztos, hogy ez nem illúzió? Biztos, hogy nem csapnak be? Biztos, hogy nem képzelődsz? Biztos? Igen, biztos, mondom magamnak. Biztos. Ámulva figyelem. Sokáig bámulok, aztán a test lassan ereszkedni kezd. Látom, ahogy egyre lejjebb és lejjebb ereszkedik. Közeledik a föld felé. Látom, hogy nagyon lassan süllyed, és süllyed, míg ismét a szőnyegen ül.

Az óráim szerint a test negyvenhat percig lebegett a levegőben. Mértem az időt.

Utána a férfi még soká, nagyon soká ül mereven, mozdulatlanul, mint egy kőszobor, meg se rezzen. Mintha nem is lélegezne, én legalábbis úgy látom. A szeme csukva, de az arcán ott van a fényesség, a ragyogás, az alig kivehető félmosoly, amit életemben azóta sem láttam senki arcán.

Végül megmoccan. Megmozdítja a kezét. Feláll. Lehajol. Felemeli a tálcát, és lassan visszamegy a konyhába. A csodálkozástól mozdulni sem tudok. Teljesen meg vagyok döbbenve. Minden elővigyázatosságról megfeledkezem, gyorsan lemászok a fáról, a konyhához rohanok, és benyitok az ajtón. Banerjee előre hajolva, egy lavórban a kezét és a lábát mossa. Háttal áll nekem, de meghall, gyorsan megfordul és kiegyenesedik. Az arcára kiül a meglepődés, és az első, amit mond:

– Mióta vagy itt? – Éles hangon kérdezi, mint aki nem örül a jelenlétemnek.

Habozás nélkül elmondom a teljes igazságot, hogy végig fent voltam a fán, és figyeltem, és a végén megmondom, hogy semmi mást nem akarok az életben, csak azt, hogy a tanítványává fogadjon. Könyörgök, hogy fogadjon el tanítványául.

Hirtelen, mintha felrobbant volna. Dühös lesz, és ordítani kezd velem.

– Kifelé! – ordítja. – Ki innen! Kifelé, kifelé! Kifelé! – És mérhetetlen haragjában felkap egy téglát, meglóbálja, és hozzám vágja. A térdem alatt talál el, és felszakítja a bőrt. A heg azóta is megmaradt, majd megmutatom. Látja, itt, épp a térdem alatt.

Banerjee haragja rettenetes, és én nagyon félek. Megfordulok, és elszaladok. Visszarohanok a dszungelen át oda, ahol a tonga-kocsis vár, és hazahajtunk Rikhikeshbe. De aznap éjjel visszatér a bátorságom. Nagy elhatározásra jutok: minden áldott nap visszamegyek a kunyhóba Banerjee-hez, és addig megyek, amíg kénytelen lesz tanítványául fogadni, már csak azért, hogy legyen egy kis nyugalma.

És ezt is teszem. Minden nap elmegyek hozzá, és minden nap elviselem vulkánként kitörő haragját. Ordít és üvöltözik, én ijedten, de makacsul állok előtte, és egyre csak azt ismétlem, hogy a tanítványa szeretnék lenni. Ez öt napig tart. Aztán egyszerre, a hatodik napon, Banerjee teljesen nyugodt, és egészen udvarias. Elmagyarazza, hogy ő maga nem tud tanítványául fogadni, de ad nekem egy írást egy másik emberhez, egy barátjához, egy neves jógihoz, aki Hardwarban él. Menjek oda, ott majd kapok segítséget és tanácsot.

Imhrat Khan szünetet tartott a mesélésben, és kért egy pohár vizet. Hoztam neki. Hosszasan, lassan ivott, aztán folytatta a mesélést.

– 1922 van, és már majdnem tizenhét éves vagyok. És elindulok Hardwarba. Megtalálom a jógit, és mivel a nagy Banerjee-től viszek ajánlólevelet, hajlandó tanítani, és tanácsokkal ellátni.

Hogy mire tanított?

Természetesen ezen áll vagy bukik minden. Erre vártam mostanáig, ezt kerestem, úgyhogy biztosra veheti, hogy nagyon lelkes tanítvány voltam.

Az első tanítás a legfontosabb, ennek során a legnehezebb fizikai gyakorlatokat kell elvégezni. Mindegyik gyakorlat az izmok és a légzés ellenőrzéséről szól. De néhány hét gyakorlás után még a lelelkesebb tanítvány is türelmetlen lesz. Megmondom a jóginak, hogy szellemi erőmet akarom fejleszteni, nem a fizikai erőnléteimet.

Erre azt feleli:

– Ha sikerül uralkodnod a testeden, akkor az elmédet már automatikusan az uralmad alatt tartod. – De én egyszerre akarom mind a kettőt, és egyre csak ezért nyaggatom, úgyhogy a végén azt mondja: – Rendben van, mutatok néhány gyakorlatot, ami segít abban, hogy a tudatos énedre koncentrálj.

– Tudatos én? – kérdeztem. – Miért mondod, hogy *tudatos* én?

– Mert minden embernek két énje van: a tudatos és a tudatalatti. A tudatalatti rendkívül koncentrált, de a tudatos, amit mindenki használ, szétszórt, egyszerre több dologra figyel, mindarra, amit magad körül látsz, amire gondolsz. Tehát meg kell tanulnod koncentrálni. Ez azt jelenti, hogy akarattal fel tudod idézni *egyetlen dolog* látványát, csakis egyetlen egyét, és semmi mást. Ha keményen dolgozol, akkor képes leszel arra, hogy a tudatos éned három és fél percig csakis egyetlen, kiválasztott dologra koncentráljon. De ez körülbelül tizenöt évbe telik.

– Tizenöt évbe? – kiáltom.

– Talán még tovább is – mondja. – Az átlag tizenöt év.

– De addigra öregember leszek!

– Ne keseredj el – vigasztal a jógi. – Az idő egyéenként változik. Van, akinek tíz év alatt sikerül, van akinek még ennél is kevesebb idejébe telik, és egészen rendkívüli, ritka esetekben, egészen különleges embereknek, elég hozzá egy-két év is. De ilyen ember egy van a millióból.

– Kik ezek a különleges emberek? – kérdezem. – Másképp néznek ki, mint a többiek?

– Szó sincs róla – magyarázza. – Úgy néznek ki, mint mi. Lehet egyszerű utcasöprő, vagy gyári munkás. Vagy rádza. Ezt csak a

tanulás megkezdése után lehet megmondani.

– Tényleg annyira nehéz – kérdezem –, három és fél percig egyetlen dologra koncentrálni?

– Majdnem lehetetlen – feleli. – Próbáld ki, és meglátod. Hunyd be a szemedet, és gondolj valamire. Csak egyetlen dologra. Képzeld magad elé. Elég pár másodperc, és a gondolataid máris elkalandoznak. Más dolgok jutnak eszedbe. Más képeket fogsz látni. Nagyon nagyon nehéz dolog ez.

Így beszélt a hardwari jógi.

És megkezdődött a tényleges tanulás. Minden este leültem, behunytam a szememet, és magam elé képzeltem azt a személyt, akit a legjobban szerettem, a bátyámat. Az arcára koncentrálok, azt igyekszem magam elé idézni. Abban a pillanatban, amikor a gondolataim elkalandoznak, abbahagyom a gyakorlatot, és pár percet pihenek. Aztán újra megpróbálom.

Három éven át minden nap gyakorlok. A harmadik év végén képes vagyok másfél percig csak a testvérem arcára koncentrálni. Fejlődök. De egy érdekes dolog történik. Miközben ezeket a gyakorlatokat csinálom, teljesen elveszítem a szaglásomat. És mind a mai napig nem nyertem vissza.

Aztán a szükség arra kényszerít, hogy elhagyjam Hardwart. Meg kell keresnem a betevőre valót. Kalkuttába megyek, ott több lehetőségem van, és hamarosan bűvészkedéssel keresem a kenyerem. Egészen jól élek. De minden nap gyakorlok. Bárhol vagyok is, minden este letelepszem egy csendes sarokba, és gyakorlom az összpontosítást, a bátyám arcára koncentrálok. Olykor megpróbálok valami kevésbé személyesre gondolni, például egy narancsra vagy egy szemüvegre, de ez még nehezebb.

Egy nap Kalkuttából Dekkába, Kelet-Bengáliába utazom, hogy egy ottani főiskolán tartsak bűvész előadást. Dekkában véletlenül szemtanúja vagyok annak, hogy valaki tűzön sétál. Rengeteg ember figyeli. Egy lejtő alján egy nagy árok van. Több száz néző ül a gyepen, és az árkot figyelik.

Az árok körülbelül huszonöt láb hosszú. Farönkökkel, tűzifával, faszénnel töltötték fel, és rengeteg benzint öntöttek rá. A benzint meggyújtották, és az árok hamarosan vörösen izzó kemencévé változott. Annyira forró, hogy akik a tüzet szítják, kénytelenek védőszemüveget viselni. Erős szél van, és szinte fehérre izzítja a parazsat.

Ekkor előlép az indiai. Csak ágyékkötőt visel. Mezítláb van. A tömeg elnémul. A tűzsétáló teljes hosszában végigmegy az árokban izzó parázson. Nem áll meg. Nem is siet. Egyszerűen átsétál a parázson, és a lába még csak meg sem perzselődik. Megmutatja meztelen talpát a közönségnek. A nézők elképedve bámulják.

Aztán még egyszer megteszi a tüzes utat. Ezúttal még lassabban lépked. Az arcán látom a tökéletes, tiszta összpontosítást. Ez a férfi, mondom magamnak, jógázik. Ez egy jógi.

Az előadás után a tűzsétáló megszólítja a közönséget, megkérdezi, hogy akar-e valaki lejönni, és a tűzön sétálni. A tömeg felmordul. A mellkasomat összeszorítja az izgalom. Ez az én lehetőségem. Meg kell ragadnom. Csak hit és bátorság kell hozzá. *Muszáj* megpróbálnom. Most már több mint három éve gyakorlom az összpontosítást, itt az idő, hogy kipróbáljam magamat.

Miközben ott állok, és ezeket gondolom, egy önkéntes lép elő a tömegeből. Fiatal indiai férfi. Bejelenti, hogy szeretné kipróbálni a tűzön járást. Ez mindent eldönt, én is előlépek, és bejelentem magam. A tömeg mind a kettőnket örömmel üdvözöl.

Ekkor az igazi tűzjáróra hárul a felügyelő szerepe. Szól a másik próbálkozóknak, hogy övé az elsőbbség. Leveteti vele a dhotiját, hogy ne fogjon tüzet a melegtől, és a szandálokat is le kell vetni.

A fiatal indiai azt teszi, amit mondanak neki. De most, hogy már közel van az árokhoz, és érzi a rettenetes, áradó hőséget, látszik rajta a félelem. Pár lépést hátrál, és a kezével eltakarja a szemét a hőség elől.

– Nem kell csinálnia, ha nem akarja – mondja az igazi tűzjáró.

A tömeg vár, figyel, érzi a feszültséget.

A fiatalember, bár eszementen fél, be akarja bizonyítani, hogy milyen bátor, és azt mondja:

– Persze, hogy megteszem.

Azzal a tűz felé rohan. Rálép az egyik lábával, azután a másikkal. Rémülten felordít, kiugrik, és a földre esik. A szegény alak ott hever, és ordít a fájdalomtól. A talpán a bőr csúnyán megégett, volt, ahol azonnal le is jött a lábáról.

Két barátja rohanvást érkezik, és elcipelik.

– Nos, te következel – hív a tűzjáró. – Készen állsz?

– Készen állok – mondom. – De kérem, maradjon csöndben, amíg felkészülök.

A tömeg hangosan felsóhajtott. Már láttak egy embert csúnyán megégni. A második vajon lesz olyan bolond, hogy mégis megpróbálja?

Valaki felkiált:

– Ne csináld! Tiszta örült vagy! – Mások felkapják a szót, mind azt kiabálja, hogy adjam fel. Megfordulok, és felemelem a kezem, hogy csendre intsem őket. Abbahagyják a kiabálást, és rám bámulnak. Akkor és ott, minden szem engem bámul.

Rendkívüli nyugalom száll meg.

A fejemen át lehúzom magamról a dhotit. Leveszem a sarumat. Ott állok meztelenül, egy szál alsónadrágban. Mozdulatlanul állok és becsukom a szememet. Belül koncentrálok. A tűzre összpontosítok. Semmi mást nem látok, csak féhéren izzó szenet, és arra koncentrálok, hogy a szén nem meleg, hanem hideg. A szén hideg, mondom magamnak. Nem égethet meg. Képtelenség, hogy megégessen, hiszen a szén hideg. Fél percet adtam erre magamnak. Tudtam, hogy nem várhatok tovább, mert összesen csak másfél percig tudok egy dologra koncentrálni.

Egyre csak koncentrálok. Olyan erősen koncentrálok, hogy valamiféle transzba kerülök. Rálépek a szénre. Viszonylag gyorsan végigsétálok a távot. És hihetetlen, de nem égtem meg.

A tömeg őrjöng. Hatalmas üdvrivalgás. Az eredeti tűzsétáló hozzám siet, és megvizsgálja talpamon a bőrt. Nem hiszi, amit lát. Nincs rajta égési nyom.

– Ajj! – kiáltja. – Mi ez? Jógi vagy?

– Az szeretnék lenni – bólíntok büszkén. – Azon vagyok.

Azután felöltözöm, és gyorsan elmegyek, kikerülöm a tömeget.

Természetesen izgatott vagyok.

– Közeledik – mondom magamnak. – Közeledik, végre közeledik hozzám az erő. – És közben emlékszem még valami másra. Arra emlékszem, amit az öreg jógi Hardwarban mondott. Azt mondta:

– Bizonyos szent emberekről tudjuk, hogy olyan erővel összpontosítanak, hogy képesek a szemük nélkül is látni. – Nem felejtettem el ezeket a szavakat, és egyre csak arra vágytam, hogy megszerezsem az ehhez szükséges erőt. És miután sikerült a tűzön járnom, elhatároztam, hogy csak erre az egyre összpontosítok – arra, hogy szem nélkül láthassak.

Imhrat Khan most szakította félbe másodszor a történetet. Megint ivott egy kortyot, aztán hátradőlt a széken, és behunyta a szemét.

– Igyekszem mindent sorrendben elmondani – sóhajtotta. – Nem akarok semmit sem kihagyni.

– Remekül csinálja – biztosítottam. – Csak folytassa tovább.

– Rendben – mondta. – Szóval még mindig Kalkuttában vagyok, és sikerült a tűzön sétálnom. És elhatároztam, hogy egyetlen dologra koncentrálok, arra, hogy szem nélkül is lássak.

Eljött az idő tehát, hogy valamicskét változtassak a gyakorlatokon. Mostantól fogva minden este gyertyát gyújtok, és a lángba bámulok. Tudja, a gyertya lángja három különálló részből áll. A teteje sárga, lejjebb mályva színű, és a legközepe fekete. A gyertyát az arcomtól tizenhat inch távolságra állítottam. A láng pontosan a szememmel egy magasságban van. Nem lehet sem alatta, sem felette. Pontosán egy szintben kell lennie a szememmel, mert így a szem izmainak egyáltalán nem kell mozognia se le, se fel. Kényelmesen

elhelyezkedem, és pontosan a láng fekete közepébe bámulok. Mindezt azért teszem, hogy a tudatos énem koncentrálni tudjon, és mindent kimossak az agyamból. Szóval addig nézem a fekete lángot, amíg minden más eltűnik körülöttem, és csak a feketeséget látom. Aztán lassan behunyom a szememet, és koncentrálni kezdek, mint eddig is, egy kiválasztott tárgyra, ami, mint tudja, a bátyám arca.

Ezt teszem lefekvés előtt minden este, és 1929-re, amikor 24 éves vagyok, már három percig képes vagyok egy dologra koncentrálni anélkül, hogy elkalandoztam volna. Tehát ekkor, huszonnégy évesen kezdem érezni, hogy csírázik bennem a képesség arra, hogy csukott szemmel is lássak. Nagyon aprócska csíra még, csak éppen egy csepp fura érzés, hogy amikor becsukom a szemem, és erősen ránézek valamire, valami iszonyúan erős koncentrációval, akkor látom a dolog körvonalát.

Lassan kialakul bennem a *belső* látás képessége.

Azt kérdezi, hogy mit értek ez alatt? Pontosan úgy fogom elmagyarázni magának, ahogy nekem magyarázta Hardwarban a jógi.

Mindannyiunkban két látás létezik, ahogy két szaglás, ízlelés és hallás. Van a külső, rendkívül jól fejlett érzékelési képességünk, ezt használjuk nap mint nap. És van egy *belső* érzékelési képességünk is. Ha ki tudnánk fejleszteni magunkban a belső érzékelést, akkor szagolhatnánk az orrunk nélkül, ízlelhetnénk a nyelvünk nélkül, hallhatnánk a fülünk nélkül, és láthatnánk a szemünk nélkül. Nem érti? Hát a nyelvünk, a fülünk, a szemünk csak amolyan... hogy is magyarázzam..., csak eszközök, amelyek segítségével az élményt, a benyomást eljuttatjuk az agyba.

Szóval egész idő alatt csakis egyet akarok, kifejleszteni a belső látásomat. Minden este elvégzem a szokásos gyakorlatomat a gyertyalánggal és a bátyám arcával. Utána pihenek egy kicsit. Megiszom egy csésze kávé. Azután bekötözöm a szememet, és a székben ülve megpróbálom magam elé idézni, nemcsak elképzelni,

hanem ténylegesen, a szemem nélkül *meglátni* a szobában lévő összes tárgyat.

És lassacskán kezd sikerülni.

Hamarosan már kártyapaklival dolgozom. Felveszem a csomag tetején lévő lapot, a hátlapjával magam elé tartom, és megpróbálok átlátni rajta. Azután ceruzával felírom, hogy szerintem milyen lap volt. Felveszek egy másik lapot és azzal is ugyanígy járok el. Ezt csinálom a teljes paklival, és minden egyes lapot ellenőrzök. Elsőre hatvan-hetven százalékos sikerrel járok.

Más dolgokat is csinállok. Mindenféle térképeket, többek között bonyolult tengerészeti térképeket tűzök ki a szobám falára. Órákig nézegetem bekötött szemmel, igyekszem látni, elolvasni az apróbetűs feliratokat, a helyiség- és folyóneveket. A következő négy év minden estéjén így gyakorolok.

1933-ra – ez már tavaly volt –, amikor huszonnyolc éves vagyok, el tudok olvasni egy könyvet. Teljesen eltakarom a szememet, és képes vagyok arra, hogy bekötött szemmel elolvassak egy teljes könyvet.

Szóval végre megszereztem az erőt. Mert most már biztos, hogy az enyém, és mivel nagyon türelmetlen vagyok, azonnal beiktatok egy bekötött szemű mutatványt a bűvésztrükkjeim közé.

A közönség imádja. Hangosan és sokáig ünnepelnek, de egyetlen ember sem hiszi el, hogy tényleg látok. Mindenki úgy tartja, hogy ez is csak egyike az ügyes trükköknek. És az, hogy bűvész vagyok, csak ront a helyzeten. Szinte biztosak benne, hogy csalok. A bűvészek azok az emberek, akik becsapják a közönséget. Az okosságukkal és az ügyességükkel. Egyszóval senki sem hisz nekem. Még azok az orvosok, akik bekötözik a szememet, még azok sem hiszik el, hogy valóban látok a szemem nélkül is. Elfelejtik, hogy más úton is el lehet küldeni a képet az agyba.

– Milyen más módon? – kérdeztem.

– Őszintén szólva magam sem tudom pontosan, hogyan látok a szemem nélkül. Egyet azonban biztosan tudok: amikor bekötözik a

szememet, egyáltalán nem használom. A látás feladatát más testrészeim végzik.

– Melyek azok? – kérdeztem izgatottan.

– Bármelyik, ahol van szabad bőrfelület. Ha például egy fémlemez teszt elém, és a könyvet a lemez mögé helyezi, akkor nem tudom elolvasni a betűket. De ha megengedi, hogy a kezemet a lemez mögé tegyem, akkor a kezem látja a könyvet, és el tudom olvasni.

– Megengedné, hogy ezt kipróbáljam? – kérdeztem.

– Természetesen.

– Nincs fémlemezem – mondtam –, de valószínűleg az ajtó is megteszi.

Felálltam, és a könyvespolchoz siettem. Levettem az első kezem ügyébe eső könyvet. Az *Alice csodaországban* volt. Kinyitottam az ajtót, és megkértem látogatómat, hogy álljon mögé. Utána felütöttem a könyvet, fogalmam sem volt róla, hogy hol nyílt ki, és egy székre tettem. Magam úgy helyezkedtem el, hogy vendégemet és a könyvet egyaránt szemmel tarthassam.

– El tudja olvasni? – kérdeztem.

– Nem – felelte. – Természetesen nem.

– Rendben. Akkor nyúljon ki az ajtó mögül, de csak a kezét tegye ki.

Az ajtó pereme mögül kinyúlt a keze, és a könyv „látóterébe” került. Láttam, hogy az ujjak elválnak egymástól, egyre szélesebbre tárulnak, megremegnek, mint amikor a bogarak csápjaikkal érzékelik a légmozgást. A kézfej a könyv felé fordult.

– Próbálja meg felülről elolvasni a bal oldali lapot – mondtam.

Körülbelül tíz másodpercig csönd volt, aztán folyékonyan, akadozás nélkül olvasni kezdett: „– *Kitaláltad már a rejtvényt? – kérdezte a Kalapos, és ismét Alice-hez fordult. – Nem, feladom – felelte Alice. – Mi volt a megoldás? – Fogalmam sincs róla – válaszolta a Kalapos. – Nekem sincs – mondta a Nyúl. Alice fáradtan felsóhajtott. – Azt hiszem, okosabban is eltölthetnétek az időtöket*

annál – mondta –, hogy olyan rejtvényeket adjatok fel, aminek nincsen megoldása...”

– Tökéletes! – kiátottam. – Most már hiszek magának. Ez maga a csoda – elképesztően izgatott voltam.

– Köszönöm doktor – mondta. – Igazán nagy örömet okoz.

– Csak még egy kérdést engedjen meg. A kártyákkal kapcsolatban. Mikor fordítva tartja a lapokat, a kezét ráteszi a másik oldalra, azzal olvassa le?

– Ön nagyon bölcs – válaszolta –, de nem így csinálom. A kártyáknál valahogy *valóban* átlátok a lapon.

– És ezt mivel magyarázza? – kérdeztem.

– Semmivel. Nem keresek magyarázatot. Persze lehetséges, hogy azért, mert a kártya vékony, nem olyan tömör, mint a fém vagy a vastag ajtó. Ennél jobb magyarázatot nem tudok. Sok dolog van a földön, doktor, amire nem tudjuk a magyarázatot.

– Igen – feleltem. – Ez bizony így van.

– Lenne olyan kedves, hogy hazavisz? – kérte. – Nagyon elfáradtam.

Hazavittem a kocsimmal.

Azon az estén le sem feküdtem. Túlságosan izgatott voltam ahhoz, hogy aludni tudjak. Hiszen éppen egy csoda szemtanúja voltam! Ettől az embertől a világ összes orvosa a levegőbe ugrana! Hihetetlen! Megváltoztathatja az egész orvostudományt! Orvosi szempontból a világ legértékesebb élő embere. Nekünk, orvosoknak kell őt megszereznünk, és vigyáznunk rá, mint a szemünk fényére. Óriznünk kell! Nem engedhetjük el! Meg kell tudnunk, pontosan hogyan zajlik az a folyamat, amelynek hatására – a szem segítségével – képesek lehetünk képeket küldeni az agynak. És ha ezt megtesszük, akkor a vak emberek is láthatnak, a süketek hallhatnak. És mindenek előtt ezt a csodálatos férfit nem hagyhatjuk ismeretlenül bolyongani Indiában, nem hagyhatjuk, hogy olcsó szobákban tengődjön, és másodrangú színházakban komédiázzon.

Annyira felpörögtem, hogy egy idő után elővettem a jegyzetfüzetemet, tollamat, és nagy körültekintéssel papírra vettem mindazt, amit Imhrat Khan mesélt nekem az este folyamán. Azokra a jegyzetekre támaszkodtam, amelyeket beszélgetésünk során készítettem. Öt órán át megállás nélkül írtam. Másnap reggel nyolc órára, mikor indulnom kellett a kórházba, már megírtam a legfontosabb részeket, azokat az oldalakat, amelyeket épp most olvashatott.

A kórházban csak a teaszünetben, a pihenőszobában találkoztam Dr. Marshall-lal.

Elmondtam annyit, amennyit a tíz perc alatt el lehetett mondani.

– Este visszamegyek a színházba – közöltem. – *Muszáj* velem megint beszélnem. Rá kell vennem, hogy velünk maradjon. Most nem veszíthetjük el.

– Veled tartok – ajánlotta dr. Marshall.

– Nagyszerű. Először megnézzük a műsort, utána elvisszük vacsorázni. Háromnegyed hétkor az én kocsimmal hajtottunk az Akác utcába, majd kettesben elsétáltunk a Royal Palace Hall felé.

– Valami nem stimmel – mondtam. – Hol vannak az emberek?

A bejárat előtt nem volt tömeg, az ajtók zárva voltak. Az előadást hirdető plakát a helyén volt, de már láttam, hogy valaki nagy, nyomtatott, fekete betűkkel, keresztben ráírt valamit: A MA ESTI ELŐADÁS ELMARAD. A csukott ajtó előtt egy öreg kapuőr álldogált.

– Mi történt? – kérdeztem.

– Valaki meghalt – felelte.

– Ki? – kérdeztem, de már tudtam a választ.

– A férfi, aki szemek nélkül lát – mondta a kapuőr.

– Hogyan halt meg? – kiáltottam. – Mikor? Hol?

– Azt mondják, az ágyában – mondta a kapuőr. – Elaludt, és nem ébredt fel. Előfordul az ilyesmi.

Lassan ballagtunk vissza a kocsinhoz. Elborított a gyász és a harag. Nem lett volna szabad megengednem, hogy ez az értékes

ember tegnap elmenjen. Magamnál kellett volna tartanom. Át kellett volna adnom neki az ágyamat, óvnom kellett volna. Nem lett volna szabad szem elől tévesztenem. Imhrat Khan csodatévő ember volt. Rejtélyes és veszélyes erőkkel állt kapcsolatban, olyan erőkkel, amelyeket mi, egyszerű emberek soha nem ismerhetünk meg. És megszegett minden szabályt. A nyilvánosság előtt mutatta be csodatételeit, és ezért pénzt fogadott el. Ráadásul, és ez a legrosszabb, titkait megosztotta egy kívülállóval – velem. És most halott.

– Hát ennyi volt – mondta dr. Marshall.

– Igen – válaszoltam. – Vége. Most már soha senki nem fogja megtudni, hogyan csinálta.

Íme, ez a hiteles és pontos beszámoló arról, hogy mi történt Imhrat Khannel való két találkozásom során.

Aláírás:

John F. Cartwright, M. D.

.....
Bombay, 1934. december 4.

– Nos – mondta Henry Sugar –, ez aztán tényleg rendkívül érdekes.

Becsukta a füzetet, üldögélt, és bámulta a könyvtár ablakát verő esőt.

– Ez – folytatta hangosan –, hihetetlen értesülés. Elképesztő. Megváltoztathatja az egész életemet.

Az a bizonyos értesülés, amire Henry célzott az a tény volt, hogy Imhrat Khan megtanulta leolvasni a megfordított kártyalap értékét. És Henry, a játékos, a meglehetősen tisztességtelen játékos, azonnal felismerte, hogy ha neki sikerülne ugyanezt megtanulnia, komoly vagyona tehetne szert.

Henry pár percig hagyta, hogy gondolatai elidőzzenek a nagyszerű jövő lehetőségein, lepergett előtte, hogy mi minden

történne, ha hátulról le tudná olvasni a lapok értékét. Minden egyes kanaszta-, bridzs- és pókerjátszmát megnyerne. Sőt, a világ bármelyik kaszinójába bemehetne, és övé lenne minden feketepéteri játszma, kitakaríthatná a bankot.

A játékterekben, ezt Henry nagyon jól tudta, szinte minden az utolsó lapon áll vagy bukik. És ha az ember előre tudja, hogy mi lesz az a bizonyos lap, akkor aztán övé az egész világ.

De vajon képes lesz-e megtanulni? Tényleg el tudja sajátítani ezt a képességet?

Nem látta be, miért ne sikerülne. Az a gyertyalángos dolog nem tűnt különösebben nehéz mutatványnak. És a könyv szerint valójában semmi más teendője nincs, mint belebámulni a láng közepébe, és annak az embernek az arcára koncentrálni, akit a legjobban szeret.

Feltehetőleg évekbe telik, míg eredményt ér el, de ki az, aki ne lenne hajlandó gyakorolni pár évig, ha cserébe aztán valahányszor beteszi a lábát egy kaszinóba, biztos lehet a nyereségben?

– Istenemre – mondta ki hangosan –, megcsinálom! Sikerülni fog.

Mozdulatlanul ült a könyvtár karosszékében, és a kivitelezés módjain töprengett. Először is, senkinek sem fogja elárulni, mire készül. Ellopja a könyvecskét, hogy egyetlen barátja se találhassa meg, nehogy valaki más is rábukkanjon a titokra. Bárhova megy, a könyvet mindig magával viszi. Ez lesz a bibliája. Valószínűleg nem lesz olyan szerencséje, hogy egy valódi jógiba botoljon, aki kitaníthatná, úgyhogy ez a könyv lesz a tanítómestere.

Henry felállt, és a zakója belső zsebébe csúsztotta a vékony kötetet. Kisétált a könyvtárból, és egyenesen a hétvégére szállásául kijelölt emeleti hálósobába sietett. Elővette a kofferjét, és a ruhái alá rejtette a könyvet. Ezek után megint lement, és megkereste a komornyik szobáját.

– John – kezdte –, tudna nekem szerezni egy gyertyát? Egyszerű, fehér viaszgyertyára gondolok.

A komornyikokat arra tanítják, hogy soha ne kérdezzenek semmit. Csak engedelmeskednek az utasításoknak.

- Gyertyatartóra is szüksége lenne, uram?
- Igen. Egy gyertyára és egy gyertyatartóra.
- Rendben van, uram. Felvigyem a szobájába?
- Nem szükséges. Itt megvárom, amíg hoz egyet.

A komornyik hamarosan megjelent a gyertyával és a gyertyatartóval.

Henry most újabb kéréssel állt elő:

– Tudna szerezni egy vonalzót is? – A komornyik azt is megszerezte.

Henry megköszönte, és visszavonult a hálósobájába.

Odabent magára zárta az ajtót. Összehúzta a függönyöket. A szobára félhomály borult. A gyertyát a gyertyatartóban az öltözőasztalra helyezte, és mellé húzott egy széket. Mikor leült, elégedetten nyugtázta, hogy a szeme pontosan egy szintben van a gyertya kanócéval. Most a vonalzó segítségével úgy helyezkedett el, hogy az arca pontosan hat inchre legyen a gyertyától, úgy, ahogy a könyvben olvasta.

Az indiai azt az embert képzelte maga elé, akit a legjobban szeret, az ő esetében ez a bátyja volt. Henrynek azonban nem volt bátyja. Helyette a saját arcát igyekezett maga elé idézni. Ez jó választás volt, mivel ha valaki olyan önző, amilyen Henry volt, akkor biztos, hogy saját arca az, amit a legjobban szeret. Sőt mi több, ez az az arc, amelyet a *legjobban* ismer. Annyi ideig nézte már a tükörben, hogy minden apró ráncát, rándulását ismerte.

Az öngyújtójával meggyújtotta a gyertyát. Felvillant a sárga láng, és szinte rezzenéstelenül égett.

Henry mozdulatlanul ült, és a lángba bámult. A könyvnek igaza volt. Ha sokáig nézi az ember a lángot, valóban látja a három összetevőjét. Kívül sárga. Aztán a mályvaszínű középső rész. És pontosan a közepén az apró, mágikus, tökéletes feketeség. Ebbe az apró feketeségbe nézett. Oda összpontosította a tekintetét, és

mereven bámulta. És amint ezt tette, valami rendkívüli dolog történt. Az agya teljesen kitisztult, a gondolatai nem vándoroltak ide-oda, és egyszerre azt érezte, hogy egész valójában, teste minden porcikájában eggyé válik a lánggal, kényelmesen üldögél a semmi kicsiny, fekete öblében.

Henrynek semmi nehézséget nem okozott felidézni saját arcvonásait. Csak az arcára összpontosított, semmi másra. Minden más gondolatot kizárt a fejéből. A kísérlet sikerült, de csak tizenöt másodpercig tartott. Utána a gondolatai elkalandoztak, kaszinók jutottak az eszébe, meg hogy mennyi pénzt nyer majd. Ennél a pontnál elfordult a gyertyától, és pihenőt engedélyezett magának.

Ez volt a legelső próbálkozás! Hihetelen izgalom fogta el. Megcsinálta! Igaz, hogy nem tartott valami sokáig, de az indiai férfinak sem sikerült elsőre!

Pár peccel később újra próbálkozott. Most is jól sikerült. Nem volt nála stopper, de határozottan érezte, hogy tovább tartott, mint az első alkalommal.

– Fantasztikus! – kiáltotta. – Sikerülni fog! Meg fogom csinálni! – Életében nem volt még ennyire izgatott.

És attól a naptól fogva, függetlenül attól, hogy hol volt vagy mit csinált, Henry minden reggel és minden este időt szakított a gyakorlásra. Gyakran napközben is gyakorolt. Életében először, valódi lelkesedéssel vetette bele magát egy tevékenységbe, és igazán figyelemre méltó haladásról tett tanúbizonyságot. Hat hónap múlva három egész percig tudott a saját arcára összpontosítani anélkül, hogy akár egyetlen kis gondolattöredék is megzavarta volna.

A hardwari jógi azt mondta az indiainak, hogy az embernek tizenöt évig kell gyakorolnia, hogy ezt az eredményt elérje!

De várjunk csak! A jógi valami mást is mondott. Azt mondta (és ezen a ponton Henry vagy századszor lapozta fel a füzetet), szóval azt mondta, hogy rendkívül ritka esetekben felbukkan egy olyan

ember, aki egy-két év alatt képes kifejleszteni magában a képességet.

– Ez én vagyok! – kiáltotta Henry. – Csakis én lehetek! Én vagyok az az egy a millióból, akinek megadatott, hogy hihetetlen gyorsasággal tegye magáévá a jóga erejét! Hipp-hipp-hurrá! Hamarosan minden európai és amerikai kaszinóban bankot robbanthatok!

Henry ebben az esetben szokatlan türelemről és józanságról tett tanúbizonyságot. Nem rohant a kártyáért, hogy megnézzze, le tudja-e olvasni az értékét a hátlapján keresztül. Sőt. Mindenfajta kártyajátéktól tartózkodott. Abban a pillanatban, amikor elkezdte a gyertyás gyakorlatokat, abbahagyta a bridzsezést, kanasztázást, pókereezést. Sőt, már nem járt el a barátaihoz hétvégéken múlatni az időt. Egyetlen dolognak szentelte magát: el akarta sajátítani a jógi képességét. Minden más várhatott.

Valamikor a tizedik hónap táján Henry – épp úgy, mint annak idején Imhrat Khan – észrevette, hogy behunyt szemmel is ki tudja venni a tárgyak körvonalát. Ha becsukott szemmel nagyon erősen nézett valamire, és iszonyú erővel összpontosított, akkor látta a megfigyelt dolog kontúráját.

– Jön! – kiáltotta. – Megcsinálom! Fantasztikus!

Most, ha lehet, a korábbinál is keményebben gyakorolt a gyertyával. Az első év végére egészen pontosan öt és fél percig volt képes saját arcára koncentrálni!

Ekkor döntött úgy, hogy elérkezett a próbatétel ideje. Jöhetnek a kártyák. Londoni lakása nappalijában hozta meg a döntést, nem sokkal éjfél előtt. Elővett egy csomag kártyát, ceruzát és papírt. Remegett az izgalomtól. Színnel lefelé maga elé tette a paklit, és a legfelső lapra összpontosított.

Először csak a kártya hátlapjának mintáját látta. Egészen szokványos minta volt, vékony piros vonalak keresztezték egymást, a világon a leghétköznapibb minta. A figyelmét most a hátlapról a kártyára irányította. Nagyon erősen koncentrált a kártya láthatatlan

felére, és egyetlen más gondolatot sem engedett közel magához. Harminc másodperc telt el.

Azután egy perc...

Két perc...

Három perc...

Henry nem moccan. Intenzíven, teljes erejéből összpontosított. A kártya másik oldalát akarta látni. Semmi más gondolat nem volt a fejében.

A negyedik percben valami történt. Lassan, csodával határos módon nagyon tisztán, látni kezdte a fekete mintát, kirajzolódott a pikk, és mellette a szám, ötös. Pikk öt!

Henry kikapcsolt. Reszkető ujjakkal felemelte a lapot és megfordította.

Tényleg a pikk ötös volt!

– Sikerült! – ordította, és felugrott ültéből. – Átláttam rajta! Most már menni fog!

Pihent egy keveset, és újból próbálkozott. Ezúttal stoppert is használt, hogy tudja, mennyi ideig tart. Három perc és ötvennyolc másodperc elteltével úgy látta, hogy a káró király fekszik előtte. Nem tévedett!

A következő alkalommal is igaza lett, és ezúttal már csak három perc ötvennégy másodpercre volt szüksége. Négy másodperccel kevesebbre, mint korábban!

A kimerültségtől és izgatottságtól egészen megizzadt.

– Ennyi elég is lesz mára – mondta magában. Felállt, töltött magának egy óriási adag whiskyt, és letelepedett egy karosszékbe, hogy pihenjen és megünnepelje a sikert.

Mostantól az lesz a feladatom, mondta magában, hogy addig gyakoroljak, amíg olyan szintre jutok, hogy azonnal átlátok a lapokon. Biztos volt benne, hogy sikerülni fog, hiszen már a második próbálkozásnál négy másodperccel kevesebb időre volt szüksége. Mostantól abbahagyja a gyertyás gyakorlatot, és kizárólag a kártyákra koncentrál. Éjjel-nappal ezzel foglalkozik.

És ezt is tette. Most, hogy megcsapta a siker szele, fanatikusabban dolgozott, mint valaha. Csak akkor hagyta el a lakását, mikor élelmiszert vásárolt. Egész nap, és gyakran éjjel is a kártyái fölött görnyedt, mellette a stopper, és minden erejével azon volt, hogy csökkentse a leolvasáshoz szükséges időt.

Egy hónap alatt másfél percre csökkent az ideje.

És hat hónapi vadul összpontosított munka után, már húsz másodperc alatt meglátta a kártya elfordított oldalát. De még ezt is sokallta. Mikor a kaszinóban játszol, és az osztó arra vár, hogy igent vagy nemet mondj a következő lapra, nem lehet húsz másodpercig szótlánul bámulni a kártyát. Három vagy négy másodperc még elmegy, de ennél több nem.

Henry előtt tehát ez a cél lebegett, de egyre nehezebb és nehezebb volt csökkenteni az időt, és növelni a sebességet. Egy heti kemény, megfeszített munkájába került, hogy húszról tizenkilenc másodpercre csökkentse az időt. Tizenkilencről tizenharcra két hétig tartott. És további hét hónapba telt mire odáig jutott, hogy tíz másodperc alatt leolvasta a kártyát.

Négy másodpercet tűzött ki maga elé. Tudta, ha négy másodperc alatt nem tud átlátni a kártyán, nem számíthat sikerre a kaszinókban. Ám minél közelebb került a célhoz, annál nehezebbnek érezte a megvalósítását. Négy hét alatt tudta csak elérni, hogy tíz másodpercről kilencre csökkentse az időt. Újabb öt hét kellett ahhoz, hogy eljusson nyolc másodpercig. De ebben az állapotban a nehéz munka nem ijesztette el semmitől. A koncentrációs képességét olyan szintre emelte, hogy minden különösebb nehézség nélkül képes volt egyhuzamban tizenkét órát is dolgozni. És tökéletes bizonyossággal tudta, hogy a végén eléri a célját. Addig nem hagyja abba, amíg nem sikerül. Nap nap után, éj éj után görnyedt a kártyák fölött, mellette a stopperóra, és kétségbeesett erővel küzdött az utolsó pár másodperc ellen.

Az utolsó három másodperc volt a legszörnyűbb, mindegyik közül. Pontosan tizenegy hónapjába került, hogy hét másodpercről

lecsökkentse az idejét, az áhított négy másodpercre.

A nagy pillanat egy szombat este következett be. Előtte egyetlen kártya hevert lefordítva. Benyomta az órát és koncentrálni kezdett. Azonnal meglátta a piros foltot. A folt szinte azonnal káróvá alakult, és szinte ugyanabban a pillanatban felbukkant a bal felső sarokban a hatos. Megint benyomta az órát. Ellenőrizte az időt. Négy másodperc! Megfordította a lapot. Káró hatos! Megcsinálta! Négy másodperc alatt le tudta olvasni!

Újabb lappal próbálkozott. Négy másodperc után tudta, hogy treff dáma. Végigvette az összes lapot, minden kártyánál ellenőrizte az időt. Négy másodperc! Négy másodperc! Négy másodperc! Mindig ugyanannyi. Végre sikerült! Vége. Készen áll. Mehet!

És mennyi idejébe került? Pontosan három év és három hónap megfeszített munkába.

És most irány a kaszinó!

Mikor kezdje?

Miért ne most, azonnal?

Szombat este van. Szombat esténként a kaszinók zsúfolásig vannak játékosokkal. Annál jobb. Kisebb a lehetősége annak, hogy valakinek szemet szúr. Bement a hálósobájába, és átöltözött. Szmokingot és fekete nyakkendőt kötött. Szombatonként illet kiöltözni a nagy londoni kaszinókba.

Úgy döntött, hogy a Lord's House-ba megy. Több mint száz hivatalos kaszinó van Londonban, de egyikük sincs nyitva a nagy nyilvánosság számára. Előbb tagnak kell lenni ahhoz, hogy beengedjenek. Henry nem kevesebb, mint tíz kaszinónak volt tagja. A kedvence a Lord's House volt. A legkiválóbb és a legelegánsabb az egész országban.

A Lord's House lenyűgöző György-korabeli épület volt London szívében. Több mint kétszáz éve hercegi magánrezidencia volt. Mostanra azonban a bukmékek birodalma lett, és a lenyűgöző, magas, tágas termek, ahol valaha az arisztokrácia és gyakran a

királyi család tagjai jöttek össze egy-egy kellemes whist-partira, mára másféle emberek másféle játékanak szemtanúi lettek.

Henry tehát a Lord's House-ba hajtott, és megállt a hatalmas bejárati kapu előtt. Kiszállt a kocsijából, de a motort bekapcsolva hagyta. A zöld egyenruhás ajtónálló azonnal ott termett, hogy a parkolóba vigye az autót.

A járdaszegély mentén az út mindkét oldalán vagy egy tucat Rolls Royce állt. Csak a nagyon gazdagok jártak a Lord's House-ba.

– Na nézzünk oda, üdvözlöm Mr. Sugar – mondta a pult mögött a recepciós, akinek az volt a feladata, hogy soha egyetlen arcot se felejtse el. – Régóta nem láttuk már.

– Nem volt időm – válaszolta Henry.

A csodálatos, széles márvány lépcsőt dúsan faragott mahagóni korlát szegélyezte. Henry felment az emeletre, és belépett a pénztárba. Ott egy ezer fontról szóló csekket állított ki. A pénztáros ezért tíz nagy, rózsaszín, négyzet alakú műanyag zsetont nyújtott át neki. A zseton mindkét oldalán egy-egy 100£ felirat díszelgett. Henry zsebre rakta a zsetonokat, és pár percig ide-oda sétált a termekben, hogy újra átjárja az ismerős, régi érzés. Nagy volt a tömeg. Jól táplált nők álltak körül a rulett asztalt, mint a tojóstyúkok a maggal teli kosarat. Arany és drágakő lógott a mellükre, csüngött a karjukon. Sokuknak kék volt a haja. A férfiak szmokingot viseltek, és egyetlen magas ember sem volt közöttük. Vajon miért van az, hogy az efféle gazdag embereknek mindig rövid a lábuk, töprengett Henry. A lábuk térdükig tartott, combjuk nem volt. A legtöbbjük hatalmas pocakot eresztett, az arcuk vöröslött, és szivar lógott a szájukból. A szemük mohón csillogott.

Henry mindezt meglátta. Életében először fordult elő, hogy undorral nézett a kaszinó gazdag szerencselovagjaira. Mostanáig társaságnak tartotta őket, a vele egy osztályba tartozók csoportjának. Ma este közönségesnek érezte ezeket az embereket.

Lehetséges, hogy az elmúlt három év során elvégzett joggyakorlatok egy kicsit megváltoztatták?

Megállt, a rulett asztalt figyelte. A hosszú, zöld asztalnál a játékosok megtették tétjeiket. Igyekeztek kitalálni, melyik kicsiny rekeszben fog megállni a fehér golyó, a kerék következő pördítése után. Henry a kerékre nézett. És hirtelen, talán csak megszokásból, azon kapta magát, hogy a kerékre koncentrált. Olyan régóta gyakorolta már a teljes koncentrációt, hogy afféle rutinná vált. A másodperc tört részéig az agya csakis a kerékre összpontosított. A teremben minden más eltűnt, elmosódott a zaj, az emberek, a fények, a szivarfüst, és csak a kerék pereme fölé írt fehér számokat látta. A számok 1-től 36-ig sorakoztak. Hirtelen az összes szám elhomályosodott, eltűnt a szeme elől. Mindegyik, kivéve a 18-as számot. Ez volt az egyetlen szám, amit látott. Először kicsit zavaros volt, életlen. Aztán a szélek kiélesedtek, a fehérsége tisztább lett, fényesebb, míg ragyogni nem kezdett, mintha hátulról megvilágították volna. Növekedett. Úgy látszott, mintha Henryre akarna ugrani. Ekkor Henry abbahagyta az összpontosítást. Újra látta a termet.

– Mindenki tett? – kérdezte éppen a krupié.

Henry elővette zsebéből a 100 fontos zsetont, és a zöld asztalon megjelölt 18-asra rakta. Bár az asztal tele volt a többiek tétjeivel, a tizennyolcasra egyedül csak ő tett.

A krupié megpörgette a kereket. A kis fehér golyó ide-oda pattogott, nekiverődött a kerék peremének, miközben körbe-körbe forgott. Az emberek megbűvölve figyelték. Minden szem a kis golyóra tapadt. A kerék lassulni kezdett, majd megállt. A golyó még gurult egy darabig, majd megállt a 18-as résben.

– Tizennyolc! – kiáltotta a krupié.

A tömeg felsóhajtott. A krupié segédje hosszú, fanyelű botjával behúzta a bank nyereségét. Henryét kihagyta. Harminchat az egyhez volt a nyeresége. Háromezerhatszáz font a százasért. Három darab ezresben és hat darab százasban fizették ki.

Henry valami hihetetlen hatalmat és erőt érzett magában. Az volt a benyomása, hogy ha akarná, tönkretethetné ezt a termet. Órák alatt

kiszipolyozhatná ezt a puccos, felturbózott, méregdrága helyet. Kiszédhetné belőlük a millióikat, és a sok kőarcú ravasz úriember, aki most csak azt nézi, hogy folyik be a pénz, rémült patkányokként menekülne.

Megtegye?

Nagy volt a kísértés.

De akkor mindennek vége. Híres-hírhedt lenne, és soha többé nem engednék be a kaszinóba. A világ egyetlen kaszinójába sem! Nem teheti meg. Óvatosnak kell lennie, és nem hívhatja fel magára a figyelmet.

Henry kényelmesen kiment a rulett-teremből, és átment oda, ahol a feketepétert játszották. Megállt az ajtóban, onnan figyelte az eseményeket. Négy asztalnál játszottak. Fura alakjuk volt ezeknek a feketepéter kártyaasztaloknak: mindegyiket félhold alakúra faragták. A játékosok a félkörben elhelyezett magas székeken ültek, az osztó a félkör belsejében állt.

A kártyapaklikat (a Lord's House-ban mindig négy paklival játszottak) egy nyitott dobozban tartották, a dobozt „cipőnek” keresztelték, az osztó ebből a dobozból egyenként húzta ki a lapokat... a kártya hátlapját mindig lehetett látni, de csak azt.

A feketepéter valójában nagyon egyszerű játék. Te meg én huszonegynek nevezzük, csak a kaszinók adnak neki elegáns nevet. A lényege az, hogy a játékos igyekszik lapjaival a lehető legközelebb kerülni a huszonegyhez. Ha a lapok értéke meghaladja a huszonegyet, a játékos veszít, és az osztó elveszi a pénzét. A játékosnak szinte minden körben azzal a problémával kell szembenéznie, hogy kérjen-e még lapot, és ezzel megkockáztassa, hogy veszít, vagy maradjon annál az értéknél, ami a kezében van. De Henrynek ez nem jelentett problémát. Négy másodperc alatt „átlát” a kártyán, amit az osztó felajánl, és tudni fogja, hogy kérje-e vagy sem. Henrynek gyerekjáték a feketepéter.

A feketepéternek minden kaszinóban van egy furcsa fogadási szabálya, ezt otthoni játékban nem használjuk. Otthon fogadás előtt

megnézzük az első lapunkat, és ha jó a lapjársunk, magasra emeljük a tétet. Kaszinókban ezt nem engedik meg. A játékosnak még az első lap kézhezvétele előtt kell megtennie a tétjét, amit később sem lehet emelni.

De Henryt ez sem zavarhatta. Addig, amíg közvetlenül az osztó balján tud helyet foglalni, mindig ő fogja az első lapot kapni. Tisztán láthatja a kártya értékét, és tét megtétele előtt el tudja olvasni.

Nos, Henry csendben állt az ajtóban, és arra várt, hogy a négy asztal valamelyikénél megüresedjen az osztó mellett a baloldali hely. Húsz percig kellett várnia, de végül megkapta, amit akart.

Feltornázta magát a magas székre, és átadta az osztónak a ruletten nyert egyik százfontos zsetonját.

– Huszonötösökben kérem – mondta.

Az osztó fiatal ember volt, szeme fekete, a bőre szürke. Soha nem mosolygott, és csak akkor szólalt meg, ha erre szükség volt. A keze kivételesen vékony, az ujjában pedig benne éltek a számok. Elvette Henry zsetonját, és az asztalon lévő, erre a célra készült nyílásba dobta. Az előtte lévő, fából készült tálcán, szép rendezett sorban különböző színű, kerek, műanyag zsetonok heverték, 25, 10 és 5 fontos értékben. Mindegyikből vagy száz darab. Az osztó hüvelyk- és mutatóujjával felemelt egy adag 25 fontos zsetont. Magas oszlopba maga elé helyezte. Nem kellett megszámolnia. Tudta, hogy pontosan húsz zseton van egy halomban. Ügyes ujjai egytől húszig bármikor teljes bizonyossággal kiemelték a zsetonokat, és soha nem kellett megszámolnia őket, és soha nem tévedett. Az osztó felemelte a második adag zsetont. A negyven műanyag karikát Henry elé csúsztatta.

Henry maga elé halmozta a zsetonokat, és eközben megnézte a dobozban lévő legfelső kártyát. Összpontosított, és négy másodperc alatt leolvasta: tizes. Nyolc zsetont, azaz 200 fontot tolt előre. A Lord's House-ban ez volt a feketepéter legmagasabb tétje.

Megkapta a tizest, a következő körben pedig a kilencest. Összesen tizenkilenc volt a kezében.

Mindenki megáll a tizenkilencnél. Mereven ülsz, és csak abban reménykedsz, hogy az osztó nem kap huszast vagy huszonegyet.

Úgyhogy amikor az osztó ismét Henryhez ért, azt mondta:

– Tizenkilenc – és a következő játékosra tért rá.

– Várjon – szólalt meg Henry.

Az osztó megállt, és visszatért Henryhez. Felvonta a szemöldökét, és hideg, fekete szemével Henryre nézett.

– Lapot kér a tizenkilencre? – kérdezte némi gúnnyal. Enyhe olasz akcentussal beszélt. A gúny mellett lenézés is érződött a hangjában. Csak két kártya van a csomagban, ami nem üti a tizenkilencet: az ász (ebben az esetben egyet ér), és a kettes. Bolond az, aki lapot kér, ha tizenkilence van, különösen akkor, ha a tét 200 font.

A következő lapot tisztán lehetett látni. Pontosabban a hátát lehetett tisztán látni. Az osztó még nem nyúlt hozzá.

– Igen – szólta Henry –, azt hiszem, kérek még egy lapot.

Az osztó vállat vont, és kiemelte a kártyát a dobozból. A treff kettes pontosan Henry előtt állt meg, a tízes és a kilences mellett.

– Köszönöm – mondta Henry. – Ez így tökéletes lesz.

– Huszonegy – jelentette be az osztó. Fekete szeme megállapodott Henry arcán. Nézte csendben, figyelmesen, kíváncsian. Henry elbizonytalanította. Életében még soha senkivel nem találkozott, aki lapot kért volna, mikor tizenkilenc volt a kezében. Ez az alak pedig megdöbbenő nyugalommal és magabiztossággal lapot kért. És nyert.

Henry elkapta az osztó pillantását, és azonnal rájött, hogy ostoba hibát követett el. Túl okos volt. Felhívta magára a figyelmet. Ezt soha többé nem szabad megtennie. A jövőben sokkal óvatosabbnak kell lennie. Sőt, olykor kénytelen lesz veszíteni is, olykor olykor butaságokat kell csinálnia.

A játék folytatódott. Henrynek akkora előnye volt, hogy nagyon nehezebb esett megfelelő keretek közé szorítani a nyereményét. Néhányszor harmadik lapot kért, mikor tudta, hogy ezzel veszíteni fog. És egyszer, mikor látta, hogy az első lapja ász lesz, a lehető

legkisebb tétellel fogadott, azután hangosan átkozódott, hogy nem nagyobb összeget tett.

Egy óra alatt pontosan háromezer fontot nyert, akkor megállt. Zsebre vágta a zsetonjait, és visszament a pénztárba, hogy igazi pénzre váltsa őket.

Feketepéteren háromezer fontot nyert, ruletten háromezer hatszázat, azaz összesen 6600 font nyereséget zsebelt be. Persze, ezzel az erővel lehetett volna 660000 fontja is. Az a helyzet, mondta magának, hogy ha akarna, mindenki másnál gyorsabban csinálhatna pénzt.

A pénztáros egyetlen arcizma sem rándult, mikor átvette Henry zsetonjait. Fémkeretes szemüveget viselt, és a lencse mögötti vizenyős tekintetet egyáltalán nem érdekelte Henry. Csak a pulton lévő zsetonokra figyelt. Ennek az embernek is az ujjában volt a számtan, de még ennél is több. Aritmetika, trigonometria, a szorzótábla, az algebra, az eukleideszi geometria, beleivódott minden idegszálába. Emberi számológép volt, agyában több ezer elektromos dróttal. Mindössze öt másodpercébe tellett, hogy megszámolja Henry százhusz zsetonját.

– Kér róla csekket, Mr.Sugar? – kérdezte. A pénztáros, csakúgy mint a földszinten a recepciós, minden klubtagnak tudta a nevét.

– Nem, köszönöm – felelte Henry. – Készpénzben kérem.

– Ahogy óhajtja – mondta a szemüveg mögötti hang. Megfordult, az iroda hátuljában lévő páncélszekrényhez ment. A szekrényben bizonyára több millió font hevert.

A Lord's House mércéje szerint Henry nyereménye nem volt valami nagy szám. Az arab olajfiúk épp Londonban tartózkodtak, és szerették a szerencsejátékot. Csakúgy, mint a Távol-Kelet diplomatái, a japán üzletemberek és az angol adócsaló ingatlanforgalmazók. A londoni kaszinókban nap mint nap hatalmas pénzösszegeket nyertek és veszítettek. Többnyire persze veszítettek.

A pénztáros visszaért Henry pénzével, és a bankjegycsomagot letette a pultra. Hiába volt itt annyi pénz, amennyiért egy kisebb házat vagy egy nagyobb autót lehetett volna venni, a Lord's House főpénztárosa ettől nem rendült meg. Körülbelül annyit jelentett számára az összeg, mintha egy csomag rágógumit adott volna át Henrynek.

Csak várj, barátocskám, gondolta Henry, miközben zsebre rakta a pénzt. Csak várj. És kiment.

– A kocsiját, uram? – kérdezte a zöld egyenruhás ajtónálló.

– Még nem kell – válaszolta Henry. – Azt hiszem, levegőzöm egy kicsit.

Lassan ballagott az utcán. Majdnem éjfél volt. Kellemes, hűvös az este. A nagyváros még teljesen éber. Henry érezte, hogy kidudorodik a zakója belső zsebe, ahova a pénzköteget tette. Egyik kezével megérintette a dudort. Óvatosan meglapogatta. Sok pénz egy órai munkáért.

És mi lesz a jövő?

Mi legyen a következő lépés?

Egy hónap alatt összehozhat egy milliót.

Még többet is, ha akarja.

Nincs határa annak, amit megszerezhet.

A hűvös éjjelen London utcáin sétálgatva, Henry a következő lépésen töprengett.

Nos, ha ez kitalált történet lenne, nem pedig az igazság, kénytelenek volnánk valami izgalmas fordulattal előrukkolni. Nem lenne nehéz feladat valami drámai és szokatlan befejezéssel előállni. Ezért, mielőtt elmesélném, hogy *valójában* mi is történt Henryvel, álljunk meg egy pillanatra, és vizsgáljuk meg, hogy egy tehetséges regényíró, miképp göngyöltette volna fel a történetet. Valami ilyesfélét írna:

Henrynek meg kell halnia. Akárcsak Imhrat Khan, ő is megszegte a jóga előírásait, és személyes haszonszerzésre használta fel képességét.

A legjobb, ha valami szokatlan módon veszi életét, hogy kellő izgalmat okozzon az olvasóknak.

Például hazamehetne, ahol elkezdené számolgatni a pénzét. Közben egyszerre rosszul lesz, fájdalmat érez a mellkasában.

Megrémül. Azonnal lefekszik pihenni. Levetkőzik. Meztelenül a szekrényhez megy, hogy elővegye a pizsamáját. Elhalad egy nagy álló tükör előtt. Megáll. Megnézi meztelen képét a tükörben. Ösztönösen koncentrálni kezd. És akkor...

Szinte azonnal „átlát” a bőrén. Ugyanúgy, ahogy „átlátott” a kártya hátlapján. Olyan, mint egy röntgenfelvétel, csak sokkal élesebb. A röntgenképen csak a csontok látszanak, és a nagyon sűrű területek, Henry viszont mindent lát. Látja a vénáit, az ereiben áramló vért. Látja a máját, a veséit, a beleit, a dobogó szívét.

Odanéz, ahol a mellkasában a fájdalmat érzi... és azt látja... azt véli látni..., hogy egy kis sötét rög van a jobboldali szívkamrába vezető artériában. Mit keres egy kicsi, fekete rög az artériájában? Biztos valami akadály. Vérrög!

A rög először még egy helyben van. De aztán megmozdul. A mozgás jóformán nem is érzékelhető, alig több egy vagy két milliméternél. A vér a rögcské mögött és két oldalt mellette áramlik, és a rög megint megmozdul. Fél inchnyivel előrébb lökődik. Felfelé, a szív irányába. Henry rémülten nézi. Tudja, ahogy szinte mindenki tudná manapság, hogy az elszabadult vérrög az érből előbb-utóbb a szívbe kerül. Ha a rög nagy, megragad a szívben, és az ember nagy valószínűséggel meghal...

Nem lenne rossz befejezés, ha kitalált történetről lenne szó, de esetünk nem mese, hanem valóság. Az egyetlen kitalált dolog benne Henry és a kaszinó neve. Henryt nem Henry Sugarnak hívják, de nevét titokban kellett tartani, és még most sem fedhetjük fel. És teljesen nyilvánvaló okokból, a kaszinó valódi neve sem adható meg, de ettől eltekintve a történet igaz.

És mivel igaz történetről van szó, a befejezésnek is igaznak kell lennie. Az igazság talán nem annyira drámai vagy izgalmas, mint

kitalált párja, de azért így is érdekes. Álljon itt tehát, hogy valójában mi történt.

Körülbelül egy órát bóklászott London utcáin, majd visszatért a Lord's House-ba, és előkérte a kocsiját. Ezek után hazament. Zavarban volt. Nem tudta megérteni, hogy miért nem érez nagyobb izgalmat hihetetlen sikere miatt. Ha valami ehhez fogható történt volna vele három évvel korábban, mielőtt belekezdett a jógába, megőrült volna az izgalomtól. Végigtáncolt volna az utcán, elrohant volna a legközelebbi lokálba, ahol pezsgővel ünnepelt volna.

Az volt a legfurcsább az egészben, hogy egyáltalán semmiféle izgalmat nem érzett. Enyhe levertség vett erőt rajta. Valahogy minden túl egyszerűen történt. Valahányszor fogadott, biztos lehetett a győzelemben. Nem volt semmi izgalom, feszültség, nem fenyegette a veszteség réme. Természetesen tisztában volt vele, hogy mostantól kezdve bejárhatja a világot, és milliókat nyerhet. De lesz benne élvezet?

Henry előtt lassan felrémlett, hogy semmi sem szórakoztató, ha az ember annyit vehet belőle, amennyit akar. Különösen nem, ha pénzről van szó.

És még valami. Nem lehetséges, hogy mindaz, amin átment azért, hogy elsajátítsa a jóga erejét, teljesen megváltoztatta az életszemléletét?

Bizony elképzelhető.

Henry hazahajtott, és azonnal ágyba bújt.

Másnap későn ébredt, de egy cseppet sem volt vidámabb, mint előző este. És amikor felkelt, és meglátta a tengernyi pénzt az öltözőasztalán, hirtelen intenzív undor töltötte el. Neki nem kell ez a pénz. Halvány fogalma sem volt róla, hogy mitől van benne ez az érzés, de a tény az tény maradt: egy huncut vasat sem akart belőle.

Felemelte a csomagot. Csupa húszfontos bankó, pontosan háromszázharminc darab. Kilépett a balkonra. Ott állt sötétvörös selyem pizsamában, és lenézett az utcára.

Henry lakása a Curzon Streeten volt, London legdivatosabb és legdrágább negyedének, a Mayfairnek kellős közepén. A Curzon Street egyik vége a Berkeley Square-be fut, a másik a Park Lane-be. Henry a ház harmadik emeletén lakott, a hálószobájából egy apró, vaskorlátos kis balkonra lehetett kilépni.

Június havában jártunk, szikrázott a délelőtti napfény, körülbelül tizenegy óra lehetett. Bár vasárnap volt, meglehetősen sokan sétálgattak az utcán.

Henry kihúzott egy húszfontost a csomagból, és a korláton át leejtette az utcára. A papírpénz a szél hátán lassan lebegett a Park Lane irányába. Henry tekintete sokáig követte. Pörgött, forgott, majd lassan leereszkedett a szemközti járdára, pontosan egy öreg ember lába elé. Az öreg hosszú, elhanyagolt kabátot, gyűrött kalapot viselt. Lassacskán ballagott. Akkor vette észre a pénzt, amikor ellebbent az orra előtt. Megállt, és lehajolt, hogy felemelje. Két kézzel tartotta, és mereven bámulta. Megfordította. Közelebbről is szemügyre vette. Aztán felemelte a fejét, és felnézett a magasba.

– Hé, maga! – kiáltotta Henry. A kezéből tölcserűt formált a szája előtt, hogy jobban lehessen hallani. – A magáé! Ajándék!

Az öreg szinte megdermedt. Tartotta maga előtt a bankót, közben felfelé bámult.

– Tegye zsebre! – kiabálta Henry. – Vigye haza! – A hangja messze szállt, az utcán az emberek megálltak, és felnéztek.

Henry kihúzott egy újabb bankjegyet, és azt is ledobta. A járókelők nem mozdultak, csak bámultak. Fogalmuk sem volt róla, hogy mi történik. Egy férfi áll az erkélyen, kiabál, most meg ledob valamit, ami egy darab papírra hasonlít. Mindenki figyelte, ahogy a papír lassan lefelé ereszkedik. Ezúttal egy fiatal pár előtt ért földet, akik kéz a kézben álltak a szemben lévő járdán. A férfi elhúzta a kezét, és megpróbálta elkapni a mellette lebegő papírpénzt. Így nem sikerült, de a földről már felemelte. Alaposan megvizsgálta. Az utca két oldalán a járókelők mind a fiatalembert figyelték. Legtöbbjük úgy

gondolta, hogy a papírdarab leginkább egy bankjegyre emlékeztet, és most izgatottan várták az eredményt.

– Húsz font! – kiáltotta a fiatalember, és ugrált örömeiben. – Egy húszfontos bankjegy!

– Tartsa meg! – kiabált le Henry. – A magáé!

– Komolyan mondja? – kérdezte a fiatalember, és a magasba emelte a kezét. – Tényleg megtarthatom?

Hirtetlen izgalom söpört végig az utca két oldalán. Mindenki egyszerre indult meg. Kirohantak az utca közepére, azután a balkon alá tömörültek. Felnéztek, a magasba emelték karjukat, és kiabáltak:

– Nekem! Nekem is adjon! Nekünk is dobjon, uram! Dobjon le még néhányat!

Henry megint kiszedett öt vagy hat bankót, és ledobta őket.

Az emberek ordítózza, sikítózza kapkodtak a lassan lebegő papírdarabok után, dulakodva igyekeztek egymás kezéből és a levegőből elkapni a pénzt. De mindez nagyon vidáman zajlott. Az emberek nevettek. Fantasztikusan jó viccnek tartották. Itt ez az alak, pizsamában, a harmadik emeleti erkélyén, és a levegőbe szórja ezt a rengeteg értékes bankót. A jelenlevők többsége életében nem látott még egyben húszfontos bankjegyet.

De most valami más is elkezdődött.

A város utcáin egészen elképesztő sebességgel terjed a hír. A Curzon Streeten és a környező mellékutcákban villámgyorsan híreszaladt, hogy mit csinál Henry. Mindenünnen rohanást érkeztek az emberek. Perceken belül legalább ezer férfi, nő és gyerek gyűlt össze Henry erkélye alatt. Elzárták az utat. A kocsik nem tudtak tovább haladni, és utasaik csatlakoztak a tömeghez. A Curzon Streeten eluralkodott a káosz.

Ekkor Henry egyszerűen felemelte a kezét, és a levegőbe hajította az összes pénzt. Több mint hatezer font lebegett a levegőben, és lassan leereszkedett a sikoltozó tömeg közé.

A következő percek zűrzavara nem volt semmi. Mindenki ugrált, hogy még a levegőben el tudja kapni a pénzt. Lökődöttek, tolokodtak, kiabáltak, egymásra zuhantak, az utcát megtöltötték a kapálózó, kiabáló, verekedő emberi lények.

A zajon is áthatott a Henry háta mögül, a lakás bejárati ajtaja felől érkező hosszantartó, hangos ajtócsengő hangja. Henry elhagyta az erkélyt, és kinyitotta az ajtót. Az ajtóban csípőre tett kézzel egy nagydarab, fekete bajszos rendőr állt.

– Maga! – dörögte mérgesen – Maga az! Mi az ördögös istennyilát csinál?!

– Jó napot, őrmester – köszönt udvariasan Henry. – Elnézést a tömeg miatt. Nem gondoltam, hogy ez lesz belőle. Csak egy kis pénzt osztottam.

– Botrányt kavart! – harsogott a rend őre. – Útakadályt képez! Lázadást szít és maga miatt elakadt a forgalom az egész utcában!

– Mondtam már, hogy sajnálom – felelte Henry. – Ígérem, többé nem fordul elő. Nemsokára elmennek.

A rendőr egyik kezét elvette a csípőjéről, és kinyitotta a markát. A tenyerében egy húszfontos lapult.

– Aha! – kiáltotta Henry. – Magának is jutott! Ennek igazán nagyon, nagyon örülök.

– Na, csak hagyjuk az örömködést – morogta a rendőr. – Kérdeznék én azért ezt-azt ezekről a húszfontosokról. – A mellényzsebéből elővette a jegyzetfüzetét. – Először is – kezdte –, pontosan hogyan jutott a pénzhez?

– Nyertem – mesélte Henry. – Szerencsés estém volt. – Megadta a kaszinó nevét és címét, és a rendőr feljegyezte a noteszébe. – Ellenőrizheti – tette hozzá Henry. – Igazolni fogják minden szavam.

A rendőr leengedte a jegyzetfüzetet, és Henry szemébe nézett.

– Az a helyzet – kezdte –, hogy hiszek magának. Szerintem igazat mond, de ez egyáltalán nem mentség arra, amit tett.

– Semmi rosszat nem csináltam! – tiltakozott Henry.

– Maga ostoba, locsogó senkiházi! – kiabálta a rendőr, aki megint kezdte felhúzni magát. – Maga sötét idióta! Ha már akkora marha mázlija volt, hogy egy vagyont nyert, akkor mi a fenének akarja elpocsékolni? Minek szórja ki az ablakon?

– Miért ne? – kérdezte vigyorogva Henry. – Ez is van olyan jó módszer, mint akármilyen más, ha egyszer meg akarok szabadulni tőle.

– Végtelenül nevetséges és buta módszer! – kiáltotta a rendőr. – Miért nem adja olyan helyre, ahol haszna is lenne? Egy kórháznak, mondjuk? Vagy egy árvaháznak? Az ország tele van árvaházakkal, és arra sincs pénzük, hogy karácsonyra ajándékot vegyenek a gyerekeknek! És akkor jön egy ilyen kis mitugrász, mint maga, akinek fogalma sincs arról, mit jelent a szegénység, és kihajigálja a pénzt az utcára! Hát ettől kiborulok. Teljesen kiborulok.

– Árvaház? – mondta Henry.

– Igen, *árvaház!* – csattant fel a rendőr. – Ott nőttem föl. Szóval tudom, miről beszélek! – Azzal sarkon fordult, és lesietett a lépcsőn.

Henry nem mozdult. A rendőr szavai, vagy még inkább az az őszinte, mélyről fakadó harag, amellyel a szemébe vágta őket, megrendítették hősünket.

– Árvaház – mondta megint hangosan. – Nem is rossz ötlet. De miért egy árvaház? Miért ne lehetne sok-sok árvaház? – És villámgyorsan megfogalmazódott fejében egy nagyszerű ötlet, ami aztán mindent megváltoztatott.

Henry becsukta a bejárati ajtót, és besétált a nappaliba. Hirtelen erős, de kellemes izgalom járta át. Fel-alá sétált, és számba vette azokat a lehetőségeket, amelyek segíthetik nagyszerű terv megvalósításában.

– Egy – mondta. – Életem minden egyes napján hatalmas összegek birtokába juthatok.

– Kettő. Évente csak egyszer mehetek ugyanabba a kaszinóba.

– Három. Egyik kaszinóban sem nyerhetek túl sokat, mert valaki esetleg gyanút foghat. Tehát észszerű, ha megelégszem húszezerrel egy-egy alkalommal.

– Négy. Húszezer font minden este, háromszázhatvanöt napon át, az annyi mint?

Henry papírt és ceruzát vett elő, és számolni kezdett.

– Összesen hétmillió háromszázezer font – mondta ki hangosan az eredményt. – Remek. Ötödik pont. Állandóan mozognom kell. Egy városban legfeljebb két-három éjszakát tölthetek, különben megbolydul a világ. Londonból Monte Carlóba. Onnan Cannes-ba. Biarritzba. Deauville-be. Las Vegasba. Mexico Citybe. Buenos Airesbe, onnan Nassaubá, és így tovább.

– Hat. A nyeresémből minden olyan országban, ahova ellátogattam, elsőosztályú árvaházat alapítok. Én leszek Robin Hood. Elszedem a bukmékek és a játékterem-tulajdonosok pénzét, és a gyerekeknek adom. Nagyon nagyképuen és szentimentálisan hangzik? Ha csak álom, akkor igen. De a valóságban, ha tényleg meg tudom szervezni, egy cseppet sem lesz nagyképu vagy szentimentális. Épp ellenkezőleg. Nagyszabású vállalkozás lesz.

– Hét. Szükségem van segítségre. Valakire, aki gondját viseli a pénznek, megvásárolja a házakat és szervezi a dolgokat. Egy pénzügyi szakemberre. Olyasvalakire, akiben megbízom. Azt hiszem, John Winston épp megfelelne.

John Winston Henry könyvelője volt. Ő foglalkozott Henry adóbevallásával, és minden egyéb pénzügyi problémájával. Henry tizennyolc éve ismerte, és az évek során a két férfi között barátság szövődött. Ne feledjük azonban, hogy mind mostanáig John Winston a henye, gazdag playboy Henryt ismerte, aki életében még egyetlen napot sem dolgozott.

– Te teljesen megőrültél – közölte Henryvel, mikor az ismertette vele a tervét. – Még soha senkinek nem sikerült kidolgoznia azt a rendszert, amivel kiforgathatja a kaszinókat.

Henry erre a zsebéből elővett egy vadonatúj, bontatlan pakli kártyát.

– Gyerünk – mondta. – Játsszunk egy parti feketepétert. Te osztasz. És ne mondd azt, hogy cinkelt lapokkal játszunk. A pakli új.

A két férfi több mint egy órán keresztül elmélyülten huszonegyezett Winston Berkeley Streetre néző irodájában. A zsetonokat gyufaszálak helyettesítették, minden szál huszonöt fontot ért. Ötven perc elteltével Henry nyeresége összesen harmincnégyezer fontra rúgott!

John Winston nem akarta elhinni.

– Hogy csinálod? – kérdezte.

– Tedd a paklit az asztalra – kérte Henry. – Színnel lefelé.

Winston engedelmeskedett.

Henry négy másodpercig a legfelső lapra koncentrált.

– Kőr bubi – állította. Az volt.

– A következő... kőr három. – Az volt. És végigment a teljes paklin, megnevezett minden lapot.

– Rajta – noszogatta John Winston. – Mondd el, hogy csinálod. – Ez a rendszerint nyugodt, matematikus elme áthajolt az asztalon, és hatalmasra tárgult csillogó szemekkel bámulta Henryt. – Tudod, hogy valami elképzelhetetlent csinálsz? Olyasmit, ami lehetetlen?

– Egyáltalán nem lehetetlen – felelte Henry. – Csak nagyon nehéz. Én vagyok az egyetlen a világon, aki meg tudja tenni.

John Winston asztalán megcsörrent a telefon. Felvette a kagylót, és azt mondta a titkárnőjének:

– Addig senkit ne kapcsoljon, Jenny, amíg nem szólok. Még a feleségemet sem. – Felnézett, várta, hogy Henry folytassa.

Henry tehát elmagyarázta Winstonnak, hogyan sajátította el a látás képességét. Elmesélte, hogyan bukkant rá a kis könyvecskére, mit olvasott Imhrat Khanról, majd részletesen ecsetelte, milyen keményen dolgozott három éven át, hogyan gyakorolta a koncentrációt.

Mikor befejezte, John Winston megszólalt:

– Megpróbáltál tűzön is járni?

– Nem – válaszolta Henry. – És nem is akarok.

– És miből gondolod, hogy ezt a trükköt a kártyákkal, a kaszinóban is meg tudod csinálni?

Erre Henry elmesélte a Lord's House-ban tett látogatását.

– Hatezer-hatszáz font! – kiáltotta Winston. – Te tényleg ennyi pénzt nyertél?

– Figyelj! – mondta Henry. – Nem egészen egy óra alatt harmincnégyezret nyertem tőled!

– Szóval nyertél.

– Hatezer volt a legkevesebb – állította Henry. – Iszonyú erőfeszítembe került, hogy ne nyerjek többet.

– Te leszel a Föld leggazdagabb embere.

– Én nem akarok a Föld leggazdagabb embere lenni – tiltakozott Henry. – Már nem. – És elmagyarázta az árvaházakkal kapcsolatos terveit.

Mikor végére ért, megkérdezte:

– Velem tartasz, John? Lennél a pénzügyi tanácsadóm, az adminisztrátorom, és minden egyéb? Évente több millió fog befolyjni.

John Winston, az óvatos és körültekintő könyvelő, soha semmit sem fogadott el a pillanat hevében.

– Először látni akarlak akció közben – felelte.

Így aztán aznap este együtt látogattak el a Ritz Clubba a Curzon Streeten.

– Egy darabig nem mehetek el a Lord's House-ba – magyarázta Henry.

A rulett asztalnál, az első pörgetésnél, Henry 100 fontot tett fel a huszonhetesre. Bejött. Másodszor a négyesre tett. Az is bejött. A teljes nyereség 7500 font volt.

A Henry mellett álló arab megszólította:

– Éppen most veszítettem ötvenötezer fontot. Maga hogy csinálta?

– Szerencse – mondta Henry. – Színtiszta szerencse.

Átmentek a feketepéter terembe. Itt Henry egy fél óra alatt további tízezer fontot nyert. Akkor abbahagyta.

Kint az utcán John Winston megszólalt:

– Most már hiszek neked. Veled tartok.

– Holnap kezdünk – jelentette ki Henry.

– Tényleg minden áldott este akarod csinálni?

– Igen – felelte Henry. – Gyorsan megyek majd egyik városból a másikba, egyik országból a másikba. És a bankomon keresztül minden nap elküldöm neked a hasznot.

– Felfogtad, hogy mennyit hoz ez évente?

– Milliókat – nevetett vidáman Henry. – Hozzávetőleg hét milliót évente.

– Ebben az esetben nem működhetek ebben az országban – közölte John Winston. – Mindet lefölné az adóhivatal.

– Oda mész, ahova akarsz. Nekem teljesen mindegy. Tökéletesen megbízom benned.

– Svájcba megyek – jelentette ki John Winston –, de nem holnap. Nem tudok egyik pillanatról a másikra mindent összeszedni és elrepülni. Veled ellentétben nem vagyok független, felelősség nélküli aglegény. Meg kell beszélnem a feleségemmel és a gyerekeimmel. Értésítenem kell a cégtársaimat. El kell adnom a házamat. Másik házat kell keresnem Svájcban. Ki kell vennem a gyerkőcöket az iskolából. Édes öregem, ez időbe telik!

Henry előhúzza zsebéből azt a 17500 fontot, amit épp az imént nyert, és odaadta a társának.

– Tessék egy kis készpénz addig, míg egyenesbe nem jössz – mondta. – De siess, szeretnék már belevágni.

Egy héten belül John Winston Lausanne-ban ült az irodájában. A hegyoldalból gyönyörű kilátás nyílt a Genfi-tóra. A családja a lehető leghamarabb követni fogja.

Henry pedig elindult a kaszinókba.

Egy évvel később már több mint nyolc millió fontot küldött John Winston Lausanne-i irodájába. A pénz hetente öt napon át érkezett egy svájci cég számlájára, a cég neve ÁRVAHÁZ S. A. volt, és John

Winstonon és Henryn kívül senki nem tudta, honnan érkezik a pénz, és mi lesz a sorsa. Ami a svájci hatóságokat illeti, ők soha nem kíváncsiak arra, honnan folyik be hozzájuk a pénz. Henry bankokon keresztül küldte a pénzt. A hétfői összeg volt mindig a legtöbb, mert ekkor küldte el a pénteki, szombati és vasárnapi nyereményét, ezeken a napokon a bankok ugyanis zárva tartanak. Elképesztő iramban utazgatott, és John Winston gyakran csak az aznapi küldeményt továbbító bank címéből tudta kikövetkeztetni, hogy éppen melyik városban tartózkodik Henry. Az egyik nap mondjuk Manilából érkezett a pénz. Másnap már Bangkokból. Dőlt a pénz Las Vegasból, Curacaóból, Freeportból, a Nagy-Kajmán szigetről, San Juanból, Nassauból, Londonból, Biarritzból. Bárhonnan érkezhettek, feltéve, hogy volt arrafelé egy nagy kaszinó.

Hét évig minden simán ment. Majdnem ötven millió font érkezett Lausanne-ba, és került a bank biztonságába. John Winston már három árvaházat hozott létre: egyet Franciaországban, egyet Angliában és egyet az Egyesült Államokban. Öt másik pedig már szervezés alatt állt.

És akkor kezdődtek a bajok. A kaszinótulajdonosok között gyorsan terjed a hír. És bár Henry rendkívül óvatos volt, és soha nem vitt el nagy nyereményt egy helyről egy este, a híre előbb-utóbb elterjedt.

Akkor figyeltek fel rá, amikor egyetlen este – meglehetősen óvatlanul –, százezer dollárt szedett be három különböző Las Vegas-i kaszinóban, csak azt nem tudta, hogy mind a három véletlenül ugyanannak a maffiának a kezében volt.

A következő történt. Másnap reggel, miközben Henry a szállodai szobában csomagolt, a repülőtérré készült, valaki kopogtatott az ajtaján. A szállodai liftes-fiú jött be, és azt súgta Henry fülébe, hogy két féfi várja lent a hallban. Mások pedig – mondta a liftesfiú – a szálloda hátsó kijáratát figyelik. Ezek nagyon kemény fickók, folytatta a fiú, és nem sok esélyt lát arra, hogy Henry túlélné, ha most azonnal lemenne.

– Miért mondja el? – kérdezte Henry. – Miért az én oldalamon áll?

– Én senki oldalán sem állok – felelte a liftes –, de mindannyian tudjuk, hogy tegnap este rengeteget nyert, én meg arra gondoltam, biztos ad valami szép ajándékot az információért.

– Köszönöm – hálálkodott Henry –, de hogy jutok ki? Adok ezer dollárt, ha kivisz innen.

– Mi sem könnyebb. Vegye le a saját ruháit, és öltözzön át az egyenruhámba. Azután a kofferjával együtt szépen kísértál a főbejáraton. De kötözzön meg, mielőtt elmegy. A padlón kell hevernem összekötözött kezekkel és lábakkal, akkor nem hiszik azt, hogy segítettem magának. Majd azt mondom, hogy fegyver volt magánál, és nem tehettem semmit.

– Hol van a kötél? – kérdezte Henry.

– A zsebemben – vigyorgott a fiú.

Henry belebújt a liftesfiú arany-zöld egyenruhájába, egészen jól illett rá. Utána alaposan megkötözte a fiút, és zsebkendőt tömött a szájába. Végezetül tíz darab százdollárost csúsztatott a szőnyeg alá, a fiú később majd összeszedheti.

Az előcsarnokban két alacsony, tömzsi, fekete hajú pasas figyelte a liftből kilépő vendégeket. De ügyet sem vetettek arra az arany-zöld egyenruhás kifutófiúra, aki egy bőrönddel a kezében, elegánsan átsétált az előcsarnokon, és a bejáratnál lengőajtón át kilépett az utcára.

A repülőtéren Henry átiratta a jegyét, és az első géppel Los Angelesbe repült. Mostantól kicsit megnehezedik a dolog, mondta magában, de a liftesfiú kapcsán remek ötlete támadt.

Los Angelesben, a közeli Hollywoodban és Beverly Hillsben, ahol a filmesek laknak, Henry felkutatta a legjobb maszkmestert. Max Engelmannel hívták. Henry meglátogatta, és első látásra megkedvelte.

– Mennyit keres? – kérdezte tőle.

– Hozzávetőleg évi negyvenezer dollárt – mondta Max.

- Százezret adok – jelentette ki Henry –, ha mindenhova velem utazik, és a maszkmesterem lesz.
- És miről szólna a dolog? – érdeklődött Max.
- Elmondom. – És elmondta.

Max volt a második ember, akinek Henry elárulta a titkát, az első John Winston. És amikor Henry megmutatta, hogyan olvassa a kártyát, Max teljesen le volt nyűgözve.

- Ember – kiáltotta –, hiszen maga egy vagyont kereshet ezzel!
- Már megtörtént – felelte Henry. – Tízszeres vagyonra tettem szert, de még tízszer ennyit akarok. – És elmesélte az árvaházzal kapcsolatos tervét. John Winston segítségével hármát már létrehozott, és még újabbakat szerveznek.

Max alacsony, sötét bőrű emberke volt, aki akkor szökött el Bécsből, amikor a nácik bevonultak. Soha nem nősült meg. Nem voltak kötelezettségei. Hihetetlenül belelkesedett.

- Tiszta örület! – kiáltotta. – Ez a legőrültebb dolog, amivel életemben találkoztam. Naná, hogy magával megyek, ember! Máris indulhatunk.

Ettől kezdve Max Engelman mindenüvé elkísérte Henryt. Vele volt a maszkos ládája, tele parókákkal, álszakállakkal, barkókkal, bajuszokkal, és mindenféle olyan smink-kellékekkel, amiket mi sosem látunk. Harminc-negyven különböző emberré tudta átváltoztatni munkaadóját, és a kaszinók igazgatói, akik persze már mind árgus szemekkel lesték Henryt, soha többé nem találkoztak Mr. Henry Sugarrel. Olyannyira nem, hogy alig egy évvel a kellemetlen epizód után, Henry és Max elutaztak a veszélyes városba, és egy meleg, csillagos este, Henry hidegvérrel nyolcvanezer dollárt nyert abban a kaszinóban, amelyet annak idején legelőször látogatott meg. Idősödő brazil diplomatának álcázta magát, és soha senki nem tudta, hogy ki üritette ki a kasszát.

Most, hogy Henry már nem saját személyében jelent meg a kaszinókban, természetesen rengeteg újabb részletre kellett

ügyelnie, mint például a hamis személyazonossági igazolványokra és útlevelekre. Monte Carlóban például a látogatókat csak akkor engedik be a kaszinókba, ha felmutatják az útlevelüket. Max segítségével Henry tizenegyszer látogatta meg a Monte-Carlo-i kaszinókat, minden alkalommal másnak álcázva, a személyiségének megfelelő útlevéllel.

Max imádta ezt a munkát. Lelkesen formálta át Henryt.

– Mára valami teljesen újat találtam ki – szokta volt mondani –, csak várd ki a végét. Ma kuvaiti arab sejk leszel.

– Van arab útlevelünk? – kérdezte Henry. – És arab papírjaink?

– Mindenünk van – válaszolta ilyenkor Max. – John Winston csodás útlevelet küldött, őfelsége Abu Bin Bej sejk nevére van kiállítva.

És ez így folytatódott. Az évek során Henry és Max olyan közel kerültek egymáshoz, mint a testvérek. Utazó testvérek, akik ide-oda repdestek, megfejték a világ kaszinóit, és a pénzt azonnal átutalták John Winstonnak Svájcba, ahol az ÁRVAHÁZ S. A. egyre gazdagabb és gazdagabb lett.

Henry tavaly, hatvanhárom éves korában hunyt el. Munkáját bevégezte. Húsz évig dolgozott rajta.

Naplójából kiderült, hogy huszonegy ország vagy sziget háromszázhuszonhét jelentősebb kaszinóját látogatta meg. Mindenütt többször járt, és soha nem veszített.

John Winston számlakönyve szerint, összesen száznegyvennégymillió fontot nyert.

Huszonegy jól szervezett, jól vezetett árvaházat hagyott maga után szerte a világban, egyet-egyet minden olyan országban, amelyet meglátogatott. Ezek mindegyikét John és munkatársai irányították és finanszírozták, Lausanne-ból.

De honnan tudom én, aki sem John Winston, sem Max Engelman nem vagyok, mindezt? És elsősorban, hogy jutott az eszembe, hogy megírjam ezt a történetet?

Elmondom.

Nem sokkal Henry halála után, John Winston Svájcban felhívott telefonon. Úgy mutatkozott be, mint az ÁRVAHÁZ S. A. vállalat vezetője, és megkért, hogy látogassam meg Lausanne-ban, mert szeretné, ha megírnám a szervezet történetét. Fogalmam sincs róla, hogyan szerezte meg a nevemet. Gondolom, lehetett egy listája az írókról, és csukott szemmel rábökött az egyik névre. Azt mondta, jól megfizet. És még hozzátette: – Egy rendkívüli férfi halt meg a közelmúltban. Henry Sugarnek hívták. Azt gondolom, hogy az embereknek tudniuk kéne, mi mindent csinált.

Ostoba módon megkérdeztem, hogy bizonyos-e abban, hogy a történet valóban olyan érdekes, hogy megérné papírra vetni.

– Rendben – mondta a férfi, aki száznegyvennégy millió font fölött rendelkezett. – Felejtse el. Majd megkérek valaki mást. Rengeteg író van mindenfelé.

Ez fájt.

– Nem – szakítottam félbe. – Várjon. Legalább azt mondja meg, ki volt ez a Henry Sugar, és mit csinált. Soha nem hallottam róla.

John Winston röpké öt perc alatt elmondott annyit Henry Sugar titkos pályafutásáról, amennyit lehetett. Mostantól már nem volt titkos. Henry meghalt, és soha többé nem fog szerencsejátékot játszani. Lenyűgözve hallgattam.

– Az első géppel érkezem – jelentettem be.

– Köszönöm – mondta John Winston. – Nagyon hálás vagyok.

Lausanne-ben találkoztam a már hetvenen felüli John Winstonnal és a nagyjából vele egyidős Max Engelmannal. Mindkettőjüket megrendítette Henry halála. Maxot talán még Johnnál is jobban, elvégre több mint tizenhárom évig éjjel-nappal együtt voltak.

– Nagyon szerettem – mesélte Max, és elborult az arca. – Nagy ember volt. Soha nem magára gondolt. Soha egyetlen fillért sem tartott meg a nyeresémből, kivéve ami utazásra és élelemre kellett. Egyszer Biarritzban játszottunk, éppen a bankban volt, és félmillió frankot utalt át Johnnak. Ebéd idő volt. Beültünk valahova, és

egyszerű ebédet rendeltünk. Omlettet, egy üveg bort, és amikor megkaptuk a számlát, kiderült, hogy Henrynél egyetlen fillér sem volt. És nálam sem. Nagyszerű ember volt.

John Winston mindent elmesélt, amit tudott. Megmutatta az eredeti sötétkék füzetet, amelyet 1934-ben, Bombayben írt dr. John Cartwright. Én szó szerint lemásoltam.

– Henry mindig magánál tartotta – folytatta John Winston. – A végén már kívülről tudott minden szót.

Megmutatta az ÁRVAHÁZ S. A. könyvelését: Henry nyereségét húsz éven keresztül, napról napra, pontosan nyilvántartotta. Valóban megrendítő látvány volt.

Mikor befejezte, megkérdeztem:

– Valami nagyon hiányzik a történetből, Mr. Winston. Szinte semmit sem mondott Henry utazásairól, és a világ kaszinóiban megélt kalandjairól.

– Ez Max története – felelte a bankár. – Max mindent tud, hiszen végig együtt voltak, de azt mondja, szeretné maga megírni a történetet. Már bele is kezdett.

– Akkor miért nem ő írja meg az egészet? – kíváncsiskodtam.

– Nincs hozzá kedve. Kizárólag Henryről és Maxról akar mesélni. Fantasztikus történet lesz, ha meg tudja csinálni. De hozzám hasonlóan ő is öregszik, kétlem, hogy a végére ér.

– Még egy utolsó kérdés. Mindig Henry Sugarnak nevezte. Ugyanakkor azt mondja, nem ez volt a valódi neve. Most, hogy elvállalom a munkát, nem akarná elmondani, ki is volt ő valójában'?

– Nem – felelte John Winston. – Max-szal együtt megígértük, hogy soha nem áruljuk el. Persze, előbb vagy utóbb úgyis ki fog szivárogni. Elvégre egy meglehetősen ismert angol család sarja volt, de nagyon megköszönném, ha nem akarná kideríteni. Nevezze csak egyszerűen Mr. Henry Sugarnek.

És pontosan ezt tettem.

Table of Contents

[Roald Dahl összes meghökkentő meséje 2.](#)

[Tartalom](#)

[ENNYI AZ ÉLET](#)

[Végkifejlet](#)

[Madame Rosette](#)

[Katina](#)

[És nem vénülnek meg...](#)

[A megszállott](#)

[Ennyi az élet](#)

[Hétköznapi történet](#)

[A SZERELEM ILLATA](#)

[A nagy cserebere](#)

[A látogató](#)

[A Szerelem illata](#)

[Sperma-akció](#)

[JÁMBOR ÖRÖMÖK](#)

[Az élet édes misztériuma](#)

[Jámbor örömök](#)

[A patkányfogó](#)

[Rummins](#)

[Mr. Hoddy](#)

[Mr. Feasey](#)

[A vadorzás világbajnoka](#)

[A Mildenhall-i kincs](#)

[HENRY SUGAR CSODÁLATOS TÖRTÉNETE](#)

[Henry Sugar csodálatos története](#)